

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 22. november 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0428(NLE)

15833/23
ADD 1

ECOFIN 1254
FIN 1214
UEM 403

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust (EL) (ST 12319/2021, ST 12319/2021 ADD 1) Rumeenia taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

Delegatsioonidele edastatakse eespool nimetatud nõukogu rakendusotsuse muutmise otsuse (mis põhineb komisjoni ettepanekul COM (2023) 747 final) lisa.

1. 1. JAGU. TAASTE- JA VASTUPIDAVUSKAVAGA ETTE NÄHTUD REFORMID JA INVESTEERINGUD

1.1. REFORMIDE JA INVESTEERINGUTE KIRJELDUS

A. KOMPONENT 1. VEEMAJANDUS

Komponendi eesmärk on tagada inimeste, keskkonna ja majanduse ohutu tuleviku jaoks jätkusuutlik veevarustus. Rahastamisvahendi eesmärk on eelkõige: 1) suurendada üldsuse juurdepääsu avalikele vee- ja kanalisatsiooniteenustele, eelkõige maapiirkondades, kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktide nõuetega, ning teha need kättesaadavaks kõigile sotsiaalsetele rühmadele; 2) suurendada olemasolevate kogunemiste ohutust; 3) tugevdada riikliku veemajandusameti (ANAR) haldus- ja reageerimissuutlikkust hädaolukordades, eelkõige seoses veemajanduse taristuga; 4) parandada ilmahoiatuste ja hoiatussüsteemide prognoosimise täpsust, et vähendada äärmuslike ilmastikunähtuste põhjustatud surmade ja vigastuste arvu.

Komponent koosneb kahest reformist ja seitsmest investeeringust.

Komponendiga hõlmatud meetmed peaksid aitama lahendada mõningaid probleeme, mis on esile tõstetud riigipõhistes soovitusel keskenduda investeeringute tegemisel muu hulgas rohe- ja digipöördele, eelkõige keskkonnataristule (riigipõhised soovitusel 4, 2019 ja 3, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01).

A.1. LAENUGA SEOTUD REFORMIDE JA INVESTEERINGUTE KIRJELDUS

Reform 1. Vee- ja reoveesektori kestliku majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning üldsuse juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele vastavalt Euroopa direktiividele

Reformi eesmärk on parandada piirkondlike vee- ja reoveetaristute käitajate suutlikkust ning parandada nende ja kohalike omavalitsuste/kogukondadevaheliste arenguühenduste, vee- ja reoveetaristu omanike vahelise koostöö kvaliteeti ja tõhusust. Selle saavutamiseks tehakse mitmeid õiguslikke ja regulatiivseid muudatusi:

1) Veevarustust ja kanalisatsiooni käsitleva seaduse nr 241/2006 muudatused peavad võimaldama järgmist:

- Kiita heaks piirkondlik vee- ja kanalisatsiooniettevõtja tariifistrateegia kogukondadevaheliste arendusühenduste üldkoosolekul kohalikelt haldusüksustelt saadud erivolituse alusel. Selle muudatusega vähendatakse oluliselt tariifistrateegia heakskiitmiseks kuluvat aega, mis võimaldab laiendada vee- ja reoveeteenuste taristut.
- Kohustada kohalikke avaliku halduse asutusi pidama arvestust selliste füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta, kes ei juhi reovett avalikku kanalisatsioonivõrku, ning saatma selliste isikute nimekiri igal aastal riiklikule keskkonnaametile.
- Kohustada kasutajaid ühendama end olemasolevate avalike kanalisatsioonisüsteemidega, kui neil puudub asjakohane individuaalne kogumis- ja töötlemissüsteem.

- Võimaldada vajaduse korral korraldada üksnes veevarustusteenuse osutamist tingimusel, et reovee kogumine toimub individuaalsete kogumis- ja töötlemissüsteemide kaudu, mis tagavad sama keskkonnakaitse taseme kui tsentraliseeritud kogumis- ja puhastussüsteemid.
- Tagada piisavate individuaalsete süsteemide erandlikkus selles mõttes, et need süsteemid käsitlevad olukordi, kus tsentraliseeritud süsteemid ei ole tehniliselt ja majanduslikult teostatavad.
- Keelata puhastamata reovee juhtimine asjakohastest individuaalsetest süsteemidest otse keskkonda.
- Töötada välja kriteeriumid asjakohaste individuaalsete süsteemide lubamiseks, ehitamiseks, registreerimiseks/registreerimiseks, käitamiseks ja hooldamiseks.

Eespool nimetatud reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2021.

2) Jõustub seadus, millega kiidetakse heaks riiklik programm „Esimene ühendus vee ja kanalisatsiooniga“, millega toetatakse väikese sissetulekuga perekondi ja üksikuid inimesi (kelle keskmine igakuine netosissetulek on väiksem kui tagatud riiklik brutomiinimumpalk pereliikme kohta), et katta veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemiga liitumise kulud. Reform viiakse lõpule 31. märtsiks 2022.

3) Rakenduslepingute allkirjastamine keskkonnanafondi administratsiooni ja programmis „Esimene ühendus vee ja kanalisatsiooniga“ osalevate kohalike omavalitsuste vahel. Lepingud sõlmitakse 31. detsembriks 2022.

Reform 2. Riikliku veemajandusameti (ANAR) praeguse majandusmehhanismi ümberkujundamine, et tagada riikliku veemajandussüsteemi ajakohastamine ja hooldus ning veepoliitika raamdirektiivi ja üleujutuste direktiivi nõuetekohane rakendamine

Reformi eesmärk on tagada riikliku veemajandussüsteemi ajakohastamine ja käigushoidmine ning direktiivi 2000/60/EÜ (vee raamdirektiiv) ja direktiivi 2007/60/EÜ (üleujutuste direktiiv) nõuetekohane rakendamine ning kõige tõhusam kulude haldamine ANARi tasandil.

Selle saavutamiseks võetakse kasutusele uus majandusmehhanism, mis võimaldab ANARil kõige paremini rahuldada tarbijate vajadusi, sealhulgas parandades ülesannete ja personalistruktuuri vahelist seost, viies Rumeenia 11 vesikonnas läbi vajalikud uuringud, mis hõlmavad järgmist: i) kestliku veemajanduse ja -kasutuse majanduslik tähtsus; ii) veevajaduse arengusuundumused ja vesikonna/piirkonna tasandil kogutud vee kogus, ning iii) keskpikad ja pikaajalised makromajanduslikud näitajad ning optimaalne kulude katmise mehhanism veekoguste puhul, mida ANAR pakub veevarude kasutajatele vastavalt ökoloogilistele vooluhulkadele.

Nende uuringute põhjal võetakse vastu veeseaduse nr 107/1996 seadusemuudatused, et reguleerida Rumeenia veevarude uut majandusmehhanismi.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2024.

Reformiga 1 kaasnevad kolm investeeringut – investeeringud 1, 2 ja 3.

Investeering 1. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2 000 ja mis on esmatahtsad Euroopa direktiivide järgimise kiirendatud kavas

Selle investeeringu eesmärk on laiendada vee- ja reoveekogumissüsteemide katvust omavalitsustes, mille inimekvivalent on üle 2 000, seades prioriteediks Euroopa direktiividele vastavuse kiirendamise kava.

Investeeringu tulemusena ehitatakse ja võetakse kasutusele kokku 1 282 km veejaotusvõrke ja vähemalt 2 003 km kanalisatsioonivõrku linnastutes, mille inimekvivalent (l.e) on suurem kui 2 000 ja mis on esmatahtsad Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas ning kooskõlas reformi nr 1 raames vastu võetud seaduse nr 241/2006 muudatustega.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Reovee kogumine linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000 ja mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduslikke kaitsealasid

Investeeringu eesmärk on ehitada individuaalsed süsteemid või muud asjakohased (ühised) süsteemid reovee kogumiseks linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000.

Investeeringu tulemusena ehitatakse ja võetakse kasutusele vähemalt 12 900 üksikut või muud asjakohast süsteemi ja vähemalt 320 km reoveevõrku. Investeeringut alustatakse alles pärast seda, kui on heaks kiidetud asjakohased üksikud süsteemid (reform 1) ja jõustunud õigusakt, millega kiidetakse heaks vee- ja kanalisatsioonivõrkudega esimese ühenduse riiklik programm (reform 1), ning see on kooskõlas reformi nr 1 raames vastu võetud seaduse nr 241/2006 muudatustega.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 3. Väikese sissetulekuga elanikkonna olemasolevate vee- ja kanalisatsioonivõrkudega ühendamise toetamine

Investeeringu eesmärk on toetada väikese sissetulekuga perekondi ja üksikuid inimesi (kelle keskmine sularaha netosissetulek kuus on väiksem kui tagatud riiklik brutomiinimumpalk pereliikme kohta), et katta veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemiga liitumise kulud.

Investeeringu tulemusena ühendatakse 1. reformi raames vastu võetud riikliku programmi „Esimene ühendus vee ja kanalisatsiooniga“ kaudu vee ja kanalisatsiooniga veel vähemalt 70 851 majapidamist. Investeeringu viivad ellu kohalikud omavalitsused kavandatud hoonesüsteeme haldavate avalike vee- ja kanalisatsiooniettevõtjate kaudu. Investeeringuga rahastatakse avaliku sektori hankijate poolt vastavalt õigusnormidele kantud ja põhjendatud kulusid, ületamata 2 371 EUR suurust summat ühe kodumajapidamise kohta.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 4. Kliimamuutustega kohanemine vee äravoolu- ja kogumisseadmete automatiseerimise ja digiteerimise abil, et tagada ökoloogiline vooluhulk ja suurendada elanikkonna veega varustatuse kindlust ning vähendada üleujutuste ohtu

Investeering koosneb kahest allinvesteeringust: 1) olemasolevate kaitseliinide taastamine vastavalt üleujutuste direktiivile ja üleujutusrisi maandamise riiklikule strateegiale, ning 2) kokkutõmbumisohus olevate olemasolevate akumulatsioonide taastamine.

Esimese allinvesteeringu eesmärk on renoveerida olemasolevad üleujutustõrjeliinid. Selle allinvesteeringu tulemusena taastatakse kooskõlas üleujutuste direktiivi ja üleujutusrisi maandamise riikliku strateegiaga kokku vähemalt 408 km ulatuses üleujutuskaitseliine. Taastamistöodes seatakse alad tähtsuse järjekorda ennetus- ja kaitsekavade alusel ning üleujutuste

leevendamiseks ning need hõlmavad tammiga eraldatud jõeäärsetelt aladelt kaevandatud kohalikust materjalist täidist ja rohukatet.

allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 31. märtsiks 2026.

Teise allinvesteeringu eesmärk on parandada ja renoveerida kahjustatud tammid ja üleujutuste ennetamise poldrid olemasolevatel üleujutustõrjeliinidel, et taastada ja säilitada nende võime ennetada üleujutusi. Allinvesteering viiakse ellu, võttes 30. juuniks 2023 vastu projekti kavandid 13 olemasoleva tammi taastamiseks, mille jaoks puuduvad teostatavad alternatiivid üleujutusrisi vähendamiseks. Nende projektikavade alusel taastatakse 13 olemasolevat tammi, mille kohta tehti muudetud teostatavusuuringutes järeldus, et üleujutusrisi vähendamiseks puuduvad teostatavad alternatiivid. Taastamine toimub vastavalt teostatavusuuringutes ja projektikavandites sätestatud nõuetele ning täielikus kooskõlas direktiivi 2011/92/EL (keskkonnamõju hindamise direktiiv) kohaselt koostatud põhjaliku ja kumulatiivse keskkonnamõju hindamise tulemuste ja tingimustega, samuti asjakohaste hindamisega direktiivi 2000/60/EÜ (veepoliitika raamdirektiiv) ja direktiivi 92/43/EMÜ (elupaikade direktiiv) kohase asjakohase hindamise raames, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamisega. Asjaomaste veekogude hea ökoloogiline seisund/potentsiaal tuleb saavutada kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi nõuetega ja seda tuleb tõendada uusimate asjakohaste toetavate andmetega ning igasugust halvenemist tuleb vältida. Seoses üleujutuste ennetamise poldritega tuleb selle investeeringu tulemusena taastada või paigaldada olemasolevatel üleujutustõrjeliinidel 13 üleujutuste ennetamise poldrit.

allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 31. märtsiks 2026.

Investeering 5. Veemajandusasutuste asjakohane rahastamine üleujutuste seireks, ennetamiseks ja hädaolukordadele reageerimiseks

Investeeringu eesmärk on varustada ANAR/vesikonna ametiasutused seadmete ja seadmetega, mis on vajalikud sekkumiseks, et leevendada äärmuslike ilmastikunähtuste mõju.

Investeeringu tulemusena varustatakse 11 valgalavalitsust seadmetega, mis on ette nähtud maastikule töötlemata juurdepääsuks ja sekkumiseks, ning liivakottidele/ümberpaigutatavatele tammide juurdepääsuks nende transportimiseks raskesti ligipääsetavatel aladel; LIDAR/Flir/fotogramm-meetria sensoriga varustatud droonidega; eespool nimetatud seadmete abil kogutud andmeanalüüsi ja -salvestuse riist- ja tarkvaraga, et toetada ja parandada üleujutuste ennetamist ja hädaolukordadele reageerimist, tammide geo-elektro resistiivsed/georadartechnoloogiad.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnamääruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Eelkõige peab ostetavate sõidukite CO₂ eriheide, nagu see on määratletud määruse (EL) 2019/631 artikli 3 lõike 1 punktis h, olema väiksem kui 50 g CO₂/km.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 6. Veekatastri rakendamine

Investeeringu eesmärk on tagada vähemtähtsate vooluveekogude kiire piiritlemine, kasutades globaalsel ja Euroopa tasandil kättesaadava poolautomaatse satelliitteabe tõlgendamise ja töötlemise tehnikaid ligikaudu 70 % ulatuses katastriveekogude pikkusest, hüdro-morfoloogiliste aktiivsete alade (erosioon/settimine) kindlaksmääramine poolautomaatsete meetoditega, et toetada veepoliitika raamdirektiivi rakendamist, ning vooluveekogude kehtestatud kriitiliste punktide (tammid, kaldaäärsed seadmed) kasutamine direktiivi rakendamise prioriseerimiseks.

Veekataster töötatakse välja ja võetakse kasutusele i) riigi tasandil digitaalse maastikumudeli (DTM)/digitaalse pinnamudeli (DSM) hankimisega satelliiditeabe põhjal, mis tehakse kättesaadavaks kõikidele riigiasutustele; ii) tarkvara arendamine jõepõhja muutmise kindlakstegemiseks (erosiooni setteprotsess), kruusa kaevandamise seire ja maalihke võimalus tammi ja järve koosluse aladel; iii) väiksemate jõesängide poolautomaatne digiteerimine ja piiritlemine DTM/DSM ortofotode ja satelliidifotode põhjal.

Investeering tehakse 31. detsembril 2025.

Investeering 7. Riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN) riikliku vaatlusvõrgustiku laiendamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada suutlikkust prognoosida raskeid ilmastikunähtusi (kiirprognoosimine) ja seega vähendada või ennetada nende kahjulikku mõju. Selleks laiendatakse riiklikku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN) kuuluvat vaatlusvõrgustikku automaatsete ja autonoomsete maapealsete meteoroloogiliste ja agrometeoroloogiliste jaamadega.

Selle investeeringu tulemusena tuleb 31. detsembriks 2025 soetada ja kasutusele võtta 300 automaatset ja autonoomset maapealset meteoroloogiajaama ja 100 agrometeoroloogilist jaama. Lisaks võetakse 30. juuniks 2026 kasutusele info- ja kommunikatsioonitehnoloogia täiendavate meteoroloogiajaamade integreerimiseks riiklikku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN).

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

A.2. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
1	Reform 1. Vee- ja reoveesektori kestliku majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning üldsuse juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele vastavalt Euroopa direktiividele	Eesmärk	Veevarustust ja kanalisatsiooni käsitleva seaduse nr 241/2006 muudatuste jõustumine	Seaduse jõustumisele viitav õigusnorm				4. kv	2021	Veevarustust ja kanalisatsiooni käsitleva seaduse nr 241/2006 muudatuste jõustumine: - Võimaldada piirkondlike vee- ja kanalisatsiooniettevõtjate tariifistrateegia heakskiitmist kogukondadevaheliste arendusühenduste üldkoosolekul kohalikelt haldusüksustelt saadud erivolituse alusel. Selle muudatusega vähendatakse oluliselt tariifistrateegia heakskiitmiseks kuluvat aega, mis võimaldab laiendada vee- ja reoveeteenuste taristut. - Kohustada kohalikke avaliku halduse asutusi pidama arvestust selliste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta, kes ei juhi reovett avalikku kanalisatsioonivõrku, ning saatma selliste isikute nimekiri igal aastal riiklikule keskkonnaametile. - Kohustada kasutajaid ühendama end olemasolevate avalike kanalisatsioonisüsteemidega, kui neil puudub asjakohane individuaalne kogumis- ja töötlemissüsteem. - Võimaldada vajaduse korral korraldada üksnes veevarustusteenuse osutamist tingimusel, et reovee kogumine toimub individuaalsete kogumis- ja töötlemissüsteemide

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kaudu, mis tagavad sama keskkonnakaitse taseme kui tsentraliseeritud kogumis- ja puhastussüsteemid. - Tagada piisavate individuaalsete süsteemide erandlikkus, mis hõlmab ainult olukordi, kus tsentraliseeritud süsteemid ei ole tehniliselt ja majanduslikult teostatavad. - Keelata puhastamata reovee juhtimine asjakohastest individuaalsetest süsteemidest otse keskkonda. - Töötada välja kriteeriumid asjakohaste individuaalsete

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										süsteemide lubamiseks, ehitamiseks, registreerimiseks/registreerimiseks, käitamiseks ja hooldamiseks.
2	Reform 1. Vee- ja reovee kestliku majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning inimeste juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele vastavalt Euroopa direktiividele	Eesmärk	Seaduse jõustumine, millega kiidetakse heaks riiklik programm „Esimene ühendus vee ja kanalisatsiooniga“	Seaduse säte, mis viitab esimese vee- ja kanalisatsiooniühenduse programmi seaduse jõustumisele				1. kv	2022	Seaduse jõustumine, millega kiidetakse heaks riiklik programm „Esimene ühendus vee ja kanalisatsiooniga“, millega toetatakse väikese sissetulekuga perekondi ja üksikuid inimesi (kelle keskmine igakuine netosissetulek on väiksem kui tagatud riiklik brutomiinimumpalk pereleikme kohta), et katta veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemiga liitumise kulud. Väikese sissetulekuga leibkondi identifitseerivad kohalikud ametiasutused. Esimese

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ühendusprogrammi raames rahastatakse seejärel keskkonnanafondi haldusasutuse kaudu kohalike omavalitsustega sõlmitud lepingutega hõlmatud perekondade ühendustöid.
3	Reform 1. Vee- ja reoveesektori kestliku majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning inimeste juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele vastavalt Euroopa direktiividele	Eesmärk	Esimese vee- ja kanalisatsiooniühenduse programmis osalevate kohalike omavalitsustega sõlmitud rakenduslepingud	Esimese vee- ja kanalisatsiooniühenduse programmis osalevate kohalike omavalitsustega sõlmitud rakenduslepingud				4. kv	2022	Keskkonnanafondi administratsioon allkirjastab rakenduslepingud kohalike omavalitsustega, kes osalevad programmis „Esimene ühendus vee ja kanalisatsiooniga“.
4	Reform 2. ANARi praeguse majandusmehhanismi	Eesmärk	Veeseaduse nr 107/1996 muudatuse kehtestamine	Seaduse säte, mis viitab veeseaduse nr 107/1996				3. kv	2024	Läbiviidud uuringute põhjal võetakse vastu ja jõustub veeseaduse nr 107/1996

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõdühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ümberkujundamine, et tagada riikliku veemajandussüsteemi ajakohastamine ja hooldus ning veepoliitika raamdirektiivi ja ülejutuste direktiivi nõuetekohane rakendamine		seaduse jõustumine	muutmist käsitleva õigusakti jõustumisele						seadusemuudatused, et reguleerida Rumeenia veevarude uut majandusmehhanismi. Uue mehhanismiga parandatakse seost ANARi (Rumeenia veeamet) reguleeritud veetulu süsteemi ja iga veekasutajate kategooria kulude vahel, kellele ANAR tagab vajaliku veekoguse vastavalt ökoloogilistele vooluhulkadele.
5	Investeering 1. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2 000 ja mis on esmatähtsad Euroopa	Siht	Rajatud ja toimivad veejaotusvõrgud		Kilomeetrites (km)	0	319	3. kv	2024	Vähemalt 319 km veejaotusvõrke ehitatakse ja võetakse kasutusele omavalitsusüksustes, mis asuvad Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas prioriteetsetes linnastutes kooskõlas 1. eesmärgis sätestatud seaduse nr

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	direktiivide järgimise kiirendatud kavas									241/2006 muudatustega.
6	Investeering 1. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2 000 ja mis on esmatähtsad Euroopa direktiivide järgimise kiirendatud kavas	Siht	Rajatud ja toimivad veejaotusvõrgud		Kilomeetrites (km)	319	1 282	2. kv	2026	Kokku ehitatakse ja võetakse kasutusele 1 282 km veejaotusvõrke omavalitsusüksustes, mis asuvad linnastutes, mis on esmatähtsad Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas, ning kooskõlas 1. eesmärgis sätestatud seaduse nr 241/2006 muudatustega.
7	Investeering 1. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2 000 ja mis on esmatähtsad	Siht	Kanalisatsioonivõrgu rajamine ja käitamine		Kilomeetrites (km)	0	239	3. kv	2024	Vähemalt 239 km kanalisatsioonivõrgu ehitatakse ja võetakse kasutusele linnastutes, mille inimekvivalent (l.e) on suurem kui 2 000 ja mis on esmatähtsad Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas ning

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	Euroopa direktiivide järgimise kiirendatud kavas									kooskõlas eesmärgis 1 sätestatud seaduse nr 241/2006 muudatustega.
8	Investeering 1. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2 000 ja mis on esmatähtsad Euroopa direktiivide järgimise kiirendatud kavas	Siht	Ehitatud ja toimivad kanalisatsioonivõrgud, mis ehitatakse ja toimivad linnastutes, mis on Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas esmatähtsal kohal.		Kilomeetrites (km)	239	2 003	2. kv	2026	Üle 2 000 inimekvivalendiga linnastutes ehitatakse ja võetakse kasutusele vähemalt 2 003 km kanalisatsioonivõrku, mis on Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas esmatähtsal kohal ning kooskõlas 1. eesmärgis sätestatud seaduse nr 241/2006 muudatustega.
9	Investeering 2. Reovee kogumine linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000 ja mis takistavad	Siht	Individuaalsed või muud asjakohased süsteemid, mis on ehitatud ja		Arv	0	1 000	4. kv	2023	Linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000 ja mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduslikke

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid		mida kasutatakse linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000							kaitsealasid, ehitatakse ja võetakse kasutusele vähemalt 1 000 individuaalset või muud asjakohast süsteemi.
10	Investeering 2. Reovee kogumine linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000 ja mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid	Siht	Individuaalsed või muud asjakohased süsteemid, mis on ehitatud ja töötavad linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000.		Arv	1 000	12 900	2. kv	2026	Vähemalt 12 900 individuaalsüsteemi või muud asjakohast süsteemi ehitatakse ja võetakse kasutusele, et leevendada koormust linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000 ja mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduslikke kaitsealasid.
11	Investeering 2. Reovee kogumine linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000 ja mis takistavad	Siht	Ehitatud ja toimiv reoveevõrk linnastutes, mille inimekvivalent		Kilomeetrites (km)	0	80	2. kv	2024	Vähemalt 80 km kanalisatsioonivõrku linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000, ehitatakse ja kasutatakse ning see vastab

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduslikke kaitsealasid		nt on alla 2 000.							seaduse nr 241/2006 muudatustele, mis on esitatud 1. eesmärgis.
12	Investeering 2. Reovee kogumine linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000 ja mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid	Siht	Ehitatud ja toimivad kanalisatsioonivõrgud linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000		Kilomeetrites (km)	80	320	2. kv	2026	Alla 2 000 inimekvivalendiga linnastutes ehitatakse ja kasutatakse kokku vähemalt 320 km kanalisatsioonivõrku ning see vastab seaduse nr 241/2006 muudatustele, mis on esitatud 1. eesmärgis.
13	Investeering 3. Väikese sissetulekuga elanikkonna olemasolevate vee- ja kanalisatsioonivõrkudega	Siht	Kodumajapidamised, mis on riikliku programmi „Esimene ühendus vee ja kanalisatsioon		Arv	0	70 851	2. kv	2026	Riikliku programmi „Esimene ühendus vee ja kanalisatsiooniga“ kaudu ühendatakse vee ja kanalisatsiooniga veel vähemalt 70 851 majapidamist.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ühendamise toetamine		niga“ kaudu ühendatud vee- ja kanalisatsiooni võrkudega							
14	Investeering 4.1. Olemasolevate kaitseliinide taastamine vastavalt üleujutuste direktiivile ja üleujutusrisi juhtimise riiklikule strateegiale	Siht	Taastatud üleujutustõrje liinid vastavalt üleujutuste direktiivile ja üleujutusrisi maandamise riiklikule strateegiale		Kilomeetrites (km)	0	79	4. kv	2024	Vähemalt 79 km tulvakaitseliine taastatakse kooskõlas üleujutuste direktiivi ja üleujutusrisi maandamise riikliku strateegiaga. Taastamistöodes seatakse alad tähtsuse järjekorda ennetus- ja kaitsekavade alusel ning need hõlmavad tammiga eraldud jõeäärselt aladelt kaevandatud kohalikust materjalist täidist ja rohukatet.
15	Investeeringud. 4.1. Olemasolevate kaitseliinide taastamine vastavalt	Siht	Taastatud üleujutustõrje liinid vastavalt üleujutuste direktiivile ja		Kilomeetrites (km)	79	408	1. kv	2026	Kooskõlas üleujutuste direktiivi ja üleujutusrisi maandamise riikliku strateegiaga taastatakse kokku vähemalt 408 km ulatuses

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	üleujutuste direktiivile ja üleujutusrisi juhtimise riiklikule strateegiale		üleujutusrisi maandamise riiklikule strateegiale							üleujutuskaitseline. Taastamistöödes seatakse alad tähtsuse järjekorda ennetus- ja kaitsekavade alusel ning need hõlmavad tammiga eraldud jõeäärselt aladelt kaevandatud kohalikust materjalist täidist ja rohukatet.
16	Investeering 4.2. Selliste olemasolevate akumulatsioonide taastamine, mille ohutuks käitamiseks on vaja erakorralist sekkumist	Eesmärk	Projektikavandite vastuvõtmine valitsuse otsusega/ministri korraldusega (vastavalt vajadusele)	Valitsuse otsuse/ministri määruse vastuvõtmine (vastavalt vajadusele)				2. kv	2023	13 olemasoleva tammi taastamise projekt, mille jaoks puuduvad teostatavad alternatiivid üleujutusrisi vähendamiseks, võetakse vastu valitsuse otsusega/ministri korraldusega (sõltuvalt investeeringu suurusest). Teostatavusuuringud hõlmavad eelkõige tammide renoveerimise alternatiivide kasulikkuse ja mõju hindamist ja võrdlemist, et vältida

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										üleujutusriske, sealhulgas tammide võimalikku eemaldamist ja nende asendamist looduspõhiste lahendustega. Selles kasu- ja mõjuanalüüsis hinnatakse nii erinevatest valikutest oodatavat pikaajalist kasu, et vältida üleujutusriske, kui ka võetakse eelkõige arvesse tulevaste üleujutusriskide prognoose ja keskkonnavalasid tulemusi. Projekti eesmärk on tagada tammide ohutu käitamine, vähendada üleujutuste ohtu ning kaitsta veekogusid ja bioloogilist mitmekesisust meetmete abil, millega tagatakse kalade ränne, ökoloogiline vool ja välditakse veekogude eutrofeerumist.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										See on kooskõlas riikliku üleujutusrisi juhtimise strateegia ja kohaldatavate üleujutusrisi maandamise kavadega kooskõlas direktiiviga 2007/60/EÜ (üleujutuste direktiiv). Kõik keskkonnamõju hindamise, direktiivi 2000/60/EÜ (veepoliitika raamdirektiiv) kohase hindamise ja direktiivi 92/43/EMÜ (elupaikade direktiiv) kohase asjakohase hindamise raames kindlaks määratud meetmed, mis on vajalikud olulise kahju vältimise tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tagamiseks, integreeritakse projekti kavandamisse ja neid järgitakse rangelt taristu ehitamise, moderniseerimise,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										käitamise ja kasutuselt kõrvaldamise etappidel, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamise kaudu. Tuleb vältida mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi halvenemist ja meede ei tohi takistada mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi või potentsiaali parandamist. Veevõtu korral annab asjaomane asutus asjakohase loa, täpsustades tingimused halvenemise vältimiseks ja tagamaks, et mõjutatud veekogud on heas ökoloogilises seisundis kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi nõuetega ja et seda tõendavad viimased asjakohased tõendavad andmed.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Vee võtmist välditakse, kui asjaomased veekogud (pinna- või põhjaveed) on (kliimamuutuste süvenemise kontekstis) vähem heas seisundis või potentsiaalselt heas seisundis.
17	Investeering 4.2. Selliste olemasolevate akumulatsioonide taastamine, mille ohutuks käitamiseks on vaja erakorralist sekkumist	Siht	Olemasolevad taastatud tammid		Arv	0	13	1. kv	2026	13 olemasolevat tammi, mille kohta läbivaadatud teostatavusuuringutes järeldati, et üleujutusrisiki vähendamiseks ei ole teostatavaid alternatiive, rehabiliteeritakse vastavalt 16. eesmärgis sätestatud nõuetele ning järgides täielikult tulemusi ja tingimusi, mis on sätestatud põhjalikus ja kumulatiivses keskkonnamõju hindamises, mis viiakse lõpule kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõdühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										(keskkonnamõju hindamise direktiiv), ning asjakohaseid hindamisi seoses direktiiviga 2000/60/EÜ (veepoliitika raamdirektiiv) ja direktiivi 92/43/EMÜ (elupaikade direktiiv) kohase asjakohase hindamisega, sealhulgas nõutud meetmete rakendamist. Tammide puhul, mille eemaldamist ja asendamist looduspõhiste lahendustega peetakse teostatavusuuringute tulemuste põhjal parimaks võimaluseks, viiakse lõpule täiendavad uuringud demonteerimisvõimaluste hindamiseks. Asjaomaste veekogude hea ökoloogiline seisund/potentsiaal tuleb

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										saavutada kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi nõuetega ja seda tuleb tõendada uusimate asjakohaste toetavate andmetega ning igasugust halvenemist tuleb vältida.
18	Investeering 5. Veemajandusustuste asjakohane rahastamine üleujutuste seireks, ennetamiseks ja hädaolukordadele reageerimiseks	Siht	Vesikonna haldusüksused, mis on varustatud seadmetega, mis on ette nähtud ligikaudselt juurdepääs ja sekkumiseks, liivakottidele/ümberpaigutatavatele tammide juurdepääs ja nende transportimis		Arv	0	11	4. kv	2024	11 valgalavalitsustel peavad olema järgmised seadmed: masinad, mis on ette nähtud ebatasaseks juurdepääsuks maastikule ja sekkumiseks, liivakottidele/ümberpaigutatavatele tammide juurdepääs ja nende transportimiseks raskesti ligipääsetavatel aladel. Selleks et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C 58/01), peavad ostetavate sõidukite CO ₂ eriheide, nagu see on

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			eks raskesti ligipääsetavat el aladel, LIDAR/Flir/fotogramm-meetria sensoritega varustatud droonidele, geoelektrilistele/georadaarsetele tammidele ning riist- ja tarkvarataristule							määratletud määru (EL) 2019/631 artikli 3 lõike 1 punktis h, olema väiksem kui 50 g CO ₂ /km. - LIDAR/Flir/fotogramm-meetria sensoriga varustatud droonid, - tammide geo-elektroresistiivsed/georadartechnoloogiad; - riist- ja tarkvarataristu eespool nimetatud seadmete abil kogutud andmete analüüsimiseks ja säilitamiseks, et toetada ja parandada üleujutuste ennetamist ja hädalukordadele reageerimist.
19	Investeering 6. Veekatastri rakendamine	Eesmärk	Veekatastri arendamine ja käitamine	Toimiv veekatastrisüsteem				4. kv	2025	Veekataster tuleb välja töötada ja kasutusele võtta järgmiselt: - riigi tasandil digitaalse maastikumudeli (DTM)/digitaalse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										pinnamudeli (DSM) hankimine satelliiditeabe alusel, mis tehakse kättesaadavaks kõikidele riigiasutustele; - tarkvara arendamine jõepõhja muutmise kindlakstegemiseks (erosiooni setteprotsess), kruusa kaevandamise seire ja objektiklaaside potentsiaal tammi-järve komplekti aladel; - vähemtähtsate jõesängide poolautomaatne digiteerimine ja piiritlemine DTM/DSM ortofotode ja satelliitfotode põhjal.
20	Investeering 7. Riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN) riikliku	Siht	Ostetud ja kasutatavad meteoroloogiajaamad		Arv	0	400	4. kv	2025	Autonoomsete maaepäälise automaatsete meteoroloogiajaamade võrku laiendatakse 300 automaatse ja autonoomse maaepäälise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõdühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	vaatlusvõrgustiku laiendamine									meteoroloogiajaama ning 100 agrometeoroloogilise jaama soetamise ja käitamisega.
21	Investeering 7. Riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN) riikliku vaatlusvõrgustiku laiendamine	Eesmärk	Toimiv info- ja kommunikatsioonitehnoloogia süsteem täiendavate meteoroloogiliste ja agrometeoroloogiliste jaamade integreerimiseks riiklikku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN)	Lisajaamadega ühendatud riiklik meteoroloogiasüsteem (SIMIN)				2. kv	2026	Kasutusele võetakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia täiendavate meteoroloogiajaamade integreerimiseks riiklikku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (SIMIN).

B. KOMPONENT 2. METSAD JA BIOLOOGILISE MITMEKESISUSE KAITSE

Komponendi eesmärk on ühtlustada riiklikud metsamajandamistavad bioloogilise mitmekesisuse säilitamise ja keskkonnakaitse tavadega ning saavutada Euroopa kliimaneutraalsus, luues uusi metsaga kaetud alasid ja taastades kahjustatud elupaigad.

Komponent koosneb kahest reformist ja viiest investeeringust.

Komponendiga hõlmatud meetmed peaksid aitama lahendada mõningaid probleeme, mis on esile tõstetud riigipõhistes soovitudes keskenduda investeeringute tegemisel muu hulgas rohe- ja digipöördele, eelkõige keskkonnataristule (riigipõhised soovitud 4, 2019 ja 3, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01).

B.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Metsade majandamise ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu

Reformi eesmärk on tagada selge ja tugev strateegiline ja reguleeriv raamistik kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist toetava kestliku metsapoliitika rakendamiseks.

Reform koosneb järgmistest meetmetest:

- 1) Sõltumatute uuringute lõpuleviimine nii institutsioonilises kui ka regulatiivses juhtimises esinevate puuduste kohta ning kehtivate metsandusalaste õigusaktide sätete rakendamine (30. juuniks 2022).
- 2) Riikliku metsastrateegia 2020–2030 vastuvõtmine eespool punktis 1 osutatud hindamise soovitude alusel (30. septembriks 2022).
- 3) Muudetud ministri määruste vastuvõtmine ja jõustumine, millega kehtestatakse siduvad eeskirjad metsastamise ja taasmetsastamise kohta, mis on ette nähtud riikliku metsastrateegiaga 2020–2030, mis on vastu võetud artikli 2 alusel (30. septembriks 2022).
- 4) Selliste õigusaktide vastuvõtmine ja jõustumine, millega muudetakse ja täiendatakse kehtivaid metsaalaseid õigusakte, mille eesmärk on ühtlustada õigusraamistikku, võidelda ebaseadusliku metsaraie vastu ja parandada metsamajandamist (30. juuniks 2023).

Reformi toetatakse kahe investeeringuga – investeeringud 1 ja 2.

Reform viiakse lõpule 30. septembriks 2023.

Investeering 1. Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad

Investeeringu eesmärk on luua uusi metsi ja metsataimkattega alasid kliimamuutustele vastuvõtlikes piirkondades maa identifitseerimise ja hindamise, metsastamise rahastamise, istandike hooldamise, metsataimkatte ala laiendamise kaudu kommunikatsiooniteede ääres ja linnastutes (linnametsad, sealhulgas minimetsad) omavalitsusüksuste ümbruses ja põldude vahel, kus kasvatatakse põllukultuure, samuti muude kaitsealuste metsakardinate kategooriate kaudu.

Selle investeeringu tulemusena metsastatakse või taasmetsastatakse kokku 26 760 ha uusi alasid ning luuakse kokku 3 150 000 m² uusi linnametsa alasid kooskõlas reformi nr 1 raames vastu võetud riiklikus metsastrateegias sätestatud õiguslike nõuetega.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Metsapaljundusmaterjali kaasaegsete tootmisvõimsuste arendamine

Investeeringu eesmärk on arendada välja piisav paljunemisvõime (puuliigid ja ökotüübid), mis sobib Rumeenia tulevaste kliimatingimustega.

Selle investeeringu tulemusena võetakse kasutusele vähemalt 90 uut ja renoveeritud puukooli kooskõlas reformi nr 1 raames vastu võetud riiklikus metsastrateegias sätestatud õiguslike nõuetega.

Investeering tehakse 30. septembriks 2024.

B.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
22	Reform 1. Metsade majandamise ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	Eesmärk	Riikliku metsastrateegia 2020–2030 vastuvõtmine	Riikliku metsastrateegia 2020–2030 vastuvõtmine				3. kv	2022	Võetakse vastu riiklik metsastrateegia aastateks 2020–2030. Strateegia sisaldab sõltumatute uuringute soovitusel põhjal järgmisi siduvaid eeskirju metsastamise ja taasmetsastamise kohta: a. Nõuded liikidele ja ökotüüpidele peavad olema kliimakindlad ega tohi avaldada negatiivset mõju bioloogilisele mitmekesisusele. Strateegia vastab vajadusele ajakohastada suuniseid puude istutamise kohta Rumeenias ja sellega luuakse kaitsemeetmed eelkõige selleks, et välistada invasiivsete võõrliikide kasutamine või keskkonda sattumine. b. nõuded sellise paljundusmaterjali tootmisele, mis on ette nähtud selliste puuliikide ja ökotüüpide jaoks, mis sobivad Rumeenia

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tulevastsks prognoositavateks kliimatingimusteks piisavas koguses erasektori osalusel, ning meetmed kaubanduslike puukoolide loomiseks lühikese raieringiga või monokultuuride tootmiseks. c. Metsanduse nõuded, et aidata kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamise, veemajanduse ja mullakaitse eesmärkide saavutamisele, keelates metsastamise või taasmetsastamise kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusmaal, rohumaal või märgaladel, välja arvatud elupaikade taastamine. d. Nõuded ennetusmeetmetele, mis suurendavad mulla looduslikku imendumisvõimet, mis kaasatakse metsamajandamistegevusse, ning konkreetsed kliimamuutustega kohanemise nõuded, millega tagatakse, et metsamajandamine põhineb liikide seirel.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										e. Nõuded linnade metsastamisele tuleb saavutada maastikutasandi lähenemisviisi abil, mis aitab tugevdada ühendust looduslike või poollooduslike aladega (nt metsad või põllumajandusmaad), keskendudes elupaikade ühendamisele rohelise taristu ja ökoloogiliste koridoridega. f. Nõuded metsastamis- ja taasmetsastamisprojektidele, mida viiakse läbi piirkondades, mis on tundlikud kliimaohtude, eelkõige põua ja üleujutuste suhtes, ning vajaduse korral vähendab metsastamine või taasmetsastamine sellest tulenevaid riske. g. Strateegias sätestatakse energia tootmiseks kasutatava metsa biomassi kestlikkuse kriteeriumid. h. Strateegia hõlmab konkreetseid meetmeid ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemiseks, näiteks SUMALi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										täielik rakendamine, sealhulgas metsaraie seire kaugseire abil, sanktsioonide korra tugevdamine ja vajaduse korral muud meetmed. i. Strateegia hõlmab ka konkreetseid meetmeid metsaelupaikade ja -liikide kaitseks ning eelkõige metsandusnormide vastavusse viimiseks bioloogilise mitmekesisuse kaalutlustega.
23	Reform 1. Metsade majandamise ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	Eesmärk	Muudetud ministri määruste jõustumine, millega kehtestatakse riiklikus metsandusstrateegias 2020–2030 ette nähtud siduvad eeskirjad metsastamise ja taasmetsastamise kohta	Ministri määrustes sisalduv säte, milles osutatakse muudatuste jõustumisele				3. kv	2022	Järgmiste muudetud ministri määruste jõustumine kooskõlas riiklikus metsastrateegias 2020–2030 ette nähtud siduvate eeskirjadega metsastamise ja taasmetsastamise kohta: a. Korraldus nr 766/2018 metsamajandamiskavade väljatöötamise ja muutmise kohta, sealhulgas metsamaa maakasutust käsitlevate sätete ning iga-aastaste tuuliku ülestöötamise kvootide heakskiitmise meetodika

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kohta. b. Määrus nr 1648/2000 rikutud maa metsade taastamise ja metsastamise tehniliste eeskirjade, kavade ja tehnoloogiate heakskiitmise kohta c. Määrus nr 1649/2000 stendide hooldamise ja haldamise tehniliste standardite heakskiitmise kohta d. Määrus nr 1650/2000 töötlemisviiside valikut ja rakendamist käsitlevate tehniliste eeskirjade heakskiitmise kohta e. Määrus nr 1653/2000 regenereerimiste iga-aastast kontrolli käsitlevate tehniliste eeskirjade heakskiitmise kohta f. Määrus nr 1672/2000 metsamajandamise tehniliste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										standardite heakskiitmise kohta
24	Reform 1. Metsade majandamise ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrategia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega muudetakse ja täiendatakse metsi käsitlevaid kehtivaid õigusakte	Seaduse säte, mis viitab õigusaktide jõustumisele				2. kv	2023	Jõustuvad järgmised õigusaktid, mille eesmärk on ühtlustada õigusraamistikku, võidelda ebaseadusliku metsaraie vastu ja parandada metsamajandamist: i) Uus metsandusseadustik, milles sätestatakse kriminaalkaristuste süsteemi muudatused; ii) Erakorraline määrus nr 85/2006, millega kehtestatakse metsataimede metsades ja kaugemal tekitatud kahju hindamise meetodid; iii) Seadus nr 171/2010 metsaõigusrikkumiste eest karistuste määramise kohta, millega kehtestatakse ebaseadusliku metsaraie ja muude metsakuritegude tekitatud keskkonna- ja finantskahju arvutamise meetodid; iv) Muud valitsuse otsused ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemiseks ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										metsamajandamise parandamiseks: Muudatused valitsuse otsuses nr 743/2015, valitsuse otsuses nr 1076/2009, valitsuse otsuses nr 229/2009, valitsuse otsuses nr 497/2020;
25	Investeering 1. Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	Siht	Metsastatud või taasmetsastatud maa uued alad		ha	0	6 000	4. kv	2023	Metsastatud või taasmetsastatud maa uued alad (vähemalt 6 000 ha) kooskõlas riiklikus metsastrateegias sätestatud õiguslike nõuetega: a. Kasutatakse ainult selliseid liike ja ökotüüpe, mis on vastupidavad kliimamuutuste prognoositavale mõjule tulevikus, ning neil ei tohi olla kahjulikku mõju bioloogilisele mitmekesisusele. Võõrliikide kasutamine on lubatud üksnes juhul, kui on tõendatud, et nende kasutamine loob soodsad ja sobivad ökosüsteemi tingimused (nt kliima, pinnas, taimestikualad, tulepüsivus) ning et sealsed pärismaised liigid ei ole enam tulevaste modelleeritud kliima- ja mulla- ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										hüdroloogiliste tingimustega kohanenud. b. Kasutatakse ainult selliseid puuliike ja ökotüüpe, mis sobivad tulevasteks prognoositavateks kliimatingimusteks Rumeenias; c. Metsastamine aitab kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamise, veemajanduse ja mullakaitse eesmärkide saavutamisele. Metsastamine ei toimu kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusmaal, rohumaal või märgaladel, välja arvatud juhul, kui sekkumise eesmärk on elupaikade taastamine. d. Metsastamise või taasmetsastamise projektid viiakse läbi piirkondades, mis on kliimamuutuste, eelkõige põudade ja üleujutuste suhtes tundlikud. e. Metsastamis- ja taasmetsastamisprojektide suhtes kohaldatakse keskkonnamõju

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										hindamise menetlust, kui see on keskkonnamõju hindamise sõelumismenetluse käigus kindlaks määratud, ning metsastamise ja taasmetsastamisega seotud metsamajandamiskavade suhtes kohaldatakse täielikku keskkonnamõju strateegilise hindamise menetlust (keskkonnaaruanne), eriti kui need mõjutavad kaitsealuseid elupaiku ja/või liike.
26	Investeering 1. Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	Siht	Metsastatud või taasmetsastatud maa uued alad		ha	6 000	26 760	2. kv	2026	Uued metsastatud või taasmetsastatud maa-alad (kokku 26 760 ha) vastavalt riiklikus metsastrateegias sätestatud õigusnõuetele ja eesmärgis 25 täpsustatud nõuetele.
27	Investeering 1. Riiklik metsastamise ja taasmetsasta	Siht	Loodud on uusi linnametsade alasid.		m ²	0	500 000	4. kv	2023	Uued linnametsa alad (vähemalt 500 000 m ²) vastavalt riiklikus metsastrateegias sätestatud õiguslikele nõuetele: a. Kasutatakse ainult selliseid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	mise kampaania, sealhulgas linnametsad									liike ja ökotüüpe, mis on vastupidavad kliimamuutuste prognoositavale mõjule tulevikus, ning neil ei tohi olla kahjulikku mõju bioloogilisele mitmekesisusele. Võõrliikide kasutamine on lubatud üksnes juhul, kui on tõendatud, et need viivad soodsate ja sobivate ökosüsteemitingimusteni (nt kliima, pinnas, taimestikualad, tulekindlus) ning et sealsed pärismaised liigid ei ole enam tulevaste modelleeritud kliimatingimuste ja pedo-hüdroloogiliste tingimustega kohanenud. b. Kasutatakse ainult selliseid liike ja ökotüüpe, mis sobivad tulevasteks prognoositavateks kliimatingimusteks Rumeenias; c. Linnades metsastamiseks kasutatakse maastikutasandi lähenemisviisi, mis tugevdab ühendusi looduslike või poollooduslike aladega (nt metsad või põllumajandusmaad),

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										keskendudes elupaikade ühendamisele roheline taristu ja ökoloogiliste koridoride kaudu. Liikide ja ökotüüpide valikul võetakse arvesse nende rolli õhu puhastamisel ja linnapiirkondadele muude ökosüsteemi teenuste osutamisel. d. Metsastamine aitab kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamise, veemajanduse ja mullakaitse eesmärkide saavutamisele. Metsastamine ei toimu kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusmaal, rohumaal või märgaladel, välja arvatud juhul, kui sekkumise eesmärk on elupaikade taastamine. e. Metsastamise või taasmetsastamise projektid viiakse läbi piirkondades, mis on kliimamuutuste, eelkõige põudade ja üleujutuste suhtes tundlikud.
28	Investeering 1. Riiklik	Siht	Linnametsade uued alad on		m ²	500 000	3 150 000	2. kv	2026	Uued linnametsa alad (kokku 3 150 000 m ²), mis vastavad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad		loodud							metsastrateegias sätestatud õiguslikele nõuetele ja sihtmärgis 25 täpsustatud nõuetele.
29	Investeering 2. Metsapaljudusmaterjali kaasaegsete tootmisvõimsuste arendamine	Siht	Toimivad uued ja renoveeritud puukoolid (loodud või taastatud)		Arv	0	90	3. kv	2024	Uued ja renoveeritud puukoolid toimivad (vähemalt 90) kooskõlas riiklikus metsastrateegias sätestatud õiguslike nõuetega. Paljudusmaterjali tootmine peab olema suunatud puuliikidele ja ökotüüpidele, mis sobivad Rumeenia tulevasteks prognoositavateks kliimatingimusteks.

B.3. Laenuka seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 2. Looduskaitsealade juhtimissüsteemi reform Euroopa bioloogilise mitmekesisuse strateegia ühtseks ja tõhusaks rakendamiseks

Selle reformi eesmärk on rakendada ellu praegune looduskaitsealade määramise raamistik, eelkõige luues mehhanismi, mis seob omavahel bioloogilist mitmekesisust mõjutavaid eri sektoreid, nimelt haridust, põllumajandust, metsandust, jahindust, turismi, ruumilist korraldust, transporti ja energeetikat käsitlevad õigusaktid.

See saavutatakse kahe seadusandliku akti vastuvõtmise ja jõustumisega:

- 1) seadusandlik akt, millega luuakse institutsioonidevaheline komisjon, et analüüsida bioloogilist mitmekesisust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistikku ning koostada ja edendada ettepanekuid õigusraamistiku muutmiseks või täiendamiseks, võttes arvesse ajakohast teavet liikide ja elupaikade kaitsestaatuses leviku ja dünaamika kohta (30. juuniks 2022);
- 2) seadusandlik akt, millega muudetakse bioloogilist mitmekesisust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistikku eesmärgiga tagada, et erinevates asjaomastes sektorites kehtiv õigusraamistik ei mõjuta ega piira looduskaitsealade kaitsekorralduskavades sisalduvate kaitsemeetmete rakendamist (30. juuniks 2025). Seadusandlik akt põhineb lõike 1 alusel loodud komitee ettepanekutel.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

Investeering 3. Heakskiidetud majandamiskavade ajakohastamine ja looduslike maismaa- ja mereelupaikade võimalike range kaitse alade kindlaksmääramine, et rakendada ELi bioloogilise mitmekesisuse 2030. aasta strateegiat

Investeering koosneb kahest allinvesteeringust.

Esimese allinvesteeringu (investeering 3.1) eesmärk on ajakohastada heakskiidetud majandamiskavasid. Teise allinvesteeringu (investeering 3.2) eesmärk on teha kindlaks võimalikud range kaitse valdkonnad kooskõlas ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegiaga 2030. aastaks.

Seoses olemasolevate majandamiskavade ajakohastamisega vaadatakse investeeringu tulemusena 30. juuniks 2026 läbi ja ajakohastatakse kooskõlas ELi õigusaktidega vähemalt 250 looduskaitsealade majandamiskava.

Selle allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

Rangelt kaitstud alade suhtes võetakse vastu kaks seadusandlikku akti, mis jõustuvad: 1) seadusandlik akt selliste rangelt kaitstud alade määramise kohta, mis on kindlaks määratud Natura 2000 kaitsealadel olemasolevate majandamiskavadega või mis hõlmavad põlismetsi (31. detsembriks 2023), ning 2) seadusandlik akt rangelt kaitstud alade määramise kohta Natura 2000 kaitsealadel ilma olemasolevate majandamiskavadeta ja muudel aladel (31. detsembriks 2025).

Selle allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 31. detsembriks 2025.

Investeering 4. Integreeritud investeeringud elupaikade ökoloogilisse taastamisse ning rohumaade, vee- ja veest sõltuvate aladega seotud liikide säilitamisse

See investeering koosneb viiest allinvesteeringust.

Esimese allinvesteeringu (investeering 4.1) eesmärk on taastada vooluveekogude ühendus vooluveekogude takistuste kõrvaldamise kaudu ning seeläbi aidata kaasa veest sõltuvate veelupaikade ja liikide külgühenduse taastamisele kooskõlas looduskaitsealade kohaldatavate

majandamiskavadega. Selle allinvesteeringu tulemusena taastatakse 1 700 ha kaldaelupaikade ühenduvus.

Selle allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

Teise allinvesteeringu (investeering 4.2) eesmärk on taastada rohumaade elupaigad looduskaitsealadel. Selle allinvesteeringu tulemusena tuleb ökoloogiliselt taastada vähemalt 2 800 ha rohumaaelupaiku.

Selle allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

Kolmanda allinvesteeringu (investeering 4.3) eesmärk on vähendada eutrofeerumist ja säilitada Doonau delta järvede bioloogiline mitmekesisus. Selle allinvesteeringuga hõlmavad meetmed hõlmavad veetaseme reguleerimist kahes järves, järvede piiride optimaalse profiili kavandamist ja saavutamist, värvitustamist, pankade konsolideerumist, hooldustöid, metsaraiet taimestiku ja puude taastamiseks nende ümbruses, veeringlust varjava ja settimist põhjustava puidu ja randade eemaldamist, piirkonna liikide ja elupaikade seiret ning väikesemahulisi veeringluse töid. Selle allinvesteeringu tulemusena on ajakohastatud teostatavusuuringu (juuni 2021) kohaselt veetaimede eemaldamisest kasu saanud vähemalt 100 ha järvepiirkondi.

Kõnealuse investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Neljanda allinvesteeringu (investeering 4.4) eesmärk on töötada välja metsiku tuura seiresüsteem piki Alam-Doonau (1 500 km) koos tehisintellektiga, et võidelda selle salaküttimise vastu. Selle allinvesteeringu tulemusena luuakse võrgustik tuuraliste andmete seireks, edastamiseks ja edastamiseks. Eeldatakse, et see allinvesteering ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnameesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Eelkõige peab ostetavate sõidukite CO₂ eriheide, nagu see on määratletud määruse (EL) 2019/631 artikli 3 lõike 1 punktis h, olema väiksem kui 50 g CO₂/km. Ostetavad mootorpaadid peavad keskkonna seisukohast vastama parimale võimalikule tehnoloogiale.

Selle allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. septembriks 2025.

Viienda allinvesteeringu (investeering 4.5) eesmärk on ajakohastada Doonau delta avalikku juurdepääsu ja külastajate taristut, et vähendada survet elupaikadele ja liikidele. Selle allinvesteeringu tulemusena rajatakse 10 külastuskeskust, mille eesmärk on leevendada turismi survet elupaikadele, suunates ja jälgides turismivooge kümnest külastatavast keskusest koosnevasse võrgustikku, mis on seotud 40 vaatluspunktiga, mis on asjakohaselt varustatud kõigi külastajakategooriate vajadustega. Külastuskeskuste ehitamisel kasutatakse Doonau delta kogukonna arhitektuuri traditsioonilisel viisil keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid, ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise ja materjale.

Selle allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

Investeering 5. Integreeritud üleujutusrisi maandamise süsteemid metsa vesikondades

Investeeringu eesmärk on vähendada üleujutusrisi, et kaitsta inimesi, taristut ja sotsiaal-majanduslikke eesmärke riskipiirkondades ning kaitsta keskkonda ja bioloogilist mitmekesisust asjakohaste keskkonnameetmete abil, eelkõige meetmete abil, mis on seotud kalade rände ja ökoloogilise vooluhulga tagamisega.

Investeering tehakse kahes etapis:

- 1) üleujutuste vastu kindlustamiseks tehtavate ajakohastamistööde projekti vastuvõtmine, mis hõlmab järgmist: i) vähemalt kuue kahjustatud alluviumimahuti taastamine pikisuunaliste meetmete paigaldamiseks (vajaduse korral kalaredelid ja ökoloogiline vooluhulk); ii) vähemalt 30 uue lammiehitise ehitamine, sealhulgas kalatrepid ja

ökoloogiline vool, maksimumkõrgusega 5 m; iii) vähemalt 4 ha maa taastamine metsastamise, umbrohutõrje või oksetarade ehitamise teel, ning iv) vähemalt 30 km torrentvoodi taastamine. See etapp viiakse lõpule 31. märtsiks 2023;

2) ajakohastamistööde lõpuleviimine, et kaitsta üleujutusi punkti 1 kohaselt vastu võetud projekti alusel. See etapp viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Kõik direktiivi 2000/60/EÜ (vee raamdirektiiv) kohase hindamise raames kindlaks määratud meetmed, mis on vajalikud olulise kahju vältimise tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tagamiseks, integreeritakse projekti kavandamisse ja neid järgitakse rangelt kõigis ehitus-, moderniseerimis-, käitamis- ja dekomisjoneerimisetappides. Tuleb vältida mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi halvenemist ja meede ei tohi takistada mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi või potentsiaali parandamist.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

B.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõdühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
30	Reform 2. Looduskaitsealade juhtimissüsteemi reform Euroopa bioloogilise mitmekesisuse strateegia sidusa ja tõhusa rakendamise kaudu	Eesmärk	Sellise seadusandliku akti jõustumine, millega luuakse institutsioonid evaheline komisjon bioloogilisele mitmekesisusele mõju avaldavate sektorite suhtes kohaldatava õigusraamistiku analüüsimiseks	Õigusakti jõustumisele viitav õigusnorm				2. kv	2022	Jõustus õigusakt, millega loodi institutsioonidevaheline komitee, et analüüsida õigusraamistikku, mida kohaldatakse bioloogilist mitmekesisust mõjutavates sektorites, nimelt hariduses, põllumajanduses, metsanduses, jahinduses, turismis, ruumilises korralduses, transpordis ja energeetikas. Komitee juhivad keskkonna-, vee- ja metsandusministeerium ning komiteesse kuuluvad valdkondlikud ministeeriumid ja asjaomaste sektorite eest vastutavad allasutused: Haridus, põllumajandus, metsandus, jahindus, turism, ruumiline korraldus, transport ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										energeetika. Komisjon koostab ettepanekud õigusraamistiku läbivaatamiseks, võttes arvesse ajakohast teavet liikide ja elupaikade kaitsestaatus leviku ja dünaamika kohta.
31	Reform 2. Looduskaitsealade juhtimissüsteemi reform Euroopa bioloogilise mitmekesisuse strateegia sidusa ja tõhusa rakendamise kaudu	Eesmärk	Bioloogilist mitmekesisust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistiku muutva õigusakti jõustumine	Õigusakti jõustumisele viitav õigusnorm				2. kv	2025	Jõustub õigusakt, millega muudetakse bioloogilist mitmekesisust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistikku. Nende seadusandlike muudatuste eesmärk on tagada, et erinevates asjaomastes sektorites kehtiv õigusraamistik ei mõjuta ega piira looduskaitsealade kaitsekorralduskavades sisalduvate kaitsemeetmete rakendamist. Seadusandlik akt põhineb komisjoni ettepanekutel, võttes arvesse ajakohast

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										teavet liikide ja elupaikade kaitsestaatuse jaotumise ja dünaamika kohta.
32	Investeering 3.1 Heakskiidetud majandamiskavade ajakohastamine	Siht	Ajakohastatud majandamiskavade looduskaitsealad jõustusi		Arv	0	100	1. kv	2025	Jõustuvad looduskaitsealad (vähemalt 100) koos ajakohastatud majandamiskavadega. Eelistatakse piirkondi, mida võivad mõjutada taristuprojektid, mille puhul Rumeenia on kohustunud asjakohaste ELi õigusaktide alusel täiendavalt koguma seireandmeid, et määrata kindlaks alapõhised elupaikade ja liikide, sealhulgas rändlinnuliikide kaitse-eesmärgid.
33	Investeeringud. 3.1 Heakskiidetud majandamiskavade ajakohastamine	Siht	Ajakohastatud majandamiskavade looduskaitsealad jõustusi		Arv	100	250	2. kv	2026	Jõustunud on vähemalt 250 looduskaitseala ajakohastatud majandamiskavadega. Eelistatakse piirkondi, mida võivad mõjutada taristuprojektid, mille puhul

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Rumeenia on kohustunud asjakohaste ELi õigusaktide alusel täiendavalt koguma seireandmeid, et määrata kindlaks alapõhised elupaikade ja liikide, sealhulgas rändlinnuliikide kaitse-eesmärgid.
34	Investeering 3.2 Looduslike maismaa- ja mereelupaikade võimalike range kaitse alade kindlakstegemine ELi bioloogilise mitmekesisuse 2030. aasta strateegia rakendamiseks	Eesmärk	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine (määratletud Natura 2000 kaitsealadel olemasolevate majandamiskavade või hõlmates põlis- ja põlismetsi)	Õigusakti jõustumisele viitav õigusnorm				4. kv	2023	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine. Õigusakt põhineb mittesekkumiseks kavandatud (rangelt kaitstud) alade piiritlemise analüüsidel/uuringutel ja kaardistamisel, mis on vajalikud ELi bioloogilise mitmekesisuse 2030. aasta strateegial põhineva seadusandliku akti ettepaneku põhjendamiseks. Seadusandliku aktiga määratakse Natura 2000 kaitsealadel kindlaks rangelt

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kaitstavad alad, mis on hõlmatud olemasolevate majandamiskavadega või mis hõlmavad põlis- ja põlismetsi.
35	Investeering 3.2. Looduslike maismaa- ja mereelupaikade võimalike range kaitse alade kindlakstegemine ELi bioloogilise mitmekesisuse 2030. aasta strateegia rakendamiseks	Eesmärk	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine (määratletud Natura 2000 kaitsealadel ilma olemasolevate majandamiskavadeta ja muudel aladel)	Õigusakti jõustumisele viitav õigusnorm				4. kv	2025	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine. Õigusakt põhineb mittesekkumiseks kavandatud (rangelt kaitstud) alade piiritlemise analüüsidel/uuringutel ja kaardistamisel, mis on vajalikud ELi 2030. aasta bioloogilise mitmekesisuse strateegial põhineva seadusandliku akti ettepaneku põhjendamiseks. Seadusandliku aktiga määratakse Natura 2000 kaitsealadel kindlaks rangelt kaitstavad alad ilma olemasolevate majandamiskavadeta ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										täiendavatel aladel.
36	Investeering 4.1. Vooluveekogude takistuste kõrvaldamine, et hõlbustada sõltuvate elupaikade ja liikide ühenduvuse taastamist	Siht	Taastatud ühendusega kaldaäärsed elupaigad		ha	0	1 700	2. kv	2026	Taastatud ühendusega kaldaäärsed elupaigad (vähemalt 1 700 ha)
37	Investeering 4.2 Looduskaitsealadel asuvate rohumaade elupaikade taastamine	Siht	Rohumaade ökoloogiliselt taastatud elupaigad		ha	0	2 800	2. kv	2026	Rohumaade elupaigad (vähemalt 2 800 ha) on ökoloogiliselt taastatud.
38	Investeering 4.3 Doonau delta järvede värvitustamine eutrofeerumise vähendamiseks ja bioloogilise mitmekesisuse	Siht	Järvede piirkonnad, mis on saanud kasu veetaimede eemaldamisest		ha	0	100	2. kv	2026	Ajakohastatud teostatavusuuringu (juuni 2021) alusel järvede alad (vähemalt 100 ha), mis on saanud kasu veetaimede eemaldamisest.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	säilitamiseks									
39	Investeering 4.4 Metsa tuura seiresüsteemi rakendamine Doonau jõe alamjooksul	Eesmärk	Looduslike tuuraliste andmete seire, edastamise ja edastamise võrgustik toimib	Võrgustik toimib				3. kv	2025	Looduslike tuuraliste andmete seire, edastamise ja edastamise võrgustik toimib. Meetmetega töötatakse välja metsiku tuura seiresüsteem piki Alam-Doonaud (1 500 km) koos tehisintellektiga, et võidelda salaküttimise vastu. Selleks et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C 58/01), peavad ostetavate sõidukite CO ₂ eriheide, nagu see on määratletud määruse (EL) 2019/631 artikli 3 lõike 1 punktis h, olema väiksem kui 50 g CO ₂ /km. Ostetavad mõõtepaadid peavad keskkonna seisukohast vastama parimale võimalikule tehnoloogiale.
40	Investeering 4.5. Doonau delta	Siht	Külastatavad keskused, mis		Arv	0	10	2. kv	2026	10 ehitatud külastuskeskust, mille eesmärk on leevendada

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	avaliku juurdepääsu- ja külastustaristu ümberkorraldamine, et vähendada turismi survet elupaikadele ja liikidele		on ehitatud selleks, et leevendada turismi survet elupaikadele							turismi survet elupaikadele, suunates ja jälgides turismivooge kümnest külastatavast keskusest koosnevasse võrgustikku, mis on seotud 40 vaatluspunktiga, mis on nõuetekohaselt varustatud ja kohandatud kõigi külastajakategooriate vajadustele. Asukohad valitakse vastavalt praegu läbivaatamisel oleva Doonau delta varu majandamiskava kriteeriumidele. Külastuskeskuste ehitamisel kasutatakse Doonau delta kogukonna arhitektuuri traditsioonilisel viisil keskkonnasõbralikke tehnoloogiasid, ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise ja materjale.
41	Investeering 5.	Eesmärk	Projektikavan	Projektikavandi				1. kv	2023	Võetakse vastu ülejutuste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	Integreeritud üleujutusrisi maandamise süsteemid metsa vesikondades		di vastuvõtmine	vastuvõtmine						vastu kindlustamiseks tehtavate ajakohastamistööde projekt. See sisaldab: - i) vähemalt kuue kahjustatud alluviumimahuti taastamine pikisuunaliste meetmete paigaldamiseks (vajaduse korral kalaredelid ja ökoloogiline vooluhulk); - Vähemalt 30 uue lammiehitise ehitamine, sealhulgas kalatrepid ja ökoloogiline vool, maksimumkõrgusega 5 m; - Taasmetsastamise, umbrohutõrje või oksetarade ehitamise teel taastatud maad vähemalt 4 ha ulatuses; - taastatakse vähemalt 30 km torrentvoodi. Kõik direktiivi 2000/60/EÜ

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										(vee raamdirektiiv) kohase hindamise raames kindlaks määratud meetmed, mis on vajalikud selleks, et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), integreeritakse projekti kavandamisse ja neid järgitakse rangelt ehitus-, moderniseerimis-, käitamis- ja dekomisjoneerimisetappides. Tuleb vältida mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi halvenemist ja meede ei tohi takistada mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi või potentsiaali parandamist.
42	Investeering 5. Integreeritud üleujutusrisi maandamise süsteemid metsa	Eesmärk	Üleujutuste vastu kindlustamiseks tehtavate ajakohastamis	Üleujutuste vastu kindlustamiseks tehtavate tööde				2. kv	2026	Üleujutuskaitse ajakohastamise projekt viiakse lõpule vastavalt eesmärgis 41 sätestatud nõuetele.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	vesikondades		tööde lõpuleviimine	ajakohastamise lõpuleviimine						

C. KOMPONENT 3. JÄÄTMEKÄITLUS

Komponendi eesmärk on kiirendada jäätmekäitlussüsteemide laiendamist ja ajakohastamist Rumeenias, keskendudes liigiti kogumisele, vältimisele, vähendamisele, korduskasutamisele ja taaskasutamisele, et täita kohaldatavaid ELi õigusakte ja minna üle ringmajandusele.

Komponent koosneb ühest reformist ja kolmest investeeringust.

Komponendiga hõlmatud meetmed peaksid aitama lahendada mõningaid probleeme, mis on esile tõstetud riigipõhistes soovitudes keskenduda investeeringute tegemisel muu hulgas rohe- ja digipöördele, eelkõige keskkonnataristule (riigipõhised soovitud 2019 ja 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01).

C.1. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada ringmajanduse juurutamist

Selle reformi eesmärk on luua strateegiline ja õigusraamistik ringmajanduse juurutamiseks, võttes vastu riikliku ringmajanduse strateegia ja tegevuskava ning muutes teatavaid jäätmekäitlusega seotud õigusakte.

Reformi rakendamine koosneb järgmistest etappidest:

- 1) Riikliku ringmajanduse strateegia vastuvõtmine, et luua Rumeenia majanduses ringmajanduse juurutamise raamistik, mis hõlmab toodete kogu olelusingi (31. septembriks 2022).
- 2) Jõustuvad õigusaktid, mis on vajalikud ühtse jäätmekäitluse käivitamiseks kooskõlas riikliku jäätmekavaga, eelkõige õigusaktid, mis käsitlevad jäätmekäitlust, omavalitsuste kanalisatsiooniteenuseid ning sanitaarteenuste tariifide kehtestamist ja laiendatud pakenditootja vastutust (31. septembriks 2022).
- 3) Riikliku ringmajanduse strateegia tegevuskava vastuvõtmine, milles määratakse kindlaks strateegia peamised rakendusetapid (viidatud punktis 1), vastutavad asutused ja meetmete siduv ajakava (31. septembriks 2023). Kõik 2023. aasta kolmandast kvartalist kuni 2026. aasta 1. kvartalini avaliku sektori asutustele strateegia ja tegevuskava alusel määratud meetmed viiakse lõpule 30. märtsiks 2026.

Reformi tulemusena parandatakse Rumeenia jäätmekäitlussüsteemi kontrolli ja seiret ning keskkonnakvaliteedi parameetreid ning suurendatakse jäätmete liigiti kogumise taset. 30. juuniks 2026 tuleb saavutada 4,5 protsendipunkti suurune panus 50 % riiklikusse ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise eesmärgi saavutamisse 2025. aastaks.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reformiga 1 kaasnevad kolm investeeringut – investeeringud 1, 2 ja 3.

Investeering 1. Integreeritud olmejäätmete käitlemise süsteemide arendamine, ajakohastamine ja lõpuleviimine maakonna või linna/omavalitsuse tasandil

Investeeringu eesmärk on arendada ja ajakohastada integreeritud jäätmekäitlussüsteeme ja taristu avalike jäätmete käitlemiseks maakonna või linna/omavalitsuse tasandil.

Investeering aitab kaasa olmejäätmete ettevalmistamise, korduskasutamise ja ringlussevõtu uute eesmärkide saavutamisele vastavalt direktiivile (EL) 2018/851, millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ jäätmete kohta. Investeeringud peavad põhinema riiklikul jäätmekaval, maakonna jäätmekavadel ja Bukaresti linna jäätmekaval ning aitama kaasa ringmajanduse paketi ringlussevõtu eesmärkide saavutamisele.

Kõnealuse investeeringu rakendamine hõlmab järgmist:

- a) Vabatahtlike jäätmekogumiskeskuste loomine, et tagada kodumajapidamisjäätmete liigiti kogumine mitmete jäätmevoogude jaoks (I.1.a), mille tulemusena on 30. juuniks 2026 kasutusel 565 vabatahtlikku jäätmekogumiskeskust.
- b) Digiteeritud ökosaarte rajamine jäätmete liigiti kogumiseks kohalikul tasandil, peamiselt korterelamupiirkondades (I.1.b), mille tulemusena võetakse 30. juuniks 2026 kasutusele 13 752 digiteeritud ökosaart jäätmete liigiti kogumiseks.
- c) Linnastute integreeritud keskused jäätmete liigiti kogumiseks (I.1.c), mille tulemusena toimivad integreeritud jäätmekogumiskeskused 14 linnastus 30. juuniks 2026.
- d) Jäätmete ringlussevõtu rajatiste ehitamine ringmajanduse paketi (I.1.d) ringlussevõtu sihtarvude saavutamiseks, mille tulemusena võetakse 30. juuniks 2026 kasutusele 26 jäätmete ringlussevõtu kohta, et täita riikliku ringmajanduse strateegia ringlussevõtu sihtarvud.

Eespool nimetatud investeeringud (a-d) peavad olema kooskõlas riikliku jäätmekava, maakonna jäätmekavade ja Bukaresti omavalitsusüksuse jäätmekavaga.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Eelkõige peavad käesoleva meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast kõige paremini kättesaadavad tehnoloogiad.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Sõnniku ja muude kompostitavate põllumajandusjäätmete käitlemise taristu arendamine

Investeeringu eesmärk on arendada sõnniku kogumise ja taaskasutamise süsteeme.

Investeering seisneb peamiselt integreeritud ühissüsteemide loomises sõnniku taaskasutamiseks, kompostimisjaamades ja komposti haldamise seadmetes suurtele põllumajanduskogukondadele, biogaasisüsteemides ning seadmete ostmises põllumajandusliku komposti haldamiseks. Kavandatud investeeringute eesmärk on taristu moderniseerimine, ammoniaagi- ja metaaniheite vähendamine ning nitraadireostuse vähendamine.

Investeeringu tulemusena luuakse ja võetakse 30. juuniks 2026 kasutusele 254 kompostitavate põllumajandusjäätmete kogumise integreeritud süsteemi.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega

(2021/C58/01). Eelkõige peavad käesoleva meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast kõige paremini kättesaadavad tehnoloogiad.

Investeering peab olema kooskõlas riikliku jäätmekavaga.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 3. Jäätmekäitluse ja saaste vältimise riikliku seire, kontrolli ja institutsiooniline suutlikkuse arendamine

Investeeringu eesmärk on anda vastavatele ametiasutustele vahendid jäätmekäitluse seireks, kontrolliks ja aruandluseks.

Investeering tehakse kahe tegevussuuna kaudu:

- 1) 43 riikliku keskkonnaameti maavoliniku varustamine digitaalseadmetega (IKT-süsteem, veoautode skaneerimissüsteemid, pardakaamerad ja kehal kantavad videokaamerad, mehitamata õhusõidukid) jäätmekäitluse seireks ja kontrolliks (31. detsembriks 2024). Selle tulemusena viivad riikliku keskkonnakaardi volinikud 31. detsembriks 2025 läbi 400 kontrollkäiku, kasutades uut digitaalseadet.
- 2) 384 õhukvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seire seadme ostmine ja kasutuselevõtmine riikliku keskkonnakaitseameti jaoks, et tagada andmete kogumine, edastamine ja säilitamine ning võimaldada andmete esitamist saasteainete kontsentratsiooni kohta keskkonnas (30. juuniks 2025).

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnaeesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Eelkõige peavad käesoleva meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast kõige paremini kättesaadavad tehnoloogiad.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2025.

C.2. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
43	Reform 1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada ringmajanduse juurutamist	Eesmärk	Riikliku ringmajanduse strateegia vastuvõtmine	Riikliku ringmajanduse strateegia vastuvõtmine valitsuse otsusega				3. kv	2022	Riikliku ringmajanduse strateegia vastuvõtmine, mis põhineb käimasoleva tehnilise toetuse rahastamisvahendi projekti soovitusel. Strateegias sätestatakse eeskirjad toodete kogu olelusringi kohta ja määratletakse järgmised põhielemendid: - regulatiivsed, finants- ja teabehaldusmeetodid ja -vahendid ringmajanduse algatuste toetamiseks; - hõlmataivate sektorite kindlaksmääramine; - vaadata läbi jäätmetega seotud keskkonnavalused ja majanduslikud stiimulid, et muuta ringlussevõtt mugavamaks kui prügilasse ladestamine ja põletamine; - suunised finants- ja juhtimismeetodite/-vahendite kasutamiseks vastavates sektorites; - sidusrühmade (ametiasutused, akadeemilised ringkonnad,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										erasektor, mittetulundussektor ja kodanikud) vahelise koostöö juhtimisraamistik. Riiklik ringmajanduse strateegia aitab tõhusalt kaasa ELi eesmärkide saavutamisele jäätmete ringlussevõtu valdkonnas, eelkõige olmejäätmete ringlussevõtu ja prügilatesse ladestamise kõrge määra vähendamise valdkonnas.
44	Reform 1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada ringmajanduse juurutamist	Eesmärk	Riikliku ringmajanduse strateegia tegevuskava vastuvõtmine	Riikliku ringmajanduse strateegia tegevuskava vastuvõtmine Rumeenia valitsuse otsusega				3. kv	2023	Tegevuskavas määratakse kindlaks 43. eesmärgi raames vastu võetud strateegia peamised rakendusetapid, vastutavad asutused ja kindlaksmääratud meetmete siduv ajakava, mis põhineb tehnilise toetuse rahastamisvahendi projekti raames koostatud eksperdisoovitustel. Kava sisaldab piisavat rakendamise järelevalve süsteemi ja parandusmeetmeid, et tagada kavandatud põhimeetmete elluviimine.
45	Reform 1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine,	Eesmärk	Avaliku sektori asutustele määratud	Avaliku sektori asutustele määratud riikliku				1. kv	2026	Kõigi riiklikus ringmajanduse strateegias ja tegevuskavas ette nähtud ning ametiasutustele 2023. aasta 3. kvartalist 2026. aasta 1.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	et kiirendada ringmajanduse juurutamist		riikliku ringmajanduse strateegia ja tegevuskava meetmete rakendamine	ringmajanduse strateegia ja tegevuskava meetmete rakendamine						kvartalini määratud meetmete rakendamise lõpuleviimine.
46	Reform 1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada ringmajanduse juurutamist	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, mis on vajalikud ühtse jäätmekäitluse kasutuselevõtmiseks kooskõlas riikliku jäätmekavaga	Seaduse säte, mis viitab jäätmekäitlusta va käsitlevate õigusaktide jõustumisele				3. kv	2022	Selliste õigusaktide jõustumine, mis on vajalikud nõuetele vastava jäätmekäitluse konsolideerimiseks Rumeenias, eelkõige olmejäätmete käitlemise juhtimismeetmete kaudu riiklikus jäätmekavas, et saavutada ELi jäätmete raamdirektiivis sätestatud jäätmekäitluse eesmärgid. Jõustuvad järgmised õigusaktid: 1. Jäätmekorda käsitlev määrus, reguleeritakse laiendatud tootjavastutust vastavalt jäätmete raamdirektiivile. Määrusega kehtestatakse ka ranged karistused, et hoida ära ebaseaduslikku prügilasse ladestamist, jäätmete ladestamist ja vabaõhupõletamist. 2. Määrus seaduse 101/2006 (sanitaarseadus) muutmiseks. 3. Ühenduse avalike teenuste riikliku reguleeriva asutuse (ANRSC)

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										määruse 109/2007 (saniteerimistariifide meetoodika kohta) muutmine. Määrusega (nr 2) ja muudetud ANRSC korraldusega (nr 3) reguleeritakse järgmist: - majandushoobade täielik kasutuselevõtt (makske ära, prügilamaks ja laiendatud tootjavastutus); - ühenduse avalike teenuste riikliku reguleeriva asutuse roll olmejäätmete tariifide poliitika riikliku reguleeriva asutusena; - kogukondadevaheliste arendusühenduste finantsvastutus seoses integreeritud jäätmekäitlussüsteemide projektidega.
47	Reform 1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada ringmajanduse juurutamist	Siht	4,5 % suurune panus 2025. aastaks seatud 50 % riiklikusse ringlussevõtu ja korduskasutata	4,5 % suurune osa 50 % riiklikust ringlussevõtu ja korduskasutamise ettevalmistamise eesmärgist		45,5	50	2. kv	2026	4,5 protsendipunkti ulatuses riikliku taaste- ja vastupidavuskava investeeringutest olmejäätmete käitlemisel, et saavutada 2025. aastaks olmejäätmete ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise riiklik eesmärk 50 % (nagu on määratletud jäätmete raamdirektiivis

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			miseks ettevalmistamise eesmärgi saavutamisse							(2008/98/EÜ, mida on muudetud direktiiviga (EL) 2018/851) ja komisjoni 18. novembri 2011. aasta otsuses 2011/753/EL, millega kehtestatakse eeskirjad ja arvutusmeetodid direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõikes 2 sätestatud sihtarvude järgimise kontrollimiseks). Toetuse arvutamisel võetakse aluseks taristust pärit olmejäätmete kogus, mida toetatakse riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga, mis võetakse ringlusse 2025. aastal. Panus arvutatakse 2025. aastaks seatud 50 % riikliku ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise eesmärgi alusel.
48	Investeering 1.a Vabatahtlike kogumiskeskuste loomine	Siht	Loodud ja toimivad vabatahtlikud kogumiskeskused		Arv	0	250	3. kv	2024	Kooskõlas riikliku jäätmekavaga/maakondade jäätmekavadega ja Bukaresti olmejäätmete käitlemise kavadega on loodud ja tegutsevad vähemalt 250 vabatahtlikku kogumiskeskust. Vabatahtlikud kogumiskeskused teenindavad kuni 50 000 elanikuga kogukondi.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Keskused tagavad selliste kodumajapidamisjäätmete liigiti kogumise, mida ei ole võimalik koguda uksest-ukseni süsteemi, vastavalt ringlussevõetavad jäätmed ja biojäätmed, mida ei ole võimalik koguda üksikutesse prügikastidesse, samuti erijäätmeevood (puistlastijäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, kasutatud patareid, ohtlikud jäätmed, ehitus- ja lammutusjäätmed). Tagamaks, et meede vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parima võimaliku tehnikaga.
49	Investeering 1.a Vabatahtlike kogumiskeskuste loomine	Siht	Loodud ja toimivad vabatahtlikud kogumiskeskused		Arv	250	565	2. kv	2026	565 vabatahtlikku kogumiskeskust, mis on loodud ja toimivad kooskõlas riikliku jäätmekavaga/maakondade jäätmekavadega ja Bukaresti olmejäätmete käitlemise kavaga. Vabatahtlikud kogumiskeskused teenindavad kuni 50 000 elanikuga kogukondi. Keskused tagavad selliste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kodumajapidamisjäätmete liigiti kogumise, mida ei ole võimalik koguda uksest-ukseni süsteemi, vastavalt ringlussevõetavad jäätmed ja biojäätmed, mida ei ole võimalik koguda üksikutesse prügikastidesse, samuti erijäätmeevood (puistlastijäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, kasutatud patareid, ohtlikud jäätmed, ehitus- ja lammutusjäätmed).
50	Investeering l.b Digiteeritud ökosaaire ehitamine jäätmete liigiti kogumiseks kohalikul tasandil	Siht	Loodud ja toimivad digiteeritud ökosaaired jäätmete liigiti kogumiseks		Arv	0	7 000	4. kv	2024	Vähemalt 7 000 digiteeritud ökosaaire jäätmete liigiti kogumiseks, mis on loodud ja toimivad kooskõlas riikliku jäätmekavaga/maakondade jäätmekavade ja Bukaresti olmejäätmete käitlemise kavaga. Digiteeritud ökosaaire kasutatakse korterelamupiirkondade teenindamiseks paikkondades. Eelistatakse kogukondi, kellel on kõige suuremad vajadused seoses maakonna jäätmekavade/riikliku jäätmekavaga ja kes täiendavad ühtekuuluvuspoliitika investeeringuid, lähtudes järgmistest kriteeriumidest:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- jäätmetekke võimekus võrreldes paikkonna suurusega (I aste, II aste omavalitsusüksused ja linnad); - jäätmete liigiti kogumise praegune madal tase; - olemasolevate jäätmekäitlusrajatiste olemasolu. Digiteeritud ökosartaega tagatakse majapidamisjäätmete liigiti kogumine peamiselt plokipiirkondades järgmiste liigiti kogutud jäätmevoogude puhul: Paberi- ja papijätmed, plastijätmed, metallijätmed, klaasijätmed, biojätmed, jäätmejääd. Iga ökosaar teenindab vähemalt 200 elanikku.
51	Investeering 1.b Digiteeritud ökosarta ehitamine jäätmete liigiti kogumiseks kohalikul tasandil	Siht	Loodud ja toimivad digiteeritud ökosarred jäätmete liigiti kogumiseks		Arv	7 000	13 752	2. kv	2026	13 752 digitaliseeritud ökosart jäätmete liigiti kogumiseks, mis on loodud ja toimivad kooskõlas riikliku jäätmekavaga/maakondade jäätmekavadega ja Bukaresti olmejäätmete käitlemise kavaga. Digiteeritud ökosari kasutatakse korterelamupiirkondade teenindamiseks paikkondades. Eelistatakse kogukondi, kellel on kõige suuremad vajadused seoses

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										maakonna jäätmekavadega/riikliku jäätmekavaga ja kes täiendavad ühtekuuluvuspoliitika investeeringuid, lähtudes järgmistest kriteeriumidest: - jäätmetekke võimekus võrreldes paikkonna suurusega (I aste, II aste omavalitsusüksused ja linnad); - jäätmete liigiti kogumise praegune madal tase; - olemasolevate jäätmekäitlusrajatiste olemasolu. Digiteeritud ökoloogilised saared tagavad majapidamisjäätmete liigiti kogumise, peamiselt plokipiirkondades, järgmiste liigiti kogutud jäätmevoogude puhul: Paberi- ja papijäätmed, plastijäätmed, metallijäätmed, klaasijäätmed, biojäätmed, jäätmejäägid. Iga ökosaar teenindab vähemalt 200 elanikku.
52	Investeering 1.c Linnaaglomeratsioonide integreeritud keskused	Siht	Linnastutes loodud ja tegutsevad integreeritud jäätmekogumiskeskused		Arv	0	6	4. kv	2024	Vähemalt 6 integreeritud jäätmekogumiskeskust, mis on loodud ja tegutsevad linnastutes kooskõlas riikliku jäätmekavaga/maakondade jäätmekavadega ja Bukaresti

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	seoses liigiti kogumisega									olmejäätmete käitlemise kavaga. Asukohad tagavad kõige enam asustatud piirkondade hõlmamise järgmiselt: - Bukarest (põhja pool) ja sellega seotud Ilfovi piirkond; - Bukarest (lõuna pool) ja sellega seotud Ilfovi piirkond; - Constanta; - Galati ja Braila; - Iasi; - Craiova; - Ploiesti; - Timisoara; - Cluj-Napocas, - Sibiu; - Brasov; - Baia Mare; - Targu Mures; - Buzau. Keskused tagavad selliste kodumajapidamisjäätmete liigiti kogumise, mida ei ole võimalik koguda uksest ukseni süsteemis, vastavalt ringlussevõetavad jäätmed ja biojäätmed, mida ei ole võimalik koguda üksikutesse prügikastidesse,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										samuti erijäätmevood (suured jäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, kasutatud patareid, ohtlikud jäätmed, ehitus- ja lammutusjäätmed). Tagamaks, et meede vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parima võimaliku tehnikaga.
53	Investeering 1.c Linnaagglomeratsioonide integreeritud keskused seoses liigiti kogumisega	Siht	Linnastutes loodud ja tegutsevad integreeritud jäätmekogumiskeskused		Arv	6	14	2. kv	2026	Kooskõlas riikliku jäätmekavaga/maakonna jäätmekavadega ja Bukaresti omavalitsusüksuse jäätmekavaga luuakse ja käitatakse linnastutes vähemalt 8 täiendavat integreeritud jäätmekogumiskeskust. Asukohad tagavad kõige enam asustatud piirkondade hõlmamise järgmiselt: - Bukarest (põhja pool) ja sellega seotud Ilfovi piirkond; - Bukarest (lõuna pool) ja sellega seotud Ilfovi piirkond; - Constanta; - Galati ja Braila;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- Iasi; - Craiova; - Ploiesti; - Timisoara; - Cluj-Napocas, - Sibiu; - Brasov; - Baia Mare; - Targu Mures; - Buzau. Keskused tagavad selliste kodumajapidamisjäätmete liigiti kogumise, mida ei ole võimalik koguda uksest ukseni süsteemis, vastavalt ringlussevõetavad jäätmed ja biojäätmed, mida ei ole võimalik koguda üksikutesse prügikastidesse, samuti erijäätmevood (suured jäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, kasutatud patareid, ohtlikud jäätmed, ehitus- ja lammutusjäätmed).
54	Investeering I.d Jäätmelammutuskohtade ehitamine, et	Siht	Ehitatud ja töös olevad jäätmete ringlussevõtu kohad		Arv	0	26	2. kv	2026	26 jäätmete ringlussevõtu kohta ehitatakse ja võetakse kasutusele, et täita riikliku ringmajanduse strateegia ringlussevõtu eesmärgid ning kooskõlas riikliku

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	täita ringmajanduse paketi ringlussevõtu eesmärgid									jäätmekavaga/maakondade jäätmekavadega ja Bukaresti olmejäätmete käitlemise kavaga. Toetatakse eraettevõtjaid, kes investeerivad liigiti kogutud jäätmete ringlussevõtu rajatistesse, et vähendada jäätmete mõju keskkonnale ja elanikkonnale, vähendada ressursside tarbimist, et edendada kestlikku majandusarengut kõigis piirkondades ja saavutada ringmajanduse paketi ringlussevõtu eesmärgid. Prioriteediks seatakse tiptasemel projektid, mis on digiteeritud käitamise kavandamise, järelevalve ja sekkumise kaudu, vähendades energia tehnoloogilist tarbimist, tehnoloogia transporti ja hooldust. Tagamaks, et meede vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parima võimaliku tehnikaga.
55	Investeering 2 sõnniku ja	Siht	Kompostitavate		Arv	0	254	2. kv	2026	Kooskõlas riikliku jäätmekavaga luuakse ja võetakse kasutusele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	muude kompostitavate põllumajandusjäätmekäitlemise taristu arendamine		põllumajandusjäätmekogumise integreeritud süsteemid, mis on loodud ja toimivad.							vähemalt 254 kompostitavate põllumajandusjäätmekogumise integreeritud süsteemi järgmiselt: - 150 ühenduse integreeritud süsteemi (ühiskondlik platvorm, individuaalsed platvormid väikestele ja keskmise suurusega põllumajandustootjatele ning kohandatud seadmed komposti haldamiseks); - 94 kogukonna integreeritud süsteemid kogukondade jaoks, millel on olemasolev ühisplatvorm (individuaalsed platvormid väikestele ja keskmise suurusega põllumajandustootjatele ning kohandatud seadmed komposti haldamiseks); - 5 kompostimissüsteemi suurte põllumajandusettevõtetega kogukondade jaoks (kompostimisjaam ja kompostihalduse kohandatud seadmed); - 5 biogaasisüsteemi väga suurte põllumajandusettevõtetega kogukondade jaoks (elektrivõimsus

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										vähemalt 300 KWh ja soojusvõimsus vähemalt 300 KWth). Need rajatised peavad vastama põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (C(2023) 6454 final), täites säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriume, mis on sätestatud taastuvenergia direktiivi (EL) 2018/2001 (REDII) artiklites 29–31, toidu- ja söödapõhiseid biokütuseid käsitlevatele eeskirjadele ning nendega seotud rakendusaktidele ja delegeeritud õigusaktidele. Suured põllumajandusettevõtted ja põllumajandustootjate kogukonnad (omavalitsused ja linnad) valitakse välja, võttes arvesse investeeringute parimat positiivset keskkonnamõju võrreldes avaliku sektori kuludega, võttes aluseks suunised, milles on selgelt sätestatud valikukriteeriumid, sealhulgas: - loomade arv, et tõendada tegelikku (mitte varasemat) saasteallikat; - nitraatide kontsentratsiooni ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tendentsi maa-alustes vetes; - nõuetekohase ehitustööplatsi olemasolu; - positiivne kulude-tulude analüüs; Investeeringu pikaajalise jätkusuutlikkuse tõendamine, sealhulgas ringmajanduse mudelid (rõhutades biogaasijaamu); - rahaliste vahendite kättesaadavus kaasrahastamiseks ja investeeringute edasiseks toimimiseks; - positiivsed avalikud konsultatsioonid, et näidata keskkonnainvesteeringute ühiskondlikku heakskiitu. Väikesed ja keskmise suurusega põllumajandustootjad, kes saavad kasu väikestest platvormidest, elavad kogukondades, kus sõnnikukäitlusplatvormid toimivad või ehitatakse uued platvormid, ning nad on kõnealustes kogukondades kasvatatud loomade omanikud. Tagamaks, et meede vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad selle meetme

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parima võimaliku tehnikaga.
56	Investeering 3.a Riikliku Keskkonnakaitse seire- ja kontrolliseadmed	Siht	Riigi keskkonnaametite maakondade volinikud, kes on varustatud jäätmekäitluse seire- ja kontrollitegevuses kasutatavate digitaalseadmetega		Arv	0	43	4. kv	2024	Seadmete kasutuselevõtmine 43 Keskkonnaameti jäätmekäitluse seire ja kontrolli eest vastutava voliniku jaoks, et suurendada jäätmete jälgitavust, suurendada jäätmesaadetiste tegeliku marsruudi nähtavust ja seega vähendada illegaalse jäätmeveo mahtu. Osta tuleb järgmised seadmed: - 1 IKT integreeritud süsteem 43 voliniku teenindamiseks; - 8 veoautode skaneerimissüsteemid; - 271 kriipskaamerad; - 16 mehitamata õhusõidukit; - 8 raadiosidega varustatud tarbesõidukid seireseadmete veoks; - 709 kehale kantud kaameras. Tagamaks, et meede vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad selle meetme alusel ostetud sõidukid olema keskkonna seisukohast parima võimaliku tehnikaga.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
57	Investeering 3.a Riikliku Keskkonnakaitse seire- ja kontrolliseadmed	Siht	400 kontrollkäiku seire- ja kontrolliseadmete abil		Arv	0	400	4. kv	2025	400 kontrollkäiku, mille viis läbi riiklik keskkonnakomissar, kasutades 56. eesmärgi raames saadud digitaalseadmeid seire- ja kontrollitegevuseks.
58	Investeering 3.b Õhukvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seireseadmed riiklikule keskkonnakaitseagentuurile	Siht	õhu kvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seireseadmete kasutuselevõtt		Arv	0	384	2. kv	2025	Õhu kvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra jälgimise seadmed hangitakse ja võetakse kasutusele. Seadmed peavad tagama saasteainete kontsentratsiooni kohta keskkonnas andmete kogumise, edastamise ja säilitamise ning võimaldama andmete esitamist. Õhukvaliteedi seireseadmed ostetakse alles pärast riikliku õhukontrolli programmi (mis on osa riikliku taaste- ja vastupidavuskava säästva transpordi komponendist ja kavas vastu võtta 2022. aasta juunis) vastuvõtmist vastavalt programmis ette nähtud vajadustele.

D. KOMPONENT 4. KESTLIK TRANSPORT

Taaste- ja vastupidavuskava selles osas käsitletakse mitmeid kestliku transpordiga seotud probleeme, et edendada Rumeenias arukat, ohutut ja kaasavat liikuvust. Seda tuleks vaadelda koos komponendiga nr 10 „Kohalik fond“, mis hõlmab täiendavaid meetmeid kestliku liikuvuse tagamiseks linnapiirkondades.

Selle komponendi eesmärk on suurendada Rumeenia transpordisektori jätkusuutlikkust, toetades rohe- ja digipööret. Investeeringuid toetavad reformid hõlmavad regulatiivseid muudatusi, et stimuleerida heitevaba maanteetransporti, parandada riigiettevõtete juhtimist transpordisektoris, parandada liiklusohutust, edendada keskkonnahoidlikku ühistransporti ning laiendada raudteede ja siseveeteede kasutamist.

Reformid ja investeeringud aitavad täita 2019. ja 2020. aastal Rumeeniale esitatud riigipõhiseid soovitusi, milles käsitletakse vajadust: i) „kiireloomulised avaliku sektori investeerimisprojektid ja erasektori investeeringute edendamine, et edendada majanduse elavdamist“ ning „keskenduda investeeringute tegemisel rohe- ja digipöördele, eelkõige kestlikule transpordile“ (riigipõhine soovitus 3, 2020), võttes samal ajal arvesse piirkondlikke erinevusi (riigipõhine soovitus 4, 2019); ii) „parandada suurte projektide ettevalmistamist ja prioriseerimist ning kiirendada nende rakendamist“ (riigipõhine soovitus 4, 2019).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Maanteetaristusse tehtavad investeeringud keskenduvad TEN-T põhivõrgule, aitavad kaasa majanduslikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele ning nendega kaasnevad märkimisväärsed reformid maanteetranspordi CO₂-heite vähendamiseks, alternatiivkütuste taristu arendamiseks, liiklusohutuse parandamiseks ning keskkonnahoidliku ühistranspordi ja ühelt transpordiliigilt teisele ülemineku edendamiseks.

D.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus

Reformi eesmärk on toetada kestlikku ja arukat liikuvust, arendades ja parandades Rumeenia transpordisüsteemi strateegilist, õigus- ja tegevusraamistikku. Kavandatud reform on seotud kestliku linnalise liikumiskeskonna meetmetega, mis on osa „Kohalikust fondist“, et tagada vastastikune täiendavus ja koostoime kohalikul tasandil võetud meetmetega.

Reformiga kaasnevad järgmised muudatused.

1.1 Maanteeõidukite CO₂-heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“

Õigusaktide paketiga rakendatakse uut maksusüsteemi kooskõlas „saastaja maksab“ põhimõtte ja muude keskkonnamaksude põhimõtetega. Pakett sisaldab i) raskete kaubaveokite (veoautod ja muud liiki veoautod) vahemaapõhist maksustamist ja ii) motivatsioonikava sõidukipargi uuendamiseks (eelkõige väikeautod/bussid/bussid) vanametalliks lammutamise kavade kaudu koos kõige saastavamate sõiduautode omandiõigust käsitlevate maksustamismeetmetega. Uut maksustamissüsteemi rakendatakse mittediskrimineerival viisil.

Transpordi- ja taristuministerium viib läbi analüüsi, et täpsemalt määratleda laadimise tase, eelkõige raskeliikluse puhul, koos elektri-/hübriidsõidukite, sealhulgas kergsõidukite

eristiimulitega, selliste maksude järkjärgulise kehtestamise ajastus, teemaksusüsteemi lisatavad sõidukikategooriad, sõiduautode saaste tase, teekategooriad ja Rumeenia integreeritud riikliku teedevõrgu katvuse tase. Saadud lisatulu tuleks kasutada teedevõrgu hooldamiseks ja uuteks investeeringuteks kestlikku transporti.

Reformi eesmärk on ka ELi keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis sätestatud keskkonnasõbralike avalike sõidukite minimaalsete hanke-eesmärkide ületamine vähemalt 3 protsendipunkti võrra.

Õigusaktide pakett sisaldab meetmeid, millega soodustatakse heiteta sõidukite ja sõidukipargi uuendamise programmide kasutamist üksikisikute, eraettevõtjate ja avaliku sektori asutuste poolt, aidates suurendada Rumeenias registreeritud heiteta sõidukite arvu vähemalt 100 % võrreldes 2020. aasta esialgse väärtusega, ning 250 000 saastava sõiduki (EURO 3 või alla selle) lammutamist 30. juuniks 2026.

Oluline tegur, mis aitab kaasa transpordi jätkusuutlikkusele, eelkõige seoses õhusaaste vähendamisega linnapiirkondades ja riigi tasandil, on riiklik õhusaaste kontrolli programm (NAPCP), mis oleks tulnud esitada komisjonile 2019. aasta aprilliks vastavalt direktiivile (EL) 2016/2284 ja mille Rumeenia ametiasutused oleksid 30. juuniks 2022 heaks kiitnud¹.

Rumeenia parlamendis heaks kiidetud õigusaktide pakett jõustub 30. juuniks 2024 ja tasude süsteem võetakse täielikult kasutusele 30. juuniks 2026.

1.2 Alternatiivkütuste taristu

Reformi eesmärk on arendada maantee sõidukite alternatiivkütuste taristut, eelkõige paigaldatakse täiendavad elektrilaadimispunktid, et jõuda 30. juuniks 2026 vähemalt 22 415 laadimispunkti.

RRFi toetatava investeeringuga rahastatakse vähemalt 7 683 elektrilaadimispunkti, millest 6 600 on suure võimsusega laadimispunktid (mis võimaldavad elektriülekanne elektrisõidukile võimsusega üle 22 kW) ja 1 083 on tavalised laadimispunktid (mis võimaldavad elektriülekanne elektrisõidukile võimsusega kuni 22 kW, välja arvatud seadmed võimsusega kuni 3,7 kW).

Seoses üldsuse juurdepääsuga on 5 600 kohaliku fondi komponendi alla kuuluvat laadimispunkti üldsusele kättesaadavad vastavalt direktiivi 2014/94/EL artikli 2 punktile 7 ning 2 083 punkti (83 punkti kohaliku fondi komponendi ja 2 000 punkti renoveerimislaine komponendi puhul) on poolriiklikud/eralaadimispunktid.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

1.3 liiklusohutus

Reform koosneb riiklikust liiklusohutuse strateegiast, mis hõlmab järgmisi uusi meetmeid:

1. Ohutuskontroll: liiklusohutuse kindlaksmääramise tehnilist hindamise optimeerimine; mootorsõidukite tehnilise ekspertiisi rakendamine ja arendamine; teadus- ja ekspertlaborite loomine, mis hõlmavad sõidukite seire-, kontrolli- ja katsetoodikat kogu nende kasutusaja jooksul.

2. Liiklusohutusega seotud elemente käsitlevate andmebaaside väljatöötamine ülevaatuspunktides ja sõidukite remondiüksustes; andmete kogumise meetoodika ja esmaste andmete kogumise baasi väljatöötamine liiklusohutuse põhinäitajate analüüsimiseks.

---

¹ Rumeenia ei ole seda õiguslikku kohustust veel täitnud ja rikkumine jätkub. Riikliku õhusaaste kontrolli programmi kava raames esitamise kuupäeva tunnustamine ei tähenda komisjoni heakskiitu. See ei piira riikliku õhusaaste kontrolli programmi esitamata jätmisega seotud käimasolevat rikkumist.

3. Rangemate kiiruspiirangute kehtestamine ohtlikele lõikudele ja karistuste jõustamise suurendamine rikkumiste korral.

4. Strateegia mustade laikude (esmise vastuvõtu keskuste) kõrvaldamiseks riigimaanteede ja kiirteede võrgustikus. Tuvastatud 267 turvaala (esmise vastuvõtu keskused) kõrvaldatakse 2030. aastaks, neist 129 kava alusel 30. juuniks 2026.

Reform viiakse ellu teistest õigusaktidega ja sellega seotud jõustamismeetmete jõustumisega. Need meetmed täiendavad kohaliku fondi komponenti kuuluvaid liiklusohutuse meetmeid linnapiirkondades.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

1.4 intelligentsete transpordisüsteemide strateegia ja õigusaktide pakett

Reformi eesmärk on arendada intelligentset transpordisüsteemi, et suurendada transpordi tõhusust ja ohutust tänu transporditeabe digiteerimisele.

Reformi elluviimiseks luuakse intelligentseid transpordisüsteeme käsitlev strateegiline dokument, mille kiidab heaks Rumeenia valitsus. Intelligentsete transpordisüsteemide strateegia töötatakse välja koos ühendvedude poliitikaga, et rahuldada mitmeliigiliste transpordisõlmede tõhusa käitamise vajadusi.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

1.5 Raudteetaristu arendamine ja raudteeliikluse korraldamine

Selle reformi eesmärk on suurendada Rumeenia raudteede tõhusust ja konkurentsivõimet.

Strateegia sisaldab ajakohastamis- ja arengueesmärgesid, mis on vajalikud inimeste ja kaupade praeguste ja tulevaste liikuvusvajaduste rahuldamiseks, ning kindlaksmääratud nõudeid raudteetranspordi konkurentsivõime suurendamiseks. Samal ajal kavandatakse meetmeid raudteetaristu käitamise ajakohastamiseks, et suurendada rongiliikluse tõhusust ja tõhustada selle toimimist, et piirata raudteetranspordi kulusid.

Reform hõlmab raudteetaristu arendamise strateegiat aastateks 2021–2025, mis kiideti heaks 2020. aasta lõpus. See hõlmab kõiki hooldus-, remondi- ja uuendustöid, mis on vajalikud olemasoleva taristu taastamiseks ja selle hooldamiseks tööparameetritega, mis on vajalikud konkurentsivõimelise raudteetranspordi toetamiseks riiklikul tasandil.

Meede hõlmab investeerimiskava aastateks 2020–2030, milles seatakse prioriteediks raudteeinvesteeringud TEN-T ja Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) rakendamisse koos mehhanismiga, millel on selged näitajad ja kriteeriumid raudteetaristu investeeringute prioriseerimiseks, samuti institutsiooniline kord, mis on vajalik selle mehhanismi rakendamiseks ja investeerimisprojektide ettevalmistamiseks.

Meede hõlmab ka ERTMSi kasutuselevõtu strateegiat ja tegevuskava aastateks 2025–2030, sealhulgas järgmist: Selged meetmed ERTMSi kasutuselevõtuks ja sertifitseerimiseks TEN-T põhivõrgus keskpikas ja pikas perspektiivis (horisontaalne 2030); vastutustundlikud osalejad; Eelarveprognoos; Haldussuutlikkuse meetmed riiklikul tasandil vastutavate asutuste jaoks, et täielikult juhtida sertifitseerimisprotsessi kõigis ehitusjärgus kaalutavates sektorites, et tagada täielik kasutuselevõtt.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

1.6 Laevastrateegia ja integreerimine muude transpordiliikidega

Reformi eesmärk on arendada Rumeenia veetransporti (siseveeteed ja sadamad) kooskõlas ELi kestliku ja aruka liikuvuse strateegiaga.

Meede hõlmab merendusstrateegia vastuvõtmist ja sektori arendamiseks võetavate sekkumismeetmete kavandamist, mis on integreeritud muude transpordiliikidega, ning strateegia rakendamise tegevuskava väljatöötamist ja heakskiitmist.

Analüüsitakse Rumeenia veeteede (nii sisevee- kui ka mereteede) praegust olukorda ja Rumeenia sadamate praegust taristuolukorda, keskendudes sellele, kuidas parandada laevade ja sadamate keskkonnatoimet, võttes arvesse kogu ELi hõlmavaid nõudeid, nagu direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta. Strateegias tuleks kaaluda meetmeid kõigi sadamatoimingute (heitkogus, müra, reostus) keskkonnasõbralikumaks muutmiseks. Doonau laevatatavuse kestlikuks edendamiseks töötatakse välja lähenemisviis, milles ühendatakse kestlik taristu, alternatiivkütused ja digiteerimine, võttes samal ajal arvesse Doonau keskkonnatundlikkust. Tehakse ettepanekud muuta veetranspordi taristu haldamise õigus- ja institutsioonilist raamistikku, et ühendada veetransport muude transpordiliikidega, vähendada sadamate (mere- ja siseveesadamad) ja laevanduse keskkonnamõju, koostada kavad ühendveosadamate arendamiseks ja suurendada kaubaveo mahtu Doonaul 2026. aastaks 15 %.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2023.

Investeering 1. Raudteetaristu ajakohastamine ja uuendamine

Selle investeeringu eesmärk on „moderniseerida“ raudteeliine (sealhulgas raudteede asendamine, liiprid, aluspõhi, elektrifitseerimine, sildade/sildade konsolideerimine/ehitamine, ERTMSi 2. tasand) kooskõlas TEN-T standarditega ning „uuendada“ (raudteede asendamine, murtud kividega, mis muudab liini konstruktiivseks kiiruseks) ja elektrifitseerida teatavaid raudteelõike. Lisaks on ette nähtud 11 kiiret võitu hõlmavat investeeringut, et kõrvaldada raudteede kiirusepiirangud, suurendada rongide kiirust ja suurendada raudteede ohutust. Kiirete võitude projektid viiakse ellu, et tagada üleeuroopalise transpordivõrgu koridoride raudteetranspordi elujõulisus kuni nende ajakohastamiseni. Kokku tagatakse investeeringuga 315 km uuendatud raudteeliine läbilaskevõime suurendamisega 30 % võrra ja paigaldatud ERTMS 2; 2 426 km (2 163 km ühe rööpmega võidusõidu projektid + 263 km liini uuendamine) uuendatud raudteedel, mille kiirus on suurenenud 15 % (keskmine kiirus on vähemalt 100 km/h).

Investeering hõlmab ka 17 elektroonse tsentraliseerimise projekti portfelli, mida rakendatakse riikliku taaste- ja vastupidavuskava kaudu, millel on Rumeenias tasakaalustatud ruumiline jaotus ja mis kujutavad endast TEN-T koridore varustavaid tõelisi raudteelõike. 17 elektroonse tsentraliseerimise projekti abil lahendatakse 111 raudteejaama läbilaskevõime probleemid kogupikkusega üle 973 km. Selle tulemusena suurenevad liiklumahud hinnanguliselt 10–15 %. Lisaks kõrvaldatakse kavandatud elektroonse tsentraliseerimise projektidega maanteede kitsaskohad raudteeületuskohtadelt, vähendades märkimisväärselt ooteaegu.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesid (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Eelkõige peavad projektid täielikult vastama direktiivi 2011/92/EL kohaselt lõpule viidava keskkonnamõju hindamise tulemustele ja tingimustele, samuti direktiivi 2000/60/EÜ ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ kohastele asjakohastele hindamistele, sealhulgas nõutavate leevendusmeetmete rakendamisele. Sellega tagatakse, et investeering ei mõjuta oluliselt ega pöördumatult mõjutatud veekogusid ega avalda olulist negatiivset mõju kaitsealustele elupaikadele ja liikidele.

Investeeringute rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026 ja 50 % töödest lõpetatakse 31. detsembriks 2024.

Investeering 2. Raudteeveerem

Kõnealuse investeeringu eesmärk uutesse heitevabadesse ja ajakohastatud raudteesõidukitesse on parandada avalike raudtee-reisijateveoteenuste kvaliteeti ja seega suurendada seda liiki kestliku transpordi kasutamist seoses maanteetranspordiga ümbersuunamiste kaudu.

Uus raudteeveerem tehakse raudtee-reisijateveo-ettevõtjatele tasuta kättesaadavaks avaliku teenindamise lepingute alusel, mis on sõlmitud täielikus kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1370/2007.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

D.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
59	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheidete vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO ₂ -heidete vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Eesmärk	Õigusaktide jõustumine raskeveokite (veoautode) uue vahemaapõhise maksustamissüsteemi rakendamiseks ning suurema osa saastavate sõidukite (autod/bussid/bussid) suhtes kohaldatavad kõrgemad omandimaksud, mis põhinevad põhimõttel „saastaja maksab“ ja keskkonnahoidliku maksustamise põhimõttel	Õigusakti säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				2. kv	2023	Õigusaktide pakett raskeveokite (veoautode) uue vahemaapõhise maksustamissüsteemi rakendamiseks ning enamiku saastavate sõiduautode (autod/bussid/bussid) kõrgemaid omandimakse, mis põhinevad põhimõttel „saastaja maksab“ ja keskkonnahoidliku maksustamise põhimõttel. Sõidukite uus maksustamissüsteem hõlmab järgmist: - vahemaapõhiste maksude konkreetne tase ja selged kriteeriumid raskeveokite maksustamiseks kooskõlas „saastaja maksab“ põhimõttega; - stiimulid keskkonnasõbralike/vähese heitega sõidukite ja transpordiliikide jaoks; - heidutavate meetmete süsteem enam saastavate sõidukite kasutamiseks, sealhulgas maksu- ja finantsmeetmete abil erasõidukite

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										omandimaksude tasemete kaudu; - tulude kasutamine teedehoolitsemiseks ja uute investeeringute tegemiseks kestlikku transporti; - 10 % maanteeliikluse (reisijate- ja kaubaveo) ümbersuunamine raudteeliiklusele aastatel 2020-2026; - ajakava kasutustasude süsteemi täielikuks kasutuselevõtuks 2.–2026. kvartaliks.
60	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO2 heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, et edendada keskkonnasõbralike sõidukite kasutamist ja sõidukipargi uuendamise programme kodumaiste kasutajate, eraettevõtjate ja avalik-õiguslike asutuste poolt	Õigusakti säte, mis näitab keskkonnasõbralike sõidukite kasutamise edendamist ja sõidukipargi uuendamise programme käsitleva õigusakti jõustumist				2. kv	2024	Õigusaktid sisaldavad rahalisi ja fiskaalstiimuleid, et: - suurendada heiteta sõidukite arvu 2025. aastaks vähemalt 100 % võrreldes 2020. aasta esialgse väärtusega; - lammutada ajavahemikul aastatel 2022 kuni 2026 2. kvartal vähemalt 250 000 saastavat sõidukit (EURO 3 või alla selle).

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
61	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Siht	Avaliku sektori asutuste hangitud uued keskkonnasõbralikud sõidukid, mis on vähemalt 3 % suuremad keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis sätestatud piirmäärdest		Protsent (%)	0	3	4. kv	2025	Eesmärk on seotud keskkonnasõbralike sõidukite osakaaluga avaliku sektori asutuste ostetud sõidukite koguarvust. Eesmärk on ületada ajavahemikul 2021–2025 keskkonnasõbralike sõidukite osakaalu puhul vähemalt 3 protsendipunkti võrra keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis (Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1161, millega muudetakse direktiivi 2009/33/EÜ) sätestatud keskkonnasõbralike sõidukite koguarvust kategooriate kaupa. Selguse huvides tähendaks see eesmärki, et kergsõidukite puhul oleks eesmärk vähemalt 21,7 %, raskeveokite puhul 9 % ja busside puhul 27 %, arvestades, et keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis Rumeenia jaoks sätestatud minimaalsed hanke-eesmärgid on järgmised: 18,7 % väikesõidukite, 6

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										% raskeveokite ja 24 % busside puhul.
62	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Siht	Vanametalliks lammutatud mootorsõidukid (EURO 3 või alla selle)		Arv	0	250 000	2. kv	2026	2022. aastast kuni 2026. aasta keskpaigani lammutatakse vähemalt 250 000 aastavat sõidukit (heitenormidega EURO 3 või alla selle), mis on vanemad kui 15 aastat.
63	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/ Maanteetranspordi CO ₂ heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Siht	Heitevabade sõidukite arvu suurendamine		Arv	0	29 500	1. kv	2026	Eesmärk on seotud heitevabade sõidukite (elektri- ja vesinikusõidukid, nagu on määratletud alternatiivkütuste taristu direktiivis 2014/94/EL) (M1 – sõidua autod, N1 – väikesed tarbesõidukid; N2- ja N3-kategooria raskeveokid ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni standardite alusel) registreeritud Rumeenias ajavahemikul 2020. aasta lõpust 2025. aasta lõpuni. Riiklik

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										statistikainstituut esitab ametlikud andmed 2025. aasta lõpu kohta 2026. aasta esimese kvartali lõpuks Euroopa alternatiivkütuste vaatluskeskusele seire eesmärgil.
64	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/alternatiivkütuste taristu	Siht	Riiklikul tasandil paigaldatud elektrilaadimispuhtid		Arv	1 836	22 415	2. kv	2026	Heiteta maanteeõidukite elektrilaadimispunktide riiklik eesmärk koosneb järgmisest: a. 1 836 juba olemasolevat laadimispunkti b. Kooskõlas C.N.A.I.R. strateegiaga, mis käsitleb elektrisõidukite laadimisjaamade paigaldamist Rumeenia TEN-T võrku, paigaldatakse 2030. aastaks riiklike teede/kiirteede võrku 2 896 suure võimsusega (vähemalt 50 kW) laadimispunkti (millest 264 on välja pakutud RRFi rahastatavate kiirteevõrgu arendusprojektide kaudu). c. 5 683 laadimispunkti, mida arenguministeerium rahastab kohaliku fondi komponendist

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										(5 600 kõrgepinge- ja 83 tavaladimispunkti), jaotatuna järgmiselt: - laadimispunktid omavalitsusüksuses, mille elukohaks on maakond: 1 697; - laadimispunktid teistes omavalitsusüksustes: 796; - laadimispunktid linnades: 679; - laadimispunktid maapiirkondades: 2 428. d. 2 000 laadimispunkti, mida rahastab arendusministeerium renoveerimislaine komponendist (1 000 kõrgepingepunkti ja 1 000 tavavõimsuspunkti); e. vähemalt 10 000 muud suure ja tavavõimsusega laadimispunkti, mida rahastatakse riiklikest allikatest, muudest ELi vahenditest (sh ühtekuuluvuspoliitika) ja/või erasektori allikatest (sealhulgas kontsessioonide kaudu). Laadimispunktide asukoht on piirkondades, mis on kehtestatud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										üldiste linnaplaneerimise kavade/kestliku linnalise liikumiskeskonna kavade kui elamute/segaalade/teenindusalade/kaubanduspiirkondade/transportialadega seotud alad (elanikele võimalikult lähedal, et piirata reisivajadusi). Laadimispunktid peavad asuma ka mitmeliigilistes punktides, et julgustada pendelrändajaid kasutama ühistransporti. Laadimispunktid paigaldatakse: 85-95 % üldsusele juurdepääsetavates/poolavalikes piirkondades; 5-15 % erahoonetes.
65	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/Liiklusohutus	Eesmärk	Riikliku liiklusohutuse strateegia vastuvõtmine	Strateegia vastuvõtmine valitsuse otsusega (teisesed õigusaktid) ja selle rakendamise algus				2. kv	2022	Riikliku liiklusohutuse strateegiaga aastateks 2021–2030 rakendatakse ELi eeskirju ja suuniseid, mis on sätestatud ELi liiklusohutuse poliitikaraamistikus aastateks 2021–2030 ja algatuses „Vision Zero“, eesmärgiga vähendada liiklussurmade arvu 2050. aastaks nullilähedaseks. Eesmärgina täidab

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Rumeenia ELi eesmärki vähendada ohvrite (surmade ja raskelt vigastatute) arvu 50 % võrreldes 2019. aasta lähtetasemega 2030. aastaks. Strateegiat käsitletakse integreeritult ja multidistsiplinaarselt kõigile liiklusohutusega seotud osalejatele ning see hõlmab järgmist: - eeskirjade täitmise tagamine, suuremad karistused seaduserikkumiste eest; - kiiruspiirangute vähendamine konkreetsetes piirkondades või teedel sõltuvalt õnnetuste andmetest/riskianalüüsist ja parimatest tavadest ELi tasandil, kiiruse haldamise süsteemi ja kohustuslike turvaelementide kasutuselevõtt, liikluseeskirjade läbivaatamine, sealhulgas vähem kaitstud liiklejate eelistamine; - puuduliku liiklusohutusega kohtade arvu vähendamine nii linnakeskkonnas kui ka

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										linnadevahelises keskkonnas, sealhulgas konkreetne investeerimisalane tegevuskava, et vähendada puuduliku liiklusohutusega kohtade arvu 129 võrra 2026. aasta teises kvartalis võrreldes 267ga 2021. aastal; - kaotada järk-järgult vanad/puudulikud sõidukid riiklikust registrist, suurendada ohutusinspektsioone ja kontrolle; - haridus ja koolitus, teavituskampaaniad; - õigussüsteemi integreerimine ja intelligentsete transpordisüsteemide reform. Rumeenia valitsus kiidab heaks intelligentseid transpordisüsteeme käsitleva strateegilise dokumendi. Intelligentsete transpordisüsteemide strateegia töötatakse välja koos ühendvedude poliitikaga, et rahuldada mitmeliigiliste transpordisõlmede tõhusa käitamise vajadusi.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Liiklusohutuse strateegia rakendamise ja tulemuslikkuse põhinäitajate järelevalve eest vastutav üksus peab olema selgelt määratletud ja toimivaks muudetud.
66	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/Liiklusohutus	Eesmärk	Liiklusohutuse jõustumine – õigusaktid – liiklusohutust käsitlevate õigusaktide jõustumisele seotud rikkumiste järelevalve, jõustamise ja karistuste kohta	Õigusakti säte, mis viitab liiklusohutust käsitlevate õigusaktide jõustumisele				4. kv	2022	Tehakse järgmised seadusandlikud muudatused, mis edendavad liiklusohutust: - eeskirjade täitmise tagamine, suuremad karistused seaduserikkumiste eest; - liikluseeskirjade rikkumise jälgimine automaatseadmete (videokaamerad, sensorid) abil; - kiiruspiirangute vähendamine konkreetsetes piirkondades või teedel sõltuvalt õnnetuste andmetest/riskianalüüsist ja parimatest tavadest ELi tasandil, kiiruse haldamise süsteemi ja kohustuslike turvaelementide kasutuselevõtt, liikluseeskirjade läbivaatamine, sealhulgas vähem kaitstud liiklejate eelistamine; - vanade/puudulike sõidukite

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										riiklikust registrist kõrvaldamine, sagedasemad ohutuskontrollid ja -kontrollid. Liiklusohutuse üldeesmärk on vähendada liiklusõnnetustes hukkunute arvu 2030. aastaks 50 % võrreldes 2019. aastaga kooskõlas ELi liiklusohutuse poliitikaraamistikuga aastateks 2021–2030.
67	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/maanteeohutus	Siht	Paigaldatud ja funktsionaalsed seadmed, et suurendada kiirusnõuete täitmist ja liiklusohutusnõuete täitmist		Arv	0	1 800	4. kv	2024	Paigaldatakse 1 000 kiirusekontrollisüsteemi, 300 mobiilset radarit ja 500 kaamerat ning need toimivad. Kiirusekontrollisüsteemid on liiklusohutuse infrastruktuur, mis koosneb sõiduki kiiruse piiramise konstruktsioonidest. Maanteepolitsei kasutab mobiilseid radareid sõltuvalt sektoritest, kus registreeritud kiirust on kõige rohkem rikutud, ning kaameraid kasutatakse liikluseeskirjade rikkumiste automaatseks registreerimiseks. Need paigutatakse eelisjärjekorras

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										267 musta punkti/kuumapunkti.
68	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/ Liiklusohutus	Siht	Liiklusõnnetustes kannatanute (raskelt vigastatute ja surnud inimeste) arvu vähendamine 25 % võrreldes 2019. aasta lähteolukorraga		Protsent (%)	100	75	1. kv	2026	Eesmärk on vähendada kogu riigis liiklusõnnetustes hukkunute (raskelt vigastatute ja surnud inimeste) arvu 2025. aastal vähemalt 25 % võrreldes 2019. aasta võrdlusalusega tänu liiklusohutuse reformile, ulatuslikule tegevuskavale ja liiklusohutuse investeeringutele, mida toetatakse Rumeenia taaste- ja vastupidavuskava raames. Riiklik statistikainstituut esitab 2025. aasta lõpu ametlikud andmed 2026. aasta esimese kvartali lõpuks.
69	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/ Raudteetaristu arendamine ja raudteeliikluse korraldamine	Eesmärk	Raudteetaristu arendamise strateegia (2021–2025) vastuvõtmine ja tegevuskava kohaldamine	Raudteetaristu arendamise strateegia vastuvõtmine ja valitsuse otsusega nr 985/2020 (teisesed õigusaktid), tegevuskava				4. kv	2021	Heakskiidetud strateegias ja tegevuskavas määratakse kindlaks vastutavad asutused/osalised, rakendamise tähtajad, rahaeraldised ja näitajad. Samal ajal määrab transpordi- ja taristuminister koos ettevõtjaga C.N.C.F. C.F.R. SA kindlaks mehhanismi, millel on selged näitajad ja kriteeriumid raudteetaristu investeeringute

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				vastuvõtmine ja rakendamise algus						prioriseerimiseks, ning institutsioonilise korra, mis on vajalik selle mehhanismi rakendamiseks ja investeerimisprojektide ettevalmistamiseks. Raudteetaristu arendamise tegevuskava (2021–2025) vastuvõtmine, mis hõlmab järgmist: - investeringute prioriseerimise näitajatega süsteem; - projekti ettevalmistamise eest vastutav struktuur; - meetmed raudtee-kaubaveo suurendamiseks 2026. aastaks vähemalt 25 % võrra võrreldes 2020. aastaga; - erimeetmed, et saavutada eesmärk suurendada raudteereisijate arvu 2021. aasta lähtetasemega võrreldes keskmiselt 25 %; - meetmed uute omandatud veeremite kasutamise suurendamiseks; - meetmed reisijate üleviimiseks bussidelt/minibussilt raudteele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										süstikteedel. Transpordi- ja taristuministeerium kiidab heaks ka transporditaristu arendamise investeerimiskava aastateks 2020–2030, milles seatakse prioriteediks raudteelinvesteeringud ja ERTMSi kasutuselevõtmine vastavalt taastamis- ja vastupidavuskavale, ajakohastades seeläbi raudteetaristu arendamise strateegiat, võttes arvesse kõiki olemasolevaid rahastamisallikaid.
70	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/ Raudteetaristu arendamine ja raudteeliikluse korraldamine	Eesmärk	Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) riikliku tegevuskava avaldamine ja rakendamine	Tegevuskava vastuvõtmine ja rakendamine				4. kv	2025	Eesmärk on uue ERTMSi tegevuskava rakendamine 2025. aastaks. Tegevuskava sisaldab järgmist: - selged sammud ERTMSi kasutuselevõtuks ja sertifitseerimiseks TEN-T põhivõrgus keskpikas (2025) ja pikas perspektiivis (horisontaalne 2030); - vastutustundlikud osalejad; - eelarveprognoosid; - teavitatud asutuste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										haldussuutlikkusega seotud meetmed riiklikul tasandil, et täielikult hallata ERTMSi sertifitseerimismenetlust kõigis kavandatud sektorites nende ehitamise ajal, et tagada täielik kasutuselevõtt.
71	Reform 1. Kestlik transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/Laevandusstrateegia	Eesmärk	Transpordistrateegia vastuvõtmine	Laevandusstrateegia vastuvõtmine valitsuse poolt				2. kv	2023	Laevandusstrateegia väljatöötamine ja heakskiitmine. Merestrateegia rakendamise tegevuskava väljatöötamine ja heakskiitmine. Laevainvesteeringute prioriteetide suuniste väljatöötamine ja heakskiitmine. Laevandusstrateegia hõlmab järgmist: Rumeenia veeteede (nii siseveekogude kui ka mereteede) praeguse olukorra ja Rumeenia sadamate taristu olukorra analüüs; Rumeenia laevandussektori projektide analüüs; Tulevaste suundumuste ja stsenaariumide analüüs aastateks 2027, 2030, 2035 ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										2050; Analüüsis keskendutakse sellele, kuidas parandada laevade ja sadamate keskkonnatoimet, võttes arvesse ELi tasandi nõudeid, näiteks direktiivi 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta; Kuigi tuleks omistada tähtsust laevadele keskkonnahoidlike kütuste pakkumisele (eelkõige maismaa energiavarustuse kaudu), kaalutakse strateegias meetmeid kõigi sadamatoimingute (heitkogus, müra, reostus) keskkonnahoidlikumaks muutmiseks. Doonau laevatatavuse kestlikuks edendamiseks on vaja lähenemisviisi, milles on ühendatud kestlik taristu, alternatiivkütused ja digipööre, võttes samal ajal arvesse Doonau keskkonnatundlikkust. Tehakse ettepanekud muuta laevanduse taristu haldamise õigus- ja institutsioonilist raamistikku, et: Integreerida veetransport muude transpordiliikidega, valmistada ette

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ühendveosadamate arengukavad ja suurendada kaubaveomahtu Doonaul 15 % ajavahemikul 2022. aasta lõpust kuni 2026. aasta lõpuni jätkusuutlikul viisil.
72	Investeering Raudteetaristu ajakohastamine ja uuendamine	1. Eesmärk	Lepingute sõlmimine 50 % raudteetaristu moderniseerimise, uuendamise ja uuendamisega seotud tööde kohta	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2022	Eesmärk on sõlmida lepingud võitnud ettevõtetega, mis moodustavad 50 % raudteede ehitamiseks ja järelevalveks vajalikest töödest järgmiselt: - Raudteede moderniseerimine, elektrifitseerimine, ERTMS Arad-Timișoara-Caransebeși lõigul; - Raudteede uuendamine, elektrifitseerimine, ERTMS lõigul Cluj-Napoca – Episcopia Bihor; Uuendamisega seotud investeeringud hõlmavad järgmisi ridu: • Bukarest – Pitești – TEN-T Comprehensive; • Reșița – Voiteni – ühendus TEN-T põhivõrgukoridoriga. Investeering hõlmab ka mitmeid nn kiirete vaiade projekte, mille eesmärk

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										on kõrvaldada kiirusepiirangud ja piirangud järgmistes lõikudes: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Hankemenetlus viiakse läbi kooskõlas L98/2016 ja selle hilisemate muudatustega, millega võeti üle asjakohane Euroopa direktiiv 2014/24/EL. Lepingute sõlmimisel järgitakse avatud pakkumismenetlusi ja asjaomaste lubade heakskiitmist, keskkonnamõju hindamist

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										(sealhulgas veepoliitika raamdirektiivi alusel vajalikke hindamisi) ja asjakohaseid hindamisarvamusi (elupaikade direktiivi osa), mis on välja antud ja lisatud investeeringute kavandamisse, ning tagatakse vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).
73	Investeering Raudteetaristu ajakohastamine ja uuendamine	1. Eesmärk	Lepingute sõlmimine 100 % raudteetaristu moderniseerimise, uuendamise ja uuendamisega seotud tööde kohta	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2023	Eesmärk on sõlmida lepingud võitnud ettevõtetega: - Raudteede moderniseerimine, elektrifitseerimine, ERTMS Arad-Timișoara-Caransebeși lõigul; - Raudteede uuendamine, elektrifitseerimine, ERTMS lõigul Cluj-Napoca – Episcopia Bihor; Uuendamisega seotud investeeringud hõlmavad järgmisi ridu: • Bukarest – Pitești – TEN-T Comprehensive; • Reșița – Voiteni – ühendus TEN-T põhivõrgukoridoriga. Investeering hõlmab ka kiirete

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										vaenlaste projekte, et kõrvaldada kiirusepiirangud ja piirangud järgmistes lõikudes: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Hankemenetlus viiakse läbi kooskõlas L98/2016 ja selle hilisemate muudatustega, millega võeti üle asjakohane Euroopa direktiiv 2014/24/EL. Lepingute sõlmimisel järgitakse avatud pakkumismenetlusi ja asjaomaste lubade heakskiitmist,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										keskkonnamõju hindamist (sealhulgas veepoliitika raamdirektiivi alusel vajalike hindamisi) ja asjakohaseid hindamisarvamusi (elupaikade direktiivi osa), mis on välja antud ja lisatud investeeringute kavandamisse, ning tagatakse vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).
74	Investeering Raudteetaristu ajakohastamine ja uuendamine	1. Siht	Tööde lõpuleviimine vähemalt 50 % ulatuses raudteetaristu koguinvesteeringutest.		Protsent (%)	0	50	4. kv	2024	Eesmärk on, et 50 % raudteetaristu investeeringutega seotud töödest viidaks vahepeal lõpule, mõõdetuna lõpetatud tööde protsendina (tõendatud järelevalvearuandega) järgmiste tööde puhul: - Moderniseerimine, elektrifitseerimine, ERTMS Arad-Timișoara-Caransebeși lõigul; - Lõigu „Cluj-Napoca – Episcopia Bihor“ ajakohastamine, elektrifitseerimine, ERTMS; Pikendusinvesteeringud hõlmavad järgmisi ridu: • Bukarest – Pitești – TEN-T

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Comprehensive; • Reșița – Voiteni – ühendus TEN-T põhivõrgukoridoriga. Investeering hõlmab ka nn kiirete vaiade projekte, mille eesmärk on kõrvaldada piirangud ja kiirusepiirangud järgmistes lõikudes: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica; • Adjud – Siculeni; • Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; • Pitești – Slatina – Craiova; • Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; • Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași.
75	Investeering Raudteetaristu ajakohastamine ja uuendamine	1.	Siht	Uue/ajakohastatud raudteetaristuse kilomeetrid	Kilomeetrites (km)	0	2 741	2. kv	2026	Eesmärk hõlmab järgmist: - 315 km uuendatud raudteeliine läbilaskevõime suurendamisega 30 % võrra ja paigaldatud ERTMSi 2.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tase; - 2 426 km (2 163 km kogupikkus kiirete võitude projektide puhul + 198 km Bucharesti – Pitești lõigu uuendamine + 65 km Reșița – Voiteni lõigu uuendamine) uuendatud raudteedel, mille kiirus on suurenenud 15 % (keskmise kiirus saavutab vähemalt 100 km/h). Eesmärk viitab uute ja ümberehitatud raudteede läbitud kilomeetrite arvule, mis tuleb kooskõlas TEN-T standardite ja KTKdega lõpule viia hankijapoolse heakskiitmise teatega ja käitamisel: - Moderniseerimine, elektrifitseerimine, ERTMS Arad-Timișoara-Caransebeși lõigul; - Moderniseerimine, elektrifitseerimine, ERTMS, lõik Cluj-Episcopia Bihor. - Kahe eespool nimetatud projekti puhul hõlmavad tööd täielikku ERTMSi kui rööbasteel

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										paiknevaid rajatise ja nõutavat sertifitseerimist, et Euroopa raudtee koostalitlusvõime saaks lõpule viia samaaegselt investeeringu endaga. Investeeringute renoveerimise protsess hõlmab järgmisi liine: • Bukarest – Pitești – TEN-T Comprehensive; • Reșița – Voiteni – ühendus TEN-T põhivõrgukoridoriga. Investeering hõlmab „Quick Wins“ projekte, et kõrvaldada kiirusepiirangud ja piirangud järgmistes lõikudes: • Bukarest – Craiova; • Arad – Oradea; • Sibiu – Copșa Mică; • Oradea – Satu Mare – Halmeu; • Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare; • Dej – Beclean – Ilva Mica; • Adjud – Siculeni;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- Filiași – Tg.Jiu – Petroșani – Simeria; - Pitești – Slatina – Craiova; - Coșlariu – Teiuș – Cluj-Napoca; - Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași. Esitatakse tõendid direktiivi 2011/92/EL kohase keskkonnamõju hindamise kohase loamenetluse järgimise kohta, et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilisele juhendile (2021/C58/01). Asjaomaste veekogude hea ökoloogiline seisund/potentsiaal kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi 2000/60/EÜ nõuetega saavutatakse/säilitatakse ja seda tõendatakse uusimate asjakohaste toetavate andmetega. ERTMSi raudteeäärne süsteem tuleks sertifitseerida Euroopa koostalitlusvõime jaoks.
76	Investeering Raudteeveerem	2.	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine pärast avatud ja	Lepingute allkirjastamine			2. kv	2023	Eesmärk on seotud lepingutega, mille transpordi- ja taristuministeerium on sõlminud võitnud ettevõtjatega

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			võistlevaid pakkumismenetlusi.							veeremi tarnimiseks: 20 EMU (elektrirongid – RE-IR – Electric Interregio – pikamaarongid, 6 ühikut), 12 H-EMU (vesinikelektrirongid, 3+1 ühikut), ajakohastatud heiteta veerem: 55 vedurit ja 139 vagunit, 16 uut elektrivedurit nelja teljega ERTMS/Euroopa rongijuhtimissüsteemiga (ETCS) ning 20 diisel-hüdraulilise manööverveduri ümberehitamine pistikühendusega elektrivedurites, pärast avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi.
77	Investeering Raudteeveerem	2. Siht	Kasutusel on uus elektriline veerem		Arv	0	262	2. kv	2026	Käikulaskmine: – 20 EMU (elektrirongid – RE-IR – Electric Interregio – pikamaarongid, 6 ühikut) ja 12 H-EMU (vesinikelektrirongid, 3+1 ühikut) – 55 moderniseeritud elektrivedurid kiirusega 160 km/h ja rongide pukseerimine kuni 16 vagunit;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										– 16 uut elektrivedurit, millel on 4 telge ERTMS-süsteemiga, mis suudab saavutada kiiruse 160 km/h, ning kuni 16 vagunit pukseerivad rongid; – 20 manöövervedurit, mis on ümber ehitatud diiselmootoriga elektrivõrgu jaoks ja pistikühenduseks; – 139 moderniseeritud (30 magamis-, restorani- ja restorantvagunit ning 109 klassivagunit rongidele InterCity, InterREGIO ja Regio). Investeeringute tõhususe maksimeerimiseks kasutatakse kogu uut veeremist TEN-T võrgus, seades esikohale uuendatud liinid.

D.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 2. Transpordi tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine

Reformi eesmärk on arendada transpordiinvesteeringute ja -teenuste kvaliteeti, parandades ettevõtete üldjuhtimist ja transpordisektoris tegutsevate riigi osalusega ettevõtete, eelkõige maanteed, raudteede ja metroode eest vastutavate ettevõtete tulemuslikkust.

Uus üksus C.N.I.R. S.A. (riiklik teedetaristu ettevõtja) loodi 2021. aasta aprillis jõustunud õigusaktiga, et hallata maanteesektorisse tehtavaid investeeringuid, mille eesmärk on tagada projektide rakendamine alates tehnilise ja majandusliku dokumentatsiooni etapist, hankemenetlustest ja tõhusast ehitamisest kuni vastuvõtmiseni. Eeldatakse, et see võimaldab keskenduda konkreetsele üksusele (C.N.I.R) uute maanteeinvesteeringute tõhusale juhtimisele ja prioriseerimisele, samas kui teine üksus (C.N.A.I.R) keskendub olemasoleva teedevõrgu haldamisele ja hooldamisele. C.N.A.I.R. (riiklik teede taristu haldaja) ja C.N.I.R. viivad 3aastase üleminekuperioodi jooksul investeerimisprojekte ellu paralleelselt, seni kuni C.N.I.R. on täielikult tööle rakendatud.

Transpordisektori riigiettevõtete direktorite nõukogu liikmete valimist ja ametisse nimetamist parandatakse läbipaistvate ja konkurentsipõhiste menetlustega ning tasustamine peab olema kooskõlas tulemuslikkuse põhinäitajatega.

Tuginedes finants- ja tegevustulemuste sõltumatule hindamisele kooskõlas OECD (Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon) standarditega, rakendatakse soovitusi C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R. (Compania Națională de Căi Ferate), C.F.R. Călători ja Metrorex'i tulemuste parandamiseks. Sõltumatu hindamise läbiviimiseks sõlmib transpordi- ja taristuministeerium lepingu/valib konkurentsipõhise riigihanke kaudu rahvusvahelise finantseerimisasutuse või rahvusvahelise audiitorfirma, mida tunnustatakse riigi omanduses olevate ettevõtete tulemuslikkuse alase pädevuse ja asjatundlikkuse osas. Selle sõltumatu hindamise soovitusel rakendatakse 30. juuniks 2023.

Selle reformiga tagatakse naiste tasakaalustatud esindatus kõigis reformiprotsessides ja selle rakendamisega seotud organisatsioonilistes struktuurides. Samuti on selle eesmärk parandada naiste esindatust reformiga hõlmatud ettevõtete otsustustasandi ametikohtadel.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2023.

Investeering 3. Kestliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus

Selle investeeringu eesmärk on parandada maanteed taristu kvaliteeti ja tõhusust TEN-T võrgu konkreetsetel lõikudel ning edendada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust, eelkõige vähem arenenud ja äärepoolsetes piirkondades.

Uued kiirteed ehitatakse kokku 429 km ulatuses järgmiselt:

- A7 – Ploiești-Pașcani (319 km);
- A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin-Târgu Neamț (Moța) (59 km);
- A1 – Marginea-Holdea (9 km);
- A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km).

Kõik kiirteesektorid ehitatakse vastavalt TEN-T standarditele, need peavad vastama keskkonnamõju hindamise nõuetele, arvamustele ja asjakohase hindamise tingimustele (osa elupaikade direktiivist)

ning sisaldama uusi tehnilisi eeskirju saaste piiramiseks, ohutuse parandamiseks ja liikluse tõhustamiseks.

Uute maantee ehitamisel peavad olema järgmised omadused: TEN-T nõuetele vastavad kohustuslikud tehnilised standardid, elektrilaadimisjaamade ehitamine, turvaliste parkimisalade ehitamine, liiklust tõhusamaks ja ohutumaks muutvate digiteerimislahenduste rakendamine, metsakardinate paigaldamine ja tööd liiklusohutuse parandamiseks.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Kõik kiirteelõigud ehitatakse kooskõlas TEN-T standarditega, need vastavad keskkonnamõju hindamise nõuetele, sisaldavad projektis asjakohast hinnangut (elupaikade direktiivi osa) ning uusi tehnilisi elemente saaste piiramiseks ja transpordi digiteerimiseks (metsakardinad, helisummutavad paneelid, elektrilaadimisjaamad, intelligentne transpordisüsteem, liiklusohutus). Olulise kahju vältimise põhimõtte järgimine tagatakse järgmiste kaasnevate meetmetega:

- Maanteeinvesteeringute ühendamine vähemalt 22 415 elektrilaadimispunkti paigaldamisega, nagu on ette nähtud käesoleva komponendi 1. reformiga, komponendi nr 10 investeeringuga nr 1 ja 2 (kohalik fond) ja komponendi nr 5 investeeringuga nr 1 (renoveerimislaine).
- Selle komponendi reform nr 1, millega kehtestatakse: i) raskete kaubaveokite (veo- ja muud tüüpi veoautode) vahemaapõhine maksustamine; ii) kõige saastavamate sõidautode omanike suhtes kohaldatavad kohalikud maksumeed, ning iii) aastatel 2020-2025 Rumeenias registreeritud heiteta elektrisõidukite arvu suurenemine 29 500 võrra.
- Selle komponendi reform nr 1, millega nähakse ette rahalised ja fiskaalstiimulid, et suurendada heiteta ja vähese heitega sõidukite arvu ning lammutada vähemalt 250 000 saastavat sõidukit (EURO 3 või alla selle).
- Selle komponendi reform nr 1, mis hõlmab raudteetaristu arendamise strateegiat ja laevandusstrateegiat ning integratsiooni teiste transpordiliikidega, mis toetavad maantee transpordi asemel raudtee ja/või siseveeteede kasutamise laiendamist.
- Komponendi nr 10 „Kohalik fond“ reform nr 4, mis hõlmab meetmeid ühistranspordipargi keskkonnasõbralike sõidukitega uuendamise stimuleerimiseks, liiklusohutuse suurendamiseks ning riiklike kvaliteedi miinimumstandardite tagamiseks linna- ja maapiirkondades.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 4. Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsustes

Investeeringu eesmärk on laiendada Bukaresti omavalitsusüksuse maa-alust transpordivõrku 6,6 kilomeetri võrra ja ehitada Cluj-Napocasse 8,8 kilomeetrit maa-alust transpordivõrku. Projektid aitavad suurendada puhta ühistranspordi kasutamist, vähendades seeläbi õhusaastet, heitkoguseid ja ummikuid nendes linnapiirkondades. Investeering hõlmab liikumispuudega isikutele mõeldud rajatisi ja on juurdepääsetav nägemispuudega isikutele.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

D.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
78	R2. Transpordi tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	Eesmärk	Seaduse nr 50/2021 jõustumine, et kiita heaks erakorraline määrus nr 55/2016 Rumeenia kiirteede ja maanteede riikliku ettevõtja S.A. (C.N.A.I.R.) ümberkorraldamise ja riikliku maanteede investeerimistele võtja S.A. (C.N.I.R.) asutamise kohta	Seaduse nr 50/2021 jõustumisele viitav õigusnorm				2. kv	2021	C.N.A.I.R. reformi käsitleva õigusakti jõustumine ja uue maanteede investeerimisprojektide haldamise ettevõtte (C.N.I.R.) loomine. Parlament kiitis seaduse heaks ja see jõustus 2021. aasta aprillis. Koos õigusaktidega (esmased ja teisesed) sisaldab kogu regulatiivne pakett (juhised, juhatuse otsused, juhtkonnaga sõlmitud halduslepingud) järgmist: - Selged tulemusnäitajad, mis on kooskõlas kriisilahendusnõukogu volituste ja peamiste tulemusnäitajatega, sanktsioonid ja stiimulid nõuete täitmata jätmise korral, et hinnata mõlema äriühingu finantstulemusi (tulu, kasumlikkus, riigi eelarve kaasamine) ja osutatud teenuse tulemuslikkust (nt kasutajate rahulolu uuringu kaudu); - Äriühingu üldjuhtimise standardid kooskõlas O.E.C.D. raamistikuga

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										(kutsenõukogud valitakse avatud, konkurentsipõhise ja läbipaistva menetlusega). Esma- ja teisesid õigusakte tuleb muuta, et muuta äriühingu tegevus tõhusamaks ning muuta C.N.A.I.R. volitusi ja institutsioonilisi mehhanisme. Täpsemalt säilitab C.N.A.I.R. praegused teeholdusega seotud ülesanded ning olemasolevad investeeringud nii suur- kui ka väikeprojektide tasandil. C.N.A.I.R. (riiklik teede taristu haldaja) ja C.N.I.R. viivad 3aastase üleminekuperioodi jooksul investeerimisprojekte ellu paralleelselt, seni kuni C.N.I.R. on täielikult tööle rakendatud.
79	R2. Transpordi tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise	Eesmärk	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., Metrorex, C.F.R. Călători juhatuse liikmete valimine ja ametisse	Sidusrühmade üldkogu kinnitatud volitused				4. kv	2022	Transpordisektori riigiettevõtete (C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., Metrorex, C.F.R. Călători) direktorite nõukogu liikmed valitakse ja nimetatakse ametisse: - läbipaistva ja konkurentsipõhise menetluse alusel,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	parandamine		nimetamine.							- kelle volitused kestavad 4 aastat, et tagada keskpikkade ja pikaajaliste tõhususkavade rakendamine; - tasustades juhatuse liikmeid tulemuslikkuse näitajate alusel, mis on seotud pikaajalise finantsilise jätkusuutlikkusega (iga ettevõtte profiiliga seotud võtmetähtsusega tulemuslikkuse põhinäitajad) ja iga ettevõtte osutatavate teenuste tulemuslikkusega (nt klientide rahulolu uuringu põhjal); - kooskõlas hea valitsemistava põhimõtetega kooskõlas riigi omandis olevate ettevõtete reformiga, millega muudetakse seadust 111/2016.
80	R2. Transpordi tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise	Eesmärk	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., C.F.R. Călători ja Metrorexi finants- ja tegevustulemuste parandamine	Peamised soovitusel viidud				2. kv	2023	Pärast C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R. (Compania Națională de Căi Ferate), C.F.R. Călători ja Metrorexi finants- ja tegevustulemuste sõltumatu hindamise lõpuleviimist kooskõlas OECD standarditega rakendatakse hindamise peamised soovitusel.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	parandamine		peamiste soovitude rakendamine							Sõltumatuks hindamiseks valib transpordi- ja taristuministeerium võistleva pakkumismenetluse teel rahvusvahelise finantseerimisasutuse või rahvusvahelise audiitorfirma, mida tunnustatakse tema pädevuse ja asjatundlikkuse poolest riigi osalusega ettevõtete tulemuslikkuses. Tehakse C.N.A.I.R., C.F.R., Călători ja Metreexi finants- ja tegevustulemuste sõltumatu hindamine kooskõlas OECD standarditega. Hindamise peamised soovitusel rakendatakse.
81	R2. Transpordi tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	Siht	Raudteede parem toimimine rongide täpsuse osas		Protsent (%)	0	20	4. kv	2025	Ametlikul avaldatud statistikal põhinev eesmärk on vähendada selliste rongide osakaalu, mis hilinevad rohkem kui 30 minutit võrreldes 2020.–2025. aasta lähtestsenaariumiga, vähemalt 20 %. 2021. aasta lõpuks viiakse lõpule analüüs, et määrata kindlaks hilinevate rongide arv.
82	I3. Kestliku maanteetaristu arendamine TEN-T	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine 100 %	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2023	Eesmärk on lepingute allkirjastamine 100 % üleeuroopalise transpordivõrgu maanteelõikude A1,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus		ehitustööde kohta pärast avatud ja võistupakkumisi ning asjaomaste lubade saamist koos keskkonnamõju hindamise ja asjakohase hindamise (elupaikade direktiivi osa) arvamustega, mis on avaldatud ja lisatud investeeringute kavandamisse							A3, A7 ja A8 ehitustööde ehitamiseks ja järelevalveks: • A7 – Ploiesti-Pascani; • A8 – Târgu-Mures-Miercurea Nirajului ja Leghin-Târgu Neamț (Moțca); • A1 – Marginea-Holdea; • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului. Olulise kahju vältimise tehniliste suuniste (2021/C58/01) kohaselt ehitatakse kõik kiirteelõigud kooskõlas TEN-T standarditega, need vastavad keskkonnamõju hindamise nõuetele ja sisaldavad projektis asjakohast hindamist (elupaikade direktiivi osa) ning uusi tehnilisi elemente saaste piiramiseks ja transpordi digiteerimiseks (metsakardinad, helisummutavad paneelid, elektrisõidukite laadimisjaamad, intelligentne transpordisüsteem, liiklusohutus) kooskõlas asjakohaste eeskirjadega. Hankemenetlus on avatud ja konkurentsivõimeline ning see viiakse läbi kooskõlas seadusega

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										98/2016 ja selle hilisemate muudatustega, millega võeti üle asjaomane Euroopa direktiiv 2014/24/EL.
83	I3. Kestliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus	Siht	Uute teede ehitamine, 50 % lõpetatud töödest		Protsent (%)	0	50	4. kv	2024	Eesmärk on, et vähemalt 50 % TEN-T teedevõrgus asuva maanteetaristu töödest (tõendatud järelevalvearuandega) viiakse lõpule: • A7 – Ploiești-Pașcani (319 km); • A8 - Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin- Tg. Neamț (Moțca) (59 km); • A1 – Marginea-Holdea (9 km); • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km). Kiirteed ehitatakse vastavalt tehnilistele kirjeldustele, mis sisaldavad täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi, asjakohaseid arvamusi (elupaikade direktiivi osa) ja tingimusi ning vastavad olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).
84	I3. Kestliku maanteetaristu arendamine TEN-T	Siht	Lõpule viidud uute teede ehitamine (koos		Kilomeetrites (km)	910	1 339	2. kv	2026	Eesmärk on seotud TEN-T võrgus ehitatud ja kasutusele võetud maanteetaristu kilomeetrite arvuga

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus		TEN-T standarditega)							(kokku 429 km): • A7 – Ploiești-Pașcani (319 km); • A8 – Târgu-Mureș-Miercurea Nirajului ja Leghin – Târgu Neamț (Moțca) (59 km); • A1 – Marginea-Holdea (9 km); • A3 – Nădășelu-Poarta Sălajului (42 km). Kiirtee lähtejoon 910 km on riikliku statistikaameti andmetel 2020. aasta lõpuks lõpuleviidud ja kasutusele võetud kilomeetrite arv. Elektrilaadimispunktide arv uuele teetaristule ehitatud ruumides: 264 (keskmine 5 laadimispunkti/jaama 52 laadimisjaamas). Arukas liiklussüsteem (ITS): 429 km uute intelligentsete transpordisüsteemidega varustatud kiirteid vastavalt asjakohastele määrustele. Metsakardinad: 625 hektarit konkreetseid puid, nagu on

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kirjeldatakse selle meetme puhul tehtud olulise kahju vältimise analüüsis. Ohutud ja turvalised parkimiskohad kiirteedel: 18. Kiirteed ehitatakse vastavalt tehnilisele kirjeldusele, mis hõlmab täielikult kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi, asjakohaseid arvamusi (elupaikade direktiivi osa) ja tingimusi, et tagada olulise kahju vältimise tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimine.
85	I3. Kestliku maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus	Siht	Eemaldatakse mustad ja kuumad kohad liiklusohutuse tagamiseks		Arv	0	129	2. kv	2026	Olemasolevaid 267 musta/ajutist liiklusohutusala 2021. aastal vähendatakse 129 võrra. Meetmed 129 liiklusohutuse musta/hoiakukoha eemaldamiseks hõlmavad järgmist: - rullide, betooni või kaabliga teeseinte asukoht (kasutades kestlikke materjale kooskõlas ringmajandusega), sõltuvalt tee liigist, et parandada liiklusohutust piirkondades, kus on suur liiklusõnnetuste oht;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- meetmed jäikade objektidega kokkupõrgete tagajärgede leevendamiseks teepiirkonnas, tuvastades kokkupõrke summutajad, mis on varustatud õnnetuste avastamise ja liiklusseire süsteemiga; - selliste süsteemide ostmise, mis kaitsevad töötajaid, kes sekkuvad hädaolukorras kiirteetaristusse ja rahvusvahelisele liiklusele avatud riiklikesse teedesse, liik „veokile paigaldatud sumbumisseade“; - Liiklusohutuskampaania, mis on suunatud vähem kaitstud liiklejate kategooriatele; - liiklusohutuse suurendamine öösel, andes ohtlikele teelõikudele märku rohelistest valgusallikatest; - liikluse ümbersuunamine öisel ajal marsruutide abil, valgusnupud, sealhulgas märgid, mis on ette nähtud liiklejate kaitsmiseks metsloomade eest; - liiklusohutuse suurendamine, valgustades ohtlikke sektoreid ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										optimeerides olemasolevate valgustussüsteemide tarbimist, varustades need kaugjuhtimissüsteemiga; - õhuliinid liiklusohutuse suurendamiseks ja liiklusummikute eemaldamiseks, jalakäijate jalgteede arendamine; - katseprojekt – Liiklusohutuse kõrge taseme tagamine kiirteelõigul, mis võimaldab isejuhtivate sõidukite liiklemist. Liiklusohutuse mustade ja kuumade kohtade kindlakstegemist teostab Rumeenia politsei, kes tõendab ka nende kõrvaldamist C.N.A.I.R.
86	I4. Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsustes	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine 50 % ehitustööde kohta pärast avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi ning asjaomaste	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2022	Transpordiministeeriumi/Cluj-Napoca linnavalitsuse ja edukate ettevõtjate vahelised lepingud sõlmitakse pärast avatud ja konkursil põhinevat hankemenetlust 50 % uute metrooliinide ehitamiseks Bukarestis ja Cluj-Napocas järgmiselt: • M6 Bukarest: lõik 1. mai – Tokyo (6 jaama), pikkus 6,6 km;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			lubade saamist.							M1 Cluj-Napoca: Țara Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 jaama), pikkus 8,8 km. Investeeringud hõlmavad järgmisi töid: Konstruktsiooniresistentsustööd, jaamad, jaamadevahelised jaamad, tunnelid, galeriid, muud ehitised. Hankemenetlus viiakse läbi kooskõlas L98/2016 ja selle hilisemate muudatustega, millega võeti üle asjakohane Euroopa direktiiv 2014/24/EL. Pakkumuse tehnilised kirjeldused peavad vajaduse korral sisaldama kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi.
87	I4. Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsustes	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine 100 % ehitustööde kohta pärast avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi ning	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2023	Transpordiministeeriumi/Cluj-Napoca linnavalitsuse ja edukate ettevõtjate vahelised lepingud allkirjastatakse pärast avatud ja võistupakkumist, et hankida 100 % uute metrooliinide ehitustöödest, sealhulgas konstruktsiooniresistentsustööd, jaamad, raudteejaamad,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			asjaomaste lubade saamist.							raudteejaamad, tunnelid, galeriid, muud rajatised: • M6 Bukarest: lõik 1. mai – Tokyo (6 jaama), pikkus 6,6 km; • M1 Cluj-Napoca: Țara Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 jaama), pikkus 8,8 km. Investeeringud hõlmavad järgmisi töid: Konstruktsiooniresistentsus; Jaamad, vahejaamad, tunnelid, galeriid, muud ehitised. Hankemenetlus viiakse läbi kooskõlas L98/2016 ja selle hilisemate muudatustega, millega võeti üle asjakohane Euroopa direktiiv 2014/24/EL. Pakkumuse tehnilised kirjeldused peavad vajaduse korral sisaldama kõiki keskkonnamõju hindamise tulemusi ja tingimusi.
88	I4. Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca	Siht	50 % metrooliinidega seotud investeeringute ehitamine		Protsent (%)	0	50	4. kv	2024	Vähemalt 50 % Bukaresti ja Cluj-Napoca uute metrooliinide ehitustööde (tõendatud järelevalvearuandega) lõpuleviimine, sealhulgas

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	omavalitsustes		Bukaresti ja Cluj-Napocasse							konstruktsiooniresistentsustööd, jaamad, vahejaamad, tunnelid, galeriid, muud ehitised: • M6 Bukarest: 1. mai – Tokyo; • M1 Cluj-Napoca: Țara Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului).
89	I4. Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsustes	Siht	Bukaresti ja Cluj-Napoca uute metrooliinide läbitud kilomeetrid		Kilomeetrid (km)	0	15,4	2. kv	2026	Bukaresti ja Cluj-Napoca uute metrooliinide peakonstruktsiooni (ehituslikud takistusjaamad, jaamadevahelised jaamad, tunnelid, galeriid, muud rajatised) tööde lõpuleviimine kogupikkusega 15,4 km järgmiselt: • M6 Bukarest: lõik 1. mai – Tokyo (6 jaama), pikkus 6,6 km; • M1: Cluj-Napoca – 1. jagu: Țara Moșilor (Teilor) – Sf. Maria (Câmpului) (7 jaama), pikkus 8,8 km.

E. KOMPONENT 5. RENOVEERIMISLAINE

Oma riiklikus pikaajalise renoveerimisstrateegias hindab Rumeenia vajadust investeerida 12,8 miljardit eurot hoonete renoveerimisse, et saavutada 2030. aastaks lõppenergia tarbimise vähenemine 0,83 miljoni naftaekvivalenttonni võrra võrreldes lähtestsenaariumiga.

Komponendi eesmärk on suurendada energiatõhusa renoveerimise kiirust ja kvaliteeti nii avalikus kui ka erasektoris, tegeledes samal ajal kultuuripärandi kaitsmise probleemiga. Selle komponendiga seotud reformide ja investeeringute eesmärk on vähendada primaarenergia tarbimist ja lõppenergia tarbimist kooskõlas riiklikus pikaajalise renoveerimise strateegias 2030. aastaks sätestatud eesmärkidega.

Nendes investeeringutes ja reformides järgitakse Rumeenia viimase kahe aasta riigipõhiseid soovitusi „keskenduda investeeringutega seotud majanduspoliitikas vähese CO₂-heitega majandusele ja energiatõhususele“ (riigipõhine soovitus 4, 2019) ning „keskenduda investeeringutele, mis on vajalikud rohepöördeks [...], eelkõige puhtaks ja tõhusaks energiatootmiseks ja -kasutuseks (riigipõhine soovitus 3, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01).

E.1. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada investeerimist hoonete keskkonnahoidlikkuse ja vastupidavuse parandamiseks

Reformiga lihtsustatakse hoonete renoveerimisega seotud õiguslikku ja reguleerivat raamistikku, et kiirendada rohepööret. Reform hõlmab järgmisi osareforme:

- R1.a. Hoonete keskkonnahoidlikkuse parandamiseks tehtavate investeeringute rakendamist toetavate õigusaktide kodifitseerimine. Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse seadustikus seotakse, lihtsustatakse ja kodifitseeritakse ühes õigusaktis vähemalt 10 seadusandlikku akti ruumilise planeerimise, linnastumise ja ehituse valdkonnas. Tegevusjuhise vastuvõtmine ja jõustumine on hõlmatud 10. rahastamisvahendi reformiga nr 5 31. märtsiks 2023. Selle reformielemendi eesmärk on vähendada vähemalt 50 % võrra aega, mida asjaomased üksused vajavad ehituslubade väljastamiseks, võrreldes 2020. aastaga 270 päevalt 135 päevale kogu ehituslubade saamise protsessi jooksul. Tegevusjuhises võetakse arvesse ka Euroopa roheline kokkuleppe peamisi põhimõtteid, nagu ressursitõhususe, looduspõhiste lahenduste, bioloogilise mitmekesisuse koridoride ja ringmajanduse edendamine. Samuti edendab see autoriseerimisprotsesside digiteerimist. Allreformi rakendamine viiakse lõpule 31. juuniks 2025.
- R1.b. Õigusliku ja reguleeriva raamistiku optimeerimine, et toetada investeerimist hoonete keskkonnahoidlikkuse parandamiseks. Õigusraamistiku osas muudetakse valitsuse erakorralist määrust nr 18/2009 elamute energiatõhususe parandamise mitmeaastase riikliku programmi kohta, et suurendada renoveerimise ambitsioonikust vähemalt 30 %-ni primaarenergia säästust kuni 60 %-ni elamute primaarenergia säästust. Uue tehnilise õigusraamistiku puhul hõlmab see järgmisi vastuvõetud ja toimivaid suuniseid: liginullenergiahoone (NZEB) suunised, suunised ehitusteabe modelleerimise (BIM) rakendamise hõlbustamiseks ning metoodika mitteinvasiivseks lähenemisviisiks energia- ja ressursitõhususele ajaloolistes hoonetes. Uue õigusraamistiku eesmärk on anda suuniseid liginullenergiahoone nõuete tehnilise rakendamise kohta, et toetada keskseid avaliku halduse asutusi, kes vastutavad liginullenergiahoone nõuete rakendamise järelevalve eest, ning kehtestada standardid energia- ja ressursitõhususe säästu

saavutamiseks ajalooliste hoonete puhul, ilma et see mõjutaks nende arhitektuurilist ja ajaloolist väärtust. Allreformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reform 2. Strateegiline, seadusandlik ja menetlusraamistik hoonete maavärinakindluse toetamiseks

Reform hõlmab järgmisi osareforme:

- R2.a. Maavärinaohu vähendamise riikliku strateegia vastuvõtmine. Strateegia sisaldab tegevuskava, mille konkreetset eesmärgid on vähendada maavärinaohtu lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis (2030, 2040 ja 2050) eri liiki haavatavate hoonete puhul, sealhulgas suurendada üldsuse teadlikkust ja tugevdada maavärinate ohjamise institutsioonilist suutlikkust. Reformiga tagatakse integreeritud ja järjepidev lähenemisviis energia- ja seismilise renoveerimise planeerimisele ning vähendatakse mitmelt aastalt mitme kuuni aega, mis on vajalik hoonefondi sekkumiste prioriteetide seadmise tõhusaks lõpuleviimiseks. Selle reformielemendi rakendamiseks võtab valitsus strateegia vastu ja see viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.
- R2.b. Olemasolevate hoonete maavärinaohu vähendamise õigusraamistiku optimeerimine. Allreformi eesmärk on parandada olemasolevat hoonete moderniseerimise programmi, mis varem ei olnud seotud seismiliste ja energiatõhusate renoveerimistööde integreeritud lähenemisviisiga. Allreform muudab programmi mitmeaastaseks programmiks, lisab abikõlblike kulude loetellu energiatõhususe suurendamiseks vajalikud tööd, laiendab seda üldkasutatavatele hoonetele ja mitte ainult erahoonetele ning lisab abikõlblike kriteeriumide hulka ka seismiliste riskide klassi RSII. Seda reformielementi rakendatakse hoonete maavärinaohu vähendamist käsitleva uue seaduse jõustumisega ja selle rakendamine lõpetatakse 31. detsembriks 2022.

Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks

Investeeringu eesmärk on suurendada Rumeenias mitmepereelamute ja üldkasutatavate hoonete energiatõhusamaks renoveerimise määra. Kuna Rumeenia on üks Euroopa riike, kus seismiline risk on kõige suurem, tehakse energia renoveerimine vajaduse korral paralleelselt seismilise renoveerimisega, et tagada kulutõhus lähenemisviis ja investeeringu pikaajaline mõju. Samuti austatakse ehitiste esteetikat ja arhitektuurilist kvaliteeti, võttes kultuuripärandisse kuuluvate hoonete puhul arvesse renoveerimisega seotud võimalikke kultuurikaitsenõudeid. Investeeringuga parandatakse ka hoonete ligipääsetavust, luues selleks rajatisi ja kohandades hooneid puuetega inimeste ja vananeva elanikkonna vajadustele.

Investeering tehakse kahel teljel:

- Telg 1. Investeeringud mitmepereelamutesse nende keskkonnahoidlikkuse ja vastupidavuse parandamiseks

31. märtsiks 2022 kehtestatakse riiklik toetuskava mitmepereelamute energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus). Investeeringu eesmärk on saavutada CO₂ heite koguvähendamine vähemalt 0,11 miljonit tonni ja primaarenergia koguvähendamine vähemalt 0,11 miljonit tonni. Kavas sätestatakse, et renoveerimistöödega saavutatakse keskmiselt vähemalt 30 % primaarenergia nõudluse säästust. Rohkem kui 10 parkimiskohaga hoonete põhjaliku renoveerimise korral peab iga parkimiskoha kaablitaristu tagama võimaluse paigaldada elektrisõidukite laadimispunktid ja üks laadimispunkt iga 5 parkimiskoha kohta.

Kohalike ametiasutuste konkursikutsete avaldamise eest vastutab arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeerium, samas kui lepingute sõlmimise eest vastutavad kohalikud omavalitsused. Üks projektikonkurss hõlmab nii elamute energiatõhusat renoveerimist kui ka seismilist

konsolideerimist ning on pühendatud suurima maavärinaohuga piirkondadele. Konkursikutse täpsustamiseks tuleb eelistada vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevaid kogukondi. Eraldi projektikonkurss hõlmab üksnes mõõdukat energiatõhusat renoveerimist ning see on ette nähtud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevatele kogukondadele. Kolmas projektikonkurss hõlmab mõõdukat (90 %) ja põhjalikku (10 %) energiatõhusat renoveerimist ning see eraldatakse kõigile kohalikele haldusüksustele, sealhulgas Bukaresti kuuele sektorile, vastavalt hoonete arvule ja nende elanike arvule maakonnas. Kui pärast esimest vooru jäid rahalised vahendid lepinguvälisteks, tehakse ülejäänud rahalised vahendid samadel tingimustel kättesaadavaks kõikidele kohalikele haldusüksustele põhimõttel „kes ees, see mees“.

I või II seismilisse riskiklassi (RSI ja RSII) liigitatud mitmepereelamud jäetakse energiatõhususega seotud sekkumiste rahastamisest välja.

Selle suuna investeeringute rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

- Telg 2. Investeeringud avalikesse hoonetesse nende keskkonnahoidlikkuse ja vastupidavuse parandamiseks

Avaliku sektori hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) kehtestatakse riiklik toetuskava 31. märtsiks 2022. Investeeringu eesmärk on saavutada CO₂ heite koguvähenemine vähemalt 0,059 miljonit tonni ja primaarenergia koguvähenemine vähemalt 0,0168 miljonit tonni. Kavas sätestatakse, et renoveerimistöödega saavutatakse keskmiselt vähemalt 30 % primaarenergia nõudluse säästust. Rohkem kui 10 parkimiskohaga hoonete põhjaliku rekonstrueerimise korral tuleb tagada, et paigaldatakse vähemalt üks elektrisõidukite laadimispunkt või sisseehitatud taristu.

Rakendamise üle teostab järelevalvet arendus-, riiklike ehitustööde ja haldusministeerium ning tööd teevad kas riikliku investeerimisühingu kaudu või otse asjaomased kesk- ja maakonnanõukogud, maakondlikud omavalitsused ja muud omavalitsused, sealhulgas Bukaresti kuus sektorit. Ministeerium vastutab avaliku sektori asutuste konkursikutsete avaldamise eest. Projektikonkursid koondatakse nii palju kui võimalik tsentraliseeritud suurteks hankepakettideks ja töötatakse välja standardsed hankedokumendid koos tulemusnäitajate ja erinõuetega ning tehnilised ja majanduslikud hindamismenetlused.

Kõige suurema maavärinaohuga piirkondades asuvatele kohalikele haldusüksustele korraldatakse integreeritud projektide (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) projektikonkurss. Eraldi projektikonkurss hõlmab mõõdukat (80 %) ja põhjalikku (20 %) energiatõhusat renoveerimist. Kui pärast esimest vooru jäid rahalised vahendid lepinguvälisteks, tehakse ülejäänud rahalised vahendid samadel tingimustel kättesaadavaks kõikidele kohalikele haldusüksustele põhimõttel „kes ees, see mees“.

Avaliku sektori hooned, mis on liigitatud riskiklassidesse RSI ja RSII, jäetakse energiatõhususega seotud sekkumiste rahastamisest välja.

Selle suuna investeeringute rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Riikliku kinnisvararegistri rakendamine

Investeeringu eesmärk on luua riiklik hoonefondi andmebaas, mis sisaldab põhiteavet, nagu hoone tüpoloogia, energiatarbimine ja seismiline risk. Andmebaas aitab kaasa poliitikaanalüüside väljatöötamisele ning programmi koostamisele ja hindamisele, eri programmide sihthoonete kindlaksmääramisele, halbade/kõrgjõudlusnäitajate tuvastamisele, investeeringute prioriseerimisele ja üldiste edusammude jälgimisele.

Investeeringuga luuakse riiklik hoonete register, mis on olemasolevate riiklike avalike ja erahoonete IT-süsteem. Register on georefereeritud, ühendatud ja koostalitlusvõimeline kohaliku tasandi

linnaandmepankade ja muude riiklike registrite süsteemidega. Esimeses katsetapis sisaldab register osa, mis sisaldab teavet kõigi taaste- ja vastupidavuskava raames renoveeritavate hoonete kohta. See võimaldab jälgida kõnealuste hoonete energiatarbimist.

Hoonete energiapass on logiraamatute osa ja sisaldab kogu teavet energiaga seotud sekkumiste kohta digitaalsel kujul. Logiraamatud on osa riiklikust hooneregistrist kui ühtsest süsteemist.

Riiklik hoonete register on koos katseseptsiooniga internetis kättesaadav 31. detsembriks 2024.

Investeering 3. Spetsialistide ja töötajate kutsealase suutlikkuse suurendamine renoveerimise valdkonnas, töötades välja koolitusi energiatõhususe kohta ehitussektoris

Investeeringu eesmärk on täiendada investeeringuid hoonete renoveerimisse, tugevdades ehitussektori spetsialistide ja töötajate oskusi ja suutlikkust, mis praegu ei ole piisav, et saavutada nõutud ambitsioonikat energiatõhusat renoveerimist.

Koolitusprogrammid koosnevad elukestva õppe programmide lühikestest kursustest, mille eesmärk on parandada keskkonnahoidlike töökohtadega spetsialistide ja töötajate oskusi hoonete energiatõhusamaks renoveerimise kontekstis ning mida pakutakse eri piirkondades, mis jagunevad ühtlaselt üle kogu Rumeenia territooriumi. Arendatakse partnerlusi koolituskeskuste, ülikoolide ja asjaomaste institutsioonide vahel. Koolituskursused peavad olema üles ehitatud moodulitena ning sisaldama nii teoreetilisi kui ka praktilisi kursusi. Investeeringud hõlmavad puuetega inimeste osalemist eri- ja koolituskursustel/-programmides.

Investeeringu eesmärk on töötada spetsialistidele hoonete energiatõhususe ja ehitustöötajate kvalifikatsiooni valdkonnas välja 10 sertifitseerimissüsteemi, mis hõlmavad kokku vähemalt 8 000 inimest.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2023.

Investeering 4. Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus

Selle investeeringu eesmärk on lahendada ajalooliste hoonete, nagu ajaloomälestiste ja kaitsealadel asuvate hoonete energiatõhusa renoveerimise ja ressursitõhususega seotud probleemid, rakendades valdkondadevahelist ja integreeritud lähenemisviisi, rakendades jätkusuutlikkuse ja ringmajanduse põhimõtteid kooskõlas ajalooliste mälestiste kaitse riikliku strateegiaga. Investeeringuga edendatakse ajalooliste hoonete renoveerimistöödel saadud materjali kogumist, parandamist ja taaskasutamist, aidates seega kaasa nii kultuuripärandi säilitamisele kui ka kliima-, energia- ja ressursitõhususe eesmärkidele kooskõlas ELi renoveerimislaine strateegiaga.

Investeeringu eesmärk on i) töötada välja ja katsetada uusi materjale ja tehnoloogilisi lahendusi energia- ja ressursitõhususse sekkumiseks ajaloolistes hoonetes; ii) arendada kutseoskusi energia- ja ressursitõhususe alaseks sekkumiseks ajaloolistes hoonetes; iii) luua katsekeskus ajalooliste ehitusmaterjalide kogumiseks ja taaskasutamiseks ajalooliste hoonete lammutustöödel; iv) tagada ajalooliste hoonete korrapärane hooldamine.

Riikliku pärandi instituudi juurde luuakse katsekeskus ajalooliste ehitusmaterjalide kogumiseks ja taaskasutamiseks 31. detsembriks 2024 ning luuakse kaks sertifitseerimisskeemi ajalooliste hoonete energia- ja ressursitõhususe meetmete jaoks, hõlmates 31. detsembriks 2025 kokku vähemalt 200 inimest.

E.2. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötühtik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
90	Reform 1. Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada hoonete keskkonnahoidlikkuse ja vastupidavuse parandamist	Eesmärk	Kehtiva õigusraamistiku muudatuste jõustumine seoses elamute energiatõhususe parandamise mitmeaastase riikliku programmiga (valitsuse erakorraline määrus nr 18/2009)	Seaduse säte, mis viitab valitsuse erakorralise määruse nr 18/2009 muudatuste jõustumisele				4. kv	2022	Elamute energiatõhususe parandamise mitmeaastase riikliku programmi muudatustega suurendatakse renoveerimise ambitsioonikust vähemalt 30 %-ni primaarenergia säästust kuni 60 %-ni elamute primaarenergia säästust, kehtestades mõõduka või täieliku renoveerimise kulude ajakohastatud loetelu, mis on toetuskõlblik, ja suurendades programmi raames esitatud projektide tulemusnäitajate ambitsioonikust.
91	Reform 1. Lihtsustatud ja ajakohastatud	Eesmärk	Keskkonnahoidlike ja digitaalsete hoonete	Avaldamine ametlikus väljaandes				4. kv	2022	Tehniline reguleeriv raamistik hõlmab järgmisi vastuvõetud ja toimivaid suuniseid:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	d õigusraamistiku, et toetada hoonete keskkonnahoidlikkuse ja vastupidavuse parandamist		kasutuselevõtussuhteid tehtavaid investeeringuid käsitlev tehniline reguleeriv raamistik toimib							1. Liginullenergiahooneid käsitlevates suunistes antakse suuniseid liginullenergiahoone nõuete tehnilise rakendamise kohta, et toetada keskeid avaliku halduse asutusi, kes vastutavad liginullenergiahoone nõuete rakendamise järelevalve eest. Suunised sisaldavad asjakohaseid näitajaid ning nende kogumise ja järelevalve mehhanisme. 2. „Ajaloolist hoonete energiatõhususe mitteinvasiivse lähenemisviisi metoodikaga“ kehtestatakse standardid, et saavutada ajalooliste hoonete energiasääst ja ressursitõhusus, ilma et see mõjutaks nende arhitektuurilist ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ajaloolist väärtust.
92	Reform 1. Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada hoonete keskkonnahoidlikkuse ja vastupidavuse parandamist	Siht	Ehituslubade väljastamise aja vähendamine		Protsent (%)	0	50	2. kv	2025	Asjaomaste üksuste poolt ehituslubade väljastamiseks kuluva aja vähendamine vähemalt 50 % võrra võrreldes 2020. aastaga 270 päevalt 135 päevale kogu ehituslubade saamise protsessi jooksul.
93	Reform 2. Strateegiline, seadusandlik ja menetlusraamistik hoonete maavärinakindluse toetamiseks	Eesmärk	Riikliku seismilise ohu vähendamise strateegia vastuvõtmine ja rakendamine olemasolevate hoonete maavärinakindlaks moderniseerimiseks.	Valitsus võttis vastu maavärinaohu vähendamise riikliku strateegia.				4. kv	2022	Strateegias määratakse kindlaks kriteeriumid investeeringute prioriseerimiseks olemasolevate hoonete maavärinaohu vähendamise, lähtudes ehitiste ja kogukondade maavärinaohu tasemest ning riskide vähendamise meetmetest saadavast kasust. Seismilise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										riskihindamise teise tasandi kiire visuaalse hindamise meetodika kasutuselevõtmine aitab vähendada aega, mis on vajalik hoonefondi sekkumiste prioriteetide seadmiseks mitme aasta kuni mitme kuu haavatavusandmete põhjal. Selles võetakse arvesse pikaajalise renoveerimisstrateegia raames välja pakutud meetmeid, töötades selleks välja kohustusliku integreeritud sekkumisjuhise.
94	Reform 2. Strateegiline, seadusandlik ja menetlusraamistik hoonete maavärinakin	Eesmärk	Hoonete maavärinaohu vähendamist käsitleva uue seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab ehitiste maavärinaohu vähendamist käsitleva uue seaduse jõustumisele				4. kv	2022	Jõustus uus seadus ehitiste maavärinaohu vähendamise kohta. Seadus hõlmab järgmisi meetmeid: - lisada mitmeaastane lähenemisviis olemasoleva

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	dluse toetamiseks									hoonefondi moderniseerimiseks - lisada abikõlblike isikute nimekirja; Kulud eri liiki abikõlblikele töödele, mis on vajalikud energiatõhususe suurendamiseks; - programmi laiendamine üldkasutatavatele hoonetele koos mitmepereelamutega; - lisada abikõlblike kriteeriumide hulka RSII seismilisuse klass koos RSI seismilisuse klassiga.
95	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe	Eesmärk	Millega kehtestatakse riiklik toetuskava mitmepereelamute energiatõhusaks ja tõhusaks renoveerimiseks	Rahastamiskava kehtestava ministri määruse avaldamine				1. kv	2022	Kava raames rahastatakse vähemalt 3,2 miljoni m² elamute energiatõhusamaks renoveerimist. Kava raames rahastatakse järgmist liiki projekte: - integreeritud projektid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks		ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus)							(seismiline konsolideerumine ja energiatõhusus); - energiatõhusamad renoveerimisprojektid. Rahastamiskavaga tagatakse, et vähemalt 90 % kogueraldisest kasutatakse energiatõhususega seotud töödeks ning mitte rohkem kui 10 % eraldisest kasutatakse seismiliseks konsolideerumiseks ja muudeks täiendavateks töödeks (näiteks tuleohutus, ligipääsetavus). Kogu kavaga tagatakse, et kõigi lepingutega saavutatakse asjakohane energiatõhususe nõue vähendada energiatarbimist vähemalt 50 % võrreldes iga hoone (välja arvatud kultuuriväärtusega

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										hoone) aastase kütteenergia tarbimisega enne renoveerimist, millega saavutatakse vähemalt 30 % (mõõdukas renoveerimine) primaarenergia nõudluse säästust ja 60 % (täielik renoveerimine) võrreldes renoveerimiseelse olukorraga ning mis vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).
96	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde	Eesmärk	Millega kehtestatakse riiklik toetuskava üldkasutatavate hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine)	Abikava loomise määruse avaldamine				1. kv	2022	Kava raames rahastatakse vähemalt 1,8 miljoni m ² üldkasutatavate hoonete renoveerimist. Kavaga tagatakse järgmist liiki projektid: - integreeritud projektid (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) - energiatõhusamad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	rahastamiseks		energia ja energiatõhusus)							renoveerimisprojektid. Rahastamiskavaga tagatakse, et vähemalt 90 % kogueraldisest kasutatakse energiatõhususega seotud töödeks ning mitte rohkem kui 10 % eraldisest kasutatakse seismiliseks konsolideerumiseks ja muudeks täiendavateks töödeks (näiteks tuleohutus, ligipääsetavus). Kogu kavaga tagatakse, et kõigi lepingutega saavutatakse asjakohane energiatõhususe nõue vähendada energiatarbimist vähemalt 50 % võrreldes iga hoone (välja arvatud kultuuriväärtusega hoone) aastase kütteenergia tarbimisega enne renoveerimist, millega saavutatakse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										vähemalt 30 % (mõõdukas renoveerimine) primaarenergia nõudluse säästust ja 60 % (täielik renoveerimine) võrreldes renoveerimiseelse olukorraga ning mis vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).
97	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Eesmärk	Konkursikutsed elamute energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus)	Konkursikutsete spetsifikatsioonide avaldamine				2. kv	2022	Arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeerium avaldab elamute energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) järgmised kolm konkursikutset: - projektikonkurss integreeritud projektide jaoks, kus

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										seismilise konsolideerimise sekkumisi viiakse ellu integreeritud viisil koos energiatõhususe suurendamisele suunatud sekkumistega. Projektikonkurss on ette nähtud kohalikele haldusüksustele, mis asuvad piirkondades, kus maavärina kavandamiseks kasutatava maapinna kiirenduse a(g) tippväärtus on seismilise projekteerimise eeskirja P100-1 kohase Rumeenia territooriumi tsoonikaardi kohaselt 0,2 g või suurem, kui IMR=225 aastat. Konkursikutse täpsustamiseks tuleb eelistada vaesuse ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										sotsiaalse tõrjutuse ohus olevaid kogukondi. - nõuab energiatõhususe suurendamise projekte, mis on suunatud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevatele kogukondadele ning mille eelarve moodustab vähemalt 20 % 1. investeerimissuuna 1. teljele eraldatud energiatõhususele vastavast eraldisest. - kõigile kohalikele haldusüksustele avatud territoriaalse energiatõhususe renoveerimise projektide konkursikutse, mis hõlmab kuut Bukaresti sektorit maakonna kohta vastavalt mitmepereelamute

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										arvule ja maakonna elanike arvule. Teises ja kolmandas hankemenetluses sõlmitavate energiatõhususe lepingute puhul jäetakse välja hooned, mis on liigitatud seismiliste riskide klassidesse RSI ja RSII. Kõik kolm konkursikutset peavad sisaldama valikukriteeriumeid, millega nähakse ette, et kõigis lepingutes sätestatakse asjakohane energiatõhususe nõue, mille kohaselt tuleb kütteenergiatarbimist vähendada vähemalt 50 % võrreldes iga hoone (välja arvatud kultuuriväärtusega hoone) aastase kütteenergia tarbimisega enne renoveerimist, mis

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										peab tagama vähemalt 30 % primaarenergia säästu võrreldes renoveerimiseelse olukorraga (möödukas renoveerimine). Kolmanda projektikonkursi puhul nõutakse, et 10 % eelarvest kulutatakse projektidele, millega saavutatakse primaarenergia sääst vähemalt 60 % (täielik renoveerimine) võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Investeering ei hõlma gaasikatelde väljavahetamist. Kui vahendid jäid pärast esimest vooru lepinguväliseks, tehakse ülejäänud vahendid samadel tingimustel kättesaadavaks kõigile kohalikele haldusüksustele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										põhimõttel „kes ees, see mees“.
98	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Eesmärk	Konkursikutse energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) (avaliku sektori hooned)	Konkursikutsete spetsifikatsioonide avaldamine				2. kv	2022	Arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeeriumi avaldatud konkursikutsed avaliku sektori hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) nende keskkonnahoidlikkuse ja vastupidavuse parandamiseks: - projektikonkurss integreeritud projektide jaoks, kus seismilise konsolideerimise sekkumisi viiakse ellu integreeritud viisil koos energiatõhususe suurendamisele suunatud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										sekkumistega. Projektikonkurss on ette nähtud kohalikele haldusüksustele, mis asuvad piirkondades, kus maavärina kavandamiseks kasutatava maapinna kiirenduse a(g) tippväärtus on seismilise projekteerimise eeskirja P100-1 kohase Rumeenia territooriumi tsoonikaardi kohaselt 0,2 g või suurem, kui IMR=225 aastat. - üleskutse mõõdukateks (80 %) ja põhjalikeks (20 %) energiatõhusa renoveerimise projektideks, mis on suunatud kesksetele avaliku sektori asutustele, maakonnakoogudele, maakondlikele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										omavalitsustele ja muudele omavalitsustele, sealhulgas Bukaresti kuuetele sektorile. Teise projektikonkursi raames sõlmitud lepingutest jäetakse välja RSI ja RSII seismiliste riskide klassidesse liigitatud hooned. Need kaks konkursikutset sisaldavad valikukriteeriume, mille kohaselt tuleb kõigis lepingutes sätestada asjakohane energiatõhususe nõue, mille kohaselt tuleb kütteenergiatarbimist vähendada vähemalt 50 % võrreldes iga hoone (välja arvatud kultuuriväärtusega hoone) aastase kütteenergia tarbimisega enne renoveerimist, mis

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										peab tagama vähemalt 30 % primaarenergia säästu (mõõdukas renoveerimine) võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Teise projektikonkursi puhul nõutakse, et 20 % eelarvest kulutatakse projektidele, millega saavutatakse primaarenergia sääst vähemalt 60 % (täielik renoveerimine) võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Investeeringud ei hõlma gaasikatelde asendamist. Kui vahendid jäid pärast esimest vooru lepinguväliseks, tehakse ülejäänud vahendid kõigile omavalitsustele samadel tingimustel kättesaadavaks põhimõttel „kes ees, see mees“.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
99	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Eesmärk	Elamute energiatõhusa renoveerimise ja integreeritud renoveerimise (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2022	Lepingud energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) hoonete (eluhooned) keskkonnahoidlikkuse ja vastupidavuse parandamiseks sõlmitakse kooskõlas eesmärkide 95 ja 97 tingimustega.
100	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde	Eesmärk	Avaliku sektori hoonete energiatõhusa renoveerimise ja integreeritud renoveerimise (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2022	Hoonete (avaliku sektori hooned) keskkonnahoidlikkuse ja vastupidavuse parandamiseks vajalike energiatõhususe ja integreeritud renoveerimise (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) lepingute allkirjastamine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	rahastamiseks									toimub kooskõlas eesmärkide 96 ja 98 tingimustega.
101	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Siht	Mitmepereelamute energia renoveerimine on lõpule viidud		Arv (m ²)	0	2 050 865	4. kv	2025	Elamute energiatõhusamaks muutmine vastavalt eesmärkide 95 ja 97 tingimustele
103	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks	Siht	Mitmepereelamute energia renoveerimine on lõpule viidud		Arv (m ²)	2 050 865	3 204 478	2. kv	2026	Elamute energiatõhusamaks muutmine vastavalt eesmärkide 95 ja 97 tingimustele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ks tehtavate tööde rahastamiseks									
104	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Siht	Üldkasutatavate hoonete energia renoveerimine on lõpule viidud		Arv (m ²)	0	1 204 553	4. kv	2025	Üldkasutatavate hoonete energiatõhusamaks muutmine vastavalt eesmärkides 96 ja 98 sätestatud tingimustele
106	Investeering 1. Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks	Siht	Üldkasutatavate hoonete energia renoveerimine on lõpule viidud		Arv (m ²)	1 204 553	1 797 841	2. kv	2026	Üldkasutatavate hoonete energiatõhusamaks muutmine vastavalt eesmärkides 96 ja 98 sätestatud tingimustele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ks tehtavate tööde rahastamiseks									
107	Investeering 2. Riikliku kinnisvararegistri rakendamine	Eesmärk	Riiklik digitaalne hoonete register on loodud ja toimib.	Riiklik digitaalne hoonete register on veebis kättesaadav ja selle katseosa sisaldab teavet riikliku taaste- ja vastupidavuskaava kaudu renoveeritud hoonete kohta.				4. kv	2024	Registri infosüsteem sisaldab avalike ja erahoonete georefereeritud andmebaasi, mis täiendab INSPIRE geoportaali ning on ühendatud ja koostalitlusvõimeline kohaliku tasandi linnade andmebaasi ja muude riiklike registrite süsteemidega. Hoonete energiapass on logiraamatute osa ja sisaldab kogu teavet energiaga seotud sekkumiste kohta digitaalsel kujul. Logiraamatud on osa riiklikust hooneregistrist kui ühtsest süsteemist. Registri eesmärk on jälgida

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										energiatõhusamaks renoveerimise andmeid (energiasääst, heitkoguste vähendamine) ning seismilist haavatavust ja muid hoone omadusi käsitlevaid andmeid.
108	Investeering 3. Renoveerimissektori spetsialistide ja töötajate kutsealase suutlikkuse suurendamine energiatõhusa ehituse alaste koolituste väljatöötamise kaudu	Siht	Sertifitseerimissüsteemide kehtestamine hoonete energiatõhususe valdkonnas		Arv	0	10	1. kv	2023	Kehtestatakse vähemalt 10 sertifitseerimissüsteemi ehitustöötajatele ja spetsialistidele. Tunnistusi antakse koolitusprogrammide raames elukestva õppe programmide lühikeste kursuste vormis, mida korraldatakse eri piirkondades, mis jagunevad ühtlaselt üle kogu Rumeenia territooriumi. Koolituse eesmärk on parandada spetsialistide ja töötajate oskusi hoonete energiatõhusamaks renoveerimisel.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
109	Investeering 3. Renoveerimis sektori spetsialistide ja töötajate kutsealase suutlikkuse suurendamine energiatõhusa ehituse alaste koolituste väljatöötamise kaudu	Siht	Vähemalt 8 000 spetsialisti ja töötajat, kellel on sertifikaat energiatõhususega seotud koolituse läbimiseks		Arv	0	8 000	4. kv	2023	Vähemalt 8 000 ehitussektori spetsialisti ja töötajat peavad olema saanud lühiajalise kursuse sertifikaadi energiatõhususega seotud koolituse läbimiseks.
110	Investeering 4. Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	Eesmärk	Kasutusel on labor ajalooliste hoonete uute materjalide ja tehnoloogiliste lahenduste katsetamiseks.	Labor töötab				4. kv	2024	Labori organisatsiooniline struktuur ja juhtimiskord peavad olema paigas, et katseid oleks võimalik teha teaduslike meetodite kohaselt. Katse tulemusi kasutatakse ajalooliste hoonete energiatõhususe suurendamise meetodika tehniliste menetluste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										väljatöötamiseks, kasutades tehnikaid ja uusi materjale, sõltuvalt piirkonnast, ehitustraditsioonidest ja füüsikalistest omadustest.
111	Investeering 4. Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	Eesmärk	Toimib riikliku pärandi instituudi katsekeskus, mis tegeleb ajalooliste ehitismaterjalide kogumise ja taaskasutamisega.	Saadud tegevusluba				4. kv	2024	Katsekeskus on varustatud taristuga ajalooliste materjalide demonteerimiseks, liigiti kogumiseks ja sorteerimiseks ning vahenditega, mida on vaja ajalooliste hoonete renoveerimisel ja lammutamisel kogutud materjalide parandamiseks. Remonditud materjale korduskasutatakse tulevastes töodes ajaloolistes hoonetes, sealhulgas käesolevast komponendist rahastatavates töodes. Keskuse arendamine põhineb ringmajandusel

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ja on kooskõlas ressursitõhususe põhimõtetega.
112	Investeering 4. Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	Siht	Vähemalt 200 spetsialisti, kellel on tõend ajalooliste hoonetega seotud sekkumismeetmete ja energiatõhususe alase koolituse läbimise kohta.		Arv	0	200	4. kv	2025	Vähemalt 200 spetsialisti peavad olema saanud sertifikaadi energiatõhususe alase koolituse läbimiseks ajalooliste hoonete valdkonnas.

F. KOMPONENT 6. ENERGIA

Energiasektor on suurim kasvuhoonegaaside heite allikas Rumeenias (66 %). Rumeenia riiklikus energia- ja kliimakavas (NECP) hinnatakse energiasectori investeerimisvajadusi aastatel 2021–2030 ligikaudu 22,6 miljardi euro ulatuses, et saavutada riikliku energia- ja kliimakava 2030 poliitilised eesmärgid.

Komponendi eesmärk on tegeleda Rumeenia energiasectori peamiste probleemidega, mis on seotud CO₂ heite vähendamise ja õhusaastega. Eelkõige on selle eesmärk kiirendada energiasectori CO₂-heite vähendamist, kaotades järk-järgult aastaks 2032 pruunsöe- ja söeküttel töötavad elektrijaamad ning hõlbustades taastuvate energiaallikate ja alternatiivsete energiaallikate, näiteks keskkonnahoidliku vesiniku kasutuselevõttu. Samuti on selle eesmärk suurendada elektrivõrgu paindlikkust, digiteerida energiasectorit ja vähendada tööstuse energiamahukust. Samuti on selle komponendi eesmärk parandada energiasectoris riigiettevõtete üldjuhtimist.

Nendes investeeringutes ja reformides võetakse arvesse Rumeenia viimase kahe aasta riigipõhiseid soovitusi „keskenduda investeeringutega seotud majanduspoliitikas vähese CO₂ heitega majandusele ja energiatõhususele“ (riigipõhine soovitus 4, 2019) ning „keskenduda investeeringutele rohelisse [...], eelkõige puhtasse ja tõhusasse energiatootmisse ning energia- ja keskkonnataristusse, sealhulgas söekaevanduspiirkondades“ (riigipõhine soovitus nr 3, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01).

F.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises

Reformi eesmärk on vähendada energiasectori CO₂ heidet, keskendudes elektritootmisele. Reform hõlmab kahte peamist meetet: Söe tootmise järkjärguline lõpetamine ja taastuvate energiaallikate elektritootmisvõimsuse suurendamine.

Esimese reformielemendi eesmärk on söe- ja pruunsöel töötavate elektrijaamade järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine 2032. aastaks. CO₂ heite vähendamise seadus ja sellega seotud teised õigusaktid, milles sätestatakse söe- ja pruunsöe kogu tootmisvõimsuse kõrvaldamise ajakava, jõustuvad 30. juuniks 2022. Kokku 3 780 MW söe ja pruunsöega köetavat elektritootmisvõimsust kõrvaldatakse 31. detsembriks 2025.

Teise reformielemendi eesmärk on hõlbustada ja kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu Rumeenia energiaallikate jaotuses. Lisaks liidu õigusaktide ülevõtmisele uue energiasaadusega: i) võtta taastuvenergia tootmisse tehtavate investeeringute peamise toetusmehhanismina kasutusele hinnavahelepingud; ii) võimaldada kõigil energiatootjatel pidada otseseid läbirääkimisi elektrenergia ostulepingute üle; iii) lihtsustada taastuvenergia investeeringute litsentsimis- ja loamenetlusi, kehtestades lühemad ja kohustuslikud halduslikud reageerimisajad ning rakendades aruandlusmenetlusi tarbetute viivituste korral; iv) kehtestada konkreetne toetusraamistik avamere taastuvenergiasse investeerimiseks praegu alakasutatud piirkondades, ning v) rakendada nõudlusele reageerimise süsteemi tasakaalustamisturul, et vähendada tarbimist tiptundidel ja suurendada tööstustarbivate osalemist energiaturul.

Uus energiasaadus jõustub 30. juunil 2023. Nende meetmete tulemusena võetakse 30. juuniks 2026 kasutusele ja ühendatakse võrku täiendav taastuvenergia (tuule- ja päikeseenergia) võimsus vähemalt 3 000 MW.

Reform 2. Riigiettevõtete üldjuhtimise parandamine energiasektoris

Reform keskendub riigiettevõtete üldjuhtimise parandamisele, keskendudes energiasektorile. Eelkõige parandab reform energiasektori riigiettevõtete juhatuse ja/või nõukogu liikmete valimise ja ametisse nimetamise läbipaistvust ja konkurentsivõimet. Need nõukogud nimetatakse ametisse 4-aastase ametiajaga ning tasustamissüsteem põhineb finants- ja teenuste tulemuslikkusega seotud kvantitatiivsetel ja kvalitatiivsetel eesmärkidel.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2022. Reformiga viiakse 30. juuniks 2023 lõpule ka Hidroelectrica vähemalt 15 % aktsiate noteerimine.

Reform 3. Keskkonnahoidlik eelarvestamine

Rumeenia ei kasuta praegu keskkonnahoidlikke eelarvetavasid. Reformi eesmärk on võimaldada keskkonnahoidlike eelarvekulude jälgimist ning eelarvepoliitika keskkonna- ja kliimamõju hindamist. Selle reformi raames töötab rahandusministeerium välja metoodika üksikute eelarveridade mõju hindamiseks keskkonnaeesmärkidele ja kohaldab seda kooskõlas ELi kestliku tegevuse taksonoomia ja olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Reformiga suurendatakse kohalike ametiasutuste suutlikkust rakendada keskkonnahoidlikke eelarvetavasid.

Metoodika võetakse vastu, avaldatakse ja rakendatakse 30. septembriks 2023.

F.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
113	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energიაallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Siht	Söekütlet töötavate elektritootmisvõimsuste kasutusest kõrvaldamine		Megavattid (MW)	0	1 695	4. kv	2021	Kasutuselt on kõrvaldatud 1 695 MW kivisöel töötavat installeeritud elektritootmisvõimsust.
114	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energიაallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Eesmärk	Süsinikdioksiidiheite vähendamist käsitleva seaduse jõustumine, millega võetakse vastu söe ja ligniidi järkjärgulise kõrvaldamise ajakava	Õigusakti jõustumisele viitav õigusnorm				2. kv	2022	2022. aasta teiseks kvartaliks jõustub CO ₂ -heite vähendamise seadus (ja mis tahes teised õigusaktid) koos ajakavaga kuni 2032. aastani: - Kogu söe/ligniidiiga köetava elektri tootmisvõimsuse (st 4 590 MW) kõrvaldamine. - Meetmed, mis on seotud suletavate kaevanduste taastamisega (nt pinnase

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										päästmine kaevanduspiirkondades, nagu pealismuld ja taastaimestamine, jäätmeoidlad, sulgemisjärgne maakasutus pinnasevormi jaoks). - Oskuste täiendamise meetmed (ametialane ümberkorraldamine ja ümberõpe) ning muud meetmed, millel on sotsiaalmajanduslik mõju mõjutatud kogukondadele.
115	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri	Siht	Pruunsöel põhineva elektritootmis võimsuse kasutusest kõrvaldamine		Megavatid (MW)	1 695	2 355	4. kv	2022	Söe ja pruunsöega köetav installeeritud elektritootmisvõimsus kokku 2 355 MW peab olema suletud, millest 2025. MW on kasutuselt kõrvaldatud ja 330 MW on seisatud. Reservvõimsuse kasutamine lõpetatakse 2025. aastaks ning see aktiveeritakse ja seda kutsutakse tootma üksnes

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	tootmises									CO ₂ heite vähendamise seaduse artiklis 4 sätestatud konkreetsetel asjaoludel ja täielikus kooskõlas asjakohase ELi õigusega, sealhulgas riigiabi eeskirjadega.
116	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Eesmärk	Uue energiaseaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab energiaseaduse jõustumisele				2. kv	2023	Jõustub uus energiaseadus (ja kõik nõutavad teised õigusaktid), mis: – Rakendada hinnavahelepinguid; - Sõlmida taastuvenergia ostulepingud; - Lihtsustada taastuvenergia investeeringute litsentsimis- ja loamenetlusi, lühikesi ja siduvaid halduslikke reageerimisaegu ja aruandlusmenetlusi tarbetute viivituste korral, vajalike dokumentide ja menetluste vähendamist, avamere taastuvenergiajaamade

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										jaoks uue sihtotstarbelise raamistiku kehtestamist; - nõudlusele reageerimise rakendamine tasakaalustamisturul.
117	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine taastuvate energiallikate erinevuse kohta	Kõigi lepingute allkirjastamine				4. kv	2023	Lepingute allkirjastamine pärast hinnavahelepingute (CfD) jaotamise esimest vooru, et edendada elektri tootmist taastuvatest energiallikatest (vähemalt 1 500 MW installeeritud võimsust) kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01), mida rahastatakse muudest ELi fondidest.
118	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine taastuvate energiallikate erinevuse kohta	Kõigi lepingute sõlmimisele allakirjutamine				2. kv	2025	Lepingute allkirjastamine pärast hinnavahelepingute (CfD) jaotamise teist vooru, et edendada elektri tootmist taastuvatest energiallikatest (vähemalt 2 000 MW installeeritud võimsust) kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	toetamine taastuvelektri tootmises									suunistega (2021/C58/01), mida rahastatakse muudest ELi fondidest.
119	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Siht	Pruunsöel töötava elektritootmise võimsuse kõrvaldamine		Megavatid (MW)	2 025	3 780	4. kv	2025	Söel ja pruunsöel põhinev installeeritud elektritootmisvõimsus kokku 3 780 MW on kasutuselt kõrvaldatud ja osaliselt asendatud 1 300 MW tulevikukindla, paindliku ja tõhusa gaasipõhise elektritootmisega või gaasiküttega töötava soojuse ja elektri koostootmisega, mis võimaldab taastuvatest energiaallikatest toodetud ja vähese CO ₂ heitega gaaside kasutamist rahastada muudest ELi fondidest.
120	Reform 1. Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringu	Siht	Täiendav tellitud taastuvenergia võimsus		Megavatid (MW)	4 408	7 408	2. kv	2026	Lisaks olemasolevale installeeritud võimsusele (tuule- ja päikeseenergia) on kasutusele võetud ja võrku ühendatud vähemalt 3 000 MW täiendavat taastuvenergia

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	te õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises									tootmisvõimsust (tuul ja päikeseenergia), mida rahastatakse osaliselt muudest ELi fondidest.
121	Reform 2. Riigiettevõtete üldjuhtimise parandamine energiasektoris	Eesmärk	Riigiettevõtete üldjuhtimise parandamine energiasektoris	Haldusnõukogude valimine ja ametisse nimetamine on lõpule viidud				4. kv	2022	Kõigi energeetikaministeeriumi pädevusalasse kuuluvate riiklike riigiettevõtete (nt Hidroelectrica, Romgaz, Nuclearelectrica) juhatuse ja/või nõukogu liikmete valimine ja ametisse nimetamine läbipaistva ja konkurentsipõhise menetluse alusel, mille mandaat on 4 aastat, ning tasustamise kava alusel, mis põhineb rahalistel (tulud ja tulud, riigieelarve kaasamine) ja teenuste tulemuslikkusega seotud kvantitatiivsetel ja kvalitatiivsetel eesmärkidel (näiteks esindusliku kliendiküsitluse põhjal, mille viib läbi sõltumatu

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ettevõtja).
122	Reform 2. Riigiettevõtete üldjuhtimise parandamine energiasektoris	Eesmärk	Hidroelectrica vähemalt 15 % aktsiate noteerimine lõpetatud	Esialgse avaliku pakkumise lõpuleviimine				2. kv	2023	Pärast noteerimisprospekti avaldamist kaubeldakse börsil pärast esmast avalikku pakkumist vähemalt 15 % Hidroelectrica osalusega.
123	Reform 3. Keskkonnahoidlike eelarvestamine	Eesmärk	Keskkonnahoidlike eelarve planeerimise meetodika viimistlemine ja kohaldamine	Keskkonnahoidlike eelarve planeerimise meetodika väljatöötamine ja kohaldamise algus				3. kv	2023	Rahandusministeerium viimistleb ja kohaldab meetodikat, et hinnata üksikute eelarveridade mõju keskkonnanäesmärkidele kooskõlas ELi kestliku tegevuse taksonoomiaga ja olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Meetodika võetakse vastu, avaldatakse ja seda hakatakse kohaldama ning see võimaldab jälgida roheline eelarve kulusid ja hinnata fiskaalpoliitika mõju keskkonnale ja kliimale.

F.3. Laenuka seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 4. Tulevase tehnoloogia, eelkõige vesiniku- ja hoiustamislahenduste jaoks soodsa õigusliku ja reguleeriva raamistiku väljatöötamine

Reformi eesmärk on muuta kehtivat õiguslikku ja reguleerivat raamistikku, et kehtestada meetmed taastuvvesiniku kasutuselevõtu toetamiseks ja hõlbustamiseks, keskendudes transpordi- ja energiasektorile (gaasi- ja elektrisektor). Eelkõige töötatakse reformiga välja riiklik vesinikustrateegia ja strateegia tegevuskava, milles määratakse kindlaks strateegia meetmete rakendamise ajakava. Reformiga kõrvaldatakse kõik õiguslikud ja halduslikud takistused taastuvvesiniku tehnoloogia arendamisel ning aidatakse saavutada 2030. aastaks tulevased riiklikud ja Euroopa eesmärgid taastuvvesiniku tootmise, ladustamise, transpordi ja kasutamise valdkonnas.

Vesinikkütusega seadmed (nt katlad) ja seadmed on alates 1. jaanuarist 2026 kõigile uutele seadmetele kohustuslikud.

Kooskõlas taaste ja vastupidavuse määruse artikli 7 lõikega 2 on Rumeenia taotlenud tehnilist abi riikliku vesinikustrateegia väljatöötamiseks ette nähtud tehnilise abi rahastamisvahendi kaudu, sealhulgas sellise poliitika kindlaksmääramist, millega juhitakse, koordineeritakse ja mobiliseeritakse avaliku ja erasektori investeeringuid vesiniku (taastuvad gaasid) tootmise, ladustamise, transpordi ja tarbimise/kasutamise valdkondades, sealhulgas kõnealuse valdkonna stimuleerimiseks vajaliku õigusraamistiku läbivaatamist. Riiklikul vesinikustrateegial ja asjakohasel tegevuskaval põhinevad õigusliku ja reguleeriva raamistiku muudatused viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

Reform 5. Majanduse energiamahukuse vähendamine kestliku mehhanismi väljatöötamise abil, et suurendada tööstuse energiatõhusust

Reformi eesmärk on hõlbustada investeeringuid energiatõhususse tööstuses ja suurendada tööstussektori vastupidavust.

Reformiga soovitakse: i) kõrvaldada takistused energiatõhususe lepingute sõlmimisel; ii) kehtestada energiatõhususe turujärelevalve, et tagada toodete vastavus ökodisaini standarditele, iii) suurendada VKEde teadlikkust energiatõhususe meetmetest, programmidest ja kasust; iv) luua järelevalvesüsteem heitkogustega kauplemise süsteemi kuuluvates sektorites tehtud energiaauditite soovitude rakendamiseks; v) kehtestada keskkonnahoidlikele rahastamisvahenditele uued standardid.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reform 6. Konkurentsivõime suurendamine ja süsinikdioksiidiheite vähendamine kütte- ja jahutussektoris

Reformi eesmärk on aidata kaasa kütte- ja jahutussektori CO₂ heite vähendamisele.

Reformiga soovitakse: i) täpsustada keskvalitsuse ja kohalike omavalitsuste vastutusraamistikku kütte- ja jahutussektori juhtimisel ning laiendada ettevõtte üldjuhtimise seaduse kohaldamisala kaugkütte tarnijatele; ii) tagada biomassi jätkusuutlikkus ja jälgitavus, et vältida bioenergia kasutamise negatiivset mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja metsadele, ning mitmekesistada kütte ja jahutuse energiaallikate jaotust väljaspool metsa biomassi; iii) võimaldada kortermajadel ja nende üürnike ühendustel toota ja müüa üleliigset päikese- ja võimalik, et ka tuuleenergiat paindlikumal viisil, luues netoarvestisüsteeme, lihtsustades liitumismenetlusi ja kehtestades stiimuleid.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering 2. Saastevaba vesiniku tootmisvõimsus elektrienergia salvestamiseks ja/või tööstuse CO₂ heite vähendamiseks

Selle investeeringu eesmärk on aidata kaasa keskkonnahoidliku vesiniku kasutuselevõttule kooskõlas ELi vesinikustrateegiaga, paigaldades elektrolüüsiseadmetesse vähemalt 60 MW_{H2} saastevaba vesiniku tootmisvõimsuse, mis toodavad taastuvatest energiaallikatest vähemalt 10 000 tonni vesinikku.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 3. Paindliku ja väga tõhusa gaasiküttel põhineva elektri- ja soojusenergia tootmise, kaugkütte arendamine, et saavutada sügav CO₂ heite vähendamine

Investeeringu eesmärk on aidata kaasa Rumeenia probleemide lahendamisele söe- ja pruunsöe energiaallikana kasutamise lõpetamisel. Eelkõige tagatakse investeeringuga soojusenergia tarnimine tarbijatele söeküttel elektri- ja soojusenergia tootmise järkjärgulise lõpetamise kontekstis.

Investeeringu tulemusel luuakse vähemalt 300 MW võimsusega tulevikukindel, paindlik ja tõhus ühendatud gaasiküttel soojus- ja elektrienergia tootmisvõimsus, mis võimaldab kasutada taastuvaid ja vähese CO₂ heitega gaase.

Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). See tagatakse järgmiste kaasnevate meetmetega:

- Komponenti nr 6 reform 4 koos komponendi nr 6 investeeringuga nr 2 sisaldab usaldusväärseid kavasid taastuvate ja vähese süsinikdioksiidiheitega gaaside kasutamise suurendamiseks riikliku vesinikustrateegia ja tegevuskava vastuvõtmise ja rakendamise ning taastuva vesiniku tootmisvõimsuse loomise kaudu, ning
- Komponenti nr 6 1. reformi tulemusena suletakse söe- ja pruunsöe elektri- ja soojuse tootmise rajatised, mis on oluliselt CO₂-mahukamad kui selle investeeringuga seotud suure tõhususega soojuse ja elektri koostootmine. Söel/pruunsöel põhineva võimsuse kumulatiivne 3 780 MW suletakse 31. detsembriks 2025 ning võimsus on oluliselt suurem kui selle investeeringu raames paigaldatav 300 MW gaasil töötav soojuse ja elektri koostootmine ning 1 300 MW asendatav gaasiküttel töötav võimsus, ning
- Komponenti nr 6 1. reformi tulemusena paigaldatakse 2026. aastaks vähemalt 3 000 MW täiendavat taastuvenergia tootmisvõimsust, mis näitab, et Rumeenial on usaldusväärne trajektoor taastuvenergia osakaalu suurendamiseks riiklikus energia- ja kliimakavas sätestatud 2030. aasta taastuvenergia eesmärgi suunas. Kuna Rumeenia kavatseb seda eesmärki suurendada, käivitatakse 30. juuniks 2025 teine enampakkumiste voor taastuvenergia erinevustega seotud lepingute sõlmimiseks, et näidata usaldusväärset trajektoori taastuvenergia osakaalu suurendamiseks suurema eesmärgi suunas, ning
- Komponenti nr 6 reform nr 1 hõlmab konkreetseid reforme ja investeeringuid taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamiseks, näiteks hinnavahelepingute rakendamist, taastuvenergia ostulepingute sõlmimist, taastuvenergia investeeringute litsentsimis- ja loamenetluste lihtsustamist, lühikesi ja siduvaid halduslikke reageerimisaegu ja aruandlusmenetlusi tarbetute viivituste korral, vajalike dokumentide ja menetluste vähendamist ning uue spetsiaalse raamistiku kehtestamist avamere taastuvenergiajaamade jaoks.

Lisaks kiidetakse 30. juuniks 2022 heaks riiklik õhusaaste kontrolli programm (NAPCP), mis oleks tulnud esitada komisjonile 2019. aasta aprilliks direktiivil (EL) 2016/2284 põhineva ELi õigusliku nõudena (vt säästva transpordi komponendi 1. reformi joonealune märkus 1).

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 4. Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide (sealhulgas abiseadmete) tootmis- ja/või kooste- ja/või ringlussevõtu tööstusahel ning uued elektrisalvestamise võimalused

Investeeringu eesmärk on suurendada elektrivõrgu paindlikkust ja aidata integreerida täiendavaid taastuvenergia tootmisvõimsusi.

Investeeringul on kolm allinvesteeringut:

- Esimese allinvesteeringuga akude väärtusahelasse (tootmine, kokkupanek ja ringlussevõtt) saavutatakse akude tootmise ja kokkupanemise aastane koguvõimsus vähemalt 2 GW 30. juuniks 2026 pärast projektikonkurssi, mille valikukriteeriumid tagavad vastavuse olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Nende kriteeriumidega jäetakse käesoleva meetme raames toetuse saajate hulgast välja eelkõige prügilate, jäätme põletustehaste² ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise tehastega³ seotud tegevus ning tooraine kaevandamisega seotud tegevus.
- Teise allinvesteeringuga fotogalvaaniliste elementide ja paneelide väärtusahelasse (tootmine, kokkupanek ja ringlussevõtt) saavutatakse 30. juuniks 2026 fotogalvaaniliste elementide ja paneelide aastane koguvõimsus vähemalt 200 MW pärast projektikonkurssi, mille valikukriteeriumid tagavad vastavuse olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). Nende kriteeriumidega jäetakse käesoleva meetme raames toetuse saajate hulgast välja eelkõige prügilate, jäätme põletustehaste⁴ ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise tehastega⁵ seotud tegevus ning tooraine kaevandamisega seotud tegevus.
- Kolmanda allinvesteeringu eesmärk on seada pärast projektikonkurssi, mille valikukriteeriumid tagavad vastavuse olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), 30. juuniks 2026 elektri salvestamise koguvõimsus vähemalt 240 MW (või 480 MWh).

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

² Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

³ Seda erandit ei kohaldata käesoleva meetme kohaste meetmete suhtes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekompostimiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

⁴ Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

⁵ Seda erandit ei kohaldata käesoleva meetme kohaste meetmete suhtes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekompostimiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

Investeering 5. Energiatõhususe tagamine tööstussektoris.

Investeeringu eesmärk on suurendada tööstuse energiatõhusust, näiteks vähendada energiatarbimist, töötada välja energiatarbimise mõõtmise digiteerimise süsteemid ning suurendada omatarbeks toodetud energia ja soojuse tarbimist.

Investeeringuga saavutatakse kasvuhoonegaaside otsese ja kaudse heite vähemalt 30 % vähenemine võrreldes eelneva heitega vähemalt 30 projekti puhul, mida jälgitakse riikliku energiatarbimise tsentraliseerimise ja analüüsimise IT-platvormi kaudu.

Tagamaks, et meede vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse tulevaste projektikonkursside juhendites sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmised tegevused: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides⁶; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest⁷ madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste⁸ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega⁹ seotud tegevus; ning iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanähtudele õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

---

⁶ Välja arvatud kõnealuse meetme alla kuuluvad, elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad tehnilise juhendi „Mitte tekitada olulist kahju“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

⁷ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt väiksem, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁸ Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

⁹ Seda erandit ei kohaldata käesoleva meetme kohaste meetmete suhtes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekäitluseks anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; selle kohta esitatakse tõendid tehase tasandil.

F.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
126	Reform 4. Tulevase tehnoloogia, eelkõige vesiniku- ja hoiustamislahenduste jaoks soodsa õigusliku ja reguleeriva raamistiku väljatöötamine	Eesmärk	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine riikliku vesinikustrateegia rakendamiseks	Seaduse säte, mis viitab õigusliku raamistiku muudatuste jõustumisele				1. kv	2023	Reguleeriva raamistiku muudatuste jõustumine, tuginedes riiklikule vesinikustrateegiale ja asjakohasele tegevuskavale. Muudatustega kõrvaldatakse kõik õiguslikud ja halduslikud takistused taastuvvesiniku tehnoloogia arendamisel ning rakendatakse 1. jaanuariks 2026 meetmed, mis on vajalikud kogu taastuvallikatest vesiniku väärtusahela arendamiseks, sealhulgas vesinikkütusega seadmete ja seadmete kohustuslik kasutamine lõppkasutajate poolt.
127	Reform 5. Majanduse energiamahukuse vähendamine kestliku mehhanismi väljatöötamise	Eesmärk	Sellise õigusraamistiku jõustumine, millega kehtestatakse meetmed energiatõhususs	Õigusakti jõustumisele viitav õigusnorm				4. kv	2022	Jõustub õigusraamistik, millega kehtestatakse meetmed energiatõhususse investeerimise hõlbustamiseks tööstuses. Reformiga soovitakse: i) kõrvaldada takistused

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	abil, et suurendada tööstuse energiatõhusust		e investeerimise hõlbustamiseks tööstuses							energiatõhususe lepingute sõlmimisel; ii) kehtestada turujärelevalve ja energiatõhususe standardite kohaldamine, et tagada toodete vastavus ökodisaini standarditele, iii) suurendada VKEde teadlikkust energiatõhususest; iv) luua järelevalvesüsteem heitkogustega kauplemise süsteemi kuuluvates sektorites tehtud energiaauditite soovitude rakendamiseks; v) kehtestada keskkonnahoidlikele rahastamisvahenditele uued standardid.
128	Reform 6. Konkurentsivõime suurendamine ja süsinikdioksiidih eite vähendamine kütte- ja jahutussektoris	Eesmärk	Sellise õigusraamistiku jõustumine, millega kehtestatakse meetmed kütte- ja jahutussektori CO ₂ -heite vähendamiseks	Õigusakti jõustumisele viitav õigusnorm				4. kv	2023	Jõustub õigusraamistik, millega kehtestatakse meetmed kütte- ja jahutussektori CO ₂ -heite vähendamiseks. Reformiga soovitakse: i) täpsustada keskkvalitsuse ja kohalike omavalitsuste vastutusraamistikku kütte- ja jahutussektori juhtimisel ning

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										laiendada äriühingu üldjuhtimise seaduse kohaldamist kaugkütte pakkujatele; ii) hõlmab raamistiku läbivaatamist, et tagada biomassi jätkusuutlikkus ja jälgitavus ning vältida bioenergia kasutamise negatiivset mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja metsadele; iii) mitmekesistada kütteks ja jahutuseks kasutatavat energiaallikate jaotust, eemaldudes metsa biomassist; Suurendada tootvate tarbijate rolli taastuvenergia tootmises, sealhulgas koguselist hüvitist.
129	Saastevaba vesiniku tootmisvõimsus elektrienergia salvestamiseks ja tööstuse CO ₂ heite vähendamiseks	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine vähemalt 60 MW _{H2} uue elektrolüüseri võimsuse ehitamiseks	Lepingute allkirjutamine				2. kv	2022	Uute, vähemalt 60 MW _{H2} võimsusega elektrolüüserite ehitamise lepingute allkirjastamine, mille eeldatav maht on vähemalt 10 000 tonni taastuvvesinikku.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
131	Investeering 2. n saastevaba vesiniku tootmisvõimsus elektrienergia salvestamiseks ja tööstuse CO ₂ heite vähendamiseks	Siht	Keskkonnahoidliku vesiniku tootmine		Megavatt (MW _{H2})	0	60	4. kv	2025	Elektrolüüsiseadmete võimsus peab olema vähemalt 60 MW _{H2} , mille eeldatav tootmismah on vähemalt 10 000 tonni taastuvallikatest toodetud vesinikku.
133	Investeering 3. Paindliku ja suure tõhususega gaasikütel soojus- ja elektrienergia koostootmise arendamine kaugküttes, et saavutada sügav CO ₂ -heite vähendamine	Eesmärk	Suure tõhususega gaasi koostootmis- ja kaugkütteleproje ktide lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				2. kv	2022	Direktiivis 2010/31/EL määratletud kaugküttes suure tõhususega gaasi koostootmisjaama ehitamise või moderniseerimise lepingute allkirjastamine. Valikukriteeriumidega tagatakse vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), eelkõige selle III lisas sätestatud tingimustele. Investeeringutega asendatakse vähemalt sama võimsus, mis on märkimisväärselt rohkem süsihappegaasi tekitaval elektri ja/või soojuse tootmise seadmel (nt kivisüsi,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										pruunsüsi või nafta), mis toob kaasa kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise.
134	Investeering 3. Paindliku ja suure tõhususega gaasikütel soojus- ja elektrienergia koostootmise arendamine kaugküttes, et saavutada sügav CO ₂ -heite vähendamine	Siht	Suure tõhususega koostootmisjaamad ja kaugküte		Megawat t (MW)	0	300	2. kv	2026	Suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise kasutuselevõtmine kaugküttes kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01), eelkõige selle III lisas sätestatud tingimustega vastavalt eesmärgile 133.
135	Investeering 4. Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide (sealhulgas lisaseadmete) tootmis- ja/või kooste- ja/või ringlussevõtu tööstusahel ning uued elektrisalvestusv	Eesmärk	Patareide ja akude ning fotogalvaanilistesse väärtusahelatesse tehtavate investeeringute lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjutamine				2. kv	2024	Akude väärtusahelasse ning fotogalvaanilistesse elementidesse ja paneelidesse (tootmine, kokkupanek, ringlussevõtt) tehtavate investeeringute lepingute allkirjastamine. Valikukriteeriumidega tagatakse vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades eelkõige väljajätmissi jäätmekäitluse ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	õimsused									tooraine kaevandamise valdkonnas.
136	Investeering 4. Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide (sealhulgas lisaseadmete) tootmis- ja/või kooste- ja/või ringlussevõtu tööstusahel ning uued elektrisalvestusvõimsused	Eesmärk	Akuvarude säilitamise toetuskava raames lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				2. kv	2024	Lepingute allkirjastamine vähemalt 240 MW suuruse aku salvestusmahu arendamiseks. Valikukriteeriumidega tagatakse vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades eelkõige väljajätmissi jäätmeäitluse ja tooraine kaevandamise valdkonnas.
137	Investeering 4. Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide (sealhulgas lisaseadmete) tootmis- ja/või kooste- ja/või ringlussevõtu tööstusahel ning uued	Siht	Tellitud akude tootmis- ja/või kooste- ja/või ringlussevõtute hased		Gigavatt (GW)	0	2	2. kv	2026	Selliste akude tootmis- ja koostevõimsuste käikuandmine, mille koguvõimsus on vähemalt 2 GW aastas.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	elektrisalvestusvõimsused									
138	Investeering 4. Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide (sealhulgas lisaseadmete) tootmis- ja/või kooste- ja/või ringlussevõtu tööstusahel ning uued elektrisalvestusvõimsused	Siht	Fotogalvaaniliste elementide ja paneelide tellitud võimsus		Megavattid (MW)	0	200	2. kv	2026	Selliste fotogalvaaniliste elementide ja paneelide tootmise kasutuselevõtmine, mille koguvõimsus on vähemalt 200 MW aastas.
139	Investeering 4. Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide (sealhulgas lisaseadmete) tootmis- ja/või kooste- ja/või ringlussevõtu tööstusahel ning uued	Siht	Paigaldatud elektrisalvestusvõimsus		Megavattid (MW)	0	240	2. kv	2026	Vähemalt 240 MW elektrisalvestusvõimsuse kasutuselevõtt vastavalt olulise kahju puudumise tingimusele, mis on sätestatud olulise kahju vältimise tehnilistes suunistes (2021/C58/01) ja eesmärgis 136.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	elektrisalvestusvõimsused									
140	Investeering 5. Energiatõhususe tagamine tööstussektoris	Eesmärk	Tööstuse energiatõhususe investeeringute hankemenetluse avamine	Tehnilise kirjelduse avaldamine				2. kv	2022	Kutse avaldamine energiatõhususe projektide valimiseks tööstuses. Valikukriteeriumid nõuavad järgmist: - saavutada kasvuhoonegaaside kaudsete ja otseste heitkoguste vähemalt 30 %-line vähenemine võrreldes eelneva heitega, mida jälgitakse IT-platvormi kaudu, et tsentraliseerida ja analüüsida riigi energiatarbimist; - vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades erandite loetelu ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnavalasid õigusakte.
141	Investeering 5. Energiatõhususe tagamine tööstussektoris	Siht	Lõpuleviidud energiatõhususe projektid		Arv	0	30	4. kv	2025	Vähemalt 30 energiatõhususe projekti lõpuleviimine tööstuses, et vähendada kaudset ja otsest

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 30 % võrreldes eelneva heitega, mida jälgitakse IT-platvormi kaudu riikliku energiatarbimise koondamiseks ja analüüsimiseks kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suuniste (2021/C58/01) täitmise tingimustega, nagu on sätestatud eesmärgis 140.

G. KOMPONENT 7. DIGITEHNOLOOGIA KASUTUSELEVÕTT

Selles taaste- ja vastupidavuskava komponendis käsitletakse avaliku haldusega seotud digiteerimisprobleeme, nagu killustatus, koostalitlusvõime kui peamine takistus lõppkasutajakesksete digiteenuste arendamisel, bürokraatlikud takistused võrgu ehitamiseks vajalike ehituslubade saamisel, madalad põhi- ja kõrgema taseme digioskused ning küberriskidele avatus. Seda arvesse võttes on selle komponendi eesmärk lahendada kõik need probleemid ning luua ühtne ja integreeritud digitaristu kodanike ja ettevõtjate hüvanguks, pakkudes samal ajal digitaalmajanduse ja -ühiskonna loomiseks vajalikke vahendeid (nagu ühenduvus, oskuste arendamine või küberturvalisus). Eelkõige hõlmab see komponent reforme, mis on vajalikud valitsuse pilve loomiseks ja koostalitlusvõime tagamiseks, ühenduvuse parandamiseks, avaliku ja erasektori üksuste kaitse ja küberturvalisuse suurendamiseks ning avaliku sektori digipädevuste suurendamiseks. Reforme toetavad investeeringud ulatuvad valitsuse pilve arendamisest tervishoiu, kohtusüsteemi, keskkonna, tööhõive ja sotsiaalkaitse digitaliseerimise, riigihangete, valitsusväliste organisatsioonide, nn valgete piirkondade ühenduvuse, eri struktuuride küberturvalisuse tagamise ning nii küberturvalisuse kui ka riigiteenistujate ja kogu elanikkonna oskuste suurendamiseni. Üks oluline investeering on elektroonse isikutunnistuse kasutuselevõtmine Rumeenia kodanike jaoks.

Komponent koosneb neljast reformist ja 19 investeeringust.

Need investeeringud ja reformid aitavad täita Rumeenia viimase kahe aasta riigipõhiseid soovitusi „oskuste, sealhulgas digioskuste parandamine“ (riigipõhine soovitus 3, 2019) ning „oskuste ja digiõppe tugevdamine“ ja „investeeringute keskendamine rohe- ja digipöördele, [...] digiteenuste taristule“ (riigipõhised soovitused 2 ja 3, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01).

G.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsemissektori pilvesüsteemi struktuuri määratlemiseks

Reformi eesmärk on ajakohastada avalikku haldust, võttes kasutusele kõrgtehnoloogia ning keskendudes kodanike ja ettevõtjate vajadustele, tagades samal ajal andmepõhise poliitika väljatöötamise eeltingimused ja suurendades olemasolevate digitehnoloogiate koostalitlusvõimet. Lisaks toetatakse reformiga avalike digitaalteenuste integreeritud arhitektuuri arendamist.

Reformi rakendamine koosneb kahest tegevussuunast. Esiteks peaks infosüsteemide koostalitlusvõime seaduse jõustumine täpsustama ühtseid standardeid ja eeskirju, mida avaliku sektori asutused kohaldavad rakenduste arendamiseks turvalises ja jätkusuutlikus keskkonnas, viies need vastavusse Euroopa koostalitlusvõime raamistikuga. Teiseks peaks valitsuse pilvandmetöötluse seaduse jõustumine sätestama vastutuse ja ülesanded seoses pilvetaristu, -tehnoloogia ja -teenuste kavandamise, rakendamise, arendamise ja haldamisega. Küberturvalisus tagatakse nii pilve välis- kui ka sisekaitse jaoks, kasutades kõige arenenumaid ja majanduslikult tõhusamaid olemasolevaid küberjulgeolekulahendusi.

Rumeenia taaste- ja vastupidavuskava kõigi digitaalvaldkonna meetmete järelevalveks ja rakendamiseks on kavas luua spetsialistidest koosnev ajutine rakkerühm.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

Reform 2. Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude rajamiseks

Reformi eesmärk on kiirendada 5G-võrkude riiklikku kasutuselevõttu kooskõlas julgeolekueeskirjadega ja pakkuda lairibaühendust valgetele piirkondadele (väikesed vallad, eraldatud paikkonnad, ebasoodsas olukorras olevad linnad), võidelda maa- ja linnadevahelise digitaalse lõhega, vähendada halduskoormust ning ühtlustada menetlusi ja tasusid, luues eeldused võrdseks juurdepääsuks digitaalsetele teenustele ja internetiühendusele.

Reform hõlmab mitut meetet:

- Ühendatuse meetmepaketi Rumeenia tegevuskava rakendamine¹⁰. Rumeenialt oodatakse ELi tasandi meetmete paketi 39 soovituselt 12 rakendamist.
- 5G võrgu turvalisuse seaduse jõustumine, millega nähakse ette, et sideteenuse pakkujad saavad kasutada 5G-võrkudes tehnoloogiat, seadmeid ja tarkvara ainult neilt tootjatelt, kes on selleks eelnevalt saanud loa peaministri otsusega, võttes aluseks riigikaitse ülemnõukogu arvamuse. Iga 5G seadmete ja tarkvara tootja peab taotlema kõnealust luba, mis esitatakse side eest vastutavale ministeeriumile.
- Nn 5G litsentside andmine (enampakkumised) (st sagedusalades 700 MHz, 1 500 MHz ja 3,4–3,8 GHz). Pikaajalised litsentsid on kavandatud vastavalt Euroopa elektroonse side seadustiku kriteeriumidele, et tõhusalt stimuleerida 5G kasutamist, edendada konkurentsi ja lõppkasutajate õigusi.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2022.

Reform 3. Elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberturvalisuse tagamine

Selle reformi eesmärk on jätkata elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberohtudele vastupidavuse tugevdamise protsessi.

Selle reformi rakendamisega luuakse kaitse- ja küberturvalisuse seaduse viimistlemise ja jõustumise teel õiguslik ja institutsiooniline raamistik tegevuse korraldamiseks ja läbiviimiseks küberturvalisuse ja küberkaitse, koostöömehhanismide ja institutsioonide kohustuste valdkonnas nendes valdkondades. Lisaks koordineerib riiklik küberturbekeskus riikliku küberturvalisuse strateegia (2021–2026) ettevalmistamist, mis sisaldab sätteid küberturvalisuse regulatiivse ja institutsioonilise raamistiku korrapärase hindamise ja ajakohastamise kohta, mille eesmärk on tugevdada avaliku ja erasektori akadeemilist partnerlust, et suurendada ühiskonna kui terviku kübervastupidavusvõimet, arendada suutlikkust reageerida küberrünnakutele ning süsteemide, võrkude ja teenuste vastupidavust ning tugevdada Rumeenia rolli küberturvalisuse ülesehituses rahvusvahelisel tasandil.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reform 4. Kodanike digipädevuse suurendamine avalike teenuste ja digihariduse valdkonnas kogu elu jooksul

Selle reformi eesmärk on toetada majanduse digiteerimist ja tööstus 4.0 juurutamist ning viia tööturg vastavusse selle sektori viimaste arengutega.

Reform viiakse ellu, kui jõustub ameti- ja kutsealade koodide loetelu muutmine, sealhulgas uute digitaalvaldkonna ametite määratlus, mis on samaväärne teiste ELi riikidega. Tehakse analüüs ning konsultatsioonid ülikoolide ja muude asjaomaste sidusrühmadega.

¹⁰ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185

Reform viiakse lõpule 30. septembriks 2022.

Investeering 1. Valitsuse pilvetaristu kasutuselevõtt

Selle investeeringu eesmärk on võtta kasutusele valitsuse pilvetaristu, kasutades turvalisi ja energiatõhusaid tehnoloogiaid, et tagada avalike andmete ohutus, koostalitlusvõime ja standardsus.

Kõnealuse investeeringu rakendamine hõlmab järgmist: i) IV tasandi andmekeskuste projekteerimine kahe peamise andmekeskuse jaoks ja III tasandi projekteerimine teistest andmekeskustest jaoks, ii) spetsiaalse kommunikatsiooni- ja infotehnoloogiataristu pakkumine, iii) tugitaristu (elekter, füüsilise julgeoleku meetmed) arendamine ja laiendamine, iv) laiendatava ja suure kättesaadavusega info- ja kommunikatsioonitaristu kasutuselevõtt igas andmekeskuses. Andmekeskused peavad vastama Euroopa andmekeskuse energiatõhususe tegevusjuhendile¹¹.

Kõnealuse investeeringu rakendamist toetab väliskonsultandi hinnang, mis peaks pakkuma strateegilisi ja tehnoloogilisi võimalusi, ning seadusandlik ja reguleeriv pakett, et määrata kindlaks valitsuse pilve loomine, tsiviil- ja tehnoloogilise taristu ehitamise, tarnimise, paigaldamise ja käitamise võimalused vastavalt kavas sätestatud tähtaegadele, riigi ametiasutuste poolt praegu pakutavate digitaalsete rakenduste/teenuste kaardistamine, tootmisprotsessides ja/või rakendusetappides rakendatavate protsesside ja menetluste kavandamine ning pilve arendamise/ülemineku kava.

Vähemalt 30 avalik-õiguslikku asutust on ühendatud valitsuse pilvega ja kasutavad seda.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2025.

---

¹¹ Kättesaadav aadressil <https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency>

Investeering 2. Pilvandmetöötluse arendamine ja ränne

Selle investeeringu eesmärk on ajakohastada avaliku sektori asutustes kasutatavaid tehnoloogiaid, et need muutuksid pilveteenuste kasutuselevõtuks valmis olevaks, arendades samal ajal pilverände jaoks välja uusi pilvepõhiseid rakendusi.

Selle investeeringu rakendamise tulemusena loodetakse, et pilves rändamiseks on vaja minimaalselt pilvevalmis/virtuaalseid rakendusi, mis põhinevad väliskonsultandi poolt väljatöötataval analüüsil, et toetada valitsust valitsuse pilve kasutuselevõtul. Eeldatakse, et vähemalt 30 valitsuse pilvepõhist digiteenuste rakendust viiakse üle platvormile teenusena (PaaS) või taristule teenusena (IaaS).

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 3. E-tervise ja telemeditsiini süsteemi arendamine

Investeeringu eesmärk on vähendada tervishoiuteenuste osutajate, riikliku ravikindlustuskoja ja tervisekindlustuskoja töötajate tööaega, tagades samal ajal ravikindlustuse IT-platvormi (PIA) küberturvalisuse. Tugevdatakse kesksete, piirkondlike ja kohalike tervishoiuasutuste suutlikkust hallata digitaalselt terviseandmeid ning kiirendatakse telemeditsiinilahenduste kasutuselevõttu.

Investeeringu eesmärk on ka edendada tervishoiuasutuste integreerimist digitaalse taristu kaudu, lihtsustades tervishoiuministeeriumi ja muude sidusrühmade (nt rahvatervise direktoraadid) juurdepääsu andmetele, vähendades killustatust ja parandades terviseandmete kvaliteeti.

Investeeringu eesmärk on samuti suurendada maapiirkondade ja väikeste linnapiirkondade ning haavatavate rühmade juurdepääsu erikonsultatsioonidele, vähendades samal ajal ooteaega, kasutades telemeditsiini. Telemeditsiin on suunatud ka teabele ja haridusele juurdepääsu parandamisele, et ennetada planeerimata rasedusi ja pereplaneerimist.

Kõnealuse investeeringu rakendusetapis järgitakse mitut etappi. Esiteks viiakse läbi praeguse eraelu puutumatust käsitleva mõjuhindangu vajaduste hindamine, kaardistades olemasoleva taristu ja olemasolevad lüngad. Teiseks muudetakse eraelu puutumatust käsitlev mõjuhindang tarkvaralahenduse kaudu modulaarsest ja killustatud süsteemist koostalitlusvõimeliseks, kasutajasõbralikuks ja optimeeritud andmevoogude süsteemiks, tervishoiuteenuse osutajate eesmärkide, tegevuse ja tulemusnäitajate elektroonseks järelevalveks ning uute funktsioonidega (nt meditsiinialaste dokumentide digitaliseerimine). Eraelu puutumatusele ja andmekaitsele avaldatava mõju hindamise rolli laiendatakse riiklikust tervisekindlustuskojast kaugemale, töötades välja täiendavad moodulid kõikidele tervishoiupoliitikas riiklikul tasandil osalevatele asutustele modulaarsete haigusregistrite ning telemeditsiini ja patsientide jälgimise liidestega jaoks. Eeldatavalt toetatakse patsiendi ja arsti ning arstide vahelist suhtlemist, keskendudes eelkõige haavatavatele rühmadele või piirkondadele. Investeeringut toetatakse koolituse ja seadmete soetamisega. Lisaks töötatakse välja uued arvutimoodulid ja rakendused ning uued digitaalsed registreerimis- ja haldussüsteemid, mis põhinevad koostalitlusvõimelistel ja tsentraliseeritud andmetel. Telemeditsiinisüsteem projekteeritakse nii, et see pakuks maa- ja väikestes linnapiirkondades patsientidele reaalsajas ja asünkroonset juurdepääsu erikonsultatsioonidele.

Investeering tehakse 30. septembriks 2025.

Investeering 4. Kohtusüsteemi digiteerimine

Investeeringu eesmärk on toetada Rumeenia kohtusüsteemi ettevalmistamist ja üleminekut tsentraliseeritud elektroonsele kohtuasjade haldamise süsteemile. Rumeenia töötab juba muude ELi vahendite abil välja ECRISe süsteemi (elektroonne juhtumite haldamise süsteem) ning taaste- ja vastupidavuskava täiendab selles valdkonnas tehtavaid jõupingutusi.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- Tehniline üleminek kohalikele keskserveritelt jagatud keskserveritele – see optimeerib tehniliste ressursside (keskserverid, andmekeskused, virtualiseerimisserverid) haldamist ja kasutamist.
- Dokumentide kaugtöö ja digiteerimise tehnilise taristu parandamine ja viimistlemine, et suurendada kohtusüsteemi vastupidavust.
- Küberturvalisuse alase suutlikkuse parandamine (seadmete ja koolituse pakkumise kaudu) nii kesk- kui ka kohalikul tasandil (eelkõige kohtutele, aga ka prokuratuuridele).
- Sellise uue süsteemi rakendamine, mis võimaldab kohtunikel osaleda kõrgema kassatsioonikohtu veebipõhises tegevuses turvaliselt videokonverentsides.
- Rumeenia kohtusüsteemi digitaalse ümberkujundamise keskse elemendi – ECRIS V süsteemi lõpuleviimise toetamine. Süsteemi arendamist, seonduva tarkvara ja toetava riistvara hangete osa ning kasutajate koolitamist rahastatakse rakenduskava haldussuutlikkusest. Taastumis- ja vastupidavuskava raames rahastatakse täiendavaid meetmeid (näiteks: Tugiseadmete osa hankimine virtualiseerimisprojekti osana, mis hõlbustab üleminekut ECRIS IV-lt ECRIS V-le, kohtusüsteemi andmekeskuse loomine, kus asub ka ECRIS V, personaalarvutite ja muude lõppkasutajatele mõeldud seadmete hankimine).

See investeering toetab kohtusüsteemi arengustrateegiat aastateks 2022-2025, mis hõlmab konkreetseid meetmeid, et tagada vaidluses osaleja ja mis tahes huvitatud üksuse digitaalne suhtlemine kohtusüsteemiga, e-allkiri ja e-tempel, e-faili jaoks parema andmeside kättesaadavus (mis on kohtumenetluses osalejate jaoks võimalus kohtutoimikutele elektroonselt juurde pääseda), kohtuülese valdkonnastrateegia väljatöötamine füüsilise arhiivi digiteerimiseks (miinimum 421).

Uued ehitised peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % väiksem kui liginullenergiahoonete (NZEB) nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 5. Digiteerimine keskkonna valdkonnas

Investeeringu eesmärk on rakendada integreeritud IT-süsteemi, et toetada kestlikku arengut, parandada taristut ja keskkonna kvaliteeti, kaitsta loodust ja säilitada bioloogilist mitmekesisust.

Investeering koosneb kahest peamisest meetmest:

- Metsa terviklikkuse järelevalveks, kontrollimiseks ja tagamiseks ning puidu transportimiseks vajaliku taristu arendamine. Seda süsteemi rakendatakse kahes etapis (infotehnoloogilise süsteemi paigaldamine ja konfigureerimine ning konfidentsiaalsuse turvalahenduste rakendamine, koolitus, uurimiste ja hoiatusteadete platvormi kasutuselevõtt). Süsteem integreeritakse SUMAL 2.0-ga (Rumeenia puiduseiresüsteem) ning sellega jälgitakse juriidilisi kohustusi, mis on seotud puidu ülestöötamise ja töötlemisega, metsade õigeaegse uuendamisega, metsade seisundiga, metsaelupaikade kaitsestaatusega (nt metsakatte kadumine ja metsakatte suurenemine). Riikliku süsteemi eTerra3 (maaomandi andmebaas) kohane metsastatud kinnistusregister lisatakse rakendusliidese (API) kaudu SUMAL 2.0-sse, et saada

täielik andmekogum omandi- ja haldusõiguste kohta. Süsteem koosneb kolmest põhikomponendist: i) satelliitfotode võrdlus (automaatne ja nõudmisel), et avastada muutusi metsa võrastikus; ii) puidutranspordi seire, kasutades tehislure abil videovalvekaameraid; iii) digitaalne metsamudel, mis on saadud õhust ja maapealsest LiDAR-i skaneerimise teel (suur tihedus – rohkem kui 30 punkti ruutmeetri kohta). Süsteemi andmekeskused järgivad Euroopa andmekeskuse energiatõhususe tegevusjuhendit.

- 32 avaliku keskkonnateenuse digiteerimine (näiteks heiteinventuuride arvutamiseks ja aruandluseks vajalike andmete ja teabe edastamine, Natura 2000 aruandlus, looduskaitse – rangelt kaitstud liikide erandite ja kaaspüügiga seotud teenused, loomaaedade riikliku registri haldamine, avalikud akvaariumid ja taastamiskeskused, ökosüsteemi haldamisteenus, looduskaitsealade majandamiskavad, maakondlike keskkonnaametite poolt looduslike taime- ja loomaliikide ülestöötamiseks/püüdmiseks ja/või turustamiseks väljastatud lubade registri haldamine füüsiliste ja juriidiliste isikute poolt, GMMide (geneetiliselt muundatud mikroorganismid) ja GMOde (geneetiliselt muundatud organismid) valdkonna teavitamis- ja loamenetluste haldamine, avalike teenuste teated SEVESO – teenus, mida ettevõtjad kasutavad õnnetustest/vahejuhtumitest teatamiseks, ning klassifitseerimisteadised direktiivi 2012/18/EL (SEVESO III) tähenduses, ning koostalitlusvõime IGsUga; EMASi registreerimisteenus – haldab organisatsioone, kes järgivad ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi, EPRTri rakendust ettevõtjate aruandluse eesmärgil, tööstusheidete teenistust, lubade, kokkulepete, lubade ja keskkonnakomplekslubade väljastamise teenust, mis on integreeritud dokumendihaldussüsteemi; maa-alused avalikud teenused (võimalikku saastumist, saastumist ja heastamist käsitlevate andmete haldamine), laborianalüüside avalikud teenused jäätmete, müra, radioaktiivsuse, jäätmetekke ja jäätmekäitluse aruandlusteenuste valdkonnas, aruandlusteenused jäätmepakendite tekke ja käitlemise kohta; kasutuselt kõrvaldatud sõidukite aruandlusteenus, piiriüleste jäätmesaadetiste heakskiitmise/tagasilükkamise teenus, patareide ja akude tootjate registreerimise teenus, elektri- ja elektroonikaseadmete tootjate registreerimise teenus ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete teket ja käitlemist käsitlevate andmete esitamise teenus; kemikaalidest teatamise teenus vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 36 – REACH ja määruse (EÜ) nr 1272/2008 artiklitele 46 ja 49 – CLP-määrus, kõrgetasemelised tegevuskohad ohutusaruanded, suurõnnetuste vältimise poliitika madalatasemeliste käitiste puhul, hädaolukorra lahendamise kava, doominoefekt käitiste vahel vastavalt ELi SEVESO III direktiivi rakendamisele; juriidiliste isikute ökoloogilise märgise taotlemise teenus, Rumeenias registreeritud keskkonnakahjustuste juhtumite esitamise teenus, keskmise võimsusega põletusseadmete heitkoguste seire teenus, riiklik kasvuhoonegaaside heiteloateenust; registreerimisteenus ettevõtjatele, kelle suhtes ei kohaldata keskkonnaluba, et täita ELi direktiivis 2008/98 sätestatud nõudeid, teenuste osutamine heakskiitude ja hindamisaruannete väljaandmiseks (biotsiidid, taimekaitsevahendid ja väetised), aruandlusteenus jäätmete valikkogumise kohta avaliku sektori asutustes.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 6. Digiteerimine tööhõives ja sotsiaalkaitstes

Selle investeeringu eesmärk on suurendada mitme töö- ja sotsiaalkaitse valdkonna teenuse digiteerimise taset, mida toetavad seadmete ostmise ja töötajate koolitamine.

Investeering koosneb mitmest meetmest:

- Riikliku tööhõiveameti (ANOFM) pakutavate teenuste digiteerimine (nt dokumentide veebipõhine esitamine toetusesaajate registreerimiseks ja toetuste määramine, veebipõhiste koolituste registreerimise ja nendel osalemise võimalus ning kutsealase pädevuse hindamine, veebipõhised nõustamissessioonid) ning IT-taristu ajakohastamine.
- Territoriaalse tööinspeksiooni (ITM) digitaliseerimine, mis on suunatud kontrollitegevusele töösuhete ning tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas (IT-süsteem, elektroonsed allkirjad, teatamise korra lihtsustamine). Lisaks on REGES-ONLINE projekti eesmärk digiteerida territoriaalsed tööinspeksioonid ja tööandjad, hõlbustades andmete edastamist töötajate ja nende individuaalsete töölepingute kohta.
- Sotsiaaltoetuste digiteerimine, mida haldab riiklik maksete ja sotsiaalinspeksioon (ANPIS) (sealhulgas toimivad IT-süsteemid, mis on ette nähtud miinimumsissetuleku saajate teenindamiseks). ANPISe jaoks on kavandatud dokumentide ja teabe haldamise vahendite, kodanikega reaajas suhtlemise kanalite, digiteerimise ja töötlemise vahendite väljatöötamine, tagades samal ajal andmete turvalisuse. Lisaks eeldatakse, et koostöimes majanduse taaste- ja vastupidavuskava komponendis 13 (sotsiaalreformid) sisalduva reformiga võetakse kasutusele digitaalne platvorm miinimumsissetuleku rakendamiseks.
- ANOFMi, ANPISe ja ITMi töötajate digioskuste koolitus.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 7. E-vormide (elektroonsete vormide) rakendamine riigihangete valdkonnas

Investeeringu eesmärk on rakendada kasutusele riigihanketeade avaldamiseks kasutatavad elektroonsed standardvormid, millega ühtlustatakse riigihanketavasid riiklikul ja Euroopa tasandil kooskõlas rakendusmäärusega (EL) 2019/1780, millega kehtestatakse riigihanketeade avaldamise standardvormid ja tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) 2015/1986.

Investeering sisaldab ELi tasandi õiguslike nõuete analüüsi ja võrdlust eelmiste vormidega ning sellega jätkatakse süsteemide, koodiloendite, äri- ja valideerimiseeskirjade ning märgistega, hinnatakse taotletud süsteemi integreerimist, kohandatakse e-vorme, määratletakse ja rakendatakse e-vormide andmemudel, elektroonsed vormid ja teatised. Lisaks integreeritakse e-vormid muude vahendite ja teenustega (näiteks riikliku riigihangete süsteemi ettevõtlasteabe süsteemiga) ning kasutajatele pakutakse koolitusi.

Investeering tehakse 30. juuniks 2023.

Investeering 8. Elektrooniline isikutunnistus ja digitaallalkiri

Investeeringu eesmärk on toetada Rumeenia kodanike üleminekut elektroonsele isikutunnistusele (e-ID-kaardile) ja selle vastuvõtmist. Investeering on avaliku ja erasektori asutuste ning kodanike vahelise digitaalse suhtluse hõlbustamise võti.

Investeering koosneb järgmisest:

- 5 miljoni elektroonilise isikutunnistuse väljastamine riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamise ajal. Elektroonses isikutunnistuses säilitatakse kaks digitaalset sertifikaati: i) mis võimaldab autentimist avaliku halduse internetipõhiste teenuste kasutamiseks, mida saab kasutada alates elektroonilise isikutunnistuse väljastamisest, ja ii) vabatahtlik kvalifitseeritud e-allkirja jaoks, mille on välja andnud kvalifitseeritud sertifitseerimisteenuse osutajad ja mida kodanikud saavad osta;
- 11 internetipõhise avaliku teenuse väljatöötamine ja rakendamine, kusjuures vähemalt tase 3 on keerukas ja kättesaadav elektroonilise isikutunnistuse abil. Need internetipõhised avalikud teenused hõlmavad järgmisi komponente: IT- ja C-taristu elektroonilise isikutunnistuse kaudu juurdepääsetavate teenuste arendamiseks, osutamiseks ja järjepidevuse suurendamiseks, virtualiseerimislahendused taristu kättesaadavuse parandamiseks, et tagada juurdepääs elektroonilistele teenustele, praeguse varundamise ja avariitaaste laiendamine modulaarsete lahendustega;
- turvariskide (sealhulgas küberriskide) varajase hoiatamise süsteemi väljatöötamine;
- sellise teadlikkuse suurendamise kampaania rakendamine, millega soodustatakse elektroonilise isikutunnistuse ja kaudselt sellega seotud elektrooniliste avalike teenuste laialdast kasutamist.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 9. Valitsusväliste organisatsioonide sektori digiteerimine

Selle investeeringu eesmärk on toetada digitehnoloogia kasutuselevõttu valitsusvälistes organisatsioonides ja suurendada töötajate digitaalse kirjaoskuse taset.

Investeering hõlmab projektikonkurssi ja selle raames antakse valitsusvälistele organisatsioonidele 200 toetust (maksimaalselt 70 000 eurot maksimaalselt 30-kuulise rakendusperioodi jooksul) investeeringuteks digitaalsesse taristusse, töötajate ja vabatahtlike digitaalõskustesse, kliendisuhete haldamise platvormide arendamisse ja seadmete ostmisse. Lisaks luuakse selle investeeringu raames valitsusväliste organisatsioonide digipöörde ressursikeskus. Keskus toetab IT-teenuste ja avatud lähtekoodiga tarkvaralahenduste arendamist ning tehnilist abi digipöörde strateegiate rakendamisel, olemasolevate digitaalsete ressursside koondamist avatud digitaalsesse raamatupoodi, mis võimaldab lihtsat juurdepääsu, abi, e-õpet ja koolitust, praktikakogukondi ning kohandatud tuge digipöörde protsessides.

Investeering tehakse 30. juuniks 2025.

Investeering 10. Digipöörde avaliku teenistuse juhtimises

Selle investeeringu eesmärk on parandada avalikku teenistust, vähendades bürokraatiat ja parandades avalike teenuste kvaliteeti hästi koolitatud ja professionaalse avaliku teenistuse kaudu. See investeering on seotud komponendiga 14 (hea valitsemistava).

Investeering seisneb kahe koostalitlusvõimelise platvormi tööshoidmises:

- e-ANFP – avaliku teenistuse juhtimise platvormi väljatöötamine ja laiendamine (kesk-, territoriaalsel ja kohalikul tasandil) kõigi karjääriprotsesside jaoks (töölevõtmine, hindamine,

edutamine, avalikust süsteemist väljumine, mis põhineb standardsel pädevusraamistikul ja ametijuhenditel) ning seotus koostööd tegevate institutsioonidega.

- SIMRU (Integreeritud personalijuhtimise süsteem) – avaliku sektori asutuste personaliprotsesside (personaliandmete haldamine, organisatsiooniline juhtimine, ajaplaneerimine, eesmärkide seadmine ja aruandlus) sisemise juhtimisplatvormi väljatöötamine.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2025.

Investeering 11. Sellise kava rakendamine, millega toetatakse kommunikatsiooniteenuste kasutamist toetusesaajatele mõeldud eri liiki vahendite kaudu, keskendudes nn valgetele piirkondadele

Investeeringu eesmärk on tagada väga kiire internetiühenduse kättesaadavus piirkondades, kus turg üksi ei suuda neid teenuseid pakkuda (külastused, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevad piirkonnad). Minimaalne kiirus peab olema vähemalt 100 Mbit/s ja võrgud peavad olema FTTB/H ja/või 5G.

Investeering koosneb kahest prioriteetsest valdkonnast: i) absoluutne prioriteet, mis on suunatud täiesti valgetele maapiirkondade omavalitsustele, mida ei teenindata püsivõrkudega, kuid kus on varjatud nõudlus või sotsiaal-majanduslikud tegurid, ning ii) prioriteet, mis on seotud püsivõrkudega, mille kiirust tuleb parandada ja turg ei suuda neid vajadusi rahuldada. Investeeringuga rahastatakse passiivset taristut ja aktiivseid võrguelemente, tagasiühenduse ja juurdepääsu segmenti, uute võrkude loomist või olemasolevate ajakohastamist.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2025.

Investeering 12. Küberturvalisuse kaitse tagamine riigi julgeoleku jaoks kriitilise tähtsusega avaliku ja erasektori IT & C taristu jaoks, kasutades arukaid tehnoloogiaid

Selle investeeringu eesmärk on tugevdada Cyberinti riikliku keskuse suutlikkust ja tagada vähemalt 101 institutsiooni ja üksuse (ministeeriumid, ametid, energiatarnijad/turustajad, tervishoid, transport, veevarustus) taristu turvalisus, kellel on riigi tasandil elutähtsad info- ja sidetehnoloogia taristud.

Investeering koosneb mitmest tegevussuunast:

- Valitud üksustele küberturvalisuse lahenduste, seadmete ja koolituse pakkumine, lähtudes küberrünnete suhtes haavatavuse tasemest, küberrünnaku võimalikust mõjust osutatavatele teenustele, tõenäosusest, et nad on suurte küberrünnakute sihtmärgiks, riiklikust/piirkondlikust katvusest ning üksuste osutatavate teenuste saajate arvust.
- Cyberinti riikliku keskuse suutlikkuse arendamine, rakendades turvalisuse ja andmeedastuse platvormi erinevate usaldustasandite võrgustike vahel ning suurendades keskuse uurimissuutlikkust.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2025.

Investeering 13. Turvasüsteemide arendamine valitsuse spektri kaitseks

Selle investeeringu eesmärk on tagada traadita side toimimine kesk- ja kohalikes avalik-õiguslikes asutustes ja ametiasutustes. Investeeringute eesmärk on eelkõige rakendada kommunikatsioonisüsteemides traadita nõrkuste ennetamise mehhanisme, arendada kommunikatsioonisüsteemides traadita nõrkuste tuvastamise lahendusi ning luua kommunikatsioonisüsteemides ühtne traadita nõrkuste haldamise süsteem.

Investeeringu rakendamiseks luuakse riiklikul tasandil jagatud uus sensorite võrgustik, mis paigutatakse spetsiaalsetesse vastuvõtukohtadesse, et tuvastada ja hoiatada automaatselt raadiohäirete korral valitsuse spektris.

Investeering tehakse 31. märtsiks 2026.

Investeering 14. Rumeenia riigiasutustele osutatavate internetiteenuse pakkuja taristuteenuste vastupidavuse ja küberturvalisuse suurendamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada internetiteenuse pakkuja taristu vastupidavust avaliku sektori asutuste jaoks, tagades samal ajal nende küberturvalisuse.

Investeering seisneb avaliku halduse gigabiti internetiühenduse võrgu ajakohastamises ja laiendamises, küberturvalisuse suutlikkuse suurendamises ja ISP teenuste (DNS, internet, e-post, hostimine) turvalisuse tagamises. Iga Rumeenia maakond ühendatakse riikliku Interneti-levivõrguga.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2024.

Investeering 15. Uute küberturvalisuse alaste oskuste loomine ühiskonna ja majanduse jaoks

Selle investeeringu eesmärk on toetada küberturvalisuse alaste oskuste arendamist nii üliõpilaste kui ka avaliku ja erasektori osalejate jaoks.

Investeering koosneb kahest peamisest meetmest:

- Küberturvalisuse koolituste läbiviimine 5 000 õpetajale (ülikoolieelsel ja ülikooli tasemel), kes edastavad oma äsja omandatud teadmised üliõpilastele kogu Rumeenias. Investeeringu selle osaga suurendatakse teadlikkust küberturvalisusest ning aidatakse kaasa pikaajalisele mõjule majanduses ja ühiskonnas.
- 1 000 osaleja küberturvalisuse küpsuse suurendamiseks töötatakse välja vahendid, mis põhinevad esialgsel hindamisel, milles keskendutakse sihtrühma operatiivtegevusele, tehnoloogiale ja oskustele.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 16. Kõrgema taseme digioskuste koolitusprogramm riigiteenistujatele

Selle investeeringu eesmärk on suurendada riigiteenistujate kõrgema taseme digioskusi, et toetada avalike teenuste digiteerimist, parandades kvalifitseeritud tööjõu kättesaadavust info- ja kommunikatsioonitaristu sisesteks toiminguteks.

Investeering hõlmab kõrgema taseme digioskuste alaseid koolitusi (andmebaasihaldus, süsteemihaldus, ärianalüüs, andmeanalüüs, programmitöö) 32 500 riigiteenistujale (kellest 2 500 kõrgema astme ametnikku). Eelnevalt tuleb läbi viia koolitusvajaduste analüüs.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

Investeering 17. Raamatukogude digioskuste keskusteks saamise rahastamiskavad

Investeeringu eesmärk on parandada digiõppe piiratud kättesaadavusega kogukondade ja tõrjutud rühmade põhilisi digioskusi. Investeeringud seisnevad 105 raamatukogu muutmises digitaaloskuste arendamiseks, mida toetatakse täiendavate rahaliste vahenditega 1 030 raamatukogule, et muuta/ajakohastada nende IT-seadmeid. Selle investeeringu raames eeldatakse, et 100 000 ebasoodsas olukorras olevatest kogukondadest pärit kodanikule arendatakse põhioskusi, nagu digitaalne kirjaoskus, kommunikatsioon, meediapädevus, digitaalse infosisu looja, digitaalne julgeolek ja digitaalne ettevõtlusharidus.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

G.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
142	Reform 1. Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsemissektori pilvesüsteemi struktuuri määratlemiseks	Eesmärk	Rakkerühm, mille ülesanne on rakendada ja jälgida digipöörde reforme ning tehtud ja toimivaid investeeringuid	Rakkerühma loomist käsitleva ministri käskkirja jõustumine				4. kv	2021	Luua ajutine digitaalse ümberkujundamise töökond, mis võtaks taaste- ja vastupidavuskava rakendamisperioodil tööle 17 väga spetsialiseeritud lepingulist ametikohta digitehnoloogia ja projektijuhtimise spetsialistide valdkonnas. Üksuse peamised ülesanded on järgmised: - riikliku taaste- ja vastupidavuskava valdkondlike komponentide väljatöötamine ja rakendamine; - jälgida digivaldkonnaga seotud reformide ja investeeringute rakendamist riikliku taaste- ja vastupidavuskava raames, keskendudes põhiprojektidele, ning pakkuda tihedas koostöös teiste asjaomaste institutsioonidega

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										elutähtsate plokkide jaoks välja koheseid parandusmeetmeid; - projekti tulemuslikkuse juhtimise süsteemide väljatöötamine digitaalsamba erieesmärkide täitmiseks; - reguleeriva, meetoodilise raamistiku ning funktsionaalsete, tegevus- ja finantsmenetluste väljatöötamine ja reguleerimine oma tegevusvaldkonnas; - vahendite väljatöötamine digitaalvaldkonnaga seotud poliitika rakendamiseks; - projektijuhtimine ja aruandlus riikliku taaste- ja vastupidavuskava digivaldkonnaga seotud meetmete raames seatud eesmärkide täitmise kõigi etappide kohta; - muude selliste omaduste täitmine, mis on vajalikud digitaalse riikliku taaste- ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										vastupidavuskava reformide ja investeeringute rakendamiseks. Töökonda koordineerib direktor, kes allub digiteerimise portfelli haldavale ministrile.
143	Reform 1. Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsemissektori pilvesüsteemi struktuuri määratlemiseks	Eesmärk	Valitsuse pilvearhitektuuri valikute täielik analüüs	Väljundiaruanne koos hinnangu ja esitatud soovitudustega				1. kv	2022	Analüüsis esitatakse: - strateegilised ja tehnoloogilised valikud ning seadusandlik ja reguleeriv pakett, et määrata kindlaks valitsuse pilvandmetöötluse saavutamine, sealhulgas koostalitlusvõime eeskirjad ja valitsuse andmehaldusmudel; - tsiviil- ja tehnoloogilise taristu ehitamise, tarnimise, paigaldamise ja käitamise võimalused vastavalt kavas sätestatud tähtaegadele; - riigi ametiasutuste poolt praegu pakutavate avalike digitaalsete rakenduste/teenuste kaardistamine,

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tootmisprotsessides ja/või rakendusetappides rakendatavate protsesside ja menetluste kavandamine; - kaardistatud rakenduste pilvearendus-/rändekava.
144	Reform 1. Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsemissektori pilvesüsteemi struktuuri määratlemiseks	Eesmärk	Valitsuspiirkonna ja pilvteenuste juhtimist käsitleva seaduse jõustumine	Pilvteenuste juhtimist käsitleva seaduse jõustumisele viitav õigusnorm				2. kv	2022	Uue seadusega kehtestatakse pilvetaristu arendamise ja haldamise üldine raamistik, mis koosneb infotehnoloogia, side- ja küberturvalisuse ressurssidest ja teenustest, mida avalik sektor jagab kooskõlas Euroopa pilvandmetöötlusstrateegiaga ja mis on kooskõlas riikliku koostalitlusvõime raamistikuga.
145	Reform 1. Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsemissektori pilvesüsteemi struktuuri määratlemiseks	Eesmärk	Koostalitlust käsitleva seaduse jõustumine	Koostalitlusvõime seaduse jõustumisele viitav õigusnorm				2. kv	2022	Uus seadus: - olema kooskõlas Euroopa koostalitlusvõime raamistikuga ¹² ; - kehtestada raamistik/juhtimine, et toetada asjakohaste

¹² https://ec.europa.eu/isa2/sites/default/files/eif_brochure_final.pdf.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										standardite ja eeskirjade valimist rakenduste ja teenuste arendamiseks avalikus sektoris turvalises ja jätkusuutlikus keskkonnas; - käivitada migratsioon ja andmete integreerimine olemasolevatesse andmestruktuuridesse, tagades samal ajal koostalitlusvõime; - tagada, et funktsioonide rakendamine hõlmab riiklike identimis- ja autoriseerimistaristute ühtlustamist ELi liikmesriikidega riikidevahelises süsteemis kooskõlas Euroopa eeskirjadega, mis on sätestatud eIDASe määruses (EL) 2014/910 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul; - võtta arvesse ühekordsuse

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										põhimõtet, mis on sätestatud ühtse digivärava määruses (EL) 2018/1724.
146	Reform 2. Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude rajamiseks	Eesmärk	5G võrgu turvalisuse seaduse jõustumine	5G julgeolekuseaduse jõustumisele viitav õigusnorm				2. kv	2021	5G võrgu turvalisuse seaduse jõustumine. Põhisätted on suunatud sideteenuse pakujatele, kellel on võimalik kasutada 5G-võrkudes tehnoloogiat, seadmeid ja tarkvara ainult neilt tootjatelt, kes on selleks eelnevalt saanud loa peaministri otsusega, tuginedes riigikaitse ülemnõukogu arvamusele. Iga 5G seadmete ja tarkvara tootja peab taotlema kõnealust luba, mis esitatakse side eest vastutavale ministeeriumile.
147	Reform 2. Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega	Eesmärk	Hanketeate avaldamine, et anda telekommunikatsiooniooperaatoritele luba 5G-litsentside andmiseks	Pakkumiskutsede avaldatakse ANCOMi veebisaidil.				2. kv	2022	Nn 5G-litsentside (s.t 700 MHz, 1 500 MHz ja 3,4-3,8 GHz sagedusala) andmiseks konkurentsipõhise valikumenetluse (enampakkumise) avaldamine ja korraldamine. Pikaajalised litsentsid on kavandatud vastavalt Euroopa

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	võrkude rajamiseks									elektroonse side seadustiku kriteeriumidele, et tõhusalt stimuleerida 5G kasutamist, edendada konkurentsi ja lõppkasutajate õigusi. Enampakkumismenetlus tugineb Rumeenias (2012 ja 2015) toimunud spektri enampakkumistel saadud kogemustele ja sarnastele hiljutistele menetlustele ELis ning hõlmab konkurentsitagatise, turu kujundamise mehhanisme ja litsentsidega seotud tingimusi, mis kõik sobivad Rumeenia turu eripära ja dünaamikaga.
148	Reform 2. Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure	Eesmärk	Rakendatakse ELi ühendatuse meetmepaketi soovitusi					3. kv	2022	Ühendatuse meetmepaketi Rumeenia tegevuskava ¹³ rakendamine on mitut sidusrühma hõlmav ühine jõupingutus. Vastavalt asjaomaste ministriumide poolt praegu analüüsitavale tegevuskava

¹³ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=75185

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	läbilaskevõimega võrkude rajamiseks									projektile rakendab Rumeenia 39 soovitusel 12 puhul: 24 – edendada piisavaid baashindu 25 – 5G ühtlustatud sagedusalade õigeaegne kättesaadavus 28 – individuaalne lubade andmise kord sagedusalas 24,25-27,5 GHz 31 – korduvate spektritasude struktuur kasutuselevõtu stimuleerimiseks 38 – kooskõlastatud ja sihipärane teabevahetus 5G rakendamise alaseks teavitamiseks ja harimiseks 39 – teavitada üldsust sellest, kas raadiotugijaamad vastavad elektromagnetväljade suhtes kohaldatavatele ohututele piirväärtustele. Kõik need soovitusel peaksid valmima 2021. aastaks, 2 – Elektroonse side võrkude kasutuselevõttu käsitlevate näidismääruste esitamine 3 – teabematerjalid ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										seminarid omavalitsustele ja teistele pädevatele asutustele 11 – tagada erinevatest allikatest pärit teabe kättesaadavus ja suurendada kavandatud ehitustööde läbipaistvust 26 – riiklike spektrikavade korrapärane läbivaatamine 32 – rahalise abi kasutamine investeeringute stimuleerimiseks 35 – vajaduse korral kasutada Euroopa postside- ja telekommunikatsiooniadministratsioonide konverentsi (CEPT)/elektroonse side komitee (ECC) välja töötatud ühtlustatud tehnilisi tingimusi. Kõik viiakse lõpule 2022. aastal.
149	Reform 2. Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringut	Eesmärk	Raadiospektri kasutusõiguste andmine	Loovutatud kasutusõigused				3. kv	2022	Raadiosagedusala 5G litsentsid antakse välja eesmärgi 147 konkurentsipõhise valikumenetluse/enampakkumise tulemuste põhjal.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	e stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude rajamiseks									
150	Reform 3. Elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberturvalisuse tagamine	Eesmärk	Riikliku küberjulgeoleku strateegia (2021–2026) vastuvõtmine	Valitsus võttis vastu riikliku küberjulgeoleku strateegia aastateks 2021–2026				4. kv	2021	Võetakse vastu riiklik küberjulgeoleku strateegia aastateks 2021–2026, mis sisaldab sätteid järgmise kohta: - küberturvalisuse regulatiivse ja institutsioonilise raamistiku korrapärane hindamine ja ajakohastamine; - tugevdada avaliku ja erasektori akadeemilist partnerlust, et suurendada ühiskonna kui terviku kübervastupidavusvõimet; - küberrünnete reageerimise suutlikkuse ning süsteemide, võrkude ja teenuste vastupidavuse arendamine - Rumeenia rolli tugevdamine küberjulgeoleku

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ülesehituses rahvusvahelisel tasandil.
151	Reform 3. Elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberturvalisuse tagamine	Eesmärk	Rumeenia kaitse- ja küberjulgeoleku seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab Rumeenia kaitse-, küber- ja julgeolekuseaduse jõustumisele				4. kv	2022	Rumeenia kaitse- ja küberjulgeoleku seadusega kehtestatakse õigus- ja institutsiooniline raamistik tegevuse korraldamiseks ja läbiviimiseks küberturvalisuse ja küberkaitse, koostöömehhanismide ja institutsioonide reageerimise valdkonnas asjaomastes valdkondades.
152	Reform 4. Kodanike digipädevuse suurendamine avalike teenuste ja digihariduse valdkonnas kogu elu jooksul	Eesmärk	Tööministri ja riikliku statistikaameti presidendi määruse jõustumine uute digitaalvaldkonna ametite määratlemiseks ametite klassifikaatoris (COR)	Tööministri ja riikliku statistikaameti presidendi korralduses sisalduv säte, milles märgitakse, et Regioonide Komitees jõustub muudatus, millega				3. kv	2022	Tööministri ja riikliku statistikaameti presidendi käskkirjas määratletakse uued digitaalvaldkonna ametid Rumeenia ametialade klassifikaatori (COR) tasandil, mis on samaväärne Euroopa Liidu riikides digiteerimise valdkonnas kehtivate heade tavadega. Tehakse diagnostiline uuring/analüüs, et prognoosida järgmise viie aasta tööjõuvajadust majanduse digipöörde ja tööstus 4.0 juurutamise

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				määratletakse uued digitaalvaldkonna ametid.						kontekstis, sealhulgas soovitud uute digitaalsete ametite määratlemiseks ametite ametlikus klassifikatsioonis.
153	Investeering 1. Valitsuse pilvetaristu kasutuselevõtt	Eesmärk	Investeeringu rakendamise lepingu allkirjastamine, mis põhineb investeeringu rakendamiseks korraldatud pakkumismenetlusel	Lepingu allkirjastamine				2. kv	2022	Valitsuse pilvetaristu rakendamise lepingu allkirjastamine. Hankemenetluse ja selle investeeringu rakendamise eest vastutavad telekommunikatsiooni eriteenused ja Rumeenia digiteerimisamet. Valitsuse pilve rakendamine hõlmab vähemalt järgmisi etappe: - IV tasandi ehitamine kahe peamise keskuse projekteerimisandmete keskuste ja teiste keskuste projekteerimise teel III tasandi andmete põhjal; - tagada konkreetne sideinfrastruktuur ja infotehnoloogia (optilised kiudkaablid ja suure

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										labilaskevõimega sideseadmed); - iga andmekeskuse elektrivarustusvõrgu arendamine/laiendamine, et tagada liiasus ja elektrinõudlus; - saavutada mastaabiseeritav ja üleliigne kliimaseadmete taristu, mis oleks iga andmekeskuse jaoks energiatõhus; - inertse gaasipõlengu avastamise ja kustutamise süsteemi paigaldamine, et tagada iga andmekeskuse kogu taristu kaitse; - väljaarendatud taristu füüsilise turvasüsteemi (juurdepääsu kontroll, videovalve, sissemurdmisvastane) rakendamine; - taristu seire- ja haldusvõrgu rakendamine tegelikus rajatistes; - mastaabiseeritava ja suure kättesaadavusega info- ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kommunikatsioonitaristu (töötlemisseadmed, salvestamine, side, virtualiseerimistarkvara) realiseerimine igas andmekeskuses; - küberturvalisuse jaoks vajalike litsentside ja eriseadmete hankimine. - Turvalisuse tagab valitsuse pilvetaristu haldaja.
154	Investeering 1. Valitsuse pilvetaristu kasutuselevõtt	Siht	Avaliku sektori asutused, mis on ühendatud valitsuse pilvandmetöötluse kaudu		Arv	0	30	4. kv	2024	Vähemalt 30 avaliku sektori asutust on ühendatud valitsuse pilvega ja kasutavad seda täielikult kooskõlas eesmärgi 153 sätetega. Avaliku sektori asutused vahetavad omavahel andmeid valitsuse pilvetaristu kaudu.
155	Investeering 1. Valitsuse pilvetaristu kasutuselevõtt	Siht	III ja IV tasandi andmekeskused pilvteenuste projekteerimise, taristu ja tehnoloogia järgi		Arv	0	4	4. kv	2025	Kaks III ja kaks IV tasandi andmekeskust projekteerimise, riist- ja tarkvarapilvede kaupa (taristu teenusena (IaaS) / platvormi teenusena (PaaS) / tarkvara teenusena (SaaS)) vastavalt eesmärgi 153 sätetele. Andmekeskused järgivad

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Euroopa andmekeskuse energiatõhususe tegevusjuhendit.
156	Investeering 2. Pilvandmetöötluse arendamine ja ränne	Siht	Riiklikud digitaalteenuste rakendused, mis on üle viidud taristule teenusena (IaaS) / platvormile teenusena (PaaS)		Arv	0	5	2. kv	2025	Valitsemissektori pilvepõhiste digitaalsete teenuste rakenduste arv PaaS ja olemasolevate pilvevalmis / virtuaalsena IaaS pärast 143. eesmärgi raames tehtud analüüsi. Rakendused/teenused töötatakse välja riigiasutuste/institutsioonide jaoks, et aidata neil osutada avalikke teenuseid, mis kuuluvad nende vastutusalasse, ning neid ei kasutata majandustegevuseks.
157	Investeering 2. Pilvandmetöötluse arendamine ja ränne	Siht	Riiklikud digitaalteenuste rakendused, mis on üle viidud taristule teenusena (IaaS) / platvormile teenusena (PaaS)		Arv	5	30	2. kv	2026	Valitsemissektori pilvepõhiste digitaalsete teenuste rakenduste arv PaaS ja olemasolevate pilvevalmis / virtuaalsena IaaS pärast 143. eesmärgi raames tehtud analüüsi. Rakendused/teenused töötatakse välja riigiasutuste/institutsioonide

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										jaoks, et aidata neil osutada avalikke teenuseid, mis kuuluvad nende vastutusalasse, ning neid ei kasutata majandustegevuseks.
158	Investeering 3. E-tervise ja telemeditsiini süsteemi arendamine	Siht	Avaliku sektori tervishoiuasutused digiteeritud		Arv	0	60	2. kv	2023	Digiteeritakse vähemalt 60 tervishoiuasutust. Tervishoiu valdkonnas vastutavad asutused on järgmised: Rahvatervise direktoraadid, rahvatervise instituudid, riiklik raviamet, riiklik tervishoiu- ja juhtimiskool ning tervishoiuministeerium. Digiteerimisprotsess hõlmab järgmist: 1. Investeering IT-süsteemidesse ja digitaalsesse taristusse (IT-seadmed, litsentsid, IT-tarkvara, sidesüsteemid) järgmistes institutsioonides: Tervishoiuministeerium, piirkondlikud rahvaterviseasutused (tervishoiustatistika, tervishoiu juhtimine

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										(terviseplaneerimine) ja otsuste tegemise toetamine (olemasolev läbivaatamine, rahvamajanduse arvepidamine, personalijuhtimine, personaliosakond – register, otsuste tegemise toetamine); Maakonna kiirabiteenused (sh Bukaresti-Ilfovi kiirabiteenistus), riiklik rahvatervise instituut, riiklik spordimeditšiini instituut, Prof. Dr. CT Nicolau nimeline riiklik vereülekandehematoloogia instituut, riiklik siirdamisamet, eriolukordade keskhoidla, riiklik vabatahtlike vereloomerakkude doonorite register, riiklik ravimite ja meditsiiniseadmete amet, kohtuekspertiisi instituudid, Bukaresti vaimse tervise ja uimastitevastase võitluse riiklik keskus, Bukaresti rahvatervise, tervishoiu juhtimise ja koolituse riiklik

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kool. Nakkushaiguste seiresüsteem, tervisestatistika, otsuste tegemise toetamine, tüvirakkude siirdamise registrid). 2. Tehniline abi digitaalsete terviselahenduste arendamiseks ja integreerimiseks tervishoiusüsteemi. 3. Töötajate koolitamine, et nad saaksid õppida IT-rakendusi kasutama. 2 970 töötaja koolitamist toetatakse riikliku taaste- ja vastupidavuskava raames. Eelistatakse kõrvalistes või vaestes piirkondades asuvaid tervishoiuteenuse osutajaid.
159	Investeering E-tervise telemeditsiini süsteemi arendamine	3. Eesmärk ja	Kasutusele võetud telemeditsiinisüsteem					4. kv	2024	Telemeditsiinisüsteem peab olema kättesaadav paljudele asjaomastele tervishoiuteenuste osutajatele ning seda peab olema võimalik laialdaselt kasutada kogu riigis, keskendudes maapiirkondadele ja väikestele linnapiirkondadele.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Maapiirkonnad ja väikesed linnapiirkonnad, kus telemeditsiinisüsteem kasutusele võetakse, valitakse mitme teguri alusel, sealhulgas: - praegune juurdepääs tervishoiuteenustele (mõõdetuna üldarstide või perearstide/elanike arvu alusel), seades esikohale valdkonnad, kus juurdepääs tervishoiuteenustele on halvem. - vähem arenenud piirkonnad (ELi liigituse järgi, mõõdetuna SKP/pealinna kohta), prioriseerides väljaspool Bukaresti ja Ilfovi maakonda asuvaid piirkondi. Süsteem peab tagama nii reaalajas kaugkonsultatsioonid videokonferentside kaudu kui ka andmeedastuse või asünkroonühenduse. Telemeditsiinisüsteemi kasutuselevõtmine tagab, et

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										RRP rakendamise viimasel aastal (3. kvartal 2025– 2. kvartal 2026) korraldatakse vähemalt 200 000 telemeditsiini konsultatsiooni.
160	Investeering 3. E-tervise ja telemeditsiini süsteemi arendamine	Eesmärk	Uus eraelu puutumatust käsitlev mõjuhinnang (tervisekindlustuse IT-platvorm) toimib	PIA (tervisekindlustuse IT-platvorm toimib)				2. kv	2025	Uus eraelu puutumatust käsitlev mõjuhinnang (tervisekindlustuse IT-platvorm) peaks: - tagada kasutajasõbralik ja juurdepääsetav keskkond kasutajatele, sealhulgas puuetega inimestele; - parandada vastastikust sidumist ja koostalitlusvõimet; - võimaldada uusi funktsioone (nt meditsiiniliste dokumentide digiteerimine); - optimeerida andmevooge, üldeesmärkide, erieesmärkide, tegevuste ja tulemusnäitajate elektroonset jälgimist riikliku kindlustusasutuse/tervishoiuteenuse osutaja tasandil.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Platvormil on järgmised omadused: Ühtse integreeritud informaatikasüsteemi (SIUI), riikliku ravikindlustuskaardi süsteemi (CEAS) ja riikliku elektroonse retseptide süsteemi (SIPE) ajakohastamine. Ajakohastamise eesmärk on serverite väljavahetamine, nende rakenduste ümberkirjutamine kaasaegses pilvandmetöötluks valmis tehnoloogias ning muude IT- ja sideadmete väljavahetamine. SIUI sisaldab veebipõhiseid valideerimismoduleid teenuste jaoks, mida pakutakse igat liiki teenuseosutajaga arveldamiseks (spetsialiseerunud ambulatoorsed haiglad, eriarstid, perekonnaarstid, apteegid, meditsiiniseadmete pakkujad).

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
161	Investeering E-tervise telemeditsiini süsteemi arendamine	3. Siht	200 riikliku tervishoiuasutuse digiteerimine		Arv	0	200	2. kv	2025	200 riikliku tervishoiuasutuse käsutuses on: - Riiklike tervishoiuüksuste IT-süsteemid ja digitaalne taristu. Haiglate IT-süsteemid hõlmavad patsiendi terviseandmete haldamist, riiki lubamist ja sealt lahkumist, apteeki, laohaldust, rajatiste haldamist, diagnostikaga seotud rühma (DRG) ja DRG kodeerimisabi, tervisestatistikat, finantsjuhtimist, kuluarvestust, kvaliteedijuhtimist, palgaarvestust ja personalijuhtimist, finantsasutuse finantsaruandeid, otsuste tegemise tuge ja ambulatoorset IT-süsteemi; - Telemeditsiini ja mobiilsete patsiendijälgimissüsteemide tugevdamine. Haigla IT-süsteemid peaksid olema koostalitlusvõimelised

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										telemeditsiini süsteemidega (seiremoodul ja ambulatoorse erikonsultatsiooni moodul) ning haigla ambulatoorse ravi spetsialistid peaksid olema võimelised pakkuma telekonsultatsioone ning jälgima koduhooldusteenuse osutajate või perearstide/üldarstide abiga ambulatoorseid ja kroonilisi patsiente; - Tehniline abi digitaalsete terviselahenduste arendamiseks ja integreerimiseks tervishoiusüsteemi. - Töötajate koolitamine, et nad saaksid õppida IT-rakendusi kasutama. RRF toetab koolitust 3 000 arstile.
162	Investeering 3. E-tervise ja telemeditsiini süsteemi	Siht	Uue eraelu puutumatusele ja andmekaitsele avaldatava mõju		Arv	0	25 000	3. kv	2025	Uue AvTS-platvormiga ühendatakse 25 000 tervishoiuteenuse osutajat (haiglad, ambulatoorse

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	arendamine		hindamise platvormiga seotud tervishoiuteenuste osutajad							arstiabi pakkujad, laborid, perearstid, apteegid, meditsiiniseadmete pakkujad, koduhooldus).
163	Investeering 4. Kohtusüsteemi digiteerimine	Eesmärk	Toimivate ärirakenduste virtualiseerimine ja tsentraliseerimine	Riiklik (tsentraliseeritud) elektroonne toimik (e-toimik) operatiivne ja kohtulik kohtuasjade haldamine, mis on virtuaalne vähemates kohtades				2. kv	2023	Selleks et vähendada olemasoleva kohtuasjade haldamise süsteemi (st kohturegistrite elektroonne infosüsteem, versioon ECRIS IV) operatsiooniriski ja võtta kasutusele kaasaegne alternatiiv kohtuasjade toimikutele elektroonse juurdepääsu andmiseks (edaspidi „e-toimik“), peab see investeering: - kasutama virtualiseerimist, et vähendada serverite arvu 270 asukohalt 60 asukohani (ei ole täielikult tsentraliseeritud, kuna ECRIS IV puhul piiratakse andmesidet lühiajaliselt ja vana tehnoloogiaga); - koondama 4 olemasolevat e-toimiku laiendust ühte riiklikku e-toimikusse,

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										mille kaudu on menetlusosalistel lihtne ja turvaline juurdepääs kohtutoimiku dokumentidele. Samuti on oluline strateegiline eesmärk kiirendada ja tagada lihtne üleminek ECRISe järgmisele versioonile (ECRIS V). Seega on riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud virtualiseerimise ja tsentraliseerimise konkreetne eesmärk kohtusüsteemi IT-taristu tehniline ajakohastamine: - võrguanalüsaatori andmeedastusvõime suurendamine (ribalaiuse suurendamine), mis on vajalik kohtuasjade elektroonse haldamise süsteemi nõuetekohaseks toimimiseks tsentraliseeritud konfiguratsioonis; - piisava töötlemis- ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										säilitamissuutlikkuse tagamine kohtute ja apellatsioonikohtute tasandil, et tsentraliseerida õigusrakendused ja saavutada kohtutes IT-ressursside tõhus haldamine; - suurendada üldsusele pakutavate teenuste turvalisust ja kättesaadavust, rakendades riiklikku elektroonset faili (e-fail).
164	Investeering 4. Kohtusüsteemi digiteerimine	Eesmärk	Lõpule viidud ECRIS V (elektroonne juhtumite register ja infosüsteem) kasutuselevõtmine	ECRIS-V süsteem toimib ja funktsioneerib				4. kv	2025	Kohtusüsteemi digitaliseerimise keskne element on uue kohtuasjade haldamise süsteemi (ECRIS V) rakendamine, mis võimaldab ühelt poolt vaidluses osaleva isiku ja mis tahes huvitatud üksuse digitaalset suhtlust kohtusüsteemiga ning teiselt poolt paremat ja ulatuslikumat digitaalset suhtlust asutuste vahel kohtusüsteemi tasandil ning nende ja muude

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										piirnevate asutuste vahel.
165	Investeering 4. Kohtusüsteemi digiteerimine	Eesmärk	Kohtusüsteemi valdkonna kesksed avaliku sektori asutused digiteeritud	Õiguskaitse valdkonna keskvalitsusasutuste andmete edastamise suutlikkuse suurenemine võrgus (WAN)				2. kv	2026	Selleks et parandada e-valitsust ja kiirendada digipöoret kohtusüsteemis, saavad keskse õiguse valdkonna avaliku sektori asutused kasu järgmistest tehnoloogilistest uuendustest, mis hõlmavad järgmist: - LAN- ja WAN-side. See võimaldab paremat videokonverentsi kooskõlas viimaste COVID pandeemia ajal vastu võetud õigusaktidega; - IT-turvaseadmed ja lahendused küberkaitseks; - IT-terminalid/perifeersed videokonverentsisüsteemide ajakohastamine ja laiendamine 400-lt 600-le; - eriseadmed – keerukaks õiguslikuks uurimiseks, nagu audio- ja videojärelvalve, eriseadmed kriitiliste

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										protsesside jaoks (digitaalsed mikroskoobid kohtuekspertiisi jaoks).
166	Investeering 4. Kohtusüsteemi digiteerimine	Eesmärk	Andmekeskus toimib	Andmekeskus on loodud ja toimib				2. kv	2026	Justiitsministeeriumi, ministeeriumi ja allasutuste jaoks luuakse uus andmekeskus, mis on koostalitlusvõimeline riikliku taaste- ja vastupidavuskava raames välja töötatud valitsuse pilvega. Uued ehitised peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % väiksem kui liginullenergiahoonete (NZEB) nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.
167	Investeering 5. Digiteerimine keskkonna valdkonnas	Eesmärk	Suurem suutlikkus metsade järelevalveks, kontrollimiseks ja seireks integreeritud IT-süsteemi abil	Ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemise süsteem on loodud ja toimiv				4. kv	2024	Ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemise süsteem on loodud ja toimiv See integreeritakse SUMAL 2.0-ga (Rumeenia puiduseiresüsteem) ning sellega jälgitakse juriidilisi kohustusi, mis on seotud puidu ülestöötamise, metsa õigeaegse uuendamise,

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										metsade seisundi ja metsaelupaikade kaitsestaatusega (nt metsakatte kadumine ja metsakatte suurenemine). Riikliku süsteemi eTerra3 (maaomandi andmebaas) kohane metsastatud kinnistusregister lisatakse rakendusliidese (API) kaudu SUMAL 2.0-sse, et saada täielik andmekogum omandi- ja haldusõiguste kohta. Süsteem koosneb kolmest põhikomponendist: i) satelliitfotode võrdlus (automaatne ja nõudmisel), et avastada muutusi metsa võrastikus; ii) puidutranspordi seire, kasutades tehislure abil videovalvekaameraid; iii) digitaalne metsamudel, mis on saadud õhust ja maapealsest LiDAR-i skaneerimise teel (suur tihedus – rohkem kui 30 punkti ruutmeetri kohta). Süsteemi andmekeskused järgivad Euroopa

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										andmekeskuse energiatõhususe tegevusjuhendit.
168	Investeering 5. Digiteerimine keskkonna valdkonnas	Siht	Digiteeritud avalikud keskkonnateenused		Arv	0	32	2. kv	2026	Veebis digiteeritakse ja osutatakse vähemalt 32 keskkonnaga seotud avalikku teenust, mis hõlmavad järgmist: - Andmete ja teabe edastamine heiteinventuuride jaoks. - Natura 2000 aruandlus- ja looduskaitseteenused - Keskkonnaregistrite haldamine ning teavitamis- ja loamenetlused ja -load, mille eesmärk on ühtlustada jäätmekäitlusteenuseid kodanikele ja ettevõtjatele.
169	Investeering 6. Digiteerimine tööhõives ja sotsiaalkaitstes	Eesmärk	Veebipõhise süsteemi REGES käivitamine	REGES-ONLINE süsteem toimib				4. kv	2024	REGES-ONLINE IT-süsteem rakendatakse ning see on koostalitlusvõimeline, tagades riigiasutustele ja institutsioonidele juurdepääsu andmete registreerimisele rakendusliidese (API)

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tasandil. REGES-ONLINE projekti eesmärk on digiteerida territoriaalsete tööinspektsioonide suhted tööandjatega, hõlbustades andmete edastamist töötajate ja nende individuaalsete töölepingute kohta.
170	Investeering 6. Digiteerimine ja sotsiaalkaitstes	Siht	Digitaalteenuste rakendamine ja sotsiaalkaitse valdkonnas		Arv	0	3	4. kv	2025	E-valitsuse digitaalteenuste kasutuselevõtt töö ja sotsiaalkaitse valdkonnas: - Riikliku tööturuasutuse (ANOFM) pakutavate teenuste digiteerimine, et vastata tõhusalt tööturu uutele vajadustele, optimeerides toiminguid kodanike hüvanguks ja koolitades digioskusi konkreetsete tegevuste juhtimiseks (näiteks dokumentide elektroonne esitamine toetusesaajate registreerimiseks ja toetuste andmine, võimalus registreerida veebipõhiseid

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										koolitusi ja osaleda neil ning kutsealase pädevuse hindamine, veebipõhised nõuandeüritused) ning IT-taristu ajakohastamine. - kontrollitegevuse digiteerimine töösuhete ning tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas. - Sotsiaaltoetuste digiteerimine, mida haldab riiklik maksete ja sotsiaalinspeksioon (ANPIS) (sealhulgas toimivad IT-süsteemid, mis on ette nähtud miinimumsissetuleku saajate teenindamiseks). Digitaalse platvormi kasutuselevõtmine minimaalse kaasamise sissetuleku (MMI) rakendamiseks võimaldab muu hulgas järgmist: - o kõikide MII rakendamisega seotud toimingute tegemine, moodulid, mis

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										võimaldavad juhtumipõhist lähenemisviisi, sealhulgas aktiveerimismeetmeid, intuiitiivsel/kasutajasõbralikul viisil o koostalitlusvõime muude asjakohaste andmebaasidega, nt rahandusministeeriumi, tööministeeriumi, haridusministeeriumi ja riikliku tööturuasutusega.
171	Investeering Digiteerimine ja sotsiaalkaitstes	6. Siht	Digioskusi käsitlevatel koolitustel osalevate töötajate arv		Arv	0	4 777	2. kv	2026	Digioskusi käsitlevatel koolitustel osalevate töötajate arv: - Riiklik tööhõiveamet: 1 200 töötajat - Maksete ja sotsiaalinspeksiooni riiklik amet: 1 595 töötajat. - Tööinspeksioon ja piirkondlikud tööinspeksioonid: 1 982 töötajat

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
172	Investeering 7. E-vormide rakendamine riigihangetes	Eesmärk	Elektroonsete riiklike vormide rakendamine riigihankemenetlustes kooskõlas ELi õigusaktidega	Hankemenetluste elektroonsed standardvormid toimivad				2. kv	2023	Investeeringuga tagatakse rakendusmääruse (EL) 2019/1780 (e-vormid) rakendamine Rumeenia riigihanketeenuse SEAPis. E-vormide rakendamine ei mõjuta eeldatavasti lõppkasutajat, kuna muudatused tehakse süsteemi tagaosas. Investeeringu eesmärk on tagada andmete kogumine ja kapseldamine konkreetset uute tehnoloogiliste nõuetega direktiivi tasandil.
173	Investeering 8. Elektrooniline isikutunnistus ja digitaalallkiri	Siht	Kodanikud, kellele väljastatakse e-ID kaart		Arv	0	5 000 000	2. kv	2026	Isikutunnistus peab vastama Euroopa Komisjoni dokumenditurbenõuetele kooskõlas määruses (EL) nr 1157/2019 sätestatud eesmärkidega. Elektroonses isikutunnistuses säilitatakse kaks digitaalset sertifikaati: - kohustuslik täiustatud e-allkirja jaoks, mis on registreeritud kõigil elektroonilistel isikutunnistustel, mis

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kehtivad Rumeenias ja mida saab kasutada pärast elektroonilise isikutunnistuse väljaandmist. - kvalifitseeritud e-allkirja vabatahtlik sertifikaat, mille on välja andnud kvalifitseeritud sertifitseerimisteenuse osutajad (riigisisesed/mittekodanikud), mis kehtib ka kolmandate isikute teenuste suhtes ning kehtib Rumeenias ja ELis ning mida saavad osta kodanikud.
174	Investeering 8. Elektrooniline isikutunnistus ja digitaalallkiri	Eesmärk	Elektroonilise isikutunnistuse kasutuselevõtu toetusmeetmed on rakendatud	Kasutusele võetud internetipõhised avalikud teenused, varajase hoiatamise süsteemi väljatöötamine, teadlikkuse				2. kv	2026	11 internetipõhist avalikku teenust, mille keerukusaste on vähemalt 3, peavad olema kättesaadavad elektroonilise isikutunnistuse abil. Need internetipõhised avalikud teenused hõlmavad järgmisi komponente: IT- ja C-taristu elektroonilise isikutunnistuse

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				suurendamise kampaania rakendamine						kaudu juurdepääsetavate teenuste arendamiseks, osutamiseks ja järjepidevuse suurendamiseks, virtualiseerimislahendused taristu kättesaadavuse parandamiseks, et tagada juurdepääs elektroonilistele teenustele, praeguse varundamise ja avariitaaste laiendamine modulaarsete lahendustega. Julgeolekuriskide (sealhulgas küberriskide) varajase hoiatamise süsteemi väljatöötamine viiakse lõpule. Viiakse lõpule teadlikkuse suurendamise kampaania, mis soodustab elektroonilise isikutunnistuse ja kaudselt sellega seotud avalike teenuste laialdast kasutamist.
175	Investeering 9. Valitsusväliste organisatsioonide sektori	Siht	Valitsusväliste organisatsioonide digipöördega seotud lõpetatud		Arv	0	200	4. kv	2024	Edukalt lõpuleviidud projektid valitsusväliste organisatsioonide digitaliseerimise ja digipöörde

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	digiteerimine		projektid							valdkonnas. Väljavalitud projektidega toetatakse valitsusväliseid organisatsioone nende tegevuse digiteerimisel, investeerides digitaalsesse taristusse, suurendades töötajate ja vabatahtlike digitaalset pädevust pakkuda toetusesaajatele kaugteenuseid, arendades platvorme ja kliendisuhete haldamise lahendusi. Valikuprotsess põhineb järgmistel kriteeriumidel: Projekti asjakohasus digipöörde ja sidususe seisukohast; Projekti meetodika ja teostatavus; Jätkusuutlikkus; Kavandatav eelarve: Prognoositavad kulud on majanduslikud, põhjendatud ja seotud digiteerimiseks kavandatud tegevustega. Taotlejal ja kavandataval projektimeeskonnal on projekti rakendamiseks

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										vajalikud kogemused, asjatundlikkus, motivatsioon ja suutlikkus. Toetus on kuni 70 000 eurot projekti kohta kuni 30-kuulise rakendusperioodi jooksul.
176	Investeering 9. Valitsusväliste organisatsioonide digiteerimine	Eesmärk	Valitsusväliste organisatsioonide digitaalse ümberkujundamise ressursikeskus	Luuakse ressursikeskus ja see toimib				2. kv	2025	Valitsusväliste organisatsioonide digitaliseerimise ressursikeskus tagab: - IT-teenuste ja avatud lähtekoodiga tarkvaralahenduste arendamine ning tehniline abi digipöörde strateegiate rakendamisel - olemasolevate digitaalsete ressursside koondamine avatud digitaalsesse raamatupoesse - lihtsama juurdepääsu võimaldamine abi, e-õpe ja koolitus - praktikakogukonnad kohandatud tugi digiülemineku protsessides.
177	Investeering 10. Digipööre	Eesmärk	Luuakse ja võetakse	Toimivad platvormid				4. kv	2025	Koostööplatvormid hõlmavad kõiki protsesse alates

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	avaliku teenistuse juhtimises		kasutusele interaktiivsed ja koostööplatvormid standardseks personalijuhtimiseks avalikus halduses.							pardalevõtmisest kuni hindamise, edutamise ja avalikust süsteemist lahkumiseni, tuginedes pädevusraamistike mudelile ja standardsetele ametikirjeldustele.
178	Investeering 11. Sellise kava rakendamine, millega toetatakse kommunikatsiooni teenuste kasutamist toetusesaajatele mõeldud eri liiki vahendite kaudu, keskendudes nn valgetele piirkondadele	Siht	Külade valgetel aladel, mis on ühendatud ülikiire internetiga		Arv	0	945	4. kv	2025	945 küla valgetel aladel ühendatakse väga kiire internetiühenduse teenustega määratud asukohas, kus turg ei saa teenuseid osutada. Külade seatakse tähtsuse järjekorda järgmiselt: -täielik prioriteet maa- või äärepoolsetele omavalitsustele, kellel ei ole püsivõrku. - esmatahtsaks peetakse maapiirkondi ja äärepoolseid paikkondi, mida ei teenindata püsivõrkudega. Minimaalne kiirus peab olema vähemalt 100 Mbit/s ja võrgud peavad olema FTTH ja/või 5G.
179	Investeering 12. Küberturvalisuse	Siht	Turvalise info- ja kommunikatsiooni		Arv	0	101	3. kv	2025	Taristu kindlustamine 101 avaliku ja erasektori üksuse

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	kaitse tagamine nii avaliku kui ka erasektori ITC taristutele, millel on riigi julgeoleku jaoks oluline väärtus, kasutades arukaid tehnoloogiaid		nitaristuga üksused							jaoks, millel on riigi julgeoleku seisukohalt olulise tähtsusega info- ja kommunikatsioonitaristu: Valitsusasutused energeetika valdkonnas (nt gaasi või elektri tarnijad/turustajad), veevarustus ja kanalisatsioon, põhiteenused, tervishoid ja transport (nt lennujaamad, sadamad). Nende hulgas on 59 üksust, mis kuuluvad riiklikku küberjulgeolekusüsteemi, eesmärgiga suurendada turvalisuse taset uute tehnoloogiate ja lahenduste lisamise teel, ning 42 üksust on toetusesaajad, kes tuleb kindlaks teha allpool esitatud kriteeriumide alusel. Lisaks saavad 9 üksust 101st, kellel on OT-taristu, kasu tööstuskontrolli küberjulgeoleku lahendustest. Infrastruktuurid valib välja: - võttes arvesse APT (Advanced Persistent Threat) küberrünnete

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ohvriks langemise tõenäosust, - kasutajate arv ja mõju, mida selline rünnak avaldaks taristule ning kaudselt ka majanduslikule ja sotsiaalsele keskkonnale. Iga uue üksuse kohta tehakse kohapealne uuring, milles antakse põhjalik ülevaade IT- ja/või OTT-võrkude küberturvalisuse vajadustest. - OT-võrkude keerukus, - vastuvõtlikkuse aste küberrünnete (nt tööstussüsteemide/allsüsteemide kaugjuhtimine); - kõnealuste üksuste osutatud teenuste saajate arv. 101 üksuse puhul võetakse kasutusele vähemalt järgmised elemendid: - kõrgetasemeline haavatavuse avastamise süsteem infosüsteemides ja sideseadmetes (tarkvara- ja riistvaralahendused);

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- integreeritud süsteem võrgu- ja infosüsteemides (tarkvaralahendustes ja riistvaras) toime pandud küberrünnakutega seotud TTPde kindlakstegemiseks; - keerukas turvaplatvorm küberintsidentide automaatseks analüüsimiseks ja töötlemiseks (tarkvara ja riistvaralahendused).
180	Investeering 12. Küberturvalisuse kaitse tagamine nii avaliku kui ka erasektori ITC taristutele, millel on riigi julgeoleku jaoks oluline väärtus, kasutades arukaid tehnoloogiaid	Eesmärk	Cyberinti riiklike keskuste tugevdamine	Lisavahendid				4. kv	2025	Cyberinti riikliku keskuse struktuur arendab IKT- ja OT-taristute integreeritud küberturvalisuse kaitse suutlikkust. Lisaks saavad keskusele kasu: - Tehnilise taristu arendamine, et tuvastada, jälgida, hallata ja reageerida küberintsidentidele, mille eesmärk on kaitsta riigi julgeoleku seisukohast kriitilise tähtsusega IKT-taristuid, mis ei saa/enam ei saa kasu riikliku tähtsusega IKT-taristute küberruumist

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tulenevate ohtude eest kaitsmise riikliku süsteemi pakutavast täiendavast kaitsest. - Uue tehnoloogia riikliku küberturvalisuse riskihindamise ja -juhtimise platvormi loomine. - Raadioside turvalisuse taristu rakendamine, mis suurendab kodanikele digitaalteenuseid osutavatele riigiasutustele pakutavate sideteenuste kaitse taset ja kättesaadavust. - turvalisuse ja andmete edastamise platvorm erinevate usaldustasemetega võrkude vaheliseks andmeedastuseks; - Suurendada riikliku koordinatsioonikeskuse uurimissuutlikkust (tarkvara- ja riistvaralahendused). Lisaks käivitatakse riiklik

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										programm, mille eesmärk on valmistada ettevõtjaid ja pädevaid asutusi ette küber- ja hübriidkriisiolukordadeks õppuste korraldamise kaudu, ning töötatakse välja kriisiohjekavad.
181	Investeering 13. Turvasüsteemide arendamine valitsuse spektri kaitseks	Siht	Vastuvõtukohad toimivad riiklikul tasandil		Arv	0	65	1. kv	2026	Riiklikul tasandil toimivad vastuvõtukohad: STS (Special Telecommunications Service – telekommunikatsiooni eriteenus) töötab välja riiklikul tasandil jaotatavate andurite uue võrgustiku, mis paigutatakse spetsiaalsetesse vastuvõtukohtadesse, et tuvastada ja hoiatada automaatselt raadiohäirete korral valitsuse spektris. Tagatakse valitsuse spektri kättesaadavus ning kodanikele ja avalik-õiguslikele üksustele pakutakse valitsuse raadioteenuste järjepidevust G2G/G2B/G2C mudeli alusel.
182	Investeering 14. Rumeenia riigiasutustele	Siht	Keskused, mis võimaldavad kesksetele ja		Arv	0	41	4. kv	2024	Igale Rumeenia 41 maakonnast määratakse üks keskus.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	osutatavate internetiteenuse pakkuja taristuteenuste vastupidavuse ja küberturvalisuse suurendamine		kohalikele avaliku huvi asutustele ja üksustele juurdepääsu internetiteenuse osutaja teenustele							Selliste suure läbilaskevõimega turvaliste keskuste arv, mis on ühendatud riikliku interneti jaotusvõrguga, mitme I tasandi tarnijaga ja seotud turvamehhanismidega, mis tagavad kesk- ja kohalikele ametiasutustele juurdepääsu internetile ja internetiga seotud teenustele. Osutatavad turvateenused: - Doseerimisvastane kaitse 10 Gbit/s kordsetel liinidel - Seotud infoturbeintsidentidega tegeleva rühma (CERT) teenused (turvarühmad, turvaintsidentide jälgimine kogu võrgus, reageerimine turvaintsidentidele) - Seotud turvaoperatsioonide keskuste teenused (teavitamis- ja eskalatsioonimehhanismid toetusesaajatele) - Maine ja pahatahtliku liidluse

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										filtrerimismehhanismid, mis põhinevad mainel ja pahatahtlikul elukohal toetusesaajatele pakutavate domeeninimede süsteemi teenuste tasandil - Liivakasti analüüs osutatud teenuste kohta.
183	Investeering 15. Uute küberturvalisuse alaste oskuste loomine ühiskonna ja majanduse jaoks	Siht	Küberjulgeoleku alases koolituses osalevad koolitajad		Arv	0	5 000	2. kv	2026	Läbinud küberturvalisuse koolitajate koolituse, mida kohaldatakse majanduse ja ühiskonna prioriteetsetes valdkondades ning mis on spetsialiseerunud ülikoolilõpetajatele ja üliõpilastele (vahendid, mis tehakse ettevõtetele ja avalikule haldusele tasuta kättesaadavaks küberkursuste jaoks, rangem kontroll andmekaitse ja uue tehnoloogia kasutamise turvalisuse üle ning keskkond).
184	Investeering 15. Uute küberturvalisuse alaste oskuste	Siht	Üksused, kes saavad valitsuse vahendeid ja teenuseid, et		Arv	0	1 000	2. kv	2026	Sellel investeeringul on järgmised eesmärgid: - Töötada välja riiklik programm küberoskuste

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	loomine ühiskonna ja majanduse jaoks		suurendada küberjulgeoleku küpsust							vajaduste ja nende mõju analüüsimiseks, läbivaatamiseks ja dokumenteerimiseks majanduse ja ühiskonna prioriteetsetele valdkondadele. - Hinnata, dokumenteerida ja jälgida küberturvalisuse (operatiiv, tehnoloogia, oskused) küpsust 1 000 peamise majandus- ja avaliku halduse osaleja jaoks (sealhulgas ettevõtted, VKEd, koolid, haiglad, kesk- ja kohaliku omavalitsuse asutused). „Valitsuse töövahendite ja teenuste“ loomine ja pakkumine, et suurendada 1 000 kindlaksmääratud võtmeisiku küberjulgeoleku küpsust. Võtmemängijad valitakse järgmise kahe kriteeriumi alusel: - osalejad, kes valiti esindama võrgu- ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										infoturbe direktiivis määratletud valdkondi ning võrgu- ja infoturbe direktiivi ülevõtmist Rumeenia õigusesse (st seadus 362/2018) - osalejad, kes on valitud küberturvalisuse küpsuse hindamise alusel, mille Rumeenia küberturvalisuse valdkonna riiklik pädev asutus (st CERT-RO) on juba teinud uuringu põhjal, mis hõlmab küpsuse enesehindamist.
185	Investeering 16. Kõrgema taseme digioskuste koolitusprogramm riigiteenistujatele	Siht	Digiõppega ametnikud		Arv	0	32 500	2. kv	2026	30 000 ametnikku, kes on saanud koolituse kõrgema taseme digioskuste omandamiseks (nt andmebaasi administraator (SQL, MySQL); Süsteemijuht; Ärianalüütikud; Andmeanalüütik; programmeerijad erinevatel platvormidel) ja 2 500 vanemkarjäärikategooria ametnikku, kellel on juhtimiskoolitus ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										talendijuhtimine
186	Investeering 17. Raamatukogude digioskuste keskusteks saamise rahastamiskavad	Siht	Digikeskusteks ümberkujundatud raamatukogud		Arv	0	1 135	4. kv	2025	Digiteeritakse vähemalt 1 135 raamatukogu järgmiselt: - 105 raamatukogu, sealhulgas 5 maakonna keskraamatukogu bürood ja 100 maa- või munitsipaalraamatukogu renoveeritakse ning varustatakse arvutite ja tehniliste seadmetega. Renoveerimine peab toimuma kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01). - 1 030 raamatukogud saavad kasu uutest või ajakohastatud IT-seadmetest.
187	Investeering 17. Raamatukogude digioskuste keskusteks saamise rahastamiskavad	Siht	Kodanikud, kes on saanud digipädevuste arendamise alast koolitust		Arv	0	100 000	2. kv	2026	Ebasoodsas olukorras olevate kogukondade kodanikud, kes on saanud digitaalseteks keskusteks ümberkujundatud raamatukogudes põhiliste digioskuste arendamise koolituse. Põhilised

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										digioskused hõlmavad digitaalset kirjaoskust, suhtlusoskust, meediapädevust, digitaalset sisu loojat, digitaalset turvalisust, digitaalset ettevõtlusharidust.

G.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering 18. Digipööre ja robotikaprotsesside automatiseerimine avalikus halduses

Selle investeeringu eesmärk on toetada digipööret, suurendada tootlikkust ja vastupidavust, vähendada vigu ja aega, mis kulub (kodanike) taotluste menetlemiseks avalikule haldusele, võttes kasutusele robotilise protsessi automaatsed lahendused (töötlemata, korduvad ja eeskirjadel põhinevad ülesanded).

Investeering seisneb kõrgtehnoloogia kasutuselevõttus, äriprotsesside ümberkujundamise ümbermääratlemises ja avaliku sektori otsustusprotsessi parandamises. Kõigepealt analüüsib konsultant avaliku sektori asutuste olemasolevaid töövooge ja pakub sobivaid RPA-tehnoloogia lahendusi. Järgmise sammuna kuulutatakse välja projektikonkurss asutustele, kes soovivad RPA lahendustest kasu saada.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2025.

Investeering 19. Ettevõtete töötajate oskuste täiendamise/ümberõppe kavad

Selle investeeringu eesmärk on toetada digitehnoloogia kasutuselevõttu väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes, suurendades nende töötajate digioskusi.

Investeering tehakse mitmes etapis. Kõigepealt töötatakse välja töötajate oskuste täiendamise õppekava. Keskendutakse kujunemisjärgus tehnoloogiatele (nt asjade internet, suurandmed, masinõpe, tehisintellekt, robotiline protsesside automatiseerimine, plokiahel). Teises etapis toetab konsultant administratsiooni koolituse struktuuri kehtestamisel ning seejärel toimuvad kursused VKEde töötajatele, kes on esitanud taotluse programmis osalemiseks.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2025.

G.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
188	Investeering 18. Digipöörde ja robotikaprotsesside automatiseerimine avalikus halduses	Siht	Robotikaprotsesside automatiseerimine ja tehisintellekti edendamise avalikus halduses		Arv	0	18	4. kv	2025	Selle investeeringuga rakendatakse lahendusi, millega toetatakse robotikaprotsesside automatiseerimist ja tehisintellekti keskvalitsuse 18 avaliku sektori asutuse jaoks.
189	Investeering 19. Ettevõtete töötajate oskuste täiendamise/ümberõppe kavad	Eesmärk	Konkursikutsede „Digioskuste toetamine“ algatamine	Konkursikutsede avaldamine				1. kv	2022	Projektikonkurss VKEde toetamiseks digioskuste, näiteks digivahendite ja -seadmete koolitusel, digioskuste, sealhulgas pilv tehnoloogiaga seotud oskuste ja tööstus 4.0 omaste tehnoloogiate tugevdamisel.
190	Investeering 19. Ettevõtete	Siht	VKEde rahastamine		Arv	0	2 000	4. kv	2025	Selliste VKEde arv, keda rahastatakse selleks, et toetada

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi k	Läh teta s e	Eesm ärk	Kvartal	Aasta	
	töötajate oskuste täiendamise/ü mberõppe kavad		id oma töötajat e digiosk uste alast koolitus t							oma töötajaid digioskuste alases koolituses osalemisel kooskõlas eesmärgiga 189.

H. KOMPONENT 8. MAKSU- JA PENSIONIREFORMID

See komponent hõlmab reforme ja investeringuid peamiste probleemide lahendamiseks maksuhalduses, maksusüsteemis, valitsuse eelarveraamistikus, pensionisüsteemis ja valitsuse toetuses ettevõtetele:

- i. Maksuhalduse reform ja maksuraamistiku läbivaatamine, et tugevdada maksusüsteemi ja suurendada maksuhalduri kogutavat tulu vähemalt 3 protsendipunkti võrra SKPst (2,5 protsendipunkti maksuhalduse reformist ja 0,5 protsendipunkti maksuraamistiku läbivaatamisest) ning vähendada käibemaksu alalaekumist vähemalt 5 protsendipunkti võrra (mõlemad 2019. aastaga võrreldes).
- ii. Riikliku pensionisüsteemi reformimine uue õigusraamistiku abil, et tagada eelarve jätkusuutlikkus vananeva elanikkonna keskkonnas, parandada ebavõrdsusi, tagada süsteemi jätkusuutlikkus ja prognoositavus ning järgida pensioniõiguste saajate suhtes sissemaksete tegemise põhimõtet. Samuti on selle eesmärk ajakohastada pensionisüsteemi digitaalsete rakenduste ja teenuste kaudu. Riikliku pensionireformi eesmärk on järgida asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi (riigipõhised soovitusel 2.2 ja 2.3, 2019) ning eelkõige tagada eelarve jätkusuutlikkus, pensioniea võrdsustamine ja pensionisamba II finantsstabiilsus.
- iii. Avaliku sektori kulutuste tõhususe suurendamine, suurendades eelarveprotsessi läbipaistvust, parandades eelarveprogrammide järelevalve- ja aruandlussüsteemi, seades esikohale suured investeerimisprojektid, viies läbi kulutuste läbivaatamist kõigis avaliku sektori valdkondades ning tugevdades eelarvenõukogu rolli. Eelarvemenetluste digiteerimine peaks neid eesmärke toetama.
- iv. Institutsioonilise suutlikkuse suurendamine pensionikulude prognoosimiseks keerukate majanduslike modelleerimisvahendite kasutamise abil. Reformi peamine eesmärk on arendada suutlikkust hinnata pensionisüsteemi struktuurireformide mõju keskpikas ja pikas perspektiivis, parandades märkimisväärselt prognooside täpsust ja hinnates seeläbi mõju pensionisüsteemi jätkusuutlikkusele.
- v. Konkurentsivõime, innovatsioonivõime, tootlikkuse ja ettevõtete (eelkõige VKEde) rahvusvahelistumise suurendamine, pakkudes alternatiivseid rahastamisallikaid riikliku arengupanga loomise ja käivitamise kaudu.

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01).

H.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeringute kirjeldus

Reform 1. Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu

Selle reformiga täidetakse tungiv vajadus ANAFi ajakohastamise ja digitaliseerimise järele, et muuta maksukogumine tõhusamaks eesmärgiga suurendada tulude suhet SKPsse (2,5 protsendipunkti 2025. aasta neljandaks kvartaliks võrreldes 2019. aastaga) ja vähendada käibemaksu alalaekumist (viis protsendipunkti 2026. aasta teiseks kvartaliks võrreldes 2019. aastaga). Reformi eesmärk on luua menetlus- ja tugiraamistik integreeritud riskijuhtimise rakendamiseks ja kasutamiseks maksuhaldurite tasandil kõigi haldusfunktsioonide poolt, et luua süsteem, mille abil teha kindlaks, kavandada, hinnata ja kohandada tegevust maksuhalduse protsessis vastavalt tuvastatud (pidevalt ajakohastatud) maksuriskidele.

Reform koosneb eelkõige järgmistest elementidest:

- Sellise õigusraamistiku jõustumine, millega nähakse ette juriidiliste isikute kohustuslik registreerimine eriotstarbelises varakogumis (virtuaalne eraruum) Selle õigusaktiga muudetakse maksumenetluse seadustikku ja kehtestatakse juriidiliste isikute kohustus liituda eriotstarbelise varakogumiga.
- jõustub õiguslik raamistik, millega määratletakse maksumaksjate liigitamise riskikriteeriumid ANAFi presidendi määrusega. See on esimene samm maksuriskide integreeritud juhtimise süsteemi täielikuks kasutuselevõtmiseks ja arendamiseks, sealhulgas tsentraliseeritud riskianalüüsi ja tsentraliseeritud elektroonse riskiregistri kasutuselevõtmise kaudu. Riskikriteeriumid määratakse kindlaks vastavalt maksukuulekuse riski peamistele kategooriatele, s.t: maksukohustuslasena registreerimise, deklaratsioonide esitamise, deklareerimise taseme ja maksimisega seotud riskid, võttes arvesse rahvusvahelisi standardeid. Uusi riskikriteeriume kasutatakse riskipõhise maksuhalduse süsteemis, kus maksuhaldusmeetmeid ja -kontrolle kohandatakse vastavalt iga maksumaksjate klassi maksuriskile.
- jõustunud on muudetud õigusraamistik maksujärelevalveasutuste tegevuse valdkonnas, mille eesmärk on tugevdada maksukontrolli struktuuride suutlikkust ja tõhusust, et ennetada riigisiseseid ja piiriüleseid maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist, tehes varakult sihipäraselt kindlaks peamised maksuriskid. Osa õigusraamistiku muudatustest rakendati 2020. aastal. Sellega antakse maksuhalduritele (maksujärelevalveasutused, pettusevastased kontrolliasutused ja isikliku maksuolukorra kontrollimise eest vastutavad asutused) õigus kontrollida dokumente. ANAF hakkab analüüsima kontrollistruktuuride tegevuse institutsioonilist ja õigusraamistikku. Võttes arvesse kõnealuse analüüsi järeldusi ja tulemusi, viiakse lõpule maksukontrolli asutuste õigusraamistiku läbivaatamine. Reformiga tugevdatakse ka koostööd tööinspeksioonide ja teiste institutsioonidega sotsiaal- ja töökaitse valdkonnas, et ennetada ja piirata nn halli/musta töö maksustamisest kõrvalehoidumist.

See reform toob kaasa ka vähemalt 600 000 kassaaparaadi ühendamise ANAF-süsteemiga, dokumendiauditite osakaalu suurenemise võrreldes kohapealsete kontrollidega ning maksukontrollide arvu suurenemise.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026 ja seda toetatakse kolme investeeringuga.

Reform 2. Tollisüsteemi ajakohastamine ja elektroonse tollisüsteemi rakendamine

Reformiga parandatakse tolliameti toimimist, edendades kehtiva õigusraamistiku muutmist, muutes pädevust ja sisemenetlusi ning investeerides seadmetesse, mis on vajalikud kontrollitegevuseks riigi territooriumil ja ELi välispiiril.

Reformi eesmärk on parandada tolliasutuste haldus- ja tegevussuutlikkust ning suunata tollivormistus täielikult elektroonse keskkonna suunas. Ettevõtjate ja tolliasutuste ning liikmesriikide tolliasutuste vaheline teabevahetus toimub üksnes elektroonsete andmetöötlus- ja -levitusvahendite abil.

Eelkõige võetakse järgmised meetmed:

- tolliasutuste töölerakendamine;
- tolli IT-süsteemide arendamine kooskõlas liidu tolliseadustiku nõuetega;
- tolliprotseduuride keskendamine elektroonsele keskkonnale ja bürokraatlike tõkete vähendamine;
- tolliformaalsuste lihtsustamine.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025 ja seda toetatakse ühe investeeringuga.

Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine

Reform viiakse ellu muudetud reguleeriva raamistiku jõustumisega, eesmärgiga:

- tagada mitmeaastane eelarve kavandamine;
- muuta avaliku sektori investeeringute prioriseerimine tõhusamaks;
- võtta kasutusele süstemaatiline kulude läbivaatamine, mis on kooskõlas eelarvetsükliga ja järgmiste eelarvete leidude selge rakenduskavaga ning mille suhtes kohaldatakse sõltumatuid järeelhindamisi.

Reformi üks eesmärk on parandada eelarve kavandamise mehhanismi ning ajakohastada IT-süsteemi riigieelarve arendamiseks ja haldamiseks, kasutades ulatuslikult andmeid ja teavet, mis kõige paremini kajastavad eelarvekuluseid poliitika ja programmi tasandil (eelarvemenetluste analüüs, aruannete koostamiseks kuluva aja ja nende koostamise vormi ühtlustamine). Sellega:

- suurendatakse eelarvemenetluse läbipaistvust, avaldades analüüse ja aruandeid, mis lihtsustavad konkreetsete programmide rahastamisprotsessi;
- parandatakse eelarveprogrammide järelevalvet ja aruandluse süsteemi.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024 ja seda toetatakse ühe investeeringuga.

Reform 4. Maksuraamistiku läbivaatamine

Maksusüsteemi läbivaatamine peaks võimaldama Rumeenial parandada konkurentsivõimet, toetades samal ajal eelarve jätkusuutlikkust ja keskkonnanäesid. Samuti peaks see tooma kaasa õiglasema, tõhusama, lihtsama ja läbipaistvama maksusüsteemi, mis suudab majandust paremini toetada ja hõlbustada maksukohustuste täitmist maksumaksjate poolt.

Kavas sisalduva maksusüsteemi põhjaliku läbivaatamise käigus tehakse kindlaks moonutused ja valdkonnad, kus tuleks asjakohaseid maksualaseid õigusakte kohendada, eelkõige seoses äriühingu tulumaksu, tulumaksu ja sotsiaalkindlustusmaksudega ning omandi maksustamisega, et anda teavet otsuste tegemiseks ülemääraste maksusoodustuste järkjärgulise kaotamise kohta. Maksuraamistiku läbivaatamise eesmärk on ka keskkonnahoidliku maksustamise laiendamine, sealhulgas kestliku transpordi ja energiakomponentide kõrvalmeetmena.

Reformi läbiviimisel analüüsitakse põhjalikult Rumeenia maksualaseid õigusakte, kasutades selleks sõltumatu asutuse tehnilist abi, eelkõige füüsiliste isikute teenitud tulult tasumisele kuuluvate maksude ja sotsiaalmaksude, ettevõtte tulumaksu (sealhulgas eriskeemid, mille suhtes võib kohaldada erandeid), kinnisvaramaksude (mis on kohalikud maksud) ja keskkonnamaksude valdkonnas. Sellele süstemaatilisele analüüsile järgneb sellest tulenevate soovitude rakendamine, tagamaks, et maksusüsteem edendab paremini jätkusuutlikku majanduskasvu.

Eelkõige kinnisvaramaksude osas käsitletakse reformiga võimalikku arbitraaži kahe maksusüsteemi vahel, mida kohaldatakse vastavalt kinnisvaralt tulu teenivate füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, ning määratakse automaatselt kindlaks kohaliku maksuga maksustatavate kinnisasjade maksustatav väärtus, lõpetades sellise maksubaasi kasutamise, mis ei ole seotud turuväärtusega.

Reformi konkreetsed eesmärgid on järgmised:

- parandada maksutulude struktuuri;
- suurendada maksutulu suhet SKPsse 2025. aastaks võrreldes 2019. aastaga 0,5 protsendipunkti võrra;
- kõrvaldada maksusüsteemi moonutused ja lüngad, mis võimaldavad maksumaksjatel vähendada makse (millega õnnestatakse süsteemi õiglust), eelkõige tulumaksu ja sotsiaalmakseid;

- lihtsustada maksueeskirju, et hõlbustada maksukuulekust ja haldamist, ning kaotada maksusoodustused ja -kohtlemised;
- saavutada tõhusam maksusüsteem ja maksukoormuse õiglasem jaotus;
- muuta omandi maksustamist, soodustades eelkõige saastekvootide tasuta kehtestamist kohalike omavalitsuste poolt tsentraalselt kindlaksmääratud vahemikus ja hinnates maksubaasi võimalikult lähedal kinnisvara turuväärtusele.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025 ja seda toetatakse ühe investeeringuga.

Reform 5. Riikliku arengupanga loomine ja kasutuselevõtmine

Reformi eesmärk on võtta kasutusele riiklik arengupank, et tegeleda otseselt finantsturutorgetega, rahastades kõrge riskiprofiiliga, kuid suure lisaväärtuse ja töökohtade loomise potentsiaaliga rahastamiskõlblike toetusesaajate projekte, mille puhul erasektoril on vähe huvi rahastamise tagamise vastu. Reform järgneb struktuurireformi tugiprogrammi raames rahastatavale projektile.

Riiklik arengupank asutatakse 100 % riigi omanduses oleva krediitiasutuseks, mis tegutseb Rumeenia keskpanga järelevalve all ning kooskõlas kohaldatavate kohalike ja ELi õigusaktidega. Riikliku arengupanga aktsiakapitali suurus on 3 miljardit Rumeenia leud (u 600 miljonit eurot).

BND kasutuselevõtt hõlmab ka IT-süsteemi soetamist, tarkvaralitsentside ja riistvara ostmist ning IT-teenuseid.

Tagamaks, et meede vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), tehakse riikliku arengupanga investeerimis- ja laenustrateegias järgmist:

- nõuda InvestEU fondi jätkusuutlikkuse hindamist käsitlevate komisjoni tehniliste suuniste kohaldamist, ning
- jätta välja järgmine tegevuste ja varade loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas kasutus järgmises etapis¹⁴; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse kasvuhoonegaaside heite prognoos, mis ei ole väiksem kui asjaomased võrdlusalused¹⁵; iii) prügilate, jäätme põletustehaste¹⁶ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega¹⁷ seotud tegevus ja varad; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada. ning
- nõuda, et riiklik arengupank kontrolliks kõigi tehingute, sealhulgas jätkusuutlikkuse hindamisest vabastatud tehingute vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele, ning

¹⁴ Välja arvatud elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning sellega seotud maagaasi ülekande- ja jaotustaristu projektid, mis vastavad olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

¹⁵ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

¹⁶ Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetmete eesmärk on energiatõhususe suurendamine, heitgaaside kogumine põletamisel tekkiva tuha ladustamiseks või kasutamiseks või materjalide taaskasutamine, tingimusel et sellised meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

¹⁷ Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetmete eesmärk on energiatõhususe suurendamine, heitgaaside kogumine põletamisel tekkiva tuha ladustamiseks või kasutamiseks või materjalide taaskasutamine, tingimusel et sellised meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

- nõuda, et omakapitalitoetuse ja üldotstarbelise ettevõttevahanduse saajad, kes saavad eelmisel majandusaastal üle 50 % oma tuludest tegevustest ja/või varadest, mis on kantud välistamisloetellu, võtaksid vastu ja avaldaksid rohepöörde kavad.

Seda reformi toetab investering ja selle rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform

Reform hõlmab uue riikliku pensionisüsteemi seaduse vastuvõtmist koos tehnilise abiga, mis asendab seaduse 127/2019. Uued õigusaktid sisaldavad riiklikke pensionikuluseid (sealhulgas kõiki olemasolevaid riiklikke pensioniskeeme) keskpikas ja pikas perspektiivis (2024–2070) tasemel, mis tagab pensionisüsteemi eelarvelise jätkusuutlikkuse. Seadus sisaldab automaatset pidurimehhanismi selle eesmärgi saavutamiseks.

Uute õigusaktide eesmärk on:

- võtta kasutusele uus arvutusvalem uute pensionide ja makstavate pensionide jaoks. Valemi parameetrid valitakse kooskõlas eesmärgiga tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus. Lisaks ei luba need pensionitasemeid ad hoc suurendada, välja arvatud juhul, kui nendega kaasnevad eelarvemõju tasakaalustavad meetmed;
- võtta kasutusele uus pensionide indekseerimise eeskiri ja mehhanism pensionide ühekordse suurendamise vastu (st mis tahes suurendamine, mis läheb kaugemale seadusega kehtestatud indekseerimiseeskirjadest);
- vähendada märkimisväärselt ennetähtaegselt pensionile jäämise võimalusi, võtta kasutusele stiimulid tööelu laiendamiseks ja tõsta vabatahtlikkuse alusel standardset pensioniiga 70 aastani, võttes arvesse oodatava eluea pikenemist, ning võrdsustada 2035. aastaks meeste ja naiste seadusjärgne pensioniiga 65. eluaastani;
- kehtestada stiimulid pensionile jäämise edasilükkamiseks;
- vaadata läbi eripensionid, et viia need kooskõlla sissemaksete põhimõttega;
- tugevdada süsteemi panustamise põhimõtet;
- suurendada miinimum- ja madalamate pensionide piisavust, eelkõige nende puhul, kes jäävad allapoole vaesuspiiri;
- tagada pensionisüsteemi II samba rahaline elujõulisus, suurendades sellesse pensionisambasse tehtavaid sissemakseid.

Valitsus otsib seaduseelnõu ettevalmistamiseks tehnilist abi, mille puhul konsulteeritakse ka sotsiaalpartneritega. Seaduse ettevalmistamise osana viiakse läbi uue pensionisüsteemi ja eelkõige riigi rahanduse jätkusuutlikkusele avalduva mõju eelhindamine, mida võetakse arvesse reformiprotsessis.

Tehnilise abi andja koostab vastuvõetud õigusaktide järeelhindamise, milles määratakse pärast reformi vastuvõtmist valitsuse poolt kindlaks pensionikulude lähte-/võrdlusproгноosid (osakaaluna SKPst) ja süsteemi eelarve jätkusuutlikkuse kohta keskpikas ja pikas perspektiivis (2024–2070). Need analüüsid ja prognoosid avalikustatakse.

Kõigi seadusemuudatustega, mis suurendavad reformi maksumust ja põhjustavad kõrvalekaldumist eespool nimetatud võrdlusproгноosidest, peavad kaasnema kompensatsioonimeetmed, et hoida pensionikulud kooskõlas võrdluskavaga, mille valitsus on kehtestanud pärast reformi vastuvõtmist. Pensionide ümberarvutamine peab olema kooskõlas uue õigusraamistikuga ja sisaldama riiklikke pensionikuluseid tasemel, mis tagab pensionisüsteemi eelarve jätkusuutlikkuse.

Eripensionide analüüs viiakse läbi ka selleks, et teha kindlaks konkreetsete lahendused eripensionide ühtlustamiseks ning nende pensionikategoriate ja riikliku pensionisüsteemi pensionisaajate

vahelise ebavõrdsuse korrigeerimiseks sissemaksete seisukohast, võttes arvesse ka konstitutsioonikohtu praktikat.

Pensionireformi eelanalüüsi tegemiseks, reformi käsitlevate õigusaktide väljatöötamiseks ning järelanalüüsi ja mõjuhindangu koostamiseks on ette nähtud tehniline abi (avaliku pakkumismenetluse kaudu).

Reform viiakse lõpule 30. märtsiks 2023.

Investeering 1. Maksumaksjatepoolse nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu

Selle investeeringu eesmärgid on järgmised:

- vähendada vahetut suhtlust maksumaksjatega digitaalteenuste laiendamise ja maksumaksjatele teenuste osutamise tõttu maksuüksuste ruumides, eelisjärjekorras iseteenindussüsteemis; Maksumaksjate digitaalse kaasamise tagamine;
- praeguste kaugteenuste (elektroonsete või telefoniteenuste) arendamine uute funktsioonide ja/või uute teenuste loomise kaudu;
- lihtsustada vorme, muuta need elektroonseks ja võimaluse korral võtta kasutusele eeltäidetud vormid / kaotada aruandluskohustus;
- parandada teabevahetust maksumaksjatega ja võtta kasutusele maksumaksjatele pakutavaid teenuseid käsitlev nõustamismehhanism, mis võimaldab teatavate maksumaksjate kategooriate kaasamist alates uute teenuste loomisest, nii et maksumaksjate vajadused, ootused, võimalused ja oskused oleksid teada juba idee- ja kavandamisetapis.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- infosüsteemi ümberkujundamine ja optimeerimine – VIES_RO (käibemaksuteabe vahetamise süsteem);
- ühtse kontaktpunkti IT-süsteemi (OSS_RO) rakendamine vastavalt ühendusesisestele, riiklikele ja konkreetsetele tollinõuetele;
- kõnekeskuste arendamine;
- praeguste kaugteenuste (elektroonsete või telefoniteenuste) arendamine uute funktsioonide ja/või uute teenuste loomise kaudu;
- maksumaksjatega suhtlemise vahendite rakendamine maksuüksuste ruumides;
- maksumaksjate/klientide teadmistega seotud lahenduste kogumi rakendamine;
- veebipõhise enampakkumisplatvormi loomine märkimisväärse väärtusega kinnisvara ja mobiilsete varade hindamiseks.

Tehnilise abi teenuste tellimine on ette nähtud projektide raames läbiviidavate hankedokumentide ettevalmistamiseks ja täiendamiseks ning nende rakendamiseks.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2024.

Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu

Selle investeeringu eesmärgid on järgmised:

- integreeritud maksuriskide juhtimise süsteemi täielik rakendamine ja arendamine, sealhulgas tsentraliseeritud riskianalüüsi ja registri kasutuselevõtmise kaudu;

- maksurikkumiste ja maksulünkade tuvastamine ja vähendamine andmete ja teabe aruka kasutamise abil, et teha kindlaks suure eelarveriskiga valdkonnad (sealhulgas deklareerimata/deklareerimata töö valdkonnas);
- vabatahtlike nõuetekohasuse programmide rakendamine;
- riskipõhise lähenemisviisi kasutuselevõtmine, sealhulgas maksude optimeerimise kavade käsitlemine suurte maksumaksjate haldamisel;
- tugevdada maksukontrolli struktuuride institutsioonilist suutlikkust, et ennetada riiklikke ja piiriüleseid maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist, tehes varakult ja sihipäraselt kindlaks suured maksuriskid;
- inimressursside ümberkorraldamine seoses äriprotsesside järkjärgulise digiteerimisega.

Eeldatavasti mõjutab investeering maksukuulekuse suurendamist, konkurentsivõimelise turukeskkonna tagamist, vähendades maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist, ning kavandatud eelarvetulude saavutamist, suurendades maksukogumise tõhusust.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- maksumaksjate haldamise süsteemi tsentraliseerimine
- andmete ja teabe kasutamise platvormi kasutuselevõtt;
- e-arvete süsteemi rakendamine;
- elektroonse erimärgistussüsteemi rakendamine;
- rahvusvaheliseks teabevahetuseks kasutatava platvormi täiustamine ja laiendamine;
- riigikassa infosüsteemi tsentraliseerimine (Trezor).

Investeering tehakse 31. detsembriks 2025.

Investeering 3. Tagada rahandusministeeriumi/eelarve haldamise riikliku ameti digipöörde kaudu suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabealastele väljakutsetele, sealhulgas pandeemia kontekstis;

Selle investeeringu eesmärgid on järgmised:

- finantskeskuse loomine, et koguda, hallata ja teha kõigile sidusrühmadele kättesaadavaks usaldusväärne, valideeritud ja ajakohane finantsteave või avaliku sektori rahaga seotud teave;
- tagada IT-süsteemide koostalitlusvõime nii rahandusministeeriumi (MF) ja riikliku maksuameti (ANAF) tasandil kui ka teiste institutsioonide süsteemidega;
- rakenduste standardimine ja ühtne andmehaldus;
- küberturvalisuse haldamine ja andmete vastupidavus, sealhulgas andmete jagamine reaalsajas turvalisel viisil ja täpsete/ajakohastatud andmetega;
- riikliku finantsteabe keskuse ajakohastamine ja kohandamine uute nõuetega, sisemine digipööre, sealhulgas sisemiste töövoogude dematerialiseerimine MFi/ANAFi tasandil, töötundide ja töökohtade paindlikkuse tagamine, oskuste, sealhulgas töötajate digioskuste taseme tõstmine;
- kogu rahandusministeeriumi/ANAFi IT-süsteemi moderniseerimine tehnoloogilise uuenduse kaudu, mille rakendamiseks viiakse riist- ja tarkvara infrastruktuur üle uude tehnoloogiasse, suurendatakse halduses kasutatavate IT-seadmete arvu, mis on seotud automatiseeritud protsessidega, ning arendatakse välja vajalik tugiinfrastruktuur, et toetada pidevat tehnoloogilist arengut rahandusministeeriumi andmekeskuste tasandil.

Investeering koosneb järgmistest meetmetest:

- IT-süsteemi riist- ja sidetaristu ajakohastamine;
- rahandusministeeriumi IT-süsteemi küberturvalisuse tugevdamine;
- aluseks oleva füüsilise taristu (elektrienergia, kliimaseadmed, häire- ja tulekustutussüsteemid, füüsiline turvalisus, haldamine ja seire) rakendamine/ajakohastamine peamises olemasolevas andmekeskuses
- sisemine digipööre, sealhulgas riikliku finantsteabe keskuse moderniseerimine, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerluse/kontsessiooniprojektide järelevalve ning sellega seotud maksuriskide juhtimise digiteerimine ning riigi avaliku ja erasektori kultuuripärandi teabesüsteem Patrim.

Investeering tehakse 30. juuniks 2023.

Investeering 4. Elektroonse tollisüsteemi rakendamine

Tollisüsteemi ajakohastamiseks ja elektroonse tollisüsteemi rakendamiseks teeb valitsus järgmisi investeeringuid:

- tolliasutuse töölerakendamine,
- piiritolliasutuste varustamine skanneritega,
- riistvarataristu hankimine, et suurendada maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi loodud rakenduste töötlemis- ja salvestusvõimsust,
- virtualiseeritud taristu ajakohastamine ja litsentsimine ning virtualiseerimisplatvormi rakendamine, sealhulgas haldus ja automatiseerimine,
- ühtse tolliinfosüsteemi IT-taristu, sealhulgas tugiteenuste, litsentside ja tellimuste turvalahendused,
- ühtse tolliinfosüsteemi komponentide toimimiseks vajalike andmebaaside litsentsid,
- integreeritud tolliinfosüsteemi kasutajate, tööjaamade ja operatsioonisüsteemide ajakohastamisteenuste tsentraliseeritud haldamise lahendused,
- väikese väärtusega kaubasaadetiste puhul vähendatud andmestuga tollideklaratsiooni IT-süsteemi rakendamised pärast seda, kui 1. juulil 2021 jõustusid uued õigusaktid, millega rakendatakse e-kaubanduse käibemaksupakett, eesmärgiga hõlbustada piiriülest kaubandust ja võidelda käibemaksupettuste vastu.
- ICS2 süsteemi 1., 2. ja 3. etapp
- NCTS_RO 5. etapi ja AES_RO rakendamise kohta
- EMCS_RO süsteemi vastavusse viimise kohta EMCS 4. etapiga
- riikliku impordisüsteemi ajakohastamise kohta liidu tolliseadustiku raames
- ühtse kasutajahalduse ja digitaalallkirja UUM & DS kohta
- tollijärelevalve ja -kontrolli järelevalvesüsteemi kohta
- loa taotlemise ja tegevuse juhtimise kohta vabatsoonis
- siseriiklike otsuste haldamise taotluse kohta (load)

Investeering tehakse 31. detsembriks 2025.

Investeering 5. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine

Investeeringu eesmärk on hinnata, ajakohastada ja ajakohastada IT-süsteemi (BUGET_NG) riigieelarve arendamiseks ja haldamiseks, kasutades ulatuslikult andmeid ja teavet, mis kõige paremini kajastavad eelarvekuluseid. Investeering vähendab aruannete koostamise aega ja optimeerib aruannete koostamise vormingut. See suurendab ka eelarvemenetluse läbipaistvust, avaldades analüüse ja aruandeid, mis lihtsustavad konkreetsete programmide rahastamisprotsessi. Investeeringuga parandatakse ka eelarveprogrammide järelevalve- ja aruandlussüsteemi.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2023.

Investeering 6. Majandusliku modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahend), et parandada institutsioonilist suutlikkust pensionikulude prognoosimisel

Investeeringu eesmärk on arendada suutlikkust hinnata pensionisüsteemi struktuurireformide mõju keskpikas ja pikas perspektiivis, parandades märkimisväärselt tehtud prognoose ja analüüsides pensionisüsteemi jätkusuutlikkust. Eelkõige on selle investeeringu eesmärk optimeerida mudeli toimimist, arendada ja suurendada selle kasutamise suutlikkust, analüüsida saavutatud tulemusi ja valmistada ette Euroopa Komisjonile esitav teave. Selle meetme rakendamiseks peab rahandusministeerium laiendama oma meeskonda, kasutades mudelit 1-lt 8-le eksperdile (juba olemasolevad töötajad) ja tehnilist abi mudeli ajakohastamiseks/arendamiseks, koolitama töötajaid vahendi kasutamise alal ning parandama teabe edastamist Euroopa Komisjonile ja Eurostatile.

Investeering hõlmab Maailmapanga tehnilist abi:

- ajakohastada/arendada pensionireformi võimaluste simulatsioonivahendi mudelit vastavalt Rumeenia pensionisüsteemi omadustele.
- kohandada mudelit nii, et see annaks tulemusi, mis on kooskõlas vananemist käsitleva aruandega ja Euroopa Komisjoni poolt regulaarselt nõutava kindlaksmääratud vastutuse (ADL) arvutamiseks.
- Saada koolitusi/seminare
- Pensionisüsteemi reformide eelmõju realiseerimine/tõlgendamine
- Koostada analüütilisi aruandeid, sealhulgas ettepanekuid pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse parandamiseks.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2023.

Investeering 7. Tehniline tugi maksuraamistiku läbivaatamiseks

Kinnisvaramaksu põhimõtete läbivaatamise eesmärkide hulgas on kohalike maksudega maksustatavate kinnisasjade automaatne hindamine. Seda meedet rakendatakse nõustamisteenuse (tehniline abi, mida on vaja IT-vahendit välja arendava konsultatsioonifirma pädevuse väljatöötamiseks) toel, luues IT-süsteemi kinnisvara hindamise automatiseerimiseks, et määrata kindlaks maksubaas, kasutades teiste institutsioonide (nt maa- ja kinnistusameti, kohalike omavalitsuste) süsteemides kättesaadavat teavet ning avalikku teavet (nt kinnisvara teadaanded, hindajate kasutatavad kataloogid, statistilised andmed).

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 8. Riikliku arengupanga kasutuselevõtmine

Sellega seotud reformi eesmärkide saavutamiseks on vaja investeerida tarkvara (litsentsid) ja riistvara (sülearvutid) ostmisse, IT-teenustesse töötajate jaoks, kelle hinnanguline arv on ligikaudu 165 inimest, riikliku arengupanga töötajate koolitamisse toimingute tegemiseks ning rahandusministeeriumi töötajate koolitamisse, kes on seotud panga tegevuse ja tulemuste hindamisega.

Riikliku arengupanga töötajate koolitamise eesmärk on suurendada järgmistesse kategooriatesse kuuluvate 3 uue finantstoote rakendamiseks vajalike töötajate teadmisi, kutseoskusi ja tehnilist pädevust: võlg, tagatis ja omakapital. Konsultant teeb ettepaneku toodete struktuuri/disaini kohta, toetusesaajatega sõlmitavate lepingute/lepingute kavandite kohta, määrab kindlaks sihtrühma kuuluvad toetusesaajad, turustuskanalid, menetluse, poliitika, teavituskava ja suunised uute toodete jaoks. Ministeeriumi töötajaid koolitatakse, et nad omandaksid vajalikud oskused arengupanga tegevuse analüüsimiseks, jälgimiseks ja hindamiseks.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2024.

Investeering 9. Pensionitoimikute hindamise protsessi toetamine

Investeeringu eesmärk on toetada praegu eri arhiivides ja vormingutes olevate umbes 5 miljoni pensionitoimiku digiteerimist ühtses andmebaasis. Digitaalseid faile kasutatakse olemasolevate pensionitoimikute hindamiseks ja mõne uuel õigusaktil põhineva pensioni ümberarvutamise kaalumiseks. Uut andmebaasi kasutatakse ka digitaalteenuste pakkumiseks kodanikele, ettevõtjatele ja riigiasutustele ning asjakohaste poliitikameetmete hindamiseks.

Investeeringut toetatakse IT-seadmete ja IT-väliste seadmete hankimisega ning ajutiste töötajate palkamisega maksimaalselt 18 kuuks, et töötada andmete kogumise ja töötlemisega.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2023.

Investeering 10. Tegevuse tõhusus ja täiustatud e-teenused pensionisüsteemi digitaliseerimise kaudu

Investeeringu eesmärk on riikliku pensioniameti (National House for Public Pensions – CNPP) elektroonsete süsteemide ja platvormide loomine ja ajakohastamine. Need süsteemid võimaldavad asutusesisest digiteerimist ja individuaalsete avalike teenuste osutamist välistele osalejatele (kodanikud, institutsioonid, valitsus), tuginedes digitaalsele identiteedile ja kaugjuurdepääsule. Süsteem toetab ka valitsuse otsuste tegemist, rakendades keerukaid süsteeme ja lahendusi varasemate andmete analüüsimiseks, ning tagab koostalitlusvõime ja küberturvalisuse. See investeering võimaldab ka täiendada CNPP töötajate digioskusi.

Investeeringute rakendamiseks viiakse läbi riigihankemenetlused, et sõlmida lepingud horisondi, DIAFIXi ja Domino süsteemide ümberkirjutamis- ja edasilitsentsimisteenuste kohta, et toetada õigusreforme, kliendi riistvara taristu (arvutid, multifunktsionaalne võrk), teavitus- ja turvakomponente territoriaalsete pensionifondide (CTP) ja kesktasandil ning „CNPP virtuaalse privaatriumi“ arendamist iga kodaniku jaoks.

Koostalitlusvõime tagamiseks hõlmavad investeeringud ajakohaste ja turvaliste mehhanismide väljatöötamist IT-süsteemide ühendamiseks registritehnoloogia, koostalitlusvõime keskuse ja andmevahetusteenustel põhineva arhitektuuri kaudu.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2024.

H.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
191	Reform 1. Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Eesmärk	Sellise õigusraamistiku jõustumine, millega nähakse ette juriidilisest isikust maksumaksjate kohustuslik registreerimine eriotstarbelises varakogumises (virtuaalne eraruum)	Seaduse säte, mis viitab juriidilisest isikust maksumaksjate eriotstarbeliste sse varakogumitesse kohustusliku registreerimise jõustumisele				1. kv	2022	Jõustub õigusraamistik, millega muudetakse registreerimine virtuaalses eraruumis kohustuslikuks kõigile juriidilistele isikutele, kes on maksukohustuslased. Selle õigusaktiga muudetakse maksumenetluse seadustikku ja kehtestatakse juriidilise isiku kohustus liituda eriotstarbelise varakogumiga.
192	Reform 1. Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Siht	Eriotstarbelises varakogumises registreeritud täiendavad juriidilised isikud		Arv	509 679	1 009 679	4. kv	2022	Lisaks on vähemalt 500 000 juriidilisest isikust maksumaksjate registreeritud eriotstarbelises varakogumises, võrreldes 509 679 maksumaksjaga 2021. aasta aprilli alguses. Nende täiendavate 500 000

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										maksumaksjaga hõlmab eriotstarbeline varakogum 90 % suurte maksumaksjate koguarvust (vastavalt uuele määratlusele, mis on kättesaadav niipea, kui vastava õigusraamistiku muutmine on heaks kiidetud), mis moodustab vähemalt 90 % suure maksumaksja maksubaasist. Selles etapis on ligikaudu 1 500 000 juriidilisest isikust ligikaudu 400 000 kas maksejõuetusmenetluses või mitteaktiivsed. Seega on meetme sihtrühmaks peaaegu kõik registreeritud juriidilised isikud, kes kasutavad eriotstarbelist varakogumit. Eriotstarbelisesse varakogumisse registreeritud uute maksumaksjate arvu kontrollitakse riikliku finantsteabe keskuse andmebaasidest tehtud päringu põhjal koostatavate eriaruannete abil.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
193	Reform 1. Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Eesmärk	Kohaldatava õigusraamistiku jõustumine, millega määratakse kindlaks maksumaksjate liigitamise riskikriteeriumid. Õigusraamistik kinnitatakse ANAFi presidendi korraldusega.	ANAFi esimehe määruse jõustumine, milles määratletakse riskikriteeriumid				4. kv	2022	Riskikriteeriumid määratakse kindlaks vastavalt maksukuulekuse riski peamistele kategooriatele: Maksukohustuslasena registreerimisega seotud riskid; Deklaratsioonide esitamine; Deklareerimise tase; Maksmine. Neid määratlusi kasutatakse maksuriski haldamise süsteemis, mis põhineb maksuriski klassidel, kus maksuhalduse meetmeid ja kontrole kohandatakse vastavalt iga maksumaksjate klassi maksuriskile. Riskikriteeriumides võetakse arvesse järgmisi rahvusvahelisi standardeid: - OECD ISO 31 000:2018 - KOM – Vastavusriskide juhtimise juhend maksuametitele 2010. aastal - Vabakaubanduslepingu juhis nõuetele vastavuse riskide käsitlemise strateegiate tõhususe

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										hindamiseks
194	Reform 1. Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Eesmärk	Muudetud õigusliku raamistiku jõustumine maksukontrolliasutuste tegevuse valdkonnas	Seaduse sätestamis viitab maksukontrolli asutuste tegevusvaldkonda mõjutava õigusliku raamistiku jõustumisele				4. kv	2022	Uue seadusega kehtestatakse/läbi vaadatakse maksuhaldurite maksukontrolliasutuste, pettustevastaste kontrolliasutuste ja isikliku maksuolukorra kontrollimise eest vastutavate asutuste volitused, et tugevdada maksukontrolli struktuuride institutsioonilist suutlikkust ning ennetada riigisisest ja piiriülest maksupettust ja maksudest kõrvalehoidumist, tehes varakult ja sihipäraselt kindlaks suured maksuriskid. ANAF vaatab läbi kontrollistruktuuride tegevuse institutsioonilise ja õigusliku raamistiku. Võttes arvesse analüüsi järeldusi ja tulemusi, viiakse lõpule maksukontrolli asutuste õigusraamistiku läbivaatamine.
195	Reform 1.	Eesmärk	Maksuhaldus	Maksuhalduse				1. kv	2022	Pärast tööinspeksiooniga

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu		e ja tööinspektsiooni riikliku ameti ühise tegevuskava rakendamine/heakskiitmine, et ennetada ja piirata nn halli/musta tööst kõrvalehoidumist	ja tööinspektsiooni riikliku ameti ühise tegevuskava vastuvõtmine meetmete kohta, mida tuleb võtta halli/musta tööst kõrvalehoidumise vältimiseks ja piiramiseks						koostööprotokolli koostamist koostatakse ühine tegevuskava, et hõlmata ettevõtjad, kellel on suur eelarverisk ja samuti risk seoses deklareeritud/teatamata töö kasutamisega. See esitatakse hooajalise tegevuse liikide kaupa, kui nimetatud riskide esinemissagedus on teadaolevalt suur. Asjaomaste struktuuride (maksupettustevastase võitluse peadirektoraat ja tööinspektsioon) juhtkond analüüsib sõltuvalt leitud tulemustest perioodiliselt nii saadud tulemusi kui ka kava ajakohastamise võimalusi ja perspektiive.
196	Reform 1. Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Siht	Suurendada maksuameti kogutavate tulude osakaalu vähemalt 2,5		Protsendi punkti SKPst		2,5	4. kv	2025	Maksutulude osakaal suureneb 2019. aasta tasemega võrreldes vähemalt 2,5 protsendipunkti SKPst.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			protsendipunkti võrra SKPst							
197	Reform 1. Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Siht	Käibemaksu alalaekumise vähendamine 5 protsendipunkti võrra		Protsendipunkti		5	2. kv	2026	Käibemaksu alalaekumist vähendatakse 5 protsendipunkti võrreldes 2019. aasta tasemega
198	Reform 2. Tollisüsteemi ajakohastamine ja elektroonse tollisüsteemi rakendamine	Eesmärk	Kehtiva õigusraamistiku muudatuste jõustumine, et parandada tolliameti toimimist	Seaduse sätestamis viitab kehtiva õigusraamistiku muudatuste jõustumisele, et parandada tolliameti toimimist				4. kv	2025	Reformi eesmärk on parandada tolliasutuste haldus- ja tegevussuutlikkust ning suunata tollivormistus täielikult elektroonse keskkonna suunas. Reformiga käivitatakse ka elektroonne tollisüsteem pärast asjaomaste IT-süsteemide kasutuselevõttu. Eelkõige võetakse järgmised meetmed: - tolli IT-süsteemide arendamine kooskõlas liidu tolliseadustiku nõuetega; - tolliprotseduuride keskendamine elektroonsele keskkonnale

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ja bürokraatlike tõkete vähendamine; - tolliformaalsuste lihtsustamine.
199	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	Muudetud õigusraamistiku jõustumine, et tagada oluliste avaliku sektori investeerimisprojektide mitmeaastane eelarve kavandamine ja eelarvenõukogu tehtud kulude läbivaatamise järelhindamine	Seaduse säte, milles on märgitud muudatuste jõustumine, et tagada oluliste avaliku sektori investeerimisprojektide mitmeaastane eelarve kavandamine				4. kv	2022	Uue reguleeriva raamistikuga muudetakse: - Riigi rahandust käsitlev seadus nr 500/2002 (muudetud kujul), millega kehtestatakse kriteeriumid ja tingimused mitmeaastaste oluliste avaliku sektori investeerimisprojektide, eelkõige oluliste investeerimisprojektidega seotud kulutuste eelarve koostamiseks, et tagada rahastamine kuni nende lõpuleviimiseni. - Valitsuse erakorraline määrus nr 88/2013, millega võetakse vastu teatavad fiskaal- ja eelarvemeetmed rahvusvaheliste organitega kokku lepitud kohustuste täitmiseks ning muudetakse ja täiendatakse teatavaid muudetud õigusakte, millega

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ajakohastatakse oluliste, uute ja käimasolevate avaliku sektori investimisprojektide prioriseerimise põhimõtteid seoses rahalise taskukohasuse ja jätkusuutlikkusega ning majandusliku ja sotsiaalse põhjendatusega; Oluliste avaliku sektori investeeringute prioriseerimise protsessi ajakava ajakohastatakse, et siduda see eelarve iga-aastase ja mitmeaastase ettevalmistamise ajakavaga; Kehtestatakse tingimused/sanktsioonid juhtivatele eelarvevahendite käsutajatele, kes ei pea kinni oluliste investeeringute prioriseerimise ajakavast ja eeskirjadest; - Valitsuse otsus nr 225/2014, millega kiidetakse heaks riiklike investimisprojektide prioriseerimise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										metodoloogilised eeskirjad (muudetud kujul), millega muudetakse oluliste uute ja käimasolevate avaliku sektori investeerimisprojektide suhtes kohaldatavaid prioriseerimiskriteeriume, et eelarve koostamine oleks suunatud esmajärjekorras suurte investeerimisprojektide lõpuleviimisele rakendamise lõppjärgus.
200	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	Eelarveprogrammide koostamise, järelevalve ja aruandluse meetoodika heakskiitmist käsitleva valitsuse otsuse jõustumine	Valitsuse otsuses sisalduv säte, millega määratakse kindlaks seadusandliku akti jõustumine eelarveprogrammide koostamise, järelevalve ja aruandluse meetoodika				2. kv	2022	Valitsuse otsus: - tagada eelarveprogrammide koostamine, järelevalve ja aruandlus - parandada tulemuspõhist eelarve planeerimist ja suurendada tulemustele orienteeritust; - määrata selgelt kindlaks eesmärgid, sihid, meetmete tulemused, poliitika ja näitajate mõju, võimaldades rahastada nii rangeid eelnevaid arutelusid avaliku sektori poliitika üle kui ka

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				heakskiitmiseks						läbipaistvat ja põhjendatud hinnangut selle kohta, kuidas eelarvestatud programmid on saavutanud avaliku poliitika eesmärgid ja sihid. Kõnealune valitsuse otsus seotakse eelarve_NG rakenduse läbivaatamisega.
201	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	Tervise- ja haridussektori kulutuste läbivaatamise lõpuleviimine	Hariduse ja tervishoiu valdkonna kulutuste analüüsi avaldamine				2. kv	2023	Kulutused tervishoiu- ja haridussektoris vaadatakse läbi kolmes peamises etapis: 1. Valitsuse memorandum tervishoiu ja hariduse kulude läbivaatamise kohta 2. Teematiliste tööruhmade loomine rahandusministeeriumi, tervishoiuministeeriumi, riikliku haigekassa/haridusministeeriumi esindajatega 3. Andmete kogumine, analüüside lõpuleviimine ja tulemuste esitamine.
202	Reform 3. Eelarve	Eesmärk	Mitmeaastase strateegia ja	Valitsuse heakskiidetud				2. kv	2023	Rahandusministeerium koostab valitsusele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	kavandamise mehhanismi parandamine		ajakava vastuvõtmine kulude süstemaatiliseks läbivaatamiseks kõigis sektorites	ja avaldatud memorandum						heakskiitmiseks memorandum, milles määratakse kindlaks valdkonnad/programmid/meetmed, mille kulusid edaspidi kontrollitakse, rakendamise ajakava, vastutavad institutsioonid ja töörühmade moodustamine iga käsitletava valdkonna jaoks.
203	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	2024. aasta eelarveseaduse eelnõu sisaldab soovitusi kulude läbivaatamise kohta (tervishoid ja haridus)	Eelarveprojekt sisaldab tervishoiu- ja haridusvaldkonna kulutuste analüüsi tulemusi.				4. kv	2023	2024. aasta eelarveprojekt kajastab tervise- ja haridusvaldkonna kulude läbivaatamisest tulenevaid meetmeid ja ettepanekuid.
204	Reform 3. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	Eelarvenõukogule kulutuste läbivaatamise korrapärase mõju hindamise ja	Seaduse sätestamis viitab sõltumatu institutsiooni volituste jõustumisele				2. kv	2024	Seadusega antakse eelarvenõukogule volitused esitada arvamus kulude analüüsi tulemuste kohta alates 2024. aasta eelarvest, millele järgneb iga-aastane aruandlus. Selle korrapärase

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			rakendamisarvu andmise ülesandeks käsitleva seaduse jõustumine							lõpuleviimise aluseks on eelarvenõukogu volitused, mis kehtestatakse koos maksuseaduse muudatustega (eesmärk 199).
205	Reform 4. Maksuraamistiku läbivaatamine	Eesmärk	Rumeenia maksusüsteemi analüüs eesmärgiga koostada soovitusel tagamaks, et maksusüsteem aitab edendada ja säilitada jätkusuutlikku majanduskasvu	Lõpetatud analüüs, aruande avaldamine koos analüüsi ja soovitusel, mille on kinnitanud/koostanud tehnilist abi pakkuvad sõltumatud institutsioonid	EI KOHAL DATA	EI KOHAL DATA		4. kv	2022	Rahandusministeerium viib tehnilise abi, nõustamis- ja nõustamisteenuste toel läbi analüüsi selle kohta, kuidas parandada Rumeenia maksusüsteemi/maksualaste õigusaktide struktuuri, tagamaks, et maksusüsteem aitab kaasa jätkusuutliku majanduskasvu edendamisele ja säilitamisele. Tähelepanu keskmes on: - maksusoodustuste järkjärguline kaotamine ning lüngad tulumaksus ja äriühingu tulumaksus (sealhulgas eriskeemid, mille suhtes võidakse kohaldada erandeid), - sotsiaalmaksete ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kinnisvaramaksu (st kohalikud maksud) ning - nihutada maksustamine keskkonnahoidlikele maksudele, võttes arvesse maksude jaotamise mõju. Rahandusministeerium avaldab analüüsi ja soovitusel.
206	Reform 4. Maksuraamistiku läbivaatamine	Eesmärk	Maksuseadustiku muudatuste jõustumine, millega järkjärgult vähendatakse mikroettevõtjate maksustamise erikorra kohaldamisala	Seaduse säte, mis viitab maksuseadustiku muudatuste jõustumisele				4. kv	2022	Uue seadusega muudetakse maksuseadustikku, et järkjärgult vähendada mikroettevõtjate maksustamise erikorra kohaldamisala. Erisätete vähendamine algab 2023. aasta esimeses kvartalis ja viiakse lõpule 2024. aasta neljandaks kvartaliks.
207	Reform 4. Maksuraamistiku läbivaatamine	Eesmärk	Jõustumine - maksuseadustiku muudatused	Seaduse säte, milles märgitakse, et jõustub õigusraamistik				1. kv	2023	Uue seadusega muudetakse maksuseadustikku, rakendades maksusüsteemi läbivaatamise soovitusi (vt eesmärk 205), et tagada

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			(seadus nr 227/2015), et vähendada ja/või kaotada muid maksusoodustusi eesmärgiga lihtsustada maksusüsteemi ning muuta see 2024. aastaks töhusamaks, läbipaistvamaks ja õiglasemaks. Õigusaktid keskkonnahoidliku maksustamise laiendamiseks	maksusoodustuste vähendamiseks ja/või kaotamiseks ning keskkonnahoidliku maksustamise laiendamiseks						maksusüsteemi panus jätkusuutliku majanduskasvu edendamisse ja säilitamisse. Need muudatused tehakse järk-järgult 2024. aasta jaanuariks.
208	Reform 4. Maksuraamistiku läbivaatamine	Eesmärk	Maksuseadustiku muudatuste	Seaduse sätestamis viitab õigusraamistik				1. kv	2025	Uue seadusega muudetakse maksuseadustikku ehitussektoris töötavate

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			jõustumine (seadus nr 227/2015), millega järkjärgult vähendatakse ehitussektoris töötavate töötajate maksusoodustusi	u jõustumisele ja vähendab järkjärgult ehitussektoris töötavate töötajate maksusoodustusi						töötajate maksusoodustuste järkjärguliseks vähendamiseks. Ehitussektoris töötavate töötajate maksusoodustuste järkjärguline vähendamine algab 2025. aastal ja viiakse lõpule 2028. aasta lõpuks.
209	Reform 5. Riikliku arengupanga loomine ja kasutuselevõtmine	Eesmärk	Riikliku arengupanga kasutuselevõtmine	Riikliku arengupanga registreerimine äriregistris				4. kv	2024	Riiklik arengupank registreeritakse äriregistris ja vabastatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/36/EL kohaldamisest. See peab olema täielikult toimiv ning koolitatud personal (mis hõlmab kriitilise tähtsusega ülesandeid front office'is, tugi- ja tugifunktsioone), kes on võimelised pakkuma esimesi rahastamisvahendeid kooskõlas valdkonna parimate tavade ja. Äsja asutatud pank täidab

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										rahastamispuudujäägi, tagab rahastamiskõlblikele toetusesaajatele parema juurdepääsu rahastamisele ja pakub oskusteavet uute toodete väljatöötamiseks. Riikliku arengupanga investeerimis- ja laenustrateegiaga tagatakse käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades jätkusuutlikkuse hindamist, kõrvalejätmise loetelu ning asjaomaste ELi ja riiklike keskkonnavalaste õigusaktide järgimise nõuet.
210	Reform 5. Riikliku arengupanga loomine ja kasutuselevõtmine	Eesmärk	Riikliku arengupanga sambapõhise hindamise lõpuleviimine ELi vahendite rakendamiseks	Euroopa Liidu saadud ELi vahendite rakendamist käsitleva riikliku arengupanga sambapõhise hindamise				2. kv	2026	Sambapõhise hindamise lõpuleviimine sõltumatu välisauditiga asjakohase pädevuse alusel (komisjoni 17. aprilli 2019. aasta otsus C(2019)2882). Selline hindamine on üks etapp protsessis, mis võimaldab riigi arengupangal saada liidu

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				lõpuleviimine						vahendite rakenduspartneriks ELi finantsmääruse artikli 154 alusel.
211	Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform	Eesmärk	Lepinguline tehniline abi üksuselt, kes valitakse vastavalt riigi riigihankeala stele õigusaktidele .	Leping on allkirjastatud.				4. kv	2021	Tehnilise abi lepingu allkirjastamine valitud üksusega, et valmistada ette analüüs ja ettepanekud pensionisüsteemi (üldine kord ja eriskeemid) reformimiseks kooskõlas riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas lubatud põhimõtetega. Uute õigusaktide eesmärk on: - võtta kasutusele uus arvutusvalem uute pensionide ja makstavate pensionide jaoks. Valemi parameetrid valitakse hoolikalt kooskõlas riiklike pensionikulude kogusumma eesmärgiga protsendina SKPst (9,4 % SKPst pikas perspektiivis, st aastatel 2022-2070). Lisaks ei võimalda need pensionitasemete <i>ad hoc</i>

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										suurendamist; - võtta kasutusele uus pensionide indekseerimise eeskiri, mis on kooskõlas pensionikulude osakaaluga SKPst, ja <i>ad hoc</i> indekseerimise mehhanismid; - vähendada märkimisväärselt ennetähtaegselt pensionile jäämise võimalusi, võtta kasutusele stiimulid tööelu laiendamiseks ja tõsta vabatahtlikkuse alusel standardset pensioniiga 70 aastani, võttes arvesse oodatava eluea pikenemist, ning võrdsustada 2035. aastaks meeste ja naiste seadusjärgne pensioniiga 65. eluaastani; - kehtestada stiimulid pensionile jäämise edasilükkamiseks; - vaadata läbi eripensionid, et viia need kooskõlla sissemaksete põhimõttega;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- tugevdada süsteemi panustamise põhimõtet; - suurendada miinimum- ja madalamate pensionide piisavust, eelkõige nende puhul, kes jäävad allapoole vaesuspiiri; - tagada pensionisüsteemi II samba rahaline elujõulisus, suurendades sellesse pensionisambasse tehtavaid sisse makseid. Tehniline abi hõlmab erinevate kavandatud reformivõimaluste mõju hindamist (pikaajalised prognoosid). Tehnilise abi osutaja toetab pensionireformi koostamist.
212	Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform	Eesmärk	Jõustub ministri määrus, millega luuakse järelevalvekomisjon, kelle ülesanne on tehnilise abi	Ministrite ühismääruse säte, milles viidatakse ministrite ühismääruse jõustumisele				4. kv	2021	Järelevalvekomitee moodustatakse ühise ministri määrusega (rahandusministeerium ning töö- ja sotsiaalkaitseministeerium) ning see koosneb töö- ja sotsiaalkaitseministeeriumi, riikliku pensioniameti ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			andja toetusel pensionisüsteemi ja pensionisüsteemi poliitiliste sekkumiste läbivaatamine							rahandusministeeriumi ekspertidest. Samuti kutsutakse osalema eelarvenõukogu eksperte. Ta teeb tihedat koostööd tehnilise abi andjaga.
213	Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform	Eesmärk	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine, et tagada 2. samba pensionide jätkusuutlikkus	Reguleeriva raamistiku säte, mis viitab õigusakti jõustumisele				1. kv	2022	Uus õigusraamistik: - Tagada II samba eelarve jätkusuutlikkuse sissemaksete suurendamise kaudu kooskõlas eelarvestrateegia sätetega; - Digitaliseerida erapensionisüsteemi toimimine - Mitmekesistada II samba pensioniinvesteeringuid. Seoses II samba pensioniinvesteeringutega teeb valitsus järgmist: - uurida võimalust muuta erapensionifondide investeeringute suhtes kohaldatav regulatiivne kord

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										paindlikumaks, vähendades kvantitatiivseid investeerimispiiranguid ja erapensionifondide suhtes kohaldatavaid eelarvelisi riskipiiranguid; - Säilitada pensionihaldurite sõltumatus oma investeerimisstrateegia kindlaksmääramisel. - Reguleerida tulevasi kohandusi erapensionifondide investeerimiskorras, mis aitab kaasa paindlikule ülesehitusele, mis julgustab pensionijuhte oma portfelle nõuetekohaselt mitmekesistama, et saavutada õiglane riskiga korrigeeritud investeeringutasuvus. - Suurendada äriühingute juurdepääsu kapitaliturule, hõlbustada uute emitentide noteerimist ja kasutada rohkem erasektori rahastamisallikaid, sealhulgas pensionifondide varasid. See

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										parandaks investeerimiskeskonda pensionihaldurite jaoks ja suurendaks võimalusi pensionifondide portfelli nõuetekohaseks mitmekesistamiseks.
214	Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform	Eesmärk	Uue pensionisüsteemi seaduse jõustumine, millega asendatakse seaduse nr 127/2019 sätted	Pensionisüsteemi seaduse jõustumisele viitav õigusnorm				1. kv	2023	Uue pensioniseadusega tagatakse pensionisüsteemi eelarve jätkusuutlikkus ja võrdsus, sissemaksete tegemise põhimõtte järgimine, madalate/miinimum-/sotsiaalpensionide piisavus ning seaduse nr 127/2019 sätete (sealhulgas 25-aastase fikseeritud sissemakseperioodiga seotud sätted) asendamine. Seaduse mis tahes muudatusega, mille tulemusel kaldutakse kõrvale pärast reformi vastuvõtmist kehtestatud võrdlusprognosidest, peavad kaasnema kompensatsioonimeetmed

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										pensionikulude (osana SKPst) hoidmiseks kooskõlas võrdluskavaga. Tuginedes tehnilisele abile (eesmärk 211), sisaldab reform vähemalt järgmisi elemente. 1) Võtta kasutusele uus arvutusvalem uute pensionide ja makstavate pensionide jaoks. Valemi parameetrid valitakse selleks, et tagada pensionikulude arengu ja pensionisüsteemi üldine jätkusuutlikkus keskpikas ja pikas perspektiivis (kuni 2070. aastani). Lisaks ei võimalda need pensionitasemete ad hoc suurendamist. Üksikasjalik valem kõrvaldab a priori korrektsiooniindeksi, põhineb punktide arvul, mille iga soodustatud isik on saanud vastavalt

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										osamakselisuse põhimõttele, ning rakendab pensionide indekseerimise mehhanismi, mis ei võimalda enam ad hoc suurendamist. Pensionide arvutamise üksikasjalik valem: - määrab praegustele ja tulevastele pensionäridele rea punkte, mis põhinevad tööea jooksul süsteemi tehtud sisse maksetel; - Kehtestada seadusjärgne pensioniiga 65 aastat nii meestele kui ka alates 1. jaanuarist 2035 ka naistele; - Kehtestada nii naistele kui ka meestele minimaalne sisse makseperiood 15 aastat;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- Kehtestada 2030. aastaks nii naiste kui ka meeste täielik panustamisperiood 35 aastat; - Kehtestada, et minimaalset sissemakseperioodi, kogu sissemakseperioodi ja seadusjärgset pensioniiga muudetakse, võttes arvesse oodatava eluea arengut Rumeenias; - Esialgne kontrollväärtus reformi jõustumise ajal on maksimaalselt 81 leud. Üleminekuperioodil külmutatakse pensionärid, kelle puhul uus valem tooks kaasa teoreetiliselt väiksema

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										pensioni (võrreldes reformi jõustumisele vahetult eelnenud ajaga), oma pensionihüvitised (nominaalväärtuses), kuni teoreetiline reformijärgne pensionihüvitis jõuab (indekseerimiseeskirjade kaudu) külmutatud nominaalpensioniga võrdse summani. 2) Seadusega vaadatakse läbi pensionide indekseerimise eeskirjad. Eelkõige: - Seadus sisaldab pensionide indekseerimise mehhanismi, mis ei võimalda ühekordset suurendamist; - Indekseerimismäär võrdub inflatsiooniga pluss 50 % reaalspalga kasvust aastal t-1. Selle suhtes

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kohaldatakse ülempiiri ja alampiiri; - Indekseerimismäär ei tohi olla madalam kui inflatsioon (alammäär); - Kui reeglist tulenev indekseerimismäär ületab nii inflatsiooni kui ka pensionisüsteemi kogutulude kasvumäära, on indekseerimismäär piiratud viimasega (ülemmäär); - Iga aasta juunis koostab eelarvenõukogu aruande, milles kontrollib, kas indekseerimiseeskirju on täielikult kohaldatud. Indekseerimiseeskirja dest kõrvalekaldumise korral kvantifitseeritakse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										aruandes mõju eelarvele. Aruanne avalikustatakse. - Kui aruandes tehakse kindlaks kõrvalekalded seadusega ette nähtud indekseerimiseeskirjast, on valitsus seadusega kohustatud võtma vastu tasakaalustavad meetmed (maksete parameetrite muutmine või suurendamine), et neutraliseerida pensionide ad hoc suurenemise mõju eelarvele nüüdispuhasväärtuses. Vaikimisi suurendatakse sotsiaalmakseid, et kompenseerida pensionide ad hoc suurenemise mõju eelarvele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										nüüdispuhasväärtuses (st mis tahes suurenemine, mis ületab indekseerimiseeskirju). 3) Seadusega nähakse ette naiste seadusjärgse pensioniea järkjärguline ühtlustamine meeste omaga (praegu 65 aastat). Ühtlustamine algab 2024. aastal, kulgeb lineaarselt ja viiakse lõpule 2035. aastaks. 4) Seadus sisaldab stiimuleid töötada kauem kuni seadusjärgse pensioniea lõpuni ja pärast seda ning kuni 70 aastat. Eelkõige: lisapunkte antakse iga aasta eest, kui osamakseperiood ületab 25 aastat: 0,50 punkti igal aastal üle 25 aasta; 0,75

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										punkti igal aastal üle 30 aasta; üks punkt iga üle 35 aasta eest. 5) Seadusega vaadatakse läbi ennetähtaegselt pensionile jäämise tingimused eri- või eritingimustes töötamise tõttu: - Eritingimustel toimuva tegevuse puhul vähendatakse standardse pensioniea maksimaalset alandamist kümnele aastale ja teatavatel tingimustel toimuva tegevuse puhul standardse pensioniea maksimaalset alandamist seitsmele aastale. - Erilistes töötingimustes töötatud aastate eest makstavad soodustused

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										määratakse kindlaks kindlal arvul, nimelt 0,25 ja 0,50 punkti iga aasta eest, mis on töötatud eritingimuste alusel. - Loetelu üksustest, mille tegevusalad võimaldavad kasutada eritingimusi, tuleks vähendada rohkem kui poole võrra. 6) Süsteemi eelarve jätkusuutlikkust toetatakse ka seaduses sätestatud pidurdamismehhanismiga . Eelkõige: - Selle mehhanismiga nähakse ette pensionikulude ning süsteemi tasakaalu arengute ja prognooside korrapärane läbivaatamine (iga kolme aasta järel),

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										mille viib läbi eelarvenõukogu, tuginedes vananemise tööühma prognoosidele. Tööministeerium ja rahandusministeerium edastavad õigeaegselt kõik vajalikud andmed. Läbivaatamine avalikustatakse. - Kui läbivaatamise käigus tehakse kindlaks kõrvalekalded võrdluskavast, mille tehnilise abi andja on kehtestanud ajal, mil valitsus reformi vastu võtab, on valitsus kohustatud võtma meetmeid (parameetri muudatused), mis viivad pensionikulud (osana SKPst) tagasi võrdluskavale. Vaikimisi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										suurendatakse sotsiaalmakseid, et kompenseerida pensionikulude võrdluskavast kõrvalekaldumise mõju eelarvele nüüdispuhasväärtuses. - Esimene läbivaatamine toimub 2027. aastal. 7) Reformiga kehtestatakse sätted, millega tagatakse, et süsteemi põhiparameetreid kohandatakse korrapäraselt, et võtta arvesse muutusi eeldatavas elueas. Eelkõige: - Minimaalne sissemakseperiood, sissemakseperiood täispensioni saamiseks, seadusjärgne pensioniiga ja kõik muud ajaga seotud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										parameetrid muutuvad murdosa (50 pct) võrra kõigist täheldatud oodatava eluea muutustest (pensionile jäämisel). - Kui ajutise töörühma uued prognoosid muutuvad kättesaadavaks, koostab eelarvenõukogu iga kolme aasta järel aruande, milles analüüsitakse, kas pensionisüsteemi parameetreid kohandati kooskõlas seadusega ja muutusi oodatavas elueas pensionile jäämisel. Aruanne avalikustatakse. - Kui aruandes tuvastatakse kõrvalekalded reeglist, on valitsus seadusega kohustatud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										süsteemi parameetreid kohandama. - Esimene läbivaatamine toimub 2027. aastal. 8) Seadusega suurendatakse miinimum- ja madalamate pensionide piisavust, eelkõige nende puhul, kes on allpool vaesuspiiri; 9) Seadusega tagatakse pensionisüsteemi II samba rahaline elujõulisus, suurendades sellesse pensionisambasse tehtavaid sisse makseid. 10) Pakett võib sisaldada eraldi õigusakte, mis käsitlevad üldkorda ja eripensione.
215	Reform 6. Riikliku pensionisüsteemi reform	Eesmärk	Eripensionidele tehtavate kulutuste vähendamise õigusraamistiku jõustumine	Seaduse säte, mis viitab eripensionidega seotud kulude vähendamise õigusliku				4. kv	2022	Uues õigusraamistikus vaadatakse läbi eripensionid ja viiakse need kooskõlla osamakselisuse põhimõttega. - Eripensionide uusi kategooriaid ei looda ja praegusi kategooriaid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				raamistiku jõustumisele						ühtlustatakse. - Jooksvad eripensionid arvutatakse osamakselisuse põhimõtte, kutsealal töötamise staaži ja saadud tuluga seotud protsendi korrigeerimise alusel. Minimaalne sissemakseperiood on sarnane riiklikus pensionifondis kohaldatava perioodiga. - Konstitutsioonikohtu otsuste kaitse hõlmab üksnes rahukohtunike pensione, mitte muid kategooriaid, ning viitab üksnes kohtu argumentides selgelt väljendatud piiridele. Eripension ei tohi ületada sissemakseperioodil saadud tulu.
216	Investeering 1. Maksumaksjate poolse nõuete	Eesmärk	Digiteenused ja kriitilise tähtsusega	Digiteenused ja elektroonsed				4. kv	2023	Luuakse/laiendatakse ja võetakse kasutusele järgmised digitaalteenused ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu		elektroonsed süsteemid toimivad	süsteemid toimivad						elektroonsed süsteemid: - Virtuaalne eraruum, mis parandab maksuhalduri ja maksumaksjate vahelist digitaalset suhtlust (luues võimalused maksete tegemiseks eriotstarbelise varakogumi/ghiseul.ro kaudu, luues võimaluse suhelda maksumaksjatega eriotstarbelise varakogumi kaudu seoses videointeraktsiooniga, töötades eriotstarbelises varakogumis välja olemasoleva kontaktvormi, laiendades eriotstarbelises varakogumis kättesaadavat internetipõhist programmeerimisteenust). - Kõnekeskus on täielikult toimiv, et osutada maksumaksjatele elektroonseid ja telefoniteenuseid. Ta pakub e-posti-, SMS- ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										vestlusvõimalusi kasutajaliidese kaudu, sissetuleva/väljamineva häälkõne töötlemist koos integreeritud telefonifunktsioonidega kasutajaliidese kaudu; Kõnede automaatne suunamine vastavalt võimalustele; Töö järjekordadega. - Ühtne kontaktpunkt, mis parandab teenuste osutamist ja vähendab maksumaksjate tehingukulusid, vähendab ettevõtjate halduskoormust, lihtsustades käibemaksu deklareerimise ja maksmise (ettevõtjalt tarbijale) menetlust, hõlbustades piiriülest kaubandust ja võideldes käibemaksupettuste vastu. See hõlbustab äriühingute

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										jaoks teatavate kauba- ja teenusekategooriatega B2C seotud käibemaksu elektroonset deklareerimist ja maksmist. - Käibemaksuteabe vahetamise süsteemi kohandatakse vastavalt viimastele siseriiklikele ja ühendusesisestele seadusandlikele muudatustele, et vähendada maksumaksjate halduskoormust.
217	Investeering 1. Maksumaksjate poolse nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu	Siht	Internetipõhised teenused äriühingu tulumaksu maksjatele		Protsent (%)	45	60	4. kv	2024	60 % kõigist 2024. aasta lõpus äriühingu tulumaksu maksjatele kättesaadavatest teenustest on veebis kättesaadavad riikliku maksuameti veebisaidi või eriotstarbelise rahastamisvahendi kaudu. Alates 2021. aastast on ainult 45 % nendest teenustest veebis kättesaadavad.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ANAF pakub maksumaksjatele 65 teenust nii elektroonselt kui ka maksuüksuste kontoris. Olemasolevad teenused hõlmavad võimalusi maksumaksjatega suhtlemiseks maksuüksuste valdustes ja lahendusi maksumaksjate/klientide teavitamiseks.
218	Investeering 1. Maksumaksjate poolse nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu	Eesmärk	Märkimisväärse väärtusega (vastavalt vara liigile) kinnisvara ja mobiilsete varade enampakkumiste veebiplatvorm toimib	Veebiplatvorm toimib				2. kv	2024	Võetakse kasutusele veebiplatvorm riigi omandis olevate ja sundtäitmisel arestitud varade müümiseks enampakkumiste korraldamiseks. Kui Rumeenia ametiasutused otsustavad müüa kinnisvara, mobiilse vara ning haruldasi ja väärtuslikke esemeid, nagu väärismetallid, kunstiesemed, autod, lennukid, laevad, mis on nende valduses, pakutakse vara müügiks uuel enampakkumisplatvormil (kasutades riikliku

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										finantsteabe keskuse (NCFI) andmebaaside andmeid ja riikliku maksuameti esitatud teavet).
219	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Personali koolitus riskijuhtimissüsteemi kohta		Arv	0	40	2. kv	2023	40 rahandusministeeriumi riskijuhtimise valdkonnas töötavat töötajat saavad riskijuhtimissüsteemi alase koolituse.
220	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Maksuameti IT-süsteemiga ühendatud kassaaparaatide arv		Arv	0	15 000	4. kv	2021	Vähemalt 150 000 kassaaparaati ühendatakse maksuameti elektroonse süsteemiga. Kassaaparaatide täielik ühendamine käsitleb eelkõige pettusi kaubanduse valdkonnas. See investeering aitab vähendada käibemaksu alalaekumist.
221	Investeering 2. Maksu- ja maksuhalduspro	Siht	Maksuameti IT-süsteemiga		Arv	150 000	600 000	4. kv	2022	Vähemalt 600 000 kassaaparaati ühendatakse maksuameti elektroonse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	tsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu		ühendatud kassaaparaatide arv							süsteemiga. Kassaaparaatide täielik ühendamine käsitleb eelkõige pettusi kaubanduse valdkonnas. See investeering aitab vähendada käibemaksu alalaekumist.
222	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Maksuhalduse tehtud auditite koguarvust teatatud dokumendiauditite osakaal – 30 %		Protsent (%)	0	30	4. kv	2022	Dokumendiauditite osakaal kõigist tehtud audititest suureneb 2022. aasta neljandaks kvartaliks 30 %-ni (praeguselt nullist). See eesmärk on osa reformist, mille eesmärk on viia kontrollimeetmed füüsilistelt kontrollstruktuuridelt üle digitaalsetele. Rakendatakse järgmisi meetmeid: - millega kehtestatakse maksuhaldurite volitused teha dokumentide kontrolli maksukontrolli asutustes, pettusevastase võitlusega tegelevates kontrolliasutustes ja üksikisikute maksuolukorra kontrollimise eest

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										vastutavates asutustes. - dokumendiauditis kasutatavate vormide ja dokumentide näidis ja sisu on heaks kiidetud.
223	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Maksuhalduse tehtud auditite koguarvust teatatud dokumendiauditite osakaal – 60 %		Protsent (%)	30	60	4. kv	2025	Dokumendiauditite osakaal kõigist tehtud audititest suureneb 2025. aasta neljandaks kvartaliks 60 %-ni. See eesmärk on osa reformist, mille eesmärk on viia kontrollimeetmed füüsilistelt kontrollstruktuuridelt üle digitaalsetele. Rakendatakse järgmisi meetmeid: - millega kehtestatakse maksuhaldurite volitused teha dokumentide kontrolli maksukontrolli asutustes, pettusevastase võitlusega tegelevates kontrolliasutustes ja üksikisikute maksuolukorra kontrollimise eest vastutavates asutustes.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- dokumendiauditis kasutatavate vormide ja dokumentide näidis ja sisu on heaks kiidetud.
224	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Suurendada auditite arvu 10 % võrra		Arv	25 000	27 500	4. kv	2025	Suurendada maksukontrollide arvu 10 % võrreldes tegelike kontrollide arvuga kuni 2025. aasta neljanda kvartalini.
225	Investeering 2. Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Eesmärk	Täielikult toimiv elektroonne riskiregister	Elektroonne riskiregister toimib ja sisaldab riskikriteeriume, -näitajaid ja -profiile; Esimene aruanne pärast kuivkatset või töölerakendamist				4. kv	2025	Elektroonne riskiregistri kasutuselevõtmine: - täielikult toimiv ja välja töötatud integreeritud maksuriskide juhtimise süsteem, mis sisaldab tsentraliseeritud riskianalüüsi; - maksurikkumiste ja maksulünkade tuvastamine ja vähendamine, kasutades andmeid ja teavet, et teha kindlaks suure

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										maksuriskiga valdkonnad (sealhulgas deklareerimata/deklareerimata töö valdkonnas); - nõuetele vastavuse programmide kehtestamine; - riskipõhise lähenemisviisi kasutamine suurte maksumaksjate juhtimisel, sealhulgas maksude optimeerimise kavade käsitlemine; - tugevdada maksukontrolli struktuuride institutsioonilist suutlikkust, et ennetada riiklikke ja piiriüleseid maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist, tehes varakult ja sihipäraselt kindlaks suured maksuriskid; - inimressursside ümberjaotamine seoses äriprotsesside järkjärgulise digiteerimisega.
226	Investeering 2. ja Maksu-	Eesmärk	Suurandmete /analüüsi	Lahenduse kasutuselevõtt				4. kv	2025	Suurandmete platvormi kasutuselevõtt suurte

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu		platvormi loomine ja toimimine	– suurandmete platvorm ja esimese aruande väljastamine						andmehulkade täpseks ja õigeaegseks analüüsimiseks standardimise, koostalitlusvõime, turvalisuse, eraelu puutumatuse ning taristu arendamise ja juba olemasolevate andmekogumite integreerimise alaste eksperditeadmiste ja rahastamise eesmärgil. Platvorm peab olema: Täielik – kõik asjakohased teabeallikad (sh asutusesisesed ja -välised) Valideeritud – andmete terviklikkus: Andmed on täielikud ja järjepidevad Analüüsitud – andmed võivad olla „tellitud“ ja anda teavet (taust); Protsessid on korduvad. Tulemused – seotud andmed tulemuselase teabe andmiseks.
226a	Investeering 2. Maksu- ja maksuhalduspro	Eesmärk	Maksuhaldussüsteemide kasutuselevõt	Maksuhaldussüsteemid toimivad				4. kv	2025	Töökorras peavad olema järgmised süsteemid: - e-arvete süsteem;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	tsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu		mine							- maksumaksjate haldamise süsteem; - riigikassa tsentraliseeritud infosüsteem (TREZOR); ning - laiendatud ja täiustatud platvorm, mida kasutatakse rahvusvaheliseks teabevahetuseks (AEOI).
227	Investeering 3. Tagada rahandusministeeriumi/eelarve haldamise riikliku ameti digipöörde kaudu suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabealastele väljakutsetele, sealhulgas pandeemia kontekstis;	Eesmärk	Arvuti- ja tarkvarataristu ning maksumaksjatele elektroonsete teenuste osutamise tugitaristu ajakohastamine	Uuendatud riist- ja tarkvarataristu ning ajakohastatud tugitaristu				2. kv	2023	Arvuti- ja tarkvarataristu ajakohastamine ning tugitaristu maksumaksjatele elektroonsete teenuste pakkumiseks. Käsitletakse järgmisi küsimusi: - rahandusministeeriumi/maksu halduse riikliku ameti IT-süsteemi riistvarataristu toimimise ja ajakohastamise ning uute tehnoloogiate rakendamise säilitamine; - andmekeskusi toetava taristu käitamine ja ajakohastamine (elektrivarustus; kliimaseadmed; häire- ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tuletõrjeseadmed; füüsiline turvalisus; Haldus ja järelevalve); - rahandusministeeriumi IT-funktsiooni parandamine; - reaalajas andmete vastuvõtmine ja esitamine; - andmete haldamine ja optimaalsete voogude tagamine; - tagada andmebaaside jätkusuutlik areng, et tagada IT-süsteemide koostalitlusvõime; - IT-protsesside haldamine, et tagada vastavus asjakohastele rahvusvahelistele standarditele (läbipaistvus, mõõtmine ja jälgitavus); - Rahandusministeeriumi/eelarve haldamise riikliku ameti sisemine digipööre.
228	Investeering 3. Tagada rahandusministeeriumi/eelarve haldamise	Eesmärk	Rahandusministeeriumi ja ANAF arvutisüsteemi suurem	Küberturvalisuse süsteem toimib				2. kv	2023	Tugevdatakse rahandusministeeriumi/eelarve haldamise riikliku ameti teabesüsteemi turvalisust seoses internetivõrguga.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	riikliku ameti digipöörde kaudu suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabealastele väljakutsetele, sealhulgas pandeemia kontekstis;		küberjulgeolek							Selles mõttes peetakse silmas veebirakenduse tulemüüri komponentide soetamist, rakenduse üleandmise kontrollijat, turvaoperatsiooni keskust, võrgutuvastust ja -vastust, tulemüüri seadmeid – OSI LAYER 3 koos IPS IDS-teenustega, olemasoleva aktiivse kataloogi taristu uuendamist kasutajate keskseks haldamiseks, riistvara ja tarkvara automaatseks ajakohastamiseks kasutatavate rakenduste turvalünkade jaoks. Käsitletakse järgmisi küsimusi: - hallata IT-platvormide küberturvalisust ja vastupidavust; - andmete ja teabe privaatsuse ning turvalisuse haldamine;
229	Investeering 3. Tagada rahandusministe	Siht	80 % IT riist- ja tarkvara taristust ei		Protsent (%)	30,67	80	2. kv	2023	Arvuti- ja tarkvarataristu ajakohastamine ning tugitaristu maksumaksjatele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	eriumi/eelarve haldamise riikliku ameti digipöörde kaudu suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabealastele väljakutsetele, sealhulgas pandeemia kontekstis;		ole vanemad kui neli aastat							elektroonsete teenuste pakkumiseks. Taristu ajakohastamine kajastub avaliku sektori põhivara inventarinimestikus, kus tarkvara ja riistvara on vastavalt siseriiklikele õigusaktidele põhivarana registreeritud.
230	Investeering 4. Elektroonse tollisüsteemi rakendamine	Siht	Uuendatud riist- ja tarkvara infrastruktuur		Protsent (%)	0	100	4. kv	2022	Ajakohastatud riist- ja tarkvara infrastruktuur. Need projektid on seotud IT-taristuga riistvarainvesteeringute kaudu, mis pakuvad vajalikku tuge tolli IT-süsteemi üldiseks toimimiseks. Seega kasutatakse seda eesmärki selleks, et määrata kindlaks taristu ajakohastamise ulatus (pehme ja kõva) ning see hõlmab investeeringuid: Programmeeritav

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										võrgulahendus, VMware tarkvarakoodide uuendused ja litsentsid koos toe/tellimusega, taristu turvalahenduse integreeritud tolliinfosüsteemi IT, sealhulgas tugiteenused, litsentsid ja tellimused, Oracle'i andmebaasi ettevõtlusväljaande litsentsid tolli integreeritud infosüsteemi komponentide toimimiseks vajalike andmebaaside jaoks, keske kasutajahalduse lahendus, tööjaamad ja integreeritud tolliinfosüsteemi süsteemide operatsioonisüsteemi ajakohastamisteenused.
231	Investeering 4. Elektroonse tollisüsteemi rakendamine	Eesmärk	Lepingu sõlmimine tollivaldkonnaga uute IT-süsteemide jaoks	Leping on allkirjastatud.				4. kv	2023	Teenuste tellimine tolli jaoks uute IT-süsteemide väljatöötamiseks: 1. Tollideklaratsiooni IT-süsteemi rakendamine vähendatud andmekogumiga väikese väärtusega saadetiste puhul

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										2. Ühtlustamine ICS2(Impordikontrollisüsteem) süsteemiga – 1. etapp, vastavalt riikliku riskianalüüsisüsteemi RMF-(riskijuhtimise raamistik) RO ühendamine üleeuroopalise ICS2 süsteemiga, et teha täielik ohutuse ja julgeoleku riskianalüüs postiettevõtjate ja ekspresseoettevõtjate poolt õhuteed pidi veetavate kaupade kohta. 3. Aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteemi (EMCS_RO) vastavusse viimine aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteemi 4. etapiga ning aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteemi (EMCS) vastavusse viimine praeguste versioonidega

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										4. Riikliku ühistransiidisüsteemi (NCTS_RO) 5. etapi ja AES_RO rakendamine 5. Riikliku impordisüsteemi ajakohastamine liidu tolliseadustiku raames, vastavalt riikliku impordisüsteemi ajakohastamine ja kaudselt sellega seotud taotluste ajakohastamine. 6. Investeeringud ühtsesse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi (UUM & DS), nimelt ühtse kasutajahalduse ja digiallkirja süsteemi (UUM & DS) väljatöötamine ja rakendamine 7. Vastavusse viimine ICS2 süsteemiga – 2. etapp ja vastavusse viimine ICS2 süsteemiga – 3. etapp 8. Tollijärelevalve- ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kontrollitegevuse seiresüsteem 9. Loa taotlemine ja tegevuse juhtimine vabatsõonis 10. Riiklike otsuste haldamise taotlemine (load);
232	Investeering 4. Elektroonse tollisüsteemi rakendamine	Siht	Tolli IT-süsteemid toimivad		Arv	0	9	4. kv	2025	9 ostetud IT-süsteemi on kasutusele võetud ja toimivad.
233	Investeering 4. Elektroonse tollisüsteemi rakendamine	Siht	Tollivormistuse protsent, ettevõtjate ja tolliasutuste vaheline teabevahetus, elektroonne teabevahetus liikmesriikide tolliasutuste vahel		Protsent (%)	80	100	4. kv	2024	Praegune elektroonselt toimuv tollivormistus, ettevõtjate ja tolliasutuste vaheline teabevahetus ning liikmesriikide tolliasutuste vaheline teabevahetus moodustab 80 %. Selle investeeringuga suurendatakse protsendimäära 100 %-ni. Tolliameti tööle hakkamine ning ühtse organisatsioonilise ja funktsionaalse tolliameti raamistiku rakendamine, et

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tagada kõigi selle struktuuride integreeritud koordineerimine eesmärgiga suurendada tolli- ja maksupettuste vastase võitluse tõhusust ja tegevussuutlikkust; Rahandusministeeriumi ja maksuameti IT-süsteemi ajakohastamine tolli valdkonnas, tegeledes IT-taristu küsimustega ja neid täiendavate küsimustega, mis on vajalikud süsteemide nõuetekohaseks toimimiseks, ning lihtsustatud tolliprotseduurid.
234	Investeering 5. Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	IT-rakenduse BUDGET_NG ajakohastamine	Eelarve_NG rakenduse ajakohastamine				4. kv	2023	Riigieelarve arendamise ja haldamise IT-süsteemi ajakohastamine ja ajakohastamine järgmistel eesmärkidel: - suurendada eelarvemenetluse läbipaistvust, avaldades analüüse ja aruandeid, et lihtsustada konkreetsete programmide kuluprotsessi;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- suurendatakse eelarvemenetluse läbipaistvust, avaldades analüüse ja aruandeid, mis lihtsustavad konkreetsete programmide rahastamisprotsessi; - Eelarveprogrammide järelevalve ja aruandluse süsteemi parandamine.
235	Investeering 6. Majandusliku modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahend), et parandada institutsioonilist suutlikkust pensionikulude prognoosimisel	Eesmärk	Rakendatav majandusliku modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsiooni vahendi näidis)	Rakendatav majandusliku modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahendi näidis)				4. kv	2023	Majandusliku modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahendite mudel) peab olema toimiv, et suurendada suutlikkust hinnata struktuursete pensionireformide (eel)mõju keskpikas ja pikas perspektiivis, parandades märkimisväärselt tehtud prognoose ja analüüsides pensionisüsteemi jätkusuutlikkust. Tehnilise abi saamine pensionireformi võimaluste simulatsioonivahendi mudeli väljatöötamiseks ja selle

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kasutatavuse suurendamiseks (sealhulgas rühma laiendamiseks) aitab märkimisväärselt parandada pensioniprognoose ja jätkusuutlikkuse analüüse.
236	Investeering 6. Majandusliku modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahend), et parandada institutsioonilist suutlikkust pensionikulude prognoosimisel	Siht	Rühma koosseisu laiendamine 1-lt 8-le ekspordile ning keskmise pikkusega ja pikaajalise struktuurse pensionireformi suutlikkuse suurendamine, pakkudes 8 inimesele koolitust pensionireformi võimaluste simulatsiooni mudeli	Koolitatud töötajad		1	8	4. kv	2023	Suurendada rahandusministeeriumis asjakohaseid teadmisi pensionireformi kohta, koolitades vastutavaid töötajaid kasutama uut töövahendit. Eesmärk on tuua meeskonda kuni 8 eksperti (juba olemasolevad töötajad, kellel ei ole vaja värvata uusi eksperte), et tegeleda pensionireformidega, mis on lisatud riiklikku taaste- ja vastupidavuskavasse. Praegu on rahandusministeeriumi modelleerimissuutlikkus väga piiratud, sest pensionireformi võimaluste simulatsioonivahendi mudeliga (AWG delegaat) tegeleb ainult üks sihtotstarbeline ekspert, kes

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			kasutamiseks							ei ole osalenud selleteemalisel erialasel koolitusel. Pärast koolitamist vastutavad rahandusministeeriumi eksperdid täielikult selle vahendi eest, et oleks võimalik reformide mõju kiiresti hinnata.
237	Investeering 7. Tehniline tugi maksuraamistiku läbivaatamiseks	Eesmärk	IT-süsteem, mis võimaldab rakendada kinnisvara automaatse hindamise mudelit	IT-süsteem toimib				4. kv	2025	IT-süsteem on välja töötatud ja toimiv kinnisvaramaksuga maksustatavate kinnisvaraobjektide hindamiseks. Neid väärtusi kasutatakse kinnisvara maksustamise maksubaasi kindlaksmääramiseks, kui selline lähenemisviis on kättesaadav (näiteks piisavad tehingud, mis on kättesaadavad automaatse hindamismudeli jaoks).
238	Investeering 8. Riikliku arengupanga kasutuselevõtmine	Eesmärk	Tarkvara (litsentsid) ja riistvara (sülearvutid), IT-teenuste	Allkirjastatud ostulepingud				4. kv	2024	Lepingute sõlmimine järgmiste toodete ostmiseks: - tarkvara (litsentsid) ja riistvara (sülearvutid), - IT-teenused töötajatele,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			ostmine töötajatele, riikliku arengupanga töötajate ja rahandusministri töötajate koolitamine							mille hinnanguline suurus on ligikaudu 165 inimest; - koolitusteenused riikliku arengupanga töötajatele toimingute teostamiseks ja rahandusministri töötajate, kes tegelevad panga tegevuse hindamisega.
239	Investeering 9. Pensionitoimikute hindamise protsessi toetamine	Eesmärk	Kõik ümberarvutatud pensionitoimikud	Kõik ümberarvutatud pensionitoimikud				4. kv	2023	Kõik uue pensioniseaduse alusel ümberarvutatud pensionitoimikud jõustusid 01.04.2023 (Eesmärk 214) Valitsus saadab kõigile kodanikele posti teel otsuse ümberarvutuse tulemuse kohta eesmärgi täitmise kuupäevaks. Ajutised töötajad võetakse tööle 18 kuuks, et toetada käesoleva reformi rakendamist. Pensionide ümberarvutamise/hindamisega seotud töötajatele makstakse töötasu vastavalt seadusele nr 153/2017 riigi vahenditest rahastatavate

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										töötajate töötasu kohta, muudetud redaktsioonis – VIII lisa – territoriaalsete üksuste töötajate töötasud.
240	Investeering 10. Tegevuse tõhusus ja täiustatud e-teenused pensionisüsteemi digitaliseerimise kaudu	Eesmärk	Riikliku pensioniameti IT-süsteemi toimib	Toimiv IT-süsteem				4. kv	2024	IT-süsteemi rakendamine riiklikus pensioniametis (CNPP) Uus informaatikasüsteem koosneb komponentide komplektist, mis töötab integreeritud ja tsentraliseeritud viisil järgmiselt: - Portaal – avaliku sektori isikutega suhtlemise komponent, mis pakub praeguseid elektroonseid teenuseid ja uusi funktsioone; - Elektroonsed teenused pensionide ja muude sotsiaalkindlustusõiguste valdkonnas; - Elektroonne teenus ravipiletite ja elektroonsete teenuste taotluse täitmiseks

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										maksumaksja registreerimisalal - Elektroonsed teenused tööõnnetuste ja kutsehaiguste valdkonnas - rakendus e-Talon - mis genereerib automaatselt igakuist pensionikupongi elektroonses ja trükitud vormingus kõigi aktiivsete pensionäride jaoks

I. KOMPONENT 9. ETTEVÕTLUSE TOETAMINE, TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING INNOVATSIOON

See komponent hõlmab reforme ja investeeringuid, et tugevdada Rumeenia ettevõtluskeskkonda, sealhulgas teadus-, arendus- ja innovatsioonisektorit.

Selle rahastamisvahendi eesmärk on toetada Rumeenia ettevõtjaid, eelkõige väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ning teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga tegelevaid avalik-õiguslikke organisatsioone. Investeeringuid toetavad reformid hõlmavad regulatiivseid muudatusi, et vähendada ettevõtete halduskoormust, lihtsustades õigusakte/käivitamis-/väljumismenetlusi ja hankides litsentse. Reformid käsitlevad ka ebaselget juhtimist, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonisüsteemi killustatust ja tõhusust ning edendavad selle koostööd erasektoriga. Investeeringud on seotud digitaalse platvormi loomisega, et pakkuda ettevõtjatele lihtsustatud avalikke teenuseid, sealhulgas litsentside saamiseks, ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ja ettevõtjate juurdepääsu rahastamisele rahastamisvahendite ja toetuste kaudu. Täiendavad investeeringud on seotud teadusuuringute pädevuskeskuste ja rahvusvaheliselt tunnustatud teadlaste juhitavate teadusprojektide rahastamisega.

Reformid ja investeeringud aitavad täita Rumeeniale 2019. ja 2020. aastal edastatud riigipõhist soovitus vajaduse kohta parandada otsustusprotsessi kvaliteeti ja prognoositavust (riigipõhine soovitus 5, 2019); ning kiirendada selliste avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimist, mis edendavad majanduse konkurentsivõimet, näiteks teadus- ja arendustegevuse toetamine ning kohalike teenuseosutajate integreerimine ELi strateegilistesse väärtusahelatesse (riigipõhine soovitus 3, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01).

I.1. Laenudega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks

Selle reformi eesmärk on vähendada ettevõtete halduskoormust, lihtsustades ja suurendades regulatiivmenetluste läbipaistvust ettevõtete jaoks.

Reform viiakse ellu kolme erineva seadusandlike algatuste/muutmiste rühma jõustumisega: esiteks selliste seadusandlike muudatuste jõustumine, mille eesmärk on ühtlustada, lihtsustada ja täielikult digiteerida ettevõtlusega seotud regulatiivsed nõuded, eelkõige selleks, et asutada ettevõtte, väljuda ettevõtte turult/lõpetada ettevõtte, ning ettevõtete tööturukohustustest teatamise regulatiivsed nõuded; teiseks VKEd testiga seotud seadusandlike muudatuste jõustumine (väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid käsitlevate seadusandlike ettepanekute majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju eelhindamine); kolmandaks, seaduse jõustumine, millega rakendatakse ühtset tööstuslubade andmise korda, millega jõustatakse muu hulgas vaikiv heakskiit (vaikimisi nõusolek) teatavat liiki litsentsidele pärast nende registreerimist elektroonsel platvormil, ühekordsuse põhimõtte vastuvõtmine, mis võimaldab nõuda, et äriühingud esitaksid sama teabe või samad dokumendid avaliku sektori asutustele ainult üks kord, ning vajalike seadusandlike muudatuste vastuvõtmine ühtse elektroonse kontaktpunkti täielikuks rakendamiseks, sealhulgas selle põhiomaduste määratlemine.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2025. Seadusandlikud muudatused äritegevusega seotud menetluste ühtlustamiseks, lihtsustamiseks ja täielikuks digiteerimiseks ning ühtne tööstusluba jõustuvad vastavalt 30. septembriks 2022 ja 31. detsembriks 2022.

Investeering 1 – Õigusloome läbipaistvust, bürokraatia vähendamist ja ettevõtjate jaoks menetluste lihtsustamist käsitlevad digitaalsed platvormid.

Selle investeeringu eesmärk on tagada täielik digitaalne juurdepääs ja võimalus teha toiminguid, mis on seotud äritegevusele esitatavate konkreetsete regulatiivsete nõuetega.

Investeering seisneb täielikult toimivate avalike digiplatvormide loomises ja toimimises, et pakkuda ettevõtjatele avalikke teenuseid. Digiplatvormid on seotud litsentside/lubade/sertifitseerimise ühtse kontaktpunkti loomisega ning ettevõtluskeskkonna konkurentsivõime stimuleerimisega.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

Investeering 2 – Erasektori rahastamisvahendid

Allinvesteering 2.1: Vastupidavuse tagamise portfelligarantii

Selle allinvesteeringu eesmärk on kõrvaldada Rumeenia ettevõtete ees seisvad rahalised takistused rahastamisele juurdepääsul, nimelt: Suurenenud rahastamiskulud, tagatiste puudumine ja halvenenud krediidikanalid. Eelkõige on allinvesteering suunatud Rumeenia ettevõtete likviidsus- ja maksejõuetusprobleemidele, mis tulenevad nende tulude märkimisväärsusest ja ajutisest vähenemisest COVID-19 kriisi tõttu. Sellega seoses kavandatakse rahastamisvahendi eesmärk parandada juurdepääsu rahastamisele ja taaselustada blokeeritud laenukanalid COVID-19 kriisi ajal ja järel, toetades ettevõtete investeeringuid või käibekapitali vajadusi. Allinvesteering tehakse portfelligarantii vormis, mida rakendatakse Euroopa Investeerimisfondi (EIF) panusena InvestEUsse.

Tagamaks, et allinvesteering vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), nõutakse Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus InvestEU fondi jätkusuutlikkuse hindamist käsitlevate komisjoni tehniliste suuniste kohaldamist. Lisaks jäetakse Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeerimisfondi vahel sõlmitud tagatislepingus rahastamiskõlblikkusest välja järgmised tegevused ja varad: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas kasutus järgmises etapis,¹⁸ ning ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse kasvuhoonegaaside heite prognoos, mis ei ole väiksem kui asjaomased võrdlusalused¹⁹.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2024, kui InvestEU investeeringute komitee kiidab heaks rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.

Allinvesteering 2.2: Kliimameetmete portfelli tagatis

Selle allinvesteeringu eesmärk on pakkuda rahastamist ja investeeringuid VKEdele (kuni 249 töötajat), kuni 500 töötajaga äriühingutele ja üksikisikutele käibekapitali, krediidiliinide, investeerimislaenude või liisingu kaudu, mille eesmärk on investeeringud ja rahastamine energiatõhususe parandamiseks ettevõtetes ning elamu- ja ehitussektoris. Rahastamisvahendi eesmärk on tegeleda Rumeenia praeguste probleemidega, mis on seotud investeeringute toetamisega energiatõhususe ja taastuvenergia sektorites. Allinvesteering tehakse portfelligarantii vormis, mida rakendatakse Euroopa Investeerimisfondi (EIF) panusena InvestEUsse. Rahastamisvahendi erieesmärgid ja energiatõhususe eesmärgid ning struktuur ja

¹⁸ Välja arvatud elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning sellega seotud maagaasi ülekande- ja jaotustaristu projektid, mis vastavad olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

¹⁹ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

kõlblikkuskriteeriumid peavad olema täielikult kooskõlas ja vastama praegu väljatöötamisel oleva InvestEU ELi-osa rahastamisvahendi eesmärkidele ja kõlblikkuskriteeriumidele.

Selleks et tagada, et allinvesteering vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), nõutakse Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus InvestEU fondi jätkusuutlikkuse hindamist käsitlevate komisjoni tehniliste suuniste kohaldamist. Lisaks jäetakse Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeeringufondi vahel sõlmitud tagatislepingus rahastamiskõlblikkusest välja järgmised tegevused ja varad: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas kasutus järgmises etapis,²⁰ ning ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse kasvuhoonegaaside heite prognoos, mis ei ole väiksem kui asjaomased võrdlusalused²¹.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2024, kui InvestEU investeeringute komitee kiidab heaks rahastamis- või investeermistoimingud, mis moodustavad 100 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusumma.

Allinvesteering 2.3 VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele: Riskikapitalifondi tagasinõudmine

Selle allinvesteeringu eesmärk on toetada VKEsid, keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjaid, sealhulgas idufirmasid, kasvu alg- ja lõppjärgus ettevõtteid ning taastuvenergiale ja energiatõhususele keskenduvaid taristuprojekte. Toetust antakse riskikapitalifondide ja taristufondide kaudu, mis on osa riskikapitalifondist, mida haldab Euroopa Investeeringufond.

Tagamaks, et allinvesteering vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), Rumeenia valitsuse ja EIFi vahelisele rahastamislepingule ning sellele järgnevale rahastamisvahendi investeermispoliitikale, on kavas:

- nõuda InvestEU fondi jätkusuutlikkuse hindamist käsitlevate komisjoni tehniliste suuniste kohaldamist, ning
- jätta rahastamiskõlblikest tegevustest ja varadest välja järgmine loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides²²; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest²³ madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste²⁴ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega²⁵ seotud tegevus ja

²⁰ Välja arvatud elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning sellega seotud maagaasi ülekande- ja jaotustaristu projektid, mis vastavad olulise kahju vältimise tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

²¹ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositav kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

²² Välja arvatud kõnealuse meetme alla kuuluvad, elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad tehnilise juhendi „Mitte tekitada olulist kahju“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

²³ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositav kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

²⁴ Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

²⁵ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada

varad; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada. ning

- nõuda, et ettevõtjad, kes teenisid eelmisel majandusaastal üle 50 % oma tuludest tegevustest ja/või varadest, mis on hõlmatud väljaarvamiste loeteluga, võtaksid vastu ja avaldaksid rohepöörde kavad, ning
- nõuda, et EIF kontrolliks kõigi tehingute, sealhulgas jätkusuutlikkuse hindamisest vabastatud tehingute puhul toetusesaaja vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

Allmeede 2.4: Digipöörde, kliimameetmete ja muude huvivaldkondade fondid

Allinvesteeringu eesmärk on toetada suurettevõtteid (rohkem kui 500 töötajat ja/või aastakäive üle 50 miljoni euro ja aastabilansi kogumaht üle 43 miljoni euro), avaliku sektori asutusi ja eriotstarbelisi vahendeid investeeringute kaudu, mis toetavad vähese CO₂ heitega majandust, ning investeeringuid digitaliseerimisse ja põhivarasse fondifondi kaudu. See julgustab sihtäriühinguid tegema rohkem investeeringuid, mis aitavad kaasa kliima- ja digieesmärkide saavutamisele, ning soodustab ettevõtete kasvu ja laienemist, luues seeläbi uusi tööhõivevõimalusi ja toetades majanduse ulatuslikumat elavdamist. Toetust antakse fondifondi vormis, mille haldamine usaldatakse Euroopa Investeerimispankale (edaspidi „EIP“).

Tagamaks, et allinvesteering vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), Rumeenia valitsuse ja EIBi vahelisele rahastamislepingule ning sellele järgnevale rahastamisvahendi investeerimispoliitikale, on kavas:

- nõuet, et InvestEU fondi kestlikkuskontrolli suhtes kohaldataks komisjoni tehnilist suunist, ning
- jätta rahastamiskõlblikest tegevustest ja varadest välja järgmine loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides²⁶; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest²⁷ madalam; iii) prügilate, jäätme põletustehaste²⁸ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega²⁹ seotud tegevus ja varad; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada. ning

---

energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusega; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

²⁶ Välja arvatud kõnealuse meetme alla kuuluvad, elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad tehnilise juhendi „Mitte tekitada olulist kahju“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

²⁷ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositav kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

²⁸ Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusega; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

²⁹ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusega; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

- nõuda, et EIP kontrolliks kõigi tehingute, sealhulgas jätkusuutlikkuse hindamisest vabastatud tehingute puhul toetusesaaja vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

Allinvesteering 2.5: Investeeringud energiatõhususse elamu- ja ehitussektoris

Rahastamisvahend on portfelligarantii vormis, mida rakendab Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD).

Selle allinvesteeringu eesmärk on rahastada ja investeerida energiatõhususse ja taastuvenergiasse elamu- ja ehitussektoris. Allinvesteering toimub portfelligarantii vormis, mida rakendab Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD) panusena InvestEUsse.

Selleks et tagada, et allinvesteering vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), nõutakse Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelises rahalist toetust käsitlevas lepingus InvestEU fondi jätkusuutlikkuse hindamist käsitlevate komisjoni tehniliste suuniste kohaldamist. Lisaks jäetakse Euroopa Komisjoni ja EBRD vahelises tagatislepingus rahastamiskõlblikkuse kohaldamisalast välja järgmised tegevused ja varad: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas kasutus järgmises etapis,³⁰ ning ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse kasvuhoonegaaside heite prognoos, mis ei ole väiksem kui asjaomased võrdlusalused³¹.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2024, kui InvestEU investeeringute komitee kiidab heaks rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.

Investeering 3. Erasektori abikavad

Allinvesteering 1 – Abikava VKEde digitaliseerimiseks

Selle allinvesteeringu eesmärk on toetada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) digipööret, mis võib seejärel aidata suurendada konkurentsivõimet, võimaldades nende ettevõtete innovatsiooni ja lihtsustades uusi töömudeleid. Selle allinvesteeringuga lahendatakse üks VKEde peamistest probleemidest: surve kohandada oma ärimudeleid digitaalse reaalsusega.

Allinvesteering koosneb kahest vahendist: i) toetuskava ettevõtjate toetamiseks kõrgtehnoloogia arendamisel (nt tehisintellekt, andmed ja pilvandmetöötlus, plokiahel, kõrgjõudlusega andmetöötlus ja kvantandmetöötlus, asjade internet, küberturvalisus), ning ii) kuni 100 000 EUR suurune toetuskava ettevõtte kohta, et toetada VKEsid, kes võtavad kasutusele digitehnoloogia (nt IKT-riistvara ostmine, tarkvararakenduste/-litsentside arendamine ja/või kohandamine, sealhulgas robotiliste protsesside automaatikalahendused, plokiahela tehnoloogiate omandamine, tehisintellektisüsteemide hanked, masinõpe, täiendatud reaalsus, virtuaalreaalsus, esitlusveebisaitide ostmine, pilve- ja asjade internetiteenuste ostmine, IT-seadmeid kasutavate töötajate koolitamine, nõustamine/analüüs VKEdele vajalike tehniliste lahenduste leidmiseks). Kõik investeeringud peavad vastama määruse (EL) 2021/241 VII lisas esitatud järgmiste sekkumisvaldkondade valikukriteeriumidele: 021quater (130 miljonit eurot), 021quinquies (eraldis 20 miljonit eurot), 010 (eraldis 315 miljonit eurot), 012 (eraldis 35 miljonit eurot). Rakendamise eesmärgil käivitab

³⁰ Välja arvatud elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning sellega seotud maagaasi ülekande- ja jaotustaristu projektid, mis vastavad olulise kahju vältimise tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

³¹ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

investeeringute ja Euroopa projektide ministeerium projektikonkursside suunised ja delegerib projektide järelevalve delegeeritud õigusakti alusel haldurile. Ministeerium tagab, et haldurite tasandil rakendatakse tõhusat juhtimis- ja kontrollisüsteemi ning saab vajaduse korral võtta parandusmeetmeid, sealhulgas teha pistelisi kontrole VKEde tasandil, samal ajal kui haldur jälgib projekti rakendamist ja annab selle kohta korrapäraselt aru vastavalt kõigile asjaomastele tingimustele.

Selleks et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad taotlejad esitama kõik võimalikud keskkonnariskid, mis tulenevad nende tegevusest ja nende riskide maandamise meetoditest. Investeeringisperioodi lõpus kinnitab sõltumatu audiitor vastavust olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2024.

Allinvesteering 2 – vähese tähtsusega abi kava Rumeenia ettevõtete abistamiseks börsil noteerimisel

Selle allinvesteeringu eesmärk on toetada ettevõtteid rahastamisele juurdepääsu suurendamisel konkreetsete vahendite, nimelt uute aktsiate emiteerimise kaudu.

Allinvesteering seisneb Rumeenias registrijärgse asukohaga ja aktsiate emiteerimiseks valmistuvate äriühingutevähese tähtsusega abi kava rahastamises, mis on Bukaresti börsi tingimuste kohaselt eelnevalt kvalifitseeritud noteerimiseks põhimõttel „kes ees, see mees“. Võttes arvesse Rumeenias tegutsevate ettevõtjate praegust struktuuri ja majanduse kõige dünaamilisemaid segmente, eeldatakse, et kõnealusest investeeringust saavad peamiselt kasu väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ning need, kes tegutsevad suure majanduskasvu ja suurte rahastamisvajadustega sektorites, nagu IT ja energeetika.

Selleks et tagada, et allinvesteering vastab olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), peavad ettevõtjad, kes teenisid eelneval majandusaastal üle 50 % oma tuludest tegevustest ja/või varadest, mis on hõlmatud väljaarvamiste loeteluga, võtma vastu ja avaldama rohepöörde kavad. Välja jäetakse järgmine tegevuste ja varade loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides³²; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest³³ madalam; iii) prügilate, jäätme põletustehaste³⁴ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega³⁵ seotud tegevus ja varad; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

³² Välja arvatud kõnealuse meetme alla kuuluvad, elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad tehnilise juhendi „Mitte tekitada olulist kahju“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

³³ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

³⁴ Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

³⁵ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; selle kohta esitatakse tõendid tehase tasandil.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2025.

Investeering 4. Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid – vähese energiatarbega protsessorid ja pooljuhtkiibid

Selle investeeringu eesmärk on toetada mikroelektroonika valdkonna arengut Rumeenias, käsitledes üht ELi tasandi probleemi ja toetades digipööret.

Investeering koosneb meetmetest, mille eesmärk on: i) struktureerida ja arendada oskusi mikroelektroonikakomponentide ja -süsteemide projekteerimiseks, tootmiseks ja rakendamiseks sidusas riiklikus ökosüsteemis; ii) kindlustada intellektuaalomand ja kiirendada kõrgtehnoloogia kasutamist riigi majanduse sellistes olulistest valdkondades nagu autotööstus, tervishoid või täppispõllumajandus, kosmos, kaitse, lennundus ja lennundus; iii) koordineerida suutlikkust ja vajadusi Euroopa tasandil, sealhulgas vähemalt kümne riikliku ökosüsteemi liikme osalemise või kaasamise kaudu mitut riiki hõlmavas projektis, mida kavatakse rakendada peamiselt üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projektina. Sellega seoses eeldatakse, et vähemalt 3 Rumeenia üksust konsortsiumides vastavad peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte (KDT JU) projektkonkurssidele.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Reform 2. Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist;

Reformi eesmärk on selgitada ja ühtlustada Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemi juhtimist.

Reform viiakse ellu teadusuuringute ja innovatsiooni ning digipöörde ministrium poliitika toetusvahendi reformiüksuse tegevuse käivitamisega, mille ülesanne on rakendada ja jälgida poliitika toetusvahendi soovitusi, mis väljenduvad riikliku teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni ökosüsteemi reformides. Üksus tegutseb aastatel 2021–2026 ja töötab koos asjaomaste riigiasutustega selle nimel, et kujundada ümber Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemi ülesehitus ja funktsioonid, et parandada investeeringute kvaliteeti. See reform sillutab teed sellise alalise süsteemi jõustumisele, mis tagab teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitika ühtlustatud kavandamise ja rakendamise, järelevalve ja hindamise ministriumides ja ametites väljaspool RRFi ajakava. Reformiga luuakse ka üks asutus, mis tagab ministriumidevahelise koordineerimise valitsuse tasandil, tuginedes ka kooskõlastamisele erasektori organisatsioonidega.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Poliitika toetusvahendi reformiüksusel on selged volitused ja see võetakse kasutusele 31. detsembriks 2021.

Reform 3. Teadlaskarjääri reform

Reformi eesmärk on suurendada teadlaskarjääri atraktiivsust ja teadlaste tulemuslikkust.

Reformi rakendamiseks jõustatakse seadusandlikud muudatused, milles kirjeldatakse üksikasjalikult peamisi tulemusnäitajaid ja teadusuuringute läbiviimise meetmeid, mille kohaselt on teadlastel juurdepääs rahastamisele ja stipendiumidele. Need spetsifikatsioonid peavad olema võrdselt kooskõlas Euroopa parimate tavade, sealhulgas edutamisega teadlaskarjääris, mis põhineb tulemuspõhistel põhimõtetel, töölevõtmisega läbipaistvatel, avatud ja konkurentsipõhistel menetlustel ning teadusuuringute eetika ja usaldusvärsuse headel taval. Uued õigusaktid sisaldavad ka rahaliste ja mitterahaliste stiimulite raamistikku, et soodustada Euroopa teadlaste harta ja teadlaste töölevõtmise juhendi rakendamist Rumeenia teadusasutustes.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Reform 4. Tõhusam koostöö ettevõtete ja teadusasutuste vahel

Reformi eesmärk on suurendada koostööd ettevõtete ning teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga tegelevate riiklike teadusasutuste vahel ning luua soodne keskkond sektorisse tehtavatele avaliku ja erasektori investeeringutele.

Reformi rakendamiseks jõustatakse seadusandlikud muudatused, et lihtsustada ja digiteerida teadusprojektide lepingute sõlmimist, rahastamist, järelvalvet ja hindamist. Lisaks tagavad nad avatud juurdepääsu oluliste ja mittetundlike riiklikult rahastatavate projektide tulemustele ning nende hindamise rahvusvaheliselt tunnustatud teadlaste poolt enne avaliku sektori hankija heakskiitu ja kogu projektide kestuse jooksul. Lisaks tagatakse muudatustega teadusuuringute stabiilsete ja prognoositavate rahastamisallikate kättesaadavus kohalikul ja riiklikul tasandil ning nende koondamine ühtseks elektroonseks kontaktpunktiks. Teadus-, innovatsiooni- ja digiteerimisministeerium rakendab seadusandlikke muudatusi koos asjaomaste riigiasutustega, sealhulgas haridusministeeriumi ja selle allasutuste, rahandusministeeriumi ja majandusministeeriumi esindajatega, ning võtab arvesse programmi „Euroopa horisont“ poliitika toetusvahendi 2021–2022 soovitusi.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 5. Toetus Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide integreerimiseks Euroopa teadusruumi

Reformi eesmärk on suurendada Rumeenia riiklike teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide tulemuslikkust ja konsolideerimist ning nende integreerimist Euroopa teadusruumi.

Reform viiakse ellu selliste õigusaktide jõustumisega, millega soodustatakse, hõlbustatakse ja reguleeritakse teadusasutuste vabatahtlikku ja funktsionaalset integreerimist ja ühendamist. Õigusraamistikus võetakse arvesse programmi „Euroopa horisont“ poliitika toetusvahendi (2021–2022) soovitusi ja täpsustatakse vähemalt järgmist: Kõigi Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide tulemuslikkuse ja nende suutlikkuse korrapärane välishindamine, et anda rahvusvahelisele teaduskogukonnale lisaväärtust ning luua sotsiaalset ja majanduslikku mõju. Perioodilise hindamise käigus tehakse kindlaks teadusasutuste koostoime ja võimalikud ühinemised ning teadusorganisatsioonide juurdepääs rahalisele ja mitterahalisele toetusele sõltub nende korrapäraste hindamiste tulemustest.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 5. Pädevuskeskuste loomine ja kasutuselevõtmine

Investeeringu eesmärk on tegeleda teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide valdkondliku killustatusega, toetades programmi „Euroopa horisont“ missioonide rakendamist riiklikul tasandil.

Investeeringu eesmärk on luua viis pädevuskeskust, kes tegeleksid teadusuuringutega kooskõlas Rumeenia ja Euroopa strateegiliste teadusuuringute prioriteetidega. Keskused luuakse avaliku ja erasektori teadusasutuste konsortsiumide konkursi alusel, mis hõlmab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osalemist ning konsortsiumide partnerid rakendavad ühiselt programmi „Euroopa horisont“ vastava missiooni strateegilist teadusuuringute ja innovatsiooni kava, tõhustades akadeemiliste ringkondade ja ettevõtjate koostööd ühiskondlikult olulistes teadusvaldkondades. Projektid aitavad leida lahendusi, mis parandavad kodanike elu, vastavad kohalikele vajadustele ja suurendavad teadusuuringute tulemuste mõju ühenduse tasandil. Viis pädevuskeskust kasutavad ressursse ka ühiste teadusseadmete ja taristu ajakohastamiseks ning uurimistulemuste levitamiseks.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2025.

Investeering 6. Programmi „Euroopa horisont“ nõustamisprogrammide väljatöötamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada programmi „Euroopa horisont“ taotluste edukuse määra.

Investeeringuga antakse 500 vautšerit teadlastele, kes on taotlenud programmi „Euroopa horisont“ ja läbinud rahastamiskõlblikkuse etapi. Vautšerite eesmärk on toetada taotlejaid projektiettepaneku kirjalikus vormis, töötajate vahetust organisatsioonides, mis on programmi „Horisont 2020“ projektide või programmi „Horisont 2020“ edukate ettepanekute kirjaliku esitamise, vahendusüritustel osalemise ning äärmuslikule kergele taristule – tuumafüüsikale juurdepääsu saamise osas esikohal.

Selleks et tagada meetme vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), ei ole rahastamiskõlblikud projektid ja teadusuuringud, mis on seotud järgmise tegevuste ja varade loeteluga: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes

etappides³⁶; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest³⁷ madalam; iii) prügilate, jäätme põletustehaste³⁸ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega³⁹ seotud tegevus ja varad; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 7. Tiptaseme tugevdamine ning Rumeenia programmi „Euroopa horisont“ partnerlustes ja missioonides osalemise toetamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada programmi „Euroopa horisont“ taotluste edukuse määra. Investeeringuga antakse Euroopa partnerluste ja ELi missioonide raames teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidele täiendavat rahastamist, seades esikohale keskkonnahoidlikud või digitaalsed missioonid. Kavandatud meetmed on järgmised: i) kaasrahastada teadusprojekte, mida soovitatakse rahastada Euroopa partnerluste ja ELi missioonide raames. Konkursikutse erieeskirjade alusel eraldatakse igale Rumeenia partnerile, kes osaleb Euroopa partnerlustes ja ELi missioonides, maksimaalselt 300 000 eurot. Euroopa partnerlustes ja ELi missioonides osalevate Rumeenia osalejatega sõlmitakse vähemalt 35 lepingut. ii) täiendavad projektid, mille eesmärk on suurendada programmi „Euroopa horisont“ ja programmi „Horisont 2020“ projektide mõju, mida juba rahastatakse (käimasolevad või hiljuti lõpetatud). Kuni kümnet täiendavat teadusprojekti maksimaalse eelarvega 1 000 000 eurot projekti kohta; iii) inimressursside suutlikkuse suurendamise projektid koostöös riiklike programmide/POCIDIFiga. Kuni kümnet projekti rahastatakse maksimaalse eelarvega 500 000 eurot projekti kohta.

Selleks et tagada meetme vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), ei ole rahastamiskõlblikud uurimist, mis hõlmavad järgmist tegevuste ja varade loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides⁴⁰; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest⁴¹ madalam; iii) prügilate, jäätme põletustehaste⁴² ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega⁴³ seotud tegevus ja varad;

³⁶ Välja arvatud projektid, mis on seotud elektri- ja/või soojusenergia tootmisega ning maagaasi kasutava ülekande- ja jaotustaristuga, mis vastavad olulise kahju vältimise tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

³⁷ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

³⁸ Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

³⁹ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

⁴⁰ Välja arvatud projektid, mis on seotud elektri- ja/või soojusenergia tootmisega ning maagaasi kasutava ülekande- ja jaotustaristuga, mis vastavad olulise kahju vältimise tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

⁴¹ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁴² Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohaste

ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Investeering 8. Programmi väljatöötamine, et meelitada teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevuses ligi väga spetsialiseerunud töötajaid välismaalt

Selle investeeringu eesmärk on suurendada teadus- ja innovatsiooniorganisatsiooni teadussuutlikkust.

Investeeringuga rahastatakse 100 teadusprojekti, mida juhivad tippteadlased, kes on valitud mitme kvaliteedikriteeriumi alusel. Kandidaadid valitakse konkursi alusel ja nad on seotud Rumeenias asuvate vastuvõtivate teadusasutustega ning aitavad suurendada vastuvõtva organisatsiooni teadussuutlikkust. Nad on doktorikraadiga lõpetajad, kes on viimase 3 aasta jooksul teinud uurimistööd väljaspool Rumeeniat. Nad peavad suutma iseseisvalt ligi meelitada oma uurimisrühmade rahalisi vahendeid, koordineerida projektitoetust ja rahalisi vahendeid ning teha otsuseid vahendite eraldamise kohta. Seda tehes on rahvusvaheliste teadlaste tegevus kasulik vastuvõtivate teadusasutuste tegevusele.

Selleks et tagada meetme vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), ei ole rahastamiskõlblikud uurimisprojektid, mis hõlmavad järgmist tegevuste ja varade loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides⁴⁴; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest⁴⁵ madalam; iii) prügilate, jäätmepeletustehaste⁴⁶ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega⁴⁷ seotud tegevus ja varad; ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2023.

---

meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

⁴³ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

⁴⁴ Välja arvatud projektid, mis on seotud elektri- ja/või soojusenergia tootmisega ning maagaasi kasutava ülekande- ja jaotustaristuga, mis vastavad olulise kahju vältimise tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

⁴⁵ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁴⁶ Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

⁴⁷ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; selle kohta esitatakse tõendid tehase tasandil.

Investeering 9 – Marie Skłodowska-Curie nimelise üksikstipendiumi raames saadud pädevustunnistuste omanike toetamine

Investeeringu eesmärk on suurendada teadlaskarjääri atraktiivsust ja toetada kinnitatud teadlasi uurimisprojekti elluviimisel.

Investeeringu eesmärk on tunnustada vähemalt 10 tippteadlast, kellele antakse 31. detsembriks 2023 Marie Skłodowska-Curie nimeline individuaalne kvaliteedimärgis.

Selleks et tagada meetme vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), ei ole rahastamiskõlblikud uurimisprojektid, mis hõlmavad järgmist tegevuste ja varade loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas kasutus järgmises etapis; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse kasvuhoonegaaside heite prognoos, mis ei ole väiksem kui asjaomased võrdlusalused; iii) prügilate, jäätmepeletustehaste ja mehhaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevus ja varad, ning iv) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

Investeering tehakse 31. detsembriks 2023.

Investeeringud 10 – kaheksast piirkondlikust karjäärinõustamiskeskusest koosneva riikliku võrgustiku loomine ja rahaline toetamine osana Euroopa teadusruumi talendiplatvormist

Investeeringu eesmärk on edendada teadlaskarjääri ning meelitada õpilasi ja üliõpilasi osalema teadustegevuses ja arendada kodanike huvi teadustegevuse vastu.

Investeeringu eesmärk on luua ja luua kaheksa teadlasest hooldajate orientatsioonikeskust, mis pakuvad teadlastele karjäärinõustamist, edendavad teadlase elukutset ja katavad otsese sünergia investeeringuga 4.4. 8 keskust töötavad ka võrgustikuna ja neist saab üks ühtne kontaktpunkt teadlasekarjääri jaoks ning nad seovad teadlasekarjäärile orienteerituse haridusprogrammiga, mis keskendub teadusele koos ühiskonnaga ja ühiskonna jaoks, edendades samal ajal Rumeenia teadusuuringute tulemusi ja suurendades teadlikkust teaduse kasulikkusest ühiskonnas.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

I.2. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
241	Reform 1. Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Eesmärk	Õigusaktide muudatuste jõustumine äritegevusega seotud menetluste ühtlustamiseks, lihtsustamiseks ja täielikuks digiteerimiseks	Seaduse nr 31/1990 – äriühinguõigus, ii) uuesti avaldatud seadus nr 26/1990 äriregistri kohta, iii) dekreetseadus nr 122/1990 välismaiste äriühingute ja majandusorganisatsioonide esindajate tegevusloa ja tegevuse kohta Rumeenias ning iv) seadus nr 53/2003 – tööseadustik				3. kv	2022	Seadusandlikud muudatused vähendavad ettevõtjate halduskoormust, lihtsustades õigusakte/käivitamis-/väljumismenetlusi, eelkõige järgmisi protsesse: a) asutada ettevõtte, väljuda turult/lõpetada ettevõtte; b) Rumeenia välisesindustele tegevuslubade andmise ja nende haldamise menetluste lihtsustamine, lihtsustamine ja digiteerimine; c) Äriühingute aruandlus tööturukohustuste kohta ja muu kohustuslik aruandlus Seadusandlikud muudatused tehakse järgmistes normatiivaktides: - Äriühinguõigus nr 31/1990, mille on algatanud justiitsministeerium; - Seadus nr 26/1990, uuesti avaldatud, äriregistri kohta; - Majandus-, ettevõtlus- ja turismiministeeriumi algatatud dekreetseadus nr 122/1990

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										välismaiste äriühingute ja majandusorganisatsioonide esindajate volitamise ja tegevuse kohta Rumeenias; - Töö- ja sotsiaalkaitseministeeriumi algatatud tööseadustikku käsitlev seadus nr 53/2003
242	Reform 1. Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Eesmärk	Õigusaktide muudatuste jõustumine, et lihtsustada ja muuta VKE-testi läbiviimine läbipaistvaks ja kohaldatavaks	Seaduse säte väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete asutamise ja arengu edendamise seaduse nr 346/2004 jõustumise kohta				3. kv	2022	Seadusandlikud muudatused on seotud VKE-testiga (VKEdele suunatud seadusandlike ettepanekute majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju eelhindamine). Muudatustega tagatakse, et: - Konsulteeritakse suurema ja representatiivse VKEde valimiga - iga õigusakti ettepaneku VKE-testi tulemused avaldatakse 30 päeva jooksul. - VKE-testi tulemused on lisatud VKEsid käsitlevasse õigusakti ettepanekusse/muudatustesse.
243	Reform 1. Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia	Eesmärk	Ühtse tööstuslitsentsi seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab ühtse tööstuslitsentsi jõustumisele				4. kv	2022	Ühtse tööstuslitsentsi seadusega tagatakse, et: i. tööstusega seotud litsentside saamiseks vajalike menetluste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks									ümberkorraldamine; ii. Olemasolevate valdkondlike litsentside integreerimine ühte ühtlustatud menetlusse; iii. taotlusmenetluste ümberkujundamine, koordineerimisasutuse, ministeeriumidevahelise töörühma loomine nende menetluste koordineerimiseks; iv. topeltkontrolli ja tarbetute loa uuendamise nõuete kaotamine; v. Litsentsiliikide taksonoomia loomine vastavalt nende põhiomadustele ja omadustele vi. 2003. aasta seaduse muudatus, millega kehtestatakse „vaikiva nõusoleku“ poliitika – valitsuse erakorraline määrus nr 27/2003 –, mille eesmärk on vaikimisi heakskiitmise (vaikiva nõusoleku) taimer, mis jõustub siis, kui elektroonne platvorm registreerib litsentsitaotluse. Litsentsitaotlus rahuldatakse automaatselt, kui vaikimisi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										heakskiitmine toimub; vii. Ühekordsuse põhimõtte vastuvõtmine Rumeenia õigusaktides, mis võimaldab investoritelt nõuda, et nad esitaksid sama teabe või samad dokumendid ainult üks kord avalik-õiguslikele asutustele; viii. Vajalike seadusandlike muudatuste vastuvõtmine ühtse elektroonse kontaktpunkti täielikuks rakendamiseks, sealhulgas selle põhijoonte määratlemine.
244	Reform 1. Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Siht	Ettevõtluskeskkonnaga seotud regulatiivsete nõuete täitmiseks keskmiselt kuluva aja vähendamine		Protsent (%)	0	50	4. kv	2025	Aja vähendamine 50 % võrra: - ettevõtete jaoks turu loomine/lõpetamine, - loa andmine välisesindustele Rumeenias; Tootmissektor - Tööstusharuga seotud litsentside/lubade saamine Kasutatav lähtestsenaarium: 20 päeva – ettevõtte asutamine 2020. aastal 30 päeva – välisriigi esindaja luba 2020. aastal

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- keskmiselt 217 päeva – tööstusharuga seotud litsentside/lubade saamine 2020. aastal (näide: 147 päeva – ehituslubadega tegelemine)
245	Reform 1 Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluse lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Siht	Õigusaktid/muudatused, mis on seotud VKEdega, kelle suhtes testi kohaldata		Protsent (%)	50 % [2020]	100 %	4. kv	2025	100 % õigusaktidest/muudatustest on seotud VKEdega, kelle suhtes testi kohaldata.
246	Investeering 1. Digitaalsed platvormid, mis käsitlevad õigusloome läbipaistvust, bürokraatia vähendamist ja menetluste lihtsustamist ettevõtjate jaoks.	Eesmärk	Valitsuse pilvega ühendatud digiplatvormide loomine on täielikult toimiv	Digiplatvormid on loodud ja toimivad				2. kv	2025	Luua vähemalt kaks toimivat avalikku digiplatvormi, mis on ühendatud valitsuse pilvega ja on täielikult toimivad ning põhinevad praegustel asjakohastel digitaalsetel andmebaasidel järgmiselt: - ühtse kontaktpunkti kasutuselevõtmine litsentside/lubade/sertifikaatide jaoks - ettevõtluskeskkonna konkurentsivõime edendamine, et tagada õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										menetluste lihtsustamine
247	Investeering 2.1 Erasektori rahastamisvahendid – Vastupidavuse tagamise portfelligarantii	Eesmärk	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine	Allkirjastatud leping				4. kv	2021	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise toetuslepingu allkirjastamine, sealhulgas: - Käesoleva meetme raames tagatakse tehingute vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades jätkusuutlikkuse hindamist ja väljajätmise loetelu. - Kriteeriumid, millega tagatakse, et rahastamisvahend on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta juhenddokumendiga (SWD(2021) 12 final), mis käsitleb rahastamisvahendeid. Võttes arvesse, et kavandatud vahendit rakendatakse panusena InvestEUsse (liikmesriigi osa või olemasoleva toote täiendamine ELi osa raames), tagatakse eespool nimetatud punktid a ja b InvestEU sätete ning valitud rakenduspartneri laenupoliitika ja välistamiskriteeriumide

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kohaldamisega. Täiendavad erandid, mis on vajalikud, et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), täpsustatakse Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeerimisfondi (EIF) vahelises tagatislepingus. Rahastamisvahend on portfelligarantii vormis, mida rakendab Euroopa Investeerimisfond, ning pakub käibekapitali, krediidiinide, investeerimislaenude või liisingu kaudu rahastamist ja investeeringuid kuni 249 töötajaga VKEdele, kuni 500 töötajaga äriühingutele ja üksikisikutele (edaspidi „toetusesaajad“). Rahastamisvahendiga püütakse kõrvaldada praegused takistused, millega Rumeenia ettevõtted rahaliste vahendite saamisel kokku puutuvad, nimelt: Suurenenud rahastamiskulud, tagatiste puudumine ja halvenenud krediidikanalid. Eelkõige on rahastamisvahendi eesmärk lahendada likviidsus-/maksejõuetusprobleeme,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										millega ettevõtted seisavad silmitsi, kuna nad ei suuda täita oma rahalisi kohustusi, mis tulenevad nende tulude märkimisväärsusest ja ajutisest vähenemisest COVID-19 kriisi tõttu. Sellega seoses kavandatakse rahastamisvahendi eesmärk parandada juurdepääsu rahastamisele ja taaselustada blokeeritud laenukanalid COVID-19 kriisi ajal ja järel, toetades ettevõtete investeeringuid või käibekapitali vajadusi. Eeldatakse, et rahastamisvahendist toetatakse vähemalt 1 500 toetusesaajat. Rahastamisvahendi struktuur võimaldab võimendada erasektori vahendeid. Mis tahes tulu, mis on saadud rahastamisvahendist, sealhulgas tagasimaksetest, ning tulu, mis on saadud riskikapitalifondide kasutamisel, millest on maha arvatud fondivalitseja ja finantsvahendajate tasu, kasutatakse samade poliitikaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas pärast 2026. aastat.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
248	Investeering 2.1 Erasektori rahastamisvahendid – Vastupidavuse tagamise portfelligarantii	Siht	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast.		Protsent (%)	0	50	2. kv	2023	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % vahendile eraldatud vahendite kogusummast kooskõlas eesmärgis 247 täpsustatud nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud.
249	Investeering 2.1 Erasektori rahastamisvahendid – Vastupidavuse tagamise portfelligarantii	Siht	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % InvestEU investeeringute komitee poolt heaks		Protsent (%)	50	100	2. kv	2024	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % vahendile eraldatud vahendite kogusummast kooskõlas eesmärgis 247 täpsustatud nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			kiidetud rahastamisvahendile eraldatud vahenditest.							
250	Investeering 2.2. Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelligarantii	Eesmärk	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine.	Allkirjastatud leping				4. kv	2021	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise toetuslepingu allkirjastamine, sealhulgas: a. valikukriteeriumid selle meetme raames toetatud tehingute vastavuse kohta olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades jätkusuutlikkuse hindamist, ja kõrvalejätmise loetelu. b. Kriteeriumid, millega tagatakse, et rahastamisvahend on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta juhenddokumendiga (SWD(2021) 12 final), mis käsitleb rahastamisvahendeid. Võttes arvesse, et kavandatud vahendit rakendatakse panusena InvestEU-sse (olemasoleva toote võimalik täiendamine ELi osaraames), tagatakse eespool nimetatud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										punktid a ja b InvestEU sätete ning rakenduspartneri valitud laenupoliitika ja välistamiskriteeriumide kohaldamise kaudu. Täiendavad erandid, mis on vajalikud, et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), täpsustatakse Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeeringufondi (EIF) vahelises tagatislepingus. Rahastamisvahend on portfelligarantii vormis, mida rakendab Euroopa Investeeringufond, ning pakub rahastamist ja investeeringuid kuni 249 töötajaga VKEdele, kuni 500 töötajaga äriühingutele ja üksikisikutele (edaspidi „toetusesaajad“) käibekapitali, krediidiinimise, investeerimislaenude või liisingu kaudu, mille eesmärk on investeeringud ja rahastamine energiatõhususe parandamiseks ettevõtetes ning elamu- ja ehitussektoris. Eeldatakse, et rahastamisvahendist toetatakse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										vähemalt 250 toetusesaajat. Rahastamisvahendi eesmärk on tegeleda Rumeenia praeguste probleemidega, mis on seotud investeeringute toetamisega energiatõhususe ja taastuvenergia sektorites. Rahastamisvahendi erieesmärgid ja energiatõhususe eesmärgid ning struktuur ja kõlblikkuskriteeriumid peavad olema täielikult kooskõlas ja vastama praegu väljatöötamisel oleva InvestEU ELi-osa rahastamisvahendi eesmärkidele ja kõlblikkuskriteeriumidele. Rahastamisvahendi struktuur võimaldab võimendada erasektori vahendeid. Mis tahes tulu, mis on saadud rahastamisvahendist, sealhulgas tagasimaksetest, ning tulu, mis on saadud riskikapitalifondide kasutamisel, millest on maha arvatud fondivalitseja ja finantsvahendajate tasu, kasutatakse samade poliitikaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas pärast 2026. aastat.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
251	Investeering 2.2. Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelligarantii	Siht	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud.		Protsent (%)	0	50	2. kv	2023	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast kooskõlas eesmärgis 250 täpsustatud nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud
252	Investeering 2.2. Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelligarantii	Siht	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % rahastamisvahendile eraldatud vahendite		Protsent (%)	50	100	2. kv	2024	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % vahendile eraldatud vahendite kogusummast kooskõlas eesmärgis 250 täpsustatud nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			kogusumma, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud.							
253	Investeering 2.3 „Rahastamisvahendid erasektorile – Taaskasutatav riskikapitalifond“	Eesmärk	Euroopa Investeerimisfondi ja Rumeenia valitsuse vahelise rahastamislepingu allkirjastamine taaste riskikapitalifondi (edaspidi „fond“) loomiseks ja fondi investeerimispoliitika vastuvõtmine.	Allkirjastatud leping				4. kv	2021	Rahastamislepingu allkirjastamine Euroopa Investeerimisfondi ja Rumeenia valitsuse vahel ning fondi investeerimispoliitika vastuvõtmine. Selle: - võtavad vastu rahastamisvahendi juhtorganid; - see on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta juhenddokumendiga (SWD(2021) 12 final) rahastamisvahendite kohta; - lisada valikukriteeriumid, et tagada käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades jätkusuutlikkuse hindamist, kõrvalejätmise loetelu ning asjaomaste ELi ja riiklike keskkonnavalaste õigusaktide järgimise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										nõuet; - lisada rohepöörde kavade vastuvõtmise ja avaldamise nõue toetusesaajatele, kes said eelmisel eelarveaastal tegevustest või varadest üle 50 % oma tuludest. Fondist antakse rahastamisvahendite (omakapitali) toetust VKEdele, keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, sealhulgas idufirmadele, kasvu alg- ja lõppjärgus ettevõtetele ning taastuvenergiele ja energiatõhususele keskenduvatele taristuprojektidele. Toetust antakse riskikapitalifondide ja taristufondide kaudu. Toetusesaajate sihtarv on 100. Fondi haldamine usaldatakse Euroopa Investeermisfondile (EIF). Luuakse investeeringute komitee, kes vastutab vahendajatega tehtavate toimingute heakskiitmise eest vastavalt fondivalitseja ettepanekule, mis põhineb turuvajadustel ning avatud ja turutingimustele vastaval viisil. EIFi haldustasud sisaldavad tulemuselementi.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Fondi struktuur võimaldab võimendada erasektori vahendeid. Mis tahes tulu fondile või rahastamisvahenditele, sealhulgas tagasimaksetest, samuti tulu, mis on saadud riskikapitalifondide kasutamisest, millest on maha arvatud fondivalitseja ja finantsvahendajate tasu, kasutatakse samadel poliitikaeesmärkidel, sealhulgas pärast 2026. aastat.
254	Investeering 2.3 „Rahastamisvahendid erasektorile – Taaskasutatav riskikapitalifond“	Siht	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 50 % investeeringute kogusummast.	Investeeringute komitee kiidab heaks vähemalt 50 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.	Protsent (%)	0	50	4. kv	2024	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 50 % investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamise või investeeringute kogusummast kooskõlas eesmärgis 253 täpsustatud nõuetega.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
255	Investeering 2.3 „Rahastamisvahendid erasektorile – Taaskasutatav riskikapitalifond“	Siht	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % investeeringute kogusummast.	Investeeringute komitee kiidab heaks 100 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.	Protsent (%)	50	100	2. kv	2026	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % investeeringute komitee poolt 30. juuniks 2026 heaks kiidetud kavandatud rahastamise või investeeringute kogusummast kooskõlas eesmärgis 253 täpsustatud nõuetega.
256	Investeering 2.4 Rahastamisvahendid erasektorile – Digiteerimise, kliimameetmete ja muude huvivaldkondade fond	Eesmärk	Rahastamisvahendi (edaspidi „fond“) loomine ja fondi investeerimispoliitika vastuvõtmine.					1. kv	2022	Rahastamislepingu allkirjastamine Euroopa Investeerimispanka ja Rumeenia valitsuse vahel ning fondi investeerimispoliitika vastuvõtmine. Selle: - võtavad vastu rahastamisvahendi juhtorganid; - see on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta juhenddokumendiga (SWD(2021) 12 final) rahastamisvahendite kohta;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- lisada valikukriteeriumid, et tagada käesoleva meetme raames toetatavate tehingute vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades jätkusuutlikkuse hindamist, kõrvalejätmise loetelu ning asjaomaste ELi ja riiklike keskkonnanalaste õigusaktide järgimise nõuet; - sisaldab kohustust investeerida vähemalt 33 % vahenditest kliimamuutustega seotud ülemineku toetamiseks ja 16 % vahenditest digipöörde toetamiseks, kasutades kriisilahendusfondi määruse VI ja VII lisas esitatud metoodikat. Fond pakub rahastamisvahendite (võla) toetust vähemalt 25 suurettevõttele (kus on üle 500 töötaja ja/või mille aastakäive on üle 50 miljoni euro ja mille aastabilansi kogumaht on üle 43 miljoni euro), avalik-õiguslikele üksustele ja eriotstarbelistele vahenditele investeeringute kaudu, mis aitavad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kaasa vähese CO₂ heitega majandusele, ning investeeringute kaudu digitaliseerimisse ja põhivarasse, et soodustada sihtettevõtete kliima- ja digieesmärkide saavutamisele kaasa aitavate investeeringute suurendamist ning samuti ergutada töökohtade loomist ja uute võimaluste loomist. Kliimaga seotud sekkumisvaldkondadele eraldatakse kooskõlas riskikapitalifondi määruse VI lisaga 100 miljonit eurot. Digiteerimisega seotud sekkumisvaldkondadele eraldatakse kooskõlas riskikapitalifondi määruse VII lisaga 50 miljonit eurot. Fond võib hõlmata ka täiendavaid kliima ja digiteerimisega seotud kulusid. Fondi haldamine usaldatakse Euroopa Investeerimispangale (EIP). Luuakse investeeringute komitee, kuhu kuuluvad sõltumatud eksperdid, kes vastutab lõppsaaajate (investeerimisobjektide) projektide toetustega seotud komponentide

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										heakskiitmise eest vastavalt fondijuhi (EIP) ettepanekule, tuginedes turu vajadustele ning avatud ja turutingimustele vastaval viisil. Fondi struktuur võimaldab võimendada erasektori vahendeid. Mis tahes tulu fondile või rahastamisvahenditele, sealhulgas tagasimaksetest, samuti tulu, mis on saadud riskikapitalifondide kasutamisest, millest on maha arvatud fondivalitseja ja finantsvahendajate tasu, kasutatakse samadel poliitikaeesmärkidel, sealhulgas pärast 2026. aastat.
257	Investeering 2.4 Rahastamisvahendid erasektorile – Digiteerimise, kliimameetmete ja muude huvivaldkondade fond	Siht	Vähemalt 30 % toetusesaajatest, kellele toetust anti.		Protsent (%)	0	30	4. kv	2024	Vähemalt 30 % sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest, keda toetatakse, nagu on täpsustatud eesmärgis 256, kooskõlas investeerimispoliitikaga ja eesmärgis 256 täpsustatud nõuetega.
258	Investeering 2.4 Rahastamisvahendid erasektorile – Digiteerimise,	Siht	Toetatud toetusesaajatest 100 %.		Protsent (%)	30	100	2. kv	2026	100 % toetust saavatest toetusesaajatest, nagu on täpsustatud eesmärgis 256, vastavalt eesmärgis

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	kliimameetmete ja muude huvivaldkondade fond									256 täpsustatud nõuetele, 30. juuniks 2026.
259	Investeering 2.5 Rahastamisvahendid erasektorile – Energiatõhususe investeeringud elamu- ja ehitussektoris	Eesmärk	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine					4. kv	2021	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise toetuslepingu allkirjastamine, sealhulgas: a) Valikukriteeriumid selle meetme raames toetatud tehingu vastavuse kohta olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), kasutades jätkusuutlikkuse hindamist, ja väljajätmiste loetelu. b) Kriteeriumid, millega tagatakse, et rahastamisvahend on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta juhenddokumendiga (SWD(2021) 12 final), mis käsitleb rahastamisvahendeid. c) Võttes arvesse, et kavandatud vahendit rakendatakse panusena InvestEUsse, tagatakse eespool nimetatud punktid a ja b InvestEU sätete ning valitud rakenduspartneri laenupoliitika ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										välisamiskriteeriumide kohaldamisega. Täiendavad erandid, mis on vajalikud selleks, et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), täpsustatakse Euroopa Komisjoni ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) vahelises tagatislepingus. Rahastamisvahend kujutab endast portfelligarantiid, mida rakendab Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD), ning pakub rahastamist ja investeeringuid energiatõhususe ja taastuvenergia valdkonnas elamu- ja ehitussektoris VKEdele, kellel on (kuni 249 töötajat), kuni 500 töötajaga äriühingutele ja üksikisikutele (edaspidi „toetusesaajad“). Eeldatakse, et rahastamisvahendist toetatakse vähemalt 100 toetusesaajat. Rahastamisvahendi struktuur võimaldab võimendada erasektori vahendeid.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Mis tahes tulu, mis on saadud rahastamisvahendist, sealhulgas tagasimaksetest, ning tulu, mis on saadud riskikapitalifondide kasutamisel, millest on maha arvatud fondivalitseja ja finantsvahendajate tasu, kasutatakse samade poliitikaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas pärast 2026. aastat.
260	Investeering 2.5 Rahastamisvahendid erasektorile – Energiatõhususe investeeringud elamu-ehitussektoris ja	Siht	InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.		Protsent (%)	0	50	2. kv	2023	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % suunatud investeeringute kogusummast kooskõlas eesmärgis 259 täpsustatud nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
261	Investeering 2.5 Rahastamisvahendid erasektorile – Energiatõhususe investeeringud elamu-ehitussektoris ja	Siht	InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.		Protsent (%)	50	100	2. kv	2024	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % suunatud investeeringute kogusummast kooskõlas eesmärgis 259 täpsustatud nõuetega, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud
262	Investeering 3.1 Erasektori abikavad – Abikava VKEd digitaliseerimiseks	Eesmärk	Süsteemi haldaja valimine	Valikust teatamine				1. kv	2022	Süsteemijuhi valimine, kes rakendab vähese tähtsusega abi kava (projektikonkursi käivitamine, lepingute sõlmimise hindamine ja projektide järelevalve). Projektide valikukriteeriumid peavad tagama: - kohustus investeerida 100 % vahenditest digitaaltehnoloogia

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kasutuselevõtu toetamiseks, järgides riskikapitalifondi määruse VII lisa sekkumisvälju 010, 012, 021quater ja 021quinquies. - vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01). Rahastamislepingu taotluse esitamisel esitatakse äriplaanis kõik võimalikud keskkonnariskid ja nendega tegelemise meetodid.
263	Investeering 3.1 Erasektori abikavad – Abikava VKEdes digitaliseerimiseks	Siht	Sõlmitud rahastamislepingute arv		Arv	0	5492	2. kv	2024	Ettevõtjatega sõlmitud rahastamislepingute arv, millega toetatakse selliste digitehnoloogiate/-lahenduste kasutuselevõttu nagu tehisintellekt, andmed, pilvandmetöötlus, platvormid, plokiahel ja äriprotsesside digitaalne ümberkujundamine (nt digitehnoloogia kasutamine äriprotsesside automatiseerimiseks, andmete kasutamine dünaamiliseks varahalduseks ja prognoosiv/ettekirjutav juhtimine, kohalike platvormide kasutamine/arendamine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										toodete/teenuste müümiseks, uute digiteenuste arendamine) vastavalt eesmärgis 262 täpsustatud nõuetele. Investeeringuprojekti lõpus saadetakse sõltumatu audiitori koostatud tehniline aruanne, mis tõendab vastavust olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01).
264	Investeeringud 3.2 Erasektori abikavad – vähese tähtsusega abi kava Rumeenia ettevõtete abistamiseks aktsiate noteerimisel	Eesmärk	Süsteemi haldaja valimine	Valikust teatamine				3. kv	2022	Sellise süsteemihalduri valimine, kes rakendab vähese tähtsusega abi kava (projektikonkursi algamine, lepingute sõlmimise hindamine ja projektide järelevalve) Toetusi antakse äriühingutele, kes soovivad korraldada aktsiate emiteerimist, mis on Bukaresti börsi tingimuste kohaselt eelnevalt noteerimiseks kvalifitseeritud, põhimõttel „kes ees, see mees“. Eesmärk on valmistada Bukaresti börsil noteeritud äriühinguid ette edukaks kapitalituru rahastamiseks ükskõik millises kättesaadavas turusegmendis. Selleks et tagada vastavus olulise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kahju vältimise tehniliste suunistele (2021/C58/01), peavad ettevõtjad, kes teenisid eelneval majandusaastal üle 50 % oma tuludest väljajätmiste loetellu kantud tegevustest või varadest, võtma vastu ja avaldama rohepöörde kavad.
265	Investeeringud 3.2 Erasektori abikavad – vähesel määral abi kava Rumeenia äriühingute toetamiseks börsil noteerimisel	Siht	Bukaresti börsil noteerimist võimaldavate allkirjastatud rahastamislepingute arv		Arv	0	280	2. kv	2025	Selliste rahastamislepingute arv, mille abihaldur on sõlminud ettevõtetega ja mis võimaldavad noteerimist Bukaresti börsil kooskõlas olulise kahju vältimise tehniliste suunistega (2021/C58/01) ja eesmärgis 264 sätestatud nõuetega. See toetus mõjutab otseselt ettevõtete motivatsiooni pääseda kapitaliturule ja stimuleerib likviidsuse loomist turul.
266	Investeering 4. Piiriülene ja mitut riiki hõlmav projektid – Madala võimsusega protsessorid	Eesmärk	Valitsuse otsuse jõustumine, millega eraldatakse 500 miljonit eurot, et toetada	Seaduse jõustumisele viitav sät				2. kv	2022	Valitsuse otsusega kehtestatakse õigusraamistik, milles määratakse kindlaks projektide esitamise kord ja tähtajad ning võimalike abisaajate abikõlblikkuskriteeriumid ja -nõuded, samuti 500 miljoni euro suurune eelarvealdis. Täiendav teave määratakse kindlaks

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ning Pooljuhtide Kiibid		riikliku suutlikkuse suurendamist kuni esimese tööstusarengu ni ning mitut riiki hõlmavas projektis osalemist või sellega ühinemist							kooskõlas teiste osalevate liikmesriikidega. Eeldatakse, et mitut riiki hõlmav projekt „Vähese energiatarbega protsessorid ja pooljuhtkiibid“ viiakse ellu peamiselt järgmise üleeuroopalist huvi pakkuva tähtis projekti kaudu:
267	Investeering 4. Piiriülene ja mitut riiki hõlmav projektid – Madala võimsusega protsessorid ning Pooljuhtide Kiibid	Siht	Projektis osalemiseks või ühenduseks valitud üksused		Arv	0	10	4. kv	2023	Vähese energiatarbega protsessorite ja pooljuhtkiipide mitut riiki hõlmavas projektis osalemiseks või sellega ühinemiseks valitakse välja vähemalt kümme üksust. Mitut riiki hõlmavat projekti rakendatakse eeldatavasti peamiselt üleeuroopalise tähtsusega projektis osalemise või sellega ühinemise kaudu.
268	Investeering 4. Piiriülene ja mitut riiki	Siht	Oluliste digitehnoloogiate		Arv	0	3	4. kv	2022	Vähemalt 3 konsortsiumiüksust osalevad oluliste digitehnoloogiate ühissetevõtte (KDT JU)

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	hõlmav projektid – Madala võimsusega protsessorid ning Pooljuhtide Kiibid		ühisettevõtte (KDT JU) projektikonkurssidel osalevate konsortsiumide üksused							projektikonkurssidel. Mitut riiki hõlmavast projektist „Väheste energiatarbega protsessorid“ osavõtjad ja Pooljuhtkips aitab rahvusvahelises kontekstis kaasa suutlikkuse loomisele valdkonnas, kus KDT ühisettevõtte käivitab projektikonkursside. Nende kahe mehhanismi tegevus on üksteist täiendav.
269	Investeering 4. Piiriülene ja mitut riiki hõlmav projektid – Madala võimsusega protsessorid ning Pooljuhtide Kiibid	Siht	Valitud üksustele eraldatud vahendid		miljonites eurodes	0	360	2. kv	2024	Vähemalt 360 miljonit eurot eraldatud vahenditest on seotud valitud üksustega sõlmitud lepingute sõlmimise kaudu.
270	Reform 2. Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse	Eesmärk	Poliitika toetusvahendi reformi rakendamise	Tegevuspoliitika toetusvahendi reformi rakendamise				4. kv	2021	Poliitika toetusvahendi ajutise reformiüksuse tööloome, mille ülesanne on rakendada ja jälgida poliitika toetusvahendi soovitusi, mis

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ning innovatsiooni juhtimist;		üksuse loomine ja tegevus	üksuse tegevust reguleeriva õigusakti vastuvõtmine						väljenduvad riikliku teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni ökosüsteemi reformides. Uus üksus kujundab poliitika toetusvahendi toel asjaomaste riigiasutustega kooskõlastatult ümber teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemi struktuuri ja funktsioonid, et parandada teadusuuringutesse ja innovatsiooni tehtavate investeeringute kvaliteeti vastupidava ja toimiva süsteemi jaoks. Selleks keskendutakse üksuse volitustes muu hulgas 5 prioriteedile: a) teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemi juhtimine; b) riiklike teadusuuringute raamtingimused, inimressursid teadusuuringuteks ja innovatsiooniks; c) Teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide rahvusvahelistumine; d) avaliku ja erasektori partnerlus teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkonnas;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										e) struktuurifondide mõju teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteemile. Üksus töötab aastatel 2021–2026 ja koosneb 17 täistööajale taandatud töötajast.
271	Reform 2. Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist;	Siht	2026. aasta lõpuks vastu võetud poliitika toetusvahendi soovituste osakaal		Protsent (%)	0	80	2. kv	2026	Rumeenia rakendab poliitika toetusvahendi eelolevas vastastikuses eksperdihinnangus esitatud soovitusi, järgides samas eesmärgi 270 raames loodud poliitika toetusvahendi soovitatud järjestust ja prioriteetide seadmist.
272	Reform 2. Ühtlustada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist;	Eesmärk	Teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitika kavandamise, rakendamise, järelevalve ja hindamise alalise süsteemi jõustumine	Õigusakt, milles osutatakse teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitikat kujundava, rakendava, seirava ja hindava alalise süsteemi jõustumisele				2. kv	2026	Rumeenia loob poliitika toetusvahendi soovitustele (2021–2022) tuginedes alalise süsteemi, mis tagab teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitika ühtlustatud kavandamise ja rakendamise, järelevalve ja hindamise ministeeriumides ja ametites väljaspool RRFi ajakava.
273	Reform 2. Ühtlustada	Eesmärk	Valitsuse määruse	Valitsuse määruse säte,				2. kv	2023	Regulatiivsed muudatused (st valitsuse määrus nr 57/2002)

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimist;		jõustumine, millega luuakse üks asutus, mis hõlmab olemasolevaid nõukogusid, tagab ministeeriumi vahelise koordineerimise ja suhtleb erasektoriga	milles osutatakse ühtse asutuse loomist käsitlevate õigusaktide jõustumisele						võimaldavad luua uue asutuse, mille otsustusroll on suunatud teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitikale ning aruka spetsialiseerumise poliitikale valitsuse tasandil koos vastutavate ministeeriumidega. See asutus hõlmab teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevuse (sh teadusuuringutest lähtuv innovatsioon ja ettevõtetus) koordineerimist riiklikul tasandil ning see kavandatakse kooskõlas poliitika toetusvahendi (teadusuuringud, arendustegevus ja innovatsioon) 2021.–2022. aasta soovitustega. Selle asutuse sekretariaadi tagab teadus-, innovatsiooni- ja digiteerimisministeerium.
274	Reform 3. Teadlaskarjääri reform	Eesmärk	Teadlase karjääri ja seisundit käsitlevate õigusaktide jõustumine	Seaduse säte, mis viitab teadlase karjääri ja seisundit käsitlevate õigusaktide jõustumisele				4. kv	2023	Muudetud seaduses 319/2003 täpsustatakse võtmetähtsusega tulemuslikkuse põhinäitajad (mis põhinevad rahvusvahelistel teadusuuringute standarditel), mida kasutatakse teadlaste tulemuste hindamiseks, ning muudetud seaduses 206/204 täpsustatakse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										„teadusuuringute hea tava“ standardeid ja seega juurdepääsu rahastamisele ja stipendiumitele. Uute õigusaktide eesmärk on viia õigusaktid vastavusse Euroopa parimate tavadega, sealhulgas: a) edutamine teaduskarjääris tulemuspõhiste põhimõtete alusel; b) värbamine läbipaistvatel, avatud ja konkurentsipõhistel menetlustel c) teadusuuringute eetika ja usaldusväarsuse head tavad. Uued õigusaktid sisaldavad samuti rahaliste ja mitterahaliste stiimulite raamistikku, et soodustada Euroopa teadlaste harta ja teadlaste töölevõtmise juhendi rakendamist teadusasutuste poolt. See kehtestatakse eelkõige konkursikutsete abikõlblikkuse nõuete, organisatsioonide hindamiskriteeriumide ja institutsioonilise rahastamise kontekstis ning seoses eesmärkidega 280 ja 283. Nendes uuetes seadusandlikes

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										menetlustes võetakse arvesse ka programmi „Euroopa horisont“ polüesterstaapelkiu 2021.–2022. aasta soovitusi.
275	Reform 3. Teadlaskarjääri reform	Siht	Euroopa teadlaste hartat ja teadlaste töölevõtmise juhendit järgivad institutsioonid algatasid tegevuskavade väljatöötamise, rakendamise ja hindamise protsessi.		Arv	5	16	4. kv	2025	Lisaks juba viiele institutsioonile algatavad veel 9 institutsiooni, kes järgivad Euroopa teadlaste hartat ja teadlaste töölevõtmise juhendit, tegevuskavade väljatöötamise, rakendamise ja hindamise protsessi, mis põhineb Euroopa Komisjoni teadlaste personalistrateegia (HRS4R) vahendil, mis aitab tööandjatel ja rahastajatel rakendada harta ja juhendi põhimõtteid oma institutsioonides. 2021. aasta septembriks järgisid 16 Rumeenia asutust Euroopa teadlaste hartat ja teadlaste töölevõtmise juhendit ning ainult viis asutust algatasid tegevuskavade koostamise, rakendamise ja hindamise protsessi.
276	Reform 4. Ettevõtete ja teadusasutuste vahelise koostöö tõhustamine	Eesmärk	Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tegevustele	Seaduse säte, millega nähakse ette teadus- ja arendustegevuse ning				1. kv	2024	Jõustada õigusaktide muudatused, et luua soodne keskkond avaliku ja erasektori investeeringutele teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni. Muudatustega:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			avaliku ja erasektori investeeringutele soodsat keskkonda käsitlevate seadusandlike muudatuste jõustumine	innovatsiooni investeeringute lihtsustamise muudatuste jõustumine						- lihtsustatakse ja ühtlustatakse teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidega seotud lepingute sõlmimist, rahastamist, järelevalvet ja hindamist käsitlevate siseriiklike õigusakte - tagatakse, et kõik menetlused, mis on seotud teadus-, arendus- ja innovatsiooniprogrammide lepingute sõlmimise, rahastamise, järelevalve ja hindamisega, oleksid digiteeritud. - tagatakse kõigi riiklikult rahastatavate projektide (v.a julgeoleku ja kaitsega seotud projektid) tulemuste täielik avalikustamine. - tagatakse, et rahvusvaheliselt tunnustatud teadlased hindavad enne avaliku sektori hankijalt heakskiidu saamist kõiki teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni projekte, mille väärtus ületab 500 000 eurot, tagades huvide konfliktide vältimise. - tagatakse, et üle 500 000 EUR

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										väärtusega valitud teadusprojektide tulemused vaatavad kriitiliselt läbi rahvusvahelised tunnustatud teadlased (projektide juhtkomiteede osana) enne avaliku sektori hankija heakskiitu, tagades huvide konflikti vältimise. Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniprojektide vahehindamiseks korraldatakse avalikke arutelusid. Hindamisülevaated saadetakse projektikonsortsiumile vastavalt programmi „Euroopa horisont“ tavadele. - Uus teadusuuringute, innovatsiooni ja aruka spetsialiseerumise strateegia tagab ettevõtjate suurema osalemise teadus- ja arendustegevuses; riiklikult rahastatavad arendus- ja innovatsiooniprojektid, et toetada Rumeenia ettevõtlussektori integreerimist Euroopa strateegilistesse väärtusahelatesse,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										seades esikohale VKEde ja idufirmade kaasamise neis valdkondades ning nagu on täpsustatud Rumeenia ettevõtlusstrateegias (mille võtab vastu majandusministeerium).
277	Reform 4. Ettevõtete ja teadusasutuste vahelise koostöö tõhustamine	Siht	40 %-l riiklikult rahastatavatest teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidest on partnerina kaasatud vähemalt üks äriüksus	Selliste projektide protsent, mille puhul vähemalt üks partner ettevõtlussektoris on rahastatud teadus-, digiteerimis- ja innovatsiooniministeeriumist ja selle asutustest.	Protsent (%)			2. kv	2026	40 %-l riiklikult rahastatavatest teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidest on vähemalt üks aktiivne äriüksus, sealhulgas VKEd ja idufirmad, partnerina projektides, mida rahastavad teadus-, digiteerimis- ja innovatsiooniministeerium ja selle ametid.
278	Reform 5. Toetus Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide integreerimiseks Euroopa teadusruumi	Eesmärk	Seaduse jõustumine soodustab, hõlbustab ja reguleerib Rumeenia teadusasutuste vabatahtlikku	Seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele: Rumeenia teadusasutuste vabatahtliku ja funktsionaalse integratsiooni ja				4. kv	2022	Seadus jõustub, et tegeleda Rumeenia teadussüsteemi suure killustatusega. See soodustab, hõlbustab ja reguleerib teadusasutuste integreerimist. Õigusraamistikus võetakse arvesse programmi „Euroopa horisont“ poliitika toetusvahendi (2021–2022) soovitusi ja täpsustatakse vähemalt

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			ja funktsionaalset integreerimist ja ühendamist.	ühinemise soodustamine, hõlbustamine ja reguleerimine						järgmist: - kõikide Rumeenia teadus- ja arendusinstituutide, sealhulgas ülikoolide instituutide korrapärane välishindamine (st iga 5 aasta järel), mis põhineb teaduse tipptasemele ja sotsiaalmajanduslikule mõjule kaasa aitavatel rahvusvahelistel standarditel, et vähendada teadus- ja arendustegevuse suurt killustatust, arendussüsteemi ja nende integreerimist Euroopa teadusruumi. Üks kriteerium, mida hindamine peab hõlmama, on see, mil määral teadusasutused teadusrajatisi jagavad. - teadusorganisatsioonide juurdepääs rahalisele ja mitterahalisele toetusele, mis on seotud eespool nimetatud korrapärase hindamise tulemustega.
279	Reform 5. Toetus Rumeenia teadus-, arendus- ja	Siht	Teadustaristut ja -rajatisi jagavate		Protsent (%)	0	25 %	2. kv	2026	25 % teadusorganisatsioonidest jagavad teadustaristut ja -rajatisi. Rumeenia esitab igal aastal aruande

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	innovatsiooniorganisatsioonide integreerimiseks Euroopa teadusruumi		teadusasutuste protsent							kõigi teadustaristut ja -rajatisi jagavate teadusorganisatsioonide (loetletud Euroopa teadusuuringute taristu süsteemis) osakaalu kohta.
280	Investeering 5. Pädevuskeskuste loomine ja kasutuselevõtmine	Eesmärk	5 pädevuskeskuste loomine	Luuakse viis pädevuskeskust				4. kv	2022	Teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide valdkondliku killustatuse vähendamiseks korraldatakse konkurss 5 keeruka teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojekti valimiseks. Rahastamiskava nimetatakse pädevuskeskuseks. Teadus-, digiteerimis- ja innovatsiooniministeeriumi korraldatud konkursi tulemusel esitatud projektitaotluste põhjal luuakse 5 pädevuskeskust, üks iga programmi „Horisont“ missiooni kohta. Eesmärk on rakendada programmi „Euroopa horisont“ missioone riiklikul tasandil koordineeritult ja vähendada temaatilist killustatust. Pädevuskeskused valitakse järgmiste kriteeriumide alusel:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- keerukad ja rakenduslikud teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektid, mille on välja pakkunud avaliku ja erasektori teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide konsortsiumid, sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kes rakendavad koos programmi „Euroopa horisont“ vastava missiooni strateegilist teadus- ja innovatsioonikava ning pakuvad kohalikele kogukondadele teadus-, arendus- ja innovatsioonilahendusi. - Rahastatavate taotluste valiku peamised hindamiskriteeriumid on projekti teaduslik väärtus, selle tipptase ja kavandatud teadusuuringute kava sidusus programmi „Euroopa horisont“ missioonide strateegiliste teadusuuringute kavaga – üks iga programmi „Euroopa horisont“ missiooni kohta. - Projekti haldussuutlikkust, kogemusi ja juhtimiskava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kvaliteeti hinnatakse ka rahvusvaheliste ekspertidega läbi viidava projekti hindamise käigus. Valikuprotsessis kasutatavad kriteeriumid on ka konsortsiumi liikmete vastastikune täiendavus ja varasemad koostöökogemused. - Abikõlblikud tegevused on teadus- ja innovatsioonitegevus, ajakohastatud uurimiseadmed, levitamistegevus ja toetustegevus (uuringud iga missiooni rakendamise kohta Rumeenias), intellektuaalomandi õigustega seotud kulud. - missioonide teemavaldkondadega seotud teadus-, arendus- ja innovatsiooniressursside, sealhulgas seadmete ja taristu kaardistamine, mida taotlejad samuti täiustavad ja kasutavad ühiselt. - Rahastamiskõlblik eelarve on maksimaalselt 5 miljonit eurot projekti kohta ja minimaalselt 5 partnerit (5 riiklikku teadus-,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										arendus- ja innovatsiooniorganisatsiooni + 5 erasektori teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsiooni). VKEde maksimaalne eelarve on 200 000 eurot ning riikliku teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsiooni maksimaalne eelarve 500 000 eurot. VKEd kaasrahastavad 25 % ulatuses teadus- ja innovatsioonitegevust. - Koostöö avaliku sektori asutustega eri valitsustasanditel ja kodanikuühiskonnaga, et rakendada programmi „Euroopa horisont“ missioonidega seotud teadus-, arendus- ja innovatsioonilahendusi. Seega kaasatakse avaliku sektori asutused kolmandate isikutena, ilma et nad oleksid otseselt seotud pädevuskeskuse teaduskonsortsiumiga, ning nad kuuluvad selliste toodete/teenuste/lahenduste saajate

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										hulka, mille teadustöötaja on pädevuskeskustest kindlaks teinud. Iga valitud pädevuskeskuse eesmärk on toetada 2026. aastaks programmi „Euroopa horisont“ vähemalt kolme künnist ületavat taotlust.
281	Investeering 5. Pädevuskeskuste loomine ja kasutuselevõtmine	Siht	Erasektori teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektide pädevuskeskustele eraldatud eelarve		Miljonit eurot	0	1,25	4. kv	2025	Erasektorist eraldatakse 1,25 miljonit eurot teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevuse kaasrahastamiseks pädevuskeskuste kaudu (kõik VKEd investeerivad 25 % saadud eelarvest osana oma panusest); Pädevuskeskustes võivad osaleda ka suurettevõtted.
282	Investeering 6. Programmi „Euroopa horisont“ nõustamisprogrammide väljatöötamine	Siht	Programmi „Euroopa horisont“ nõustamisprogrammi raames antavad vautšerid		Arv	0	500	2. kv	2026	Teadusuuringute, digipöörde ja innovatsiooni ministerium annab 500 vautšerit taotlejatele, kes esitavad projektitaotluse programmi „Euroopa horisont“ konkursikutses, ning kes on läbinud rahastamiskõlblikkuse etapi (ja ületanud ühe hindamiskriteeriumi künnise 10 000 EUR kohta): - projektiettepanekute kirjutamine; - töötajate vahetus - osalemine vahendusüritustel

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- ekstreemse kerge taristu kasutamine – tuumafüüsika Selleks et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), ei ole väljajätmise loetelus loetletud tegevuste/varadega seotud teadustegevus rahastamiskõlblik.
283	Investeering 7. Tiptaseme tugevdamine ning Rumeenia programmi „Euroopa horisont“ partnerlustes ja missioonides osalemise toetamine	Siht	Teadusuuringute rahastamise lepingute arv		Arv	0	55	2. kv	2024	Vähemalt 55 teadusuuringute rahastamise lepingut peavad olema allkirjastatud järgmiselt: (i) vähemalt 35 lepingut, millega kaasrahastatakse teadusprojekte, mida soovitatakse rahastada Euroopa partnerluste ja ELi missioonide raames, kusjuures maksimaalne eelarve on 300 000 eurot iga Rumeenia partneri kohta; (ii) kuni 10 lepingut, millega rahastatakse täiendavaid projekte, mille eesmärk on suurendada juba rahastatavate programmi „Euroopa horisont“ ja „Horisont 2020“ projektide mõju ja mille maksimaalne eelarve projekti

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kohta on 1 000 000 eurot; ning (iii) kuni 10 lepingut, millega rahastatakse inimressursside suutlikkuse suurendamise projekte koostöös riiklike programmide/POCIDIFiga, maksimaalse eelarvega 500 000 eurot projekti kohta. Kõigi lepingutega nähakse ette täiendav rahastamine teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidele, mis on seotud teadus- ja innovatsiooniprojektidega, mida soovitati rahastada Euroopa partnerluste ja ELi missioonide raames ning mida hinnati ülemaailmselt Euroopa tasandil programmi „Horisont 2020“ ja programmi „Euroopa horisont“ eeskirjade alusel, seades esikohale rohelised või digitaalsed eeskirjad. Teadusuuringute rahastamise lepingud sõlmitakse eraldi iga ELi partnerluse konsortsiumis või ELi missioonis osaleva Rumeenia partneriga, et suurendada edukat

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										osalemist programmi „Euroopa horisont“ teadus-, arendus- ja innovatsioonipartnerlustes. Abikõlblike tegevuste liigid, mida rahastatakse igat liiki projektide puhul, on järgmised: - Alusuuringud; - Rakendus-uuringud - Tootearendus; - Otstarbekusuuringud; - Innovatsioonitegevus; Selleks et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse välja väljajätmiste loetelus loetletud tegevuste/varadega seotud teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus.
284	Investeering 8. Programmi väljatöötamine, et meelitada teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevuses ligi väga spetsialiseerunud töötajaid	Siht	Rahastatud rahvusvaheliste teadlaste juhitud projektid			0	100	4. kv	2023	100 rahvusvaheliste tippteadlaste juhitud projekti rahastatakse rahastamiskava kaudu. Avalik kandideerimiskutse kuulutatakse välja 2022. aastal ja kandidaadid valitakse välja mitme kvaliteedikriteeriumi alusel. Valitud teadlased suurendavad teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsiooni

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	välismaalt									teadussuutlikkust ning vastuvõtva organisatsiooni institutsioonilist tulemuslikkust. Teadusprojektide valikukriteeriumid hõlmavad järgmist: a) väljaspool Rumeeniat asuv teadlane, kes on teinud väljaspool Rumeeniat teadusuuringuid vähemalt viimase 3 aasta jooksul; b) kellel on doktorikraad, mis on omandatud vähemalt 3 aastat enne toetuse taotlemise kuupäeva; c) on tõendatud suutlikkus saada sõltumatult oma koordineerivatelt uurimisrühmadelt, sealhulgas doktorantidelt, konkurentsivõimelist rahastamist (täpsemad tingimused tipptasemel teadustöötajana töötamiseks täpsustatakse teabepaketis); d) koordineerida projektitoetust ja rahalisi vahendeid ning teha otsuseid vahendite eraldamise kohta; See avaldatakse sõltumatult kui korrespondendi esimene autor ja/või autor;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										e) meeskonna, sealhulgas doktorantide ja doktorikraadijärgsete teadustöötajate töö ehitamine ja juhendamine; f) omab juurdepääsu teistele uurimisaladele ja -rajatistele. Tipteadlane tegutseb vastuvõtvas asutuses vähemalt 75 % ulatuses toetusega hõlmatud ajavahemikust ja töötab projekti kestuse ajaks vastuvõtvas asutuses.“ Selleks et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse välja väljajätmise loetus loetletud tegevuste/varadega seotud teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus.
285	Investeering 9. Toetus Marie Skłodowska-Curie nimelise üksikstipendiumi raames saadud pädevustunnistuste omanikele	Siht	Marie Skłodowska-Curie nimeline kvaliteedimärgis		Arv	0	10	4. kv	2023	Vähemalt 10 Marie Skłodowska-Curie kraadisaajat, kes saavad tiptasemel individuaalseid stipendiume, saavad toetust programmi „Horisont 2020“ ja programmi „Euroopa horisont“ teadusprojektide elluviimiseks. Kuna projekte on juba hinnatud ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										need on saanud kvaliteedimärgise (mis on abikõlblikkuse kriteeriumid), valitakse toetused välja põhimõttel „kes ees, see mees“ pärast avatud ja läbipaistvat osalemiskutset. Selleks et tagada vastavus olulise kahju vältimise tehnilistele suunistele (2021/C58/01), jäetakse välja väljajätmise loetelus loetletud tegevuste/varadega seotud teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus.
286	Investeering 10. Kaheksast piirkondlikust karjäärinõustamis keskusest koosneva riikliku võrgustiku loomine ja rahaline toetamine Euroopa teadusruumi talendiplatvormi raames	Eesmärk	Avalik-õiguslike ülikoolide võrgustik, mis võtab vastu ja teeb toimivaks 8 teaduskarjääri nõustamiskeskust	Selliste avalik-õiguslike ülikoolide hankelepingute sõlmimine, kes on huvitatud 8 teaduskarjäärialase orientatsiooni keskuse võõrustamisest ja tööle hakkamisest				2. kv	2023	Teadusuuringute, digipöörde ja innovatsiooni ministeerium kuulutab välja konkursi, et valida välja võrgustik, mis koosneb 8 avalik-õiguslikust ülikoolist, kes on huvitatud 8 teaduskarjäärile orienteerituse keskuse majutamisest ja tööst. Keskused tegelevad kõikide Rumeenia piirkondade teadusringkondade vajadustega (keskused asuvad ülikoolides, kuid teenuseid pakutakse piirkondlikele kogukondadele). Piirkondlikel teaduspedagoogika keskustel on järgmised ülesanded:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- Pakkuda teadlastele karjäärinõustamist ja 90 % selliste teenuste kasutajatest on saadud teenustega rahul; - riikliku teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonisüsteemi edendamine, sealhulgas luues otsese sünergia investeeringute 4.4 ja 100 toetusega, mida rahastavad ja juhivad tiptasemel rahvusvahelised teadlased. - töötada võrgustikuna ja saada teaduskarjääri ühtseks kontaktpunktiks. See on vahend teaduskarjääri reformide rakendamiseks (nt selliste teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide arvu jälgimine, kes kiitsid heaks teadlaste harta ja juhendi ning aitavad organisatsioonidel, kes on valmis algatama HRS4R menetluse). - Töö integreeritud paketiga, milles keskendutakse ühiskonnale ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ühiskonnaga seotud teadusele (8 komponenti keskenduvad eri sihtrühmadele alates noortest õpilastest kuni üliõpilasteni ja kohalike kogukondadeni), mis on seotud teadlaskarjäärile orienteeritusega, edendades samas Rumeenia teadustulemusi ühiskonnas, suurendades teadlikkust teaduse kasulikkusest ja meelitades noori teadlaskarjääri juurde.
287	Investeering 10. Kaheksast piirkondlikust karjäärinõustamis keskusest koosneva riikliku võrgustiku loomine ja rahaline toetamine Euroopa teadusruumi talendiplatvormi raames	Siht	Karjäärinõustamiskeskuste teenuseid kasutanud teadlased		Arv	0	450	2. kv	2026	450 teadlast saavad kasutada karjäärinõustamiskeskuste teenuseid. Teadusuuringute, digipöörde ja innovatsiooni ministeerium kuulutab välja konkursi, et valida välja võrgustik, mis koosneb 8 avalik-õiguslikust ülikoolist, kes on huvitatud 8 teaduskarjäärile orienteerituse keskuse majutamisest ja tööst.

J. KOMPONENT 10. KOHALIK FOND

See taaste- ja vastupidavuskava komponent tegeleb probleemidega, mis on seotud territoriaalsete ja sotsiaalsete erinevustega linna- ja maapiirkondades, ning linnalise liikumiskeskonnaga.

Selle komponendi eesmärk on toetada üleminekut linnadele ja maapiirkondadele roheliste ja digitaalsete lahenduste kasutamise kaudu. Investeeringuid toetavad reformid hõlmavad regulatiivseid muudatusi, et toetada linna- ja maapiirkondade funktsionaalset lähenemisviisi suurlinnapiirkondade ja halduskonsortsiumide rakendamise kaudu, et parandada juurdepääsu kohalikele avalikele sotsiaalteenustele, haridusele, tervishoiule, eluasemele ja paremale territoriaalsele planeerimisele. Komponent hõlmab ka säästva linnalise liikumiskeskonna reforme ja seda tuleks vaadelda koos säästva transpordi komponendiga. Nende reformidega toetatud investeeringud on seotud eluasemete ehitamisega haavatavatele noortele, tervishoiu- ja haridustöötajatele, ühistranspordiparkide uuendamisega, keskkonnasäästlikuma ja turvalisema transpordi taristuga, kohalike avalike hoonete ajakohastamisega ning ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide ettevalmistamise/ajakohastamisega digitaalsel kujul.

Reformid ja investeeringud aitavad täita 2019. ja 2020. aastal Rumeeniale esitatud riigipõhiseid soovitusi, milles käsitletakse vajadust: i) „keskenduda investeeringute tegemisel rohe- ja digipöördele, eelkõige säästvale transpordile ja digiteenuste taristule“ (riigipõhine soovitus 3, 2020), võttes samal ajal arvesse piirkondlikke erinevusi (riigipõhine soovitus 4, 2019); ii) „pakkuda piisavad sissetuleku asenduslahendused ning laiendada sotsiaalkaitsemeetmeid ja juurdepääsu olulistele teenustele kõigi jaoks“ (riigipõhine soovitus nr 2, 2020) ning „suurendada sotsiaalteenuste ulatust ja kvaliteeti“ (riigipõhine soovitus nr 3, 2019); iii) „parandada avaliku halduse kvaliteeti ja tõhusust ning otsuste tegemise prognoositavust“ (riigipõhine soovitus 4, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas DNSH tehniliste suunistega (2021/C58/01).

J.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine

Reformi eesmärk on parandada liikuvustingimusi linna- ja maapiirkondades, vähendada transpordist tulenevat kasvuhoonegaaside heidet ja suurendada liiklusohutust linnapiirkondades digitaalsete ja keskkonnahoidlike transpordilahenduste abil.

Reform viiakse ellu säästvat linnalist liikumiskeskonda käsitlevate õigusaktide jõustumise ja säästva linnalise liikumiskeskonna kavade rakendamise kaudu riigi tasandil madalamal tasandil. Õigusaktid sisaldavad meetmeid, millega soodustatakse ühistranspordipargi uuendamist keskkonnasõbralike sõidukitega, suurendatakse liiklusohutust ja tagatakse riiklikud kvaliteedi miinimumstandardid. See kohustab linnavalitsusi võitlema õhusaaste vastu linna ja funktsionaalse piirkonna tasandil, võttes vastu rea transpordipoliitikaid, nagu vähese heitega piirkondade loomine ja stiimulid alternatiivsete transpordivahendite kasutamiseks. Selles sätestatakse ka suunised, mida linnavalitsused peavad säästva linnalise liikumiskeskonna kavade koostamisel järgima, ning tehakse arengu-, kohalike tööde ja haldusministeeriumi haldusalasse kuuluvale ajutisele riiklikule organile ülesandeks pakkuda vajaduse korral tuge.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Nii õigusakt kui ka riiklik organ, mis toetab säästva linnalise liikumiskeskonna kavade koostamist, peavad olema 31. detsembriks 2022 toimivad.

Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond

Selle investeeringu eesmärk on parandada juurdepääsu kestlikele ja ohututele liikuvuslahendustele linna- ja maapiirkondades.

Investeeringuga ajakohastatakse transporditaristut ja tagatakse selle keskkonnasäästlikkus uute heitevabade ühistranspordisõidukite abil, ehitades kohalikul/suurlinna tasandil täiendavalt 5 600 laadimispunkti elektrisõidukite jaoks. Investeeringud peavad samuti hõlmama arukaid transpordisüsteeme ja muud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia taristusse, et suurendada liiklusohutust, vähendada sõiduaega ja liiklusummikuid. Investeeringud aitavad suurendada heitevabade sõidukitega (bussid, trollibussid, mis kasutavad heitevaba mootorit või akut, trammid) kohalikku ühistransporti kasutavate reisirõõdu osakaalu 2025. aastaks 60 %-ni võrreldes 45,4 %-ga 2019. aastal. Samuti oleks Rumeenias pärast investeeringute tegemist elektrisõidukite laadimispunktidesse kokku vähemalt 22 415 laadimispunkti, mida rahastatakse eri allikatest, sealhulgas riiklikust taastamis- ja vastupidavuskavast. Investeeringud peavad samuti põhinema kohustuslikul ühtlustamisel säästva linnalise liikumiskeskonna kava/integreeritud säästva arengu/üldise linnaplaneerimisega, mis on heaks kiidetud või väljatöötamisel, tagades liikuvusteenuste katvuse funktsionaalses ja linnalähedases piirkonnas, prioriseerides ja edendades ühistransporti kohalikus liikluses, kavandades eelisliine ja bussiradasid kõige sagedamini kasutatavatel/ülekoormatud arteritel ning sõlmides ettevõtjatega avaliku teenindamise lepingu kooskõlas määruse (EÜ) nr 1370/2007 sätetega.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

J.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
288	Reform 1. Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Eesmärk	Säästvat linnalist liikumiskeskonda käsitlevate õigusaktide jõustumine	Õigusakti säte, mis viitab säästva linnalise liikumiskeskonna õigusakti jõustumisele				4. kv	2022	Säästvat linnalist liikumiskeskonda käsitlevad õigusaktides sätestatakse: - meetmed, millega soodustatakse ühistranspordipargi uuendamist keskkonnasõbralike sõidukitega ning tagatakse riiklikud kvaliteedi miinimumstandardid ja juurdepääs ühistranspordile; - juhendi koostamine säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamiseks kooskõlas säästva ja aruka liikuvuse strateegiaga C (2020) 789/2020 (komisjoni teatis) ning säästva linnalise liikumiskeskonna kavade hindamine ja kvaliteedikontroll;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- sätted, millega kohustatakse linnaomavalitsusi looma vähese heitega piirkondi ja eelisliine (sh bussiteed) keskkonnasäästliku ühistranspordi jaoks; - meetmed liiklusohutuse riskide vähendamiseks linna tasandil ja meetmed, mis võimaldavad piirata eraautode tegutsemisruumi, ning parkimispoliitika rakendamine ja järelevalve kohalikul tasandil; - meetmed, mis võimaldavad arendada taristut, et soodustada ühistranspordi, jalgrataste ja kõndimise ohutut ja turvalist kasutamist; - meetmed, mis võimaldavad rakendada ühendveosõlmi, et hõlbustada transporti funktsionaalses linnapiirkonnas/linnapiirko

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										nna. Õigusaktid töötatakse välja kooskõlas: - Euroopa määruse nr 1370/2007, Euroopa üldise ohutuse määruse (2019/2144) sätetega, mis jõustuvad 6. juulil 2022; - Rumeenia linnapoliitikaga, mis hõlmab sätteid rahvastiku tiheduse kohta (ühistransporditeenuse tõhususe tagamine) ja elanikkonna juurdepääsu kohta transporditeenustele (vähem kui 0,5 km kaugusel ühistranspordiliinist, mille maksimaalne sagedus on 20 minutit); - ühistransporditeenuse miinimumstandardid saavutatakse seaduse nr 92/2007 (avaliku reisijateveoteenuse kohta haldus- ja territoriaalüksustes) muutmise/täiendamise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										teel; - liiklusohutuse ning piirkondliku ja linnalise liikumiskeskonna reformidega, mis kehtestati säästva transpordi komponendi raames (eesmärgid 65–68).
289	Reform 1. Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Eesmärk	Jõustub ministri määrus, millega luuakse struktuur tehnilise abi osutamiseks säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamiseks, mis on loodud ja toimivad	Ministri määruses sisalduv säte, milles on märgitud säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamiseks tehnilise abi andmise struktuuri jõustumine				4. kv	2022	Arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeeriumi järelevalve all ning kooskõlastatult asjaomaste ministeeriumidega, nagu transpordiministeerium ja keskkonnaministeerium, luuakse riiklik organ, mis vastutab linnade toetamise eest säästva linnalise liikumiskeskonna kavade koostamisel ning säästva linnalise liikumiskeskonna kavade kvaliteedi hindamisel ja kontrollimisel. Keskvalitsus toetab linnu säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamisel/ajakohastam

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										isel, korraldades korrapäraseid kohtumisi Rumeenia säästva linnalise liikumiskeskonna kavade optimeerimise riikliku rühmaga, mille korraldab arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeerium ning mis toob kokku asjaomased osalejad (kesk-, kohaliku omavalitsuse, akadeemiliste ringkondade, erasektori, valitsusväliste organisatsioonide esindajad). Riikliku rühma sekretariaadi tagab arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeerium.
290	Reform 1. Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Eesmärk	Kõigi ajavahemikul 2021–2026 lõppevate avaliku teenindamise lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				2. kv	2026	Kõigi aastatel 2021–2026 lõppevate avaliku teenindamise lepingute allkirjastamine pärast avatud hankemenetlust maakonna residentside tasandil, järgides ühistransporditeenuse miinimumstandardeid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			ine 40 maakonnas							riiklikul tasandil, nii et teises 2026. aasta teises kvartalis on kõigil 40 maakonnapealinnal jätkuvalt avaliku teenindamise lepingud.
291	Reform 1. Säästvalinnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Siht	Õhusaasteainete heidete vähendamine		kt CO ₂ ekv (baasaasta 1990)	266 371	159 823	2. kv	2026	Siht kvantifitseerib õhusaasteainete vähendamist vastavalt riiklikus õhusaaste kontrolli programmis kavandatule. Riikliku keskkonnakaitseameti (NEPA) tasandil hallatakse kasvuhoonegaaside heite riiklikku andmekogu ELi kasvuhoonegaaside heite seiremehhanismi osana. Kasutatud kasvuhoonegaaside heite varasemat taset iseloomustav parameeter on maanteetranspordist pärinev kasvuhoonegaaside heide. Kasvuhoonegaaside heite vähendamise kavandatav siht on riiklik eesmärk vähendada heidet 2030.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										aastaks, vähendades kasvuhoonegaaside koguheidet vastavalt 40 %. Riigi kasvuhoonegaaside koguheidet moodustab 2019. aasta tasemel ligikaudu 17 %. Siht määratakse kindlaks ka linnaõhu kvaliteedi seire püsipunktide võrgustiku alusel, mille on välja töötanud keskkonnaministeerium.
292	Reform 1. Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Siht	Linnavalitsustes liiklusõnnetuste tagajärjel hukkunute või raskelt vigastatute arvu vähendamine 25 % võrreldes vaatlusaastaga 2019		Osakaal (%)	100 %	75 %	1. kv	2026	Siht on kvantifitseerida meetmed, millega parandatakse liiklusohutust linnakeskkonnas. Siht on vähendada 2025. aastal linnavalitsustes liiklusõnnetustes hukkunute või raskelt vigastatute arvu 25 % võrreldes 2019. aasta võrdlusalusega. Siht on kooskõlas riikliku liiklusohutuse strateegia ajakohastatud versiooni eelnõus sätestatud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										eesmärgiga vähendada 2030. aastaks liiklusõnnetuste tagajärjel raskelt vigastatute või hukkunute arvu 50 %.
293	Reform 1. Säästvalinnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Siht	2026. aastal 20 % rohkem kohalikku ühistransporti kasutavaid reisijaid kui 2019. aastal		Kohalikku ühistranspordi kasutavate reisijate arv	1 763 000 000	2 115 600	2. kv	2026	Siht on suurendada 2025. aastaks kohalikku ühistransporti kasutavate reisijate arvu 20 % võrreldes 2019. aastaga. See tuleneks ühistranspordiks ette nähtud sõidukite arvu suurenemisest kohalikul tasandil koos erasõidukite kasutamise takistamise meetmetega,
294	Investeering 1. Säästvalinnaline liikumiskeskond	Eesmärk	Ühistranspordiparkide uuendamise lepingute allkirjastamine (keskkonna säästlike sõidukite hanked)	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2022	Rahastamiskavas sätestatakse kriteeriumid ja tingimused, mida tuleb täita, et rahastada toetusesaajaid, kes valitakse avatud ja läbipaistva projektikonkursi kaudu, mis hõlmab muu hulgas järgmisi spetsifikatsioone: - Investeeringute kohustuslik kooskõlastamine säästva

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										linnalise liikumiskeskonna kava/integreeritud säästva arengu/üldise linnaarengu kavaga, mis on heaks kiidetud või väljatöötamisel; - Liikuvusteenuste kättesaadavuse tagamine funktsionaalses ja linnalähedases piirkonnas. Tagada ühistranspordi prioriseerimine ja edendamine kohalikus liikluses, kavandades kõige sagedamini kasutatavatel/ülekoormatud arteritel eelismarsruute ja bussiradasid; - Ettevõtjatega avaliku teenindamise lepingu sõlmimine vastavalt määruse (EÜ) nr 1370/2007 sätetele; - Ostetud sõidukite kohustuslik liigitamine Euroopa üldise ohutuse määruse (2019/2144)

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										alusel, mis jõustub 6. juulil 2022. - Üksnes heitevabade sõidukite rahastamise kriteeriumid: heitevaba mootori või akuga bussid ja trollibussid ning trammid ja minibussid. Eelistatakse funktsionaalsetes linna- või maapiirkondades tehtavaid investeeringuid.
296	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Siht	Täiendavad heiteta sõidukid (heitvaba mootori või akuga bussid ja trollibussid ning trammid ja minibussid) (sõidukite arv)		Arv	1 618	2 753	2. kv	2026	Siht on seotud täiendavate heitevabade sõidukite arvuga linnapiirkondades (välja arvatud minibussid, mida saaks osta ka maapiirkondade jaoks): heitevaba mootori või akuga busside, trammide ja trollibusside ning minibusside arv – 1 135 uut heitevaba keskkonnasõbralikku sõidukit (200 bussi). Elektri-/vesinikbussid 12–18 m, 515 elektri-/vesinikbussid 10 m, 50. Trammid, 50 tk.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Trollibussid 12-18 m, 320 elektri-/vesinikminibussi).
297	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Siht	Heitevabasi d sõidukeid (heitevaba mootori või akuga bussid ja trollibussid ning trammid) kasutavate kohalike ühistransporditeenustega seotud reise osakaalu suurenemine territoriaalses haldusüksustes võrreldes 2019. aastaga		Osakaal (%)	45,4 % [2019]	60 %	2. kv	2026	Siht on seotud heitevaba ühistranspordiga kohaliku tasandi reise osakaaluga kohaliku ühistranspordiga reise koguarvust (60 % 2025. aastal võrreldes 45,4 %ga 2019. aastal).
298	Investeering	Eesmärk	Intelligentse	Lepingute				4. kv	2022	Kavas sätestatakse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	1. Säästev linnaline liikumiskeskond		te transpordisüsteemide/muu IKT-taristu pakkumise lepingute allkirjastamine	allkirjastamine						kriteeriumid ja tingimused, mida tuleb täita, et rahastada toetusesaajaid, kes valitakse avatud ja läbipaistva projektikonkursi kaudu, mis hõlmab muu hulgas järgmisi spetsifikatsioone: - Investeeringute kohustuslik kooskõlastamine säästva linnalise liikumiskeskonna kavaga/integreeritud säästva arengu/üldise linnaarengu kavaga on heaks kiidetud; - Liikuvusteenuste kättesaadavuse tagamine funktsionaalses ja linnalähedases piirkonnas. Tagada ühistranspordi prioriseerimine ja edendamine kohalikus liikluses, kavandades kõige sagedamini kasutatavatel/ülekoormatud arteritel eelismarsruute ja bussiradasid;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Järgmised meetmed on abikõlblikud intelligentsete transpordisüsteemide raames (kooskõlas sekkumisvaldkonnaga 076 – Linnatranspordi digitaliseerimine) - Arukas liikluskorraldus - Laadimislahendused - Integreeritud arukad parkimislahendused - Liikluskorralduskeskused - Kiiruse reguleerimise hoiatussüsteemid - Tööpiirkonna ohutussüsteemid - Ühendatud valgusfoorisüsteem - Sõiduaegade ja kiiruse seire - Liikuvad kaalumissüsteemid - Alarmsõidukite kasutamise prioriteetne signaal - Dünaamilised sõnumimärgid - Ühistranspordi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										reisiplaneerija. - Integreeritud reisijate infosüsteemid Muud tüüpi IKT-taristud (linnades ja omavalitsustes) – aruka linna/aruka küla kontseptsioon on samuti abikõlblikud seoses tehnoloogia arenguga (kooskõlas sekkumisvaldkonnaga 021ter „Kõrgtasemel tugiteenuste ja -rajatiste arendamine haldusasutustele ja ettevõtjatele“), näiteks: - Mehitamata õhusõidukite kasutamine ohualade või -olukordade (mägi piirkonnad) kontrollimiseks. - Linna olukorra reaalajas jälgimise keskus. - Rohelise ruumi süsteemide arukad juhtimissüsteemid. - WiFi süsteemi laiendamine avalikes kohtades.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- Arukas linnamööbel. - Avaliku ruumi seire- ja ohutussüsteem. - Kultuuripärandi eesmärkide väärtustamine digitaliseerimise või rekonstrueerimise kaudu - Ühtne kontaktpunkt ettevõtjate jaoks. - Platvorm investeeringute ligimeelitamiseks. - Platvorm kodanikega suhtlemiseks ja kogukonnaalgatuste kujundamiseks. - Kohaliku kogukonna innovatsioonikeskused. - Kutsehariduse ja -koolituse taristu arendamine või ajakohastamine. - Haridussüsteemi digitaliseerimine. - Suurlinna GIS andmebaasid. - Avatud andmeplatvorm. - Virtuaalne ametnik. - Pilveteenused. - Digitaalse avaliku teenuse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										platvorm. - Registreerimise ja dokumentide väljastamise süsteemid. - Linnaandmete keskus ja linna olukorra reaalajas jälgimine. - Linnarakendus (rakendus kodanike teavitamiseks ja probleemide tuvastamiseks kohalikul tasandil). - Maksude maksmine veebis. - Veebipõhine planeerimissüsteem – veebisait, mis võimaldab kodanikel olla veebis kodeeritud erinevates jalaväemiinidega tegelevates töölaudades. - Avalike teenuste teabepunktid. - Veebiplatvorm ja/või mobiilirakendus energiatarbimise kaardistamiseks naabruskonna või linna tasandil.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- Arukas elektrivõrk, mida võib kasutusele võtta ühiselamute eri piirkondades (arukas võrk). - Haljasalade niisutussüsteemide automatiseerimine. - Arukas kanalisatsioonitaristu. - Tehnilise ja munitsipaaltaristu seisundi ja tarbimise jälgimine reaalajas.
299	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Siht	Väljaarendatud/laiendatud süsteemidega haldusüksused – intelligentsed transpordisüsteemid ja e-piletid/muu info- ja		Arv	0	246	4. kv	2024	Arenenud/laiendatud süsteemidega halduslike territoriaalüksuste arv – intelligentsed transpordisüsteemid ja e-piletid/muu IKT taristu vastavalt eesmärgi 298 nõuetele.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			kommunikatsioonitehnoloogia taristu.							
300	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Siht	Haldusüksused, kus toimivad arenenud/laiendatud süsteemid – intelligentseid transpordisüsteemid ja e-piletid/muu IKT taristu.		Arv	246	491	2. kv	2026	Arenenud/laiendatud süsteemidega halduslike territoriaalüksuste arv – intelligentsed transpordisüsteemid ja e-piletid/muu IKT taristu vastavalt eesmärgi 298 nõuetele.
301	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Eesmärk	Elektrisõidukite laadimispunktide ehitamise lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2022	Kavas sätestatakse kriteeriumid ja tingimused, mida tuleb täita, et rahastada toetusesaajaid, kes valitakse avatud ja läbipaistva projektikonkursi kaudu, mis hõlmab muu hulgas järgmisi spetsifikatsioone: - Investeeringute kohustuslik koostöölastamine säästva

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										linnalise liikumiskeskonna kava/integreeritud säästva arengu/üldise linnaarengu kavaga, mis on heaks kiidetud või väljatöötamisel; - Liikuvusteenuste kättesaadavuse tagamine funktsionaalses ja linnalähedases piirkonnas. Tagada ühistranspordi prioriseerimine ja edendamine kohalikus liikluses, kavandades kõige sagedamini kasutatavatel/ülekoormatud arteritel eelismarsruute ja bussiradasid; - Ettevõtjatega avaliku teenindamise lepingu sõlmimine vastavalt määruse (EÜ) nr 1370/2007 sätetele. Kuni 2026. aastani tagavad maakondlikud linnad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										(sealhulgas kõik sektorid Bukarestis) vähemalt 40 üldkasutatava elektrisõidukite laadimispunkti/haldusliku territoriaalüksuse rajamise.
303	Investeering 1. Säästev linnaline liikumiskeskond	Siht	Elektrisõidukite laadimispunktide täiendav arv		Arv	0	5 600	2. kv	2026	Kasutusel olevate elektrisõidukite laadimispunktide arv.

J.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 2. Linnade säästva ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine

Reformi eesmärk on võimaldada linnapiirkondades elavatele inimestele, sealhulgas äärealade/perifeersete kogukondade elanikele, paremat juurdepääsu kvaliteetsetele teenustele, nagu liikuvus, eluase ja muud kohalikul tasandil osutatavad avalikud teenused.

Reformiga määratakse kindlaks raamistik, mille kaudu linnakeskused ja linnalähedased piirkonnad peavad koordineerima, et suurendada oma suutlikkust pakkuda kvaliteetseid ja integreeritud teenuseid ning parandada oma kodanike elatustaset. Reformi kaks peamist sammast on suurlinnapiirkondade seadus ja Rumeenia linnapoliitika raamistik. Seaduses määratletakse funktsionaalsed linnapiirkonnad ja nende peamised kohustused (täpsemalt liikuvus, eluase ja ruumiline planeerimine); luuakse asutused, mis juhivad ja koordineerivad poliitilisi algatusi ja investeeringuid funktsionaalsel linnatasandil; tagab nende fiskaalvõimekuse läbipaistvate ja prognoositavate eelarveallikate kaudu ja võimaldab ühishankeid kaupade ja teenuste pakkumiseks funktsionaalsel linnatasandil. Raamistik toetab funktsionaalsete linnapiirkondade loomist ja määratleb täiendavalt nii kohaliku tasandi kui ka kesktasandiga jagatud ainuvastutust.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Suurlinnapiirkondade seadus ja Rumeenia linnapoliitika raamistik kiidetakse heaks ja need jõustuvad vastavalt 30. juuniks 2022 ja 31. detsembriks 2022.

Reform 3. Maaelu jätkusuutliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine: halduskonsortsiumide loomine funktsionaalsetes maapiirkondades

Reformi eesmärk on võimaldada maapiirkondades elavatele inimestele, sealhulgas äärealade/perifeersete kogukondade elanikele, paremat juurdepääsu kvaliteetsetele teenustele, nagu liikuvus, eluase ja muud kohalikul tasandil osutatavad avalikud teenused.

Reformi eesmärk on integreerida maapiirkondade haldusüksuste poliitika ja teenuste osutamine, et suurendada hõredamalt asustatud piirkondade heaolu⁴⁸. Eelkõige võimaldavad haldusjuhendi muudatused luua halduskonsortsiume funktsionaalsetes maapiirkondades, mis on naabruses asuvad maapiirkondade haldusüksused, mis on majanduslikult ja sotsiaalselt integreeritud ning seisavad silmitsi sarnaste probleemide ja võimalustega nende arenguks (nt ühiste loodusvarade lähedus, kokkupuude samade struktuurišokkidega). Muudatustega määratakse lisaks kindlaks toimiv maapiirkondade õiguskord ja -kohustused; luua organid poliitikaalgatuste ja investeeringute juhtimiseks ja koordineerimiseks funktsionaalse maapiirkonna tasandil; tagada oma fiskaalvõimekus läbipaistvate ja prognoositavate eelarveallikate kaudu ja võimaldada haldusüksuste pakutavate avalike teenuste täielikku digitaalset integreerimist, sealhulgas ühishanke kasutamist kaupade ja teenuste pakkumiseks funktsionaalse maapiirkonna tasandil.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Haldusjuhendi muudatused, mis võimaldavad halduskonsortsiumide loomist funktsionaalsetes maapiirkondades, jõustuvad 31. detsembriks 2022.

Reform 4. Eluaseme kvaliteedi parandamine

Selle reformi eesmärk on vähendada haavatavate elanikkonnarühmade ja rühmade, eelkõige linna- ja maapiirkondade marginaliseerunud kogukondades elavate inimeste suurt puudust seoses eluasemega.

---

⁴⁸ Territoriaalsed haldusüksused on määratletud kui „maapiirkonnad“ vastavalt „Territoriaalseid tüpoloogiaid käsitlevale metodoloogilisele käsiraamatule – 2018. aasta väljaanne“ (tuntud ka kui DEGURBA meetodika) või OECD väikestele piirkondadele antud laiendatud klassifikatsioonile (Fadic, M. jt (2019), „Classifying Small (TL3) regions based of majorropolitan populated, low density and remoteity“, OECD Regionaalarengu töödokumendid, nr 2019/06, OECD Publishing, Pariis, <https://doi.org/10.1787/b902cc00-en>).

Reform viiakse ellu riikliku eluasemestrategia ja selle tegevuskava rakendamist tagava õigusakti jõustumisega, sealhulgas selliste mehhanismide kasutamise kaudu nagu suurlinnapiirkonnad ja halduskonsortsiumid. Samuti tuleb nendele dokumentidele lisada eluasemevajaduste kaardistamine, eelkõige marginaliseeritud kogukondades ja rühmades, sealhulgas mitteametlikes asulates linna- ja maapiirkondades. Reformiga tagatakse vastastikune täiendavus olemasolevate või tulevaste ühenduse integreeritud keskuste investeeringutega (st haridus-, sotsiaal- ja põhiliste tervishoiuteenuste osutamine), mida rahastatakse ESF+ist ja tulevases ühtekuuluvuspoliitikast, ning see ei too kaasa sotsiaalset segregatsiooni.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Seadusandlik akt riikliku eluasemestrategia ja tegevuskava rakendamise tagamiseks võetakse vastu ja see jõustub 30. juuniks 2022.

Reform 5. Planeerimissüsteemi arendamine – ruumilise planeerimise, linnastumise ja ehituse koodeks

Reformi eesmärk on parandada üldist territoriaalset planeerimist, muutes ruumilise planeerimise dokumendid ja menetlused lihtsamaks ja digitaliseeritumaks, suurendades ruumilist ja territoriaalset planeerimist käsitlevate dokumentide kättesaadavust ja läbipaistvust ning suurendades energiatõhusate ja kestlike lahenduste kasutamist ehituses.

Reform viiakse ellu ruumilise planeerimise linnaplaneerimise seadustiku jõustumisega. Seadustikuga lihtsustatakse ja ühtlustatakse ruumilistest ja üldistest linnaplaneeringutest teavitamist, nende ajakohastamist ja geoinfosüsteemidesse ülevõtmist, samuti meetmeid energiatõhususe suurendamiseks ja õhukvaliteedi parandamiseks siduvate ehitusstandardite abil kõigis haldusüksustes ning funktsionaalsetes linna- ja maapiirkondades. Tegevusjuhend sisaldab samuti ajakohastatud linnaplaneerimisdokumentide sätteid, mille eesmärk on vähendada funktsionaalsetes linna- ja maapiirkondades elavate inimeste sõiduaega ja vahemaad. Uus andmeplatvorm, mis on osa territoriaalsest vaatluskeskusest, koondab standardseid ja digiteeritud kaarte ja strateegilisi dokumente, mis on linnaplaneerimise aluseks, ning tagab üldsuse juurdepääsu kõigile kavadele ning uusimatele ruumilise ja territoriaalse planeerimise dokumentidele.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse koodeks jõustub 31. märtsiks 2023 ning toimiv andmeplatvorm, mis võimaldab täielikku digitaalset juurdepääsu ruumilise ja territoriaalse planeerimise dokumentidele territoriaalse vaatluskeskuse osana, hakkab toimima 30. juuniks 2023.

Investeering 2. Elamuehitus noortele ning tervishoiu- ja haridustöötajatele

Investeeringu eesmärk on parandada abivajavate noorte ning tervishoiu- ja haridustöötajate juurdepääsu kvaliteetsetele eluasemetele, pakkudes selliseid teenuseid marginaliseeritud kogukondades ja marginaliseeritud rühmades.

Investeering seisneb uute elamuüksuste ehitamises haavatavatest kogukondadest ja rühmadest pärit noortele kooskõlas riikliku eluasemestrategia ja tegevuskava sätetega ning sellega kaasnevad meetmed sihtrühma sotsiaalse ja majandusliku integratsiooni edendamiseks. Majad ehitatakse võrdselt tervishoiu- ja haridustöötajatele linna- ja maapiirkondades, kus elavad marginaliseeritud kogukonnad ja rühmad ning kus varem on kindlaks tehtud tervishoiu- ja haridusteenuste osutamise puudujääk. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % madalam kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 3. Üldkasutatavate hoonete mõõdukas taastamine, et parandada haldusüksuste avalike teenuste osutamist

Selle investeeringu eesmärk on parandada kohalike avalike teenuste osutamist. Investeeringust rahastatakse avaliku sektori hoonete mõõdukas renoveerimist kohalikul tasandil. See puudutab ainult linnades ja valdades asuvaid üldkasutatavaid hooneid, mis on mõeldud kodanikele avalike teenuste osutamiseks (nt linnavalitsuste hooned, sotsiaalteenuste hooned). Investeering seisneb 1 015 481 ruutmeetri renoveerimises abikõlblikes üldkasutatavates hoonetes. Renoveerimine peaks kaasa tooma primaarenergia nõudluse vähenemise 30 % võrra, nagu näitavad energiamärgised.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 4. Ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide arendamine/ajakohastamine geoinfosüsteemi vormingus

Selle investeeringu eesmärk on suurendada digitaalset juurdepääsu ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentidele.

Investeeringuga rahastatakse ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide, sealhulgas säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamist või ajakohastamist. Kõik dokumendid töötatakse välja digitaalsel kujul kooskõlas ruumilise planeerimise, linnastumise ja ehituse seadustikuga ning need kinnitab riiklik tugiasutus. Dokumendid laaditakse üles territoriaalse vaatluse platvormile.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

J.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
307	Reform 2. Millega luuakse linnade säästva ümberkujundamise poliitikaraamistik – Rumeenia linnapoliitika	Eesmärk	Suurlinnapiirkondade seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab suurlinnapiirkondade seaduse jõustumisele				2. kv	2022	Suurlinna-alade seaduses: - määratletakse kriteeriumid suurlinnapiirkondade ja selle poliitiliste pädevuste piiritlemiseks, nimelt: liikuvus, ruumiline planeerimine, linnaarendus, elamumajandus ja muud kohalikul tasandil osutatavad avalikud teenused, mis käsitlevad muu hulgas äärealade/perifeersete kogukondade probleeme, sealhulgas mitteametlikke asulaid; - koordineeriv asutuse loomine suurlinnapiirkonna tasandil, et juhtida ja kontrollida poliitika ja investeeringute rakendamist suurlinnapiirkonda kuuluvates haldusüksustes eesmärgiga parandada ühenduvust, ruumilist

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										planeerimist, roheline taristu arendamist ning juurdepääsu tööhõivele, tervishoiuteenustele ja haridusele, sealhulgas mahajäänud piirkondades/perifeerias elavate inimeste jaoks, ning tagada ka suuremad majanduslikud võimalused asulateks linnalähedastes piirkondades linna kesklinna ümber; - läbipaistva ja prognoositava raamistiku (sealhulgas kriteeriumid, meetoodika) tagamine, et moodustada iga suurlinnapiirkonna eelarve, mis põhineb funktsionaalse linnapiirkonna moodustavate haldusüksuste panusel ja vajaduse korral keskvalitsuse ülekannetel riiklike arenguprogrammide kaudu, mida rahastatakse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										igal aastal riigieelarvest ja mis põhineb iga suurlinnapiirkonna tasandil taotletavate poliitikaeesmärkidega seotud tulemuslikkuse kriteeriumidel, võimaldada ühishankeid kaupade ja teenuste pakkumiseks funktsionaalse piirkonna tasandil.
308	Reform 2. Linnade säästva ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine	Eesmärk	Rumeenia linnapoliitika raamistiku loomist käsitleva valitsuse otsuse jõustumine	Valitsuse otsuse säte, milles viidatakse Rumeenia linnapoliitika raamistiku jõustumisele				4. kv	2022	Valitsuse otsusega: - määratakse kindlaks riigi ja kohaliku tasandi ametiasutuste rollid ja kohustused Rumeenia linnapoliitika rakendamisel; - integreeritakse säästva arengu põhimõtted, sealhulgas looduspõhiste lahenduste jõustamise kaudu, linnaplaneerimisdokumentidesse; - võetakse kasutusele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Rumeenia linnapoliitika esmatähtsatest eesmärkidest tuletatud peamised tulemusnäitajad (st parem liikuvus, parem ruumiline planeerimine, paremad elamistingimused, marginaliseeritud/perifeersetele kogukondadele suunatud kohalikud avalikud teenused ja juurdepääs ühistranspordile); - kehtestatakse stabiilne ja prognoositav rahastamismehhanism; - soodustatakse kohalikku koostööd, stimuleerides funktsionaalse linnapiirkonna tasandil kavandatud ja säästva integreeritud linnaarengu kavade koostöös olevaid säästva linnaarengu projekte.
309	Reform 2. Linnade säästva	Siht	Elukvaliteedi		Osakaal (%)	30,7 %	40 %	2. kv	2026	Siht on parandada elukvaliteeti 10

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine		parandamine linnapiirkondades							protsendipunktiga linnapiirkondades (st suurendada nende inimeste osakaalu, kes vastasid positiivselt väitele „Ma olen rahul linnas elamisega: täiesti nõus“), alates 2020. aasta teisest kvartalist (lähtetasemena) kuni 2026. aasta teise kvartalini, mõõdetuna Euroopa linnade elukvaliteedi uuringu meetodikaga sarnase meetodika abil. Küsitlus viiakse läbi välise teenuseosutaja abil.
310	Reform 3. Maaelu jätkusuutliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine: halduskonsortsiümide loomine funktsionaalsetes maapiirkondades		Jõustub õigusakt, millega muudetakse haldusseadustikku ja luuakse halduskonsortsiümid naabruses	Õigusakti jõustumisele viitav õigusnorm				4. kv	2022	Haldusjuhendi muudatustega luuakse funktsionaalsetes maapiirkondades halduskonsortsiümid (määratletud vastavalt linnastumise astme (DEGURBA) meetodikale), mis näitavad teatavat majanduslikku ja sotsiaalset integratsiooni ja/või seisavad

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			asuvates maapiirkondade või valdavalt maapiirkondade haldusüksustes, mis tegutsevad funktsionaalsete maapiirkondadena.							silmitsi sarnaste arenguprobleemide ja võimalustega (nt ühiste loodusvarade lähedus, kokkupuude samade struktuurišokkidega). Õigusaktide muudatustega: - Määratakse kindlaks maapiirkondade funktsionaalsel lähenemisviisil põhinevate halduskonsortsiumide õiguslik kord ja kohustused, et parandada riiklike sotsiaal-, haridus- ja tervishoiuteenuste tõhusust ning toetada füüsilisest isikust ettevõtjaid põllumajanduses (näiteks juurdepääs turgudele ja tihedam koostöö), ning investeeringute rakendamise tõhusus, mis aitab parandada territoriaalset ühtekuuluvust, maapiirkondade

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										integreerimist ning looduse ja kultuuripärandi jätkusuutlikku kapitaliseerimist. - Luuakse igale halduskonsortsiumile vastav organ, mis viib ellu rohkematele kohalikele ametiasutustele omaseid tegevusi ja aitab kaasa kaasatud avaliku sektori asutuste strateegiliste eesmärkide elluviimisele. Asutus haldab järgmist liiki avalikke teenuseid: territoriaalne ja linnaplaneerimine; riigihanked; investeeringud; avaliku ja erasektori haldamine; finants- ja raamatupidamisarvestus; juriidilised teenused; sotsiaalabi; põllumajandusregister; rahvastikuregister; kataster. - Tagatakse läbipaistev ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										prognoositav eelarve, mis koosneb halduskonsortsiumi moodustavate haldusüksuste osamaksetest ja keskvalitsuse ülekannetest, mis põhinevad läbipaistvatel tulemuslikkuse kriteeriumidel, mis on seotud poliitikaeesmärkidega funktsionaalse maapiirkonna tasandil. - Võimaldatakse haldusüksuste ja konsortsiumide pakutavate avalike teenuste täielikku digitaalset integreerimist, et pakkuda avalikke teenuseid kodanikele ja ettevõtjatele lühemal ajal, sealhulgas ühishangete kaudu kaupade ja teenuste pakkumiseks funktsionaalse maapiirkonna tasandil.
311	Reform 3. Maaelu jätkusuutliku	Siht	Vaesuse ja sotsiaalse		Protsent	45,4 %	38 %	2. kv	2026	Vähendada vähemalt 7,4 protsendipunkti võrra vaesuse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine: halduskonsortsiuimide loomine funktsionaalsetes maapiirkondades		tõrjutuse vähendamise maapiirkondades							ja sotsiaalse tõrjutuse määra maapiirkondades vastavalt Eurostati näitajale (ILC_PEPS13), kasutades 2020. aasta lähtenäitajat 45,4 %.
312	Reform 4. Eluaseme kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Riikliku eluasemestrategie ja väga halbade elamistingimuste vähendamise tegevuskava rakendamist käsitleva õigusakti jõustumine	Seaduse sätestamis viitab riikliku eluasemestrategie ja tegevuskava rakendamist käsitleva õigusakti jõustumisele, et vähendada suurt eluasemepuudust				2. kv	2022	Seadusandliku aktiga tagatakse riikliku eluasemestrategie ja tegevuskava rakendamine, et parandada eluaseme kvaliteeti haavatavatele elanikkonnarühmadele ja rühmadele, kes vähendavad suurt eluasemepuudust, eelkõige linna- ja maapiirkondade marginaliseerunud kogukondades elavatele inimestele. Strategie ja tegevuskavaga: - kaasneb eluasemevajaduste kaardistamisene eelkõige marginaliseeritud

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kogukondades ja rühmades, sealhulgas mitteametlikes asulates, linna- ja maapiirkondades (vastavalt marginaliseeritud kogukondade atlase ajakohastatud versioonile); - tagatakse lähenemisviis, mis tagab olemasolevate või tulevaste integreeritud ühenduse keskuste investeeringute (st haridus-, sotsiaal- ja põhiliste tervishoiuteenuste osutamine), mida rahastatakse ESF+ist ja tulevastest ühtekuuluvuspoliitika fondidest, vastastikuse täiendavuse/matseerimise; - tagatakse marginaliseeritud kogukondades täiendav juurdepääs haridusele ja tervishoiuteenustele (nagu on kindlaks määratud marginaliseeritud

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kogukondade atlase ajakohastatud versioonis); - ei põhjustata sotsiaalset segregatsiooni; - tagatakse võimalus kasutada investeeringute tegemiseks suurlinnapiirkondi, halduskonsortsiume ja kogukondadevahelisi arendusühendusi.
313	Reform 4. Eluaseme kvaliteedi parandamine	Siht	Eluasemete ülerahvastatuse vähendatud protsent		Protsent	45,1 %	39 %	2. kv	2026	Eluasemete ülerahvastatuse määra vähenemine 6,1 protsendipunkti vastavalt Eurostati näitajale (ILC_LVHO05A), kasutades 2020. aasta lähtenäitajat 45,1 %.
314	Reform 4. Eluaseme kvaliteedi parandamine	Siht	Mitteametlikes asumites elavate inimeste osakaal on vähenenud		Protsent	0	20 %	2. kv	2026	Siht on vähendada funktsionaalsetes linnapiirkondades asuvates mitteametlikes asulates elavate inimeste osakaalu ja suurendada nende integreerumist kogukondadesse. Nende inimeste arv, kes elavad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										mitteametlikes asulates, kus on vaesed või puuduvad eluasemed, määratakse kindlaks vastavalt kaardistamisprotsessile, mis on välja töötatud kooskõlas territoriaalse ja linnaplaneerimise seadusega.
315	Reform 5. Planeerimissüsteemi arendamine – ruumilise planeerimise, linnastumise ja ehituse koodeks	Eesmärk	Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse seadustiku jõustumine	Seaduse säte, mis viitab ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse seadustiku jõustumisele				1. kv	2023	Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse seadustikuga rakendatakse muu hulgas järgmist: - halduskoormuse vähendamine, haldusaktide väljaandmise tähtaegade lühendamine ning uute mehhanismide kasutuselevõtmine, et tagada tõhusamad, digitaliseeritud ja kvaliteetsemad haldusprotsessid ehituses, sealhulgas planeerimisstruktuurid funktsionaalsete linnapiirkondade tasandil; - kõikide ruumiliste ja üldiste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										linnaplaneeringute ajakohastamine ja ülevõtmine geoinfosüsteemidesse ning vastavusse viimine Rumeenia linnapoliitika uute põhimõtetega (säästva transpordi edendamine ja liiklusohutuse parandamine, looduspõhiste lahenduste/roheline ja sinise taristu kasutamine), sealhulgas funktsionaalsete linna- ja maapiirkondade tasandil; - meetmed energiatõhususe suurendamiseks ja õhukvaliteedi parandamiseks siduvate ehitusstandardite abil kõigis haldusüksustes ning funktsionaalsetes linna- ja maapiirkondades. - Konkreetsed sätted ajakohastatud linnaplaneerimisdokumentid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										es, mille eesmärk on vähendada funktsionaalsetes linna- ja maapiirkondades elavate inimeste sõiduaega ja vahemaad (15-minutilise linna kontseptsiooni rakendamine, st: keskendumine paremale juurdepääsule asjakohastele rajatistele). Juhendi/käsiraamatu väljatöötamine ja vastuvõtmine, et hõlbustada juhendi uute sätete rakendamist.
316	Reform 5. Planeerimissüsteemi arendamine – ruumilise planeerimise, linnastumise ja ehituse koodeks	Eesmärk	Koostalitlusvõimelise linnade digitaalse andmeplatvormi kasutuselevõtmine (territoriaalse vaatluskesk	Digitaalse platvormi käivitamine (territoriaalse vaatluskeskuse osana)				2. kv	2023	Territoriaalse vaatluskeskuse osana võetakse kasutusele standardne andmeplatvorm, mis võimaldab: - üldsuse juurdepääsu uusimatele ruumilise ja territoriaalse planeerimise dokumentidele, mis vastavad riigi kõigile territoriaalsetele haldusüksustele;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			use osana)							- kohalikel ametiasutustel väljastada linnaplaneerimise sertifikaate ja ehituslube koos kõigi asjaomaste riigiasutuste andmebaasidega (nt maksuamet) ning kasutada valitsuse pilve jaoks olemasolevat taristut; - andmete (nt andmed linnaeeskirjade, kõigi piirangute ja maa lubatud kasutamise kohta) edastamist reaalajas kõigile huvitatud isikutele, sealhulgas üldsusele, et tagada ehituslubade ja ehituslubade väljastamise läbipaistvus; - linnaplaneerimise dünaamilist juhtimist (andmete pidev ajakohastamine, võttes arvesse tehtud muudatusi – näiteks linna üldplaneeringu näitajate muutmine linna

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										üldplaneeringus), mis võimaldab haldusüksustel, sealhulgas funktsionaalses linna- ja maapiirkonnas, koordineerida kohalikul tasandil selliste poliitikameetmete rakendamist nagu energia-, keskkonna-, eluaseme- ja transpordipoliitika.
317	Investeering 2. Eluruumide ehitamine noortele ning tervishoiu- ja haridustöötajatele	Eesmärk	Kõigi rahastamisele pingute allkirjastamine haavatavatest kogukondadest ja rühmadest pärit noortele ning tervishoiu- ja haridustöötajatele	Lepingute allkirjutamine				4. kv	2022	Toetuse rahastamiskava koostatakse riikliku eluasemestrategia ja tegevuskava sätete alusel, mis on kooskõlas eesmärgi 312 spetsifikatsioonidega. Rahastamiskava on avatud kõigile halduslikele territoriaalüksustele/linnaaladele/halduskonsortsiumidele ja see vastab järgmistele kohustuslikele nõuetele: A) Noorte eluasemevõimalus antakse haldusüksustele/halduskonsortsiumidele/linnaaladele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			jatele linna- või maapiirkondades							integreeritud tegevuskava alusel, mille eesmärk on parandada haavatavates kogukondades ja rühmades elavate noorte ja nende leibkonna elutingimusi, sealhulgas meetmed sihtrühma sotsiaalse ja majandusliku integratsiooni edendamiseks. Toetust saavad noored peavad kumulatiivselt vastama tingimusele, et nad on pärit haavatavast kogukonnast/rühmast, kes on vanuses 18–35 aastat ja kelle sissetulek pereliikme kohta on väiksem kui keskmine kuupalk majanduse kohta, ei oma maja/ei ole maja, mis praegu elab ülerahvastatud või vaestes

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										elamistingimustes. Kriteeriumides võetakse arvesse ka seda, kas noortel on üks või mitu last, kes elavad/elavad oma leibkonnas. B) Meditsiini- ja haridustöötajate eluasemeüksused antakse haldusüksustele/halduskon sortsiumidele/linnaaladele integreeritud tegevuskava alusel, mille eesmärk on parandada meditsiini- või haridusteenuseid haavatavatele kogukondadele ja rühmadele, mis on kindlaks tehtud eelkõige tõrjutud kogukondade ja rühmade vajaduste kaardistamisel. Samuti tehakse investeeringud kooskõlas

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										investeeringutega haridusse, tervishoidu (nt haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine, et suurendada juurdepääsu põhilistele meditsiiniteenustele) ja riikliku taaste- ja vastupidavuskava renoveerimislaine komponentidesse, samuti praeguse komponendi investeeringuga 3 (avalike hoonete mõõdukas renoveerimine), rakenduskavadega (2014-2020 ja 2021-2027) või muude programmidega.
318	Investeering 2. Eluruumide ehitamine noortele ning tervishoiu- ja haridustöötajatele	Siht	Haavatavatest kogukondadest/rühmadest pärit noortele ehitatud		Arv	0	3 490	2. kv	2026	Haavatavatest kogukondadest/rühmadest pärit noorte eluasemete arv, mida toetavad täiendavad meetmed, nagu sotsiaal-, haridus- ja tööturumeetmed kõigi eelnevalt kindlaks

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			eluasemed							määratud noorte jaoks kooskõlas eesmärgi 317 nõuetega. Uued ehitised peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergianõudlus, mis on vähemalt 20 % madalam kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgiste abil.
319	Investeering 2. Eluruumide ehitamine noortele ning tervishoiu- ja haridustöötajatele	Siht	Tervishoiu- ja haridustöötajatele ehitatud eluasemed		Arv	0	873	2. kv	2026	Tervishoiu- ja haridustöötajatele ehitatud eluasemete arv linnades või maapiirkondades, kus juurdepääs haridusele ja tervishoiule on spetsialistide vähesuse tõttu ebapiisav, nagu on märgitud eesmärgis 317. Uued ehitised peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergianõudlus, mis on vähemalt 20 % madalam kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgiste

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										abil.
320	Investeering 3. Avalike hoonete mõõdukas taastamine, et parandada haldusüksuste avalike teenuste osutamist	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine avaliku sektori hoonete mõõdukaks renoveerimiseks	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2022	Kavas sätestatakse avaliku sektori hoonete mõõduka renoveerimise kriteeriumid ja tingimused, mis hõlmavad muu hulgas järgmisi tingimusi: - Abikõlblikud on ainult linnad ja vallad - Abikõlblikud on ainult üldkasutatavad hooned, mille eesmärk on pakkuda kohalikke avalikke teenuseid (nt linnavalitsuse hooned, sotsiaalteenuste hooned). - Mõõdukad moderniseerimisprojektid toovad kaasa primaarenergia nõudluse vähenemise 30 % võrra, mida tõendavad energiamärgised. Avaliku sektori hoonete mõõdukaks renoveerimiseks tehtavate investeeringute puhul ei tohi süsteemi kulud,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										mis ei ole seotud energiatõhususega, ületada 10 % kogukuludest.
322	Investeering 3. Avalike hoonete mõõdukas taastamine, et parandada haldusüksuste avalike teenuste osutamist	Siht	Renoveeritud üldkasutatavate hoonete pindala ruutmeetrites		Ruutmeetrite arv	0	1 015 481	2. kv	2026	Siht hõlmab hoonestatud ala, mida tuleb mõõdukalt renoveerida, väljendatuna ruutmeetrites ja tõendades primaarenergia nõudluse 30 %-list vähenemist energiamärgiste abil.
323	Investeering 4. Ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide arendamine/ajakohastamine geoinfosüsteemi vormingus	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamiseks/ajakohastamiseks.	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2022	Kavas sätestatakse kriteeriumid ja tingimused, mida tuleb täita ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja säästva linnalise liikumiskeskonna kavade arendamise/ajakohastamise rahastamisel. Dokumentide koostamine/ajakohastamine töötatakse välja digitaalsel kujul kooskõlas eesmärgi 288 ja eesmärgi 315 sätetega.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Säästva linnalise liikumiskeskonna kava kiidab heaks säästva linnalise liikumiskeskonna kava optimeerimise riiklik tööühm, mis on loodud vastavalt eesmärgi 289 sätetele, ning ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumendid laaditakse üles territoriaalsesse vaatluskeskusesse. Tagatakse integreerimine eesmärgis 316 kirjeldatud digitaalse platvormiga.
325	Investeering 4. Ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide arendamine/ajako hastamine geoinfosüsteemi vormingus	Siht	Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja säästva linnalise liikumiskeskonna kavad, mis		Arv	0	298	2. kv	2026	Digitaalselt töötatakse välja ja võetakse vastu vähemalt 298 ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja linnalise liikumiskeskonna kava. Koostatakse 206 linna üldplaneeringut käsitlevat dokumenti (142 valda, 39 linna, 17 linna ja 8 linna-maakonnakeskust (sh

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			on lõplikult vormistatud ja üle võetud territoriaalse vaatluse platvormi							Bukarest); 4 maakondade territoriaalne ruumiline planeeringut; 1 territoriaalse tsooniplaneerimise dokumentatsioon; 47 linnasõidu üldkavade dokumentatsiooni ja 40 säästva linnalise liikumiskeskonna kava. Kõik dokumendid avaldatakse territoriaalse vaatluse platvormil. Investeering tehakse vastavalt eesmärgi 323 nõuetele.

K. KOMPONENT 11. TURISM JA KULTUUR

Turismi- ja kultuurikomponendi eesmärk on suurendada sotsiaalset, majanduslikku ja territoriaalset ühtekuuluvust ning luua uusi töökohti, eelkõige maapiirkondades, nimelt:

- (1) säästvate sotsiaal-majanduslike muutuste edendamine maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, arendades välja piirkondlike turismisihtkohtade haldamise organisatsioonide võrgustiku ja toetades kohalikke turismiinvesteeringuid;
- (2) säästva liikuvuse toetamine, luues riikliku Velo võrgustiku, mis hõlmab Eurovelo marsruute ning
- (3) lõhe vähendamine juurdepääsul kultuurile maa- ja suurte linnapiirkondade vahel.

Reformid ja investeeringud aitavad täita 2019. ja 2020. aastal Rumeeniale esitatud riigipõhiseid soovitusi, milles käsitletakse vajadust keskendada investeeringud rohe- ja digipöördele, eelkõige kestlikule transpordile ja digiteenuste taristule (riigipõhine soovitus 3, 2020), võttes samal ajal arvesse piirkondlikke erinevusi (riigipõhine soovitus 4, 2019).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas DNSH tehniliste suunistega (2021/C58/01).

K.1. Laenuka seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine

Selle reformi eesmärk on suurendada Rumeenia turismisektori konkurentsivõimet ning edendada jätkusuutlikke sotsiaal-majanduslikke muutusi maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, võttes vastu vajaliku raamistiku sihtkohtade haldamise organisatsioonide tegevuse alustamiseks.

Kõnealuse reformi rakendamine seisneb sihtkohahaldusorganisatsioonide toimimiseks vajaliku õigusraamistiku vastuvõtmises ja kultuuripärandi väärtustamise tegevuskava väljatöötamises, et suurendada Rumeenia turismisektori konkurentsivõimet.

Sihtkohtade haldamise organisatsioonide loomine ja kasutuselevõtmine põhineb Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) soovitusel, mis on esitatud uuringus „Sihtkohtade haldamise organisatsioonide tegevus“.

Sihtkoha haldamise organisatsioonide toimimiseks vajalik õigusraamistik sisaldab ka rahastamismehhanismi üksikasjalikku kirjeldust ja selget juhtimismudelit. Tegevuskava viiakse ellu kooskõlas sihtkoha haldamise organisatsiooni arengustrateegias esitatud meetmetega ning see on kooskõlas kaardistamistegevuse tulemustega.

Sihtkoha haldamise organisatsioon on juriidiline isik, kes viib ellu turismi arendamise poliitikat igas konkreetsetes sihtkohas, sealhulgas sihtkoha turunduspoliitikat, kooskõlas kehtivate õigusnormidega, koondades mitmeid teisi organisatsioone, näiteks: ettevõtjad, avaliku sektori asutused, kutse- ja tööandjate ühendused ning reguleerivad asutused. Piirkondlikud sihtkohtade haldamise organisatsioonid kavandatakse nii, et nad moodustaksid tõhusa võrgustiku, mis keskendub kohalikele konkurentsieelistele, ning nad teevad koostööd riikliku turismiametiga.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruudi edendamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada valitud turismisihtkohtade atraktiivsust, arendades 12 temaatilist turismimarsruuti ebasoodsas olukorras olevates Rumeenia maapiirkondades ning luues turismitööstuses uusi töökohti.

Kõnealuse investeeringu rakendamine hõlmab rahalist toetust 12 turismimarsruutide edendamiseks ning riikliku ja rahvusvahelise mõjuga turismiobjektide moderniseerimiseks/taastamiseks, mis kuuluvad optimaalsetes sihtpiirkondades kindlaks määratud 12 marsruudi hulka. 12 temaatilist marsruuti on järgmised: Losside marsruut, Curia marsruut, Cula marsruut, Rumeenia traditsioonilise gastronoomia marsruut, kangendatud kirikute marsruut, puitkirikute marsruut, Moldova kloostrite marsruut, Saint Ladislau marsruut, Rooma kastrumi marsruut, kindluseteed, Doonau delta kultuurimaastiku taastamine, traditsioonilise arhitektuuriga külade marsruut.

Konkreetsed turismiobjektid on vähemalt 225 ja valitakse pärast iga sihtkohahaldusorganisatsiooni jaoks optimaalsete sihtkohtade kaardistamist, võttes aluseks nende suutlikkuse meelitada ligi rahvusvahelisi ja riiklikke turiste ning edendada jätkusuutlikke/keskkonnale suunatud sotsiaalmajanduslikke muutusi maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Muuseumide ja mälestusmärkide ajakohastamine/loomine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada kultuurturismi rõhumisele ja konfliktidele pühendatud muuseumide ja mälestusmärkide arendamise kaudu.

Kõnealuse investeeringu rakendamine hõlmab järgmiste muuseumide ja mälestusobjektide ajakohastamist ja loomist: Juudi ajaloo ja holokausti rahvusmuuseum (Bukarest), 89. revolutsiooni memoriaal (Timișoara), ohvrite mälestusmärk (Sighet), vaigivang (Râmnicu Sărat), inimeste sundümbervasustamise ja industrialiseerimise mälestis (Satu Mare), kommunismi õuduste muuseum (Sfântu Gheorghe), Transilvania ajaloogalerii, robide jõgi – The Victims Gorge (Aiud).

Uued ehitised peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % väiksem kui liginullenergiahoonete (NZEB) nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 2. Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil

Reformi eesmärk on aidata kaasa väikelinnade ja maapiirkondade majanduslikule arengule, võttes vastu jalgrattateede ja säästvate turismivormide õigusliku, institutsioonilise ja investeerimisraamistiku.

Reformi rakendamine hõlmab regulatiivset reformi, et määrata kindlaks asjaomased üksused, jalgrattateede kriteeriumid ja stiimulid jalgrattaturismi edendamiseks.

Reform viiakse lõpule 31. märtsiks 2022.

Investeering 3. Velo riikliku koordineerimiskeskuse loomine ja töölerakendamine

Investeeringu eesmärk on aidata kaasa säästvale liikuvusele, edendades jalgrattasõitu uue Velo riikliku koordinatsioonikeskuse kaudu.

Kõnealuse investeeringu rakendamine hõlmab uuringut jalgrattaturismi marsruutide kohta riiklikul tasandil, mis on aluseks Velo rattateede ja -marsruutide digiteerimisele ning riikliku eVelo platvormi väljatöötamisele, mis hõlmab integreeritud digitaalset rakendust kõigi jalgrattaturismi marsruutide jaoks ja spetsiaalset veebisaiti.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2022.

Investeering 4. 2 404 km jalgrattateede rakendamine

Selle investeeringu eesmärk on arendada säästvat transporti jalgrattateede taristu arendamise kaudu.

Selle investeeringu rakendamine hõlmab uute riiklike jalgrattateede arendamist Rumeenias 2 404 km ulatuses. Marsruutide asukoht on prioriteetne peamistel turismimarsruutidel.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 3. Kultuurisektori rahastamissüsteemi reformimine

Selle reformi eesmärk on luua stabiilne, prognoositav ja pikaajaline jätkusuutlik õigus- ja haldusraamistik mitteavaliku (era-/sõltumatute) kultuurisektori ja kultuuritöötajate jaoks, luues andmekogumisvahendid tulevase riikliku poliitika jaoks, ning alustada protsessi, mis aitab kaasa väikeste maa- ja linnapiirkondade sotsiaalhariduslikule ja kultuurilisele arengule.

Reformi rakendamine hõlmab kultuuriprojektide rahastamissüsteemi ja kultuurisektori töötajate toetamist käsitlevate õigusaktide jõustumist.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

Investeering 5. Kultuurile juurdepääsu parandamine kultuuriliselt mahajäänud piirkondades

Investeeringu eesmärk on parandada kultuuri kättesaadavust kultuuriliselt ebasoodsas olukorras olevates omavalitsustes.

Kõnealuse investeeringu rakendamine hõlmab partnerluses kohalike omavalitsustega elluviidavat katselist rahastamisprogrammi, et toetada kohalikul tasandil rakendatavaid ühe- või mitmeaastaseid kultuuriprogramme, ning katseprogrammi, et rahastada kultuuriharidusprojekte, millest saavad kasu maapiirkondade ja väikelinnade haridusasutused.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Investeering 6. Digitaalse süsteemi arendamine kultuuri rahastamisprotsesside jaoks

Selle investeeringu eesmärk on arendada välja digitaalne süsteem avaliku sektori vahendite eraldamiseks kultuurisektoritele.

Nende investeeringute rakendamine hõlmab sellise digitaalse süsteemi väljatöötamist, mis hõlbustab riiklike kultuuriettevõtjate juurdepääsu rahastamisele lihtsustatud ja digitaliseeritud rakenduste kaudu; Registreerib kõik juba antud riiklikud kultuuritoetused, et vältida topeltrahastamist, ja kogub andmeid kultuurikulude kohta omavalitsuste tasandil, et kultuuripoliitika valdkonnas oleks võimalik teha tõenduspõhine otsus, võimaldades samal ajal läbipaistvat juurdepääsu kultuuriprojekte käsitlevale mittekonfidentsiaalsele teabele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Investeering 7. Filmide tootmise ja levitamise digitaliseerimise kiirendamine

Selle investeeringu eesmärk on tugevdada mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate suutlikkust filmitootmises ning kiirendada Rumeenia filmitootjate ja levitajate üleminekut digitehnoloogiale, suurendades digitaalse tootmise, levitamise, turustamise ja reklaamimise suutlikkust, sealhulgas digitaalse arhiveerimise tehnoloogiaid.

Kõnealuse investeeringu rakendamine hõlmab sisu arendamist ning filmitootjate ja levitajate ärisuutlikkuse suurendamist, kombineerides projekti rahastamist ja üksuse rahastamist.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

K.2. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
326	Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine	Eesmärk	Kaardistati kõik piirkondlike sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) optimaalsed sihtpiirkonnad Rumeenias	Avaldati kõik piirkondlike DOMde optimaalsed sihtpiirkonnad Rumeenias.				1. kv	2022	Sihtkoha pidajad määravad optimaalsed sihtpiirkonnad kindlaks järgmiste kriteeriumide alusel: - nende võime meelitada ligi rahvusvahelisi turiste - sotsiaal-majandusliku jätkusuutliku/keskkonnasõbraliku ümberkujundamise edendamine maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, täiendades seda kohaliku fondi komponendiga (nt seoses funktsionaalsete maapiirkondadega); - uute töökohtade loomise potentsiaal.
327	Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine	Eesmärk	Kultuuripärandi kasutamise tegevuskava Rumeenia turismisektori konkurentsivõime	Kultuuripärandi kasutamise tegevuskava vastuvõtmine Rumeenia turismisektori konkurentsivõime suurendamiseks				1. kv	2022	Tegevuskava peab olema kooskõlas DMO mitme turismipaketiga. Tegevuskava hõlmab ajavahemikku 2022-2026 ning sisaldab konkreetseid aastaseid ja mitmeaastaseid eesmärgi ja järgmisi põhimeetmeid: a) määrata kindlaks riikliku ja rahvusvahelise mõjuga

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			suurendamiseks	s						objektide liigid, mida kasutatakse turismi edendamiseks Rumeenias ja mis aitavad kaasa sotsiaalmajanduslikult jätkusuutlike/keskkonnasõbralike muutuste edendamisele maapiirkondades ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades; ning b) luua kaardistamise tulemusel kultuurirajad. Samuti kirjeldatakse üksikasjalikult peamisi osalejaid, nende rolle ja kohustusi ning oodatavaid tulemusi.
328	Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine	Eesmärk	Õigusraamistiku jõustumine valitsuse erakorralise määrusega, mis sisaldab selget kirjeldust rahastamismehhanismi kohta, millega toetatakse	Seaduse säte, mis viitab DMOde asutamist käsitleva seaduse jõustumisele				3. kv	2022	Õigusaktid sisaldavad selgesõnalist kirjeldust rahastamismehhanismi kohta, millega toetatakse piirkondlike ja kohalike DMOde võrgustiku arengut, ning kindlat juhtimismudelit. Õigusraamistiku põhielemendid on järgmised: - Õigusakti eesmärk, DMOde määramine eri territoriaalsetel tasanditel, samuti teemakohased DMOd; - Liikmete identifitseerimine; - Miinimumkriteeriumid sihtkohta

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			sihtkohtade turismiasutuste võrgustiku arendamist, ja selget juhtimismudelit							esindava DMO moodustamiseks; - Korralduslik vorm – DMO-l on üldkogu, juhatus ja töötajad, kes esindavad täitevvõimu. DMOd registreeritakse õigusnormide kohaselt, et neil oleks strateegia ja tegevuskava ning vahendid strateegia rakendamiseks. Liikmetena on DMO sihtkoha turismivaldkonna ettevõtjate, turismiliitude ja muude asjaomaste sidusrühmade ning kohaliku või maakondliku tasandi ametiasutuste esindusorgan. - Juhatuse ja üldkoosoleku ülesannete kirjeldus; - Hääletussüsteem ja otsustusprotsess; - Rahastamismehhanism; - DMOde eesmärgid ja tulemuste seire koos konkreetsete kohustustega. DMO loomisel võetakse arvesse geograafilisi üksusi (maakonnad, omavalitsused) eesmärgiga edendada kohalikku või piirkondlikku turismi.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
329	Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine	Siht	DMO on loodud		Arv	0	8	4. kv	2023	8 sihtkohtade haldamise organisatsioonid asutab valitsus (kooskõlas eesmärgiga 328), mis hõlmab kõiki turismi ja kultuuriga tegelevaid asjaomaseid üksusi konkreetses piirkonnas ja mida juhib DMO täitevkomitee. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide tulemuste eest vastutavad ühiselt majandus-, ettevõtlus- ja turismiministeerium ning DMOde täitevkomitee. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide loomine ja kasutuselevõtmine põhineb Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) soovitusel, mis on esitatud uuringus „Sihtkohtade haldamise organisatsioonide tegevus“.
330	Reform 1. Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine	Siht	Piirkondlike DMOde koosseisu kuuluvates maakondades ligi meelitatud välituristide		Osakaal (%)	0	5 %	1. kv	2026	Riiklike statistikaametite ametlike andmete ning majandus-, ettevõtlus- ja turismiministeeriumi kogutud andmete põhjal suureneb välituristide arv 2025. aasta lõpuks vähemalt 5 % võrreldes 2019. aastaga.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			osakaalu suurenemine							
331	Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruudi edendamine	Siht	Kultuuriradadele lisatavad kultuuriväärtuslikud objektid		Arv	0	225	1. kv	2022	Kultuuriradadele lisatakse vähemalt 225 objekti, mis valitakse kaardistamise põhjal ja mis paigutatakse peamiselt maa- ja ebasoodsas olukorras olevatesse piirkondadesse turistide ligimeelitamiseks ja uute töökohtade loomiseks turismitööstuses. „Objektid“ on turismi ligitõmbavad kohad (nt lossid, rikastamistööd, kloostrid, traditsioonilised majad), mis lisatakse 12 kultuuritee hulka ja mille valib komitee ja mis põhinevad konsulteerimisprotsessil. Minimaalsed valikukriteeriumid on järgmised: a) territoriaalsed, majanduslikud ja sotsiaalsed kriteeriumid, sealhulgas majanduskasv, töökohad, keskendudes vähem arenenud piirkondadele; b) projekti suutlikkus mõjutada turismi atraktiivsust ja kultuurielus

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										osalemise suurendamist, ainulaadsus riiklikul tasandil, suhtelised ja konkurentsieelised; c) varem piirkondliku rakenduskava ja maaelu arengu riikliku programmi raames rahastatud marsruutidega seotud mälestiste lisamine; d) mälestiste kandmine UNESCO maailmapärandi nimekirja või ajutist või soovituslikku nimekirja; e) selliste mälestiste lisamine ajalooliste hoonete kategooriasse, mida ei peeta ajaloolisteks mälestisteks. Kultuurimarsruudid hõlmavad ainult neid objekte, mis pakuvad praegu turistidele juurdepääsu.
332	Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruudi edendamine	Eesmärk	12 lennuliini müügiedendamise lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				3. kv	2022	Lepingute allkirjastamine turismi arendamiseks igal kultuurimarsruudil. Hõlmatud on järgmised tegevused: – Marsruudiga hõlmatud paikade digitaliseerimine – Küllastajatele mõeldud rakenduse loomine – Marsruudi/marsruutide tähistamine ja tähistamine; – Ühise kultuuripakkumise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										loomine
333	Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruudi edendamine	Eesmärk	12 kultuuriraja avamine	12 turistidele juurdepääsetava kultuuriraja avamine.				1. kv	2024	Objektid avatakse üldsusele ja liinid muutuvad toimivaks vastavalt eesmärgi 331 lepingutele. Objektid, kus restaureerimistööd tehakse, on avatud ainult osaliselt, kuni restaureerimine on lõpetatud.
334	Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruudi edendamine	Eesmärk	12 kultuurirajaga hõlmatud objektide restaureerimise-/renoveerimistööde lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				2. kv	2026	12 kultuurimarsruudi alla kuuluvate hoonete (kassetid, kirikud, kindlused) renoveerimistööde rahastamislepingute allkirjastamine. Objektide puhul, mis moodustavad osa 12 kultuuriraja restaureerimistöödest, lisatakse järgmine teave: - hoonete restaureerimine, vajaduse korral juurdepääsutee loomine, külastajate vastuvõtt; - juurdepääsuteede rajamine on minimaalne sekkumistegevus, mis võimaldab juurdepääsu vähemalt jalakäijatele. Siia ei kuulu asfalteerimistööd. Valitud projektide puhul tuleks lõpule viia vähemalt

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										teostatavusuuringud ning teostatavusuuring ja kõik asjakohased dokumendid, mis tuleb lõpule viia enne rahastamislepingute allkirjastamist. Rõhumisele ja konfliktidele pühendatud muuseumi- ja mälestusketi puhul hõlmavad lepingud hoonete restaureerimistööid, külastuskeskusi ja digiteerimist. Lepingud sisaldavad miinimumnõuet vähendada energiatarbimist vähemalt 50 % võrreldes hoone renoveerimiseelse aastase energiatarbimisega, mis toob kaasa primaarenergia säästmise 30 % võrra võrreldes renoveerimiseelse olukorraga ja tagab vastavuse tehnilisele juhendile (2021/C58/01). Lepingud põhinevad avatud hankemenetlustel ja sisaldavad järgmisi elemente: - loetelu alade arendamisega seotud tegevustest (taastamine, külastajate juurdepääs ja kõik põhidokumendis kirjeldatud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tegevused) - tööde lõpetamise tähtajad - selge rahastamismehhanism - tehnilised nõuded ja standardid Tegevuste loetelu ja iga töölepingu kõik elemendid koostatakse hankedokumentides esitatud sekkumiste (põhidokumendis esitatud) kirjelduse alusel, sõltuvalt ehitustööde üksikasjadest. Neid elemente kirjeldatakse riigihankedokumentides.
335	Investeering 1. 12 turismi-/kultuurimarsruudi edendamine	Siht	Avatud hiljuti taastatud objektid		Arv	0	225	2. kv	2026	Turistidele avatakse 225 taastatud objekti. 12 kultuurirajalt taastatakse järgmised kultuuriobjektid (võimaldades neile turistidele ja üldsusele täieliku juurdepääsu): - 5 lossi - 5 kuuriat - 10 puitkirikut - 5 „cula“ (Rumeenia ülikuelamut) - 5 Moldova kloostrit - 5 kirikut/objekti Saint Ladislausi marsruudil - 5 Rooma castra't - 5 kindlust - 8 traditsioonilist maja Doonau

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										deltas - 172 traditsioonilist maamaja
336	Investeering 2. Muuseumide ja mälestusmärkide ajakohastamine/loomine	Eesmärk	Muuseumide ehitustööde lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				1. kv	2023	Lepingute allkirjastamine rõhumise ja konfliktidega tegelevate uute muuseumide ehitustöödeks. Kultuuriväärtuslikud objektid valitakse nende sümbolse väärtuse ja totalitaarsete režiimidega seotuse alusel (kohad, mis on etniliste konfliktide ja heade kultuuridevaheliste suhete arendamise märgid). Lepingute sõlmimisel lähtutakse avatud ja võistlevast pakkumismenetlusest ning järgitakse liginullenergiahoone ehituskorda. Uued ehitised peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % väiksem kui liginullenergiahoonete (NZEB) nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil. Uued muuseumid on järgmised: 1. Transilvaania ajaloo galerii (varem Mutra – Transilvaania nimede ja konfliktide muuseum), mis ehitatakse Cluj-

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Napoca ääres. Kõigi väärtuste digiteerimine ja muuseumiseadmete hankimine on osa arendamisest. 2. Rapa Robilor, Alba maakonnas Aiudis vangistatud inimeste mälestuspaik. Projekti osana ehitatakse objektile ka külastuskeskus. 3. Inimeste sundrände ja üleindustrialiseerimise mälestusmärk, Satu Mare. Rõhumisele ja konfliktidele pühendatud muuseumide ja mälestusmärkide puhul hõlmavad lepingud hoonete renoveerimistöid, hoonete renoveerimistöid, külastuskeskusi ja digiteerimist. Siia kuuluvad järgmised muuseumid ja mälestusmärgid: – Juudi ajaloo ja holokausti rahvusmuuseum, Bukarest – 89. revolutsiooni mälestusmärk, Timișoara – Ohvrite mälestusmärk, Sighet – Vaikimisvang, Râmnicu

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Särat – Kommunismi õuduste muuseum, Sfântu Gheorghe
337	Investeering 2. Muuseumide ja mälestusmärkide ajakohastamine/loomine	Siht	Avatud uued ja renoveeritud muuseumid		Arv	0	8	2. kv	2026	8 äsja ehitatud või renoveeritud muuseumi ja mälestusmärk on üldsusele avatud: - 3 muuseumi – uusehitised - 5 muuseumi – restaureeritud, renoveeritud, ajakohastatud.
338	Reform 2. Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil	Eesmärk	Jalgrattaturismi reguleeriva raamistiku jõustumine	Seaduse säte jalgrattaturismi reguleeriva raamistiku jõustumise kohta				1. kv	2022	Jalgrattateede kasutuselevõtu õigusraamistik (valitsuse otsused) sisaldab järgmisi elemente: – jalgrattaturismi taristu kasutuselevõtu ja seire eest vastutavate institutsioonide loomine (sealhulgas jalgrattateede riiklik koordinatsioonikeskus) – jalgrattateede tüpoloogiate ja omaduste kehtestamine; – regulatiivsed stiimulid jalgrattaturismi kasutamiseks.
339	Reform 2. Jalgrattateede kasutuselevõtu	Eesmärk	Loodud ja toimiv riiklik jalgrattateede	Valitsuse otsuse vastuvõtmine				2. kv	2022	Jalgrattateede riiklik koordineerimiskeskus luuakse arengu-, riiklike ehitustööde ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	u raamistik riiklikul tasandil		koordinatsioonikeskus Velo Routes	jalgrattateede riikliku koordineerimiskeskuse loomise kohta						haldusministeeriumis. Riiklik koordinatsioonikeskus alustab uuringu ja eVelo rakenduse väljatöötamist.
340	Reform 2. Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil	Eesmärk	Põhjalik uuring riiklike jalgrattateede territoriaalse jaotuse kohta	Avaldatud uuring				3. kv	2022	Põhjalikus uuringus määratakse kindlaks jalgrattaturismi marsruutide territoriaalne jaotus (2 404 km jalgrattamarsruute), tuginedes põhikriteeriumidele (nt ummikute vähendamine, ökoturismi edendamine), tehakse kindlaks asjaomased osalejad ning integreeritakse olemasolevad algatused loodus- ja kultuuripärandi edendamiseks kooskõlas eesmärgi 338 nõuetega. Uuringu tulemuste põhjal algatatakse jalgrattateede kasutuselevõtu hankeprotsess.
341	Investeering 3. Velo riikliku koordineerimiskeskuse loomine ja tööloend	Eesmärk	Lõimitud riiklik eVelo platvorm ja nutitelefonirakendus	Platvormi ja rakenduse väljatöötamine ja avaldamine				3. kv	2022	Integreeritud digitaalse rakenduse väljatöötamine ja avaldamine jalgrattaturismiga seotud temaatilise teabe edastamiseks. Integreeritud rakendus hõlmab eVelo riikliku platvormi (riiklike jalgrattateede veebisait) ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	mine									temaatilise nutitelefoni rakenduse loomist vastavalt eesmärgi 340 nõuetele.
342	Investeering 4. 2 404 km jalgrattateede rakendamine	Eesmärk	Jalgrattateede lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				4. kv	2022	Rahastamislepingute allkirjastamine 2 404 km uute jalgrattateede ehitamiseks pärast avatud ja võistlevat hankemenetlust. Pakkumismenetlus algab rahastamisskeemi avaldamisega, millega määratakse kindlaks rahastamiskõlblikkus, kriteeriumid ja lepingute sõlmimise tingimused. Rahastamiskava töötab välja Velo marsruutide riiklik koordineerimiskeskus. Pärast hankemenetluse lõppu algavad tööd 2 404 km jalgrattateedel.
343	Investeering 4. 2 404 km jalgrattateede rakendamine	Siht	Jalgrattateede kilomeetrid, mis on ehitatud ja millele on juurdepääs jalgrattasõidul		Kilomeetrid (km)	0	2 404	2. kv	2026	Vähemalt 2 404 km uusi ja juurdepääsetavaid jalgrattateid uuringu tulemuste põhjal kindlaksmääratud kohtades.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
344	Reform 3. Kultuurisektori rahastamissüsteemi reformimine	Eesmärk	Kultuurisektori rahastamissüsteemi seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab kultuurisektori rahastamise õigusraamistiku jõustumisele				3. kv	2022	Eesmärk on tagada kultuuriprojektide stabiilne rahastamissüsteem. Ajakohastatud seaduses sätestatakse kultuurisektori stabiilne rahastamismehhanism riigieelarvest, keskendudes järgmisele: vähendada lõhet kultuurile juurdepääsul maa- ja väikelinnade ning suurte linnapiirkondade vahel, toetada kultuurilist mitmekesisust, sotsiaalset kaasatust ja soolist võrdsuslikkust, toetada loomemajandust ja suurendada kultuurisektori majanduslikku potentsiaali. Heakskiidetavad ja jõustuvad seadused on: - Kultuurivaldkonna tagastamatut rahastamist käsitlev õigusraamistik (valitsuse määrus 51/1998); - Audiovisuaalvaldkonna rahastamine kooskõlas ühenduse suunistega. Seadusandlikud muudatused põhinevad muu hulgas tulemustel, mis saadakse kultuuriteenuste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										avaliku ja erasektori pakkumiste kaardistamisel riiklikul ja kohalikul tasandil, täiendavate prognoositavate ja läbipaistvate rahastamisallikate väljaselgitamisel ja pakkumisel, juhtimismehhanismil, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil; rahastamise väljamaksete mehhanism, mis sõltub poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamisest.
345	Reform 3. Kultuurisektori rahastamissüsteemi reformimine	Eesmärk	Kultuuritöötajate põhimääruste käsitleva seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab kultuuritöötajate põhimääruse õigusliku raamistiku jõustumisele				1. kv	2023	Jõustub kultuuritöötajate põhimäärust käsitlev uus õigusraamistik, mis hõlmab mitmesuguseid poliitikavaldkondi ja milles tehakse ettepanekuid konkreetsete meetmete kohta, mis käsitlevad kunstnike ees seisvaid konkreetseid probleeme ja mille eesmärk on kaitsta kunstnikke, näiteks: - „kunstniku töö“ ja „kultuurilise töö“ tööhõive selge määratlus, nagu see on määratletud liikmesriikide ja ELi

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										dokumentides; - miinimumstandardid ja -nõuded õigusliku ja sotsiaalkaitseraamistiku kohaldamisalas (nt töötingimused, maksustamine ning juurdepääs sotsiaalkindlustusele ja muudele hüvitistele, õiglase tasu); - sotsiaalkaitseüsteemide sätted, mis võimaldavad kultuuritöötajatele juurdepääsu hüvitistele, nagu töötus, tervisekaitse, pangalaenud, rahastamine, pension; - vahendid vabakutselise kultuurikunstniku (kunstnike ja nendega seotud elukutsete) (õiguslikuks) tuvastamiseks ning sotsiaalkaitseüsteemi kaasamise mehhanismide loomiseks; - muud meetodid kultuuritöötaja ühiskondlik-ametialase staatuse ja tingimuste parandamiseks.
346	Investeering 5. Kultuurile juurdepääsu parandamine	Eesmärk	Rahastamisele pingute allakirjutamine	Lepingute allkirjastamine				1. kv	2023	Lepingud sõlmitakse kultuurivaldkonnas tegutsejate ja avaliku sektori rahastamisasutuse vahel, et luua õigusraamistik

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	kultuuriliselt mahajäänud piirkondades									kultuuriprojektide kaudu kultuurile juurdepääsu toetamiseks maapiirkondades ja väikestes linnades, kus avalikud kultuuriteenused on väikesed või puuduvad üldse. Lepingud sõlmib riiklik kultuurfondi haldusasutus avatud ja võistleva pakkumismenetluse alusel. Lepingute sõlmimise valikukriteeriumid: toetusesaajate/osalejate arv/liigid, hariduslikud kasud lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis, haridusalased sihid (ajalugu, geograafia, loogika jne), kunstilised/loomulised kriteeriumid, ökoloogilised/bioloogilise mitmekesisuse/looduse/keskkonna kriteeriumid, kaasamiskriteeriumid.
347	Investeering 5. Kultuurile juurdepääsu parandamine kultuuriliselt	Siht	Väikesed paikkonnad, kus kultuurile on parem		Arv	0	50	2. kv	2024	50 paikkonda, kus elab alla 50 000 elaniku, saavad kasu kahe katserahastamisprogrammi rakendamisest, mille raames arendatakse kultuuri- ja/või

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	mahajäänud piirkondades		juurdepääs							kultuurialaseid haridusprojekte.
348	Investeering 6. Digitaalse süsteemi väljatöötamine kultuuri rahastamisprotsesside jaoks	Eesmärk	Digitaalne süsteem toimib	Platvormid ja digisüsteemid toimivad				3. kv	2023	See eesmärk on digitaalsete süsteemide arendamine, mis: – lihtsustada riiklike kultuuriettevõtjate juurdepääsu rahastamisele lihtsustatud ja digitaliseeritud rahastamisaotluste, projektide hindamise, lepingute sõlmimise, järelevalve ja hindamise, rahastamise väljamaksmise, järelhindamise, – registreerida kõik juba antud riiklikud kultuuritoetused, et vältida topeltrahastamist; – kasutada kultuurikulutustega seotud andmekogumisvahendina kõigi ning kõigi paikkondade ja piirkondade tasandil, kultuurikulude kohta projektiliikide kaupa ning võimaldada teha kultuuripoliitika valdkonnas tõenditel põhinevaid otsuseid; – võimaldada läbipaistev juurdepääs mittekonfidentsiaalsetele projektidele, teabele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										projektiarendajatele ja laiemale avalikkusele.
349	Investeering 7. Filmide tootmise ja levitamise digiteerimise kiirendamine	Eesmärk	Rahastamisele pingute allakirjutamine	Lepingute allkirjastamine				3. kv	2023	Lepingud sõlmitakse filmitootjate ja levitajatega pärast projektikonkursside korraldamist, mis hõlmab halduskontrolli, sealhulgas vähese tähtsusega abi andmise tingimusi. Rahastamise tingimuseks on digivaldkonnale spetsialiseerunud töötajate miinimumarvu ligimeelitamise/säilitamine. Abikõlblikud tegevused hõlmavad digitoote toimetamis-/tootmisjärgse suutlikkuse arendamist, tellitavate videoteenuste mikroplatvormide loomist, turustamist ja digitaliseerimist (IT-seadmete hankimine – videotoimetamine, digitaalne subtiitritega varustamine, digitaalne arhiveerimine), audiovisuaalse kultuurisisu arendamist ja levitamist, töötajate koolitamist digioskuste omandamiseks. Toetatavad investeeringud hõlmavad ka digitaalse infosisu

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tootmise ja levitamise toetamist.
350	Investeering 7. Filmide tootmise ja levitamise digiteerimise kiirendamine	Siht	Suurema digipädevusega filmitootjad ja levitajad		Arv	0	40	1. kv	2025	40 mikro-, väikest ja keskmise suurusega ettevõtjat ning muud juriidilist isikut (sealhulgas valitsusvälised organisatsioonid ja suurettevõtted), kes tegelevad filmide, sealhulgas kinematograafiliste filmide tootmise ja levitamisega, mis on arendanud digitaalset sisu, omandanud digioskused digitoodete redigeerimiseks ja järgseks tootmiseks.

L. KOMPONENT 12. TERVISHOID

Taaste- ja vastupidavuskava tervishoiukomponent koosneb kolmest reformist ja kahest investeeringust, mis käsitlevad tervishoiusüsteemi põhiprobleeme. Peamised eesmärgid on vähendada välditavat suremust, vähendada piirkondlikke, sotsiaalseid ning linna- ja maapiirkondade erinevusi põhiliste tervishoiuteenuste kättesaadavuses, parandada juurdepääsu kvaliteetsetele tervishoiuteenustele, parandada haigla- ja haiglaeelset taristut ning optimeerida tervishoiukulusid ja ressursside haldamist.

Komponent aitab täita Rumeenia riigipõhist soovitus tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja kulutõhususe parandamise kohta, sealhulgas ülemineku kaudu ambulatoorsele ravile (riigipõhine soovitus 3, 2019). Selles käsitletakse ka soovitus tugevdada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, sealhulgas tervishoiutöötajate ja meditsiinitoodete valdkonnas, ning parandada juurdepääsu tervishoiuteenustele (riigipõhine soovitus 1, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas DNSH tehniliste suunistega (2021/C58/01).

L.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine

Selle reformi eesmärk on suurendada tervishoiukulude tõhusust, viies ellu mitmeid seadusandlikke muudatusi ja katsetades toetuste kava, et premeerida kõige tulemuslikumaid tervishoiuteenuse osutajaid objektiivsete ja mõõdetavate kriteeriumide alusel.

Kõnealune reform koosneb kahest osast. Esimese rakendamiseks viiakse ellu katseprojekt, mille eesmärk on edendada tervishoiuteenuste kvaliteedi ja kulutõhususe parandamist, luues, katsetades ja rakendades finantsmehhanisme, mis premeerivad tervishoiuteenuste osutajaid (tervishoiuteenuste kvaliteedi fondi kaudu). Selleks töötab tervishoiuministerium koostöös riiklike asutuste ja organitega ning välisekspertide abiga välja tervishoiuteenuste kvaliteedinäitajad, tulemuspõhised maksemudelid ja digitaalsed vahendid näitajate kogumiseks ja jälgimiseks, kehtestab vajaliku õigusraamistiku, hindab kvaliteediaruandeid ning teeb makseid vastavalt väljatöötatud mudelitele ja hindamiste tulemustele. Selleks et parandada tervishoiuteenuste kvaliteeti, tehakse tervishoiuteenuste kvaliteedi fondist makseid (tasusid) kõrgeimate kvaliteedinäitajatega teenuseosutajatele. Kava hõlmab esimeses etapis haiglaid ja seda laiendatakse seejärel tervishoiusüsteemi muudele tasanditele: Ambulatoorsed patsiendid ja esmatasandi tervishoiuteenuste osutajad, eesmärgiga laiendada seda pärast katseprogrammi lõppu igat liiki tervishoiuteenuste osutajatele. Teine allreform seisneb tervishoiuteenuste osutamise tingimusi ja selle rakenduseeskirju reguleeriva uue raamlepingu näidise väljatöötamises. Reformi eeldatav mõju on see, et väheneb rahuldamata ravivajadustest teatanud elanikkonna üldine osakaal.

Reform on suunatud ka teabe- ja reklaamiteenustele, sealhulgas teadlikkuse tõstmise kampaaniatele, mis on seotud kirjalikus ja veebiajakirjanduses avaldatud pressiteadete, tegevust ja tulemusi käsitlevate teabe- ja reklaammaterjalide ning veebireklaamiga (veebisaadil ja sotsiaalmeediakanalites). Edastatud materjalid töötatakse välja ja neid reklaamitakse kogu reformi rakendamise jooksul, andes aru protsessist, sealhulgas õigusraamistiku vastuvõtmisest, katseprojekti peamistest tulemustest, kava kasutuselevõttust riiklikes haiglates ning programmi laiendamisest ambulatoorsetele ja

esmatasandi tervishoiuteenuse osutajatele. Avalik aruandlus on hästi toimiv meetod tervishoiuteenuste osutamise kvaliteedipõhise mudeli edendamiseks.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 2. Suurem suutlikkus investeerida tervishoiutaristusse

Reformi eesmärk on suurendada kesk- ja kohalike asutuste haldussuutlikkust tervishoiutaristu projektide tõhusal juhtimisel, luues tervishoiutaristu arendamise riikliku ameti (ANDIS), mis on avalik-õiguslik asutus, millel on juriidilise isiku staatus ja mis allub tervishoiuministeeriumile. Oma täieliku institutsioonilise suutlikkusega on ANDIS võimeline juhtima suuri rahvatervise taristu projekte ning pakkuma kohalike ametiasutuste taotlusel tehnilist oskusteavet.

Reformi rakendamine hõlmab ANDISE loomist, selle peakorteri ja personaliga varustamist (sealhulgas presidendi ja juhatuse ametisse nimetamist), töötajate koolitamist ning nõustamist ja tehnilist abi ANDISE portfelli kuuluvate projektide jaoks.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius

Reform hõlmab kolme allreformi.

R.3.1 Tervishoiuteenuste korraldamise reform

Selle allreformi eesmärk on parandada tervishoiuteenuste juhtimise inimressursside teadmisi, oskusi ja pädevusi Rumeenia tervishoiusüsteemi kõigil tasanditel.

Allreform viiakse ellu tervishoiusektorit reguleeriva peamise seaduse muutmise teel (2006. aasta seadus nr 95). Käesoleva seaduse muudatuste säilitamiseks võetakse vastu mitu valitsuse otsust. Seejärel saab tervishoiuteenuste juhtimise valdkonna tippkeskusest toimiv ja akrediteeritud juhtimispersonali koolitusprogramm (mis hõlmab haiglate juhtkomiteede liikmeid, sektsioonide juhte, tervishoiuasutuste laboratooriumide juhte, tegevdirektoreid, peaarste, juhte) koostöös nende akadeemiliste asutustega, kellel on tervishoiuteenuste juhtimise eest vastutavate inimressursside koolituse ja arendamise valdkonnas juhtiv portfell. Kogu reformi rakendusperioodi jooksul eeldatakse, et tervishoiuministeerium saab ekspertidelt tehnilist abi ja nõustamist.

Allreformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

R.3.2 Inimressursside arendamine tervishoiu valdkonnas

Selle allreformi eesmärk on tugevdada Rumeenia tervishoiusüsteemi suutlikkust harida, värvata, hoida ja motiveerida tööjõudu, kes on valmis reageerima elanikkonna praegustele ja tulevastele tervishoiuvajadustele.

Allreform koosneb uue strateegilise raamistiku väljatöötamisest ja tervishoiu inimressursi arengut reguleerivate õigusaktide kohandamisest ning tervishoiutöötajate ametialaste saavutuste ja auhindade erinevast tunnustamisest. Sama reformi raames on ette nähtud kahe keskuse ehitamine ja varustamine, et arendada võimeid ja tegevusi, mis on seotud 1000 töötaja koolitamisega esmatasandi arstiabi, kogukonnaravi ja ambulatoorset ravi pakkuvates riiklikes tervishoiuasutustes, haiglates ja muudes riiklikes tervishoiuasutustes. Pärast 2026. aastat rahastatakse tervishoiutöötajate koolitust jätkuvalt riigieelarvest.

Allreformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

R.3.3 Usaldusväarsuse suurendamine, haavatavuse ja korruptsiooniohu vähendamine tervishoiusüsteemis

Selle allreformi eesmärk on parandada Rumeenia tervishoiusüsteemis huvide konflikti määratlust ja reguleerimist ning anda töötajatele volitused ennetada asjaolusid, mis võivad viia korrupsiooni ja/või huvide konfliktini.

Allreform seisneb tervishoiuministeeriumi ja riikliku haigekassa (CNAS) eelarveeraldise tähtsuse järjekorda seadmise uue mehhanismi rakendamises ning keskvalitsuses, detsentraliseeritud asutustes, tervishoiuosakondade juhtimises ja patsientidele otsest hooldust pakkuvates töötajates 3 000 töötaja koolitamises tervisega seotud valdkondades.

Reform on suunatud ka teabe- ja reklaamiteenustele, sealhulgas teadlikkuse tõstmise kampaaniatele, mis on seotud kirjalikus ja veebiajakirjanduses avaldatud pressiteadete, tegevust ja tulemusi käsitlevate teabe- ja reklaammaterjalide ning veebireklaamiga (veebisaidil ja sotsiaalmeediakanalites). Edastatud materjalid töötatakse välja ja neid propageeritakse kogu reformi rakendamise jooksul, andes aru protsessist ja peamistest tehtud edusammudest, nagu õigusraamistiku vastuvõtmine, tippkeskuse valmimine ja töölerakendamine, koolitusprogrammide rakendamine, kahe võimete arendamise keskuse ehitamine ja varustamine.

Allreformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

Investeering 1. Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine

Investeeringu eesmärk on parandada ebasoodsas olukorras olevates ja tõrjutud maapiirkondades elavate inimeste juurdepääsu põhilistele tervishoiuteenustele, sealhulgas ennetus-, varajase diagnoosi ja raviteenustele, ning suurendada esmatasandi, ambulatoorsete ja kogukondlike tervishoiuteenuste keerukust. Investeering hõlmab viit järgmist allinvesteeringut. Marginaliseerunud piirkonnad/vallad on need, kus esmatasandi arstiabi puudub või on sellele piiratud juurdepääs. Marginaliseerunud piirkondade või omavalitsuste liigitamisel lähtus Maailmapanga meeskond analüüsist, mis käsitles puuduse määra inimkapitali, ametliku tööhõive ja ebapiisavate elamistingimuste, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohu ning piiratud juurdepääsu teenustele, tervishoiule ja muude põhiõiguste tagamist, millele juurdepääs on piiratud või puudub.

Marginaliseerumise ja marginaliseerumise määra kriteeriumid kehtestatakse piirkondlikul tasandil vastavalt metoodikale, mida kasutatakse kohaliku inimarengu indeksi ja arenguindeksi arvutamiseks, mis on esitatud marginaliseerunud maapiirkondade ja kohaliku inimarengu atlases Rumeenias, marginaliseerunud linnapiirkondade atlases Rumeenias ning sotsiaalse kaasatuse ja vaesuse vähendamise riikliku strateegia alusuuringus Maailmapanga andmetel.

I.1.1 Perearstide või esmatasandi tervishoiuteenuste osutajate ühenduste tavad

Allinvesteering seisneb vähemalt 2 000 perearstipraksise või -praksise ühingu renoveerimises või varustamises. Seda tehakse avatud hankemenetluse ja tsentraliseeritud hankesüsteemi kaudu.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2023.

I.1.2 Mobiilsed meditsiiniseadmed

Allinvesteering hõlmab 10 meditsiinilise haagiselamu soetamist, mis on varustatud rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringut võimaldavate meditsiiniseadmetega valdkondades, kus juurdepääs spetsiaalsetele tervishoiuteenustele on piiratud. Eeldatakse, et kõnealune meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnaeesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse meetme kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud

leevendavaid meetmeid kooskõlas DNSH tehniliste suunistega (2021/C58/01). Eelkõige on otsetavad haagiselaamud keskkonna seisukohast parim võimalik tehnoloogia.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2023.

1.1.3 statsionaarse ravi üksused

Investeering seisneb vähemalt 30 ambulatoorse ravi üksuse taastamises, moderniseerimises ja laiendamises (sealhulgas uute hoonete ehitamise kaudu). Valiku tegemisel võetakse arvesse ka piirkondliku rakenduskava (2014-2020) projektikonkursside reservnimekirja kantud projektide loetelu ja muid projekte vastavalt nende küpsusastmele. Vähemalt 20 ambulatoorse ravi üksust peavad asuma vähem arenenud piirkondades või omavalitsusüksustes (määratletud kui piirkonnad/omavalitsused, kus SKP elaniku kohta on 75 % EL 27 keskmisest).

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 31. detsembriks 2024.

1.1.4 Integreeritud kogukonnakeskused

Allinvesteering hõlmab 200 integreeritud kogukonnakeskuse ehitamist/renoveerimist (integreeritud kogukonnakeskused on osa tervishoiuministeeriumi hallatavatest ühenduse tervishoiuprogrammidest, mille peamine eesmärk on parandada elanikkonna ja eelkõige haavatavate elanikkonnarühmade juurdepääsu kvaliteetsetele meditsiiniteenustele) ning nende täielikku varustamist vastavalt valitsuse otsuses nr 324/2019 sätestatud miinimumnõuetele. Taristu ja/või ehitised peavad vastama energiatõhususe kriteeriumidele. Uued ehitised peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % väiksem kui liginullenergiahoonete (NZEB) nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2025.

1.1.5 Pereplaneerimisbürood

Investeering hõlmab 79 pereplaneerimise tava taastus- või varustust koos sugulisel teel levivate haiguste ravipunktide diagnostikaga, ultraheliskannerit ülímobiilsete günekoloogiliste sondidega, mikroskoopi, IT-seadmeid, külmikut, transpordivahendeid (elektri- või jalgrattad). Investeeringuga kaetakse ka pereplaneerimise kabinettides töötavate meditsiinitöötajate koolituskulud.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 31. detsembriks 2025.

Investeering 2. Riikliku haiglataaristu arendamine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada patsiendi ohutust tervishoiuasutustes tulekahjude, konstruktsioonide ehituse ja seismilisuse tagamise ning energiatõhususe parandamise ja tervishoiuteenustega seotud nakkuste ennetamise kaudu. Investeering hõlmab järgmist nelja allinvesteeringut ja vähemalt 42,51 miljonit eurot sellest investeeringust eraldatakse IT-seadmetele.

1.2.1 Uus riiklik haiglataaristu

Allinvesteering seisneb 19 uue haigla või haiglaüksuse ehitamise osalises rahastamises. 19 uuest haiglast või haiglaüksusest 15 peavad vastama liginullenergiahoone (NZEB) nõudele vastavalt riiklikele suunistele ja 4 vastama eesmärgile saavutada vähemalt 20 % madalam primaarenergianõudlus kui liginullenergiahoone (NZEB) nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

I.2.2 Meditsiinivarustus ja -seadmed

Allinvesteering seisneb vastehitatud haiglate või haiglaüksuste varustamises meditsiiniseadmetega (näiteks kirurgia osakonna eri- ja üldosakondade seadmed, raviruumid, isolatsiooniruumid, sealhulgas nakkushaiguste ja põletushaavade üksuste jaoks, patsiendiruumid, õendusjaamad, meditsiinitöötajad, raviruumid, puhtad ettevalmistusruumid, intensiivraviosakonna ruumid, intensiivraviosakonna isolatsiooniruumid, taastusraviruumid, jäätmete ja ladustamise haldamine, hädaabi- ja elustamisrajatised) ning meditsiiniseadmetega (näiteks: voodid, saastepuhastusüksused, IT-seadmed, kokkupõrkekärud, defibrillaatorid, infusioonipumbad, füsioloogilised seiresüsteemid, sealhulgas keskkonsool, aktiivravi füsioloogilised seiresüsteemid, intensiivravi üksuste ventilaatorid, üldotstarbelised skaneerimissüsteemid).

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

I.2.3 vastsündinute intensiivsed hooldusasutused

Allinvesteering seisneb 25 vastsündinute intensiivravi üksuse ajakohastamises, laiendamises ja varustamises kriitilise tähtsusega patsiendi varajaseks diagnoosimiseks, sünnieelseks, vastsündinute ja sünnijärgseks raviks. Täpsemalt hõlmab see allinvesteering selliste haiglataristute võimsuse suurendamist, mis on ette nähtud vastsündinute jaoks ja millel on 124 lisavoodit (sealhulgas seotud taristu ja seadmed), 90 olemasoleva voodi seadmete varustamist sobivate meditsiiniseadmetega, samuti sõeluuringute programmi parandamist, varustades olemasoleva taristu asjakohaste meditsiiniseadmetega, 12 mobiilse vastsündinute intensiivravi üksuse soetamist ning 8 piirkondliku koolituskeskuse ehitamist ja varustamist elutähtsate vastsündinute jaoks.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 31. detsembriks 2024.

I.2.4 Seadmed ja materjalid haiglanakkuste ohu vähendamiseks

Allinvesteering seisneb selles, et vähemalt 25 avalik-õiguslikku haiglat varustatakse spetsiaalsete kliimaseadmete ja meditsiinitöötajate desinfitseerimise rajatiste kaudu õhu mikrobioloogilise juhtimise seadmetega tegevusplakkides ja intensiivraviüksustes.

Allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2024.

L.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
351	Reform 1. Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Eesmärk	Ministeeriumi määruse jõustumine, mis käsitleb tervisekvaliteedi fondist toetust saavate meditsiiniüksuste valimisel kasutatavaid tulemuslikkuse ja kvaliteedi näitajaid	Ministri käskkirjas sisalduv säte, mille kohaselt jõustub ministri käskkiri, millega võetakse vastu ravi kvaliteedi näitajad ja abi saavate meditsiinasutuste valimiseks vajalik metoodika				4. kv	2022	Tervishoiuministeerium töötab välja ja võtab vastu protsessinäitajate, tulemusnäitajate ja patsiendipõhiste näitajate kogumi, mida kasutatakse tervishoiuteenuse osutajate hindamiseks, ning vastuvõtivate asutuste tulemuspõhise valiku metoodika. Näitajate kogum sisaldab järgmisi näitajaid: kõrvalnähtudega patsientide osakaal, valuskaala paranemine (Visual Analogue Scale score), haiglas omandatud infektsioonide määr, patsientidele kättesaadav kvaliteetne teave.
352	Reform 1. Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Eesmärk	Ravikindlustussüsteemi raames arstiabi, ravimite ja meditsiiniseadmete, abivahendite ja tehnoloogiate andmise tingimusi reguleeriva uue	Valitsuse otsuse säte, milles viidatakse valitsuse otsuse ning tervishoiuministeeriumi ja riikliku haigekassa ühiskorralduse jõustumisele				2. kv	2023	Uue raamlepingu eesmärk on: - riikliku haigekassa juhtimise parandamine - ambulatoorsete raviteenuste suurendamine, et vähendada survet haiglasüsteemile - ennetus- ja varajase diagnoosi teenuste osutamise edendamine,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			raamlepingu näidist käsitleva valitsuse otsuse jõustumine							eelkõige esmatasandi arstiabis - meditsiiniteenuste osutajate kaugteenuste hõlbustamine - maa- ja linnapiirkondade vahelise lõhe vähendamine arstiabi kättesaadavuse osas, luues perearstidele/eriarstidele stiimuleid teenuste pakkumiseks kaugetes ja alateenindatud piirkondades - esmatasandi, spetsialiseeritud ja kogukondliku hoolduse teenuste ulatuse laiendamine, et hõlmata ennetus- ja varajase diagnoosi teenused. Peamised muudatused puudutavad teenuseosutajatega lepingute sõlmimise korda ja tingimusi, rahastamismehhanisme ning kindlustatud ja kindlustamata isikute teenuste pakette.
353	Reform 1. Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse	Eesmärk	Eelarvekulude läbivaatamise tulemuste eelarvemenetluses lisamiseks	Eelarvemenetluses võetakse arvesse tervishoiuvaldkonna kulutuste läbivaatamise				1. kv	2024	Tervishoiuministeerium rakendab oma eelarvemenetluses rahandusministeeriumi poolt tervishoiu valdkonnas tehtud kulutuste läbivaatamise tulemusi.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	suurendamine		vajaliku seadusandliku muudatuse jõustumine	tulemusi, mille rahandusministeerium viis lõpule 2023. aastal.						Seda tehakse alates kulutuste läbivaatamise lõpule järgnevast aastast.
354	Reform 1. Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Siht	Tervishoiuteenuste kättesaadavuse parandamine rahuldamata ravivajadustest teatanud isikute osakaalu vähendamise teel		Protsent	4,9	4,2	2. kv	2026	Rahuldamata vajadus arstliku läbivaatuse ja ravi järele võib olla tingitud 1) rahalistest põhjustest, 2) ootenimekirjadest ja 3) vajadusest reisida liiga kaugele. Eurostati näitajas, milles hinnatakse tervishoiuteenuste kättesaadavuse taset, võetakse arvesse kõiki kolme põhjust. Arstiabi käsitatakse eraldi tervishoiuteenustena (arstlik läbivaatus või ravi, v.a hambaravi), mida osutavad arstid või samaväärsed professionaalid või seda tehakse nende otsese järelevalve all kooskõlas riikliku tervishoiusüsteemiga. Andmeid kogutakse Euroopa Liidu sissetulekute ja elamistingimuste statistikasüsteemist ja need kajastavad selliste vajaduste esinemist eelneva 12 kuu jooksul. Tervishoiuteenuste kättesaadavuse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										parandamisega väheneb rahuldamata ravivajadustest teatanud isikute osakaal eeldatavasti 4,9 %-lt 2019. aastal (lähtealus) 4,2 %-le teises 2026. aasta teises kvartalis.
355	Reform 2. Suurem suutlikkus investeerida tervishoiutaristusse	Eesmärk	Õigusliku raamistiku jõustumine, millega asutatakse riiklik tervishoiutaristu arendamise amet (ANDIS)	Õigusliku raamistiku jõustumine, millega asutatakse riiklik tervishoiutaristu arendamise amet (ANDIS)				2. kv	2022	Õigusraamistikus sätestatakse ameti järgmised ülesanded: – rahvatervise taristu esmatähtsate investeerimisprojektide õigeaegne ettevalmistamine ja rakendamine kooskõlas spetsifikatsioonidega ja heakskiidetud eelarve raames; – juhiste, soovitude ja kohaldatavate metodoloogiliste standardite väljaandmine rahvatervise taristu investeerimisprojektide ettevalmistamiseks, rakendamiseks ja lõpuleviimiseks; - eriabi andmine ministeeriumidele, riiklikele haiglatele või muudele riigiasutustele rahvatervise taristu investeerimisprojektide valdkonnas;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- rahvatervise taristu prioriteetsete investeerimisprojektide mitmeaastase programmi koostamine ja rakendamine; - rahvatervise taristu investeerimisprojektide rakendamise järelevalve; - rahvatervise taristu investeerimisprojektide haldamise tippkeskuse loomine; - partnerluste loomine ja rahastamislepingute sõlmimine rahvatervise taristu investeerimisprojektide jaoks. ANDISE president nimetatakse ametisse ja töötajate värbamine lõplikus ANDISE struktuuris sisalduva 15 võtmerolli täitmiseks lõpetatakse ajaks, mil amet alustab tegevust.
356	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine	Eesmärk	Õigusliku raamistiku jõustumine, et suurendada tervishoiu juhtimise suutlikkust ja	Tervishoiuteenuste ja inimressursside juhtimise reformi õigusraamistiku jõustumine				2. kv	2022	Muudatused on suunatud peamisele tervishoiusektorit reguleerivale seadusele (2006. aasta seadus nr 95, muudetud). Lisaks jõustuvad mitmed valitsuse otsused, et viia ellu käesoleva seaduse muudatused.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	tervishoius		inimressursse tervishoius							Uute õigusaktide põhisätted: – kohandada pädevuskriteeriumeid, et osaleda tervishoiuvaldkonna juhtivatel ametikohtadel korraldatavatel konkurssidel; – kohandada tervishoiuteenuste juhtimise koolitusprogrammide kvaliteedikriteeriume; – ajakohastada tervishoiutöötajate pideva kutsealase arengu nõudeid; – arendada ja tugevdada tervishoiuteenuste juhtimise eksperte; – arendada tervishoiuteenuste juhtimise koolitusprogrammide auditeerimist ja hindamist. Hiljuti vastu võetud õigusaktid aitavad muuta tervishoiuteenuste juhtimist professionaalsemaks, töötades välja spetsialistide pädevuskriteeriumid.
357	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse	Eesmärk	Tervishoiuvaldkonnas inimressursside arendamise strateegilist raamistikku	Tervishoiu inimressursi arendamise strateegilist raamistikku				2. kv	2022	Seadusega kehtestatakse uus strateegiline raamistik inimressursside arendamiseks tervishoius kooskõlas tervishoiusüsteemi üldiste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	suurendamine tervishoius		käsitlevate õigusaktide jõustumine	käsitlevate õigusaktide jõustumine valitsuse otsusega						eesmärkidega. Strateegilise raamistiku põhielemendid on järgmised: i) tervisevaldkonna inimressursid – hankimine ii) tervisevaldkonna inimressursside haldamine iii) personali motivatsioonijuhtimine iv) tervishoiutöötajate juhtimine
358	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Eesmärk	Tervisevaldkonna inimressursside arendamine	Tervishoiuministri korraldusel tervishoiu inimressursi arendamise valdkondlike tegevuskavade vastuvõtmine				4. kv	2022	Valdkondlikud tegevuskavad inimressursside arendamiseks esmases ja kogukondlikus tervishoius, ambulatoorses ravis ja haiglaravis ning rahvatervises käivitavad strateegilise raamistiku, et muuta tervisevaldkonna inimressursside teadmiste, oskuste ja pädevuste taset. Töötatakse välja 5 individuaalset tegevuskava, mis hõlmavad algkoolitust, pidevat kutsealast arengut, oskuste kombinatsiooni, ülesannete jagamist ja ülesannete vahetamist. Tegevuskavad peaksid olema

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kooskõlas reformis 1 sätestatud riiklike tervishoiufondide haldamiseks kehtestatud tulemusnäitajatega. Meditsiinitöötajate hulka kuuluvad arstid, meditsiiniõed, farmatseudid, hambaarstid, ämmaemandad ja meditsiiniõed ning muud tervishoiutöötajate kategooriad.
359	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Eesmärk	Tervishoiuministri määruse jõustumine, millega kehtestatakse tervishoiutöötajate ametialaste ja premeerimise saavutuste ja diferentseeritud tunnustamise raamistik	Tervishoiuministri käskkirjas sisalduv säte, mis viitab tervishoiutöötajate ametialaste teenete ja premeerimise diferentseeritud tunnustamise raamistiku jõustumisele				4. kv	2023	Ministri käskkirjaga tagatakse, et töötatakse välja ja rakendatakse ametialaste saavutuste ja nende vastava tasu diferentseeritud tunnustamise sidus raamistik, mis põhineb tulemuslikkusega seotud näitajatel, mis hõlmavad muu hulgas túsistuste määra, suremuse määra ja patsientide rahulolu taset. Hõlmatud kategooriad hõlmavad haiglate meditsiinitöötajaid ja ambulatoorset ravi.
360	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse	Siht	Riiklike tervishoiutöötajate 2 uue oskuste arendamise keskuse loomine ja täielik			0	2	2. kv	2024	Tööle on hakkamas kaks äsja ehitatud ja täielikult varustatud oskuste arendamise keskust, mis on mõeldud riiklikes tervishoiuasutustes töötavatele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	suurendamine tervishoius		varustamine							töötajatele.
361	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	3. Siht	Tervishoiuteenuste juhtimise alasel koolitusel osalenud isikud		Arv	0	1 000	2. kv	2025	1 000 haiglatöötajat (näiteks juhtivtöötajad, korralduskomiteede liikmed, seksioonide/laborite/farmaatsiasutuste juhatajad, maakondlike riiklike tervishoiudirektoraatide ja maakondlike tervisekindlustusasutuste juhatajad, üksikisikuid/rühmapraksiseid haldavad perearstid) saavad koolituse. Eelistatakse kõrvalistes ja maapiirkondades töötavaid spetsialiste. Koolitused hõlmavad muu hulgas tervishoiuteenuste juhtimist, tervishoiusüsteemide korraldust ja rahastamist, tervishoiupoliitikat, personalipoliitikat, tervisealast teabevahetust, tervishoiuteenuste kvaliteedijuhtimist, tervishoiualaseid õigusakte, digiüleminekut ja innovatsiooni tervishoius. Koolitused viiakse läbi kahes äsja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ehitatud oskuste arendamise keskuses.
362	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	3. Siht	Isikud, kes osalesid personalijuhtimise alastel koolitustel tervishoiuasutustes		Arv	0	1 000	2. kv	2025	Asjaomastesse kategooriatesse kuuluvad haiglate, maakondlike tervishoiuasutuste ja muude tervishoiuasutuste personalistruktuuride töötajad. Koolitused hõlmavad muu hulgas personali värbamist ja väljaalimist, rahalisi ja mitterahalisi mehhanisme meditsiinitöötajate motiveerimiseks ning meditsiinitöötajate motiveerimist.
363	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	3. Siht	Tervishoiutöötajad, kes on osalenud eetikakoolitusprogrammides		Arv	150	3 000	2. kv	2025	3000 töötajat, kes töötavad tervishoiuga seotud valdkondades keskhalduses, detsentraliseeritud asutustes, tervishoiuosakondade juhtimises ja patsientide otsesed hooldused, peavad saama koolituse mitmesugustes eetikaga seotud küsimustes (näiteks: korruptsiooni ennetamine ja huvide konflikti käsitlemine tervishoiusüsteemis, rikkumisest teatajate kaitse, tervishoiuhangete läbipaistvus). Koolitusprogramm tuleks välja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										töötada kooskõlas reformis 1 sätestatud riiklike tervishoiufondide haldamiseks kehtestatud tulemusnäitajatega.
364	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Eesmärk	Jõustus tervishoiuministeeriumi ja riikliku haigekassa (CNAS) ühiskorraldus tervishoiuministeeriumi ja riikliku haigekassa (CNAS) eelarveeraldise tähtsuse järjekorda seadmise mehhanismi kohta.	Tervishoiuministeeriumi ja riikliku haigekassa (CNAS) ühises korralduses sisalduv säte, milles osutatakse eelarve prioriseerimise mehhanismi jõustumisele				4. kv	2023	Eelarve prioriseerimise mehhanismi jõustumine, mis hõlmab järgmist: – prioriseerimiskriteeriumide põhjendused ja väljatöötamine – koostöömehhanismid tervishoiuministeeriumi ja riikliku ravikindlustusameti (CNAS) koostöömehhanismide vahel mehhanismi rakendamiseks – mehhanismid, mille kaudu eelarve prioriseerimise kriteeriumid annavad teavet poliitiliste otsuste tegemiseks, poliitika hindamiseks ja kriteeriumide pidevaks kohandamiseks.
365	Reform 3. Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Eesmärk	Avaliku sektori vahendite kasutamise portaali kasutuselevõtmine	Andmete avaldamine avaliku sektori vahendite tervishoius kasutamise kohta portaalis transparenta.ms.ro				4. kv	2024	Avaliku sektori vahendite kasutamine muudetakse läbipaistvamaks andmete tsentraliseeritud koondamise kaudu portaalis transparenta.ms.ro. Esitatud andmed peavad viitama ressursside kasutamisele kesk- ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kohalike asutuste ning haiglate tasandil. Täpsemalt peavad avaldatavad andmed sisaldama loetelu ettevõtjatest, kellega on sõlmitud riigihankelepingud, avaliku sektori hankijaid ja sõlmitud lepingute kaarti.
366	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Eesmärk	Integreeritud kogukonnakeskuste sse tehtavate investeeringute prioriseerimise kriteeriumide vastuvõtmine	Integreeritud kogukonnakeskuste käsiraamatu vastuvõtmine, sealhulgas suunised integreeritud kogukonnakeskustes se tehtavate investeeringute prioriseerimiseks tervishoiuministri korralduse alusel.				4. kv	2021	Integreeritud kogukonnakeskused saavad kasu investeeringutest, mis põhinevad prioriteetsete valdkondade metodoloogilistel suunistel, mille töötab välja tervishoiuminister, konsulteerides kohalike ametiasutuste esindajatega. Need prioriteetsed suunised on integreeritud kogukonnakeskuste käsiraamatu lahutamatu osa. Halduslike territoriaalüksuste prioriseerimisel võetakse arvesse järgmist: – haavatavate inimeste arv kogukonna kohta (vähemalt 500 meditsiiniliselt, sotsiaalselt või majanduslikult haavatavat inimest) – sidemete olemasolu teiste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										haavatavate paikkondadega – kogukonnaõe ja sotsiaaltöötaja/sotsiaalabitehnika olemasolu – haldusüksused ilma perearstita või ebapiisava arvu perearstidega võrreldes – kohaliku omavalitsuse otsus luua integreeritud kogukonnakeskused – paikkonna määratlemine marginaalse maapiirkonnana
367	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Perearstide või esmatasandi arstiabi ühingute tavad, mis on varustatud või renoveeritud, seades esikohale marginaliseerunud piirkondades ja omavalitsustes kasutatavad tavad		Arv	0	2 000	2. kv	2023	Vähemalt 2 000 perearstide praktiseerimis-/praksise ühendust varustatakse või renoveeritakse avatud konkursi alusel. Seda tehakse tsentraalselt hangitud meditsiiniseadmete kaudu (tervishoiuministeeriumi keskse hankeüksuse või riikliku tsentraalse hankeameti kaudu). Vähemalt 75 % kõigist tavade ühingute/perearstidega sõlmitud lepingutest peavad asuma marginaliseeritud piirkondades või omavalitsustes (nagu on määratletud eespool investeeringu

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kirjelduses). Meditsiiniliselt puudulikult teenindatavate piirkondade valimise kriteeriumid on järgmised: i) rahvastiku karakteristikud, ii) tervisekindlustusega hõlmatud elanikkonna suurus, iii) vajalike inimressursside olemasolu, iv) nõuetekohase füüsilise taristu kättesaadavus, v) geograafiline juurdepääsetavus.
368	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Mobiilsed meditsiiniüksused, mis on varustatud rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringuks		Arv	0	10	2. kv	2023	10 mobiilsel meditsiiniüksusel peavad olema rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringu seadmed. Meditsiiniline haagissuvilad teostavad rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringuid valdkondades, kus juurdepääs spetsiaalsetele tervishoiuteenustele on piiratud, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, kus on suurem osa elanikest on romad, või roma kogukondades. Sõeluuringu-haagiselamud (mobiilsed üksused) eraldatakse piirkondlikele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										keskustele, mis tegelevad praegu emakakaela sõelumisega ja kellel juba on sellealane oskusteave. Ostetavad haagiselaamad on keskkonna seisukohast parim kättesaadav tehnoloogia, et tagada vastavus DNSH tehniliste suunistele (2021/C58/01).
369	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	1. Siht	Ambulatoorset ravi pakuvad äsja ehitatud/renoveeritud ja varustatud rajatised		Arv	0	30	4. kv	2024	Vähemalt 30 ambulatoorset hooldusüksust ajakohastatakse, rehabiliteeritakse, laiendatakse (sealhulgas uute hoonete ehitamise teel) ja varustatakse seadmetega. Valiku tegemisel võetakse arvesse ka piirkondliku rakenduskava (2014-2020) projektikonkursside reservnimekirja kantud projektide loetelu ja muid projekte vastavalt nende küpsusastmele. Vähem arenenud piirkondades või omavalitsusüksustes peab asuma vähemalt 20 ambulatoorse ravi üksust. Vähem arenenud piirkondadeks peetakse järgmisi piirkondi/omavalitsusüksusi:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										piirkonnad/omavalitsused, kus SKP pea kohta on 75 % EL 27 keskmisest (vastavalt ELi määratlusele). Investeeringud koosnevad järgmisest: – olemasoleva ambulatoorse taristu taastamine/moderniseerimine/laiendamine/rahastamine; – juurdepääsu parandamine meditsiiniteenustele ja juurdepääsuteedele; – üldiste ja spetsiifiliste kommunaalteenuste tagamine/ajakohastamine (sealhulgas ühendus kommunaalteenustega investeerimiseesmärgi asukohas); – ambulatoorse taristu seadmete ostmine.
370	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Äsja ehitatud/renoveeritud ja varustatud integreeritud kogukonnakeskused, sealhulgas		Arv	0	200	2. kv	2025	200 uut või renoveeritud integreeritud kogukonnakeskust. Integreeritud kogukonnakeskuste funktsionaalsus hõlmab ruume meditsiiniteenuste osutamiseks vastavalt eriõigusaktide sätetele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			asjakohase personaliga							ning meditsiinilis-sotsiaalmajanduslikust seisukohast kindlaksmääratud haavatavate rühmade küsimust. Korduvaid kulusid, näiteks tööjõukulusid, ei võeta arvesse. Taristu ja/või ehitised peavad vastama energiatõhususe kriteeriumidele. Kõik uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % väiksem kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone (NZEB) nõue, mis tagatakse energiamärgiste abil. Hinnanguliselt 70 % selle investeeringu tegemise kuludest on seotud ehitusega (mis viiakse läbi kooskõlas liginullenergiahoone+standardiga). Marginaliseerunud piirkondades ja omavalitsustes peab paiknema vähemalt 100 integreeritud kogukonnakeskust. Rajatised varustatakse järgmiste põhiseadmetega:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										I. Kontori funktsionaalsusseadmed: laud, kontoritoolid, k.a patsientidele, failikapid, sööklad, multifunktsionaalsed printerid (skanneriga), internetiühendusega arvutid/sülearvutid, motorollerid/jalgrattad/ATV/elektri autod, sõltuvalt kohaliku kogukonna eripärasest ja taristust – vähemalt üks transpordivahend kogukonna keskuse kohta, 24-tunnine toimiv internetistruktuur telemeditsiinis sekkumise tagamiseks. Nimetatud transpordivahendit kasutatakse üksnes tervishoiuteenuste osutamiseks kõrvalistes piirkondades. II. Konsultatsioonisseseade: konsultatsioonidiivan, günekoloogiline laud või konsultatsionidiivan tugevdega, sünnitus- ja günekoloogiliste uuringute teostamiseks, vererõhu monitor, stetoskoop, täielik mikrokirurgiakomplekt,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										mahetoodete külmik, meditsiinilise analüüsi seadmed. III. Meditsiiniabi komplekt (näiteks: stetoskoop, sfügmomanomeeter, loote stetoskoop, pulssoksümeeter, laste ja täiskasvanute termomeeter, ühekordne kirurgiline komplekt, imiku- ja täiskasvanukaal, neerukauss, mini-jäätmemahuti, loote membraani rebenemise kiirtest, PH-paber, universaalne kaelatugi, meditsiinitarbed);
371	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Alateenindatud kogukondadel, sealhulgas romadel, on juurdepääs kogukonna tervishoiuteenustele		Arv	0	300	2. kv	2025	Integreeritud kogukonnakeskuste kaudu on juurdepääs meditsiiniteenustele vähemalt 300 marginaliseerunud kogukonnal (nagu on määratletud eespool investeeringu kirjelduses), sealhulgas kogukondadel, kus on suurem osa elanikkonnast on romad, või roma kogukondadel. 300st kogukonna tervishoiule juurdepääsuga paikkonnast 250 on maapiirkonnad ja 50 linnapiirkonnad.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
372	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	1. Siht	Pereplaneerimiskapid, mis on varustatud või varustatud ja renoveeritud		Arv	0	79	4. kv	2025	79 pereplaneerimiskabinetti varustatakse ja/või rehabiliteeritakse. Pereplaneerimiskabinetid peavad läbima taastamis- ja renoveerimistoimingud ning olema varustatud meditsiinilabori- ja kuvaseadmetega. Pereplaneerimisbüroosid käitavatel tervishoiuüksustel on juurdepääs rahastamisele ja nad viivad projekti ellu. Rajatised peavad olema varustatud ka seadmetega (näiteks: ravipunkt ja analüsaator – sugulisel teel levivate nakkuste puhul ultraheliskanner ultrakvaatsete günekoloogiliste sonditega, mikroskoop, IT-seadmed, külmik, transpordivahendid (elektrilised või jalgrattad)).
373	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	1. Siht	Nende maakogukondade arvu vähendamine, keda perearst ei teeninda		Arv	168	109	2. kv	2025	Perearstita maakogukondade arvu vähendamine 35 % võrra 168-lt 109-le võrreldes 2021. aasta veebruariga. Need kogukonnad hõlmavad võimaluse korral roma kogukondi.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Haiglaeelsesse meditsiinitaristusse kavatakse investeerida 2 000 üldarsti kabinetti ja 200 integreeritud kogukonnakeskust, mis moodustavad kokku ligikaudu 35 % Rumeenia aktiivsetest üldarstidest (mis on seotud eesmärgiga vähendada üldarsti kohusetähtaajaga 35 %).
374	Investeering 1. Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Ennetavate konsultatsioonide arvu suurenemine		Arv	1 100 000	1 265 000	2. kv	2024	Ennetavate konsultatsioonide arvu suurenemine 15 % alates kalendriaastast, mis järgneb kavandatud meditsiinitaristusse ja perearstide ühendustesse tehtavate investeeringute lõpuleviimise hinnangulisele ajavahemikule (st alates 30. juunist 2024). Ajavahemikul 1. juulist 2023 kuni 30. juunini 2024 korraldatavate ennetavate konsultatsioonide koguarv peaks 2019. aasta andmetega võrreldes suurenema 15 %. 15 % siht määrati kindlaks 2019. aastal toimunud ennetava hoolduse konsultatsioonide (ligikaudu 1 100

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										000) põhjal. Protsentuaalne suurenemine oli ligikaudu pool renoveeritavate üldarstide ja integreeritud kogukonnakeskuste osakaalust. Täpsemalt peab vähemalt 35 % haiglaeelsete meditsiinitöötajate kabinettidest saama taaste- ja vastupidavusrahastuist toetust, mis on seotud teenuste arvu 15 % suurenemisega).
375	Investeering 2. Riikliku haiglatarengu arendamine	Siht	Riiklikud haiglad, mis saavad nakatamise riski vähendamiseks kasutada seadmeid ja materjale		Arv	0	25	2. kv	2024	Vähemalt 25 riiklikku haiglat saavad kasu seadmetest ja materjalidest, mis aitavad vähendada haiglanakkuste riski, näiteks seadmed õhu mikrobioloogiliseks juhtimiseks operatsiooniplokkides ja intensiivravi üksustes spetsiaalsete kliimaseadmete ning meditsiinitöötajate desinfitseerimisvahendite kaudu (näiteks: keskkonna saastatusest puhastamise seadmed, steriliseerimine, jäätmemahutid).

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
376	Investeering Riikliku haiglataristu arendamine	2. Siht	Vastsündinute intensiivravi üksused, mis on varustatud uute kiirabiautodega (piirkondlike keskuste jaoks)		Arv	0	25	4. kv	2024	25 intensiivravi üksust saavad kasu investeeringutest vastsündinute elutähtsasse patsienditaristusse varajaseks diagnoosimiseks, sünnituseelseks/neeldumisjärgseks raviks ja sünnitusjärgseks raviks. Investeering koosneb järgmisest: - vastsündinute elutähtsatele patsientidele mõeldud haiglataristust i) läbilaskevõimet suurendamine 124 täiendava voodikohaga, sealhulgas seotud taristu ja seadmed; ii) 90 olemasoleva voodi varustamine piisava meditsiinivarustusega – sõelumisprogrammi täiustamine, varustades olemasoleva taristust järgmisega: õhu-hapniku segisti manustamisruumis ja keisrilõikes, SN-monitor, SOC-monitor, transpordiventilaator 21-100 % reguleeritava FiO2-ga, transpordiinkubaator, laserseade, ret-cam shuttle, kaudne oftalmoskoop, sh mõõteriistad – 12 mobiilse vastsündinute

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										intensiivravi üksuse (3. tase) soetamine – 8 piirkondliku koolituskeskuse ehitamine ja varustamine (kumbki 100 ruutmeetrit) kriitiliste vastsündinute jaoks. Koolituskeskuste varustus koosneb järgmisest: – koolitusprogrammides nõutavad mannekeenid ja didaktilised simulaatorid, näiteks komplekssimulaator, millel on mitu moodulit mehaanilise ventilatsiooni stsenaariumide, südame ultraheli simulaatori, virtuaalse haptilise simulaatori, endoskoopia ja kolonoskoopia jaoks; – virtuaalsel reaalsusel põhinev bronhoskoopia simulaator, ECMO simulaator; – täiustatud hädasimulaator ja elustamismudel uute kaasasündinud anomaaliatega korral; – mehaaniline ventileerimismannekeen. See suurendab nende vastsündinute

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										osakaalu, kellel on kriitilistes tingimustes juurdepääs asjakohasele arstiabile, 64 %-lt 83 %-le (hinnanguliselt 30 % võrra võrreldes praeguse olukorraga).
377	Investeering Riikliku haiglatarengu arendamine	2. Siht	Uute tervishoiuüksuste/haiglate ehitamine ja/või varustamine		Arv	0	19	2. kv	2026	Vähemalt 19 riiklikku tervishoiuüksust/haiglat ehitatakse ja/või varustatakse osalise rahastamisega taaste- ja vastupidavusraha kaudu. 19st rahvatervise üksusest/haiglast viiakse reformi 2 raames loodud hiljuti loodud tervishoiutariistu arendamise riikliku ameti (ANDIS) kaudu lõpule vähemalt kolm projekti. Investeeringud koosnevad järgmisest: – Investeeringud uude riiklikusse haiglatarengusse, et: i) osutada uusi meditsiiniteenuseid; ii) parandada olemasolevate tervishoiuteenuste kvaliteeti – Investeeringud meditsiini seadmetesse ja seadmetesse, mis on ette nähtud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										äsja ehitatud tervishoiutaristu jaoks, näiteks: voodid, saastepuhastusüksused, IT-seadmed (vähemalt 42,51 miljonit eurot), kokkupõrkekärud, defibrillaatorid, infusioonipumbad, füsioloogilised seiresüsteemid (sh keskkonsool), aktiivravi füsioloogilised seiresüsteemid, intensiivravi üksuste ventilaatorid, üldotstarbelised skaneerimissüsteemid. 661,41 miljoni euro suurusest eraldisest vähemalt 346 miljonit eurot ehk uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % väiksem kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone (NZEB) nõue, mis tagatakse energiamärgiste abil. Seda nõuet ei kohaldata projektide suhtes, mille puhul investeering seisneb üksnes uute seadmete ostmises. Selleks et tagada kooskõla

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kõnealuse investeeringu kohta esitatud kuluarvestuse teabega ja täiendada juba nimetatud kriteeriume, tuleks saavutada ka järgmised sihid: • vähemalt 900 voodikohta liginullenergiahoonetes • vähemalt 780 voodikohta liginullenergiahoonetes (hooned, mis saavutavad primaarenergia nõudluse, mis on vähemalt 20 % madalam liginullenergiahoone nõudest) • varustusega varustatud vähemalt 3 300 voodikohta • vähemalt 3 300 voodikohta uue IT-seadme paigaldamiseks 19 haiglat ja haiglaüksust valitakse järgmisest loetelust (sealhulgas kolm projekti, mis viiakse lõpule reformi nr 2 alusel loodud tervishoiutaristu arendamise riikliku ameti (ANDIS) kaudu): 1. Maakonna esmaabihaigla, Alba Iulia – onkoloogiaosakonna tegevuse ümberpaigutamine ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ajakohastamine ning sekkuva kardioloogia osakonna loomine 2. Maakonna esmaabihaigla, Alba Iulia – nakkushaiguste lõigu ehitamine ja varustamine 3. Maakonna esmaabihaigla Pitești-Radiotherapy Laboratory (kiirgusravi laboratoorium) 4. Kliiniline munitsipaalhaigla „Dr. G. Curteanu“ Oradea – Nakkushaiguste ja pulmonoloogia lõikude ehitamine ja varustamine 5. Maakonna esmaabihaigla, Bistrița – haiglapaviljoni laiendamine uue hoone ehitamisega 6. Südame-veresoonkonna haiguste hädaolukordade instituut „Prof dr CC Iliescu“, Bukarest – uute ruumide ehitamine 7. Sünnitusabi ja günekoloogia haigla „Filantropia“, Bukarest – haigla laiendamine 8. Kliiniline pPsühhiaatria haigla „Prof. dr. Alexandru Obregia“, Bukarest –

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										pediaatriapsühhiaatriakeskuse ehitamine 9. Kliiniline haigla „Sfânta Maria“, Bukarest – mitme elundi siirdamiskeskuse ehitamine 10. Kliiniline kopsuhaigla, Constanța – ehituskliinik Pulmonoloogia paviljon 11. Maakonna esmaabihaigla, Sibiu – uus haigla 12. Munitsipaalhaigla, Timișoara – uue emaduse ehitamine ja varustamine 13. Laste erakorralise meditsiini haigla „Louis Turcanu“, Timișoara – uue haigla varustamine meditsiiniseadmetega 14. Haigla nr 2, Vaslui – nakkushaiguste, psühhiaatria, krooniliste haiguste uute lõikude ehitamine 15. Maakonna esmaabihaigla, Focsani-Vrancea – uus haigla 16. County Clinic Hospital, Cluj – uus haigla

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										17. Sünnitus- ja günekoloogiahaigla, Buftea – laiendamine ja varustamine; olemasolevate hoonete demonteerimine 18. Uus multitraumapaviljon, Braşov 19. Uus multitraumapaviljon, Craiova 20. Uus traumakirurgia paviljon, Pitesti 21. Uus multitraumapaviljon, Sibiu 22. Maakonna esmaabihaigla, Alba Iulia – kroonilise psühhiaatria osakonna ehitamine ja varustamine 23. Infektsioonhaiguste ja pneumofüsioloogia kliiniline haigla, Braşov – uus hoone 24. Elundite siirdamiskeskus, Cluj – uus haigla 25. Piirkondlik onkoloogiainstituut, Timisoara – uus haigla 26. Munitsipaalpolitseihaigla, spetsialiseerunud kardioloogiale ja onkoloogiale, Constanţa – uus haigla

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										27. Sünnitusabi ja günekoloogia, neonatoloogia, lastekirurgia ja pediatría seksioonide ehitamine, Arad – uued üksused 28. „Niculae Stăncioiu“ südame-veresoonkonna haiguste erakorralise meditsiini instituut, Cluj-Napoca – uus lõik 29. Maakonna esmaabihaigla, Miercurea Ciuc – Pulmonoloogia ja nakkushaiguste lõikude uue hoone ehitamine 30. Regionaalhaigla, Braşov – uus haigla 31. Ülikooli erakorralise meditsiini haigla, Bukarest – kaasajastamine, ehitamine, taristu taastamine 32. „Prof. Dr. Agrippa Ionescu“ haigla, Baloteşti – taristu uuendamine 33. „Prof. Dr. Dimitre Gerota“ erakorralise meditsiini haigla, Bukarest – uus haigla 34. „Dr Teodor Andrei“ munitsipaalhaigla, Lugoj – uus haigla

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										35. Meditsiinipaviljon, Constanța – uus üksus 36. Südame-veresoonkonnahaiguste piirkondlik instituut, Miroslava – uus haigla 37. Regionaalhaigla, Piatra Neamț – uus haigla 38. Zerlendi tuberkuloosi diagnostika- ja ravikeskus, Bukarest – uus haigla 39. „Dr. Victor Gomoiu“ lastehaigla, Bukarest – uus onkopeedia tippkeskus 40. Pediaatriline Monobloc-haigla, Cluj – uus haigla 41. Maakonna esmaabihaigla, Târgu Mures – uus haiglaüksus 42. Maakonna esmaabihaigla, Arad – Haiglateenuste taastamine südame-veresoonkonna haiguste ravis 43. Maakonna esmaabihaigla, Arad – uus kiiritusravi osakond 44. „Sf. Maakonna esmaabihaigla „Apostol Andrei“, Constanța – pediaatria ja laste neonatoloogia

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										välissektsiooni laiendamine 45. Ilfovi esmaabihaigla, Ilfov – operatsiooniploki ja neurokirurgia osakonnad ning multifunktsionaalne üldkirurgia plokk 46. Maakonna esmaabihaigla, Giurgiu – uus haigla, esimene etapp (onkoloogia ja neuroloogia osakonnad) 47. Erakorralise meditsiini keskus, Voluntari – uus üksus 48. Südame-veresoonkonna haiguste ja siirdamise hädaabi instituut, Târgu Mures – uus üksus 49. Munitsipaal- ja maakonna kiirabihaigla, Bacău – lõpuleviimine ja integratsioon Haiglate ja haiglaüksuste lõplik loetelu sõltub ka taristuinvesteeringute prioriseerimise meetodikast.

M. KOMPONENT 13. SOTSIAALREFORMID

See komponent hõlmab reforme ja investeeringuid Rumeenia sotsiaalkindlustuse tugevdamiseks.

Komponendi eesmärk on toetada kõige haavatavamaid, sealhulgas töötajaid, lapsi, puudega inimesi, mitteaktiivseid inimesi ja eakaid, parandades juurdepääsu sotsiaalteenustele. Investeeringuid toetavad reformid hõlmavad regulatiivseid muudatusi, et vältida laste eraldamist oma perekonnast, tegeleda puuetega inimeste deinstitutionaliseerimise protsessiga, alustada miinimumsissetuleku rakendamist, vähendada deklareerimata tööd ja võimaldada mitteaktiivsetel inimestel tööd leida. Meetmetega toetatakse võrdselt eakate pikaajalise hoolduse teenuste reformi ning objektiivse miinimumpalga kehtestamise mehhanismi loomist. Täiendavad investeeringud on seotud perest eraldamise ohus laste päevakeskuste võrgustiku loomisega, puuetega inimeste sotsiaalteenuste taastamise ja renoveerimise, digitaalse platvormi loomisega koduabiliste vautšerite süsteemi rakendamiseks ning eakate päevahoiu- ja rehabilitatsioonikeskuste loomisega.

Need investeeringud ja reformid aitavad täita Rumeenia viimase kahe aasta riigipõhiseid soovitusi „suurendada sotsiaalteenuste ulatust ja kvaliteeti ning viia lõpule miinimumsissetuleku reform“ (riigipõhine soovitus 3, 2019), „tagada miinimumpalga kehtestamine objektiivsete kriteeriumide alusel kooskõlas töökohtade loomise ja konkurentsivõimega“ (riigipõhine soovitus 3, 2019) ning „laiendada sotsiaalkaitsemeetmeid ja kõigi juurdepääsu olulistele teenustele“ (riigipõhine soovitus 2, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas DNSH tehniliste suunistega (2021/C58/01).

M.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Uue õigusraamistiku loomine, et vältida laste eraldamist nende peredest

Selle reformi eesmärk on vältida laste eraldamist oma perekonnast, eriti haavatavates peredes. Reform viiakse ellu uue seadusandliku akti jõustumisega, millega luuakse raamistik meetmete rakendamiseks (sealhulgas näiteks vanemate ja laste nõustamine ja toetamine, vanematest eraldamise ohus olevate laste päevakeskused, puuetega laste päevakeskused), et tõhusalt vältida lapse eraldamist perekonnast ning toetada perekonda eraldamise ohus oleva lapse kasvatamisel ja hooldamisel. Seadusandliku aktiga kaasneb: kindlaksmääratud stabiilne rahastamisallikas meetmete jaoks, juhtimismehhanism, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil, ning rahastamise väljamaksete mehhanism, mis sõltub poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamisest.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 2. Puudega täiskasvanute kaitSESüsteemi reform

Selle reformi eesmärk on edendada deinstitutionaliseerimise protsessi puuetega inimeste jaoks ja vältida nende institutionaliseerimist.

Reform viiakse ellu seadusandliku akti jõustumisega, et kiita heaks juhend kõigi praegu institutionaliseeritud puuetega inimeste deinstitutionaliseerimise kiirendamise kohta, nii et iga inimese jaoks määratletakse „sõltumatu eluviis“. Õigusakt sisaldab suunises kavandatud meetmete jaoks kindlaksmääratud stabiilset rahastamisallikat koos väljamaksete mehhanismiga, mis sõltub poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamisest, ning juhtimisstruktuuri, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil. Õigusakt põhineb ka kõigi puudega inimeste individuaalse olukorra täielikul kaardistamisel, mis on praegu

Rumeenias institutsionaliseeritud eesmärgiga määratleda iga isiku jaoks sõltumatu eluviis, mida sõltumatu asutus/üksus teeb kooskõlas kohtuasjade haldamise põhimõtetega.

Puuetega inimeste institutsionaliseerimise protsessi ennetamise reform viiakse ellu vastuvõetud riiklikku institutsionaliseerimise ennetamise strateegiat jõustava õigusakti jõustumisega ning meetmetega, millega tagatakse võimalikult suurele osale puuetega inimestest sõltumatu eluviis.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 3. Miinimumsissetuleku rakendamine

Reformi eesmärk on parandada sotsiaalabi ja vähendada kõige haavatavamate inimeste vaesust, vähendades samal ajal riikliku makse- ja sotsiaalinspektsiooni, kohalike haldusasutuste ja toetusesaajate halduskoormust.

Reform viiakse ellu selliste õigusaktide jõustumisega, millega kehtestatakse VMI seaduse rakendamise metodoloogilised eeskirjad, säilitades samal ajal vähemalt samal tasemel hüvitiste ja abikõlblikkuse tingimuste piisavuse, nagu on ette nähtud seaduses 196/2016, kehtivates kohaldatavates õigusaktides, eesmärgiga vähendada vaesust, stimuleerida tööhõivet aktiveerimismeetmete abil ja suurendada haridustaset. Miinimumsissetuleku maksmist rahastatakse Rumeenia riigieelarvest. Seda reformi toetav digitaalne platvorm töötatakse välja II samba 7. komponendi „Digiüleminek“ raames.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

Reform 4. Töökaartide kasutuselevõtmine ja koduabiliste töö formaliseerimine

Reformi eesmärk on vähendada deklareerimata tööd, pakkuda stiimuleid töö ametlikuks muutmiseks ja võimaldada tööturult eemalejäänud inimestel tööd leida.

Reform viiakse ellu töövautšerite süsteemi loomist käsitleva seadusandliku akti jõustumisega, et edendada ametlikku tööhõivet. See vautšerite süsteem peaks looma stiimulid ametliku töökoha loomiseks koduabilistele, kes on praegu registreeritud töötute või tööturult eemalejäänutena. Reformi eesmärk on luua makse- ja registreerimissüsteem isikutele, kes tegelevad koduabilisena töötamisega töövautšerite alusel, mille saaja on ostnud ja seejärel pärast asjaomaste sissemaksete mahaarvamist koduabilise poolt raha vastu vahetanud, omandades seeläbi kindlustatud isiku staatuse sotsiaal- ja ravikindlustussüsteemis.

Reform viiakse lõpule 30. märtsiks 2026.

Reform 5. Tagada miinimumpalga kehtestamine

Reformi eesmärk on kehtestada miinimumpalga kehtestamise mehhanism, mis põhineb objektiivsetel kriteeriumidel ning on kooskõlas töökohtade loomise ja riigi konkurentsivõimega.

Reform viiakse ellu sellise õigusakti jõustumisega, millega kehtestatakse uus mehhanism ja valem miinimumpalga taseme objektiivseks süstemaatiliseks kehtestamiseks, konsulteerides sotsiaalpartneritega ja võttes arvesse liidu meetmeid.

Reform viiakse lõpule 30. märtsiks 2024.

Investeering 1. Perest eraldamise ohus laste päevakeskuste võrgustiku loomine

Selle investeeringu eesmärk on vältida laste eraldamist oma perekonnast. Enne investeeringu tegemist kaardistatakse laste ja perekonna vajadused olemasolevate teenuste ja taristuga laste jaoks, keda ohustab perest eraldamine, eelkõige haavatavates kogukondades. Investeering seisneb 150 päevateeninduskeskusest koosneva võrgustiku käivitamises, millest vähemalt 10 % asub märkimisväärse roma elanikkonnaga kogukondades, et vältida laste eraldamist perest. 150

päevateeninduskeskusest peab 145 vastama liginullenergiahoone nõudele vastavalt riiklikele suunistele. 5 peab olema kooskõlas eesmärgiga saavutada primaarenergianõudlus, mis on vähemalt 20 % madalam kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 2. Puuetega inimeste sotsiaalse taristu taastamine, renoveerimine ja arendamine

Selle investeeringu eesmärk on parandada puuetega inimestele osutatavaid sotsiaalteenuseid, et toetada nende deinstitutionaliseerimist. Investeeringud võimaldavad võtta kasutusele 55 uut puuetega inimestele mõeldud ühiskondlikku teenust (päevakeskused, abi- ja tugiteenused ning patsiendi neuromotoori taastamise teenuse keskused), mille raames pakutakse nelja aasta jooksul tegevusi vähemalt 4870 puudega inimesele, et tagada iseseisev elu. 55 uuest ühiskondlikust teenusest 45 on uued liginullenergiahooned vastavalt riiklikele suunistele. 10 peab olema kooskõlas eesmärgiga saavutada primaarenergianõudlus, mis on vähemalt 20 % madalam kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgiste abil. Samuti võimaldab investeering ajakohastada veel 50 kogukonnakeskust (päevakeskused ja neuromotoorse taastuse keskused puuetega inimestele) riikliku programmi kaudu, et rahastada selliseid investeeringuid nagu rehabiliteerimine, konsolideerimine, ajakohastamine ja kogukonnapõhiste teenuste osutamine. Seejärel võtavad 25 päevakeskused ja 25 ambulatoorse neuromotoorse taaste teenuskeskust tööle avalike sotsiaalteenuste osutamise avaliku konkursi kaudu, mis vastab nende investeeringute rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, sealhulgas tingimusele, et aastas majutatakse vähemalt 1 000 puudega inimest.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 3. Töökaartide kasutuselevõtmine majapidamistööde jaoks

Investeeringu eesmärk on aktiveerida töövautšerite süsteem, tagades lihtsa ja digitaalse juurdepääsu kõigile kasutajatele: töötajad ja teenuste saajad.

Investeering võimaldab Rumeenia riiklikul tööhõiveametil (ANOFM) luua koduabiliste vautšerite jaoks toimiva digitaalse platvormi ja seda hallata, mis peaks võimaldama muu hulgas järgmist: teha kõik vautšeritega seotud tehingud digitaalselt (nt ostmise, töötundide kodeerimine), kodeerida koduabiliste tegevuse üksikasjad (nt töötundide arv, koduse tegevuse liik) ja tagada koostalitlusvõime muude asjakohaste andmebaasidega (nt rahandusministeerium, töö- ja sotsiaalkaitseministeerium, riikliku tööhõiveameti andmebaasid).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

M.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
378	Reform 1. Uue õigusraamistiku loomine, et vältida laste eraldamist nende peredest	Eesmärk	Jõustatakse õigusakt, mis on vajalik selleks, et vältida laste eraldamist perekonnast ja haavatavate perekondade toetamist	Seaduse säte, millega nähakse ette sellise õigusakti jõustumine, mis on vajalik selleks, et vältida laste eraldamist perekonnast ja haavatavate perekondade toetamist				4. kv	2022	Uue õigusaktiga luuakse raamistik meetmete rakendamiseks (sealhulgas näiteks vanemate ja laste nõustamine ja toetamine, vanematest eraldamise ohus olevate laste päevakeskused, puuetega laste päevakeskused), et tõhusalt vältida lapse eraldamist perekonnast ning toetada perekonda eraldamise ohus oleva lapse kasvatamisel ja hooldamisel. Seadusandliku aktiga kaasneb: - meetmete jaoks kindlaks tehtud stabiilne rahastamisallikas; - juhtimismehhanism, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										riiklikul ja kohalikul tasandil; - rahastamise väljamaksete mehhanism, mis sõltub poliitikaeesmärkide saavutamise peamistest tulemusnäitajatest.
379	Reform 1. Uue õigusraamistiku loomine, et vältida laste eraldamist nende peredest	Siht	Perekonnast eraldatud ja sotsiaalkaitstesüsteemi kuuluvate laste arvu vähendamine		Arv	12 139	6 100	2. kv	2026	Perekonnast eraldatud ja sotsiaalkaitstesüsteemi kuuluvate laste arvu vähendamine võrreldes 31. detsembri 2020. aasta seisuga.
380	Reform 2. Puudega täiskasvanute kaitstesüsteemi reform	Eesmärk	Seaduse jõustumine deinstitutionaliseerimise kiirendamise juhendi rakendamiseks ja rakendamiseks	Õigusakti jõustumisele viitav õigusnorm				4. kv	2022	Seaduse jõustumine deinstitutionaliseerimise kiirendamise juhendi rakendamiseks ja kasutuselevõtmiseks kõigi puuetega inimeste puhul, kes on praegu deinstitutionaliseeritud nii, et iga inimese jaoks määratletakse sõltumatu eluviis ja seda tehakse juhtumihalduse lähenemisviisi alusel.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Riiklikule strateegiale lisatakse deinstitutionaliseerimise protsessi kiirendamise juhend, kusjuures mõlemad kiidetakse heaks valitsuse otsusega. Seadusandliku aktiga kaasneb samuti: - kindlaksmääratud stabiilne rahastamisallikas suunises kavandatud meetmete jaoks - juhtimismehhanism, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil; - rahastamise väljamaksete mehhanism, mis sõltub poliitikaeesmärkide saavutamise peamistest tulemusnäitajatest. Õigusakt põhineb kõigi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										puudega inimeste individuaalse olukorra täielikul kaardistamisel ja on praegu Rumeenias institutsionaliseeritud.
381	Reform 2. Puudega täiskasvanute kaitsesüsteemi reform	Eesmärk	Institutsionaliseerimise ennetamise riikliku strateegia rakendamist toetava seaduse jõustumine	Seaduse säte, mille kohaselt jõustub õigusakt, millega toetatakse institutsionaliseerimise ennetamise riikliku strateegia rakendamist				4. kv	2022	Jõustada seadus, millega toetatakse institutsionaliseerimise ennetamise riikliku strateegia rakendamist, millega nähakse ette meetmed enamiku puuetega inimeste iseseisvaks eluviisiks, mis on praegu institutsionaliseeritud. Seadusandliku aktiga kaasneb: - kindlaksmääratud stabiilne rahastamisallikas kavandatud meetmete jaoks; - juhtimismehhanism, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tasandil; - rahastamise väljamaksete mehhanism, mis sõltub poliitikaeesmärkide saavutamise peamistest tulemusnäitajatest.
382	Reform 2. Puudega täiskasvanute kaitseüsteemi reform	Siht	Institutsionali seeritud puuetega inimesed, kes saavad personaalset tuge deinstitutionaliseerimiseks ja iseseisva eluviisi rakendamiseks		Arv	0	8 455	2. kv	2026	Vähemalt 8 455 (50 % 2020. aasta detsembri arvust) hoolekandetasutusse paigutatud puuetega inimesi, kes saavad toetust deinstitutionaliseerimiseks ja oma „sõltumatu eluviisi“ rakendamiseks.
383	Reform 2. Puudega täiskasvanute kaitseüsteemi reform	Siht	Institutsionali seeritud puuetega inimeste koguarvu vähendamine (võrreldes 31.12.2020		Arv	16 911	11 500	2. kv	2026	Institutsionaliseeritud puuetega inimeste arvu vähendamine pärast asjakohase toetuse saamist juhtumihalduse lähenemisviisi alusel, et edendada nende sõltumatut eluteed

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			andmetega)							11 500 inimeseni 16 911st.
384	Reform 3. Miinimumsissetuleku rakendamine	Eesmärk	VMI rakenduseeskirja heakskiitva õigusakti jõustumine	VMI rakenduseeskirja sätestav säte õigusaktis				3. kv	2022	Õigusaktides sätestatakse VMI seaduse rakendamise metodoloogilised eeskirjad, säilitades samal ajal vähemalt samal tasemel hüvitiste ja abikõlblikkuse tingimuste piisavuse, nagu on ette nähtud kehtivas seaduses (seadus 196/2016), et vähendada vaesust, stimuleerida tööhõivet aktiveerimismeetmete abil ja suurendada haridustaset.
385	Reform 3. Miinimumsissetuleku rakendamine	Siht	Täiendavate toetuskõlblike peresaajate arv parandatud kava raames		Arv	189 000	245 700	2. kv	2024	Täiendavad toetuskõlblikud pered, kes saavad parandatud kava (arvutatud ajakohastatud seaduse alusel peretoetuse saajate hinnangulise arvu alusel), lisaks praegustele tagatud miinimumsissetuleku

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										saajatele, st 189 000 perekonnale 31. detsembri 2020. aasta seisuga. Miinimumsissetuleku/peretoetuse maksmist rahastatakse riigieelarvest.
386	Reform 3. Miinimumsissetuleku rakendamine	Siht	Miinimumsissetuleku saaja saab vähemalt ühe aktiveerimismeetme		% (protsent)	0	60 %	2. kv	2025	Vähemalt 60 % miinimumsissetuleku saajatest viimase 12 kuu jooksul peab olema saanud vähemalt ühe aktiveerimismeetme. Aktiveerimismeetme koosneb järgmisest: tööpakkumised, koolitus vastavalt vajadustele, mis on kindlaks määratud juhtumihalduse põhimõtete alusel (vastavalt INTESPO projektile, mida rahastatakse ESFist),
387	Reform 4. Töökaartide kasutuselevõtmine ja	Eesmärk	Koduabiliste vutšerite süsteemi käsitlevate	Seaduse säte, mis viitab töövautšerite süsteemi				1. kv	2022	Töövautšerite süsteemi loomist käsitleva seaduse jõustumine, et edendada selliste koduabiliste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	majapidamistööde formaliseerimine		õigusaktide ja nende rakenduseeskirjade jõustumine	rakendamise seaduse jõustumisele						ametlikku tööhõivet, kes on praegu registreeritud töötute või tööturult eemalejäänutena.
388	Reform 4. Töökaartide kasutuselevõtmine ja majapidamistööde formaliseerimine	Siht	Toetusesaajad (võtavad tööle koduabilisi)		Arv	0	10 000	4. kv	2024	Vähemalt 10 000 toetusesaajat võtavad vautšerite süsteemi kaudu tööle koduabilisi.
389	Reform 4. Töökaartide kasutuselevõtmine ja majapidamistööde formaliseerimine	Siht	Toetusesaajad (võtavad tööle koduabilisi)		Arv	10 000	30 000	1. kv	2026	Vähemalt 30 000 toetusesaajat võtavad vautšerite süsteemi kaudu tööle koduabilisi.
390	Reform 4. Töökaartide kasutuselevõtmine ja majapidamistööde formaliseerimine	Siht	Koduabilised/teenuseosutajad, kes on varem registreeritud töötute või tööturult		Arv	0	20 000	4. kv	2024	Vähemalt 20 000 koduabilist/teenuseosutajat, kes on varem registreeritud töötute või tööturult eemalejäänutena, osutavad teenuseid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	e		eemalejäänutena, osutavad teenuseid töökaartide abil							töökaartide abil.
391	Reform 4. Töökaartide kasutuselevõtmine ja majapidamistööde formaliseerimine	Siht	Koduabilised/teenuseosutajad, kes on varem registreeritud töötute või tööturult eemalejäänutena, osutavad teenuseid töökaartide abil		Arv	20 000	60 000	1. kv	2026	Vähemalt 60 000 koduabilist/teenuseosutajat, kes on varem registreeritud töötute või tööturult eemalejäänutena, osutavad teenuseid töökaartide abil.
392	Reform 5. Tagada miinimumpalga kehtestamine	Eesmärk	Uut miinimumpalga kujundamise süsteemi reguleeriva määruse jõustumine	Õigusakti jõustumisele viitav õigusnorm				1. kv	2024	Seadusandliku aktiga kehtestatakse uus mehhanism ja valem miinimumpalga taseme objektiivseks süstemaatiliseks kehtestamiseks, konsulteerides sotsiaalpartneritega ja võttes arvesse liidu meetmeid.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
393	Investeering 1. Perest eraldamise ohus laste päevakeskuste võrgustiku loomine	Eesmärk	Vajaduste kaardistamine, kättesaadavad teenused ja taristurajatise d perest eraldamise ohus olevatele lastele, eelkõige haavatavates kogukondades .	Vajaduste kaardistamine, pakutavad teenused ja taristurajatised				2. kv	2023	Antakse ülevaade kättesaadavatest teenustest ja taristust, mis on mõeldud perest eraldamise ohus olevatele lastele, eelkõige haavatavates kogukondades. Selle kaardistamise tulemuste põhjal luuakse päevakeskused, et vastata eelkõige haavatavate kogukondade (nt madala sissetulekuga inimesed, puuetega inimesed, marginaliseeritud kogukondadesse kuuluvad inimesed, sealhulgas romad, rändetaustaga inimesed) kindlakstehtud vajadustele. Kaardistamisel tehakse samuti kindlaks mahajäänud/eraldatud linnaosad, et vastata haavatavate/marginaliseeritud kogukondade

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										vajadustele (nt madal sissetulek, kõrge töötuse määr, madal haridustase).
394	Investeering 1. Perest eraldamise ohus laste päevakeskuste võrgustiku loomine	Siht	Päevakeskused, et vältida laste eraldamist perekonnast		Arv	0	150	4. kv	2024	150 päevateeninduskeskustest koosneva võrgustiku kasutuselevõtmine vähemalt 10 % ulatuses kogukondades, kus on märkimisväärne roma elanikkond, et vältida laste eraldamist peredest. 145 uuest hoonest peavad vastama liginullenergiahoone (NZEB) nõudele vastavalt riiklikele suunistele. 5 uuest hoonest peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % väiksem kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone (NZEB) nõue, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
395	Investeering 2. Puuetega inimeste sotsiaalse taristu taastamine, renoveerimine ja arendamine	Siht	Ajakohastatud kogukonnateenused puuetega inimestele		Arv	0	50	4. kv	2024	Ajakohastatud kogukonnateenuste (puuetega inimestele mõeldud päevakeskused ja neuromootorite taastuskeskused) arv riikliku programmi kaudu, et rahastada selliseid investeeringuid nagu taastamine, konsolideerimine, ajakohastamine ja kogukonnapõhiste teenuste osutamine. Seejärel võtavad 25 päevakeskused ja 25 ambulatoorse neuromobiilsuse taastamise teenuskeskust tööle avalike sotsiaalteenuste osutamise avaliku konkursi kaudu, mis vastab nende investeeringute rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, sealhulgas tingimusele, et

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										aastas majutatakse vähemalt 1000 puudega inimest.
396	Investeering 2. Puuetega inimeste sotsiaalse taristu taastamine, renoveerimine ja arendamine	Siht	Uued kogukonnateenused puuetega inimestele		Arv	0	55	4. kv	2025	55 uue ühiskondliku teenuse (45 uut liginullenergiahoonet ja 10 liginullenergiahoonet+) kasutuselevõtt puuetega inimeste jaoks (päevakeskused, abi- ja tugiteenused ning patsientide neuromootorite taastuskeskused), mille raames pakutakse nelja aasta jooksul tegevusi vähemalt 4870 puuetega inimesele, pidades silmas iseseisvat toimetulekut. 10 uut liginullenergiahoonet+ hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % madalam kui riiklike suuniste kohane

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										liginullenergiahoone nõue, mis tagatakse energiamärgiste abil.
397	Investeering 3. Töökaartide kasutuselevõtmine majapidamistööde jaoks	Eesmärk	Toimiva digitaalse platvormi kasutuselevõtt koduabiliste vautšerite kasutamiseks	Digitaalne platvorm toimib				4. kv	2023	Funktsionaalne digitaalne platvorm koduabilistele mõeldud vautšerite jaoks, mis peaks muu hulgas võimaldama - Teha kõik vautšeritega seotud tehingud (ostmine, tööaja kodeerimine) digitaalselt - Koduabiliste tegevuse andmete kodeerimine (tundide arv, koduabilise tegevuse liik), digitaalne koostalitlusvõime muude asjakohaste andmebaasidega (nt rahandusministeerium, töö- ja sotsiaalkaitseministeerium, riikliku tööhõiveameti andmebaasid).

M.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 6. Sotsiaalmajandust käsitlevate õigusaktide täiustamine

Selle reformi eesmärk on kasutada rohkem ära sotsiaalsete ettevõtete innovatsioonipotentsiaali ning aidata kaasa sotsiaalsete ja keskkonnavalaste probleemide lahendamisele.

Reformi rakendamiseks muudetakse sotsiaalmajandust käsitlevat seadust nr 219/2015 ja selle rakenduseeskirju, et lihtsustada sotsiaallettevõtete registreerimismenetlust, tagada nende tõhus integreerimine tööhõivepoliitikaga ning aktiivsed tööhõivemeetmed, sealhulgas sotsiaalmajanduse struktuuride jätkusuutlikkuse parandamise meetmed, näiteks sotsiaalmajanduse ettevõtete pakutavate kaupade ja teenuste riigihangete sooduskorra kaudu.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

Reform 7. Eakate pikaajalise hoolduse teenuste reform

Reformi eesmärk on parandada eakate pikaajalise hoolduse teenuste kvaliteeti.

Reform viiakse ellu, jõustades strateegia seadusandliku aktiga, mis hõlmab aktiivsena vananemise poliitikat, pikaajalise hooldusega seotud meditsiinilisi vajadusi ja eakatele mõeldud kogukonnapõhiseid teenuseid. Õigusakt sisaldab muu hulgas järgmist: kindlaksmääratud stabiilne rahastamisallikas meetmete jaoks, juhtimismehhanism, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil, rahastamise väljamaksete mehhanism, mis sõltub poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamisest, ning pikaajaliste hooldusteenuste kvaliteedi miinimumnõuete läbivaatamine. Õigusakt põhineb ka potentsiaalselt sõltuvate eakate inimeste või riskirühma (nt vaesus, tervis, saatjata, suur sõltuvus) täielikul kaardistamisel kogukonna tasandil (valla/linna/maakonna tasandil), et määrata kindlaks vajalike pikaajalise hoolduse teenuste liik.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 4. Eakate päevahoiu- ja rehabilitatsioonikeskuste võrgustiku loomine

Investeeringu eesmärk on anda eakatele juurdepääs kvaliteetsetele pikaajalise hoolduse teenustele päevahoiu- ja taastusravikeskuste võrgustiku kaudu. Investeering võimaldab kasutusele võtta 71 päevateeninduskeskustest koosneva võrgu. Keskused osutavad sotsiaalabi- ja rehabilitatsiooniteenuseid ning igal keskusel peab olema vähemalt liikuv eakatele suunatud teenuseosutajate meeskond, kes ei saa keskusesse tulla. See põhineb kaardistamisel, mis viiakse läbi kooskõlas riikliku pikaajalise hoolduse strateegiaga.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

M.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
398	Reform 6. Sotsiaalmajandust käsitlevate õigusaktide täiustamine	Eesmärk	Sotsiaalmajandust ja selle rakenduseeskirju käsitleva seaduse nr 219/2015 muudatuse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab sotsiaalmajandust ja selle rakenduseeskirju käsitleva seaduse nr 219/2015 muudatuse jõustumisele				2. kv	2022	Regulatiivsed muudatused hõlmavad järgmist: - Sotsiaalsete ettevõtete lihtsustatud registreerimismenetlus - Parem majandustegevuse suunamine ja tööjõu kasutamine, et see vastaks paremini haavatavate rühmade ja tõrjutud kogukondade vajadustele. - Kindlaksmääratud meede sotsiaalmajanduse struktuuride jätkusuutlikkuse parandamiseks, nt kaupade ja teenuste riigihangete sooduskord.
399	Reform 7. Eakate pikaajalise hoolduse teenuste reform	Eesmärk	Riikliku pikaajalise hoolduse strateegia vastuvõtmist ja rakendamist käsitleva seaduse	Seaduse säte, mis viitab vastuvõetud riikliku pikaajalise strateegia rakendamist toetava				4. kv	2022	Vastuvõetud strateegia seadus, mis hõlmab aktiivsena vananemise meetmeid, samuti meetmeid pikaajalise hooldusega seotud meditsiiniliste vajaduste rahuldamiseks ning eakatele suunatud kogukonnapõhiseid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			jõustumine	õigusakti jõustumisele						teenuseid. Seadus sisaldab: - meetmete jaoks kindlaks tehtud stabiilne rahastamisallikas; - juhtimismehhanism, millel on selged kohustused avaliku sektori asutustele riiklikul ja kohalikul tasandil; - rahastamise väljamaksete mehhanism, mis sõltub poliitikaeesmärkidega seotud peamiste tulemusnäitajate saavutamisest; - kvaliteedi miinimumstandardite läbivaatamine; Õigusakt põhineb potentsiaalselt sõltuvate eakate inimeste või riskirühma (nt vaesus, tervis, saatjata, suur sõltuvus) täielikul kaardistamisel kogukonna tasandil (valla/linna/maakonna tasandil).
400	Investeering 4. Eakate	Siht	Eakate päevahooldus-		Arv	0	71	2. kv	2026	71 päevateeninduskeskustest koosneva võrgustiku

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	päevahoiu- ja rehabilitatsiooni keskuste võrgustiku loomine		ja rehabilitatsioonikeskuste kasutuselevõtmine							käivitamine. Keskused osutavad sotsiaalabi- ja rehabilitatsiooniteenuseid ning igal keskusel peab olema vähemalt liikuv teenuseosutajate meeskond eakatele, kes ei saa keskusesse tulla. See põhineb kaardistamisel, mis viiakse läbi kooskõlas eesmärgiga 399 – Riikliku pikaajalise strateegia vastuvõtmiseks ja rakendamiseks vajalike õigusaktide jõustumine.

N. KOMPONENT 14. HEA VALITSEMISTAVA

Komponendi eesmärgid on paljude reformide ja investeeringute kaudu: i) parandada valitsemistava prognoositava, teadliku ja kaasava otsustusprotsessiga, ii) tagada kvaliteetsete avalike teenuste osutamine professionaalsete ja hästi koolitatud riigiteenistujate poolt, kes vastavad asjakohaselt kodanike ja ettevõtjate väljakutsetele, vajadustele ja ootustele. See tugevdab vastupanuvõimet ja suutlikkust kohaneda üleminekuga rohelisele majandusele ja digitehnoloogiale.

Komponendi erieesmärgid on järgmised:

1. Valitsuse poliitika parem koordineerimine, kujundamine ja rakendamine, suurem läbipaistvus ja usaldus avaliku sektori vastu.
2. Tõhus personalijuhtimine avalikus sektoris.
3. Sidus avaliku sektori palgapoliitika, mis on seotud tulemuslikkusega ja pikas perspektiivis jätkusuutlik (õiglane ühtne töötasu).
4. Kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamine, õiguskaitse kättesaadavuse parandamine ja kohtusüsteemi tõhususe suurendamine.
5. Tõhusam riiklik hankesüsteem, sealhulgas avaliku sektori/võrgustiku sektori hankijate haldussuutlikkuse suurendamine paindlikus ja sidusas õigusraamistikus.
6. Avaliku poliitika/otsustusprotsessi parandamine sidusrühmadega konsulteerimise kaudu.
7. Riigiettevõtete suurem vastupanuvõime tänu äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamisele.

Komponent koosneb üheksast reformist ja viiest investeeringust.

Komponendiga hõlmatud meetmed peaksid aitama lahendada mitmeid probleeme, mis on esile tõstetud riigipõhistes soovitusetes, mille eesmärk on suurendada riigihangete tõhusust ning tagada riikliku riigihankestrateegia täielik ja jätkusuutlik rakendamine; Parandada otsuste tegemise kvaliteeti ja prognoositavust, sealhulgas asjakohaste sidusrühmadega konsulteerimiste, tõhusate mõjuhindangute ja ühtlustatud haldusmenetluste abil ning sotsiaalpartnerite piisava kaasamise kaudu (riigipõhine soovitus 3, riigipõhine soovitus 4, riigipõhine soovitus 5 2019 ja riigipõhine soovitus 4-2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas DNSH tehniliste suunistega (2021/C58/01).

N.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1.1 Otsustamisprotsessi prognoositavuse ja tõhususe parandamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel

Reformi eesmärk on parandada valitsemissektori poliitika planeerimist lühikeses ja keskpikas perspektiivis (arendades institutsionaalseid strateegilisi planeerimismehhanisme ja sidudes need eelarve kavandamisega), tugevdada regulatiivse mõju esialgse analüüsi süsteemi (menetluslike ja institutsiooniliste kohanduste kaudu), parandada avaliku poliitika kavandamise ja kujundamise suutlikkust (valitsuse strateegiate haldamise uute mehhanismide, koolituse või kogemuste vahetamise ning uuendusliku juhtimise kontseptsiooni kasutuselevõtmise kaudu) ning tugevdada valitsuse keskuses tugeva horisontaalse poliitika koordineerimist ja kaasata suur hulk sidusrühmi (nt roheline kokkulepe).

Reformi raames võetakse järgmised erimeetmed:

1) Selliste meetodite ja menetluste vastuvõtmine ja jõustumine, millega parandatakse avaliku poliitika põhjendatust ja kavandamist ning halduskorra lihtsustamist (31. märtsiks 2022). Selle tulemusena kiidetakse 31. märtsiks 2026 kavandatud tähtjaks heaks vähemalt 50 % valitsuse iga-aastases töökavas sisalduvatest kavandatud seadusandlikest algatustest ning 25 % esitus- ja motivatsioonivahenditest (st määruste eelnõudega kaasnevad seletuskirjad/põhjendused) peavad vastama kehtestatud kvaliteedikriteeriumidele (st neid hinnatakse suurepäraseks või rahuldavaks) vastavalt valitsuse metoodikale, mis võeti vastu esimeses iga-aastases aruandes regulatiivse mõju hindamise kohta (mis võeti vastu 2019. aastal) 31. detsembriks 2024.

2) uue strateegilise juhtimis- ja planeerimissüsteemi loomine ja kasutuselevõtmine kõigis ministeeriumides, samal ajal kui ministeeriumide tasandil välja töötatud strateegiad ja strateegiakavad peavad järgima 1. meetme raames vastu võetud meetodite sätteid ning need tuleb üles laadida institutsiooniliste strateegiakavade järelevalveplatvormi, kuna seda laiendatakse kõikidele ministeeriumidele (30. juuniks 2023). Selle tulemusena peavad kõik valdkondlikud ministeeriumid olema kavandanud oma eelarved iga programmi kohta ning vähemalt kolm ministeeriumi peavad olema täitnud/rakendanud eelarved iga programmi kohta 30. juuniks 2025.

3) Sellise õigusakti vastuvõtmine ja jõustumine, millega luuakse struktuur, et tagada tõhusa regulatiivse kvaliteedikontrolli mehhanismi rakendamine 31. märtsiks 2022.

4) Olemasoleva innovatsiooni lähtealuse kehtestamine keskvalitsuse tasandil (valitsuse e-valitsuse ministeeriumid ja peasekretariaat) ning tegevuskava lõpuleviimine innovatsioonimehhanismide kasutuselevõtuks ja regulatiivse keskkonna loomiseks, et võimaldada avalikul haldusel uuendusi teha (31. detsember 2022).

5) Avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamine ja kodanikuühiskonna otsustusprotsessis osalemise arendamine, tugevdades õigus- ja menetlusraamistikku avatud valitsuse algatuste koordineerimiseks ja tõhusaks rakendamiseks (avatud valitsuse algatus). See saavutatakse järgmiste meetmete abil:

i) Õigusraamistiku ajakohastamine, IT-platvormi laiendamine, riigiteenistujate suutlikkuse suurendamine, avatud valitsuse strateegia vastuvõtmine. Selle tulemusena suureneb 30. juuniks 2026 nende seadusandlike aktide eelnõude arv, mille suhtes kohaldatakse üldsusega konsulteerimist ja sidusrühmade kaasamist kesksel tasandil, 20 %.

ii) Kodanikuühiskonna organisatsioonidele korraldatud koolitused, et suurendada nende suutlikkust ja oskusi osaleda tõhusalt avalikes konsultatsiooniprotsessides. Selle meetme tulemusena koolitatakse 31. detsembriks 2025 800 kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajat.

6) Avaliku registri nõuetekohaseks rakendamiseks mõeldud huvide läbipaistvuse ühtse registri (RUTI) asjakohase kasutamise ja jõustamise suuniste vastuvõtmine ja jõustumine (30. septembriks 2022).

7) Erakorraliste määruste kasutamise metoodika vastuvõtmine ja jõustumine, milles täpsustatakse asjaolud, mille korral neid määrusi võib kasutada, ja nende mõju hindamine (*ex post*, *ex ante*) ning nende koostamise ja heakskiitmise menetlused (30. septembriks 2022).

8) Seaduse 24/2000 (õigusloometehnika kohta) seadusandlike muudatuste vastuvõtmine ja jõustumine, et tagada seaduste tervikteksti avaldamine pärast nende muutmist, mida praegu süstemaatiliselt ei tehta (30. septembriks 2022).

Reform 2. Koordineerimise tugevdamine valitsuses integreeritud ja sidusa lähenemisviisi kaudu kliimamuutuste ja säästva arengu algatustele

Reformi eesmärgid on järgmised: i) tagada keskkonnahoidlike meetmete ja poliitikameetmete tõhusus ja tulemuslikkus, rakendades Rumeenias Euroopa rohelise kokkuleppe koordineerimise ja rakendamise mehhanismi; ning ii) reformida avalikku haldust, edendades ja koordineerides säästva arengu sidusat avalikku poliitikat riigi kõigil tasanditel ja kõigis sektorites, keskendudes digiüleminekule ja suurendades teadusliku lähenemisviisi asjakohasust/kasutamist avalikus säästva arengu poliitikas.

Selleks luuakse ja võetakse kasutusele institutsioonidevaheline kliimakomitee, mille ülesanne on seada kliimameetmed tähtsuse järjekorda ja jälgida edusamme igal aastal 30. juuniks 2022. Selle meetme tulemusena saavutatakse 90 % institutsioonidevahelise kliimamuutuste komitee 2025. aastaks seatud prioriteetidest kooskõlas integreeritud energia- ja kliimakavas sätestatud eesmärkidega 31. märtsiks 2026 ning 2000. aasta ametnikud kvalifitseeritakse 30. septembriks 2025 avaliku sektori asutuste jätkusuutliku arengu eksperdiks kesk- ja kohalikul tasandil.

Reform 3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris

Reformi eesmärk on ajakohastada avaliku teenistuse juhtimist, edendades uut läbipaistvat ja kaasavat värbamissüsteemi, kasutades avaliku sektori tegelikkusele vastavat pädevusraamistikku, mis on otseselt seotud institutsionaalsete vajadustega ning kodanike ja nende teenindatava äriühingonna vajadustega. Need reformimeetmed peavad käima käsikäes avaliku sektori tugeva digitaliseerimisega ja digioskuste omandamisega riigiteenistujate seas.

Reformi raames võetakse järgmised erimeetmed:

- 1) Riikliku (katse)konkursi järelanalüüs keskvalitsuse kahe avaliku teenistuse kategooria valimiseks (30. juuniks 2023).
- 2) Vähemalt kahe riikliku avaliku teenistuja töölevõtmise konkursi läbiviimine aastas vähemalt kolmes avaliku teenistuse kategoorias/palgaastmel (31. detsembriks 2023).
- 3) Personalijuhtimist käsitleva kahe seadusandliku akti vastuvõtmine ja jõustumine: i) üks muudatus riigiteenistujate karjäärijuhtimises, et see põhineks meritokraatial, ja ii) teine muudatus lepinguliste töötajate juhtimises avalikus halduses (31. detsembriks 2024).
- 4) Tsentraliseeritud avaliku halduse pädevusraamistike kasutuselevõtmine, mis hõlmab seadusandliku akti ettevalmistamist ja vastuvõtmist ning selle tõhusat rakendamist (31. detsembriks 2025).

Reform 4. Õiglase ühtse palgasüsteemi väljatöötamine avalikus sektoris

Reformi eesmärk on tagada õiglane ja eelarveliselt jätkusuutlik palgapoliitika, kaotades praeguse palgaerinevuse eelarvesüsteemis, taastades funktsioonide hierarhia tegevusvaldkondades ja nende vahel, vaadates läbi boonussüsteemi ja luues tulemuslikkuse stimuleerimise süsteemi.

Reformi raames võetakse järgmised erimeetmed:

- 1) Avaliku palga seaduse üldise mõju hindamine, sealhulgas uue seaduse eelarvemõju hindamine (31. märtsiks 2022);
- 2) Riigiteenistujate tasustamist käsitleva uue õigusraamistiku vastuvõtmine ja jõustumine (30. juuniks 2023).

Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine

Reformi eesmärk on tugevdada kohtunike sõltumatust, muutes õigusasutuste toimimise tõhusamaks kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu asjakohase kohtupraktikaga ning võttes arvesse koostöö- ja jälgimiskorra aruannetes, GRECO aruannetes ning Veneetsia komisjoni arvamustes ja õigusriigi aruannetes esitatud soovitusi.

Reformi raames võetakse järgmised erimeetmed:

1) Valitsuse otsuse vastuvõtmine ja jõustumine, millega kiidetakse heaks kohtusüsteemi arendamise strateegia aastateks 2022–2025 (31. märtsiks 2022). Strateegia koosneb kahest sambast: i) kohtute sõltumatuse ja õigusriigi tugevdamise poliitika ning ii) poliitika institutsioonilise suutlikkuse suurendamiseks seoses ressursside, protsesside ja juhtimisega ning poliitikaga, mis käsitleb kohtusüsteemi teenuste kvaliteeti ja tõhusust.

2) Arestitud varade haldamise riikliku ameti volitusi muutva seaduse vastuvõtmine ja jõustumine (31. märtsiks 2022).

3) „Kohtuseaduste“ (kohtunike staatust, kohtukorraldust, kõrgemat justiitsnõukogu käsitlevad seadused) vastuvõtmine ja jõustumine (30. juuniks 2023). Uutes õigusemõistmist käsitlevates õigusaktides nähakse muu hulgas ette järgmine: i) kohtunike ja prokuröride sõltumatuse tugevdamine; ii) kutsealale pääsemine ja karjääri edendamine meritokraatlikel põhjustel koos riikliku kohtunike instituudi rolli tugevdamisega eksamite ja konkursside korraldamisel ja läbiviimisel; iii) kohtute, kõrgema justiitsnõukogu ja prokuratuuri tõhus toimimine; iv) kohtunike tõhus vastutus, aga ka nende kaitse mis tahes sekkumise ja kuritarvitamise eest; v) õiguskontrolli tõhustamine, tagades suurema sõltumatuse ja erapooletuse.

4) Kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muudatuste vastuvõtmine ja jõustumine, et viia need kooskõlla Rumeenia põhiseadusega, järgides konstitutsioonikohtu otsuseid (31. detsembriks 2022).

5) Kohtunikele, prokuröridele ja kohtuametnikele korraldatakse koolitusi (kokku 300), et parandada kohtusüsteemi kvaliteeti ja tõhusust (31. detsembriks 2025).

Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine

Reformi eesmärk on tõhustada korruptsioonivastast võitlust, võttes vastu korruptsiooni ennetamise ja selle mahasurumise riikliku strateegilise raamistiku, tugevdades korruptsioonivastases võitluses pädeva asutuse, nimelt korruptsioonivastase võitluse direktoraadi suutlikkust, nõudes tagasi kuritegevuse tekitatud kahju ja sellest saadud tulu, tugevdada avaliku teenistuse usaldusväärsust ning tagada varade ja huvide deklareerimise tõhus süsteem, töötades samal ajal välja ja rakendades uut korruptsioonivastast strateegiat.

Reformi raames võetakse järgmised erimeetmed:

1) Uue riikliku korruptsioonivastase strateegia heakskiitmist käsitleva seadusandliku akti vastuvõtmine ja jõustumine (31. detsembriks 2021). Selle tulemusena rakendatakse 31. detsembriks 2025 vähemalt 70 % uues korruptsioonivastases strateegias ette nähtud meetmetest ning arestitud varade haldamise riikliku ameti hallatavate arestitud varade väärtus suureneb 50 %.

2) Riikliku korruptsioonivastase võitluse direktoraadi prokuröride ametikohtade täitmise määr oli 85 % (30. juuniks 2023).

3) Seaduse vastuvõtmine ja jõustumine, millega võetakse üle rikkumisest teatajate kaitse direktiiv (31. märtsiks 2022).

Reform 7. Eetikaraamistikku käsitlevate õigusaktide hindamine ja ajakohastamine

Selle reformi eesmärk on tugevdada avaliku teenistuse usaldusväärsust ning muuta digitaliseerimine ja läbipaistvus tõhusamaks, tagades vajalikud vahendid varade ja huvide deklaratsioonide esitamiseks digitaalsel kujul sertifitseeritud elektroonilise allkirjaga.

Reformi raames võetakse järgmised erimeetmed:

- 1) Konsolideeritud eetikaseaduste vastuvõtmine ja jõustumine (31. detsembriks 2024).
- 2) Valitsuse eetika- ja käitumiskodeksite läbivaatamine lisaks avaliku teenistuse kehtivatele kodeksitele ning täitemeetmete vastuvõtmine ja rakendamine (31. detsembriks 2024).

Reform 8. Riigihankesüsteemi reformimine

Reformi eesmärk on parandada riigihankesüsteemi tõhusust ning tagada valitsuse otsusega nr 901/2015 kinnitatud riikliku riigihankestrateegia täielik ja jätkusuutlik rakendamine.

Reformi raames võetakse järgmised meetmed:

- 1) Parandusmeetmeid käsitlevate siseriiklike õigusaktide muudatuse (seadus nr 101/2016) vastuvõtmine ja jõustumine, et lihtsustada kontsessiooni andmise menetlust (31. märtsiks 2022).
- 2) Ajakohastatud riikliku riigihangete strateegia vastuvõtmine ja jõustumine, sealhulgas horisontaalsed meetmed riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamise toetamiseks (30. juuniks 2023).
- 3) Kohalike omavalitsuste kesksete hankeasutuste loomine (31. detsembriks 2025).
- 4) Erikoolitus riigihangete valdkonnas vähemalt 350 inimesele (nii riigiteenistujale kui ka lepingulisele töötajale) (31. detsembriks 2023).
- 5) Vastastikune sidumine ja koostalitlusvõime muude riigihangete elektroonilise süsteemi (SEAP) andmebaasidega (31. detsembriks 2023).
- 6) E-riigihangete süsteemi, sealhulgas e-vormide, automaatse kvalifikatsioonihindamise, e-kataloogide, e-arvete ja e-maksete kasutuselevõtt (31. märtsiks 2025).

Reform 9. Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes

Selle reformi eesmärk on parandada kõigi Rumeenia riigiettevõtete üldjuhtimist OECD standardite jõustamise kaudu.

Reform viiakse ellu seaduse nr 111/2016 muudatuste jõustumisega, kõrvaldades kõik erandid äriühingu üldjuhtimise standardite järgimisest, sealhulgas kohalikul tasandil riigi osalusega äriühingute puhul. Nende muudatustega tagatakse regulatiivsete ja omandifunktsioonide lahusus, kõrvaldatakse kõik otsesed või kaudsed eelised, mis võivad tuleneda riigi omandist, olgu siis tegemist turueeskirjade/-regulatsioonide, rahastamise, maksustamise või riigihangetega, ning tagatakse, et kõik riigile kuuluvad ettevõtted teenivad kasumit.

Reformiga luuakse ja viiakse ellu ka valitsuse keskuse rakkerühm, et tagada äriühingu üldjuhtimise standardite kohaldamise järelevalve, mille lõplik ülesanne on tagada läbipaistev ja konkurentsivõimeline valikumenetlus haldusnõukogu liikmete ja vaatlejate ametisse nimetamiseks ning hindamiseks ja kontrollimiseks. Rakkerühm avaldab korrapäraselt aruandeid tulemuslikkuse näitajate kohta ja rakendab sanktsioone riigi omanduses olevate ettevõtete suhtes, mis ei vasta peamistele tulemuslikkuse näitajatele. Kõigi riigiettevõtete kategooriate (sh peamised sektorid, nagu transport, energeetika, kommunalteenused) jaoks töötatakse välja finants- ja muud sihid ning tulemusnäitajad sisaldav järelevalvelaud, mis avaldatakse igal aastal ja mida kasutatakse

tsentraalselt kõikide riigiettevõtete kategooriate tulemuslikkusega seotud edusammudest teatamiseks ja nende jälgimiseks.

Kooskõlas finantsseisundi taastamise ja vastupanuvõime määrase artikli 7 lõikega 2 on Rumeenia taotlenud tehnilist abi tehnilise abi rahastamisvahendi kaudu reformi rakendamiseks, et parandada riigiettevõtete üldjuhtimise raamistikku. Tehnilist abi on vaja asjakohaste õigusaktide (seadus nr 111/2016 ja valitsuse otsus nr 722/2016) ja riigi osaluspoliitika (sealhulgas konsulteerimine kõigi huvitatud isikutega) muutmiseks ning asjakohase institutsioonilise raamistiku loomiseks, et koondada riigi aktsionäri funktsioonid ühte struktuuri/institutsiooni. Tehnilist abi on vaja ka institutsioonilise suutlikkuse arendamiseks riigi omanduses olevate ettevõtete juhtimise valdkonnas (suurendades riigi omanduses olevaid ettevõtteid haldavate ministriumide üldjuhtimise osakondade asjatundlikkust) ning valitsuskeskuses loodud uue rakkerühma koordineerimiseks ja järelevalveks.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2026. Riigi omanduses olevaid äriühinguid (sealhulgas kohalikul tasandil tegutsevaid äriühinguid) käsitlevad ajakohastatud õigusaktid jõustuvad 31. detsembriks 2022. Alaline rakkerühm, mille ülesanne on tagada äriühingu üldjuhtimise standardite kohaldamise järelevalve ja jõustamine, alustab tööd 31. detsembriks 2022. Järelevalve töölaud peab olema töökorras 30. juuniks 2023.

Investeering 1. Kohtutaristu optimeerimine õiguskaitse kättesaadavuse ja teenuste kvaliteedi tagamiseks

Selle investeeringu eesmärk on parandada kohtusüsteemi tõhusust ja õiguskaitse kättesaadavust.

See saavutatakse kolme uue kohtuhoone ehitamisega, mis vastavad eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil. Juurdepääs hoonetele peab olema kohandatud puuetega inimestele ning kohandamisel tuleb järgida tuleohutus- ja tehnilisi kaitsestandardeid, sealhulgas seismilist vastupidavust. Eelistatakse kohtuasutuste asukohti Rumeenia majanduslikult vähem arenenud piirkondades.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Korruptsiooniga võitlemiseks ning kuritegelikul teel saadud tulu ja kahju sissenõudmiseks vajaliku logistilise (IT-välise) taristu arendamine, sealhulgas koolitus nendes valdkondades

Investeeringu eesmärk on suurendada ANABI salvestusmahtu, ehitades/arendades vähemalt kolme uut lao arestitud vara ladustamiseks, mis peavad olema kooskõlas eesmärgiga saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % madalam kui liginullenergiahoone nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering 3. Kohalike partnerlusstruktuuride loomine kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna vahel

Investeeringu eesmärk on parandada stabiilsust, prognoositavust ja toetada partnerlust avaliku poliitika kujundamisel, et ühelt poolt stimuleerida avaliku halduse ja kodanikuühiskonna püsivat koostööd ning teiselt poolt parandada kodanike osalemist ja aktiivset osalemist otsustusprotsessis, suurendades samal ajal valitsusväliste organisatsioonide sektori digitaliseerimist, mis on otsuste tegemise kvaliteedi ja prognoositavuse parandamise eeltingimus ning millel on positiivne mõju kodanikele ja ettevõtjatele pakutavate avalike teenuste kvaliteedile.

Selle tulemusena luuakse vähemalt 50 partnerlust kohalike haldusasutuste ja valitsusväliste organisatsioonide vahel ning võetakse kasutusele vähemalt 15 toimivat valitsusväliste organisatsioonide koostööalgatust.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering 4. Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud sotsiaalseid õigusi käsitleva riikliku poliitika kavandamises ja rakendamises ning jälgida seonduvaid reforme

Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt riikliku maaelu arengu programmis käsitletud sotsiaalseid õigusi käsitleva riikliku poliitika kavandamises ja rakendamises ning jälgida seonduvaid reforme.

Selle investeeringu tulemusena luuakse vähemalt 15 toimivat valitsusväliste organisatsioonide koostööalgatust (võrgustikud, koalitsioonid, platvormid, organisatsioonide rühmad, sealhulgas mõttekojad, analüüsi- ja teadusstruktuurid), et tagada avaliku konsultatsiooni protsessi järjepidevus, st jälgida vähemalt 15 avaliku poliitika/riikliku reformi rakendamist sotsiaalse funktsiooniga valdkondades.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

Investeering 5. Kava järelevalve ja rakendamine.

Selle investeeringu eesmärk on luua ja käivitada integreeritud IT-süsteem, mis on osa valitsuse pilvest ning ühendatud muude riiklike ja ELi süsteemidega, mida kasutatakse taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks.

Investeering koosneb kahest etapist:

- esimeses etapis töötatakse välja süsteem, mis võimaldab koguda andmeid aruandluse eesmärgil (nagu on ette nähtud taaste- ja vastupidavusrahastu tulemustabelites), jälgida eesmärkide ja sihtide saavutamisel tehtud edusamme, koostada liidu vahendite haldaja kinnitusi, auditi kokkuvõtteid ja maksetaotlusi, teavitada sidusrühmi nõuetest, jälgida täiendavust muude rahastamisallikatega, viia läbi eelhindamine, et vältida topeltrahastamise ohtu, tagada riiklike taaste- ja vastupidavuskavadega ette nähtud hankemenetluste eel- ja järelkontroll ning tagada huvide konflikti lahendamise kavade ja toetusesaajate õigeaegne kontrollimine.
- teises etapis valmistatakse ette ja võetakse kasutusele ühendused teiste Euroopa fondide haldus- ja kontrollisüsteemidega ning riigieelarvest ja integreeritakse need valitsuse pilvandmetöötlusse.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2021, enne esimese maksetaotluse esitamist Euroopa Komisjonile.

N.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Möötühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
401	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Eesmärk	Selliste meetodite ja menetluste jõustumine, millega parandatakse avaliku poliitika põhjendatust ja kavandamist ning halduskorra lihtsustamist	Seadustes ja valitsuse otsustes sisalduv säte, milles osutatakse seaduste ja valitsuse otsuste jõustumisele, et parandada avaliku poliitika põhjendatust ning kavandamist ja halduskorra lihtsustamist.				1. kv	2022	Jõustuvad järgmised õigusaktid: 1) valitsuse otsus, millega kehtestatakse valitsuse strateegiate väljatöötamise, rakendamise, järelevalve, hindamise ja ajakohastamise kord; 2) valitsuse otsus, millega kehtestatakse strateegilise planeerimise ja eelarve kavandamise kord, et tagada piisav seos poliitiliste prioriteetide ja eelarve koostamise vahel. Ministriumide eelarveprogrammides rakendatakse kulude läbivaatamise soovitusi (mis on esitatud käesoleva dokumendi maksu- ja pensionireformi osas) vastavalt rahandusministeeriumiga koostöös välja töötatud

										metoodikale. 3) valitsuse otsus määruse eelnõu mõju eelhindamise metoodika ajakohastamise kohta. Ajakohastatud metoodika keskendub innovatsiooni ja „digitaalsuse vaikesätete“ põhimõtete kehtestamisele ning erimenetlustele, et tugevdada rakendamist ja iga-aastast aruandlust. 4) valitsuse otsus halduskoormuse vähendamise metoodika „Üks sisse, üks välja“ heakskiitmise kohta. 5) valitsuse otsus määruste järeelhindamise menetlus- ja metoodilise raamistiku kohta.
402	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike	Eesmärk	Uus strateegilise juhtimise ja planeerimise süsteem toimib kõigis ministeeriumides	Uus süsteem toimib kõigis valdkondlikes ministeeriumides				2. kv	2023	Ministrite tasandil välja töötatud strateegiates ja strateegiakavades järgitakse eesmärgis 401 nimetatud meetodite sätteid ning need laaditakse üles institutsiooniliste strateegiakavade järelevalveplatvormile, kuna seda laiendatakse kõikidele ministeeriumidele.

	konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.									
403	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Siht	Vähemalt 3 ministeerium i kavandasid ja rakendasid eelarveid iga programmi kohta		Arv	0	3	2. kv	2025	Vähemalt 3 ministeeriumi kavandasid ja rakendasid eelarveid iga programmi kohta, kasutades institutsioonilise strateegilise planeerimise metoodikat, mida toetasid valitsuse peasekretariaat ja rahandusministeerium. Eesmärk on täiendada programmi eelarve planeerimist ministrite eelarve tegeliku programmpõhise täitmisega. Ministeeriumide eelarveprogrammides rakendatakse kulude läbivaatamise soovitusi (mis on esitatud käesoleva dokumendi maksu- ja pensionireformi osas).
404	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse	Eesmärk	Sellise õigusakti jõustumine, millega võetakse kasutusele struktuur, et tagada tõhusa	Seaduse säte, mis viitab reguleeriva kvaliteedikontrolli struktuuri rakendava seaduse jõustumisele				1. kv	2022	Õigusakt põhineb valitsuse peasekretariaadi uuringul kvaliteedikontrolli mehhanismi kehtestamise kohta valitsuskeskuses. Uus struktuur teostab mõjuhinnangute ja hindamiste kvaliteedi regulatiivset kontrolli. See koosneb

	ja koordineerivate ministriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.		regulatiivse kvaliteedikontrolli mehhanismi rakendamine							ekspertidest, keda toetab tehniline sekretariaat, mis sarnaneb praegu Euroopa Komisjoni tasandil tegutseva õiguskontrollikomiteega. Seadusandliku aktiga kehtestatakse: 1) komitee ekspertide valikumenetlus; 2) juhatuse ja tehnilise sekretariaadi eeskirjad ja menetlused (sealhulgas ametijuhendid); 3) suunised selle kohta, kuidas hinnata dokumentide kvaliteeti; 4) kommunikatsioonistrateegia valitsuses ja väljaspool seda; 5) koolitused.
405	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministriumide tasandil ning tugevdades vahendeid	Eesmärk	Toimiv IT-platvorm innovatsiooni jälgimiseks avalikus halduses	IT-platvorm on välja töötatud ja toimiv				4. kv	2024	Töötatakse välja IT-platvorm innovatsiooni jälgimiseks avalikus halduses ja see võetakse kasutusele. IT-platvorm koostab automaatselt iga-aastased järelevalvearuanded Rumeenia institutsioonide tehtud edusammude kohta seoses uuenduslike tulemuste ja innovatsioonivõimekusega.

	avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.									
406	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Siht	800 kodanikuühi skonna organisatsioonide esindajat, kes on saanud väljaõppe haldussuutlikkuse suurendamiseks ja oma struktuuride digitaliseerimiseks	Koolitatud esindajad	Arv	0	800	4. kv	2025	Valitsuse peasekretariaat korraldab igal aastal kodanikuühiskonna organisatsioonide töötajatele koolitusi, et suurendada nende suutlikkust ja oskusi osaleda tõhusalt avalikes konsultatsiooniprotsessides. Koolituste eesmärk on kasutada digitaalset platvormi e-consultare.gov.ro ning muid õigusraamistikus sätestatud mehhanisme/menetlusi.
407	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate	Siht	Üldsusega konsulteerimise protsess ja huvitatud sidusrühmade kaasamine paranes, suurendades 20 % võrra selliste		Protsent (%)	0 [2020]	20	2. kv	2026	Konsulteerimisprotsessi kvaliteedi parandamiseks viiakse lisaks kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajate koolitusele (mis on ette nähtud sihi 406 raames) ellu järgmised tegevused: - Avalike konsultatsioonide ja avalikku huvi pakkuva teabe

	ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.		seadusandlike aktide eelnõude arvu, mille suhtes kohaldatakse üldsusega konsulteerimist ja sidusrühmade kaasamist kesksel tasandil.							vaba kättesaadavuse valdkonna eeskirjade rakendamise standardimiseks võetakse vastu ajakohastatud õigusraamistik. - Olemasolevat IT-platvormi www.e-consultare.gov.ro laiendatakse, et see toimiks valitsuse tasandil kodanike jaoks ühtse teabeportaalina osalemisvõimaluste kohta ning vahendina iga-aastaste edusammude jälgimiseks ja hindamiseks. - Luuakse koolitusprogrammid ja pakutakse metoodilist tuge, et ühtlustada eeskirjade rakendamist avalike konsultatsioonide valdkonnas ning tagada keskasutuste (ministeeriumid) ja kohalike omavalitsuste (maakonnakoogud ja omavalitsused) ametnikele vaba juurdepääs avalikku huvi pakkuvale teabele. - Võetakse vastu avatud valitsemise strateegia. - Luuakse koolitusprogrammid ja

										pakutakse metoodilist tuge, et rakendada keskvalitsuse (ministeeriumid) ja kohalike omavalitsuste (maakonnakohtlikud ja kohalikud omavalitsused) ametnikele avatud valitsemise põhimõtteid. - Iga-aastased eduaruanded koos täiendavate suuniste ja soovitusetega avaldatakse. Selle eesmärgi saavutamine põhineb näitajatel, mis on esitatud tulemustabelis (osa iga-aastasest edusammude hindamisest).
408	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil	Siht	25 % esitus- ja motivatsioonivahenditest vastavad kehtestatud kvaliteedikriteeriumidele (st neid hinnatakse suurepäraseks või rahuldavaks) vastavalt valitsuse metoodikale.		Osakaal (%)	10	25	4. kv	2024	Õigusaktide kvaliteeti hinnatakse kriteeriumide alusel, mis on kehtestatud valitsuse peasekretariaadi esimeses aastaaruandes regulatiivse mõju hindamise kohta, mis võeti vastu 2019. aastal. 2019. aasta lähtetase oli 10 %, st esitus- ja motivatsioonivahendite arv vastab kehtestatud kvaliteedikriteeriumidele (st neid hinnatakse suurepäraseks või rahuldavaks). Kvaliteeditasemeid on 4: suurepärase, rahuldav, osaliselt rahuldav ja täitmata.

	haldustasanditel.									Keskpikas perspektiivis teostab seda kontrollikomisjon (kajastatakse eesmärgis 404).
409	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Siht	Vähemalt 50 % kavandatud seadusandlikest algatustest, mis sisalduvad valitsuse iga-aastases töökavas, mis on määratud tähtjaks heaks kiidetud		Osakaal (%)	35	50	1. kv	2026	Vähemalt 50 % valitsuse iga-aastases töökavas sisalduvatest kavandatavatest seadusandlikest algatustest kiidetakse heaks kõnealuse algatuse jaoks valitsuse iga-aastase töökava tööühmas kehtestatud tähtja jooksul. Valitsuse iga-aastase töökava tööühm koostab valitsuse õigusloomekava (st teeb ettepaneku võtta aasta jooksul seadusandlike meetmeid kogu valitsuses). Sellel sihil on kaks eesmärki: i) toetada sidusat ja teostatavat õigusloome planeerimist ning ii) suurendada valitsuse rakendussuutlikkust, et järgida ja heaks kiita seadusandlike prioriteete, nagu algselt kavandatud. Seda sihti hinnatakse lähtetaseme 35 % (st 2020. aasta algatuste heakskiitmise tase ettenähtud tähtja jooksul) alusel.
410	Reform 1. Otsustusprotsessi	Eesmärk	Ühtse huvide läbipaistvuse	Suuniste säte, mis viitab				3. kv	2022	Suunistes ja nendega seotud menetlustes rakendatakse

	prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.		registri (RUTI) asjakohase kasutamise ja jõustamise suuniste jõustumine	RUTI kasutamise ja jõustamise suuniste jõustumisele						nõuetekohaselt avalikku registrit, mille valitsus lõi 2016. aastal ja milles on loetletud (valitsus)otsustajate kohtumised huvirühmade esindajatega, ning neid kasutatakse ka huvigruppide vabatahtliku registrina.
411	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil	Eesmärk	Erakorraliste määruste kasutamise meetodika jõustumine	Valitsuse otsuse säte, milles osutatakse erakorraliste määruste kasutamise meetodika jõustumisele				3. kv	2022	Valitsuse otsuses erakorraliste määruste kasutamise meetodika kohta täpsustatakse asjaolud, mille korral neid määrusi võib kasutada, ja nende mõju (ex post, ex ante) hindamise viis, samuti nendega seotud menetlused nende ettevalmistamiseks ja heakskiitmiseks ning valitsuse peasekretariaadi ja justiitsministeeriumi roll väravate hoidmise ja üldise kvaliteedikontrolli tagamisel.

	haldustasanditel.									
412	Reform 1. Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Eesmärk	Õigusaktide muudatuste jõustumine, et tagada õigusaktide tervikteksti avaldamine pärast muudatuste tegemist	Seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele seaduste tervikteksti avaldamiseks pärast muudatuste tegemist				3. kv	2022	Seaduse 24/2000 muudatused õigusloome tehnika kohta tagavad seaduse tervikteksti avaldamise pärast seaduse muutmist, mida praegu süstemaatiliselt ei tehta.
413	Reform 2. Koordineerimise tugevdamine valitsuskeskuses integreeritud ja sidusa lähenemisviisi kaudu kliimamuutuste ja säästva arengu algatustele	Eesmärk	Institutsiooni devahelise kliimakomitee töölerakendamine	Institutsiooni devaheline kliimakomitee alustas tööd				2. kv	2022	Kliimamuutuste komitee keskendub vastavalt oma kavandatud volitustele i) iga-aastaste prioriteetsete poliitikameetmete kehtestamisele kliimamuutuste valdkonnas kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega ning ajakavaga, mille Rumeenia täidab energia ja kliimamuutuste riikliku

										integreeritud kava (PNIESC) kaudu, ii) PNIESCi tegevuses poliitika ja meetmete rakendamise eest vastutavate ametiasutuste koordineerimisele, järelevalvele ja hindamisele, iii) Rumeenia kliimakohustuste mõõtmise näitajate heakskiitmisele. Komitee prioriteedid määratakse kindlaks ja otsustatakse komitee koosolekutel ning need võivad olla õiguslikku, rahanduslikku või maksualast laadi, seotud keskkonnasäästlike investeeringute riikliku poliitika väljatöötamisega või metodoloogilise või haldusraamistiku kehtestamisega. Valitsus kiidab prioriteedid igal aastal ametlikult heaks ning iga kavandatud prioriteedi saavutamiseks võetakse vastu tegevuskava, selged tähtajad iga etapi elluviimiseks ja vastutavad institutsioonid.	
414	Reform Koordineerimise tugevdamine valitsuskeskuses	2.	Siht	Institutsiooni devahelise kliimamuutu ste komitee		Osakaal (%)	0	90	1. kv	2026	Saavutatakse 90 % institutsioonidevahelise kliimamuutuste komitee 2025. aastaks seatud prioriteetidest.

	integreeritud ja sidusa lähenemisviisi kaudu kliimamuutuste ja säästva arengu algatustele		2025. aastaks seatud prioriteetides t 90 % saavutamine							Prioriteetid kinnitatakse institutsioonidevahelises kliimamuutuste komitees 2024. aasta detsembris.
415	Reform 2. Koordineerimise tugevdamine valitsuskeskuses integreeritud ja sidusa lähenemisviisi kaudu kliimamuutuste ja säästva arengu algatustele	Siht	Riigiametnikud, kes on kvalifitseeritud „jätkusuutliku arengu eksperdiks“ avaliku sektori asutustes kesk- ja kohalikul tasandil		Arv	0	2 000	3. kv	2025	Siht saavutatakse järgmiste sammude abil: 1) Koostatakse aruanne, milles hinnatakse riikliku ja kohaliku tasandi avaliku sektori asutuste vajadusi ja oskuste taset säästva arengu valdkonnas; 2) Võetakse vastu ja jõustuvad seadusandlikud muudatused, millega täiendatakse halduskoodeksi 5. lisa säästva arengu eksperdi ülesannetega; 3) Koolitusprogrammi koostavad ja pakuvad avalik-õiguslikud, eraõiguslikud ja akadeemilised asutused.

416	Reform 3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	Eesmärk	Riikliku (katse)konkurssi järelanalüüs keskvalitsuse kahe avaliku teenistuse kategooria valimiseks	Avaldati järelanalüüsi aruanne				2. kv	2023	Riiklik (katse)konkurss kahe avaliku teenistuse kategooria valimiseks keskvalitsuses korraldatakse ja viiakse lõpule valitsuse heakskiidetud menetluste kohaselt. Pärast katseprojekti läbiviimist tehakse tulemuste ja saavutatud mõju järelanalüüs, mille eesmärk on kohandada laiemat riiklikku värbamiskonkurssi.
417	Reform 3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	Eesmärk	Vähemalt kahe riikliku ametnike töölevõtmise konkursi läbimine aastas vähemalt 3 avaliku teenistuse kategooria/p algaastme kohta	Kahe riikliku avaliku teenistuja töölevõtmise konkursi lõpetamine				4. kv	2023	Teha tuleb järgmist: 1) Riikliku konkursi korraldamise ja läbiviimise menetluse heakskiitmine valitsuse poolt laienes vastavalt kehtivatele õigusaktidele ka avaliku halduse üldise avaliku teenistuse teistele kategooriatele (v.a need, mis kuuluvad katsetamisele). 2) analüüsid, mis põhinevad andmete kogumisel, uuringutel, küsitlustel ja värbamiskavadel, et teha kindlaks, kuidas rakendada siseriiklikku konkurssi, mis viidi läbi enne seadusandliku akti eelnõu ettevalmistamist. 3) kahe riikliku konkursi

										korraldamine ja lõpuleviimine.
418	Reform 3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris.	Eesmärk	Personalijuhtimist käsitleva kahe seadusandliku akti jõustumine	Personalijuhtimisega seotud õigusaktide jõustumisele viitavate seaduste säte				4. kv	2024	Võetakse vastu ja jõustuvad järgmised õigusaktid: 1) muudatuste sisseviimine riigiteenistujate karjäärijuhtimisse, tuginedes meritokraatialle, ning eelkõige horisontaalse/rotatsioonipõhise liikuvuspoliitika ja karjääri struktureerimine sihipärasemate riigiteenistujate jaoks. 2) lepinguliste töötajate juhtimine avalikus halduses.
419	Reform 3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris.	Eesmärk	Keskse avaliku halduse pädevusraamistikud toimivad	Pädevusraamistik toimib				4. kv	2025	Eesmärk hõlmab õigusakti jõustumist ja selle tõhusat rakendamist. Katseprojekti rakendamisel kasutatakse riigiteenistujate üldisi pädevusraamistikke käsitleva seadusandliku akti eelnõu. Seadusandliku ettepaneku eesmärk on pädevusraamistike järkjärguline rakendamine avaliku sektori asutustes ning see põhineb projekti SIPOCA 136 raames välja töötatud mudelil/kavandil. Aruanne töölevõtmis- ja valikumeetmete kohta

										avalikus teenistuses kinnitab uute menetluste kasutamist. Pärast katseprojekti lõpuleviimist kasutatakse pärast järelanalüüsi normatiivakti kohandamiseks ja ümberkalibreerimiseks riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga nõutavat tehnilist tuge. Rakendamine toimub järgmiste etappidena: 1) Töölaste rollide selgitamine ja ettevalmistused pädevusraamistiku kasutuselevõtuks. 2) Töökohtade klassifitseerimise lihtsustamine ning IKT-taristu ja personalijuhtimise protsesside vaheline seos. 3) Ametialase suutlikkuse hindamine pädevuse alusel. Raamistiku rakendamist ajakohastatakse korrapäraselt.
420	Reform 4. Õiglase ühtse palgasüsteemi väljatöötamine avalikus sektoris	Eesmärk	Ametnike töötasu käsitleva uue õigusraamistiku jõustumine	Seaduse säte, mis viitab ametnike töötasu seaduse jõustumisele				2. kv	2023	Uues riigiteenistujate tasustamist käsitlevas seaduses (riigipalga seadus) kehtestatakse ühtne arvutusmeetod, et suurendada õiglast palka eelarvesektoris (võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte

										kohaldamine), mittediskrimineeriv kohtlemine lisatasude kindlaksmääramisel ja töötulemuste sidumine makstava palgaga. Kavandatav töötasude ümbearvutamise metoodika peab olema fiskaalselt jätkusuutlik ja põhinema järgmisel: - iga ametieelarve funktsiooni perekonna paremusjärjestuse koefitsientide läbivaatamine; - kohalike omavalitsuste palgaastmestiku taaskehtestamine, mis vastab avalikele ja lepingulistele ülesannetele; - preemiate süsteemi läbivaatamine ja preemiate piiramine 20 %-le põhipalgast peamise eelarvevahendite käsutaja/krediidivabastusasu tuse tasandil. Uut õigusraamistikku rakendatakse samal ajal kõigi ametikategooriate suhtes, et vältida avaliku sektori palgasüsteemis uute

										tasakaalunihete tekkimist.
421	Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Eesmärk	Jõustub valitsuse otsus, millega kiidetakse heaks kohtusüsteemi arendamise strateegia aastateks 2022–2025	Valitsuse otsuses sisalduv säte kohtusüsteemi arengustrateegia vastuvõtmise kohta					1. kv 2022	Justiitsministeerium koostab uue strateegia siseanalüüside ja üldsusega konsulteerimise käigus saadud ettepanekute põhjal, mille järel strateegia kiidetakse heaks ja see jõustub. Strateegia koosneb kahest sambast: 1) esimene samm puudutab kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamise ja õigusriigi tugevdamise poliitikat. Õigusriigi tugevdamise poliitika tulemusi hinnatakse objektiivselt spetsiaalsete saavutuste näitajate abil, mis töötatakse välja strateegia raames. Meetmete ja näitajate koostamisel võetakse arvesse õigusriigi olukorda käsitleva aruande järeldusi. 2) teine samm hõlmab poliitikat, mille eesmärk on tugevdada institutsioonilist suutlikkust seoses ressursside, protsesside ja juhtimisega, ning kohtute teenuste kvaliteedi ja tõhususe poliitikat, näiteks: a) inimressursside tõhus kasutamine (nt töökoormus);

										b) kohtute infrastruktuuri, sealhulgas füüsilise taristu optimeerimise poliitika; c) digiüleminek – järgmiste meetmete kaudu: - vaidluses osaleja ja mis tahes huvitatud üksuse digitaalne suhtlemine kohtusüsteemiga, - e-allkiri ja e-tempel. - täiustatud andmevahetuse kättesaadavus e-toimiku jaoks (mis on menetlusosaliste jaoks võimalus kohtutoimikutele elektrooniliselt juurde pääseda). - kohtuülese sektoristrateegia väljatöötamine füüsilise arhiivi digiteerimiseks. Strateegia rakendamisel tehtud edusamme jälgitakse ja hinnatakse, kasutades näitajate kogumit, mis on välja töötatud selliste objektiivsete vahendite põhjal nagu ELi õigusemõistmise tulemustabel ja Euroopa Komisjoni õigusriigi aruanne.
422	Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja	Eesmärk	Seaduse jõustumine, millega muudetakse	Seaduse säte, mis viitab arestitud vara haldamise				2. kv	2022	Seadusandliku aktiga võetakse üle direktiiv (EL) 2019/1153 ning tehakse mitu muudatust seoses institutsioonilise

	tõhususe parandamine		arestitud varade haldamise riikliku ameti volitusi	riikliku ameti volituste muutmise seaduse jõustumisele						mandaadi laiendamisega, käsitledes näiteks järgmisi küsimusi: arestitud vara haldamine ja väärtustamine ning kahju hüvitamisel koostöö tegemine teiste asjaomaste asutustega.
423	Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Eesmärk	„Kohtuseaduste“ (kohtunike staatust, kohtukorraldust, kõrgemat justiitsnõukogu käsitlevad seadused) jõustumine	Õigusemõistmist käsitleva seaduse säte, mis viitab õigusemõistmist käsitlevate õigusaktide jõustumisele				2. kv	2023	Uutes õigusemõistmist käsitlevates õigusaktides nähakse ette järgmine: 1) kohtunike ja prokuröride sõltumatuse tugevdamine; 2) kutsealale pääsemine ja karjääri edendamine meritokraatlikel põhjustel koos riikliku kohtunike instituudi rolli tugevdamisega eksamite ja konkursside korraldamisel ja läbiviimisel; 3) kohtute, kõrgema justiitsnõukogu ja prokuratuuri tõhus toimimine; 4) kohtunike tõhus vastutus, aga ka nende kaitse mis tahes sekkumise ja kuritarvitamise eest; 5) õiguskontrolli tõhustamine, tagades suurema sõltumatuse ja erapooletuse.
424	Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine,	Eesmärk	Kriminaalseadustiku ja kriminaalme	Seaduse säte, mis viitab seaduse				4. kv	2022	Kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku vajalikud

	selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine		netluse seadustiku muutmine	jõustumisele						muudatused võetakse vastu ja jõustuvad, et viia 2014. aastal jõustunud kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku sätted kooskõlla põhiseaduse sätetega kooskõlas asjaomaste konstitutsioonikohtu otsustega kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse hiljutiste muudatuste põhiseaduslikkuse aspektide kohta.
425	Reform 5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Siht	Kohtusüsteemi kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks korraldatud koolitustel osales vähemalt 6 000 kohtutöötajat (nt kohtunikud, prokurörid ja kohtuametnikud)		Arv	0	6 000	4. kv	2025	Kohtunikele ja kohtuametnikele korraldatakse koolitusi, et parandada kohtusüsteemi kvaliteeti ja tõhustada seda. Korraldatakse järgmised koolitused: 1) kohtupraktika ühtlustamine seoses uute koodeksitega (tsiviilseadustik, tsiviilkohtumenetluse seadustik, kriminaalseadustik ja kriminaalmenetluse seadustik); 2) riigihanked, haldusõigus, maksumenetlus; 3) rahvusvaheline õiguslane koostöö tsiviil- ja kriminaalasjades, Euroopa Kohtu praktika põhiõiguste valdkonnas;

										4) kohtuametnike töö korraldamine; 5) Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika, 6) kriminaalasjades tehtud kohtuotsuste täitmine. 300 koolituskursust on suunatud ligikaudu 6 000 kohtunikule, prokurörile ja kohtuametnikule.
426	Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine	Eesmärk	Jõustub valitsuse otsus, millega kiidetakse heaks uus riiklik korruptsioonivastane strateegia	Valitsuse otsuse säte korruptsiooni vastase strateegia vastuvõtmise kohta				4. kv	2021	Uue korruptsioonivastase strateegia üldeesmärgid on järgmised: 1) korruptsiooni mõju vähendamine kodanikele; 2) ausameelsuse juhtimise ja haldussuutlikkuse tugevdamine korruptsiooni ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks; 3) usaldusväärsete tugevdamine prioriteetsetes valdkondades; 4) korruptsioonivastase võitluse tulemuslikkuse parandamine kriminaal- ja haldusmeetmete abil; 5) korruptsioonivastaste meetmete rakendamise suurendamine. Uue korruptsioonivastase strateegia erieesmärgid on

										järgmised: 1) keskkonnakuritegevuse ennetamise ja selle vastu võitlemisega tegelevate spetsialistide koolitamine; 2) vajalike vahendite eraldamine riikliku korruptsioonivastase direktoraadi, Euroopa Prokuratuuri tugistruktuuri ja tehnilise teenistuse optimaalseks toimimiseks ning kohtupolitseinike tugevdamiseks; 3) korruptsiooniga seotud kohtupraktika ühtlustamise edendamine. Sellega seoses analüüsib riiklik korruptsioonivastane direktoraat korruptsioonijuhtumitega seotud kohtupraktikat. Uues strateegias sätestatakse uued prioriteetsed valdkonnad: Keskkonnavaline korruptsioon, seos korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vahel ning ausus kultuuriväärtuste kaitsmisel. Samuti vaatab ta läbi eetikat käsitlevad õigusaktid ja seega tehakse võimalikud

										parandused seoses konkreetsete õigusaktidega, mis käsitlevad: – huvide konflikte, vastuolusid; – varade deklareerimist; – pöördukse efekti (<i>pantouflage</i>); – eetikanõunikku; – üldstandardit avalikku huvi pakkuva teabe <i>ex officio</i> avaldamiseks kesk- ja kohalike ametiasutuste tasandil (et tagada taotluse järjepidevus).
427	Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine	Siht	Arestitud varade väärtuse suurenemine, mida haldab arestitud varade haldamise riiklik büroo		Osakaal (%)	0	50	4. kv	2025	Arestitud varade haldamise riikliku ameti hallatavate arestitud varade väärtus suureneb pärast seadusandlike muudatusi, mis käsitlevad arestitud varade haldamise riikliku ameti (ANABI) õiguslike volituste konsolideerimist (eesmärk 422) ja konfiskeeritud varade ladustamiseks vajalike ladude ehitamist (siht 446). Selle sihi lähtealuseks on ameti hallatavate arestitud varade väärtus 2021. aasta juunis (ligikaudu 45 miljonit eurot).

428	Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine	Siht	Vähemalt 70 % uues korruptsioonivastases strateegias ettenähtud meetmete lõpuleviimine		Osakaal (%)	0	70	4. kv	2025	Strateegiaga nähakse ette tervikliku järelevalvemehhanismi rakendamise, mis sarnaneb 2016.–2020. aasta tsüklis edukalt kasutatud mehhanismiga. See hõlmab korrapäraselt aruandlust, vastavushindamise missioone avalik-õiguslikesse asutustesse, iga-aastaseid hindamisaruandeid, valideeritud ning avaliku ja erasektori ekspertide poolt. Strateegia vastavushindamise mehhanism hõlmab järgmist: – sõltumatute asutuste, korruptsioonivastaste asutuste, avaliku halduse, ettevõtluskeskkonna ja kodanikuühiskonna ekspertide rühmade poolt avaliku sektori asutustes läbi viidavad vastastikused ekspertiisid hinnangud (see vahend jälgendab osaliselt rahvusvahelisi kogemusi, nt GRECO). – strateegia rakendamisega seotud vahe- ja lõplike välisauditite läbiviimine. Välis hinnangutes analüüsitakse strateegia

										eesmärke, selle mõju, rakendusmeetmete tõhusust ja tulemuslikkust ning selle tulemuste jätkusuutlikkust.
429	Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine	Siht	Riikliku korruptsioonivastase võitluse direktoraadi prokuröride täidetud ametikohtadest 85 % hõivatuse määr		Osakaal (%)	0	85	2. kv	2023	Riikliku korruptsioonivastase võitluse direktoraadi prokuröride ametikohtade täitmise määr oli 85 %.
430	Reform 6. Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine	Eesmärk	Rikkumisest teatajate kaitset käsitleva seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele				1. kv	2022	Rikkumisest teatajate kaitset käsitleva seaduse jõustumine. Seadusega võetakse üle direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teatavate isikute kaitse kohta ning see sisaldab liikmesriigi kontekstile eriomaseid lisasätteid, et käsitleda tõhusalt usaldusväärsusega seotud poliitikaküsimusi.
431	Reform 7. Eetikaraamistikku käsitlevate õigusaktide hindamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Eetikat käsitlevate konsolideeritud õigusaktide jõustumine	Seaduse säte, mis viitab eetikaseaduse jõustumisele				4. kv	2024	Jõustub terviklust käsitlev konsolideeritud seadus. Austust käsitlevaid õigusakte ajakohastatakse austust käsitlevate õigusaktide eelneva hindamise ja analüüsi alusel koos algse

										normatiivaktide rühmitamisega. Projekti teises etapis kas ühtlustatakse ja ajakohastatakse kehtivaid õigusakte või tehakse ettepanek uute normatiivaktide vastuvõtmiseks.
432	Reform 7. Eetikaraamistikku käsitlevate õigusaktide hindamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Valitsuse eetika- ja käitumiskodeksite heakskiidetud muudetud versioon lisaks kehtivatele avaliku teenistuse ning täitemeetmete vastuvõtmise ja rakendamise juhenditele	Seaduse sätestamis viitab valitsuse eetika- ja käitumiskodeksi muudetud versiooni jõustumisele				4. kv	2024	Eetikakoodeksite läbivaatamisel: - selgitada kehtivate huvide konflikte käsitlevate sätete mõju valitsusliikmetele, sõltumata sellest, kas selline konflikt võib ilmneda ka varade ja huvide deklaratsioonides. - laiendada määratlust kaugemale isiklikest finantshuvidest - kehtestada <i>ad hoc</i> avalikustamise nõue, kui valitsuse liikme konkreetsete erahuvide vahel võib tekkida vastuolu seoses valitsuse menetluses või muus nende mandaadiga seotud töös arutlusel oleva küsimusega; - kehtestada jõulised piirangud kingitustele, külalislahkusele,

										soodustustele ja muudele liikmetele makstavatele hüvedele ning tagada tulevase süsteemi nõuetekohane mõistmine ja jõustatavus. - kehtestada eeskirjad selle kohta, kuidas valitsusliikmed suhtlevad lobistide ja muude kolmandate isikutega, kes püüavad õigusloomeprotsessi mõjutada
433	Reform 8. Riigihankesüsteemi reformimine	Eesmärk	Õiguskaitsevahendeid käsitlevate siseriiklike õigusaktide muudatuse jõustumine (seadus nr 101/2016)	Seaduse säte, mis viitab õiguskaitsevahendite seaduse jõustumisele				1. kv	2022	Õiguskaitsevahendeid käsitleva siseriikliku õigusakti (seadus nr 101/2016) seadusandliku muudatusega kehtestatakse kohustus allkirjastada leping eduka pakkujaga kohe pärast vaidluste lahendamise riikliku nõukogu otsuse vastuvõtmist, enne kui nõukogu otsuse peale esitatud kaebus lahendatakse kohtus.
434	Reform 8. Riigihankesüsteemi reformimine.	Eesmärk	Riigihankesüsteemi rateegia jõustumine, sealhulgas horisontaalsed meetmed riikliku taaste- ja	Valitsuse otsuses sisalduv säte, millega viidatakse riigihankesüsteemi jõustumisele				2. kv	2023	Tulevase strateegia eesmärgid on kooskõlas Euroopa Komisjoni riigihankesüsteemi esitatud strateegiliste prioriteetidega. Sellest tulenevalt keskenduvad tulevase strateegia tegevuskavasse

			vastupidavus kava rakendamise toetamiseks							lisatavad meetmed komisjoni strateegia kuuele strateegilisele poliitilisele prioriteedile, mille eesmärk on parandada riigihangete tavaid koostöös teiste riigiasutuste ja sidusrühmadega. Strateegia ja selle konkreetsed meetmed koos rakendamise ajakava ja ülesannete jaotusega lepatakse kokku ministeeriumidevahelises riigihangete komitees.
435	Reform 8. Riigihankesüsteemi reformimine	Siht	Toimivad kesksed hankeasutused kohalike omavalitsuste jaoks		Toimivate kesksed hankeasutuste arv	3 [2021]	7	4. kv	2025	4 täiendavat kohalikku hankeasutust peavad olema konfigureeritud ning varustatud töövahendite ja oskusteabega. Selliste kaupade/teenuste/tööde täpsed kategooriad, mille suhtes kohaldatakse tsentraliseeritud hankemenetlust, määratakse kindlaks pärast iga kesksed kontaktpunkti toetusesaajate vajaduste analüüsimist, kuid need võivad hõlmata järgmist: i) kontoritarbed, ii) kütus, iii) IT-seadmed, iv) sideteenused, v) rajatiste haldusteenused, vi) liikuvusteenused.

436	Reform 8. Riigihankesüsteemi reformimine	Siht	Pakutakse erikoolitust riigihangete valdkonnas		Arv	0	350	4. kv	2023	Riigihangete valdkonnas pakutakse erikoolitust vähemalt 350 isikule (nii riigiteenistujatele kui ka lepingulistele töötajatele), eelkõige riigiettevõtete töötajatele. Erikoolitus aitab suurendada „suurostjate“ ja muude avaliku sektori hankijate haldussuutlikkust, kes viivad ellu taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi kaudu rahastatavaid investeerimisprojekte, ning seega keskendutakse riigile kuuluvatele ettevõtetele.
437	Reform 8. Riigihankesüsteemi reformimine	Eesmärk	Riigihangete elektroonilise süsteemi (SEAP) süsteem on teiste andmebaasidega ühendatud ja koostalitlusvõimeline	SEAP-süsteem on omavahel ühendatud ja koostalitlusvõimeline				4. kv	2023	Riigihangete elektroonilise süsteemi (SEAP) süsteem saab olema ühendatud ja koostalitlusvõimeline teiste andmebaasidega: riiklik äriregistriamet, riiklik lojaalsuse amet, riiklik maksuameti amet, riiklik riigihangete amet, riiklik kaebuste büroo, siseministeerium, justiitsministeerium, kasutades teavet ning lihtsustades hankemenetlusi ja kontrolle menetluses osalejate huvides.

438	Reform 8. Riigihankesüsteemi reformimine	Eesmärk	Toimiv e-riigihangete süsteem	E-riigihangete süsteem toimib				1. kv	2025	SEAPi (e-riigihangete süsteem) raames viiakse lõpule ja viiakse ellu järgmised toimingud: 1) komisjoni 23. septembri 2019. aasta rakendusmääruses (EL) 2019/1780 (millega kehtestatakse riigihankealaste teadete standardvormid ja tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) 2015/1986) sätestatud uute vormide (e-vormide) väljatöötamine ja rakendamine; 2) elektrooniliste vormide väljatöötamine ja rakendamine pakkumuste hindamisel riigihankemenetlustes; 3) 2021. aasta märtsis kasutusele võetud dünaamilise riigihankesüsteemi (SAD) funktsioonide laiendamine, kasutades kvalifikatsioonide automaatset hindamist võimaldavaid vahendeid ja elektroonilist kataloogi; 4) e-lepingud, e-arved, e-maksed ja lepingute haldamise vahendid (lisad, vastuvõtmise aruanded, maksed).

439	Reform 9. Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Eesmärk	Riigi omandis olevaid äriühinguid käsitlevate ajakohastatud õigusaktide jõustumine	Seaduse säte, mis viitab riigile kuuluvate ettevõtete seaduse jõustumisele				4. kv	2022	Muudetud seaduse nr 111/2016 jõustumine, kõrvaldades kõik erandid, sealhulgas kohaliku tasandi riigiettevõtete puhul. Nende muudatustega i) eraldatakse reguleerimis- ja omandifunktsioonid, ii) kõrvaldatakse kõik otsesed või kaudsed eelised, mis võivad tuleneda riigi omandist, olgu siis tegemist turueeskirjade/-regulatsioonide, rahastamise, maksustamise või riigihangetega, iii) tagatakse, et kõik riigile kuuluvad ettevõtted teenivad kasumit.
440	Reform 9. Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Eesmärk	Valitsuse juhtimispoliitika koordineerimise ja järelevalve keskuse rakkerühma tegevuse alustamine	Peaministri otsuse säte, milles märgitakse, et jõustub peaministri otsus valitsuse peasekretariaadi rakkerühma korralduse ja toimimise kohta				4. kv	2022	Sõltumatu eksperdirühma soovitude alusel luuakse alaline rakkerühm kooskõlas OECD äriühingu üldjuhtimise standarditega ning see hakkab toimima (st on õiguslikult volitatud ja varustatud vahenditega), et tagada äriühingu üldjuhtimise standardite kohaldamise järelevalve, ning selle lõplik ülesanne on tagada läbipaistev ja konkurentsivõimeline valikumenetlus, et kiita heaks

										haldusnõukogu liikmete määramine, jälgib, hindab, kontrollib ja avaldab tulemusnäitajate korrapärasest aruandlust ning jõustab sanktsioone riigi osalusega ettevõtete puhul, mis ei vasta peamistele tulemusnäitajatele.
441	Reform 9. Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Eesmärk	Kõigi avaliku sektori ettevõtete kategooriate (sh peamised sektorid, nagu transport, energeetika, kommunaalteenused) finants- ja mitterahalisi sihte ning tulemusnäitajaid sisaldava seire tulemustabeli avaldamine	Seire tulemustabel, mis on avaldatud koos asjakohaste andmetega tulemusnäitajate dünaamika kohta				2. kv	2023	Seire tulemustabel töötatakse välja, avaldatakse kord aastas ja seda kasutatakse keskselt, et anda aru ja jälgida edusamme tulemusnäitajate (rahalised ja mitterahalised) saavutamisel kõigi riigi osalusega ettevõtete kategooriate puhul. Esikohale seatakse kõik ettevõtted sellistes olulistest sektorites nagu transport, energeetika, kommunaalteenused. Selleks tehakse järgmised sammud: - Kõigi riigi omanduses olevate äriühinguid hindamine koos soovitusetega riigi omanduses olevate äriühingute varade müümiseks või noteerimiseks; - Rahaliste ja

										mittefunktsionaalsete eesmärkide ning tulemustabeli kindlaksmääramine rahaliste ja mitterahaliste võtmetähtsusega tulemuslikkuse põhinäitajate jälgimiseks kõigi riigi osalusega ettevõtete kategooriate puhul, sealhulgas sellistes sektorites nagu energiatransport ja kommunaalteenused, mida töökond saab kasutada; - Rakkerühm kiidab heaks kõik riigi osalusega ettevõtete, sealhulgas energeetika- ja transpordisektori ettevõtete rahalised ja mitterahalised eesmärgid ning peamised tulemusnäitajad.
442	Reform 9. Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Siht	Ajutiste/ajutiste juhatuse liikmete arvu vähendamine 50 % riigiettevõtete puhul kesktasandil		Osakaal (%)	0	50	4. kv	2023	Riigi osalusega äriühingute kesktasandi juhtkonna ajutiste ametikohtade arvu vähendamine arvutatakse 2022. aasta analüüsiga kindlaks määratava lähtetaseme alusel.
443	Reform 9. Parandada menetlusraamistikku	Siht	Energeetika ja transpordi		Arv	0	3	2. kv	2026	Vähemalt kolm energeetika ja transpordi valdkonnas

	äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes		valdkonnas noteeritud/renditud/ümberkorraldatud keskse riigi omandis olevad äriühingud							noteeritud/liisitud/ümberkorraldatud riigi omandis olevat keskettevõtet lisaks Hidroelectrica vähemalt 15 % aktsiate noteerimisele, mida käsitletakse käesoleva dokumendi energiakomponendi osas sihi 122 all.
444	Reform 9. Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Siht	Riigiettevõtete ajutiste/ajutiste juhatuse liikmete arvu vähendamine kohalikul tasandil 10 % võrra		Osakaal (%)	0	10	4. kv	2023	Riigi osalusega äriühingute juhtimise ajutiste ametikohtade arvu vähendamine kohalikul tasandil arvutatakse lähtetaseme (2020) alusel, mis määratakse kindlaks 2022. aastal tehtud analüüsis.
445	Investeering 1. Kohtusüsteemi taristu optimeerimine, et tagada õiguskaitse kättesaadavus ja teenuste kvaliteet	Siht	Roheliste standardite kohaselt ehitatud kohtuhooned		Arv	0	3	2. kv	2026	Investeering on seotud kolme uue kohtuhoone ehitamisega, mis peavad olema kooskõlas eesmärgiga saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil. Juurdepääs hoonetele peab olema kohandatud puuetega inimestele ning kohandamisel tuleb järgida tuleohutus- ja tehnilisi kaitsestandardeid,

										sealhulgas seismilist vastupidavust. Eelistatakse kohtuasutuste asukohti Rumeenia majanduslikult vähem arenenud piirkondades.
446	Investeering 2. Korruptsiooniga võitlemiseks ning kuritegelikul teel saadud tulu ja kahju sissenõudmiseks vajaliku logistilise (IT-välise) taristu arendamine, sealhulgas koolitus nendes valdkondades	Siht	Kasutuses olevate arestitud vahendite ladustamisek s kasutatavad laod		Arv	0	3	3. kv	2025	Vähemalt kolme konfiskeeritud varalao taastamis-/ehitustööde lõpuleviimine, mis on kooskõlas eesmärgiga saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % väiksem kui liginullenergiahoone (NZEB) nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.
447	Investeering 3. Kohalike partnerlusstruktuuride loomine kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna vahel	Siht	Loodud ja toimivad partnerlussu hted kohalike haldusasutus te ja valitsusvälist e organisatsio onide vahel		Arv	0	50	1. kv	2026	Valitsusväliste organisatsioonide ja kohalike haldusasutuste vahel sõlmitakse 50 uut partnerlust kohalike kogukondade arengut toetavate projektide arendamiseks. Partnerlusega seotud konkreetsed sekkumiskavad määratakse kindlaks iga kogukonna tasandil ning neis peetakse esmatahtsaks selliseid valdkondi nagu diskrimineerimise vastu võitlemine, osalusel põhinev

										juhtimine ja eelarve koostamine, haavatavate kogukondade (nt romad, kodutud) teenimine, vaesuse vastu võitlemine ja üleminek rohelisele majandusele. Sekkumiskavad sisaldavad seotud sihte, lühi- ja pikaajalisi tulemusi, eelarveid ning pühendumist korrapärastele, läbipaistvatele ja kaasavatele konsultatsiooniprotsessidele, nähes ette selge rollide määramise asjaomastele osalistele). Sekkumiskavades nähakse ette ka töövahendid, mille eesmärk on arendada partnerluses osaleva haldusasutuse sisemist suutlikkust teenida oma kodanikke. Sekkumiskavade prioriseerimiseks korraldatakse koostöö- ja avalik konsultatsioon. Iga sekkumiskava rakendamist jälgitakse vähemalt 2 aasta jooksul pärast iga kava lõpetamist. Pooltevaheline koostöö ning konsultatsiooniprotsessi korrapärasus/tõhusus dokumenteeritakse kogu

										investeeringu perioodi jooksul.
448	Investeering 4. Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud sotsiaalseid õigusi käsitleva riikliku poliitika kavandamises ja rakendamises ning jälgida seonduvaid reforme.	Siht	Toimivad koostööl põhinevad valitsusvälised sektorialgatused		Arv	0	15	1. kv	2026	Vähemalt 15 toimivat valitsusväliste organisatsioonide koostööalgatust (võrgustikud, koalitsioonid, platvormid, organisatsioonide rühmad, sealhulgas mõttekojad, analüüsi- ja teadusstruktuurid) luuakse selleks, et tagada valitsusväliste organisatsioonide osalemine ja tõhus panus avaliku konsultatsiooni protsessidesse. Nende algatuste eesmärk on jälgida vähemalt 15 riikliku poliitika/reformi loomist, vastuvõtmist ja rakendamist, mis on olulised riikliku taaste- ja vastupidavuskava jaoks ning sotsiaalse tähtsusega valdkondades (nt tervishoid, haridus, keskkonnahoidlik üleminek). Koostöömehhanismid luuakse ja tehakse toimivaks partnerluslepingute kaudu, millega kehtestatakse konkreetsete ja kindlaksmääratud tulemuste ja tähtaegade kindlaksmääratud tegevusstrateegia, mis

										keskendub konsultatsiooniprotsessides aktiivse osalemise tagamisele ja konkreetse riikliku avaliku poliitika rakendamise järelevalvele. Selliste algatuste järelevalve toimub vähemalt 15 välise järelevalvearuande kaudu, mis koostatakse korrapäraselt iga algatuse kohta. Antav toetus hõlmab kulutusi projekti tehnilisele ja rahalisele rakendamisele, projektiga ettenähtud meetmetega seotud otseseid ja kaudseid tegevuskulusid (st konsultatsioonide, teabevahetuse jaampi korraldamine, levitamismeetmed, andmete kogumine ja töötlemine, eksperditeadmised eri valdkondades).	
449	Investeering 4. Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt	Eesmärk	Kooskõlas ILO soovitustega jõustub sotsiaaldialoogi käsitlev õigusakt, millega	Seaduse säte, mis viitab sotsiaaldialoogi seaduse jõustumisele					4. kv	2022	Sotsiaalpartneritega läbiräägitud uue sotsiaaldialoogi käsitleva seaduse jõustumine. Seaduses käsitletakse sotsiaaldialoogi protsessi puudusi, nagu on rõhutatud asjaomases riigipõhises soovitusel, ning

	riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud sotsiaalseid õigusi käsitleva riikliku poliitika kavandamises ja rakendamises ning jälgida seonduvaid reforme.		nähakse ette sisukas ja õigeaegne sotsiaaldialoog ja kollektiivlääb irääkimised.							see on kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2018. aasta aprillis esitatud soovitustega, millele on osutatud 2020. aasta riigipõhiste soovituste põhjenduses 25. Samuti nähakse seadusega ette majandussektorite määratluse muutmine sektori tasandi kollektiivlepingu alusena.
450	Investeering 5. Kava järelevalve ja rakendamine.	Eesmärk	Audit ja kontrollimised: teave taaste- ja vastupidavuskava rakendamise seire jaoks	Auditiaruann e, mis kinnitab hoidla süsteemi funktsioone				4. kv	2021	Enne esimest maksetaotlust (v.a eelmaksete puhul) võetakse kasutusele ja võetakse kasutusele taaste- ja vastupidavuskava rakendamise seireks mõeldud andmekogusüsteem. Süsteem sisaldab vähemalt järgmisi funktsioone: a) andmete kogumine ning eesmärkide ja sihtide saavutamise järelevalve; b) koguda, säilitada ja tagada juurdepääs RRF määruse artikli 22 lõike 2 punkti d alapunktides i–iii nõutud andmetele.
451	Investeering 5. Kava järelevalve ja rakendamine.	Eesmärk	Valitsuse määruse jõustumine,	Valitsuse erakorralise määruse				4. kv	2021	Jõustub valitsuse määrus, millega kehtestatakse riikliku taaste- ja vastupidavuskava

			millega jõustatakse investeering ute ja Euroopa projekti ministeerium i (MIPE), rahandusmin isteeriumi (MoF) ja auditeerimis asutuse (AA) õiguslikud volitused	jõustumisele osutava seaduse säte finants-, rakendus-, kontrolli- ja auditimehhan ismi kohta, sealhulgas selged volitused kolmele institutsioonil e						institutsiooniline raamistik, ning selles osalevate asutuste tegevus, millega antakse MIPE-le volitused ja volitused täita kõiki seire-, kontrolli- ja taasteülesandeid, koostada ja allkirjastada Euroopa Komisjonile esitatud maksetaotlusi, liidu vahendite haldaja kinnitust ja auditi kokkuvõtet. Sama raamistikuga usaldatakse rahandusministeeriumile ka kohustused, mis on seotud laenulepingu ja rahastamislepingu allkirjastamisega koos MIPEga, ning samuti täpsustatakse tegevusi, mida auditeerimisasutus peab tegema riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga seotud volituste raames.

O. KOMPONENT 15. HARIDUS

See Rumeenia taaste- ja vastupidavuskava komponent koosneb 6 allkomponendist, mis käsitlevad haridussüsteemi peamisi probleeme. Allkomponendid tulenevad projektist „Haritud Rumeenia“, mis on üldine strateegia Rumeenia haridussüsteemi reformimiseks. Allkomponendid on järgmised:

- i. Alusharidus ja lapsehoid. Ühtse, kaasava ja kvaliteetse väikelaste haridus- ja hooldussüsteemi arendamine, parandades 0–6aastaste juurdepääsu ja osalemist, tuginedes tõhusale institutsioonidevahelisele koostööle ja valdkondadevahelisele koordineerimismehhanismile;
- ii. Koolist väljalangenute arv: Kohustusliku hariduse reform, suurendades koolide autonoomiat, et ennetada ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist sotsiaalse kaasamise programmide ja võrdsete võimaluste pakkumise kaudu;
- iii. Kutseharidus ja -koolitus ning dualne haridus: Täieliku kutsetee loomine tehnikakõrghariduse jaoks;
- iv. Hariduse digitaliseerimine: haridusprotsessi digitaliseerimine, sealhulgas õigusraamistiku muutmise kaudu, et võimaldada integreeritud lähenemisviise ja parandada nii õpilaste kui ka õpetajate digitaaloskusi;
- v. Taristu: linna- ja maapiirkondade koolide ja ülikoolide taristu ajakohastamine, sealhulgas muutes ja ühtlustades õigusraamistikku, et tagada keskkonnasõbralikud ohutus- ja kvaliteedistandardid;
- vi. Kooli haldamine: ülikoolieelse hariduse juhtimise reform ja selle juhtimise professionaalsemaks muutmine suurema kooliautonomiaga, et tagada stabiilsus, järjepidevus ja pädevus.

Komponent hõlmab kuut reformi ja 18 investeeringut ning üldist reformi projekti „Haritud Rumeenia“ rakendamist käsitlevate õigusaktide vastuvõtmiseks.

Rahastamisvahend aitab täita Rumeeniale esitatud riigipõhist soovitus hariduse kvaliteedi ja kaasavuse parandamise kohta, eelkõige romade ja teiste ebasoodsas olukorras olevate rühmade puhul, ning oskuste, sealhulgas digioskuste parandamise kohta, eelkõige suurendades kutsehariduse ja -õppe ning kõrghariduse vastavust tööturu vajadustele (3. riigipõhine soovitus, 2019). Samuti käsitletakse soovitus, mis käsitleb oskuste ja digitaalõppe tugevdamist ning haridusele võrdse juurdepääsu tagamist (riigipõhine soovitus 2, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas DNSH tehniliste suunistega (2021/C58/01).

O.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Projekti „Haritud Rumeenia“ rakendamist käsitleva õigusaktide paketi väljatöötamine ja vastuvõtmine

Selle reformi eesmärk on võtta vastu ja jõustada õigusaktide pakett, millega rakendatakse projekti „Haritud Rumeenia“, mis kujutab endast Rumeenia haridussüsteemi reformi üldstrateegiat. Kõik edasised reformid ja investeeringud on selle strateegia lahutamatu osa.

Reform koosneb järgmistest sammudest, mis viivad õigusakti paketi vastuvõtmise ja jõustumiseni „Haritud Rumeenia“ rakendamiseks: peaministri koordineeritava ministeeriumidevahelise töörühma loomine, kes jälgib projekti elluviimist; ministri käskkiri, millega kiidetakse heaks rakendamise tegevuskava; ning õigusaktide paketi ettevalmistamine tihedas koostöös peamiste sidusrühmadega.

Reform viiakse lõpule 30. septembriks 2023.

i. Alusharidus ja lapsehoid.

Reform 2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne väikelaste haridussüsteem

Reformi eesmärk on parandada alushariduse ja lapsehoiu kättesaadavust laste jaoks alates sünnist kuni alghariduse alguseni, pöörates erilist tähelepanu sotsiaal-majanduslikult ebasoodsas olukorras olevatest rühmadest pärit lastele.

Reform hõlmab sektoritevahelise raamprogrammi vastuvõtmist ühtse, kaasava ja kvaliteetse varase lapsepõlve haridusteenuste arendamiseks, millega seotud ministriumidel (haridusministeerium, töö- ja sotsiaalkaitseministeerium, tervishoiuministeerium ning arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusministeerium) on selged kohustused, ning iga-aastaseid rakenduskavasid. Sektoritevaheline raamprogramm võetakse vastu ministri määrusega ja see jõustub 31. detsembril 2022.

Reform hõlmab ka ajakohastatud õigusraamistiku vastuvõtmist täiendavate alusharidusteenuste loomiseks, korraldamiseks ja toimimiseks.

See reform peaks tõstma 0–3aastaste väikelaste haridusteenustes osalemise määra 2025. aasta 31. detsembriks 19 %-ni. Lisaks peaks 3-6aastaste haridusteenustes osalemise määr tõusma 31. detsembriks 2025 91 %-ni.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Seda reformi täiendatakse 3 seotud investeeringuga:

Investeering 1. 110 lastesõime ehitamine, varustamine ja kasutuselevõtmine

Selle investeeringu eesmärk on suurendada alusharidussüsteemi suutlikkust, pakkudes lastesõimesid, et parandada juurdepääsu ja osalemist tavapärastes alusharidus- ja lapsehoiuteenustes. Investeeringud hõlmavad 110 energiatõhusa lastesõime ehitamist, varustamist ja kasutuselevõtmist riiklikul tasandil, pakkudes standardset alusharidusteenust kuni 4 500 lapsele iga 5 000-10 000 elaniku kohta.

110 lastesõime, mille mahutavus on 40–110 kohta väikestes, keskmise suurusega ja suurtes lastesõimedes, ehitavad kohalikud ametiasutused. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada riiklike suuniste kohaselt vähemalt 20 % väiksem primaarenergia nõudlus ligi nullenergiahoone nõudest, mis tagatakse energiamärgistega.

See investeering saavutatakse toetuste andmisega kohalikele avaliku sektori asutustele koos territoriaalse jaotusega lastesõimede, väikelaste haridus- ja hooldusteenustele.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 2. Ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele mõeldud 90 lisateenuse loomine, varustamine ja kasutuselevõtt

Selle investeeringu eesmärk on suurendada alusharidussüsteemi suutlikkust ja selle kvaliteeti, parandada osalemise määra nii koolieelsel kui koolieelsel tasandil, teenindades ligikaudu 4 500 ebasoodsa taustaga last.

Investeering hõlmab järgmisi meetmeid:

1. Metoodika väljatöötamine toetuste andmiseks avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele ettevõtjatele 90 lisateenuse sisseseadmiseks ja sisseseadeks;

2. Toetuste eraldamine avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele ettevõtjatele 90 täiendava teenuse loomiseks, sisseseadeks ja kasutuselevõtmiseks;
  3. 90 lisateenuse loomise, seadmete ja kasutuselevõtmise lõpuleviimine.
- Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2024.

Investeering 3. Raamprogrammi väljatöötamine väikelaste haridusteenuste spetsialistide pidevaks koolitamiseks

Selle investeeringu eesmärk on muuta 2019. aastal vastu võetud alushariduse õppekavas edendatud lähenemisviiside kohaselt väikelaste haridusteenustega tegelevad töötajad professionaalsemaks ning samuti muuta professionaalsemaks alla kolmeaastastele lastele mõeldud alusharidusteenuste kvaliteedi jälgimise teenistuses olevad töötajad;

Investeering koosneb järgmisest:

1. tehnilise abi lepingu koostamine, sõlmimine ja rakendamine 2 täiendõppe programmi ettevalmistamiseks, akrediteerimiseks, läbiviimiseks ja järelmeetmete võtmiseks, nimelt:
  - üks varases lapsepõlve koolitajate koolitusprogramm: spetsiaalse õppekava rakendamine koos õppejõudude ja muude töötajate moodulitega, sealhulgas digiõppe moodul;
  - üks koolitusprogramm koolitajatele (kolmest sektorist: sotsiaal-, haridus- ja tervishoiuteenused), et jälgida väikelaste haridusteenuste kvaliteeti;
2. metoodika väljatöötamine 42 toetuse andmiseks koolituspakkujatele koolitusprogrammide elluviimiseks, kasutades tehnilise abi lepingu alusel koolitatud koolitajaid;
3. 42 stipendiumi eraldamine 19 950 töötaja koolitamiseks (õpetajad ja mitteõpetajad, 475 maakonna kohta), kes töötavad tava- ja täiendavates väikelaste haridusteenustes, seades esikohale äsja loodud teenuste osutajad.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

ii. Koolist väljalangenute arv:

Reform 3. Kohustusliku haridussüsteemi reform, et ennetada ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist

Selle reformi eesmärk on a) rakendada hariduses varajase hoiatamise mehhanismi, et vähendada töölt puudumist, parandada hindamistulemusi, saavutada suurem osalemine riiklikes eksamites ja suurendada kohustusliku hariduse omandanute osakaalu, kasutades detsentraliseeritud lähenemisviisi ja suurendades koolide autonoomiat ressursside kasutamisel; ning b) jälgida haridusalase IT-vahendi varajase hoiatamise mehhanismi kaudu õpilasi, keda ohustab koolist väljalangemine, ning toetada koole asjakohaste andmete kogumisel, individuaalsete töökavade elluviimisel ja koolitusel.

Need eesmärgid saavutatakse haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamise riikliku programmi rakendamist käsitleva valitsuse otsuse jõustumisega 31. detsembriks 2021 ning haridusalase IT-vahendi varajase hoiatamise mehhanismi laiendamisega riigi tasandil ministri määrusega, mis jõustub 31. detsembril 2022.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Seda reformi täiendatakse 2 seotud investeeringuga:

Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine

Selle investeeringu eesmärk on vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist, kasutades haridusmetoodikas varajase hoiatamise mehhanismi ja IT-vahendit, et eraldada koolidele rahalisi vahendeid, et toetada õpilasi üleminekul põhikoolist keskkooli. Lõppeesmärk on vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist.

Investeering tehakse järgmiste etappidena:

1. Kahe- kuni kolmeaastaste toetuste eraldamine kahes osas 2022. ja 2024. aastal vähemalt 2 500 koolile. Jaotus põhineb haridusministeeriumi koostatud väljalangemisohus olevate asutuste nimekirjal ja see viiakse lõpule 31. märtsiks 2024.
2. Rakendamise jälgimine kahe lõppeesmärgi abil, mille kohaselt tuleks riiklikul tasandil vähendada koolide arvu 25 % haridussüsteemist varakult lahkumise koondindeksi kohaselt kahe- kuni kolmeaastaste toetuste (30. juuni 2026) lõpus ning digitaliseerida 2 500 kooli, mis on hõlmatud koolist väljalangemise programmiga (30. september 2024).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 5. Koolitused Rumeenia integreeritud haridusteabe süsteemi (SIIR) ja varajase hoiatamise mehhanismi (MATE) IT-vahendi kasutajatele ning süsteemsed sekkumismeetmed haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamiseks

Investeeringu eesmärk on töötada välja ja rakendada koolitus Rumeenia integreeritud haridusteabe süsteemi (SIIR) ja varajase hoiatamise mehhanismi IT-vahendi (MATE IT-vahend) kasutajatele koolides. Koolitusmoodulid on kohandatud vastavalt õpilaste vajadustele ja oskustele (sh haridus), õpilaskesksetele õpetamise meetoditele, õpetamistingimuste parandamisele; koolituse pakkumine MATE arvutimooduli kasutamiseks; õpilaste ja õpetajate teadlikkuse tõstmise kampaaniate väljatöötamisele ja rakendamisele; õpilaste sotsiaal-emotsionaalsete oskuste parandamisele kohustusliku hariduse omandamiseks.

45 000 õpetajat peavad olema läbinud erikoolituse hiljemalt 2023. aasta märtsiks.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

- iii. Kutseharidus ja -koolitus (dualne süsteem):

Reform 4. Täieliku kutsetee loomine tehnikakõrghariduse jaoks

Selle reformi eesmärk on arendada duaalset haridust, mis keskendub õpilaste vajadustele ja on kooskõlas tööturu vajadustega, suurendades nii valdkondade, kvalifikatsioonide ja lõpetajate arvu kui ka tagades täieliku haridustee kaheastmelises keskhariduses registreeritud õpilastele, et nad saaksid osaleda kolmanda taseme haridusprogrammides (kvalifikatsioon 3-7).

Reform koosneb järgmistest osadest:

- Jõustub õigusraamistik, mille kohaselt korraldatakse nelja-aastane täielik kahesuunaline haridustee, mille puhul juurdepääs kolmanda taseme haridusele algab 2023.–2024. õppeaastal.
- Uue bakalaureusekraadi, sealhulgas duaalse hariduse omandanute reguleerimise arendamine. Pärast edutamist on ülikoolilõpetanutel juurdepääs ülikooli õppeprogrammidele. Rumeenias kohaldatakse ühtset küpsustunnistust alates 2027. aasta juuni istungjärgust.

Täieliku duaalse haridustee korraldamise õigusraamistik jõustub 30. septembril 2022. Reformi rakendamist jälgitakse, suurendades 30. juuniks 2026 kutsemarsruudil osalevate õpilaste osakaalu võrreldes keskkooliõpilaste koguarvuga 17 %-lt 40 %-le.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reformi täiendatakse 4 seotud investeeringuga⁴⁹:

Investeering 6. 10 piirkondliku konsortsiumi arendamine ning 10 kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine

⁴⁹ Investeeringud 13 ja 14 on esitatud punktis O.3.

Investeeringu eesmärk on tagada võrdne juurdepääs kvaliteetsele esmasele kutseharidusele ja -koolitusele, arendades partnerlusi ettevõtjate või muude asjaomaste partneritega, et kohendada kutseharidust ja -õpet tööturu vajadustega.

Investeering seisneb 10 piirkondliku konsortsiumi loomises, millest igaüks koosneb vähemalt järgmist tüüpi üksustest: kohalikud ametiasutused, kohalikud ettevõtted, kutse- ja tehnikakoolid, tehnikaülikoolid, et aidata tööandjatel mängida aktiivset rolli õpilaste ja üliõpilaste kutseõppe valdkonnas ning eespool nimetatud piirkondlikes konsortsiumides 10 integreeritud keskhariduse ja ülikooli kutsekooli ehitamine kutsehariduse ja -koolituse jaoks.

Investeeringu tulemused on järgmised:

- 10 integreeritud ja toimivat duaalse hariduse konsortsiumi, mis on seotud asjaomase piirkonna ettevõtjate nõudmistega. Valikuprotsess põhineb haridusministeeriumi väljatöötatud ühtsel meetodikal, mida kohaldatakse riiklikul tasandil, et teha kindlaks kõige asjakohasemad ja mõjukamad piirkondlikud partnerlusstruktuurid. Eelistatavalt peab iga partnerlusstruktuur asuma ühes eraldiseisvas arengupiirkonnas, et tagada võrdne geograafiline jaotus riigi tasandil. 10 valitud piirkondlikku kutsekonsortsiumi toetatakse toetuskava kaudu, et tagada üliõpilastele optimaalsed koolitustingimused ja anda rahalist toetust 4 aastaks. Eelistatakse ebasoodsa taustaga keskkooliõpilasi, sealhulgas romasid.
- 10 segatüüpi integreeritud kutseõppelinnakut (kõrgkoolid ja tehnikaülikoolid), mille eesmärk on pakkuda kaasaegset füüsilist taristut segatüüpi integreeritud kutseeluruumidele, piirkondlikele partnerlusstruktuuridele/konsortsiumidele. Rakendamine toimub kohalikul tasandil ning linnadelt ja omavalitsustelt oodatakse osalemist projektikonkurssides, mille eesmärk on taristuprojektide elluviimine nende territooriumil.

Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Tagamaks, et meede vastab tehnilisele juhendile „Mitte tekitada olulist kahju“ (2021/C58/01), jäetakse tulevaste projektikonkursside juhendites sisalduvatest rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmised tegevused: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides⁵⁰; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, millega saavutatakse kasvuhoonegaaside heite prognoos, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest väiksem⁵¹; iii) prügilate, jäätme põletustehaste⁵² ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega⁵³ seotud tegevus; ning iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et

⁵⁰ Välja arvatud kõnealuse meetme alla kuuluvad, elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad tehnilise juhendi „Mitte tekitada olulist kahju“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

⁵¹ Kui toetatava tegevusega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole oluliselt väiksem asjaomastest võrdlusalustest, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁵² Seda erandit ei kohaldata meetmete suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohaste meetmete eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohased meetmed ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

⁵³ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekompostimiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid tehase tasandil.

valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele.

Kutseõppelinnakud ehitatakse 30. septembriks 2025 ja duaalse hariduse konsortsiumid toimivad täisvõimsusel 31. märtsiks 2026. Rakendamise jälgimise tagavad täielikult kahesuunalisele marsruudile registreerunud üliõpilased, kelle arv on 2020. aastal 1 847 ja 2026. aasta juunis 3 000 õpilast. Rahastamisprogrammide jätkusuutlikkus pärast 2026. aastat tagatakse riigieelarve kaudu.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 7. Põllumajanduslike kõrgkoolide muutmine kutseõppekeskuseks

Investeeringu eesmärk on toetada 57 põllumajanduskolledžit, mis korraldatakse viies piirkondlikus keskus, mis vastavad Rumeenias asutatud viiele põllumajandusülikoolile. Põllumajanduskolledžite rahastamiskava, mille ülemmäär on 5 aastat, hõlmab vähemalt järgmist liiki tegevusi:

- Moderniseerida, renoveerida ja laiendada koolilaboreid, õpikodasid ja IT-laboreid, sööklaid, majutust õpilastele.
- Osta bioloogilisi materjale, põllumajandusseadmeid ja -masinaid põllumajandustööde tegemiseks.
- Õpetajate koolitus, mis põhineb põllumajandusministeeriumi ja haridusministeeriumi poolt välja töötatud konkreetsetel põllumajandusalastel õppekavadel.

Igal põllumajanduskoolil peab olema IT-labor, mis sisaldab teoreetilisteks ja praktilisteks õpetamis-/õppetegevusteks vajalikke simulaatoreid ja tarkvara.

Renoveerimistööde puhul peavad lepingud sisaldama miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes hoone renoveerimiseelse aastase kütteenergia tarbimisega, mis toob kaasa primaarenergia säästmise 30 % võrra võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses peab vähemalt 90 % renoveerimisega seotud kuludest olema seotud energiatõhususe parandamisega.

Lepingutes nõutakse ka, et uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % madalam kui liginullenergiahoone nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

iv. Hariduse digitaliseerimine:

Reform 5. Hariduse digitaliseerimist käsitleva õigusraamistiku vastuvõtmine

Reformi eesmärk on tagada õpilaste digipädevuste arendamiseks vajalik õigusraamistik, määratledes haridusspetsialistide pädevusprofiili, vaadates läbi kohustusliku kooli õppekava ja IKT-valdkondade raamkava kõigi kooliastmete jaoks.

Reform viiakse ellu haridusprotsesside ja -sisu digitaliseerimise ning veebipõhiste hindamiste õigusraamistiku jõustumisega. Lisaks kehtestatakse selle reformiga miinimum- ja optimaalsed standardid veebipõhise haridustegevuse kvaliteedi tagamiseks. Reform peaks viima haridussüsteemi kooskõlla DigCompi õpilaste digipädevuste Euroopa raamistikuga, sealhulgas ajakohastades õppekava ja töötades välja digitaalsed õppematerjalid. Reformiga viiakse ellu ka seosed õpetaja pädevusprofiili ning kutsealusõppe, täiendkutseõppe ja kutseoskuste koolituse õppekava vahel.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Reformi täiendatakse 4 seotud investeeringuga⁵⁴:

Investeering 8. Õpetajate tööalase täienduskoolituse programm

Selle investeeringu eesmärk on arendada õpetajate digitaalseid pedagoogilisi oskusi, sealhulgas olemasolevate vahendite ja ressursside kogumise ja tõhusa kasutamisega seotud oskusi. Investeeringud on suunatud kõikidele konkreetsetele tegevustele alates õpetamisest, hindamisest, suhtlusest vanematega, digitaalse infosisu ja ressursside loomisest ja vahetamisest.

Investeering tehakse temaatiliste koolituskursuste arendamise kaudu digitaalse kirjaoskuse ja digitaalsete pedagoogiliste pädevuste arendamiseks, eelkõige maapiirkondades ja muudes ebasoodsas olukorras olevates keskkondades töötavate õpetajate jaoks. Koolitusprogrammi koostamisel võetakse arvesse DigCompi digitaalpädevuste Euroopa raamistikku ja rahvusvaheliselt tunnustatud digitaaloskuste standardeid. Eeldatakse, et koolitusprogrammides osaleb 100 000 õpetajat. Digioskuste alast koolitust täiendab platvorm multimeediatundide kogumiseks, mis on hea tava mudeliks iga õppekava valdkonna/õppedistsipliini puhul eri haridustasemetel. Spetsiaalse platvormi kaudu toimuvast vahetusest saab kasu 50 000 õpetajat. Koolitusprogrammi pikaajalise mõju tagamiseks luuakse raamistik omandatud oskuste praktilise rakendamise jälgimiseks ja hindamiseks, digioskuste hindamise tagamiseks ning parandusmeetmete algatamiseks.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering 9. Koolidele digitaaltehnoloogia varustuse ja vahendite tagamine

Investeeringu eesmärk on tagada ülikoolieelsetele koolidele vajalik taristu ja tehnoloogilised ressursid, keskendudes ebasoodsas olukorras olevatele piirkondadele (eelkõige maapiirkondadele), võimaldades õpilastele juurdepääsu tehnoloogiale IT-laborite ja spetsiaalsete seadmete abil.

Investeering koosneb toetustest vähemalt 4 300 informaatikaboratooriumi moderniseerimiseks, enam kui 1 100 tehnoloogiakeskuse (arukate laboritena) arendamiseks ning taristu ja digitaalsete vahendite tagamiseks rohkem kui 3 600 kooli jaoks, mis ei ole hõlmatud ühegi muu rahastamisprogrammiga. Arukad laborid võimaldavad õpilastel omandada digitaalset ja tehnoloogilist kirjaoskust ning õpetajaharidust nii põhi- kui ka kõrgema taseme digioskuste ja -pädevuste kohta, mida on tööturul vaja, kasutades samal ajal uut tehnoloogiat 4.0 ja arendades rakenduslikku loovust 3D-printimise ja 3D-disaini tarkvara abil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

v. Taristu⁵⁵:

Reform 6. Ajakohastatud õigusraamistik, et tagada keskkonnasõbralikud projekteerimis-, ehitus- ja rahastamisstandardid ülikoolieelses haridussüsteemis

Selle reformi eesmärk on a) parandada õpikeskkondade kvaliteeti ja ohutust, sealhulgas reguleerida õppematerjale, mööblit ning laboriseadmete ja tehnoloogiliste töötubade varustust ning b) töötada välja ja võtta vastu õigusraamistik, et soodustada koolides üleminekut keskkonnasõbralikele hoonetele.

Keskkonnahoidlikele ja arukatele hoonetele ülemineku kontekstis ajakohastavad Rumeenia ametiasutused koolide kavandamist, rahastamist ja tööd käsitlevaid õigusakte, sealhulgas labori- ja teaduslaborite õppematerjali, mööblit ja seadmeid käsitlevaid õigusakte, ning töötavad välja meetodika roheliste koolide toimimiseks ja korraldamiseks.

⁵⁴ Investeeringud 12 ja 13 on esitatud punktis O.3.

⁵⁵ Investeering 17 on esitatud jaotises O.3.

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

Reformiga kaasneb 3 investeeringut koolidega seotud taristusse:

Investeering 10. Roheliste koolide võrgustiku arendamine ja roheliste minibusside ostmine

Selle investeeringu eesmärk on tagada ülikoolieelsete koolide jätkusuutlikkus ülemineku kaudu rohelistele koolidele ja keskkonnahoidlikule liikuvusele (elektri-minibussid). Jätkusuutlikule haridussüsteemile ülemineku tagamiseks alustab haridusministeerium jätkusuutlike ja keskkonnasõbralike koolide võrgustiku arendamist. 238 905 m² koolialast saab kasu struktuurimuutustest jätkusuutlikkuse tagamiseks (soojusisolatsioon, päikesepaneelid, haljasalade planeerimine, valikkogumine) ning ehitatakse 36 951 m² rohelist uut ülikoolieelset kooliala. Roheliste koolide valimise metoodikas võib arvesse võtta järgmisi kriteeriume: kooli kättesaadavus; õpilaste arv; auhindade õiglane geograafiline jaotus; auhindade õiglane jaotamine maa- ja linnapiirkondade vahel; piirkonna saastatuse tase; varasemad kogemused projektide rakendamisel ja keskkonnaprojektide/-tegevuste elluviimisel.

Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Renoveerimistöode puhul peavad lepingud sisaldama miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes hoone renoveerimiseelse aastase kütteenergia tarbimisega, mis toob kaasa primaarenergia säästmise 30 % võrra võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses peab vähemalt 90 % kuludest olema seotud energiatõhususe parandamisega.

1 218 kooli-minibussi on ette nähtud maapiirkondades asuvate isoleeritud paikkondade õpilaste veoks. Haridusministeerium viib kohalike ametiasutuste osalusel riigi tasandil läbi analüüsi, et teha kindlaks olukorrad, kus on nõutav õpilaste vedu teiste paikkondade koolidesse. See investeering täiendab ka reformi nr 2 haridussüsteemist varakult lahkumise ennetamise kohta, tagades liikumisvõimalused õpilastele piirkondades, kus on väike rahvaarv, hõlbustades nende juurdepääsu kvaliteetsele haridusele.

Elektrilised minibussid ostetakse ja võetakse kasutusele 31. detsembriks 2024 ning keskkonnasäästlikud hooned valmivad 31. detsembriks 2025.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 11. Ülikoolieelsete klassiruumide ja koolide teaduslaborite/kabinettide tagamine

Investeeringu eesmärk on tagada vajalikud vahendid kvaliteedistandardite täitmiseks klassiruumides ja koolilaborites/õpikodades, sealhulgas spetsiaalsed õppevahendid ja -vahendid ebasoodsas olukorras olevatele õpilastele ja hariduslike erivajadustega õpilastele.

Vajalike vahendite pakkumine klassiruumides ja koolide teaduslaborites/kabinettides toimub detsentraliseeritult kooli tasandil, maakondlikes koolide inspeksioonides ja kohalikes ametiasutustes. Varustatakse 75 000 klassiruumi ja 10 000 kooli teaduslaborit/kabinet.

Investeeringud on prioriteetsed haridusasutuste puhul, kes ei ole viimase 5 aasta jooksul investeerinud klassiruumi ja laboriseadmetesse.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Investeering 12. Maapiirkondade koolikonsortsiumide toetamine

See investeering on suunatud külade ja väikeste omavalitsuste õpilastele, et parandada nende juurdepääsu kvaliteetsele haridusele tänapäevastes maakoolilinnakutes.

3 maapiirkondade koolide konsortsiumid luuakse selleks, et tugevdada maapiirkondade hariduskeskkonda, tagades optimaalsed õpetamistingimused ja järgides sotsiaalse õigluse põhimõtet.

Kolme konsortsiumi rahastatakse toetuskava kaudu, mida haldab investeerimis- ja Euroopa projektide ministeerium, kes valib välja kolm kohalikku tegevusrühma või kohalike tegevusrühmade liitu, mis vastavad vähemalt kahele kriteeriumile: a) näitavad mikropiirkonna demograafilist vähenemist vähemalt 7 aasta jooksul; b) võib esitada maakoolilinnaku projekti kohta kohalike ametiasutuste kindla nõusoleku.

Seejärel arendatakse välja kolm kaasaegset ülikoolilinnakut läbilaskevõimega 300-1 500 kohta. Ülikoolilinnakutele tagatakse nüüdisaegsed haridusasutused, õpikojad ja laborid, koolijärgsed ruumid, spordiruumid ja väljakud, mitteametliku tegevuse rajatised, köögi- ja majutuskohad õpilastele ja õpetajatele ning ruumid õpetajatele. Ülikoolilinnakutel peab olema ka autopark õpilaste igapäevaseks transpordiks ja kooliekskursioonideks.

Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

vi. Kooli haldamine:

Reform 7. Ülikoolieelse haridussüsteemi juhtimise reform ja juhtimise professionaalsemaks muutmine

Selle reformi eesmärk on, et koolid saaksid kasu tõhusamast juhtimisest ja suuremast autonoomiast. Juhtimisreform suurendab kooli tasandi suutlikkust rakendada kõiki haridusvaldkonnas kavandatud reforme.

Haridusministeerium allkirjastab tehnilise abi lepingu, et analüüsida koolieelse haridussüsteemi juhtimist, sealhulgas soovitusi ja süsteemi haldamise ümberkorraldamise kava koolide suurema autonoomia raames.

Kavas esitatakse ka katsekava, milles keskendutakse õppekava ülesehituse raamistikele 60 koolis, et testida süsteemsete muudatuste mõju, et neid enne nende laiendamist kohandada, parandada ja kohandada vastavalt vajadustele.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2024.

Reformi täiendatakse ühe investeeringuga⁵⁶:

---

⁵⁶ Investeering 18 on esitatud jaotises O.3.

O.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
452	Reform 1. Projekti „Haritud Rumeenia“ rakendamist käsitleva õigusaktide paketi väljatöötamine ja vastuvõtmine	Eesmärk	Projekti „Haritud Rumeenia“ rakendamist käsitleva õigusaktide paketi jõustumine	Seadusandliku paketi säte, milles on märgitud projekti „Haritud Rumeenia“ jõustumine				3. kv	2023	Õigusaktide pakett sisaldab järgmist: - Peaministri koordineeritava ministeeriumidevahelise töörühma loomine, kes teostab järelevalvet projekti „Haritud Rumeenia“ üle. Järelseirearuanded avaldatakse. - Võtta vastu ministri määrus, millega määratakse kindlaks projekti „Educated Romania“ rakendamise tähtsajad ja kohustused; - Seadusandlikud meetmed projekti „Haritud Rumeenia“ rakendamise tagamiseks. Õigusaktide paketi

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ettevalmistamiseks korraldatakse konsultatsioonid sotsiaalpartnerite, lapsevanemate ühenduste esindajate, ettevõtjate ja valitsusväliste organisatsioonide, kohalike kogukondade, muude avaliku sektori asutuste/üksuste, õpilaste, üliõpilaste, õpetajate ja ekspertidega.
453	Reform 2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne väikelaste haridussüsteem	Eesmärk	- Ministri määruse (millega võetakse vastu valdkondadevaheline raamprogrammi) jõustumine - Ministri määruse jõustumine,	- Ministri määruse säte, milles osutatakse valdkondadevahelise raamprogrammi jõustumisele - Ministri määruse säte, milles märgitakse, et				4. kv	2022	Ministri määrusega, millele kirjutavad alla haridusminister, töö- ja sotsiaalkaitseminister, tervishoiuminister ning arengu-, riiklike ehitustööde ja haldusminister, võetakse programmi esimesel aastal vastu

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			millega reguleeritakse täiendavate väikelaste haridusteenuste loomist, korraldamist ja toimimist	jõustub määrus täiendavate väikelaste haridusteenuste loomise, korraldamise ja toimimise kohta						ja võetakse kasutusele sektoriülene raamprogramm, et arendada välja ühtsed, kaasavad ja kvaliteetsed väikelaste haridusteenused. Ministri määrus sisaldab järgmist: - Sektoriülene raamprogramm (ISFP), mille eest vastutab iga ministeerium. - Iga-aastased operatiivsed rakenduskavad ISFP rakendamiseks. Nendes iga-aastastes kavades määratakse kindlaks tähtsajad ja kohustused ning selgitatakse kõnealuste meetmete rakendamise jälgimisel tehtava koostöö aspekte.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Järgmise sammuna võetakse vastu ministri määrus, millega reguleeritakse täiendavate väikelaste haridusteenuste loomist, korraldamist ja toimimist kuni 31. detsembrini 2022, et valmistada ette toetuskava käivitamist.
454	Reform 2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne alusharidussüsteem lastele	Siht	0–3aastaste väikelaste haridusteenustes osalemise määr		Osakaal (%)	14,1	19	4. kv	2025	0–3aastaste väikelaste haridusteenustes osalemise määr suureneb 4,9 protsendipunkti võrra. Näitaja „osalemine ametlikus lapsehoiuis 0–3“ põhineb EU-SILC uuringul. 31. detsembriks 2025 loodud uute standardsete ja täiendavate teenuste kohtade arv võib olla ligikaudu 15 000.
455	Reform 2.	Siht	3–6aastaste		Osakaal	88	91	4. kv	2025	3–6aastaste väikelaste

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	Ühtne, kaasav ja kvaliteetne alusharidussüsteem lastele		väikelaste haridusteenust es osalemise määr		(%)					haridusteenustes osalemise määr suureneb 3 protsendipunkti võrra. Osalemismäära arvutused koostab riiklik statistikainstituut (INS) igal aastal väikelaste haridusasutuste esitatud teabe põhjal.
456	Investeering 1. 110 lastesõime ehitamine, varustamine ja kasutuselevõtmine	Eesmärk	Lepingute sõlmimine avalik-õiguslike ettevõtjatega (omavalitsustega) 110 sõime ehitamiseks, sisseseade paigaldamiseks ja kasutuselevõtmiseks	Lepingute allkirjastamine				2. kv	2022	Lepingute allkirjastamine koos territoriaalse jaotusega lasteaia-, eelkooli-, alushariduse ja lapsehoiuteenuste kohta. Toetuskava põhineb järgmistel kriteeriumidel: i) kohaliku strateegia olemasolu nende teenuste arendamiseks; ii) kuni 3-aastaste laste arv võrreldes

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										olemasolevate teenuste kaetusvõimega kuni 2–3 km raadiuses; iii) vanemate poolt nende teenuste kohta esitatud menetluses olevate taotluste arv (vähemalt 50); iv) vajaduste analüüs, milles võetakse arvesse marginaliseeritud kogukondade erivajadusi; v) vastehitatud hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus, mis on vähemalt 20 % madalam kui riiklike suuniste kohane liginullenergiahoone (NZEB) nõue, mis tagatakse energiamärgiste abil.
457	Investeering 1. 110 lastesõime	Siht	Äsja ehitatud, varustatud ja		Arv	0	110	4. kv	2025	110 sõime ehitatakse pärast toetuskava

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ehitamine, varustamine ja kasutuselevõtmine		töökorras lastesõimed							käivitamist nende ehitamiseks (ja seadmete paigaldamiseks), mis vastavad eesmärgi 453 nõuetele. 110 lastesõime, mille mahutavus on 40–110 kohta, ehitavad kohalikud ametiasutused. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil. Vastehitatud lastesõimed peavad suutma pakkuda haridusalast tuge maksimaalselt 4 500

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										lapsele. Kavas on suurte, keskmise suurusega ja väikeste lastesõimede ehitamine
458	Investeering Ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele mõeldud lisateenuse loomine, varustamine ja kasutuselevõtt	2. Eesmärk 90	Lepingute allkirjastamine ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele lisateenuste loomiseks, varustamiseks ja rakendamiseks	Lepingute allkirjastamine				1. kv	2023	Haridusministeerium vastutab toetuskava taotluse ettevalmistamise ja käivitamise eest ning toetusesaajate nõustamise ja järelevalve eest, et luua, varustada ja rakendada täiendavaid teenuseid ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele. Lisateenused luuakse, varustatakse ja võetakse kasutusele toetuskava etapiviisilise rakendamise tulemusena. Need teenused luuakse eeldatavasti

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kogukonna/eri avalik-õiguslike ja erahariduslike kaubikute pakutavates kohtades, mis asuvad kaugetes/ebasoodsas olukorras olevates kohtades, kus haridusasutus asub lapse elukohast liiga kaugel ja 0-6aastaste laste arv on väga väike, kuna nendel põhjustel ei ole lasteaia/-aia ehitamine õigustatud, et tagada lastele õigus haridusele alates sünnist kuni 6 aastani nende kodule võimalikult lähedal. Lisateenused võivad olla mängudekogu, mängukeskus, multifunktsionaalne keskus jne ning need peavad olema

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										varustatud lastelaudade ja toolidega; laste madratsid; õppematerjalid ja -seadmed, sealhulgas digiseadmed (sülearvuti, tahvelarvutid, digitaalkaamerad ja -videod, digitaalsed vaibad haridustegevuseks, digitaalsed kirjutamis- ja joonistuskomplektid jne); materjali- ja mänguasjakapid ning raamatukogu riiulid; vannitoamööbel, sealhulgas mähkmevahetusmööbel; haldusruumide mööbel (kontorid, istmed, kapid); köögimööbel ja -seadmed. Igal lisateenusel peab

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										olema 2 klassiruumi/rühma, mis peavad olema seadistatud ja varustatud. Seetõttu peavad täiendavad teenused suutma pakkuda haridusalast tuge kuni 50 lapsele alates sünnist kuni 6 aasta vanuseni teenistuse kohta, maksimaalselt 4 500 lapsele.
459	Investeering 2. Ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele mõeldud 90 lisateenuse loomine, varustamine ja kasutuselevõtt	Siht	Lisateenused, mis on loodud, varustatud ja toimivad		Arv	0	90	1. kv	2024	Vähemalt 90 täiendavat teenust, mis on loodud, varustatud ja kasutusele võetud vastavalt eesmärgi 458 sätetele.
460	Investeering 3. Raamprogrammi väljatöötamine	Siht	Koolitajad õppekavade ja järelvalve		Arv	0	420	2. kv	2024	420 koolitajat (168 koolitajat ja 252 koolitajat, kes jälgivad

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	väikelaste haridusteenuste spetsialistide pidevaks koolitamiseks		valdkonnas							väikelaste haridusteenuseid) koolitatakse ja hinnatakse kahe programmi raames ning neile antakse eritunnistused. Rakendatakse kahte jätkuõppe programmi: - üks varases lapsepõlve koolitajate koolitusprogramm: spetsiaalse õppekava rakendamine koos õppejõudude ja muude töötajate moodulitega, sealhulgas digiõppe moodul; - üks koolitusprogramm koolitajatele (kolmest sektorist: sotsiaal-, haridus- ja tervishoiuteenused), et jälgida väikelaste

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										haridusteenuste kvaliteeti. Eelistatakse neid, kes töötavad vastloodud teenistustes.
461	Investeering 3. Raamprogrammi väljatöötamine alusharidusteenuste spetsialistide pidevaks koolitamiseks	Siht	Koolitatud personal, kes töötab standardsetes ja täiendavates väikelaste haridusteenustes, seades esikohale äsja loodud teenistuste töötajad		Arv	0	19 950	4. kv	2025	19 950 isikut, kes töötavad tava- ja täiendavates väikelaste haridusteenustes (õpetajad ja õpetamisega mitteseotud töötajad), eelistades äsja loodud teenistuste töötajaid. Eelistatakse neid, kes töötavad vastloodud teenistustes (kui need on kasutusele võetud). Samuti võib 1. koolitusprogrammi lõpetamine olla eeliseks neile, kes võetakse tööle nende uute teenuste osutamiseks. Nende koolituste saajad (475 õpetajat ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										õpetamisega mitteseotud töötajat toetuse kohta (maakonna kohta) peavad läbima eelnevalt tehnilise abiga kindlaks määratud koostamisprogrammid, mida tuleb eelnevalt pakkuda, ning neid hinnatakse ja neile antakse eritunnistused.
462	Reform 3. Kohustusliku haridussüsteemi reform, et ennetada ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist	Eesmärk	Valitsuse otsuse (haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamise riikliku programmi rakendamise kohta) jõustumine	Valitsuse otsuse säte, milles osutatakse koolist väljalangevuse vähendamise riikliku programmi jõustumisele				4. kv	2021	Jõustub valitsuse otsus, millega rakendatakse haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamise riikliku programmi, sealhulgas varajase hoiatamise mehhanismi rakendamist programmiga hõlmatud koolides ning seatakse ajaliselt piiratud, tõenditel

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										põhinevad ja kulutõhusad eesmärgid. Riiklik programm varajase hoiatamise mehhanismi rakendamiseks hariduses võimaldab integreeritud ja süsteemset lähenemisviisi kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil.
463	Reform 3. Kohustusliku haridussüsteemi reform, et ennetada ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist	Eesmärk	Ministri määruse jõustumine MATE vahendi kasutamiseks riiklikul tasandil	Ministri määruse säte, mis näitab MATE vahendi kasutamise jõustumist kõigis alg- ja keskhariiduse alumise astme koolides				4. kv	2022	Ministri määrusega nähakse ette MATE IT-mooduli kasutamine riiklikul tasandil. IT-moodulis tehakse kindlaks riskid, samas kui riiklik programm hõlmab haridusüksusi, kus koolist väljalangemise oht on suur (nende noorte osakaal, kes ei ole

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										lõpetanud põhikooli ning kes ei õpi ega osale koolitusel), ning neid, kes saavad toetust.
464	Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Eesmärk	Avatud projektikonkurss, mille eesmärk on toetada õpilasi üleminekul põhihariduselt keskkooli, võttes aluseks 5 näitajat, mis on määratletud varajase hoiatamise mehhanismis hariduse valdkonnas	Konkursikutse avaldamine				4. kv	2021	Projektikonkurss, mille raames antakse haridusasutustele toetusi, et toetada õpilasi üleminekul põhikoolist keskkooli, võttes aluseks 5 näitajat, mis on määratletud hariduse varajase hoiatamise mehhanismis. Kõik näitajad arvutatakse kaalu alusel, mis analüüsib kvantiteeti, st õpilaste ja õpetajate arvu või kvaliteeti, st riikliku hindamise käigus saadud punkte. Haridussüsteemist varakult lahkumisega seotud haavatavuse indeksi põhjal liigitati

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										MATE koolid vastavalt sekkumise prioriteedile kolme kategooriasse: Kõrge, keskmine ja madal. Prioriteetseid haridusüksusi, mis vajavad kohest sekkumist, peetakse üksusteks, mille punktisumma jääb 3,5 ja 5 vahele ning mis on haavatavad mitmel põhjusel, nagu suur asendusõpetajate arv, kõrge koolist väljalangemise määr, madal osalemismäär ja kehvad riiklikud hindamistulemused. Neid koole rahastatakse eelisjärjekorras. Abikõlblik tegevus hõlmab järgmist: - pedagoogiline ja tugitegevus,

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- õppekavaväline tegevus, - väikesed ehitustööd ja kaupade ostmine, - toetused haavatavatesse rühmadesse kuuluvatele õpilastele, et tagada üleminek teise taseme alumise astme hariduselt teise taseme ülemise astme haridusele, et lõpetada kohustuslik haridus, - partnerlused valitsusväliste organisatsioonidega, et toetada ja/või kooliväliseid tegevusi. Koolid vastutavad õpilaste tulemuste ja saavutatud edusammude korrapärase

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ajakohastamise eest, kandes selle teabe üle MATE andmekogumissüsteemi.
465	Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Siht	Toetuskavaga hõlmatud haridusasutused (1. osa)		Arv	0	750	1. kv	2022	750 õppeasutust saavad toetust, et toetada õpilasi üleminekul põhihariduselt keskhariduse ülemisele astmele, võttes aluseks viis näitajat, mis on määratletud hariduse varajase hoiatamise mehhanismis. Kõik näitajad arvutatakse kaalu alusel, mis analüüsib kvantiteeti, st õpilaste ja õpetajate arvu või kvaliteeti, st riikliku hindamise käigus saadud punkte. Haridussüsteemist varakult lahkumisega seotud haavatavuse

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										indeksi põhjal liigitati MATE koolid vastavalt sekkumise prioriteedile kolme kategooriasse: Kõrge, keskmine ja madal. Prioriteetseid haridusüksusi, mis vajavad kohest sekkumist, peetakse üksusteks, mille punktisumma jääb 3,5 ja 5 vahele ning mis on haavatavad mitmel põhjusel, nagu suur asendusõpetajate arv, kõrge koolist väljalangemise määr, madal osalemismäär ja kehvad riiklikud hindamistulemused. Neid koole rahastatakse eelisjärjekorras. Abikõlblik tegevus hõlmab järgmist: - pedagoogiline ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tugitegevus, - õppekavaväline tegevus, - väikesed ehitustööd ja kaupade ostmine, - toetused haavatavatesse rühmadesse kuuluvatele õpilastele, et tagada üleminek teise taseme alumise astme hariduselt teise taseme ülemise astme haridusele, et lõpetada kohustuslik haridus, - partnerlused valitsusväliste organisatsioonidega, et toetada ja/või kooliväliseid tegevusi. Koolid vastutavad õpilaste tulemuste ja saavutatud edusammude

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										korrapärase ajakohastamise eest, kandes selle teabe üle MATE andmekogumissüsteemi.
466	Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Siht	Toetuskavaga hõlmatud haridusasutused (2. osa)		Arv	750	1 750	1. kv	2024	1 000 täiendavat haridusasutust saavad toetust, et toetada õpilasi üleminekul põhihariduselt keskkhariduse ülemisele astmele, võttes aluseks 5 näitajat, mis on määratletud hariduse varajase hoiatamise mehhanismis. Kõik näitajad arvutatakse kaalu alusel, mis analüüsib kvantiteeti, st õpilaste ja õpetajate arvu või kvaliteeti, st riikliku hindamise käigus saadud punkte. Kooli poolelajätmise määra haavatavuse

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										indeksi põhjal liigitati MATE koolid kolme kategooriasse, sõltuvalt sekkumise prioriteedist: Kõrge, keskmine ja madal. Prioriteetseid haridusüksusi, mis vajavad kohest sekkumist, peetakse üksusteks, mille punktisumma jääb 3,5 ja 5 vahele ning mis on haavatavad mitmel põhjusel, nagu suur asendusõpetajate arv, kõrge koolist väljalangemise määr, madal osalemismäär ja kehvad riiklikud hindamistulemused. Neid koole rahastatakse eelisjärjekorras. Abikõlblikud tegevused on järgmised:

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- pedagoogiline ja tugitegevus, - õppekavaväline tegevus, - väikesed ehitustööd ja kaupade ostmine, - toetused haavatavatesse rühmadesse kuuluvatele õpilastele, et tagada üleminek teise taseme alumise astme hariduselt teise taseme ülemise astme haridusele, et lõpetada kohustuslik haridus, - partnerlused valitsusväliste organisatsioonidega, et toetada ja/või kooliväliseid tegevusi. Koolid vastutavad õpilaste tulemuste ja saavutatud

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										edusammude korrapärase ajakohastamise eest, kandes selle teabe üle MATE andmekogumissüsteemi.
467	Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Siht	Koolist väljalangemise programmiga hõlmatud haridusasutused, kus on digitaliseeritud klassiruumid		Arv	0	2 500	3. kv	2024	Koolist väljalangemise programmi kaasatud 2500 õppeasutust digitaliseeritakse täielikult vajalike seadmete (tabletid, printerid, ruuterid) soetamisega.
468	Investeering 4. Keskmise ja suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Siht	Keskmise ja suure väljalangemisohuga koolide arvu vähendamine		Arv	2 500	1 875	2. kv	2026	Keskmise ja suure väljalangemisohuga koolide arvu vähendatakse 625 võrra. Haavatavuse indeksit kasutatakse selleks, et kinnitada kõrge prioriteetsusega sekkumiskohordi 25 %-list vähenemist

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										2022. aasta teises kvartalis, vahetult enne toetuste esimese osa eraldamist.
469	Investeering 5. Koolitused Rumeenia integreeritud haridusteabe süsteemi (SIIR) ja varajase hoiatamise mehhanismi (MATE) IT-vahendi kasutajatele ning süsteemsed sekkumismeetmed haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamiseks	Siht	Rumeenia integreeritud haridusteabe süsteemi (SIIR) ja MATE IT-vahendi kasutajate koolitamine		Arv	0	45 000	1. kv	2023	Vähemalt 45 000 kasutajale õpetatakse kasutama SIIRi ja MATE IT-vahendit. Koolituskursuse moodulid on kohandatud vastavalt järgmisele: - õpilaste vajadused ja oskused (kaasav haridus), - õpilaskesksed õpetamismeetodid, kultuuridevaheline pädevus ja kujundav hindamine; - õpetamistingimuste parandamine; - koolituse pakkumine MATE arvutimooduli kasutamiseks; - õpilastele ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										õpetajatele suunatud teadlikkuse tõstmise kampaaniate väljatöötamine ja rakendamine, mida saaks kohandada ebasoodsas olukorras olevatest rühmadest pärit õpilastele; - õpilaste sotsiaal-emotsionaalsete oskuste parandamisele kohustusliku hariduse omandamiseks.
470	Reform 4. Täieliku kutsetee loomine tehnikakõrghariduse jaoks	Eesmärk	Valitsuse otsuse jõustumine, millega kiidetakse heaks täieliku kaheasuunalise marsruudi korraldamise meetoodika ja	Valitsuse otsuse säte, millega nähakse ette kogu kaheasuunalist marsruuti korraldava meetoodika jõustumine ja kaheasuunalist				3. kv	2022	Uus meetoodika: - seab eesmärgiks parandada kutsehariduse ja -koolituse õpitulemusi; - tagab kahe- ja kolmanda taseme hariduse programmides

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			täielikust kahesuunalisest marsruudist tulenevad uued kvalifikatsioonid	marsruuti korraldavatest uutest kvalifikatsioonidest tulenevad nõuded						(kvalifikatsioon 3-7) registreeritud õpilastele täielik haridustee. - tagab vastavuse riiklike kvalifikatsiooniraamistike tasemetega, väljaantavate haridus-/kvalifikatsiooniaktide, kvalifikatsioonitasete saavutamist võimaldavate kutsehariduse ja -õppe programmide liigi, Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku võrdlustasemetega ning igale kvalifikatsioonitasele vastavate juurdepääsutingimuste vahel Rumeenias.
471	Reform	4. Siht	Kutseõppes		Osakaal	17 %	40 %	2. kv	2026	Kutseõppes õppivate

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	Täieliku kutsetee loomine tehnikakõrghariduse jaoks		õppivate õpilaste osakaal keskhariduses õppivatest üliõpilastest		(%)					õpilaste osakaalu suurenemine 23 % võrreldes keskhariduses õppivate üliõpilaste osakaaluga. SIIRi andmete kohaselt võeti 2020-2021. õppeaastal kolme aasta jooksul tööle 98 430 õpilast, mis moodustab ligikaudu 17 % keskkooliõpilaste koguarvust. Täieliku kahe-suunalise õppe ilmunisega suureneb hinnanguliselt kutsemarsruudi atraktiivsus, mis tähendab, et kooliaastatel 2025-2026 suureneb kutsemarsruudil osalevate õpilaste (IKT-üliõpilased, tehnoloogiakõrgkoolid

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										, sh kogu kahe-suunaline marsruut) arv võrreldes keskkooliõpilaste koguarvuga kuni 40 %.
472	Investeering 6. 10 piirkondliku konsortsiumi arendamine ning 10 kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine	Siht	10 äsja ehitatud integreeritud kutseõppelinnakut		Arv	0	10	3. kv	2025	10 kutsehariduse ja -koolitusega tegelevat integreeritud kutseõppelinnakut rajatakse. Iga konsortsium saab toetust ülikoolilinnakute taristu arendamiseks. Ülikoolilinnakud kuuluvad duaalsetesse hariduskeskustesse. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude vastavalt

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil. Kõik ehitatud integreeritud kutseõppelinnakud varustatakse digitöökodadega, mis põhinevad tehnoloogiakõrgkoolide ja ülikoolide profiilile kohandatud digitaliseerimiskontseptsioonil. Seega saavad kaksikõppekeskustega seotud partnerlusstruktuuri kaasatud ülikoolid ja tehnoloogiakõrgkoolid kasutada sihtotstarbelisi toetusi.
473	Investeering 6. 10 piirkondliku konsortsiumi arendamine ning 10	Siht	Integreeritud, lõpetatud ja toimiva duaalse hariduse		Arv	0	10	1. kv	2026	10 duaalse hariduse konsortsiumi, millest igaüks koosneb vähemalt järgmist tüüpi üksustest:

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine		konsortsiumid, mis on seotud asjaomase piirkonna ettevõtjate nõudmistega							kohalikud ametiasutused, kohalikud ettevõtted, kutse- ja tehnikakoolid, tehnikaülikoolid, et toetada tööandjaid aktiivses rollis õpilaste koolitamisel. Valikuprotsess põhineb haridusministeeriumi väljatöötatud ühtsel metoodikal, mida kohaldatakse riiklikul tasandil, et teha kindlaks kõige asjakohasemad ja mõjukamad piirkondlikud partnerlusstruktuurid. Valikukriteeriumid on järgmised: - Iga partnerluse struktuur, mis on kaheosalise hariduskonsortsiumi

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										loomise aluseks, koosneb järgmist liiki üksustest: Kutse- ja tehnikahariduse üksused, sealhulgas duaalsed tehnoloogiaülikoolid, majandustegevuses osalejad ja kohalikud ametiasutused, muud asjaomased riiklikud/Euroopa partnerid, kes võivad konsortsiumile lisaväärtust anda; - Duaalse hariduse konsortsiumid osalevad funktsionaalsete struktuuridena, tuginedes enne osalemispakkumise esitamist sõlmitud koostöölepingule; - Selle piirkonna

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										majanduslik ja demograafiline potentsiaal, kus duaalse hariduse konsortsium tegutseb; - Eelistatavalt peab iga partnerlusstruktuur asuma 1/igas arengupiirkonnas, et tagada võrdne geograafiline jaotus riigi tasandil. - Selleks et tagada vastavus tehnilisele juhendile „Do No Significant Harm“ (2021/C58/01), peavad tulevaste projektikonkursside juhendites sisalduvad toetuskõlblikkuse kriteeriumid sisaldama väljajätmiste loetelu.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
474	Investeering 6. 10 piirkondliku konsortsiumi arendamine ning 10 kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine	Siht	Täispikka duaalsesse õppesse registreerunud üliõpilased		Arv	1 847	3 000	2. kv	2026	Suurendada kogu duaalses õppes õppivate arvu vähemalt 60 % võrra. 2020. aastal lõpetas kaksikmarsruudi 1 847 õpilast. Pärast meetmeid duaalsete hariduskeskuste toetamiseks peab hinnanguliselt 3 000 õpilast läbima kogu duaalse marsruudi. Kõik ehitatud integreeritud kutseõppelinnakud varustatakse digitöökodadega, mis põhinevad tehnoloogiakõrgkoolide ja ülikoolide profiilile kohandatud digitaliseerimiskontseptsioonil. Seega tuleb tagada digiüleminek.
475	Investeering 7. Põllumajandusli	Siht	57 põllumajandus		Arv	0	57	3. kv	2025	57 põllumajanduskooli toetatakse, et:

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ke kõrgkoolide muutmine kutseõppekeskus eks		kooli, mida toetatakse toetuste kaudu							- Moderniseerida, renoveerida ja laiendada koolilaboreid, õpikodasid ja IT-laboreid, sööklaid, majutust õpilastele. - Osta bioloogilisi materjale, põllumajandusseadm eid ja -masinaid põllumajandustööde tegemiseks. - Õpetajate koolitus, mis põhineb põllumajandusminist eeriumi ja haridusministeerium i ühiselt välja töötatud konkreetsetel põllumajandusalastel õppekavadel Igal põllumajanduskoolil peab olema IT-labor, mis sisaldab

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										teoreetilisteks ja praktilisteks õpetamis-/õppetegevusteks vajalikke simulaatoreid ja tarkvara. Haridusministeerium ja põllumajandusministeerium vastutavad toetuste ja materiaalsete kulutuste andmise eest, et parandada põllumajandusliku keskhariduse kvaliteeti, suurendades hariduspakkumiste atraktiivsust. Lepingud sisaldavad miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes hoone renoveerimiseelse aastase kütteenergia

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tarbimisega, mis toob kaasa primaarenergia säästmise 30 % võrra võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses peab vähemalt 90 % renoveerimisega seotud kuludest olema seotud energiatõhususe parandamisega. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil. Tööde liigid, mis on vajalikud energiatõhususe parandamiseks nii uute

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kui ka vanade ehitiste puhul: - ühendamine maagaasivõrguga ja gaasikatelde paigaldamine ja/või olemasolevate söeküttel ja gaasiküttel töötavate katelde asendamine vanade hoonete puhul; - küttekatelde paigaldamine uute hoonete jaoks; - päikesepaneelide paigaldamine uutele hoonetele, millel on selle küttesüsteemi kasutamiseks olemas maa.
476	Investeering 7. Põllumajanduslike kõrgkoolide muutmise kutseõppekeskuseks	Siht	Põllumajanduslikes keskkoolides registreeritud õpilaste arv		Arv	18 000	20 000	3. kv	2025	Valdavalt põllumajandusliku profiiliga 57 tehnoloogiakõrgkoolis registreeritud õpilaste arv suureneb 2025.–2026. õppeaastal

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										11,1 % võrreldes 2020.–2021. õppeaastaga.
477	Reform 5. Hariduse digitaliseerimist käsitleva õigusraamistiku vastuvõtmine	Eesmärk	Ministrite määruse jõustumine, et tagada standardid koolide varustamiseks tehnoloogilise varustuse ja vahenditega hariduslikel eesmärkidel veebis ning tagada kavandatud investeeringute jätkusuutlik mõju	Järelevalvemehhanismis sisalduv säte, mis osutab seadmete standardeid käsitleva õigusraamistiku jõustumisele				1. kv	2022	Uues ministri määruses määratakse kindlaks koolide tehnilise varustuse miinimumnõuded, et tagada virtuaalkeskonnas ja virtuaaltehnoloogia abil toimuva haridustegevuse kvaliteet.
478	Reform 5. Hariduse digitaliseerimist käsitleva õigusraamistiku vastuvõtmine	Eesmärk	Seaduse jõustumine, milles sätestatakse tulevase digipädevuse	Seaduse säte, mis viitab tulevase õpetaja digipädevuste ja digipädevuste hindamise				2. kv	2022	Uue seadusega, milles sätestatakse tulevase digipädevuse õpetaja profiil ja kuidas hinnata digipädevust koolieksamitel:

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			õpetaja profiil ja kuidas hinnata digipädevust koolieksamitel	profiili kehtestava õigusakti jõustumisele						- Sätestatakse hariduse valdkonna spetsialisti digioskuste profiil ning mehhanism õpetajate digipädevuse valideerimiseks koolieksamitel kooskõlas haridustöötajate digipädevuse Euroopa raamistikuga⁵⁷. - Integreeritakse haridusalasesse raamkavasse psühhopedagoogilised ja magistriõppekavad, et arendada tulevaste õpetajate digioskusi ning tutvustada ja kasutada kaasaegseid

⁵⁷ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										õpetamismeetodeid ja -tehnikaid DigCompEdu raamistiku raames. - Luuakse koolide inspekteerimise raamistik (virtuaalse õppetegevuse järelevalve ja hindamine) Töötatakse välja veebikeskkonna ja õpilaste koolitulemuste hindamise meetodid, sealhulgas luua platvorm õpilaste pädevuste turvaliseks hindamiseks.
479	Reform 5. Hariduse digitaliseerimist käsitleva õigusraamistiku vastuvõtmine	Eesmärk	Ülikoolieelse hariduse riikliku digioskuste võrdlusraamistiku loomist käsitleva õigusakti	Õigusakti säte, mis osutab riikliku digioskuste võrdlusraamistiku jõustumisele				2. kv	2024	Õigusakti jõustumine, millega kehtestatakse riiklik võrdlusraamistik ülikoolieelsete õpilaste digioskuste parandamiseks kooskõlas

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			jõustumine							programmiga DigComp: Euroopa kodanike digipädevuse raamistik ⁵⁸ .
480	Investeering 8. Õpetajate tööalase täienduskoolituse programm	Siht	Õpetajad, kes on saanud koolituse veebipõhiseks õpetamiseks, parandades konkreetseid digitaalsete pedagoogilisi oskusi		Arv	0	100 000	3. kv	2025	Integreeritud digiõppe ja digiülemineku valdkonnas koolitatakse vähemalt 100 000 õpetajat.
481	Investeering 8. Õpetajate tööalase täienduskoolituse programm	Siht	Õpetajad, kes avaldavad avatud õppematerjale vahetamise haridus- ja koolitusplatvormi kohta		Arv	0	50 000	3. kv	2025	Vähemalt 50 000 õpetajat, kes osalevad koolitusel eesmärgi 480 raames, koostavad platvormil avaldatud avatud õppematerjalid, mis sisaldavad multimeediatundide kogumit, mis on hea tava mudeliks iga õppekava

⁵⁸ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC106281>

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										valdkonna/õppedistsipliini puhul eri haridustasemetel.
482	Investeering 9. Koolidele digitaal tehnoloogia varustuse ja vahendite tagamine	Siht	Koolidel on uued tehnoloogilised ressursid IT-laborite varustamiseks		Arv	0	4 300	3. kv	2024	Vähemalt 4 300 kooli, kellel on uued tehnoloogilised ressursid IT-laboritele vastavalt eesmärgi 477 nõuetele.
483	Investeering 9. Koolidele digitaal tehnoloogia varustuse ja vahendite tagamine	Siht	Tehnoloogiataristu ja -seadmetega koolid		Arv	0	3 600	4. kv	2024	Vähemalt 3600 koolil on uus tehnoloogiataristu ja seadmed vastavalt punkti 477 nõuetele.
484	Investeering 9. Koolidele digitaal tehnoloogia varustuse ja vahendite tagamine	Siht	Kesk- ja kõrgkoolide jaoks ostetud nutilaborid		Arv	0	1 100	1. kv	2025	Vähemalt 1 100 arukat laborit, mis on omandatud vastavalt eesmärgi 477 nõuetele.
485	Reform 6. Ajakohastatud õigusraamistik, et tagada keskkonnasõbralikud	Eesmärk	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine õpikeskkondade kvaliteedi parandamiseks	Seaduse säte, mis viitab uue õigusraamistiku jõustumisele, et parandada õpikeskkondade				2. kv	2022	Keskkonnahoidlikele ja arukatele hoonetele ülemineku kontekstis on vaja reformida koolide kavandamist, rahastamist ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	projekteerimis-, ehitus- ja rahastamisstandardid ülikoolieelses haridussüsteemis		s	kvaliteeti						käitamist käsitlevat õigusraamistikku. Uus seadus sisaldab järgmist: - Koolide ja keskkoolide hoonete projekteerimise ja käitamise eeskirjad (normaativne 010/1997); - Miinimumeraldiste ajakohastamine/koostamine, ajakohastades järgmisi õigusakte: Miinimumtoetus V-VIII klassile, kinnitatud ministri korraldusega 3486/2006, ministri korraldusega 3263/2006, koolieelse õppe standardite ja eeskirjade kohta, 1. lisa õppematerjalide standardite kohta ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										2. lisa seadmete miinimumstandardit e kohta, kinnitatud ministri korraldusega 3850/2010. Rohelistele hoonetele üleminekuks tehtavate investeeringute rakendamise reguleerivat raamistikku täiendatakse roheliste koolide toimimist käsitlevate määrustega ning roheliste koolide toimimise ja korraldamise metoodikaga, sealhulgas kohandatud õppekavaga, millega kehtestatakse õpilaste looduskeskkonda austava käitumise

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										õpetamise teetähised.
486	Investeering 10. Roheliste koolide võrgustiku arendamine ja roheliste minibusside ostmise	Siht	Ostetud ja kasutuses olevad elektri-minibussid		Arv	0	1 218	4. kv	2024	1 218 elektri-minibussi ostetakse ja kasutatakse õpilaste transportimiseks, mis on seotud isoleeritud paikkondadega, eelkõige maapiirkondades. Toetusesaajate valimisel arvesse võetavad kriteeriumid hõlmavad pendelrändajate arvu, pendelrände vahemaad, võrdset geograafilist jaotust, koolide elektriühendust või valmisolekut laadimisjaama paigaldada. Elektri-minibusside riiklik maksemenetlus algatatakse ISJ/UAT (County School Inspectorates/Adminis

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										trative-Territorial Units) kaudu.
487	Investeering 10. Roheliste koolide võrgustiku arendamine ja roheliste minibusside ostmise	Siht	Ülikoolieelne kooliala, mis on taastatud, et saada roheliseks kooliks		M ² arv	0	238 905	4. kv	2025	Haridusministeerium töötab välja jätkusuutlike ja keskkonnasõbralike koolide võrgustiku, mille õppekava põhineb suures osas keskkonnaharidusel. 238 905m ² puhastatakse (soojusisolatsioon, päikesepaneelid, loodusteaduste laboratooriumid, haljasalad, jäätmete valikkogumise rajatised). Roheliste koolide valiku eesmärk on tagada riiklik katvus nii maa- kui ka linnapiirkondades. Renoveerimistööde puhul peavad lepingud sisaldama

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes hoone renoveerimiseelse aastase kütteenergia tarbimisega, mis toob kaasa primaarenergia säästmise 30 % võrra võrreldes renoveerimiseelse olukorraga.
488	Investeering 10. Roheliste koolide võrgustiku arendamine ja roheliste minibusside ostmise	Siht	Uus rohelise kooli ala on ehitatud ja toimib		M ² arv	0	36 951	4. kv	2025	36 951m ² rohelist kooli ehitavad elanikkonna kasvuks kindlaksmääratud aladel spetsialiseerunud ehitusfirmad. Rohelised koolid on suure energiatõhususega koolid, mille ehitamisel kasutatakse rohkem looduslikku valgust, paremat

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ventilatsiooni ja keskkonnasäästlike ehitusmaterjale, nagu vaibad ja värvid looduslikest ringlussevõetavatest materjalidest. Rohelises koolis võib energia ja veega seotud tegevuskulusid vähendada 20–40 %. Tänu ehitusele ja olemasolevatele rajatistele vähendavad rohelised koolid märkimisväärselt süsinikdioksiidi heitkoguseid ja veetarbimist kuni 32 %. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										nõude vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.
489	Investeering 11. Ülikoolieelsete klassiruumide ja koolide teaduslaborite/kabinettide tagamine	Eesmärk	Rahastamislepingute allkirjastamine klassiruumide sisustamiseks mõõbliga	Rahastamislepingute allkirjastamine klassiruumide sisustamiseks mõõbliga				3. kv	2022	Ülikoolieelsete koolide, maakondlike õppekeskuste ning koolivõrgustiku õppekavaväliste õppeüksuste varustamiseks sõlmitud rahastamislepingute allkirjastamine klassiruumide, laborite/koolide/koolide varustamise miinimumnõuete alusel. Nende järjepidevuse tagamiseks annab haridusministeerium toetusesaajatele soovitusi tehnilistesse kirjeldustesse lisatavate tehniliste kirjelduste kohta.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Eelistatakse haridusasutusi, kes ei ole seda liiki investeeringuid viimase 5 aasta jooksul saanud.
490	Investeering 11. Ülikoolieelsete klassiruumide ja koolide teaduslaborite/kabinettide tagamine	Eesmärk	Rahastamislepingute allkirjastamine kooliteaduslaborite/koolide kabinettide varustamiseks	Allkirjastatud rahastamislepingud kooliteaduslaborite/kabinettide varustamiseks				3. kv	2022	Rahastamislepingute allkirjastamine koolieelsete koolide teaduslaborite/koolide kabinettide, ressursside ja õppeabi keskuste ning koolivälise õppeüksuste varustamiseks koolivõrgustikust, tuginedes klassiruumide, laborite/koolide kabinettide varustamise miinimumnõuetele. Nende järjepidevuse tagamiseks annab haridusministeerium toetusesaajatele soovitusi tehnilistesse

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kirjeldustesse lisatavate tehniliste kirjelduste kohta. Kõik koolikapid ja teaduslaborid, välja arvatud ITC laborid, varustatakse mööbli, materjalide ja seadmetega, mida kasutatakse didaktilistel eesmärkidel ja mis põhinevad reformi 6 raames heaks kiidetud rahastamisstandarditel. Eelistatakse haridusasutusi, mis ei ole viimase 5 aasta jooksul sellist investeeringut saanud ja mis asuvad maapiirkondades.
491	Investeering 11. Ülikoolieelsete klassiruumide ja koolide teaduslaborite/ka	Siht	Mööbliga varustatud ülikoolieelsed klassiruumid		Arv	0	75 000	2. kv	2024	Koolivõrgustiku 75 000 ülikoolieelset klassiruumi, maakondlikku õppekeskust ja

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	binettide tagamine									õppeabikeskust ning õppekavavälist õppetüksust varustatakse vastavalt eesmärgi 489 spetsifikatsioonidele. Klassiruumide, laborite ja koolikappide varustamine toimub reformi R6 raames heakskiidetud kogumisstandardite alusel. Esmatähtsaks peetakse kahjustatud mööbliga koole ja koole, kus mööbel ei ole viimase 5 aasta jooksul muutunud.
492	Investeering 11. Ülikoolieelsete klassiruumide ja koolide teaduslaborite/ka binettide tagamine	Siht	Teaduslaborid /koolikapid		Arv	0	10 000	2. kv	2024	10 000 teaduslaborit ja koolikapi varustatakse vastavalt eesmärgi 490 spetsifikatsioonidele.
493	Investeering 12.	Siht	Maapiirkonda		Arv	0	3	2. kv	2026	Maapiirkondade

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	Maapiirkondade koolide konsortsiumide toetuskava		de koolide konsortsiumide ehitustööde ja rahastamise lõpuleviimine							hariduskeskkonna tugevdamiseks luuakse kolm maapiirkondade koolide konsortsiumi, tagades optimaalsed tingimused õpetamiseks, austades samal ajal sotsiaalset võrdsust. Konsortsiumid valitakse vähemalt kahe kriteeriumi alusel: i) kui nad tõendavad demograafilist vähenemist viimase seitsme aasta jooksul mikropiirkonnas, millele nad on sihitud, ning ii) nad tõendavad sihtpiirkonna eest vastutavate kohalike ametiasutuste kirjalikku pühendumust. Iga konsortsium ehitab haridusprotsessi

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kvaliteedi tagamiseks vajaliku taristu, mis hõlmab 300-1 500 kohaga moodsa ülikoolilinnaku loomist, mis hõlmab koolijärgsete ruumide, spordiruumide ja väljakute, praktiliste töötubade, laborite, mitteametliku tegevuse ruumide ning õpilastele ja õpetajatele köögi- ja majutusruumide pakkumist. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Koolide valimisel eelistatakse maapiirkondades, äärealadel ja vähearenenud piirkondades asuvaid koole.
494	Reform 7. Ülikoolieelse haridussüsteemi juhtimise reform ja juhtimise professionaalse maks muutmine	Eesmärk	Juhtimisreformi tegevuskava, sealhulgas juhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogrammi väljatöötamiseks tehnilise abi lepingu allkirjastamine	Leping on allkirjastatud				1. kv	2022	Juhtimisreform põhineb kutsehariduse ja -koolituse süsteemi funktsionaalsel analüüsil ning viiakse läbi kahel tasandil: I Juhtimisreform ja II. Detsentraliseerimine Haridusministeerium hangib välist tehnilist abi: - ülikoolieelse haridussüsteemi praeguse juhtimise analüüsiks; - soovitude ja kava esitamiseks koolijuhtimise parandamiseks

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										katseprogrammi kaudu; - suuniste andmiseks koolitus- ja juhendamisprogrammi kavandamiseks. Selleks et suurendada ülikoolieelse hariduse haldamise süsteemi suutlikkust ja koolide autonoomsust, koostatakse meetmekava.
495	Reform 7. Ülikoolieelse haridussüsteemi juhtimise reform ja juhtimise professionaalse maks muutmine	Eesmärk	Juhtimisreformi tegevuskava avaldamine ja rakendamine, sealhulgas juhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogramm	Juhtimisreformi tegevuskava vastuvõtmine				3. kv	2024	Juhtimise tegevuskavaga reformitakse personalipoliitikat/hari dusjuhtide värbamist ning seda rakendatakse järk-järgult järgmiselt: - Direktorite konkursi meetoodika läbivaatamine, et siduda see ülikoolieelse hariduse juhtide hindamise

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										metoodikaga ja aidata suurendada direktori ametikoha atraktiivsust spetsialistide hulgas. - Pädevuste üleandmine maakoolide inspeksioonidelt maakondade kvaliteedi tagamise direktoraatidele ja ARACIPi allkool. - Toetuskava koolidele lähenemisviisi katsetamiseks, mille aluseks on taotlus, mida hindavad haridusministeeriumi eksperdid. Katseprogrammis osalevad koolid konsulteerivad kõigepealt õpilaste ja vanemate nõukoguga.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										60 kooli hõlmavas katseprogrammis võetakse arvesse koolide õppekavasid, juhtimist ja juhtimist ning määratakse kindlaks valdkonnad, kus õpetamise/õppimise juhtimist ja kvaliteeti on võimalik parandada.

O.3. Laenuka seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

vii. Kutseharidus ja -koolitus (dualne süsteem):

Investeering 13. Kutsehariduse ja -koolituse koolide IT-laborite varustamine

Investeeringu eesmärk on toetada kutsehariduse ja -koolituse võrgustikku kuuluvate koolide üleminekut digitehnoloogiale ning hõlbustada e-õpet. See hõlmab investeeringuid 909 kutseharidus- ja -koolitusasutuse õpetamise digitaristusse ja digitaalsetesse õppevahenditesse.

Investeering hõlmab ka klassiruumi IT-seadmete ostmist ja digitaalsete õppeseadmete kasutamiseks vajalike taristuseadmete ostmist. Investeeringute rakendamine toimub maakonnakoolide inspeksiooni või kohalike ametiasutuste või koolide kaudu, kes peaksid kutsuma kutseharidus- ja -koolitusasutustes välja IT-seadmeid ja -laboreid.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2023.

Investeering 14. Kutseharidus- ja -koolitusasutuste praktikatöökodade varustamine

Selle investeeringu eesmärk on varustada kutseharidus- ja -koolitusasutuste, sealhulgas dualsetes koolitusüksuste (ja välja arvatud põllumajandusliku profiiliga üksused, mis kuuluvad investeeringu 7 alla) töökodasid.

Rahastamiskava kaudu saavad kõik 909 kutseharidus- ja -koolitusasutust toetust kuni 100 000 eurot, et valmistada praktikatöökodasid ette vastavalt nende spetsialiseerumisele ja konkreetsetele vajadustele. Kolmandik investeeringutest tehakse selleks, et varustada töökojad digitaalsete seadmetega.

Hanked viiakse läbi maakonnakoolide inspeksioonide või haldusüksuste/koolide kaudu.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2023.

viii. Hariduse digitaliseerimine:

Investeering 15. Veebikool: Hindamisplatvorm ja sisu arendamine

Selle investeeringu eesmärk on pakkuda integreeritud lähenemisviisi õpetamistegevusele internetis või eriolukordades, tagades veebitundide vastastikuse täiendavuse õppeplatvormide, digikäsiraamatute ja tugimaterjalidega, mida on vaja täielikuks ja keeruliseks protsessiks. Seetõttu luuakse digitaalne ökosüsteem digioskuste arendamiseks kooli tasandil ning alusraamistik kaughindamiseks ja -testimiseks.

Investeering tehakse avatud õppematerjalide arendamise projektikonkursside kaudu. Investeeringuga rahastatakse: i) praeguse õpikute digitaalse platvormi laiendamist, lisades kõikide erialade ja keskhariduse klasside õpetamise toetamise, ii) digitaalse õppesisu loomine teadmiste süvendamist kolme eri tasandi jaoks (remedia, juurdepääsetavus, tulemuslikkus), iii) kaasavate õppematerjalide väljatöötamist puuetega õpilastele, sportlastele ja haiglaravil olevatele õpilastele ning iv) Euroopa parimatel tavadel põhineva hindamisplatvormi väljatöötamist.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Investeering 16. Ülikoolide digitaliseerimine ja nende ettevalmistamine tuleviku digitaalseteks ametiteks

Selle investeeringu eesmärk on parandada ülikoolide ja üliõpilaste vahelist suhtlust ning luua tingimused digitaalses keskkonnas meeskonnatöö tegemiseks, automatiseerida ülikoolide sisemisi haldusprotsesse, parandada õppesisusüsteemi haldamist ning luua teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni taristu kõrgtehnoloogia käsitlemiseks.

Investeeringu tegemiseks antakse toetusi 60 ülikoolile mitut liiki investeeringuteks:

- ülikoolide digikeskuste kasutuselevõtmine;
- digipädevuse koolitusprogrammid;
- õpilaste ettevõtlusoskuste arendamine digitaalsektoris;
- üliõpilaste karjäärinõustamisprogrammid, et valida välja uued IKT-valdkonna ametid;
- koolitusprogrammid uute õpetamis- ja hindamisoskuste omandamiseks hübriidsüsteemis;
- kõrgema taseme digioskuste arendamine 1000 bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilasele;
- koolitus bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe üliõpilaste kutse- ja digioskuste arendamiseks Euroopa digipädevuse raamistikuga seotud koolitusprogrammides osalemise kaudu; õpetajate ja teadustöötajate digioskuste arendamine teadus- ja praktikaprojektides osalemise kaudu, mis on seotud õpetajate digipädevuse Euroopa raamistikuga; kujunemisjärgus tehnoloogiate IT-spetsialistide kõrgema taseme digioskuste arendamine – kvantandmetöötlus, tehisintellekt, plokiahel, asjade internet; oskuste täiendamise koolitusprogrammide elluviimine digitaalse innovatsiooni keskuste kaudu.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

ix. Taristu:

Investeering 17. Ülikoolide taristu tagamine (kodud, sööklad, puhkerajatised)

Selle investeeringu eesmärk on 3 tüüpi taristu ehitamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes kooskõlas ohutus- ja kvaliteedistandarditega, et tagada kõrghariduse sotsiaalne/kaasav mõõde.

Investeering hõlmab järgmist:

- 3 998 ehitamine ja 11 547 puhke- ja lugemiskoha laiendamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes, mis tuleb lõpule viia 30. septembriks 2025;
- 2 787 söökla ehitamine ja 2 488 söökla laiendamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes, mis tuleb lõpule viia 30. septembriks 2025;
- 3 749 majutushoone ehitamine ja 11 571 majutushoone laiendamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga õpilastele, puudega õpilastele, mõnedele etnilistele vähemustele või üksikvanemaga perekondadele jne, kellele antakse eeliskoht uutes ülikoolilinnakutes. Tööd viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Lõppsiht on, et 31. märtsiks 2026 on vähemalt 40 % uutest ja ajakohastatud rajatistest suunatud ebasoodsa taustaga üliõpilastele.

Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.

Renoveerimistöode puhul peavad lepingud sisaldama miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes hoone renoveerimiseelse aastase kütteenergia tarbimisega, mis toob kaasa primaarenergia säästmise 30 % võrra võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses peab vähemalt 90 % kuludest olema seotud energiatõhususe parandamisega.

Investeering viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

x. Kooli haldamine:

Investeering 18. Koolijuhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogramm

Investeeringu eesmärk on töötada välja ajakohastatud koolitus- ja juhendamisprogramm juhtidele ja inspektoritele, et muuta haridusjuhtimine professionaalsemaks. Koolitusprogramm koostatakse nende ekspertide soovitude põhjal, kes viivad läbi haridussüsteemi juhtimise ja Euroopa parimate tavade funktsionaalse analüüsi.

Koolitus 10 000 koolijuhile ja kooliinspektorile poolteist aastat, et edendada institutsioonilist, finants- ja inimressursside juhtimist ning juhtimist, haldamist ja seadusandlust, et aidata arendada nende haridusasutuse suutlikkust parandada õpilaste tulemusi. Mentorlus- ja kontrollifunktsiooniga koolitus- ja juhendamisprogrammi konkreetne eesmärk on luua oskused, mis on vajalikud haridussüsteemi haldamiseks detsentraliseeritud keskkonnas personaliekspertidega akrediteeritud koolituspakkujate kaudu.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

O.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmär k	Kvartal	Aasta	
496	Investeering 13. Kutsehariduse ja -koolituse koolide IT-laborite varustamine	Siht	Arvutilaboritega varustatud kutseharidus- ja -koolitusasutused		Arv	0	909	3. kv	2023	909 kutseharidus- ja -koolitusasutust varustatakse digitaristu ja õpetamisvahenditega. Investeering hõlmab klassiruumi seadmete (nt projektorid, videosalvestussüsteemid, helisüsteemid, kaamerad ja heliseadmed õppetundide salvestamiseks, tarkvaraseadmed digitaalsete õppematerjalide arhiveerimiseks) ostmist ning digitaalsete õppevahendite kasutamiseks vajalike taristuseadmete (nt elektripaigaldised, LAN ja WiFi võrgud) ostmist.
497	Investeering 14. Kutseharidus- ja -koolitusasutuste praktikatöökodade varustamine	Siht	Funktsionaalsete praktikalaboritega varustatud kutseharidus- ja -koolitusasutused		Arv	0	909	3. kv	2023	Funktsionaalsete praktikalaboritega on varustatud 909 kutseharidus- ja -koolitusüksust. Kohalikud omavalitsused käivitavad toetuskavad, et varustada kooliseminare kutsehariduse ja -õppe üksustes, sealhulgas dualsetes

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										koolitusüksustes, välja arvatud need, millel on põllumajanduslik profiil, maakondlike volikogude ja linnavalitsuste kaudu. Rahastamiskava kaudu saavad kõik kutseharidus- ja -koolituskoolid toetust kuni 100000 EUR ulatuses, et varustada praktilised õpikojad vastavalt nende spetsialiseerumisele ja konkreetsetele vajadustele. 30 miljonit eurot investeeringutest on ette nähtud töökodade varustamiseks digitaalseadmetega (simulaatorid).
498	Investeering 15. Veebikool: Hindamisplatvorm ja sisu arendamine	Eesmärk	Veebipõhine õpilaste hindamine e-platvorm toimib	õpilaste oskuste turvalise hindamise e-platvorm toimib ja seda kasutatakse kõigi õpilaste (v.a kutsehariduse ja -koolituse				3. kv	2025	Veebipõhine õpilaste hindamise e-platvorm hakkab toimima. Platvormi arendamisel võetakse arvesse iga aineklassi, teadustoote (kus nõutakse psühhomeetrilisi oskusi) ja tarkvara (mis on koostatud vastavalt teadusvajaduste analüüsile ja selle valdkonna ekspertide väljatöötatud teaduskavale (õppekava katsetamine, oskused)) keskmist ühikute arvu. Tarkvara

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				üliõpilased) hindamiseks.						sisaldab ka mobiilset kliendirakendust (üliõpilastele ja õpetajatele) ning veebipõhiseid järelevalvefunktsioone.
499	Investeering 15. Veebikool: Hindamisplatvorm ja sisu arendamine	Siht	Avatud õppematerjalid (õpetamismaterjalid)		Arv	0	67 000	1. kv	2025	Välja on töötatud 67 000 avatud õppematerjali (õppematerjalid). Avatud õppematerjalide väljatöötamisel keskendutakse järgmisele: i) praeguse õpikute digitaalse platvormi laiendamine, lisades kõikide erialade ja kõigi keskhariduse klasside õpetamistuge; ii) haridusalase digitaalse infosisu loomine kolme erineva teadmiste süvendamise tasandi jaoks (remeedia, juurdepääsetav, toimivus); iii) kaasavate õppematerjalide väljatöötamine puuetega õpilastele, sportlastele ja haiglaravil olevatele õpilastele. Selle investeeringuga seotud avatud õppematerjalid töötavad välja kogenud spetsialistid, samal ajal kui investeeringu I8 all olevad spetsialistid on eksperimentaalsed, mis on osa programmis osalevate õpetajate lõpphindamisest.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
500	Investeering 16. Ülikoolide digitaliseerimine ja tuleviku digitaalvaldkonna elukutsete ettevalmistamine	Eesmärk	Ülikoolide uuenduslike tehnoloogiakeskuste toetuslepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine				2. kv	2022	Toetuslepingute sõlmimine 60 ülikoolile, et rahastada integreeritud meetmeid digitaristu parandamiseks ning üliõpilaste ja õppejõudude pädevuste arendamiseks: - ülikoolide digikeskuste kasutuselevõtmine, - digipädevuse koolitusprogrammid, - õpilaste ettevõtlusoskuste arendamine digitaalsektoris, - üliõpilaste karjäärinõustamisprogrammid, et valida välja uued IKT-valdkonna ametid, - koolitusprogrammid uute õpetamis- ja hindamisoskuste omandamiseks hübriidsüsteemis, kõrgema taseme digioskuste arendamine 1000 bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilasele.
502	Investeering 16. Ülikoolide digitaliseerimine ja tuleviku digitaalvaldkonna	Siht	Ülikoolid, mida toetavad uued innovatiivsed tehnoloogiakeskused, et luua		Arv	0	60	4. kv	2025	Ülikoolid, mida toetavad uued innovatiivsed tehnoloogiakeskused, et luua uusi tulevikuoskusi õppeprogrammide pideva uuendamise kaudu

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhi k	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	elukutsete ettevalmistamine		uusi tulevikuoskusi							vastavalt eesmärgi 500 nõuetele.
503	Investeering 17. Ülikoolide taristu tagamine (kodud, sööklad, puhkerajatised)	Siht	Puhke- ja lugemiskohad ehitatud või uuendatud ja kasutuses		Arv	0	15 545	3. kv	2025	3 998 hoone ehitamine ning 11 547 puhke- ja lugemiskoha laiendamine/moderniseerimine ülikoolilinnakutes, eelkõige ebasoodsas olukorras olevate üliõpilaste jaoks. Sellega seoses peab vähemalt 90 % renoveerimisega seotud kuludest olema seotud energiatõhususe parandamisega.
504	Investeering 17. Ülikoolide taristu tagamine (kodud, sööklad ja puhkerajatised)	Siht	Ehitatud või uuendatud ja kasutuses olevad sööklad		Arv	0	5 275	3. kv	2025	2 787 hoone ehitamine ja 2 488 söökla laiendamine/ajakohastamine ülikoolilinnakutes. Lepingud sisaldavad miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes hoone renoveerimiseelse aastase kütteenergia tarbimisega, mis toob kaasa primaarenergia säästmise 30 % võrra võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses peab vähemalt 90 % renoveerimisega seotud kuludest olema seotud

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										energiatõhususe parandamisega. Uued hooned peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % alla liginullenergiahoone nõude vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.
505	Investeering 17. Ülikoolide taristu tagamine (kodud, sööklad ja puhkerajatised)	Siht	Uued või ümberehitatud majutuskohad		Arv	0	15 320	4. kv	2025	3 749 hoone ehitamine ja 11 571 majutuskoha laiendamine/moderniseerimine ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga üliõpilastele, mõnede etniliste vähemuste või üksikvanemaga perede üliõpilastele, kellele antakse eeliskoht asja ehitatud ülikoolilinnakutes Lepingud sisaldavad miinimumnõuet vähendada kütteenergia tarbimist vähemalt 50 % võrreldes hoone renoveerimiseelse aastase kütteenergia tarbimisega, mis toob kaasa primaarenergia säästmise 30 % võrra võrreldes renoveerimiseelse olukorraga. Sellega seoses peab vähemalt

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Möötuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										90 % renoveerimisega seotud kuludest olema seotud energiatõhususe parandamisega. Uued ehitatud kohad peavad vastama eesmärgile saavutada primaarenergia nõudlus vähemalt 20 % madalam kui liginullenergiahoone nõue vastavalt riiklikele suunistele, mis tagatakse energiamärgiste abil.
506	Investeering 17. Ülikoolide taristu tagamine (kodud, sööklad ja puhkerajatised)	Siht	Vähemalt 40 % ebasoodsatest oludest pärit üliõpilastele suunatud uutest ja ajakohastatud rajatistest		Osakaal (%)	0	40 %	1. kv	2026	Vähemalt 40 % 15 545 puhkeruumist, 5 276 sööklakohast ja 15 320 majutuskohast on ebasoodsa taustaga õpilastele. Üliõpilased, kes saavad sotsiaaltipendiumi, saavad eelisjärjekorras kohti ajakohastatud ülikoolitaristus. See tingimus on avalik-õiguslikele ülikoolidele kohustuslik ülikoolitaristu ajakohastamise projektikonkursi rahastamise juhendis. Ülikoolid saadavad haridusministeeriumile aastaaruanded ajakohastatud taristu kasutamise kohta.
507	Investeering 18. Koolijuhtide ja	Siht	Direktorid, asedirektorid ja		Arv	0	10 000	1. kv	2026	Koolitusprogrammis osaleb hinnanguliselt 10 000

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk/siht	Nimetus	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Eesmärkide ja sihtide kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	inspektorite koolitus- ja juhendamisprogramm		inspektorid, kelle koolitus- ja juhendamisprogramm on lõpule viidud							juhtimisfunktsiooni täitvat direktorit, asedirektorit ja inspektorit. Koolitusprogramm hõlmab institutsioonilist, finants- ja inimressursside juhtimist ja juhtimist, haldust ja õigusakte ning aitab arendada haridusasutuse suutlikkust suurendada õpilaste tulemusi. Koolitusprogramm koostatakse nende ekspertide soovitude põhjal, kes viivad läbi haridussüsteemi juhtimise ja Euroopa parimate tavade funktsionaalse analüüsi.

P. KOMPONENT 16. REPowerEU

REPowerEU peatüki eesmärk on aidata vähendada Rumeenias sõltuvust fossiilkütustest, toetades taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ja energiatõhususe renoveerimist, keskendudes eelkõige kõige haavatavamatele tarbijatele ja suurendades elektri ülekandevõrgu suutlikkust integreerida taastuvaid energiaallikaid.

Komponent käsitleb Rumeeniale 2022. ja 2023. aastal esitatud riigipõhiseid soovitusi vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest. Eelkõige aitab see kiirendada üleminekut puhtale energiale, eelkõige võttes taastuvenergia kiiremini kasutusele ja parandades võrguvõimsust, et võimaldada uuel võimsusel turul tegutseda. Samuti aitab see suurendada energiatõhusamaks renoveerimise tempot ja ambitsioone, et parandada hoonete energiatõhusust, sealhulgas pakkudes paremat juurdepääsu teabele ja kestlikele rahastamisvõimalustele. Lisaks aitab see kaasa rohepöördeks vajalike oskuste ja pädevuste pakkumisele ja omandamisele (riigipõhised soovitusel 3 2022 ja 3 2023).

Eeldatakse, et ükski kõnealuse komponendi meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse investeeringu kirjeldust ning taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud leevendavaid meetmeid kooskõlas DNSH tehniliste suunistega (C(2023) 6454 final).

P.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 1. Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute kiirendamise aladena

Reformi eesmärk on luua taastuvenergia jaoks spetsiaalsed kiirendusalad, kus on eriti lühikesed ja lihtsad loamenetlused, mis uute võimsuste puhul ei kesta kauem kui kuus kuud, välja arvatud projektid, mis nõuavad täielikku keskkonnamõju hindamise menetlust. Reformiga nähakse ette asjakohased vahendid ja andmekogumid, et teha kindlaks alad, kus kiiresti võetakse kasutusele uued tuule- ja päikeseenergiat tootvad käitised, tagades samal ajal põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimise. Võrdsed tingimused avaliku ja erasektori investoritele tagatakse kontsessioonilepingute sõlmimiseks korraldatavate pakkumismenetlustega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 1. Rohelise energia alaste oskuste alane koolitus

Selle meetme eesmärk on täiendada investeeringuid taastuvenergia tootmisse, tugevdades energiasektori tööjõu vajalikke oskusi ja suutlikkust, mis on vajalik selleks, et saavutada vajalik üleminek taastuvenergia kasutuselevõtule.

Koolitusprogrammid koosnevad kursustest, mille eesmärk on parandada tööjõu oskusi taastuvenergia tootmise valdkonnas. Selle investeeringuga koolitatakse vähemalt 4000 puhta tehnoloogia spetsialisti, kes kasutavad taastuvenergiat või säästvat energiat. Lisaks määratletakse või ajakohastatakse koolitusvajaduste kaardistamise põhjal üheksa kutsestandardit taastuvenergia tootmise valdkonnas spetsialistidele ja ehitustöötajate kvalifikatsioonidele Rumeenia ametite klassifikaatori jaoks.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 2. Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise uued võimsused

Investeeringu eesmärk on uue taastuvenergia tootmisvõimsuse paigaldamine konkurentsipõhise avaliku pakkumismenetluse kaudu. Investeeringuga saavutatakse 950 MW uue taastuvenergia tootmisvõimsuse paigaldamine tehnoloogiliselt neutraalse võistupakkumise kaudu eri tehnoloogiate

(tuule- ja päikeseenergia) vahel, nagu oli varem hõlmatud komponendi C6 (energia) investeeringuga 1.

Investeering peab olema kooskõlas taksonoomiamääruse (EL) (EL) (2020/852) kohaste komisjoni delegeeritud määruse (EL) (C(2021) 2800/3) asjaomaste lisadega.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Investeering 3. Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe suurendamine

Selle meetme eesmärk on suurendada 2. telgi – investeeringud avaliku sektori hoonetesse üleminekuks rohelisele ja vastupidavale majandusele – 1. investeeringut (Renoveerimislaanefondi loomine, et rahastada olemasoleva hoonefondi energiatõhususe parandamise töid) komponendi nr 5 (renoveerimislaan) raames. Meetme laiendamine suurendab energiatõhususe eesmärgil renoveeritud üldkasutatavate hoonete pindala 466 510 m² võrra võrreldes 1 797 841 m² eespool nimetatud investeeringuga komponendis 5.

Investeering viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeering 4. Voucheri kava taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks kodumajapidamistes

Investeeringu eesmärk on suurendada taastuenergia kasutuselevõttu ja kasutamist, pakkudes koduomanikele vautšerite vormis rahalist toetust uute päikesepaneelide süsteemide (netovõimsusega vähemalt 3 kW) või elektrisalvestussüsteemide (mille kasutatav elektrisalvestusvõimsus on vähemalt 5 kWh) paigaldamiseks, millest igaühe väärtus on 5 000 eurot. Eraldiseisvad elektrisalvestussüsteemid (mille kasutatav elektrisalvestusvõimsus on vähemalt 5 kW) on toetuskõlblikud üksnes juhul, kui koduomanikel on juba päikesepaneelide süsteem (netovõimsusega vähemalt 3 kW).

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 5. Riikliku elektrivõrgu digiteerimine, tõhusus ja moderniseerimine

Investeeringu eesmärk on suurendada elektrivõrgu paindlikkust ja kõrvaldada kitsaskohad, et kiirendada täiendavate taastuenergia tootmisvõimsuste integreerimist ja suurendada võrgu vastupidavust, tugevdades samal ajal küberturvalisust küberrünnete reageerimise parema suutlikkuse kaudu.

Investeering koosneb kolmest allinvesteeringust:

- a) Esimese allinvesteeringu eesmärk on vähendada Transelectrica oma elektritarbimist 29 alajaamas 2022. aastaga võrreldes vähemalt 50 %, võttes kasutusele võrguvälised päikesepaneelide süsteemid, mis on ühendatud elektri salvestamisega elektri alajaamades elektrivõrgus.

Selle allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 30. juuniks 2026.

- b) Teise allinvesteeringuga pakutakse uusi digilahendusi ja -seadmeid, et vähendada elektri ülekandevõrgu sekkumistundide keskmist arvu 50 % võrreldes 2022. aastaga ning hõlbustada uute taastuenergiarajatiste võrguga ühendamist.

Selle allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 31. detsembriks 2025.

- c) Kolmanda allinvesteeringu eesmärk on saavutada elektri ülekandesüsteemide kübervastupidavusvõime, ajakohastades võrgu turvalisuse haldamist (seadmed ja tarkvara).

Selle allinvesteeringu rakendamine lõpetatakse 31. märtsiks 2026.

P.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
508	Reform 1. Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute kiirendamise aladena	Eesmärk	Riigi domeeniameti (ADS) suutlikkuse suurendamine	Tarnitud seadmed				1. kv	2024	ADSi peavad olema tarnitud järgmised seadmed: 1. vähemalt kaks serverit, mis toetavad uut toimivat digitaalsüsteemi, ja neli sülearvutit, mis on varustatud nõutava tarkvaraga (nt ise-CAD, TopoLT, DIGI I Terra); 2. vähemalt neli RTK ülekandejaamadega drooni; 3. vähemalt neli heiteta maastikusõidukit.

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
509	Reform 1. Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute kiirendamise aladena	Eesmär k	Õigusraamistiku jõustumine	Jõustumise säte				4. kv	2024	Asjaomaste esmaste või teiseste õigusaktide, sealhulgas riikliku reguleeriva asutuse õigusaktide muudatused jõustuvad ja nendega kehtestatakse konkreetne regulatiivne ja tugiraamistik riigimaa arendamiseks ja kasutamiseks, mida haldab riiklik domeeniamet (ADS) kui taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute kiirendusosalad, sealhulgas, kuid mitte ainult:

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
										1. taastuenergia kiirendusalaade määramine kahjustatud maale, mida ei kasutata põllumajanduses, sealhulgas olemasolev taastuenergia paigaldamise suutlikkus; 2. väiksemad õiguslikud nõuded ning lühemad ja lihtsustatud loamenetlused, et uutele võimsustele oleks võimalik anda luba kuue kuu jooksul; 3. lubade digitaliseerimine.

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
510	Reform 1. Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute kiirendamise aladena	Eesmär k	Riigiomandis oleva maa ühtse riikliku registri loomine	Ühtse riikliku registri loomine ja toimimine				4. kv	2024	Riigi omandis oleva maa kohta luuakse ühtne riiklik register, millele lisatakse asjakohased andmed. Maa klassifitseeritakse selgete kriteeriumide alusel, mille alusel liigitatakse ja määratakse kindlaks maa kasutuskategooriad, sealhulgas 84000 hektarit maad (mis on eelnevalt määratletud kui degradeerunud/mitteto otlik), mis on määratud taastuvate energiaallikate kiirendusalaadeks, välja arvatud juhul, kui

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
										sõltumatud pedoloogilised uuringud kinnitavad, et maa ei ole sobiv.
511	Reform 1. Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute kiirendamise aladena	Eesmär k	Kontsessioonilepingut e allkirjastamine kiirenduspiirkondades	Lepingute allakirjutami ne				4. kv	2025	Pärast hankemenetluste esimest vooru sõlmitakse maakontsessioonilepin gud taastuvatest energiaallikatest uue tootmisvõimsuse kasutuselevõtuks kiirenduspiirkondades.
512	Investeering 1. Rohelise energia alaste oskuste alane	Siht	Heakskiidetud kutsestandardid taastuvenergia tootmise valdkonnas		Kutsestandar did		9	4. kv	2024	Kehtestatakse vähemalt seitse uut kutsestandardit ja vaadatakse läbi

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
	koolitus									vähemalt kaks juba heakskiidetud kutsestandardit, tuginedes koolitusvajaduste kaardistamisele.
513	Investeering 1. Rohelise energia alaste oskuste alane koolitus	Siht	Vähemalt 4 000 töötajat on läbinud koolituskursused taastuenergia tootmise valdkonnas		Arv	0	4 000	2. kv	2026	Vähemalt 4 000 töötajat peab tõendama, et nad on läbinud koolituskursused taastuenergia tootmise valdkonnas.
124	Investeering 2. Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise uued võimsused	Eesmär k	Millega kuulutatakse välja pakkumismenetlus taastuvatest energiaallikatest (tuul ja päikeseenergia) energia tootmise projektide jaoks					1. kv	2022	Avaldatakse pakkumismenetlus taastuvatest energiaallikatest (tuule- ja päikeseenergia) energia tootmise projektide

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
										väljavalimiseks. Valikukriteeriumidega tagatakse vastavus põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistele suunistele (C(2023) 6454 final). Konkursikutse on avatud nii VKEdele kui ka suurinvestoritele.
125	Investeering 2. Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise uued võimsused	Siht	Võimsus taastuvatest energiaallikatest (tuule- ja päikeseenergia)		Megavatt (MW)	0	950	4. kv	2024	Vähemalt 950 MW võimsus taastuvatest energiaallikatest (tuul ja päikeseenergia) võetakse kasutusele ja ühendatakse võrku vastavalt eesmärgi 124 tingimustele.

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
514	Investeering 3. Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe suurendamine	Siht	Üldkasutatavate hoonete energia renoveerimine on lõpule viidud		Arv (m ₂)	1 797 841	2 264 351	2. kv	2026	Vähemalt 2 264 351 m ² üldkasutatavaid hooneid tuleb renoveerida vastavalt eesmärkides 96 ja 98 sätestatud nõuetele.
515	Investeering 4. Voucheri kava taastuvenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks kodumajapidamistes	Eesmärk	Projektikonkursside algatamine	Konkursikutsete avaldamine				2. kv	2024	Päikesepaneelide ja elektrisalvestussüsteemide paigaldamiseks kasutatavate vautšerite projektikonkursid avaldatakse internetis. Vautšerite suhtes kohaldatakse valikukriteeriume, millega nähakse ette, et iga vautšer peab saavutama uute päikesepaneelide

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
										süsteemide (netovõimsusega vähemalt 3 kW) või elektrisalvestussüste mide paigaldamise (mille kasutatav elektrisalvestusvõimsu s on vähemalt 5 kWh). Eraldiseisvad elektrisalvestussüste mid on toetuskõlblikud üksnes juhul, kui koduomanikel on juba päikesepaneelide süsteem (netovõimsusega vähemalt 3 kW).
516	Investeering 4. Voucheri kava taastuenergia	Siht	Taastuvatest päikeseenergiaallikate st ja		Arv	0	122 000	4. kv	2025	Päikesepaneelide ja/või elektrisalvestussüste

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
	kasutuselevõtu kiirendamiseks kodumajapidamiste s		kodumajapidamiste elektrisalvestussüste midest saadav tootmisvõimsus							mide jaoks on välja makstud 122 000 vautšerit.
517	Investeering 5a. Päikesepaneelide ja elektrisalvestussead mete paigaldamine Transelectrica elektrijaamadesse	Eesmär k	Lepingute allkirjastamine	Lepingud on allkirjastatud .				2. kv	2025	Lepingud, mis käsitlevad vähemalt 11,25 MW paigaldatud päikesepaneelide võimsust ja 5 MW salvestamist 29 alajaamas, peavad olema allkirjastatud.
518	Investeering 5a. Päikesepaneelide ja elektrisalvestussead mete paigaldamine Transelectrica elektrialajaamadess e	Siht	Aastase elektritarbimise vähendamine	Aastane elektritarbim ine	GWh	18	9	2. kv	2026	Transelectrica 29 alajaama elektritarbimist aastas vähendatakse 18 GWh-lt 2022. aastal 9 GWh-le.
519	Investeering 5b. SMART SA	Eesmär k	Tarnelepingute allkirjastamine	Lepingud on allkirjastatud				4. kv	2023	Tuleb sõlmida lepingud i)

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
	ajakohastamine			.						ülekandeliinide ja alajaamade hooldusseadmete (näiteks elektriliinide, trafode, isolaatorite, elektriliste maandussüsteemide ning tõstetud tööplatvormide ja kraanade) ning ii) hooldusteenuste digitaliseerimise tarkvara (nt SCADA) tarnimiseks SMART-le ja paigaldamiseks. Kõik sõidukid peavad olema heitevabad.
520	Investeering 5b. SMART SA ajakohastamine	Siht	Põhivõrguettevõtja võrgu sekkumiste keskmine pikkus		Protsent (%)	100 %	50 %	4. kv	2024	Sekkumiste keskmine aeg Transelectrica võrgus lüheneb vähemalt 50 % võrreldes 2022.

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
										aastaga.
521	Investeering Sidevõrgu optimeerimine ja andmekeskuse loomine – Teletrans SA	5c. Eesmärk	Tarnelepingute allkirjastamine	Allkirjastatud lepingud				4. kv	2024	Lepingud Teletransi varustamiseks IT-seadmete ja tarkvaraga, et luua uus andmekeskus (nt serverid, ruuterid, tulemüürid, elektrikonteinerid), võrguliikluse analüüs (nt L2–7 liiklusanalüsaator; 4 SFP sadamat; mitmerežiimilised SFP ja ühemoodilised SFP transiiverid) ja võrgu turvalisus (nt tulemüürid, PoE-lülitid, jaotusruuterid) peavad olema allkirjastatud.

Järjekor ra- number	Meede	Eesmä rk / Siht	Nimi	Kvalitatiivn e näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimi se soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähteta se	Eesmä rk	Kvart al	Aast a	
522	Investeering Sidevõrgu optimeerimine ja andmekeskuse loomine – Teletrans SA	5c. Eesmärk	Andmekeskuse loomine ja toimimine	Andmekeskus on loodud ja toimib				1. kv	2026	Teletransi andmekeskus peab olema täielikult töökorras. Andmekeskused järgivad Euroopa andmekeskuse energiatõhususe tegevusjuhendit.

P.3. Laenuka seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Reform 2. Ühtsete kontaktpunktide loomine, et pakkuda tootvatele tarbijatele energiaalaseid nõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks

Reformi eesmärk on luua spetsiaalsed bürood, mis toimivad ühtsete kontaktpunktidenä, mis pakuvad energiaalaseid nõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja uute kütiste kasutuselevõtuks, et toota energiat taastuvatest energiaallikatest. Reformi eesmärk on suurendada koduomanike teadlikkust energiatõhusate renoveerimiste ja taastuvate energiaallikate paigaldamise eelistest, anda üldist teavet praktiliste aspektide ja toetusvõimaluste kohta ning seeläbi hõlbustada energiatõhusate renoveerimistööde tegemist ja taastuvate energiaallikate paigaldamist. Reformiga luuakse ka veebipõhine kontaktpunkt, mis toimiks ühtse kontaktpunktina energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtuks vajalike dokumentide väljatöötamisel, eelkõige energiaostuvõimetutele ja haavatavatele energiatarbijatele.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2024.

Investeering 6. Katseprojekt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks niisutuskanalitele

Investeeringu eesmärk on paigaldada 20 MW elektrivõrku ja ühendada need elektrivõrku juba renoveeritud niisutuskanalites (st Gălățui – Călărași niisutuskanali võrk), mis kuuluvad riigile. Investeeringu teeb riiklik maaparandusamet.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 7. Vautšeri kava kodumajapidamiste energiatõhususe parandamiseks

Selle investeeringu eesmärk on vähendada primaarenergia nõudlust, pakkudes koduomanikele vautšerite vormis rahalist toetust, et renoveerida oma kodusid energiatõhususe parandamiseks. Iga renoveerimisega saavutatakse primaarenergia sääst vähemalt 30 % võrreldes renoveerimiseelse seisundiga. Elamud, mis on liigitatud seismiliste riskide klassidesse RSI ja RSII, jäetakse energiatõhususe meetmete rahastamisest välja. Abikõlblikud on ainult energiatõhususe kategooriatesse G, F, E või D kuuluvad hooned.

Investeering tehakse kahel teljel:

- a. I telg – kombineeritud renoveerimine energiatõhususe suurendamiseks ja päikesepaneelide paigaldamine ühepereelamutele ainult energiaostuvõimetutele leibkondadele ja vähekaitstud energiatarbijatele. Iga energiatõhusaks renoveerimiseks paigaldatakse päikesepaneelid, mille netovõimsus on vähemalt 3 kW ja mis ühendatakse võrku. Vautšerite maksimaalne rahaline toetus on 14 000 eurot energiatõhususe parandamiseks, 5 000 eurot päikesepaneelide paigaldamiseks ning 1 200 eurot energiamärgiste ja energiaauditite jaoks.
- b. II telg – Ühepereelamute energiatõhusaks renoveerimine. Vautšerite maksimaalne rahaline toetus on 14 000 eurot energiatõhususe parandamiseks ja 100 eurot energiamärgiste puhul.

II telje projektikonkursid käivitatakse pärast I telje raames algatatud projektikonkursse. Vähemalt 50 % meetme eelarvest eraldatakse I teljele.

Investeering tuleb lõpule viia 31. augustiks 2026.

P.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorra- number	Meede	Eesmärk / Siht	Nimi	Kvalitatiivne näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
523	Reform 2. Ühtsete kontaktpunktide loomine, et pakkuda tootvatele tarbijatele energiaalaseid nõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks	Eesmärk	Energiaalaste nõustamisteenuste osutamiseks mõeldud ühe akna süsteemi büroode loomist ja arendamist käsitlevate õigusaktide muudatuste jõustumine	Jõustumise säte				1. kv	2024	Jõustuvad õigusaktid, millega luuakse õigusraamistik koduomanikele energianõustamisteenuseid pakkuvate ühe akna süsteemi büroode loomiseks ja arendamiseks. See sisaldab sätteid, millega määratakse kindlaks ühe akna süsteemi büroode ülesanded, juhtimis- ja rahastamisstruktuur.
524	Reform 2. Ühtsete kontaktpunktide loomine, et pakkuda tootvatele tarbijatele energiaalaseid nõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja	Siht	Suutlikkuse suurendamise meetmed		Arv	0	84	1. kv	2024	84 ühe akna süsteemi töötajat peavad olema saanud koolitust täitmaks eri ülesandeid ühe akna süsteemi büroodes.

Järjekorra- number	Meede	Eesmärk / Siht	Nimi	Kvalitatiivne näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks									
525	Reform 2. Ühtsete kontaktpunktide loomine, et pakkuda tootvatele tarbijatele energiaalaseid nõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmiseks	Siht	Ühe akna süsteemi füüsiliste kontorite avamine		Arv	0	42	1. kv	2024	42 füüsilist ühe akna süsteemi kontorit on töövalmis ja kodanikele avatud.
526	Investeering 6. Katseprojekt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks niisutuskanalitele	Eesmärk	Lepingu(te) allkirjastamine	Leping(ud) on allkirjastatud.				2. kv	2024	Leping (lepingud) vähemalt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks juba renoveeritud niisutuskanalitele peab olema allkirjastatud.
527	Investeering 6. Katseprojekt 20 MW ujuvate	Siht	20 MW võrguga ühendatud ujuvate päikesepaneelide installeeritud		Megavatt (MW)	0	20	4. kv	2025	Vähemalt 20 MW päikese ujuvpaneelide võimsus renoveeritud

Järjekorra- number	Meede	Eesmärk / Siht	Nimi	Kvalitatiivne näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	päikesepaneelide paigaldamiseks niisutuskanalitele		võimsust							niisutuskanalites peab olema tellitud ja elektrivõrku ühendatud.
528	Investeering 7. Voucheri kava kodumajapidamiste energiatõhususe parandamiseks	Eesmärk	Projektikonkursside algatamine	Konkursikutsete avaldamine				2. kv	2024	Konkursikutsete vautšerite kasutamiseks elamute energiatõhusaks renoveerimiseks peavad olema avaldatud internetis. Vautšerite suhtes kohaldatakse valikukriteeriume, millega nähakse ette, et iga renoveerimisega saavutatakse primaarenergia sääst vähemalt 30 % võrreldes renoveerimiseelse seisundiga. Abikõlblikud on ainult energiatõhususe kategooriatesse G, F, E või D kuuluvad

Järjekorra- number	Meede	Eesmärk / Siht	Nimi	Kvalitatiivne näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										hooned. Investeering tehakse kahel teljel: - I telg – mille puhul on abikõlblikud ainult energiaostuvõimetud leibkonnad ja haavatavad energiatarbijad. Selle suuna raames antakse investeeringuga vautšerite kaudu toetusi koduomanikele kombineeritud energiatõhususe renoveerimiseks ja päikesepaneelide paigaldamiseks ühepereelamutele. I telje kohaselt täiendatakse iga energiatõhusat renoveerimist päikesepaneelide paigaldamisega, mille

Järjekorra- number	Meede	Eesmärk / Siht	Nimi	Kvalitatiivne näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										netovõimsus on vähemalt 3 kW. - II telg: avatud kõigile kodumajapidamistele. Käesoleva suuna raames antakse investeeringuga eluasemeomanikele vautšerite kaudu toetusi ühepereelamute energiatõhusaks renoveerimiseks. II telje kohased projektikonkursid käivitatakse pärast I telje kohaseid projektikonkursse. Vähemalt 50 % meetme eelarvest eraldatakse I teljele. Elamud, mis on liigitatud seismiliste riskide klassidesse RsI ja RsII, jäetakse energiatõhususe meetmete rahastamisest

Järjekorra- number	Meede	Eesmärk / Siht	Nimi	Kvalitatiivne näitaja (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										välja.
529	Investeering 7. Voucheri kava kodumajapidamiste energiatõhususe parandamiseks	Siht	Lõpule viidud elamute energiatõhusaks renoveerimine		Arv (eluruumid)	0	33 000	3. kv	2026	Vähemalt 33 000 eluruumi tuleb renoveerida kooskõlas eesmärgis 528 sätestatud nõuetega.

1.2. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu

Rumeenia läbivaadatud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on 28 511 575 217 eurot.

2. 2. JAGU: RAHALINE TOETUS

2.1. Rahaline toetus

Artikli 2 lõikes 2 osutatud osamaksed korraldatakse järgmiselt.

2.1.1. Esimene osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
146	C7.R2 Üleminek EL-2025 ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks	Eesmärk	5G võrgu turvalisuse seaduse jõustumine
69	C4.R1 Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus / Raudteetaristu arendamine ja raudteeliikluse korraldamine	Eesmärk	Raudteetaristu arendamise strateegia (2021-2025) vastuvõtmine ja tegevuskava kohaldamine
113	C6.R1 Elektrituru reform, sõe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Siht	Sõeküttel töötavate elektritootmisvõimsuste kasutusest kõrvaldamine
142	C7.R1 Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsemissektori pilvesüsteemi struktuuri määratlemiseks	Eesmärk	Rakkerühm, mille ülesanne on rakendada ja jälgida digiülemineku reforme ning tehtud ja toimivaid investeeringuid
150	C7.R3 Elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberturvalisuse tagamine	Eesmärk	Riikliku küberjulgeoleku strateegia 2021–2026 vastuvõtmine
211	C8.R6 Riikliku pensionisüsteemi reform	Eesmärk	Lepinguline tehniline abi üksuselt, kes valitakse vastavalt riigi riigihankealastele õigusaktidele.
212	C8.R6 Riikliku pensionisüsteemi reform	Eesmärk	Jõustub ministri määrus, millega luuakse järelevalvekomisjon, kelle ülesanne on tehnilise abi andja toetusel pensionisüsteemi ja pensionisüsteemi poliitiliste sekkumiste läbivaatamine

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
220	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Maksuameti IT-süsteemiga ühendatud kassaaparaatide arv
366	C12.I1 Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Eesmärk	Integreeritud kogukonnakeskustesse tehtavate investeeringute prioriseerimise kriteeriumide vastuvõtmine
426	C14.R6 Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine	Eesmärk	Jõustub valitsuse otsus, millega kiidetakse heaks uus riiklik korruptsioonivastane strateegia
450	C14.I5 Kava järelevalve ja rakendamine.	Eesmärk	Audit ja kontrollimised: teave taaste- ja vastupidavuskava rakendamise seire jaoks
451	C14.I5 Kava järelevalve ja rakendamine.	Eesmärk	Valitsuse määruse jõustumine, millega jõustatakse investeeringute ja Euroopa projekti ministeeriumi (MIPE), rahandusministeeriumi (MoF) ja auditeerimisasutuse (AA) õiguslikud volitused
462	C15.R3 Kohustusliku haridussüsteemi reform, et ennetada ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist	Eesmärk	Valitsuse otsuse (haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamise riikliku programmi rakendamise kohta) jõustumine
464	C15.I4 Suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Eesmärk	Avatud projektikonkurss, mille eesmärk on toetada õpilasi üleminekul põhihariduselt keskharidusele, võttes aluseks 5 näitajat, mis on määratletud varajase hoiatamise mehhanismis hariduse valdkonnas
		Osamaks e summa	2 037 146 414 eurot

2.1.2. Teine osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
124	C6.I1 Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise uued võimsused	Eesmärk	Millega kuulutatakse välja pakkumismenetlus taastuvatest energiaallikatest (tuul ja päikeseenergia) energia tootmise projektide jaoks
143	C7.R1 Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsemissektori pilvesüsteemi struktuuri määratlemiseks	Eesmärk	Valitsuse pilvearhitektuuri valikute täielik analüüs
191	C8.R1 Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Eesmärk	Sellise õigusraamistiku jõustumine, millega nähakse ette juriidiliste isikute kohustuslik registreerimine eriotstarbelises varakogumis (virtuaalne eraruum)
195	C8.R1 Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Eesmärk	Maksuhalduse ja tööinspektsiooni riikliku ameti ühise tegevuskava rakendamine/heakskiitmine, et ennetada ja piirata nn halli/musta tööst kõrvalehoidumist
213	C8.R6 Riikliku pensionisüsteemi reform	Eesmärk	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine, et tagada 2. samba pensionide jätkusuutlikkus
387	C13.R4 Töökaartide kasutuselevõtmine ja koduabiliste töö formaliseerimine	Eesmärk	Koduabiliste vautšerite süsteemi käsitlevate õigusaktide ja nende rakenduseeskirjade jõustumine
401	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Eesmärk	Selliste meetodite ja menetluste jõustumine, millega parandatakse avaliku poliitika põhjendatust ja kavandamist ning halduskorra lihtsustamist
404	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid	Eesmärk	Sellise õigusakti jõustumine, millega võetakse kasutusele struktuur, et tagada tõhusa regulatiivse kvaliteedikontrolli mehhanismi rakendamine

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.		
421	C14.R5 Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Eesmärk	Jõustub valitsuse otsus, millega kiidetakse heaks kohtusüsteemi arendamise strateegia aastateks 2022–2025
430	C14.R6 Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine	Eesmärk	Seaduse jõustumine, millega võetakse üle rikkumisest teatajate kaitse direktiiv
433	C14.R8 Riigihankesüsteemi reformimine	Eesmärk	Õiguskaitsevahendeid käsitlevate siseriiklike õigusaktide muudatuse jõustumine (seadus nr 101/2016)
465	C15.I4 Suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Siht	Toetuskavaga hõlmatud haridusasutused (1. osa)
477	C15.R5 Hariduse digitaliseerimist käsitleva õigusraamistiku vastuvõtmine	Eesmärk	Ministrite määruse jõustumine, et tagada standardid koolide varustamiseks tehnoloogilise varustuse ja vahenditega hariduslikel eesmärkidel veebis ning tagada kavandatud investeeringute jätkusuutlik mõju
494	C15.R7 Ülikoolieelse haridussüsteemi juhtimise reform ja juhtimise professionaalsemaks muutmine	Eesmärk	Juhtimisreformi tegevuskava, sealhulgas juhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogrammi väljatöötamiseks tehnilise abi lepingu allkirjastamine
65	C4.R1 Säästev transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/maanteeohutus	Eesmärk	Riikliku liiklusohutuse strateegia vastuvõtmine
114	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Eesmärk	Süsinikdioksiidiheite vähendamist käsitleva seaduse jõustumine, millega võetakse vastu kivisöe ja pruunsöe järkjärgulise kõrvaldamise ajakava
144	C7.R1 Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsemissektori pilvesüsteemi struktuuri määratlemiseks	Eesmärk	Valitsuspiirkonna pilvteenuste juhtimist käsitleva seaduse jõustumine
145	C7.R1	Eesmärk	Koostalitlust käsitleva seaduse

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	Ühtse raamistiku väljatöötamine valitsemissektori pilvesüsteemi struktuuri määratlemiseks		jõustumine
153	C7.I1 Valitsuse pilvetaristu kasutuselevõtt	Eesmärk	Investeeringu rakendamise lepingu allkirjastamine, mis põhineb investeeringu rakendamiseks korraldatud pakkumismenetlusel
147	C7.R2 Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude rajamiseks	Eesmärk	Hanketeate avaldamine, et anda telekommunikatsioonioperaatorit ele luba 5G-litsentside andmiseks
200	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	Eelarveprogrammide koostamise, järelevalve ja aruandluse meetoodika heakskiitmist käsitleva valitsuse otsuse jõustumine
355	C12.R2 Suurem suutlikkus investeerida tervishoiutaristusse	Eesmärk	Õigusliku raamistiku jõustumine, millega asutatakse riiklik tervishoiutaristu arendamise amet (ANDIS)
356	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Eesmärk	Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suurema suutlikkuse õigusraamistiku jõustumine
357	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Eesmärk	Tervishoiuvaldkonna inimressursside arendamise strateegilist raamistikku käsitlevate õigusaktide jõustumine
413	C14.R2 Koordineerimise tugevdamine valitsuskeskuses integreeritud ja sidusa lähenemisviisi kaudu kliimamuutuste ja säästva arengu algatustele	Eesmärk	Institutsioonidevahelise kliimakomitee tööerakendamine
422	C14.R5 Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Eesmärk	Seaduse jõustumine, millega muudetakse arestitud varade haldamise riikliku ameti volitusi
456	C15-I1 110 lastesõime ehitamine, varustamine ja kasutuselevõtmine	Eesmärk	Lepingute sõlmimine avalik-õiguslike ettevõtjatega (omavalitsustega) 110 sõime ehitamiseks, sisseseade paigaldamiseks ja

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			kasutuselevõtmiseks
478	C15.R5 Hariduse digitaliseerimist käsitleva õigusraamistiku vastuvõtmine	Eesmärk	Seaduse jõustumine, milles sätestatakse tulevase digipädevuse õpetaja profiil ja kuidas hinnata digipädevust koolieksamitel
485	C15.R6 Ajakohastatud õigusraamistik, et tagada keskkonnasõbralikud projekteerimis-, ehitus- ja rahastamisstandardid ülikoolieelses haridussüsteemis	Eesmärk	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine õpikeskkondade kvaliteedi parandamiseks
		Osamakse summa	2 147 491 242 eurot

2.1.3. Kolmas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
22	C2.R1 Metsade majandamise ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	Eesmärk	Riikliku metsastrateegia 2020– 2030 vastuvõtmine
23	C2.R1 Metsade majandamise ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	Eesmärk	Muudetud ministri määruste jõustumine, millega kehtestatakse riiklikus metsastrateegias 2020– 2030 ette nähtud siduvad eeskirjad metsastamise ja taasmetsastamise kohta
148	C7.R2 Üleminek EL-2025 ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõtuks	Eesmärk	Rakendatakse ELi ühenduvuse meetmepaketi soovitusi
149	C7.R2 Üleminek ELi 2025. aasta ühenduvuseesmärkidele ja erainvesteeringute stimuleerimine väga suure läbilaskevõimega	Eesmärk	Raadiospektri kasutusõiguste andmine

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	võrkude kasutuselevõtuks		
152	C7.R4 Kodanike digipädevuse suurendamine avalike teenuste ja digihariduse valdkonnas kogu elu jooksul	Eesmärk	Tööministri ja riikliku statistikaameti presidendi määruse jõustumine uute digitaalvaldkonna ametite määratlemiseks ametite klassifikaatoris (COR)
384	C13.R3 Miinimumsissetuleku rakendamine	Eesmärk	Seaduse jõustumine, millega kiidetakse heaks miinimumsissetuleku rakenduseeskirjad
410	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Eesmärk	Ühtse huvide läbipaistvuse registri (RUTI) asjakohase kasutamise ja jõustamise suuniste jõustumine
411	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Eesmärk	Erakorraliste määruste kasutamise metoodika jõustumine
412	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Eesmärk	Õigusaktide muudatuste jõustumine, et tagada õigusaktide tervikteksti avaldamine pärast muudatuste tegemist
470	C15.R4 Täieliku kutsetee loomine	Eesmärk	Valitsuse otsuse jõustumine, millega kiidetakse heaks täieliku

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	tehnikakõrghariduse jaoks		kaheasuunalise marsruudi korraldamise meetodika ja täielikust kaheasuunalisest marsruudist tulenevad uued kvalifikatsioonid
489	C15.I11 Ruumide leidmine ülikoolieelsete klassiruumide ja koolilaborite/õpikodade jaoks	Eesmärk	Millega kuulutatakse välja hankemenetlus klassiruumide sisustamiseks mööbliga
490	C15.I11 Ruumide leidmine ülikoolieelsete klassiruumide ja koolilaborite/õpikodade jaoks	Eesmärk	Pakkumismenetluse väljakuulutamise teaduslaborite/kabinetide varustamiseks
66	C4.R1. Säästev transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/maanteeohutus	Eesmärk	Liiklusohutuse seaduse jõustumine – liiklusohutuse rikkumiste järelevalvet, jõustamist ja karistusi käsitlevad õigusaktid
72	C4.I1. Raudteetaristu ajakohastamine ja uuendamine	Eesmärk	Lepingute sõlmimine 50 % raudteetaristu ajakohastamise, uuendamise ja uuendamisega seotud tööde kohta
115	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Siht	Pruunsöel põhineva elektritootmisvõimsuse kasutusest kõrvaldamine
121	C6.R3 Sektori riigiettevõtete üldjuhtimise parandamine	Eesmärk	Riigiettevõtete üldjuhtimise parandamine energiasektoris
151	C7.R3 Elutähtsat taristut omavate avaliku ja erasektori üksuste küberturvalisuse tagamine	Eesmärk	Rumeenia kaitse- ja küberjulgeoleku seaduse jõustumine
192	C8.R1 Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Siht	Eriotstarbelises varakogumis registreeritud täiendavad maksumaksjatest juriidilised isikud
193	C8.R1 Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Eesmärk	Kohaldatava õigusraamistiku jõustumine, millega määratakse kindlaks maksumaksjate liigitamise riskikriteeriumid. Õigusraamistik kinnitatakse ANAFi presidendi korraldusega.

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
194	C8.R1 Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Eesmärk	Muudetud õigusliku raamistiku jõustumine maksukontrolliasutuste tegevuse valdkonnas
199	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	Muudetud õigusraamistiku jõustumine, et tagada oluliste avaliku sektori investeeringuprojektide mitmeaastane eelarve kavandamine ja eelarvenõukogu tehtud kulude läbivaatamise järelhindamine
205	C8.R4 Maksuraamistiku läbivaatamine	Eesmärk	Rumeenia maksusüsteemi analüüs eesmärgiga koostada soovitud tagamaks, et maksusüsteem aitab edendada ja säilitada jätkusuutlikku majanduskasvu
206	C8.R4 Maksuraamistiku läbivaatamine	Eesmärk	Maksuseadustiku muudatuste jõustumine, millega järk-järgult vähendatakse mikroettevõtjate maksustamise erikorra kohaldamisala
215	C8.R6 Riikliku pensionisüsteemi reform	Eesmärk	Eripensionidele tehtavate kulutuste vähendamise õigusraamistiku jõustumine
221	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Maksuameti IT-süsteemiga ühendatud kassaaparaatide arv
222	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Maksuhalduse tehtud auditite koguarvust teatatud dokumendiauditite osakaal – 30 %
230	C8.I4 Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	Siht	Uuendatud riist- ja tarkvarataristu
288	C10.R1 Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Eesmärk	Säästvat linnalist liikumiskeskonda käsitlevate õigusaktide jõustumine
289	C10.R1 Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Eesmärk	Jõustub ministri määrus, millega luuakse struktuur tehnilise abi osutamiseks säästva linnalise liikumiskeskonna kavade

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			väljatöötamiseks, mis on loodud ja toimivad
294	C10.II Säästev linnaline liikumiskeskond	Eesmärk	Ühistranspordiparkide uuendamise lepingute allkirjastamine (keskkonnasäästlike sõidukite hanked)
298	C10.II Säästev linnaline liikumiskeskond	Eesmärk	Intelligentsete transpordisüsteemide/muu IKT-taristu pakkumise lepingute allkirjastamine
301	C10.II Säästev linnaline liikumiskeskond	Eesmärk	Elektrisõidukite laadimispunktide ehitamise lepingute allkirjastamine
351	C12.R1 Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Eesmärk	Ministeeriumi määruse jõustumine, mis käsitleb tervisekvaliteedi fondist toetust saavate meditsiiniüksuste valimisel kasutatavaid tulemuslikkuse ja kvaliteedi näitajaid
358	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Eesmärk	Tervisevaldkonna inimressursside arendamine
378	C13. R1 Uue õigusraamistiku loomine, et vältida laste eraldamist nende peredest	Eesmärk	Jõustatakse õigusakt, mis on vajalik selleks, et vältida laste eraldamist perekonnast ja haavatavate perekondade toetamist
380	C13. R2 Puudega täiskasvanute kaitsesüsteemi reform	Eesmärk	Deinstitutionaliseerimise protsessi kiirendamise juhendi rakendamist ja rakendamist käsitleva õigusakti jõustumine
381	C13. R2 Puudega täiskasvanute kaitsesüsteemi reform	Eesmärk	Institutionaliseerimise ennetamise riikliku strateegia rakendamist toetavate õigusaktide jõustumine
424	C14.R5 Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Eesmärk	Kriminaalseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmine
439	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete	Eesmärk	Riigi omandis olevaid äriühinguid käsitlevate ajakohastatud õigusaktide jõustumine

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	rakendamiseks riigiettevõtetes		
440	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Eesmärk	Valitsuse juhtimispoliitika koordineerimise ja järelevalve keskuse rakkerühma tegevuse alustamine
449	C14.I4 Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud sotsiaalseid õigusi käsitleva riikliku poliitika kavandamises ja rakendamises ning jälgida seonduvaid reforme.	Eesmärk	Kooskõlas ILO soovitustega jõustub sotsiaaldialoogi käsitlev õigusakt, millega nähakse ette sisukas ja õigeaegne sotsiaaldialoog ja kollektiivläbirääkimised.
453	C15.R2 Ühtne, kaasav ja kvaliteetne väikelaste haridussüsteem	Eesmärk	- Ministri määruse (millega võetakse vastu valdkondadevaheline raamprogramm) jõustumine - Ministri määruse jõustumine, millega reguleeritakse täiendavate väikelaste haridusteenuste loomist, korraldamist ja toimimist
463	C15.R3 Kohustusliku haridussüsteemi reform, et ennetada ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist	Eesmärk	Ministri määruse jõustumine MATE vahendi kasutamiseks riiklikul tasandil
		Osamakse summa	1 858 678 580 eurot

2.1.4. Neljas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
207	C8.R4 Maksuraamistiku läbivaatamine	Eesmärk	Jõustumine: - Maksuseadustiku muudatused (seadus nr 227/2015), et vähendada ja/või kaotada muid maksusoodustusi eesmärgiga lihtsustada maksusüsteemi ning muuta see 2024. aastaks tõhusamaks, läbipaistvamaks ja õiglasemaks - Õigusaktid keskkonnasäästliku maksustamise laiendamiseks
214	C8.R6 Riikliku pensionisüsteemi reform	Eesmärk	Uue pensionisüsteemi seaduse jõustumine, millega asendatakse seaduse nr 127/2019 sätted
458	C15.I2 Ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele mõeldud 412 lisateenuse loomine, varustamine ja kasutuselevõtt	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele lisateenuste loomiseks, varustamiseks ja rakendamiseks
469	C15.I5 Koolitused Rumeenia integreeritud haridusteabe süsteemi (SIIR) ja varajase hoiatamise mehhanismi (MATE) IT-vahendi kasutajatele ning süsteemsed sekkumismeetmed haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamiseks	Siht	Rumeenia integreeritud haridusteabe süsteemi (SIIR) ja MATE IT-vahendi kasutajate koolitamine
24	C2.R1 Metsade majandamise ja juhtimissüsteemide reform uue riikliku metsastrateegia ja sellele järgnevate õigusaktide väljatöötamise kaudu	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega muudetakse ja täiendatakse metsi käsitlevaid kehtivaid õigusakte
122	C6.R2 Riigiettevõtete üldjuhtimise parandamine energiasektoris	Eesmärk	Hidroelectrica vähemalt 15 % aktsiate noteerimine lõpetatud
59	C4.R1 Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus / Maanteetranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Eesmärk	Seaduse jõustumine raskeveokite (veoautode) uue vahemaapõhise maksustamissüsteemi rakendamiseks ning suurema osa saastavate sõidukite (autod/bussid/bussid) suhtes kohaldatavad kõrgemad omandimaksud, mis põhinevad põhimõttel „saastaja maksab“ ja

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			keskkonnahoidliku maksustamise põhimõttel
71	C4.R1 Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus / transpordistrateegia	Eesmärk	Transpordistrateegia vastuvõtmine
76	C4.I2 Raudteeveeremid	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine pärast avatud ja võistlevaid pakkumismenetlusi
116	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Eesmärk	Uue energiasaaduse jõustumine
158	C7.I3 E-tervise ja telemeditsiini süsteemi arendamine	Siht	Digitaliseeritud avaliku sektori tervishoiuasutused
163	C7.I4 Kohtusüsteemi digitaliseerimine	Eesmärk	Toimivate ärirakenduste virtualiseerimine ja tsentraliseerimine
172	C7. I7 E-vormide elektrooniliste vormide rakendamine riigihangetes	Eesmärk	Elektrooniliste riiklike vormide rakendamine riigihankemenetlustes kooskõlas ELi õigusaktidega
201	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	Tervise- ja haridussektori kulutuste läbivaatamise lõpuleviimine
202	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	Mitmeaastase strateegia ja ajakava vastuvõtmine kulude süsteemiliseks läbivaatamiseks kõigis sektorites
219	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Personali koolitus riskijuhtimissüsteemi alal
227	C8.I3 Tagada rahandusministeeriumi/eelarve haldamise riikliku ameti digiülemineku kaudu suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabealastele väljakutsetele, sealhulgas pandeemia kontekstis	Eesmärk	Arvuti- ja tarkvarataristu ning maksumaksjatele elektrooniliste teenuste osutamise tugitaristu ajakohastamine

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
228	C8.I3 Tagada rahandusministeeriumi/eelarve haldamise riikliku ameti digiülemineku kaudu suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabealastele väljakutsetele, sealhulgas pandeemia kontekstis	Eesmärk	Rahandusministeeriumi ja ANAF arvutisüsteemi suurem küberjulgeolek
229	C8.I3 Tagada rahandusministeeriumi/eelarve haldamise riikliku ameti digiülemineku kaudu suutlikkus reageerida praegustele ja tulevastele teabealastele väljakutsetele, sealhulgas pandeemia kontekstis	Siht	80 % IT riist- ja tarkvarataristust ei ole vanemad kui neli aastat
352	C12.R1 Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Eesmärk	Ravikindlustussüsteemi raames arstiabi, ravimite ja meditsiiniseadmete, abivahendite ja tehnoloogiate andmise tingimusi reguleeriva uue raamlepingu näidist käsitleva valitsuse otsuse jõustumine
367	C12.I1 Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Perearstide või esmatasandi arstiabi ühingute tavad, mis on varustatud või renoveeritud, seades esikohale marginaliseerunud piirkondades ja omavalitsustes kasutatavad tavad
368	C12.I1 Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Mobiilsed meditsiiniüksused, mis on varustatud rinna- ja emakakaelavähi sõeluuringuks
393	C13. I1 Perest eraldamise ohus laste päevakeskuste võrgustiku loomine	Eesmärk	Vajaduste kaardistamine, kättesaadavad teenused ja taristurajatised perest eraldamise ohus olevatele lastele, eelkõige haavatavates kogukondades
402	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide	Eesmärk	Uus strateegilise juhtimise ja planeerimise süsteem toimib kõigis ministeeriumides

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.		
416	C14.R3 Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	Eesmärk	Riikliku (katse)konkursi järelanalüüs keskvalitsuse kahe avaliku teenistuse kategooria valimiseks
420	C14.R4 Õiglase ühtse palgasüsteemi väljatöötamine avalikus sektoris	Eesmärk	Ametnike töötasu käsitleva uue õigusraamistiku jõustumine
423	C14.R5 Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Eesmärk	„Kohtuseaduste“ (kohtunike staatust, kohtukorraldust, kõrgemat justiitsnõukogu käsitlevad seadused) jõustumine
429	C14.R6 Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine	Siht	Riikliku korruptsioonivastase võitluse direktoraadi prokuröride täidetud ametikohtadest 85 % hõivatuse määr
434	C14.R8 Riigihankesüsteemi reformimine	Eesmärk	Riigihankestrategia jõustumine, sealhulgas horisontaalsed meetmed riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamise toetamiseks
441	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Eesmärk	Kõigi avaliku sektori ettevõtete kategooriate (sh peamised sektorid, nagu transport, energeetika, kommunaalteenused) finants- ja mitterahalisi sihte ning tulemusnäitajaid sisaldava seire tulemustabeli avaldamine
		Osamakse summa	1 003 031 904 eurot

2.1.5. Viies osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
123	C6.R3 Roheline eelarvestamine	Eesmärk	Rohelise eelarve planeerimise metoodika viimistlemine ja kohaldamine
452	C15.R1 Projekti „Haritud Rumeenia“ rakendamiseks vajalike õigusaktide paketi väljatöötamine ja vastuvõtmine	Eesmärk	Projekti „Haritud Rumeenia“ rakendamist käsitleva õigusaktide paketi jõustumine
25	C2.I1 Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	Siht	Uued metsastatud või taasmetsastatud maaalad
27	C2.I1 Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	Siht	Uued linnametsade alad on loodud
73	C4.I1 Raudteetaristu ajakohastamine ja uuendamine	Eesmärk	Lepingute sõlmimine 100 % raudteetaristu ajakohastamise, uuendamise ja uuendamisega seotud tööde kohta
117	C6.R1 Elektrituru reform, sõe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine taastuvate energiaallikate erinevuse kohta
203	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	Eelarveprojekt sisaldab tervishoiu- ja haridusvaldkonna kulutuste analüüsi tulemusi.
216	C8.I1 Maksumaksjatepoolse nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu	Eesmärk	Digiteenused ja kriitilise tähtsusega elektroonilised süsteemid toimivad
231	C8.I4 Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	Eesmärk	Lepingu sõlmimine tollivaldkonna uute IT-süsteemide jaoks
234	C8.I5 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	IT rakenduse BUDGET_NG ajakohastamine.
235	C8.I6 Majandusliku modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahend), et parandada institutsioonilist	Eesmärk	Rakendatav majandusliku modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahendi näidis)

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	suutlikkust pensionikulude prognoosimisel		
236	C8.I6 Majandusliku modelleerimise vahend (pensionireformi võimaluste simulatsioonivahend), et parandada institutsioonilist suutlikkust pensionikulude prognoosimisel	Siht	Rühma koosseisu laiendamine 1- lt eksperdile 8-le ning keskmise pikkusega ja pikaajalise struktuurse pensionireformi suutlikkuse suurendamine, pakkudes 8 inimesele koolitust pensionireformi võimaluste simulatsioonivahendite mudeli kasutamiseks.
239	C8.I9 Pensionitoimikute hindamise protsessi toetamine	Eesmärk	Kõik ümberarvutatud pensionitoimikud
359	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Eesmärk	Tervishoiuministri määruse jõustumine, millega kehtestatakse tervishoiutöötajate ametialaste saavutuste ja premeerimise diferentseeritud tunnustamise raamistik
364	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Eesmärk	Jõustus tervishoiuministreeriumi ja riikliku haigekassa (CNAS) ühiskorraldus tervishoiuministreeriumi ja riikliku haigekassa (CNAS) eelarveeraldise tähtsuse järjekorda seadmise mehhanismi kohta.
397	C13.I3 Koduabiliste töökaartide kasutuselevõtmine	Eesmärk	Toimiva digitaalse platvormi kasutuselevõtt koduabiliste vautšerite kasutamiseks
417	C14.R3 Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	Eesmärk	Vähemalt kahe riikliku ametnike töölevõtmise konkursi läbimine aastas vähemalt 3 avaliku teenistuse kategooria/palgaastme kohta
436	C14.R8 Riigihankesüsteemi reformimine	Siht	Pakutakse erikoolitust riigihangete valdkonnas
437	C14.R8 Riigihankesüsteemi reformimine	Eesmärk	Riigihangete elektroonilise süsteemi (SEAP) süsteem on teiste andmebaasidega ühendatud ja koostalitlusvõimeline
442	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Siht	Ajutiste/ajutiste juhatuse liikmete arvu vähendamine 50 % riigiettevõtete puhul kesktasandil

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
444	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Siht	Riigiettevõtete ajutiste/ajutiste juhatuse liikmete arvu vähendamine kohalikul tasandil 10 % võrra
508	C16.R1 Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute kiirendamise aladena	Eesmärk	Riigi domeeniameti (ADS) suutlikkuse suurendamine
519	C16.I5b SMART SA ajakohastamine	Eesmärk	Tarnelepingute allkirjastamine
353	C12.R1 Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Eesmärk	Eelarvekulude läbivaatamise tulemuste eelarvemenetlusesse lisamiseks vajaliku seadusandliku muudatuse jõustumine
459	C15.I2 Ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele mõeldud 412 lisateenuse loomine, varustamine ja kasutuselevõtt	Siht	Lisateenused, mis on loodud, varustatud ja toimivad
60	C4.R1 Säästev transport, CO ₂ heite vähendamine ja liiklusohutus / Maanteetranspordi CO ₂ heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Eesmärk	Seaduse jõustumine, et edendada keskkonnasõbralike sõidukite kasutamist ja sõidukipargi uuendamise programme kodumaiste kasutajate, eraettevõtjate ja avalik-õiguslike asutuste poolt
392	C13.R5 Tagada miinimumpalga kehtestamine	Eesmärk	Uut miinimumpalga kujundamise süsteemi reguleeriva määruse jõustumine
360	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Siht	Riiklike tervishoiutöötajate 2 uue oskuste arendamise keskuse loomine ja täielik varustamine
385	C13.R3 Miinimumsissetuleku rakendamine	Siht	Täiendavate toetuskõlblike peresaajate arv parandatud kava raames
374	C12.I1 Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Ennetavate konsultatsioonide arvu suurenemine
375	C12.I2 Riikliku haiglataristu arendamine	Siht	Riiklikud haiglad, mis saavad nakatamise riski vähendamiseks kasutada seadmeid ja materjale
460	C15.I3	Siht	Koolitajad õppekavade ja

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	Raamprogrammi väljatöötamine väikelaste haridusteenuste spetsialistide pidevaks koolitamiseks		järelevalve valdkonnas
479	C15.R5 Hariduse digitaliseerimist käsitleva õigusraamistiku vastuvõtmine	Eesmärk	Seaduse, millega kehtestatakse ülikoolieelse hariduse riiklik digioskuste lähteraamistik, jõustumine
491	C15.I11 Ruumide leidmine ülikoolieelsete klassiruumide ja koolilaborite/õpikodade jaoks	Siht	Mööbliga varustatud ülikoolieelsed klassiruumid
492	C15.I11 Ruumide leidmine ülikoolieelsete klassiruumide ja koolilaborite/õpikodade jaoks	Siht	Sisustatud laboratooriumid/kabinetid
204	C8.R3 Eelarve kavandamise mehhanismi parandamine	Eesmärk	Eelarvenõukogule kulutuste läbivaatamise korrapärase mõju hindamise ja rakendamisarunde koostamise ülesande andmist käsitleva seaduse jõustumine
218	C8.I1 Maksumaksjatepoolse nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu	Eesmärk	Märkimisväärse väärtusega (vastavalt vara liigile) kinnisvara ja mobiilsete varade enampakkumiste veebiplatvorm toimib
466	C15.I4 Suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Siht	Toetuskavaga hõlmatud haridusasutused (2. osa)
515	C16.I4 Voucheri kava taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks kodumajapidamistes	Eesmärk	Projektikonkursside algatamine
		Osamakse summa	1 351 912 566 eurot

2.1.6. Kuues osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
29	C2.I2 Metsapaljundusmaterjali kaasaegsete tootmisvõimsuste arendamine	Siht	Toimivad uued ja renoveeritud puukoolid (loodud või taastatud)
482	C15.I9 Koolidele digitaaltehnoloogia varustuse ja vahendite tagamine	Siht	Koolidel on uued tehnoloogilised ressursid IT-laborite varustamiseks
67	C4.R1 Säästev transport, süsinikdioksiidiheite vähendamine ja liiklusohutus/maanteeohutus	Siht	Paigaldatud ja funktsionaalsed seadmed, et suurendada kiirusnõuete täitmist ja liiklusohutusnõuete täitmist
74	C4.I1 Raudteetaristu ajakohastamine ja uuendamine	Siht	Tööde lõpuleviimine vähemalt 50 % ulatuses raudteetaristu koguinvesteeringutest
154	C7.I1 Valitsuse pilvetaristu kasutuselevõtt	Siht	Avaliku sektori asutused, mis on ühendatud valitsuse pilvandmetöötluse kaudu
159	C7.I3 E-tervise ja telemeditsiini süsteemi arendamine	Eesmärk	Kasutusele võetud telemeditsiinisüsteem
167	C7.I5 Digiteerimine keskkonna valdkonnas	Eesmärk	Suurem suutlikkus metsade järelvalveks, kontrollimiseks ja seireks integreeritud IT-süsteemi abil
169	C7. I6 Digitaliseerimine tööhõives ja sotsiaalkaitstes	Eesmärk	Internetipõhise süsteemi REGES käivitamine
175	C7.I9 Valitsusväliste organisatsioonide sektori digitaliseerimine	Siht	Valitsusväliste organisatsioonide digiüleminekuga seotud lõpetatud projektid
182	C7.I14 Rumeenia riigiasutustele osutatavate internetiteenuse pakkujate taristuteenuste vastupidavuse ja küberturvalisuse suurendamine	Siht	Keskused, mis võimaldavad kesksetele ja kohalikele avaliku huvi asutustele ja üksustele juurdepääsu internetiteenuse osutaja teenustele
209	C8.R5 Riikliku arengupanga loomine ja kasutuselevõtmine	Eesmärk	Riikliku arengupanga kasutuselevõtmine
217	C8.I1 Maksumaksjatepoolse nõuete täitmise hõlbustamine digiteenuste arendamise kaudu	Siht	Internetipõhised teenused äriühingu tulumaksu maksjatele
233	C8.I4	Siht	Tollivormistuse protsent,

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine		ettevõtjate ja tolliasutuste vaheline teabevahetus, elektrooniline teabevahetus liikmesriikide tolliasutuste vahel elektrooniliselt teostatud
238	C8.I8 Riikliku arengupanga kasutuselevõtmine	Eesmärk	Tarkvara (litsentsid) ja riistvara (sülearvutid), IT-teenuste ostmine töötajatele, riikliku arengupanga töötajate ja rahandusministeeriumi töötajate koolitamine
240	C8.I10 Tegevuse tõhusus ja täiustatud e-teenused pensionisüsteemi digitaliseerimise kaudu	Eesmärk	Riikliku pensioniameti IT-süsteem toimib
299	C10.I1 Säästev linnaline liikumiskeskond	Siht	Väljaarendatud/laiendatud süsteemidega haldusüksused – intelligentsed transpordisüsteemid ja e-piletid/muu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia taristu.
365	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Eesmärk	Avaliku sektori vahendite kasutamise portaali transparenta.ms.ro kasutuselevõtmine
369	C12.I1 Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Ambulatoorset ravi pakkuvad äsja ehitatud/renoveeritud ja varustatud rajatised
376	C12.I2 Riikliku haiglataristu arendamine	Siht	Vastsündinute intensiivravi üksused, mis on varustatud uute kiirabiautodega (piirkondlike keskuste jaoks)
388	C13.R4 Töökaartide kasutuselevõtmine ja koduabiliste töö formaliseerimine	Siht	Toetusesaajad (võtavad tööle koduabilisi)
390	C13.R4 Töökaartide kasutuselevõtmine ja koduabiliste töö formaliseerimine	Siht	Koduabilised/teenuseosutajad, kes on varem registreeritud töötute või tööturul eemalejäänutena, osutavad teenuseid töökaartide abil
394	C13.I1 Perest eraldamise ohus laste päevakeskuste võrgustiku loomine	Siht	Päevakeskused, et vältida laste eraldamist perekonnast
395	C13.I2 Puuetega inimeste sotsiaalse taristu	Siht	Ajakohastatud kogukonnateenused puuetega

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	taastamine, renoveerimine ja arendamine		inimestele
405	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Eesmärk	Toimiv IT-platvorm innovatsiooni jälgimiseks avalikus halduses
408	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Siht	25 % esitus- ja motivatsioonivahenditest vastavad kehtestatud kvaliteedikriteeriumidele (st neid hinnatakse suurepäraseks või rahuldavaks) vastavalt valitsuse metoodikale.
418	C14.R3 Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	Eesmärk	Personalijuhtimist käsitleva kahe seadusandliku akti jõustumine
431	C14.R7 Eetikaraamistikku käsitlevate õigusaktide hindamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Eetikat käsitlevate konsolideeritud õigusaktide jõustumine
432	C14.R7 Eetikaraamistikku käsitlevate õigusaktide hindamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Valitsuse eetika- ja käitumiskoodeksite heakskiidetud muudetud versioon lisaks kehtivatele avaliku teenistuse ning täitemeetmete vastuvõtmise ja rakendamise juhenditele
483	C15.I9 Koolidele digitaaltehnoloogia varustuse ja vahendite tagamine	Siht	Tehnoloogiataristu ja -seadmetega koolid
125	C6.I1 Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise uued võimsused	Siht	Täiendav võimsus taastuvatest energiaallikatest (tuule- ja päikeseenergia)
467	C15.I4 Suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Siht	Koolist väljalangemise programmiga hõlmatud haridusasutused, kus on

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			digitaliseeritud klassiruumid
486	C15.I10 Roheliste koolide võrgustiku arendamine ja roheliste minibusside ostmine	Siht	Ostetud ja kasutuses olevad elektri-minibussid
495	C15.R7 Ülikoolielse haridussüsteemi juhtimise reform ja juhtimise professionaalsemaks muutmine	Eesmärk	Juhtimisreformi tegevuskava avaldamine ja rakendamine, sealhulgas juhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogramm
509	C16.R1 Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute kiirendamise aladena	Eesmärk	Õigusraamistiku jõustumine
510	C16.R1 Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute kiirendamise aladena	Eesmärk	Riigiomandis oleva maa ühtse riikliku registri loomine
512	C16.II Rohelise energia alaste oskuste alane koolitus	Siht	Heakskiidetud kutsestandardid taastuvenergia tootmise valdkonnas
521	C16.I5c Sidevõrgu optimeerimine ja andmekeskuse loomine – Teletrans SA	Eesmärk	Tarnelepingute allkirjastamine
208	C8.R4 Maksuraamistiku läbivaatamine	Eesmärk	Maksuseadustiku muudatuste jõustumine (seadus nr 227/2015), millega järk-järgult vähendatakse ehitussektoris töötavate töötajate maksusoodustusi
438	C14.R8 Riigihankesüsteemi reformimine	Eesmärk	Toimiv e-riigihangete süsteem
484	C15.I9 Koolidele digitaaltehnoloogia varustuse ja vahendite tagamine	Siht	Kesk- ja kõrgkoolide jaoks ostetud nutilaborid
118	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine taastuvate energiaallikate erinevuse kohta
156	C7.I2	Siht	Riiklikud digitaalteenuste

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	Pilvandmetöötluse arendamine ja ränne		rakendused, mis on üle viidud taristu kui teenuse – IaaS/Platform as a-Service – PaaS/
160	C7.I3 E-tervise ja telemeditsiini süsteemi arendamine	Eesmärk	Uus PIA (tervisekindlustuse IT-platvorm) toimib
161	C7.I3 E-tervise ja telemeditsiini süsteemi arendamine	Siht	200 riikliku tervishoiuasutuse digitaliseerimine
176	C7.I9 Valitsusväliste organisatsioonide sektori digitaliseerimine	Eesmärk	Valitsusväliste organisatsioonide digitaalse ümberkujundamise ressursikeskus
361	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Siht	Tervishoiuteenuste juhtimise alasel koolitusel osalenud isikud
362	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Siht	Tervishoiuasutuste personali juhtimise koolitustel osalenud isikud
363	C12.R3 Tervishoiu juhtimise ja inimressursside suutlikkuse suurendamine tervishoius	Siht	Tervishoiutöötajad, kes on osalenud eetikakoolitusprogrammides
370	C12.I1 Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Äsja ehitatud/renoveeritud ja varustatud integreeritud kogukonnakeskused, sealhulgas asjakohase personaliga
371	C12.I1 Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Alateenindatud kogukondadel, sealhulgas romadel, on juurdepääs kogukonna tervishoiuteenustele
373	C12.I1 Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Parandada esmatasandi arstiabi kättesaadavust
386	C13.R3 Miinimumsissetuleku rakendamine	Siht	Miinimumsissetuleku saaja saab vähemalt ühe aktiveerimismeetme
403	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide	Siht	Vähemalt 3 ministeeriumi kavandasid ja rakendasid eelarveid iga programmi kohta

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.		
517	C16.I5a Päikesepaneelide ja elektrisalvestusseadmete paigaldamine Transelectrica elektrijaamadesse	Eesmärk	Lepingute allakirjutamine
520	C16.I5b SMART SA ajakohastamine	Siht	Põhivõrguettevõtja võrgu sekkumiste keskmine pikkus
		Osamakse summa	1 809 818 435 eurot

2.1.7. Seitsmes osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
162	C7.I3 E-tervise ja telemeditsiini süsteemi arendamine	Siht	Uue PIA platvormiga seotud tervishoiuteenuste osutajad
179	C7.I12 Küberturvalisuse kaitse tagamine nii avaliku kui ka erasektori ITC taristutele, millel on riigi julgeoleku jaoks oluline väärtus, kasutades arukaid tehnoloogiaid	Siht	Turvatud ITC-taristutega üksused
415	C14.R2 Koordineerimise tugevdamine valitsuskeskuses integreeritud ja sidusa lähenemisviisi kaudu kliimamuutuste ja säästva arengu algatustele	Siht	Riigiametnikud, kes on kvalifitseeritud „jätkusuutliku arengu eksperdiks“ avaliku sektori asutustes kesk- ja kohalikul tasandil
446	C14.I2 Korruptsiooniga võitlemiseks ning kuritegelikul teel saadud tulu ja kahju sissenõudmiseks vajaliku logistilise (IT-välise) taristu arendamine, sealhulgas koolitus nendes valdkondades	Siht	Kasutuses olevate arestitud vahendite ladustamiseks kasutatavad laod
472	C15.I6 10 piirkondliku konsortsiumi arendamine ning 10	Siht	10 äsja ehitatud integreeritud kutseõppelinnakut

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine		
475	C15.I7 Põllumajanduslike kõrgkoolide muutmine kutseõppekeskuseks	Siht	57 põllumajanduskooli, mida toetatakse toetuste kaudu
476	C15.I7 Põllumajanduslike kõrgkoolide muutmine kutseõppekeskuseks	Siht	Põllumajanduslikes keskkoolides registreeritud õpilaste arv
480	C15.I8 Õpetajate tööalase täienduskoolituse programm	Siht	Õpetajad, kes on saanud koolituse veebipõhiseks õpetamiseks, parandades konkreetseid digitaalseid pedagoogilisi oskusi
481	C15.I8 Õpetajate tööalase täienduskoolituse programm	Siht	Õpetajad, kes avaldavad avatud õppematerjale tavade vahetamise haridus- ja koolitusplatvormi kohta
61	C4.R1 Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus / Maanteedtranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Siht	Avaliku sektori asutuste hangitud uued keskkonnasõbralikud sõidukid, mis on vähemalt 3 % suuremad keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis sätestatud piirmääradest
70	C4.R1 Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus / Raudteetaristu arendamine ja raudteeliikluse korraldamine	Eesmärk	Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) riikliku tegevuskava avaldamine ja rakendamine
119	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Siht	Pruunsöel põhineva elektritootmisvõimsuse kasutusest kõrvaldamine
155	C7.I1 Valitsuse pilvetaristu kasutuselevõtt	Siht	III ja IV tasandi andmekeskused pilvteenuste projekteerimise, taristu ja tehnoloogia järgi
164	C7.I4 Kohtusüsteemi digitaliseerimine	Eesmärk	Lõpule viidud ECRIS V (elektrooniline juhtumite register ja infosüsteem) kasutuselevõtmine
170	C7.I6 Digitaliseerimine tööhõives ja sotsiaalkaitstes	Siht	Digitaalteenuste rakendamine tööhõive ja sotsiaalkaitse valdkonnas
177	C7.I10 Digiüleminek avaliku teenistuse juhtimises	Eesmärk	Luuakse ja võetakse kasutusele interaktiivsed ja koostööplatvormid standardseks

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			personalijuhtimiseks avalikus halduses
178	C7.I11 Sellise kava rakendamine, millega toetatakse kommunikatsiooniteenuste kasutamist toetusesaajatele mõeldud eri liiki vahendite kaudu, keskendudes nn valgetele piirkondadele	Siht	Külad valgetel aladel, mis on ühendatud ülikiire internetiga
180	C7.I12 Küberturvalisuse kaitse tagamine nii avaliku kui ka erasektori ITC taristutele, millel on riigi julgeoleku jaoks oluline väärtus, kasutades arukaid tehnoloogiaid	Eesmärk	Cyberinti riikliku keskuse tugevdamine
186	C7.I17 Raamatukogude digioskuste keskusteks saamise rahastamiskavad	Siht	Digikeskusteks ümberkujundatud raamatukogud
196	C8.R1 Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Siht	Suurendada maksuameti kogutavate tulude osakaalu vähemalt 2,5 protsendipunkti võrra SKPst
198	C8.R2 Tollisüsteemi ajakohastamine ja elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	Eesmärk	Kehtiva õigusraamistiku muudatuste jõustumine, et parandada tolliameti toimimist
223	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Maksuhalduse tehtud auditite koguarvust teatatud dokumendiauditite osakaal – 60 %
224	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Siht	Suurendada auditite arvu 10 % võrra
225	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Eesmärk	Täielikult toimiv elektrooniline riskiregister
226	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas	Eesmärk	Suurandmete/analüüsi platvormi loomine ja toimimine

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu		
232	C8.I4 Elektroonilise tollisüsteemi rakendamine	Siht	Tolli IT-süsteemid toimivad
237	C8.I7 Tehniline tugi maksuraamistiku läbivaatamiseks	Eesmärk	IT-süsteem, mis võimaldab rakendada kinnisvara automaatse hindamise mudelit
372	C12.I1 Haiglaeelse meditsiinitaristu arendamine	Siht	Pereplaneerimiskapid, mis on varustatud või varustatud ja renoveeritud
396	C13.I2 Puuetega inimeste sotsiaalse taristu taastamine, renoveerimine ja arendamine	Siht	Uued kogukonnateenused puuetega inimestele
406	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Siht	800 kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajat, kes on saanud väljaõppe haldussuutlikkuse suurendamiseks ja oma struktuuride digitaliseerimiseks
419	C14.R3. Personalijuhtimise tulemuslikkuse arendamine avalikus sektoris	Eesmärk	Keskse avaliku halduse pädevusraamistikud toimivad
425	C14.R5. Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamine, selle kvaliteedi ja tõhususe parandamine	Siht	Kohtusüsteemi kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks korraldatud koolitustel osales vähemalt 6 000 kohtutöötajat (nt kohtunikud, prokurörid ja kohtuametnikud)
427	C14.R6. Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine	Siht	Arestitud varade väärtuse suurenemine, mida haldab arestitud varade haldamise riiklik büroo
428	C14.R6. Korruptsioonivastase võitluse hoogustamine	Siht	Vähemalt 70 % uues korruptsioonivastases strateegias ettenähtud meetmete lõpuleviimine
435	C14.R8. Riigihankesüsteemi reformimine	Siht	Toimivad kesksed hankeasutused kohalike omavalitsuste jaoks
454	C15.2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne	Siht	0–3aastaste väikelaste haridusteenustes osalemise määr

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	väikelaste haridussüsteem		
455	C15.R2. Ühtne, kaasav ja kvaliteetne väikelaste haridussüsteem	Siht	3–6aastaste väikelaste haridusteenustes osalemise määr
457	C15.I1. 110 lastesõime ehitamine, varustamine ja kasutuselevõtmine	Siht	Äsja ehitatud, varustatud ja töökorras lastesõimed
461	C15.I3. Raamprogrammi väljatöötamine alusharidusteenuste spetsialistide pidevaks koolitamiseks	Siht	Koolitatud personal, kes töötab standardsetes ja täiendavates väikelaste haridusteenustes, seades esikohale äsja loodud teenistuste töötajad
487	C15.I10. Roheliste koolide võrgustiku arendamine ja roheliste minibusside ostmine	Siht	Ülikoolieelne kooliala, mis on taastatud, et saada roheliseks kooliks
488	C15.I10. Roheliste koolide võrgustiku arendamine ja roheliste minibusside ostmine	Siht	Uus rohelise kooli ala on ehitatud ja toimib
226a	C8.I2 Maksu- ja maksuhaldusprotsesside parandamine, sealhulgas integreeritud riskijuhtimise rakendamise kaudu	Eesmärk	Maksuhaldussüsteemide kasutuselevõtmine
511	C16.R1 Õigusraamistiku loomine riigimaa kasutamiseks taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute kiirendamise aladena	Eesmärk	Kontsessioonilepingute allkirjastamine kiirenduspiirkondades
516	C16.I4 Voucheri kava taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks kodumajapidamistes	Siht	Kodumajapidamiste installeeritud tootmisvõimsus fotoelektrilistest taastuvatest energiaallikatest
		Osamakse summa	1 548 157 938 eurot

2.1.8. Kaheksas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
63	C4.R1 Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus / Maanteetranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Siht	Heiteta sõidukite arvu suurendamine
68	C4.R1 Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus / Liiklusohutus	Siht	Liiklusõnnetustes kannatanute (raskelt vigastatute ja surnud inimeste) arvu vähendamine 25 % võrreldes 2019. aasta lähteolukorraga
181	C7.II3 Turvasüsteemide arendamine valitsuse spektri kaitseks	Siht	Riiklikul tasandil toimivad vastuvõtukohtad
292	C10.R1 Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Siht	Linnavalitsustes liiklusõnnetuste tagajärjel hukkunute või raskelt vigastatute arvu vähendamine 25 % võrreldes vaatlusaastaga 2019
391	C13.R4 Töökaartide kasutuselevõtmine ja koduabiliste töö formaliseerimine	Siht	Koduabilised/teenuseosutajad, kes on varem registreeritud töötute või tööturult eemalejäänutena, osutavad teenuseid töökaartide abil
409	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Siht	Vähemalt 50 % kavandatud seadusandlikest algatustest, mis sisalduvad valitsuse iga-aastases töökavas, mis on määratud tähtjaks heaks kiidetud
414	C14.R2 Koordineerimise tugevdamine valitsuskeskuses integreeritud ja sidusa lähenemisviisi kaudu kliimamuutuste ja säästva arengu algatustele	Siht	Institutsioonidevahelise kliimamuutuste komitee 2025. aastaks seatud prioriteetidest 90 % saavutamine
447	C14.I3 Kohalike partnerlusstruktuuride loomine kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna vahel	Siht	Loodud ja toimivad partnerlussuhted kohalike haldusasutuste ja valitsusväliste organisatsioonide vahel

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
448	C14.I4 Suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust edendada kodanikuaktiivsust, osaleda professionaalselt riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud sotsiaalseid õigusi käsitleva riikliku poliitika kavandamises ja rakendamises ning jälgida seonduvaid reforme.	Siht	Toimivad koostööl põhinevad valitsusvälised sektorialgatused
473	C15.I6 10 piirkondliku konsortsiumi arendamine ning 10 kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine	Siht	Integreeritud, lõpetatud ja toimiva duaalse hariduse konsortsiumid, mis on seotud asjaomase piirkonna ettevõtjate nõudmistega
26	C2.I1 Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	Siht	Uued metsastatud või taasmetsastatud maaalad
28	C2.I1 Riiklik metsastamise ja taasmetsastamise kampaania, sealhulgas linnametsad	Siht	Uued linnametsade alad on loodud
62	C4.R1 Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus / Maanteetranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Siht	Vanametalliks lammutatud mootorsõidukid (EURO 3 või alla selle)
64	C4.R1 Säästev transport, CO ₂ -heite vähendamine ja liiklusohutus / Maanteetranspordi CO ₂ -heite vähendamine kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Siht	Riiklikul tasandil paigaldatud elektrilaadimispunktid
75	C4.I1 Raudteetaristu ajakohastamine ja uuendamine	Siht	Uue/ajakohastatud raudteetaristu kilomeetrid
77	C4.I2 Raudteeveeremid	Siht	Kasutusel on uus elektriline veerem
120	C6.R1 Elektrituru reform, söe asendamine energiaallikate jaotuses ning erainvesteeringute õigusliku ja reguleeriva raamistiku toetamine taastuvelektri tootmises	Siht	Täiendav tellitud taastuenergia võimsus
157	C7.I2	Siht	Riiklikud digitaalteenuste

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	Pilvandmetöötluse arendamine ja ränne		rakendused, mis on üle viidud taristu kui teenuse – IaaS/Platform as a-Service – PaaS
165	C7.I4 Kohtusüsteemi digitaliseerimine	E	Kohtusüsteemi valdkonna kesksed avaliku sektori asutused digitaliseeritud
166	C7.I4 Kohtusüsteemi digitaliseerimine	Eesmärk	Andmekeskus toimib
168	C7.I5 Digiteerimine keskkonna valdkonnas	Siht	Digitaliseeritud avalikud keskkonnateenused
171	C7.I6 Digitaliseerimine tööhõives ja sotsiaalkaitstes	Siht	Digioskusi käsitlevatel koolitustel osalevate töötajate arv
174	C7. I8 Kvalifitseeritud elektrooniline isikutunnistus ja digitaalalkiri	Siht	Kodanikud, kellele väljastatakse e-ID kaart
183	C7.II5 Uute küberturvalisuse alaste oskuste loomine ühiskonna ja majanduse jaoks	Siht	Küberjulgeolekualases koolituses osalevad koolitajad
184	C7.II5 Uute küberturvalisuse alaste oskuste loomine ühiskonna ja majanduse jaoks	Siht	Üksused, kes saavad valitsuse vahendeid ja teenuseid, et suurendada küberjulgeoleku küpsust
185	C7.II6 Kõrgema taseme digioskuste koolitusprogramm riigiteenistujatele	Siht	Digiõppega ametnikud
187	C7.II7 Raamatukogude digioskuste keskusteks saamise rahastamiskavad	Siht	Kodanikud, kes on saanud digipädevuste arendamise alast koolitust
197	C8.R1 Riikliku maksuameti (ANAF) reform digitaliseerimise kaudu	Siht	Käibemaksu alalaekumise vähendamine 5 protsendipunkti võrra
210	C8.R5 Riikliku arengupanga loomine ja kasutuselevõtmine	Eesmärk	Euroopa Komisjoni teavitamine riikliku arengupanga ELi vahendite rakendamise sambapõhise hindamise lõpuleviimisest
290	C10.R1 Säästva linnalise liikumiskeskonna raamistiku loomine	Eesmärk	Kõigi ajavahemikul 2021–2026 lõppevate avaliku teenindamise lepingute allkirjastamine 40 maakonnas
291	C10.R1 Säästva linnalise	Siht	Õhusaasteainete heitkoguste vähendamine

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	liikumiskeskonna raamistiku loomine		
293	C.10.R1 Säästva liikumiskeskonna raamistiku loomine	Siht	2026. aastal 20 % rohkem kohalikku ühistransporti kasutavaid reisijaid kui 2019. aastal
296	C10.I1 Säästev linnaline liikumiskeskond	Siht	Täiendavad heiteta sõidukid (heitetava mootori või akuga bussid ja trollibussid ning trammid ja minibussid) (sõidukite arv)
297	C10.I1 Säästev linnaline liikumiskeskond	Siht	Heitevabasid sõidukeid (bussid, trollibussid, mis kasutavad heitevaba mootorit või akut, trammid) kasutavate kohalike ühistransporditeenustega seotud reise osakaalu suurenemine territoriaalsetes haldusüksustes võrreldes 2019. aastaga
300	C10.I1 Säästev linnaline liikumiskeskond	Siht	Haldusüksused, kus toimivad arenenud/laiendatud süsteemid – intelligentsed transpordisüsteemid ja e-piletid/muu IKT taristu.
303	C10.I1 Säästev linnaline liikumiskeskond	Siht	Elektrisõidukite laadimispunktide täiendav arv
354	C12.R1 Riiklike tervishoiufondide haldamise suutlikkuse suurendamine	Siht	Tervishoiuteenuste kättesaadavuse parandamine rahuldamata ravivajadustest teatanud isikute osakaalu vähendamise teel
377	C12.I2 Riikliku haiglataristu arendamine	Siht	Uute tervishoiuüksuste/haiglate ehitamine ja/või varustamine
379	C13.R1 Uus õigusraamistiku loomine, et pakkuda asjakohaseid lahendusi vaesuses elavate perekondade toetamiseks ülalpeetavate lastega, et neid saaks perekonnas hoida	Siht	Perekonnast eraldatud ja sotsiaalkaitse süsteemi kuuluvate laste arvu vähendamine
382	C13.R2 Puudega täiskasvanute kaitse süsteemi reform	Siht	Institutsionaliseeritud puuetega inimesed, kes saavad personaalset tuge deinstitutsionaliseerimiseks ja iseseisva eluviisi rakendamiseks
383	C13.R2 Puudega täiskasvanute kaitse süsteemi reform	Siht	Institutsionaliseeritud puuetega inimeste koguarvu vähendamine (võrreldes 31.12.2020 andmetega)
389	C13.R4 Töökaartide kasutuselevõtmine ja	Siht	Toetusesaajad (võtavad tööle koduabilisi)

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	koduabiliste töö formaliseerimine		
407	C14.R1 Otsustusprotsessi prognoositavuse ja tõhususe suurendamine, tugevdades poliitika koordineerimise ja mõjuanalüüsi suutlikkust valitsuse ja koordineerivate ministeeriumide tasandil ning tugevdades vahendeid avalike konsultatsioonide kvaliteedi parandamiseks kõigil haldustasanditel.	Siht	Üldsusega konsulteerimise protsess ja huvitatud sidusrühmade kaasamine paranes, suurendades 20 % võrra selliste seadusandlike aktide eelnõude arvu, mille suhtes kohaldatakse üldsusega konsulteerimist ja sidusrühmade kaasamist kesksel tasandil.
443	C14.R9 Parandada menetlusraamistikku äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamiseks riigiettevõtetes	Siht	Energeetika ja transpordi valdkonnas noteeritud/renditud/ümbekorraldatud keskse riigi omandis olevad äriühingud
445	C14.I1 Kohtusüsteemi taristu optimeerimine, et tagada õiguskaitse kättesaadavus ja teenuste kvaliteet	Siht	Roheliste standardite kohaselt ehitatud kohtuhooned
468	C15.I4 Suure koolist väljalangemise riskiga haridusasutuste toetamine	Siht	Suure väljalangemisohuga koolide arvu vähendamine
471	C15.R4 Täieliku kutsetee loomine tehnikakõrghariduse jaoks	Siht	Kutseõppes õppivate õpilaste osakaal keskhariduses õppivate õpilaste koguarvust
474	C15.I6 10 piirkondliku konsortsiumi arendamine ning 10 kutseõppelinnaku arendamine ja varustamine	Siht	Täispikka duaalsesse õppesse registreerunud üliõpilased
493	C15.I12 Maapiirkondade koolikonsortsiumide toetamine	Siht	Maapiirkondade koolide konsortsiumide ehitustööde ja rahastamise lõpuleviimine
173	C7.I8 Kvalifitseeritud elektrooniline isikutunnistus ja digitaalalkiri	Siht	Kodanikud, kellele väljastatakse e-ID kaart
513	C16.I1 Rohelise energia alaste oskuste alane koolitus	Siht	Vähemalt 4 000 spetsialisti ja töötajat on läbinud koolituskursused taastuvenergia tootmise valdkonnas
514	C16.I3 Üldkasutatavate hoonete energiatõhususe suurendamine	Siht	Üldkasutatavate hoonete energia renoveerimine on lõpule viidud

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
518	C16.5a Päikesepaneelide ja elektrisalvestusseadmete paigaldamine Transelectrica elektrialajaamadesse	Siht	Aastase elektritarbimise vähendamine
522	C16.I5c Sidevõrgu optimeerimine ja andmekeskuse loomine – Teletrans SA	Siht	Andmekeskuse loomine ja toimimine
		Osamakse summa	1 809 818 435 eurot

2.2. Laen

Artikli 3 lõikes 2 osutatud osamakse korraldatakse järgmiselt.

2.2.1. Esimene osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
78	C4.R2 Transpordi tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	Eesmärk	Seaduse nr 50/2021 jõustumine, et kiita heaks erakorraline määrus nr 55/2016 Rumeenia kiirteede ja maanteede riikliku ettevõtja S.A. (C.N.A.I.R.) ümberkorraldamise ja riikliku maanteede investeeringu ettevõtja S.A. (C.N.I.R.) asutamise kohta
1	C1.R1 Vee- ja reoveesektori säästva majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning üldsuse juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele vastavalt Euroopa direktiividele	Eesmärk	Veevarustust ja kanalisatsiooni käsitleva seaduse nr 241/2006 muudatuste jõustumine
247	C9.I2.1 Erasektori rahastamisvahendid – portfellitagatis vastupanuvõime tagamiseks	Eesmärk	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine
250	C9.I2.2 Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelli tagatis	Eesmärk	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine
253	C9.I2.3 Erasektori rahastamisvahendid – Taaskasutatav riskikapitalifond	Eesmärk	Euroopa Investeeringufondi ja Rumeenia valitsuse vahelise rahastamislepingu allkirjastamine taaste riskikapitalifondi (edaspidi „fond“) loomiseks ja fondi investeeringupoliitika vastuvõtmine
259	C9.I2.5 Erasektori rahastamisvahendid – investeeringud energiatõhususse elamu- ja ehitussektoris	Eesmärk	Euroopa Komisjoni ja Rumeenia valitsuse vahelise rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamine
270	C9.R2 Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valitsemise optimeerimine	Eesmärk	Poliitika toetusvahendi reformi rakendamise üksuse loomine ja tegevus
		Osamakse summa	907 669 494 eurot

2.2.2. Teine osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
2	C1.R1 Vee- ja reoveesektori säästva majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning üldsuse juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele vastavalt Euroopa direktiividele	Eesmärk	Seaduse jõustumine, millega kiidetakse heaks riiklik programm „Esimene ühendus vee ja kanalisatsiooniga“
95	C5.I1 Renoveerimislainefondi loomine, et rahastada olemasolevaid hooneid parandavaid töid	Eesmärk	Millega kehtestatakse riiklik toetuskava mitmepereelamute energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus)
96	C5.I1 Renoveerimislainefondi loomine, et rahastada olemasolevaid hooneid parandavaid töid	Eesmärk	Millega kehtestatakse riiklik toetuskava üldkasutatavate hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus)
189	C7.I19 Ettevõtete töötajate oskuste täiendamise/ümberõppe kavad	Eesmärk	Konkursikutse „Digioskuste toetamine“ algatamine
256	C9.I2.4 Erasektori rahastamisvahendid – Digitaliseerimise, kliimameetmete ja muude huvipakkuvate valdkondade fond	Eesmärk	Rahastamisvahendi (edaspidi „fond“) loomine ja fondi investeerimispoliitika vastuvõtmine
262	C9.I3.1 Erasektori abikavad – VKEde digitaliseerimise abikava	Eesmärk	Süsteemi haldaja valimine
326	C11.R1 Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine	Eesmärk	Kaardistati kõik piirkondlike sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) optimaalsed sihtpiirkonnad Rumeenias
327	C11.R1 Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine	Eesmärk	Kultuuripärandi kasutamise tegevuskava Rumeenia turismisektori konkurentsivõime suurendamiseks
331	C11.I1 12 turismi-/kultuurimarsruudi	Siht	Kultuuriradadele lisatavad kultuuriväärtuslikud objektid

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	edendamine		
338	C11.R2 Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil	Eesmärk	Jalgrattaturismi reguleeriva raamistiku jõustumine
30	C2.R2 Looduskaitsealade juhtimissüsteemi reform Euroopa bioloogilise mitmekesisuse strateegia sidusa ja tõhusa rakendamise kaudu	Eesmärk	Sellise seadusandliku akti jõustumine, millega luuakse institutsioonidevaheline komisjon bioloogilisele mitmekesisusele mõju avaldavate sektorite suhtes kohaldatava õigusraamistiku analüüsimiseks
97	C5.I1 Renoveerimislainefondi loomine, et rahastada olemasolevaid hooneid parandavaid töid	Eesmärk	Konkursikutsed elamute energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus)
98	C5.I1 Renoveerimislainefondi loomine, et rahastada olemasolevaid hooneid parandavaid töid	Eesmärk	Konkursikutse energiatõhusaks renoveerimiseks ja integreeritud renoveerimiseks (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) (avaliku sektori hooned)
129	C6.I2 Taastuvate gaaside jaotustaristu (kasutades üleminekumeetmena maagaasi koos keskkonnahoidliku vesinikuga), samuti keskkonnahoidliku vesiniku tootmisvõimsus ja/või selle kasutamine elektri salvestamiseks	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine vähemalt 100 MW uue elektrolüüseri võimsuse ehitamiseks
133	C6.I3 Paindliku ja suure tõhususega gaasiküttel soojus- ja elektrienergia koostootmise arendamine kaugküttes, et saavutada sügav CO ₂ -heite vähendamine	Eesmärk	Suure tõhususega gaasi koostootmis- ja kaugkütteprojektide lepingute allkirjastamine
140	C6.I5 Energiatõhususe tagamine tööstussektoris:	Eesmärk	Tööstuse energiatõhususe investeeringute hankemenetluse avamine
266	C9.I4 Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid – vähese energiatarbega protssessorid ja pooljuhtkiibid	Eesmärk	Valitsuse otsuse jõustumine, millega eraldatakse 500 miljonit eurot, et toetada riikliku suutlikkuse suurendamist kuni esimese tööstusliku arengu ja mitut riiki hõlmavas projektis

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			osalemiseni
307	C10.R2 Millega luuakse linnade säästva ümberkujundamise poliitikaraamistik – Rumeenia linnapoliitika	Eesmärk	Suurlinnapiirkondade seaduse jõustumine
312	C10.R4 Eluaseme kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Riikliku eluasemestrategia ja väga halbade elamistingimuste vähendamise tegevuskava rakendamist käsitleva õigusakti jõustumine
339	C11.R2 Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil	Eesmärk	Loodud ja toimiv riiklik jalgrattateede koordinatsioonikeskus Velo Routes
398	C13.R6 Sotsiaalmajandust käsitlevate õigusaktide täiustamine	Eesmärk	Sotsiaalmajandust ja selle rakenduseeskirju käsitleva seaduse nr 219/2015 muudatuse jõustumine
500	C15.I16. Ülikoolide digitaliseerimine ja tuleviku digitaalvaldkonna elukutsete ettevalmistamine	Eesmärk	Ülikoolide uuenduslike tehnoloogiakeskuste toetuslepingute allkirjastamine
		Osamakse summa	1 080 198 230 eurot

2.2.3. Kolmas osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
43	C3.R1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	Eesmärk	Riikliku ringmajanduse strateegia vastuvõtmine
46	C3.R1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, mis on vajalikud ühtse jäätmekäitluse kasutuselevõtmiseks kooskõlas riikliku jäätmekavaga
127	C6.R5 Majanduse energiamahukuse vähendamine kestliku mehhanismi	Eesmärk	Sellise õigusraamistiku jõustumine, millega kehtestatakse meetmed energiatõhususse

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	väljatöötamise abil, et suurendada tööstuse energiatõhusust		investeermise hõlbustamiseks tööstuses
241	C9.R1 Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Eesmärk	Õigusaktide muudatuste jõustumine äritegevusega seotud menetluste ühtlustamiseks, lihtsustamiseks ja täielikuks digitaliseerimiseks
242	C9.R1 Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Eesmärk	Õigusaktide muudatuste jõustumine, et lihtsustada ja muuta VKE-testi läbiviimine läbipaistvaks ja kohaldatavaks
328	C11.R1 Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine	Eesmärk	Õigusraamistiku jõustumine valitsuse otsusega, mis sisaldab DMOde võrgustiku arendamist toetava rahastamismehhanismi selget kirjeldust ja selget juhtimismudelit.
332	C11.I1 12 turismi-/kultuurimarsruudi edendamine	Eesmärk	12 lennuliini müügiedendamise lepingute allkirjastamine
340	C11.R2 Jalgrattateede kasutuselevõtu raamistik riiklikul tasandil	Eesmärk	Põhjalik uuring riiklike jalgrattateede territoriaalse jaotuse kohta
341	C11.I3 Velo riikliku koordineerimiskeskuse loomine ja töölerakendamine	Eesmärk	Lõimitud riiklik eVelo platvorm ja nutitelefoni rakendus
344	C11.R3 Kultuurisektori rahastamissüsteemi reformimine	Eesmärk	Kultuurisektori rahastamissüsteemi seaduse jõustumine
3	C1.R1 Vee- ja reoveesektori säästva majandamise õigusraamistiku tugevdamine ning inimeste juurdepääsu kiirendamine kvaliteetsetele teenustele vastavalt Euroopa direktiividele	Eesmärk	Esimese vee- ja kanalisatsiooniühenduse programmis osalevate kohalike omavalitsustega sõlmitud rakenduslepingud
79	C4.R2 Transpordi tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	Eesmärk	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., Metrorex, C.F.R. Călători juhatuse liikmete valimine ja ametisse nimetamine.
86	C4.I4	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine 50 %

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsustes		ehitustööde kohta pärast avatud ja võistupakkumisi ning asjaomaste lubade saamist
90	C5.R1 Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada investeeringute tegemist üleminekuks keskkonnasõbralikele ja vastupidavatele hoonetele	Eesmärk	Kehtiva õigusraamistiku muudatuste jõustumine seoses elamute energiatõhususe parandamise mitmeaastase riikliku programmiga (valitsuse erakorraline määrus nr 18/2009)
91	C5.R1 Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada investeeringute tegemist üleminekuks keskkonnasõbralikele ja vastupidavatele hoonetele	Eesmärk	Keskkonnasõbralikele ja digitaalsetele hoonetele üleminekuks tehtavaid investeeringuid käsitlev tehniline reguleeriv raamistik toimib
93	C5.R2 Strateegiline, seadusandlik ja menetlusraamistik hoonete maaväriakindluse toetamiseks	E	Riikliku seismilise ohu vähendamise strateegia vastuvõtmine ja rakendamine olemasolevate hoonete maaväriakindlaks moderniseerimiseks
94	C5.R2 Strateegiline, seadusandlik ja menetlusraamistik hoonete maaväriakindluse toetamiseks	Eesmärk	Ehitiste maaväriakindluse vähendamise õigusraamistiku jõustumine
99	C5.I1 Renoveerimislainefondi loomine, et rahastada olemasolevaid hooneid parandavaid töid	Eesmärk	Elamute energiatõhusa renoveerimise ja integreeritud renoveerimise (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) lepingute allkirjastamine
100	C5.I1 Renoveerimislainefondi loomine, et rahastada olemasolevaid hooneid parandavaid töid	Eesmärk	Avaliku sektori hoonete energiatõhusa renoveerimise ja integreeritud renoveerimise (seismiline konsolideerimine ja energiatõhusus) lepingute allkirjastamine
243	C9.R1 Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Eesmärk	Ühtse tööstuslitsentsi seaduse jõustumine
264	C9.I3.2 Erasektori abikavad – vähese tähtsusega abi kava Rumeenia ettevõtete toetamiseks börsil	Eesmärk	Süsteemi haldaja valimine

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	noteerimisel		
268	C9.I4 Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid – väikese võimsusega protsessorid ja pooljuhtkiibid	Siht	Oluliste digitehnoloogiate ühisetevõtte (KDT JU) projektikonkurssidel osalevate konsortsiumide üksused
278	C9.R5 Toetus Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide integreerimiseks Euroopa teadusruumi	Eesmärk	Jõustub seadus, millega soodustatakse, hõlbustatakse ja reguleeritakse Rumeenia teadusasutuste vabatahtlikku ja funktsionaalset integreerimist ja ühendamist
280	C9.I5 Pädevuskeskuste loomine ja kasutuselevõtmine	Eesmärk	5 pädevuskeskuse loomine
308	C10.R2 Linnade säästva ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine	Eesmärk	Rumeenia linnapoliitika raamistiku loomist käsitleva valitsuse otsuse jõustumine
310	C10.R3 Maaelu jätkusuutliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine: halduskonsortsiumide loomine funktsionaalsetes maapiirkondades	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega muudetakse haldusseadustikku ja luuakse halduskonsortsiumid naabruses asuvates maapiirkondade või valdavalt maapiirkondade haldustsustes, mis tegutsevad funktsionaalsete maapiirkondadena
317	C10.I2 Eluruumide ehitamine noortele ning tervishoiu- ja haridustöötajatele	Eesmärk	Kõigi riigihankelepingute allkirjastamine haavatavatest kogukondadest ja rühmadest pärit noortele eluasemete ehitamiseks, hädaolukorra eluasemete ehitamiseks ning tervishoiu- ja haridustöötajatele linna- ja maapiirkondades
320	C10.I3 Avalike hoonete mõõdukas taastamine, et parandada haldustsüste avalike teenuste osutamist	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine avaliku sektori hoonete mõõdukaks renoveerimiseks
323	C10.I4 Ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide arendamine/ajakohastamine geoinfosüsteemi vormingus	Eesmärk	Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamise/ajakohastamise lepingute allkirjastamine

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
342	C11.I4 3 000 km jalgrattateede rajamine	Eesmärk	Jalgrattateede lepingute allkirjastamine
399	C13.R7 Eakate pikaajalise hoolduse teenuste reform	Eesmärk	Riikliku pikaajalise hoolduse strateegia vastuvõtmist ja rakendamist käsitleva seaduse jõustumine
		Osamakse summa	811 026 482 eurot

2.2.4. Neljas osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
41	C2.I5 Investeeringud integreeritud riskivähendamissüsteemidesse, mis tulenevad äkktulvadest selliste nähtustega kokku puutuvatel metsaaladel	Eesmärk	Projektikavandite vastuvõtmine
108	C5.I3 Renoveerimis sektori spetsialistide ja töötajate kutsealase suutlikkuse suurendamine energiatõhusa ehituse alaste koolituste väljatöötamise kaudu	Siht	Sertifitseerimissüsteemide kehtestamine hoonete energiatõhususe valdkonnas
126	C6.R4 Tulevase tehnoloogia, eelkõige vesiniku- ja hoiustamislahenduste jaoks soodsa õigusliku ja reguleeriva raamistiku väljatöötamine	Eesmärk	Õigusraamistiku muudatuste jõustumine riikliku vesinikustrateegia rakendamiseks
334	C11.I1 12 turismi-/kultuurimarsruuti edendamine	Eesmärk	12 kultuurirajaga hõlmatud objektide restaureerimis- /renoveerimistööde lepingute allkirjastamine
336	C11.I2 Muuseumide ja mälestusmärkide ajakohastamine/loomine	Eesmärk	Muuseumide ehitustööde lepingute allkirjastamine
345	C11.R3 Kultuurisektori rahastamissüsteemi reformimine	Eesmärk	Kultuuritöötajate põhimäärust käsitleva seaduse jõustumine
346	C11.I5	Eesmärk	Rahastamislepingute

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	Kultuurile juurdepääsu parandamine kultuuriliselt mahajäänud piirkondades		allakirjutamine
16	C1.I4.2 Selliste olemasolevate akumulatsioonide taastamine, mille ohutuks käitamiseks on vaja erakorralist sekkumist	Eesmärk	Projekti kavandi vastuvõtmine valitsuse otsusega/ministri korraldusega (vastavalt vajadusele)
80	C4.R2 Transpordi tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	Eesmärk	C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., C.F.R. Calatori ja Metrorexi finants- ja tegevustulemuste parandamise peamiste soovitude rakendamine
248	C9.I2.1 Erasektori rahastamisvahendid – portfellitagatis vastupanuvõime tagamiseks	Siht	Rahastamis- või investeermistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast
251	C9.I2.2 Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelli tagatis	Siht	InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamis- või investeermistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % vahendile eraldatud vahendite kogusummast
260	C9.I2.5 Erasektori rahastamisvahendid – investeeringud energiatõhususse elamu- ja ehitussektoris	Siht	InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamis- või investeermistoimingud, mis moodustavad vähemalt 50 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast
273	C9.R2 Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valitsemise optimeerimine	Eesmärk	Jõustub valitsuse määrus, millega luuakse üks asutus, mis hõlmab olemasolevaid nõukogusid, tagab ministeeriumidevahelise koordineerimise ning kontakteerub loodud ja toimiva erasektoriga.
286	C9.I10 Kaheksast piirkondlikust karjäärinõustamiskeskusest koosneva riikliku võrgustiku loomine ja rahaline toetamine Euroopa teadusruumi	Eesmärk	Avalik-õiguslike ülikoolide võrgustik, mis võtab vastu ja teeb toimivaks 8 teaduskarjääri nõustamiskeskust

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	talendiplatvormi raames		
315	C10.R5 Planeerimissüsteemi arendamine – ruumilise planeerimise, linnastumise ja ehituse koodeks	Eesmärk	Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja ehituse seadustiku jõustumine
316	C10.R5 Planeerimissüsteemi arendamine – ruumilise planeerimise, linnastumise ja ehituse koodeks	Eesmärk	Koostalitlusvõimelise linnade digitaalse andmeplatvormi kasutuselevõtmine (territoriaalse vaatluskeskuse osana)
		Osamakse summa	1 677 245 690 eurot

2.2.5. Viies osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
44	C3.R1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	Eesmärk	Riikliku ringmajanduse strateegia tegevuskava vastuvõtmine
348	C11.I6 Digitaalse süsteemi väljatöötamine kultuuri rahastamisprotsesside jaoks	Eesmärk	Platvormid ja digisüsteemid toimivad
349	C11.I7 Filmide tootmise ja levitamise digiteerimise kiirendamine	Eesmärk	Rahastamislepingute allakirjutamine
496	C15.II3 Kutsehariduse ja -koolituse koolide IT-laborite varustamine	Siht	Arvutilaboritega varustatud kutseharidus- ja -koolitusasutused
497	C15.II4 Kutseharidus- ja -koolitusasutuste praktikatöökodade varustamine	Siht	Funktsionaalsete praktikalaboritega varustatud kutseharidus- ja -koolitusasutused
9	C1.I2 Reovee kogumine vähem kui 2 000 elanikuga linnastutes, mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid	Siht	Individuaalsed või muud asjakohased süsteemid, mis on ehitatud ja toimivad linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000
34	C2.I3.2 Looduslike maismaa- ja mereelupaikade võimalike range kaitse alade kindlakstegemine ELi bioloogilise mitmekesisuse 2030. aasta strateegia rakendamiseks	Eesmärk	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine (määratletud Natura 2000 kaitsealadel olemasolevate majandamiskavadega või hõlmates põlis- ja põlismetsi)
82	C4.I3 Säästva maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus	Eesmärk	Lepingute sõlmimine 100 % ehitustööde kohta pärast avatud ja võistupakkumisi ning asjaomaste lubade saamist koos keskkonnamõju hindamise (keskkonnamõju hindamine) ja asjakohase hindamise (elupaikade direktiivi osa) arvamustega, mis on esitatud ja lisatud investeeringute kavandamisse
87	C4.I4 Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj- Napoca omavalitsustes	Eesmärk	Lepingute allkirjastamine 100 % ehitustööde kohta pärast avatud ja võistupakkumisi ning asjaomaste lubade saamist
109	C5.I3	Siht	Vähemalt 8 000 spetsialisti ja

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	Renoveerimissektori spetsialistide ja töötajate kutsealase suutlikkuse suurendamine energiatõhusa ehituse alaste koolituste väljatöötamise kaudu		töötajat, kellel on sertifikaat energiatõhususega seotud koolituse läbimiseks
128	C6.R6 Konkurentsivõime suurendamine ja süsinikdioksiidiheite vähendamine kütte- ja jahutussektoris	Eesmärk	Sellise õigusraamistiku jõustumine, millega kehtestatakse meetmed kütte- ja jahutussektori CO ₂ -heite vähendamiseks
274	C9.R3 Teadlaskarjääri reform	Eesmärk	Teadlaskarjääri ja seisundit käsitlevate õigusaktide jõustumine
284	C9.I8 Programmi väljatöötamine, et meelitada teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevuses ligi väga spetsialiseerunud töötajaid välismaalt	Siht	Rahastatud rahvusvaheliste teadlaste juhitud projektid
285	C9.I9 Toetus Marie Skłodowska Curie nimelise üksikstipendiumi raames saadud pädevustunnistuste omanikele	Siht	Marie Skłodowska Curie nimeline kvaliteedimärgis
329	C11.R1 Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine	Siht	DMOde on loodud
135	C6.I4 Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide tööstuslik tootmisahel ja/või kokkupanek ja/või ringlussevõtt (sh lisaseadmed), seotud tööstuses kasutatavate toorainete tootmine ning uued elektrisalvestusvõimsused	Eesmärk	Patareide ja akude tootmise ja fotogalvaanika tootmisahelatesse tehtavate investeeringute lepingute allkirjastamine
136	C6.I4 Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide tööstuslik tootmisahel ja/või kokkupanek ja/või ringlussevõtt (sh lisaseadmed), seotud tööstuses kasutatavate toorainete tootmine ning uued elektrisalvestusvõimsused	Eesmärk	Akuvarude säilitamise toetuskava raames lepingute allkirjastamine

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
267	C9.I4 Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid – väikese võimsusega protsessorid ja pooljuhtkiibid	Siht	Projektis osalemiseks valitud üksused
526	C16.I6. Katseprojekt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks niisutuskanalitele	Eesmärk	Lepingu(te) allkirjastamine
276	C9.R4 Tugevdatud koostöö ettevõtete ja teadusasutuste vahel	Eesmärk	Teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni tehtavatele avaliku ja erasektori investeeringutele soodsat keskkonda käsitlevate seadusandlike muudatuste jõustumine
333	C11.I1 12 turismi-/kultuurimarsruuti edendamine	Eesmärk	12 kultuuriraja avamine
11	C1.I2 Reovee kogumine linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000 ja mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduslikke kaitsealasid	Siht	Ehitatud ja toimiv reoveevõrk linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000
249	C9.I2.1 Erasektori rahastamisvahendid – portfelli tagatis vastupanuvõime tagamiseks	Siht	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamisvahendile eraldatud vahenditest.
252	C9.I2.2 Erasektori rahastamisvahendid – kliimameetmete portfelli tagatis	Siht	Rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast, mille InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud.
261	C9.I2.5 Erasektori rahastamisvahendid – investeeringud energiatõhususse elamu- ja ehitussektoris	Siht	InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast.
263	C9.I3.1 Erasektori abikavad – VKEde	Siht	Sõlmitud rahastamislepingute arv

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	digitaliseerimise abikava		
347	C11.I5 Kultuurile juurdepääsu parandamine kultuuriliselt mahajäänud piirkondades	Siht	Väikesed paikkonnad, kus kultuurile on parem juurdepääs
269	C9.I4 Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid – väikese võimsusega protssessorid ja pooljuhtkiibid	Siht	Valitud üksustele eraldatud vahendid
283	C9.I7 Tipptaseme tugevdamine ning Rumeenia programmi „Euroopa horisont“ partnerlustes ja missioonides osalemise toetamine	Siht	Teadusuuringute rahastamislepingute arv
523	C16.R2 Ühtsete kontaktpunktide loomine, et osutada energiaalaseid nõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja energia tootmiseks taastuvatest energiaallikatest	Eesmärk	Energiaalaste nõustamisteenuste osutamiseks mõeldud ühe akna süsteemi büroode loomist ja arendamist käsitlevate õigusaktide muudatuste jõustumine
524	C16.R2 Ühtsete kontaktpunktide loomine, et osutada energiaalaseid nõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja energia tootmiseks taastuvatest energiaallikatest	Siht	Suutlikkuse suurendamise meetmed
525	C16.R2 Ühtsete kontaktpunktide loomine, et osutada energiaalaseid nõustamisteenuseid energiatõhusaks renoveerimiseks ja energia tootmiseks taastuvatest energiaallikatest	Siht	Ühe akna süsteemi füüsiliste kontorite avamine
528	C16.I7 Toetuskava kodumajapidamiste energiatõhususe parandamiseks	Eesmärk	Projektkonkursside algatamine
		Osamakse summa	3 287 401 552 eurot

2.2.6. Kuues osamakse (laenuetoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
4	C1.R2 ANARi praeguse majandusmehhanismi ümberkujundamine, et tagada riikliku veemajandussüsteemi ajakohastamine ja hooldus ning veepoliitika raamdirektiivi ja üleujutuste direktiivi nõuetekohane rakendamine	Eesmärk	Veeseaduse nr 107/1996 muudatusi kehtestava seaduse jõustumine
5	C1.I1 Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2 000 ja mis on Euroopa direktiivide järgimise kiirendatud kavas esmatähtsal kohal	Siht	Rajatud ja toimivad veejaotusvõrgud
7	C1.I1 Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2 000 ja mis on Euroopa direktiivide järgimise kiirendatud kavas esmatähtsal kohal	Siht	Kanalisatsioonivõrgu rajamine ja käitamine
48	C3.I1a Vabatahtlike kogumiskeskuste loomine	Siht	Loodud ja toimivad vabatahtlikud kogumiskeskused
50	C3.I1b Digitaliseeritud ökosaarte ehitamine jäätmete liigiti kogumiseks kohalikul tasandil	Siht	Loodud ja toimivad digitaliseeritud ökosaared jäätmete liigiti kogumiseks
14	C1.I4.1 Olemasolevate kaitseliinide taastamine vastavalt üleujutuste direktiivile ja üleujutusrisi juhtimise riiklikule strateegiale	Siht	Taastatud üleujutustõrjeliinid vastavalt üleujutuste direktiivile ja üleujutusrisi maandamise riiklikule strateegiale
52	C3.I1c Linnastute integreeritud keskused seoses liigiti kogumisega	Siht	Linnastutes loodud ja tegutsevad integreeritud jäätmekogumiskeskused
56	C3.I3a Riikliku Keskkonnakaitse seire- ja kontrolliseadmed	Siht	Riigi keskkonnaameti maakondade volinikud, kes on varustatud jäätmekäitluse seire- ja kontrollitegevuses kasutatavate digitaalseadmetega
83	C4.I3	Eesmärk	Uute teede ehitamine, 50 %

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	Säästva maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus		lõpetatud töödest
88	C4.I4 Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsustes	Eesmärk	50 % metrooliinidega seotud investeeringute ehitamine Bukaresti ja Cluj-Napocasse
107	C5.I2 Riikliku kinnisvararegistri rakendamine	Eesmärk	Riiklik digitaalne hoonete register on loodud ja toimib
110	C5.I4 Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	Eesmärk	Toimib labor ajalooliste hoonete uute materjalide ja tehnoloogiliste lahenduste katsetamiseks.
111	C5.I4 Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	Eesmärk	Toimib riikliku pärandi instituudi katsekeskus, mis tegeleb ajalooliste ehitusmaterjalide kogumise ja taaskasutamisega
254	C9.I2.3 Erasektori rahastamisvahendid – Taaskasutatav riskikapitalifond	Siht	Finants- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 50 % investeeringute komitee poolt heaks kiidetud suunatud rahastamise või investeeringute kogusummast
257	C9.I2.4 Erasektori rahastamisvahendid – Digitaliseerimise, kliimameetmete ja muude huvipakkuvate valdkondade fond	Siht	Vähemalt 30 % toetatavatest sihttoetusesaajatest
18	C1.I5 Veemajandusasutuste asjakohane rahastamine üleujutuste seireks, ennetamiseks ja hädaolukordadele reageerimiseks	Siht	Vesikonna haldusüksused, mis on varustatud seadmetega, mis on ette nähtud ligikaudseks juurdepääsuks ja sekkumiseks, kahepaiksetele juurdepääsuks liikuvatele kottidele/dikettidele ja nende transpordiks raskesti ligipääsetavatel aladel, LIDAR/Flir/Photogrammeetria sensoritega varustatud droonidele, geoelektrilistele/georadaarsetele tammidele ning riist- ja tarkvarataristule
246	C9.I1 Digitaalsed platvormid, mis käsitlevad õigusloome	Eesmärk	Digitaalsete platvormide loomine, mis on ühendatud ühtse elektroonilise kontaktpunktiga ja

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	lähipaistvust, bürokraatia vähendamist ja menetluste lihtsustamist ettevõtjate jaoks.		täielikult toimivad
32	C2.I3.1 Heakskiidetud majandamiskavade ajakohastamine	Siht	Jõustunud ajakohastatud majandamiskavadega looduskaitsealad
350	C11.I7 Filmide tootmise ja levitamise digiteerimise kiirendamine	Siht	Suurema digipädevusega filmitootjad ja levitajad
499	C15.I15 Veebikool: Hindamisplatvorm ja sisu arendamine	Siht	Avatud õppematerjalid (õpetamismaterjalid)
31	C2.R2 Looduskaitsealade juhtimissüsteemi reform Euroopa bioloogilise mitmekesisuse strateegia sidusa ja tõhusa rakendamise kaudu	Eesmärk	Bioloogilist mitmekesisust mõjutavate sektorite suhtes kohaldatavat õigusraamistikku muutva õigusakti jõustumine
58	C3.I3b Õhu kvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seire seadmed riiklikule keskkonnakaitseagentuurile	Siht	Õhu kvaliteedi, radioaktiivsuse ja müra seireseadmete kasutuselevõtt
92	C5.R1 Lihtsustatud ja ajakohastatud õigusraamistik, et toetada investeeringute tegemist üleminekuks keskkonnasõbralikele ja vastupidavatele hoonetele	Siht	Ehituslubade väljastamise aja vähendamine
265	C9.I3.2 Erasektori abikavad – vähese tähtsusega abi kava Rumeenia ettevõtete toetamiseks börsil noteerimisel	Siht	Bukaresti börsil noteerimist võimaldavate allkirjastatud rahastamislepingute arv
		Osamakse summa	1 744 335 517 eurot

2.2.7. Seitsmes osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
19	C1.I6 Veekatastri rakendamine	Eesmärk	Veekataster on arendatud ja toimib

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
20	C1.I7 Riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (Simin) riikliku vaatlusvõrgustiku laiendamine	Siht	Ostetud ja käitatavad meteoroloogiajaamad
35	C2.I3.2 Looduslike maismaa- ja mereelupaikade võimalike range kaitse alade kindlakstegemine ELi bioloogilise mitmekesisuse 2030. aasta strateegia rakendamiseks	Eesmärk	Rangelt kaitstud alade määramist käsitleva õigusakti jõustumine (määratletud Natura 2000 kaitsealadel ilma olemasolevate majandamiskavadeta ja muudel aladel)
57	C3.I3a Riikliku Keskkonnakaitse seire- ja kontrolliseadmed	Siht	400 kontrollkäiku seire- ja kontrolliseadmete abil
81	C4.R2 Transpordi tulemuspõhine kvaliteedijuhtimine – institutsioonilise suutlikkuse ja äriühingu üldjuhtimise parandamine	Siht	Raudteede parem toimimine rongide täpsuse osas
112	C5.I4 Ringmajandus ja ajalooliste hoonete suurem energiatõhusus	Siht	Vähemalt 200 spetsialisti, kellel on tõend ajalooliste hoonetega seotud sekkumismeetmete ja energiatõhususe alase koolituse läbimise kohta
131	C6.I2 Taastuvate gaaside jaotustaristu (kasutades üleminekumeetmena maagaasi koos keskkonnahoidliku vesinikuga), samuti keskkonnahoidliku vesiniku tootmisvõimsus ja/või selle kasutamine elektri salvestamiseks	Siht	Saastevaba vesiniku tootmine
141	C6.I5 Luua tööstuse energiatõhususe stimuleerimiskava ja suurendada tööstuse vastupanuvõimet	Siht	Lõpule viidud energiatõhususe projekt
188	C7.I18 Digipööre ja robotikaprotsesside automatiseerimine avalikus halduses	Siht	Robotikaprotsesside automatiseerimine ja tehisintellekti edendamine avalikus halduses
190	C7.I19 Ettevõtete töötajate oskuste täiendamise/ümberõppe kavad	Siht	VKEd rahastasid oma töötajate digioskuste alast koolitust
244	C9.R1 Õigusloome läbipaistvus,	Siht	Ettevõtluskeskkonnaga seotud regulatiivsete nõuete täitmiseks

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks		keskmiselt kuluva aja vähendamine
245	C9.R1 Õigusloome läbipaistvus, bürokraatia vähendamine ja menetluste lihtsustamine ettevõtjate jaoks	Eesmärk	Õigusaktid/muudatused, mis on seotud VKEdga, kelle suhtes testi kohaldatai
275	C9.R3 Teadlaskarjääri reform	Siht	Euroopa teadlaste hartat ja teadlaste töölevõtmise juhendit järgivad institutsioonid algatasid tegevuskavade väljatöötamise, rakendamise ja hindamise protsessi.
281	C9.I5 Pädevuskeskuste loomine ja kasutuselevõtmine	Siht	Erasektori teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektide pädevuskeskustele eraldatud eelarve
502	C15.I16 Ülikoolide digitaliseerimine ja tuleviku digitaalvaldkonna elukutsete ettevalmistamine	Siht	Ülikoolid, mida toetavad uued innovatiivsed tehnoloogiakeskused, et luua uusi tulevikuoskusi
498	C15.I15 Veebikool: Hindamisplatvorm ja sisu arendamine	Siht	Veebipõhine õpilaste hindamine e-platvorm toimib
503	C15.I17 Ülikoolide taristu tagamine (kodud, sööklad, puhkerajatised)	Siht	Puhke- ja lugemiskohad ehitatud või uuendatud ja kasutuses
504	C15.I17 Ülikoolide taristu tagamine (kodud, sööklad ja puhkerajatised)	Siht	Ehitatud või uuendatud ja kasutuses olevad sööklad
39	C2.I4.4 Metsikute tuuraliste seiresüsteemi rakendamine Doonau jõe alamjooksul	Eesmärk	Looduslike tuuraliste andmete seire, edastamise ja edastamise võrgustik toimib
101	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Siht	Mitmepereelamute energia renoveerimine on lõpule viidud
104	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks	Siht	Üldkasutatavate hoonete energia renoveerimine on lõpule viidud

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	tehtavate tööde rahastamiseks		
505	C15.I17 Ülikoolide taristu tagamine (kodud, sööklad ja puhkerajatised)	Siht	Uued või ümberehitatud majutuskohad
527	C16.I6. Katseprojekt 20 MW ujuvate päikesepaneelide paigaldamiseks niisutuskanalitele	Siht	20 MW ujuvate päikesepaneelide installeeritud võimsust.
		Osamakse summa	1 610 155 862 eurot

2.2.8. Kaheksas osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
15	C1.I4.1 Olemasolevate kaitseliinide taastamine vastavalt üleujutuste direktiivile ja üleujutusrisi juhtimise riiklikule strateegiale	Siht	Taastatud üleujutustõrjeliinid vastavalt üleujutuste direktiivile ja üleujutusrisi maandamise riiklikule strateegiale
17	C1.I4.2 Selliste olemasolevate akumulatsioonide taastamine, mille ohutuks käitamiseks on vaja erakorralist sekkumist	Siht	Olemasolevad taastatud tammid
45	C3.R1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	Eesmärk	Avaliku sektori asutustele määratud riikliku ringmajanduse strateegia ja tegevuskava meetmete rakendamine
330	C11.R1 Sihtkohtade haldamise organisatsioonide (DMOde) tegevuse alustamine	Siht	Piirkondlike DMOde koosseisu kuuluvates maakondades ligi meelitatud välisturistide osakaalu suurenemine
507	C15.I18 Koolijuhtide ja inspektorite koolitus- ja juhendamisprogramm	Siht	Direktorid, asedirektorid ja inspektorid, kelle koolitus- ja juhendamisprogramm on lõpule viidud
6	C1.I1 Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2 000 ja mis on Euroopa direktiivide järgimise kiirendatud kavas esmatahtsal	Siht	Rajatud ja toimivad veejaotusvõrgud

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	kohal		
8	C1.I1 Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide laiendamine linnastutes, mille inimekvivalent on üle 2 000 ja mis on esmatähtsad Euroopa direktiivide järgimise kiirendatud kavas	Siht	Ehitatud ja toimivad kanalisatsioonivõrgud, mis ehitatakse ja toimivad linnastutes, mis on Euroopa direktiivide täitmise kiirendatud kavas esmatähtsal kohal.
10	C1.I2 Reovee kogumine linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000 ja mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid	Siht	Individuaalsed või muud asjakohased süsteemid, mis on ehitatud ja mida kasutatakse linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000
12	C1.I2 Reovee kogumine linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000 ja mis takistavad veekogude hea seisundi saavutamist ja/või mõjutavad looduskaitsealasid	Siht	Ehitatud ja toimivad kanalisatsioonivõrgud linnastutes, mille inimekvivalent on alla 2 000
13	C1.I3 Väikese sissetulekuga elanikkonna olemasolevate vee- ja kanalisatsioonivõrkudega ühendamise toetamine	Siht	Kodumajapidamised, mis on riikliku programmi „Esimene ühendus vee ja kanalisatsiooniga“ kaudu ühendatud vee- ja kanalisatsioonivõrkudega
21	C1.I7 Riikliku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (Simin) riikliku vaatlusvõrgustiku laiendamine	Eesmärk	Toimiv info- ja kommunikatsioonitehnoloogia süsteem täiendavate meteoroloogiliste ja agrometeoroloogiliste jaamade integreerimiseks riiklikku integreeritud meteoroloogiasüsteemi (Simin)
33	C2.I3.1 Heakskiidetud majandamiskavade ajakohastamine	Siht	Jõustunud ajakohastatud majandamiskavadega looduskaitsealad
36	C2.I4.1 Vooluveekogude takistuste kõrvaldamine, et hõlbustada sõltuvate elupaikade ja liikide ühenduvuse taastamist	Siht	Taastatud ühendusega kaldaäärsed elupaigad
37	C2.I4.2 Kaitsealustel looduslikel aladel asuvate rohumaade elupaikade taastamine	Siht	Rohumaade ökoloogiliselt taastatud elupaigad

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
38	C2.I4.3 Doonau delta järvede värvitustamine Doonau deltas eutrofeerumise vähendamiseks ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks	Siht	Järvede piirkonnad, mis on saanud kasu veetaimede eemaldamisest
40	C2.I4.5 Doonau delta avaliku juurdepääsu- ja külastustaristu ümberkorraldamine, et vähendada turismi survet elupaikadele ja liikidele	Siht	Külastatavad keskused, mis on ehitatud selleks, et leevendada turismi survet elupaikadele
42	C2.I5 Integreeritud üleujutusrisi maandamise süsteemid metsa vesikondades	Eesmärk	Üleujutuste vastu kindlustamiseks tehtavate ajakohastamistööde lõpuleviimine
47	C3.R1 Jäätmekäitluse juhtimise parandamine, et kiirendada üleminekut ringmajandusele	Siht	4,5 % suurune panus 2025. aastaks seatud 50 % riiklikusse ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise sihi saavutamisse
49	C3.I1a Vabatahtlike kogumiskeskuste loomine	Siht	Loodud ja toimivad vabatahtlikud kogumiskeskused
51	C3.I1.b Digitaliseeritud ökosaares ehitamine jäätmete liigiti kogumiseks kohalikul tasandil	Siht	Loodud ja toimivad digitaliseeritud ökosaares jäätmete liigiti kogumiseks
53	C3.I1c Linnastute integreeritud keskused seoses liigiti kogumisega	Siht	Linnastutes loodud ja tegutsevad integreeritud jäätmekogumiskeskused
54	C3.I1d Jäätmelammutuskohtade ehitamine, et täita ringmajanduse paketi sätetatud ringlussevõtu sihid	Siht	Ehitatud ja töös olevad jäätmete ringlussevõtukohad
55	C3.I2 Sõnniku ja muude kompostitavate põllumajandusjäätmete käitlemise taristu arendamine	Siht	Kompostitavate põllumajandusjäätmete kogumise integreeritud süsteemid, mis on loodud ja toimivad
84	C4.I3. Säästva maanteetaristu arendamine TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus	Siht	Uute teede ehitamine, valmis (TEN-T standarditega)
85	C4.I3 Säästva maanteetaristu arendamine	Siht	Eemaldatud mustad ja kuumad kohad liiklusohutuse tagamiseks

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	TEN-T võrgus, teemaksud, liikluskorraldus ja liiklusohutus		
89	C4.I4 Maa-aluse transpordivõrgu arendamine Bukaresti ja Cluj-Napoca omavalitsustes	Siht	Bukaresti ja Cluj-Napoca uute metrooliinide läbitud kilomeetrid
103	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Siht	Mitmepereelamute energia renoveerimine on lõpule viidud
106	C5.I1 Renoveerimislaine fondi loomine olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamiseks tehtavate tööde rahastamiseks	Siht	Üldkasutatavate hoonete energia renoveerimine on lõpule viidud
134	C6.I3 Paindliku ja suure tõhususega gaasikütel soojus- ja elektrienergia koostootmise arendamine kaugküttes, et saavutada sügav CO ₂ -heite vähendamine	Siht	Suure tõhususega koostootmisjaamad ja kaugküte
255	C9.I2.3 Erasektori rahastamisvahendid – Taaskasutatav riskikapitalifond	Siht	Finants- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % investeringute komitee poolt heaks kiidetud suunatud rahastamise või investeringute kogusummast
258	C9.I2.4 Erasektori rahastamisvahendid – Digitaliseerimise, kliimameetmete ja muude huvipakkuvate valdkondade fond	Siht	100 % toetatavatest sihttoetusesaajatest
271	C9.R2 Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valitsemise optimeerimine	Siht	2026. aasta lõpuks vastu võetud poliitika toetusvahendi soovitude osakaal
272	C9.R2 Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valitsemise optimeerimine	Eesmärk	Teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitika kavandamise, rakendamise, järelevalve ja hindamise alalise süsteemi jõustumine
277	C9.R4 Tugevdatud koostöö ettevõtete ja	Eesmärk	40 %-l riiklikult rahastatavatest teadus-, arendus- ja

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	teadusasutuste vahel		innovatsiooniprojektidest on partnerina kaasatud vähemalt üks äriüksus
279	C9.R5 Toetus Rumeenia teadus-, arendus- ja innovatsiooniorganisatsioonide integreerimiseks Euroopa teadusruumi	Siht	Teadustaristut ja -rajatise jagavate teadusasutuste protsent
282	C9.I6 Programmi „Euroopa horisont“ nõustamisprogrammid	Siht	Programmi „Euroopa horisont“ nõustamisprogrammi raames antavad vautšerid
287	C9.I10 Kaheksast piirkondlikust karjäärinõustamiskeskusest koosneva riikliku võrgustiku loomine ja rahaline toetamine Euroopa teadusruumi talendiplatvormi raames	Siht	Karjäärinõustamiskeskuste teenuseid kasutanud teadlased
309	C10.R2 Linnade säästva ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine	Siht	Elukvaliteedi parandamine linnapiirkondades
311	C10.R2 Maaelu jätkusuutliku ümberkujundamise poliitikaraamistiku loomine: halduskonsortsiumide loomine funktsionaalsetes maapiirkondades	Siht	Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamine maapiirkondades
313	C10.R3 Eluaseme kvaliteedi parandamine heaolu parandamiseks	Siht	Eluasemete ülerahvastatuse vähendatud protsent
314	C10.R3 Eluaseme kvaliteedi parandamine heaolu parandamiseks	Siht	Mitteametlikes asumites elavate inimeste osakaal on vähenenud
318	C10.I1 Tervishoiu- ja haridustöötajatele mõeldud noorte eluaseme/eluruumide ehitamine	Siht	Haavatavatest kogukondadest/rühmadest pärit noortele ehitatud eluasemed
319	C10.I1 Tervishoiu- ja haridustöötajatele mõeldud noorte eluaseme/eluruumide ehitamine	Siht	Tervishoiu- ja haridustöötajatele ehitatud eluasemed
322	C10.I3 Avalike hoonete mõõdukas taastamine, et parandada haldusüksuste avalike teenuste	Siht	Renoveeritud üldkasutatavate hoonete pindala ruutmeetrites

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	osutamist		
325	C10.I4 Ruumilise planeerimise ja linnaplaneerimise dokumentide arendamine/ajakohastamine geoinfosüsteemi vormingus	Siht	Ruumilise planeerimise, linnaplaneerimise ja säästva linnalise liikumiskeskonna kavade, mis on lõplikult vormistatud ja üle võetud territoriaalse vaatluse platvormi
335	C11.I1 12 turismi-/kultuurimarsruuti edendamine	Siht	Avatud hiljuti taastatud objektid
337	C11.I2. Muuseumide ja mälestusmärkide ajakohastamine/loomine	Siht	Avatud uued ja renoveeritud muuseumid
343	C11.I4 3 000 km jalgrattateede rajamine	Siht	Ehitatud ja ligipääsetavad jalgrattateed kilomeetrites
400	C13.I4 Eakate päevahoiu- ja rehabilitatsioonikeskuste võrgustiku loomine (hooldekodud puuduvad)	Siht	Eakate päevahooldus- ja rehabilitatsioonikeskuste kasutuselevõtmine
137	C6.I4 Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide tööstuslik tootmisahel ja/või kokkupanek ja/või ringlussevõtt (sh lisaseadmed), seotud tööstuses kasutatavate toorainete tootmine ning uued elektrisalvestusvõimsused	Siht	Tellitud akude tootmis- ja/või kooste- ja/või ringlussevõtutehased
138	C6.I4 Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide tööstuslik tootmisahel ja/või kokkupanek ja/või ringlussevõtt (sh lisaseadmed), seotud tööstuses kasutatavate toorainete tootmine ning uued elektrisalvestusvõimsused	Siht	Fotogalvaaniliste elementide ja paneelide tellitud võimsus
139	C6.I4 Akude, elementide ja fotogalvaaniliste paneelide tööstuslik tootmisahel ja/või kokkupanek ja/või ringlussevõtt (sh lisaseadmed), seotud tööstuses kasutatavate toorainete tootmine	Siht	Paigaldatud elektrisalvestusvõimsus

Järjekorranumber	Seotud meede (Reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	ning uued elektrisalvestusvõimsused		
506	C15.I17 Ülikoolide taristu tagamine (kodud, sööklad ja puhkerajatised)	Siht	Vähemalt 40 % ebasoodsatest oludest pärit üliõpilastele suunatud uutest ja ajakohastatud rajatistest
529	C16. I7 Investeering 7. Voucheri kava kodumajapidamiste energiatõhususe parandamiseks	Siht	Ühepereelamute energia renoveerimine on lõpule viidud
		Osamakse summa	3 824 120 173 eurot

3. 3. JAGU: TÄIENDAV KORD

3.1. Taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord

Rumeenia taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamine toimub vastavalt järgmisele korrale.

- Kesktasandil tagab koordineerimise kava kooskõlastamise ministeeriumidevaheline komitee, kes vastutab kava rakendamisel tehtud edusammude uurimise eest tihedas koostöös investeeringute ja Euroopa projektide ministeeriumiga (MIPE). MIPE määrati riiklikuks koordinaatoriks kava ettevalmistamisel, läbirääkimistel ja heakskiitmisel, keda abistas rahandusministeerium (laenu- ja rahastamislepingu allkirjastamisega seotud ülesannete puhul), luues spetsiaalse struktuuri.
- Samuti vastutab MIPE kava kontrollimise ja seire eest, sealhulgas eesmärkide ja sihtide saavutamise järelevalve eest ning tõsiste rikkumiste ennetamise, avastamise ja kõrvaldamise tagamise eest. Sama ministeerium vastutab ka maksenõuete ja haldusdeklaratsioonide koostamise ja allkirjastamise eest.
- Kava rakendamise tagavad valdkondlikud ministeeriumid ja nende allüksused, sõlmides rahastamislepingud MIPEga.

3.2. Komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord

Selleks et anda komisjonile täielik juurdepääs vajalikele alusandmetele, kehtestab Rumeenia järgmise korra.

MIPE kui kava riiklik koordinaator vastutab kava üldise koordineerimise, kontrolli ja seire eest. Eelkõige tegutseb ta koordineeriva asutusena eesmärkide ja sihtide saavutamisel tehtud edusammude jälgimisel, samas kui auditite eest vastutab auditeerimisasutus. MIPE koordineerib eesmärkide ja sihtide, kõigi asjakohaste näitajate, aga ka kvalitatiivse finantsteabe ja muude andmete, näiteks lõppsaajate kohta, aruandlust. Andmed kodeeritakse MIPE IT-süsteemis.

Kooskõlas määruse (EL) nr 2021/241 artikli 24 lõikega 2 esitab Rumeenia pärast käesoleva lisa punktis 2.1 sätestatud asjakohaste kokkulepitud eesmärkide ja sihtide saavutamist komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud taotluse rahalise toetuse ja vajaduse korral laenu maksmiseks. Rumeenia tagab, et komisjonil on taotluse korral täielik juurdepääs asjaomastele alusandmetele, mis toetavad maksetaotluse nõuetekohast põhjendust, nii maksetaotluse hindamiseks vastavalt määruse (EL) nr 2021/241 artikli 24 lõikele 3 kui ka auditeerimise ja kontrolli eesmärgil.

Dokument on tõlgitud Euroopa Komisjoni eTranslationi süsteemi kaudu.